

**REPUBLIKA SRBIJA
USTAVNI SUD**

B I L T E N
Broj 1 / 2008

BEOGRAD, novembar 2008. godine

BILTEN USTAVNOG SUDA SRBIJE 1/2008
(zbirka akata Ustavnog suda donetih od marta do jula 2008. godine)

**Republika Srbija
USTAVNI SUD
Redakciona komisija
Sudska praksa
tel: 011 / 363-1252
Beograd, Nemanjina broj 26**

**PRIREDILA:
Svetlana Stojković,
savetnik Suda – sekretar Redakcione komisije**

broj primeraka: 100

Štampa: Uprava za zajedničke poslove republičkih organa

* Svako reprodukovanje, kopiranje, umnožavanje, prevođenje, objavljivanje ili distribuiranje ove publikacije kao celine ili delova teksta bez prethodnog pismenog odobrenja Redakcione komisije Ustavnog suda, predstavlja povredu autorskog prava, u smislu odredaba Zakona o autorskim i srodnim pravima.

SADRŽAJ

I ODLUKE, REŠENJA I ZAKLJUČCI USTAVNOG SUDA DONETI U PERIODU APRIL – JUL 2008. GODINE	5
POSTUPAK ZA OCENU USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI OPŠTIH AKATA, KAO I ZA OCENU SAGLASNOSTI OPŠTIH AKATA S OPŠTEPRIHVAĆENIM PRAVILIMA MEĐUNARODNOG PRAVA I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA	6
1. ZAKONI I DRUGI OPŠTI AKTI NARODNE SKUPŠTINE	7
2. UREDBE I DRUGI AKTI VLADE	39
3. OPŠTI AKTI DRUGIH REPUBLIČKIH ORGANA I ORGANIZACIJA	46
4. STATUTI ORGANA LOKALNE I MESNE SAMOUPRAVE	69
5. DRUGI OPŠTI AKTI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE	77
- Opština i grad	79
- Građevinsko zemljište	91
- Urbanizam i gradnja	93
- Javni prevoz	98
- Komunalne i srodne delatnosti.....	103
- Mesne zajednice	112
- Samodoprinos	116
6. OSTALI OPŠTI AKTI	121
- Privredna društva	131
- Radni odnosi	135
- Stambeni odnosi.....	143
- Javne službe, obrazovanje	147
- Pravosuđe, advokatske komore	157
7. PRIVREMENE MERE	163
8. POKRETANJE POSTUKA	171
9. NEDOSTATAK PROCESNIH PRETPOSTAVKI	195
- Ocena u odnosu na Ustav i zakone koji su prestali da važe.....	197
- Nenadležnost Ustavnog suda	206
- Ostalo	235
POSTUPAK REŠAVANJA SUKOBA NADLEŽNOSTI	253
POSTUPAK ODLUČIVANJA O IZBORNIM SPOROVIMA; POSTUPAK PO ŽALBI NA ODLUKU O POTVRĐIVANJU POSLANIČKOG MANDATA	281
IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA	291
POSTUPAK PO USTAVNOJ ŽALBI	299
- Odluke	301
- Rešenja	315
II PRAVNI STAVOVI USTAVNOG SUDA	355
III POSLOVNIK O RADU USTAVNOG SUDA	363
IV UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE USTAVNE ŽALBE I OBRAZAC USTAVNE ŽALBE	393
V PREDMETNI REGISTAR	403

UVODNE NAPOMENE

Ustav Republike Srbije, proglašen 8. novembra 2006. godine, odredio je položaj Ustavnog suda kao samostalnog i nezavisnog državnog organa koji štiti i ustavnost i zakonitost i ljudska i manjinska prava i slobode. Ovim Ustavom nadležnost Ustavnog suda, kao vrhovne ustavnosudske institucije, bitno je proširena u odnosu na nadležnost iz prethodnog Ustava Republike Srbije od 1990. godine, i to ne samo uvećanjem dotadašnjih nadležnosti Ustavnog suda (u postupcima normativne kontrole svih opštih pravnih akata u pravnom sistemu Republike Srbije, sukoba nadležnosti između državnih i drugih organa, zabrane rada određenih organizacija, udruženja i drugih subjekata i izbornih sporova), već i ustanovljenjem novih nadležnosti Ustavnog suda (odlučivanje po ustavnoj žalbi, žalbi jedinice lokalne samouprave i teritorijalne autonomije, žalbi na odluku vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika, žalbi sudija, javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca, kao i o povredi Ustava od strane predsednika Republike) (nadležnost Ustavnog suda koja je utvrđena pre svega u odredbama člana 167. i 170. Ustava, ali i u drugim odredbama Ustava sadržanim u čl. 44, 55, 101, 118, 148, 155, 161, 169, 186, 187. i 193.).

Stupanjem na snagu Zakona o Ustavnom sudu («Službeni glasnik RS», broj 109/07), 6. decembra 2007. godine, donetog na osnovu novog Ustava, izborom, odnosno imenovanjem deset sudija Ustavnog suda, u skladu sa ovim Ustavom, i konstituisanjem Ustavnog suda na osnovu člana 9. stav 3. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Republike Srbije («Službeni glasnik RS», broj 98/06), kao i izborom predsednika Ustavnog suda i stupanjem na snagu novodonetog Poslovnika o radu Ustavnog suda («Službeni glasnik RS», br. 24/08 i 27/08), 15. marta 2008. godine, kojim su bliže uređeni, u skladu sa Ustavom i zakonom, organizacija, način rada, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja od značaja za rad Suda, stvoreni su uslovi da Ustavni sud započne sa odlučivanjem iz svojih ustavnosudskih nadležnosti, a posebno po ustavnoj žalbi kao novom pravnom sredstvu za zaštitu Ustavom garantovanih ljudskih prava i sloboda u Republici Srbiji.

Pred vama je publikacija Ustavnog suda pod nazivom «Bilten» broj 1 za 2008. godinu, koja sadrži veći deo donetih akata Ustavnog suda iz njegove nadležnosti (odluka, rešenja i zaključaka) u prvom delu 2008. godine – nakon stupanja na snagu novog Poslovnika pa do kraja jula 2008. godine, sa datim sentencama-pravnim stavovima Suda izraženim kroz svaki od tih akata. U «Bilten»-u su publikovani i generalni stavovi Ustavnog suda o pitanjima iz nadležnosti Ustavnog suda koji su zauzeti u navedenom periodu, drugi akti Suda u vezi postupka po ustavnoj žalbi i tekst Poslovnika o radu Ustavnog suda, kao opšteg akta donetog od strane samog Ustavnog suda u istom periodu, kojim su bliže uređena, pored ostalog, pravila postupaka iz nadležnosti ovog Suda. Na kraju «Bilten»-a dat je predmetni registar, koji sadrži pregled svih sadržajem obuhvaćenih odluka Ustavnog suda, po azbučnom registru, a prema pravnim oblastima, vrstama osporenih akata i spornim materijalnopравnim ili procesnim pitanjima.

**I ODLUKE, REŠENJA I ZAKLJUČCI DONETI U
PERIODU APRIL – JUL 2008. GODINE**

***POSTUPAK ZA OCENU USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI
OPŠTIH AKATA,
KAO I ZA OCENU SAGLASNOSTI OPŠTIH AKATA
S OPŠTEPRIHVAĆENIM PRAVILIMA MEĐUNARODNOG
PRAVA I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM
UGOVORIMA***

**1. ZAKONI I DRUGI OPŠTI AKTI
NARODNE SKUPŠTINE**

- Odluke

**Poslovnik Narodne skupštine Republike Srbije
("Službeni glasnik RS", broj 85/2005)
- član 188.**

Ustavni sud ocenu ustavnosti vrši u odnosu na Ustav koji je na snazi, a kako nakon stupanja na snagu novog Ustava Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine, u ustavnopravnom poretku Republike Srbije postoji samo institut razrešenja predsednika Republike, koji je uređen i Ustavom i zakonom, a ne i institut opoziva predsednika Republike, to uređivanje pitanja postupka opoziva predsednika Republike na način utvrđen odredbama člana 188. Poslovnika Narodne skupštine, nije u saglasnosti sa odredbama člana 118. Ustava.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da član 188. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 56/05 i 81/06), nije u saglasnosti sa Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti odredbe člana 183. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 32/02). Predlagač smatra da je osporena odredba Poslovnika u suprotnosti sa odredbom člana 88. stav 2. Ustava od 1990. godine, jer se njome "blokira rasprava o predlogu za pokretanje opoziva predsednika Republike". Po mišljenju predlagača, Narodna skupština ne može i ne sme da odlučuje o tome da li će predlog jedne trećine narodnih poslanika za opoziv predsednika Republike uvrstiti u dnevni red svoje sednice, jer samo postojanje predloga znači da je takav predlog "po automatizmu koji sledi iz Ustava, uvršten u dnevni red i o tome se ne glasa".

Na sednici Ustavnog suda održanoj 6. aprila 2006. godine zaključeno je da se predlog za ocenu ustavnosti osporene odredbe Poslovnika dostavi Narodnoj skupštini na odgovor. Odgovor nije dostavljen u ostavljenom roku, a ni po njegovom isteku. Stoga je, saglasno odredbi člana 34. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), postupak nastavljen. Zakonom je propisano i da će se postupci pred Ustavnim sudom, započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona (član 112.).

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Poslovnik Narodne skupštine Republike Srbije menjan i dopunjavao nakon podnošenja predloga. Odredbe člana 183. Poslovnika ("Službeni glasnik RS", broj 32/02), kojima je uređeno pitanje opoziva predsednika Republike, sadržane su u identičnom tekstu u članu 188. važećeg teksta Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br.

56/05 i 81/06). Stoga je, kao osporena, razmatrana odredba člana 188. stav 3. Poslovnika kojom je propisano: "Ako Narodna skupština prihvati da se na dnevni red stavi pitanje pokretanja postupka za opoziv predsednika Republike, Odbor za ustavna pitanja razmatra razloge za pokretanje tog postupka navedene u obrazloženju predloga i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini". Ostalim odredbama člana 188. Poslovnika predviđeno je: da najmanje trećina narodnih poslanika može predsedniku Narodne skupštine podneti predlog da se na dnevni red sednice Narodne skupštine stavi pitanje pokretanja postupka za opoziv predsednika Republike, uz pisano obrazloženje zbog čega smatraju da je predsednik Republike prekršio Ustav (stav 1.); da predsednik Narodne skupštine ovaj predlog dostavlja narodnim poslanicima (stav 2.); da se posle podnošenja izveštaja Odbora, otvara pretres na sednici Narodne skupštine i donosi odluka o predlogu za pokretanje postupka za opoziv predsednika Republike (stav 4.); da predsednik Narodne skupštine zakazuje Dan za glasanje o predlogu za opoziv predsednika Republike odmah nakon završetka pretresa po ovoj tački (stav 5.).

Odredbom člana 88. stav 2. Ustava od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena osporene odredbe Poslovnika, bilo je utvrđeno da kada Narodna skupština oceni da je predsednik Republike povredio Ustav, pokreće postupak za njegov opoziv, ako se o tome izjasni dve trećine od ukupnog broja narodnih poslanika. Zakon o izboru predsednika Republike ("Službeni glasnik RS", br. 1/90, 79/92, 73/02, 72/03, 93/03 i 18/04), koji je važio u vreme podnošenja predloga, bliže je uređivao pitanje opoziva predsednika Republike. Navedeni akti prestali su da važe donošenjem Ustava od 2006. godine, Zakona o izboru predsednika Republike ("Službeni glasnik RS", broj 111/07) i Zakona o predsedniku Republike ("Službeni glasnik RS", broj 111/07), kojima je, pored ostalog, uređeno pitanje razrešenja predsednika Republike.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da mandat predsednika Republike prestaje istekom vremena na koje je izabran, ostavkom ili razrešenjem (član 116. stav 4.); da se predsednik Republike razrešava zbog povrede Ustava, odlukom Narodne skupštine, glasovima najmanje dve trećine narodnih poslanika, a da postupak za razrešenje može da pokrene Narodna skupština, na predlog najmanje jedne trećine narodnih poslanika, kao i da je Ustavni sud dužan da po pokrenutom postupku za razrešenje, najkasnije u roku od 45 dana, odluči o postojanju povrede Ustava (član 118.).

Odredbama člana 15. Zakona o predsedniku Republike bliže je uređeno pitanje razrešenja predsednika Republike, tako što je propisano: da razrešenje predsednika Republike može Narodnoj skupštini da predloži najmanje jedna trećina narodnih poslanika ako smatra da je on povredio Ustav, a postupak za razrešenje pokreće se većinom glasova svih narodnih poslanika (stav 1.); da je Ustavni sud dužan da u roku od 45 dana od dana kad je pokrenut postupak za razrešenje odluči o tome da li je predsednik Republike povredio Ustav (stav 2.); da se, kada Ustavni sud odluči da je predsednik Republike povredio Ustav, predsednik Republike razrešava ako za njegovo razrešenje glasaju dve trećine narodnih poslanika (stav 3.); da se, ako Ustavni sud odluči da predsednik Republike nije povredio Ustav, postupak za razrešenje obustavlja kad odluka Ustavnog suda bude objavljena u "Službenom glasniku Republike Srbije" (stav 4.).

Iako je predlogom zatražena ocena ustavnosti osporene odredbe Poslovnika u odnosu na Ustav od 1990. godine, koji je važio u vreme podnošenja predloga, Ustavni sud ocenu ustavnosti, saglasno članu 167. Ustava, vrši u odnosu na Ustav koji je na snazi. U ustavnopravnom poretku Republike Srbije, nakon stupanja na snagu novog

Ustava 8. novembra 2006. godine, ne postoji institut opoziva predsednika Republike, već postoji institut razrešenja predsednika Republike, koji je uređen Ustavom i zakonom. Stoga je Ustavni sud utvrdio, da uređivanje tog pitanja na način utvrđen članom 188. Poslovnika Narodne skupštine, nije u saglasnosti sa odredbama člana 118. Ustava.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je na osnovu odredbe člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
IU-456/2004 od 3. jula 2008. godine

- Rešenja

Zakon o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 135/2004 i 90/2007) - član 28. tačka 2)

Zakonodavac je ovlašćen da propiše načine prestanka državljanstva Republike Srbije i uslove koje po svakom od tih načina podnosilac zahteva za prestanak državljanstva mora da ispuni, jer je odredbama čl. 18, 20. i 38. Ustava utvrđeno da se zakonom može propisati način ostvarivanja Ustavom zajemčenih prava, kao i da sticanje i prestanak državljanstva Republike Srbije uređuje zakon. Propisivanjem nepostojanja smetnji u pogledu vojne obaveze, kao uslova za otpust iz državljanstva, ne dovodi se u pitanje pravo državljanina Republike Srbije da promeni državljanstvo Republike Srbije, već se uređuje pitanje prestanka državljanstva Republike Srbije, kao pretpostavke za njegovu promenu.

Ustavni sud, saglasno odredbama člana 167. Ustava, nije nadležan da ocenjuje način na koji se zakonske odredbe primenjuju u praksi, jer zakonitost konačnih pojedinačnih akata kojima se odlučuje o pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu podleže preispitivanju pred (redovnim) sudom.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredbe člana 28. tačka 2) Zakona o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 90/07).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 28. tačka 2) Zakona o državljanstvu Republike Srbije, kojom je propisano da državljaninu Republike Srbije državljanstvo prestaje otpustom, ako podnese zahtev za otpust i ako nema smetnji u pogledu vojne obaveze. Inicijator smatra da je osporena odredba Zakona u suprotnosti sa odredbom člana 38. stav 2. Ustava, kojom je utvrđeno da državljanin Srbije ne može biti lišen prava da promeni državljanstvo. U inicijativi se navodi i to da u praksi "čak i lica rođena u inostranstvu, koja su punoletna i neprekidno žive u inostranstvu, ne mogu dobiti otpust iz državljanstva, ukoliko nisu služila vojnu obavezu ili imaju neku drugu smetnju u pogledu vojne obaveze".

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Zakonom o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 90/07) propisano: da državljanstvo Republike Srbije prestaje otpustom, odricanjem i po međunarodnim ugovorima (član 27.); da, prema osporenoj odredbi člana 28. tačka 2) Zakona, državljaninu Republike Srbije državljanstvo Republike Srbije prestaje otpustom ako podnese zahtev za otpust i ako ispunjava uslov da nema smetnji u pogledu vojne obaveze. Ostali, Zakonom propisani uslovi za prestanak državljanstva otpustom su: da je podnosilac zahteva navršio 18 godina, da je izmirio poreze i druge zakonske obaveze u Republici Srbiji, da je regulisao imovinskopravne obaveze iz bračnog odnosa i odnosa roditelja i dece prema licima koja žive u Republici Srbiji, da se protiv njega u Republici Srbiji ne vodi krivični postupak za krivična dela za koja se goni po službenoj dužnosti, a ako je u Republici Srbiji osuđen na kaznu zatvora – da je tu kaznu izdržao, kao i da ima strano državljanstvo ili dokaz da će biti primljen u strano državljanstvo (član 28. tač. 1) i 3) i tač. 4) do 6)).

Ustavom Republike Srbije utvrđeno je: da se ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom neposredno primenjuju i da se zakonom može propisati način ostvarivanja ovih prava samo ako je to Ustavom izričito predviđeno ili ako je to neophodno za ostvarenje pojedinog prava zbog njegove prirode, pri čemu zakon ni u kom slučaju ne sme da utiče na suštinu zajemčenog prava (član 18. st. 1. i 2.); da ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom mogu zakonom biti ograničena ako ograničenje dopušta Ustav, u svrhe radi kojih ga Ustav dopušta, u obimu neophodnom da se ustavna svrha ograničenja zadovolji u demokratskom društvu i bez zadiranja u suštinu zajemčenog prava (član 20. stav 1.); da sticanje i prestanak državljanstva Republike Srbije uređuje zakon i da državljanin Republike Srbije ne može biti proteran, ni lišen državljanstva ili prava da ga promeni, kao i da dete rođeno u Republici Srbiji ima pravo na državljanstvo Republike Srbije, ako nisu ispunjeni uslovi da stekne državljanstvo druge države (član 38.); da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost Republike Srbije i njenih građana (član 97. tačka 4.).

Odredbama Zakona o Vojsci Jugoslavije ("Službeni list SRJ", br. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 i 37/02 i "Službeni list SCG", br. 7/05 i 44/05), koje su na snazi, saglasno članu 197. Zakona o Vojsci Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 116/07), propisano je: da se vojna obaveza sastoji iz regrutne obaveze, obaveze služenja vojnog roka i obaveza lica u rezervnom sastavu, kao i da regrutnoj obavezi podležu svi jugoslovenski državljani pod uslovima propisanim zakonom, a obavezi služenja vojnog roka i obavezama lica u rezervnom sastavu - jugoslovenski državljani sposobni za vojnu službu (član 282.); da je vojni obveznik lice za vreme regrutne obaveze, lice za vreme služenja vojnog roka i lice u rezervnom sastavu (član 284.); da vojnom obvezniku prestaje vojna obaveza: kad navršši godine života iz člana 316. ovog zakona i ako mu prestane jugoslovensko državljanstvo (član 285.); da je

regrutna obaveza - obaveza vojnog obveznika da izvršava propisane obaveze i naređenja nadležnih vojnoteritorijalnih organa u vezi sa uvođenjem u vojnu evidenciju, lekarskim i drugim pregledima i ispitivanjima, regrutovanjem i stupanjem na služenje vojnog roka (član 288. stav 1.).

U oceni ustavnosti osporene odredbe člana 28. tačka 2) Zakona, kojom je kao uslov za otpust iz državljanstva Republike Srbije utvrđeno nepostojanje smetnji u pogledu vojne obaveze, postavilo se pitanje osnovanosti navoda inicijatora da se tom odredbom Zakona vrši protivustavno ograničavanje, odnosno lišavanje prava državljanina Republike Srbije na promenu državljanstva. Imajući u vidu da je odredbama čl. 18, 20. i 38. Ustava utvrđeno da se zakonom može propisati način ostvarivanja Ustavom zajemčenih prava, kao i da sticanje i prestanak državljanstva Republike Srbije uređuje zakon, Ustavni sud je ocenio da je zakonodavac ovlašćen da propiše načine prestanka državljanstva Republike Srbije i uslove koje po svakom od tih načina podnosilac zahteva za prestanak državljanstva mora da ispuni. Propisivanjem nepostojanja smetnji u pogledu vojne obaveze, kao uslova za otpust iz državljanstva, po oceni Suda, ne dovodi se u pitanje pravo državljanina Republike Srbije da promeni državljanstvo Republike Srbije, već se uređuje pitanje prestanka državljanstva Republike Srbije, kao pretpostavke za njegovu promenu. Ustavno jemstvo prava na promenu državljanstva ostvaruje se u okviru ustavnog naloga zakonodavcu da uredi pitanja sticanja i prestanka državljanstva. U oceni saglasnosti osporene odredbe Zakona sa ustavnom zabranom zadiranja zakonskih ograničenja u suštinu zajemčenog prava, Ustavni sud je imao u vidu i Ustavom utvrđenu nadležnost Republike Srbije da uređuje i obezbeđuje odbranu i bezbednost Republike Srbije i njenih građana (član 97. tačka 4.). Stoga je zakonodavac ovlašćen da propiše da je vojna obaveza pravo i dužnost građana i da vojnu obavezu građani izvršavaju pod uslovima i na način koji su propisani zakonom. Imajući u vidu odredbe Zakona o Vojsci kojima je uređena sadržina vojne obaveze (čl. 282. do 288.), Ustavni sud je ocenio da ne postoje zakonske smetnje da vojni obveznik dobije otpust iz državljanstva Republike Srbije, ukoliko prethodno ispuni one obaveze koje su do momenta odlučivanja o otpustu iz državljanstva nastale u okviru regrutne obaveze, obaveze služjenja vojnog roka, odnosno obaveze lica u rezervnom sastavu. Ustavni sud, stoga, smatra da se osporenom odredbom Zakona ne zadire u suštinu zajemčenog prava državljanina Srbije na promenu državljanstva.

Ustavni sud, saglasno odredbama člana 167. Ustava Republike, nije nadležan da ocenjuje način na koji se navedene zakonske odredbe primenjuju u praksi, a na šta se inicijativom ukazuje. Sud, pri tome, ima u vidu da je Ustavom utvrđeno da pojedinačni akti i radnje državnih organa moraju biti zasnovani na zakonu, a da zakonitost konačnih pojedinačnih akata kojima se odlučuje o pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu podleže preispitivanju pred sudom u upravnom sporu, ako u određenom slučaju zakonom nije predviđena drugačija sudska zaštita (član 198.).

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda
broj IU-70/2007 od 3. jula 2008. godine

Zakon o izboru narodnih poslanika

**("Službeni glasnik RS", br. 35/2000, 69/2002, 57/2003 i 72/2003)
- član 68. stav 4.**

Propisujući osporenom odredbom Zakona da će svakom biraču koji je pristupio glasanju i primio glasački materijal specijalnim sprejom biti obeležen kažiprst desne ruke, kao znak da je već glasao, zakonodavac je, polazeći od svog ustavnog ovlašćenja da uređuje način sprovođenja glasanja na izborima za narodne poslanike, utvrdio posebnu meru kojom se sprečava zloupotreba aktivnog biračkog prava građana i ostvaruje ustavni nalog o ličnom glasanju građana Srbije. Osporenom odredbom Zakona ne povređuju se ustavne odredbe o vladavini prava i zaštiti ljudskog dostojanstva, s obzirom na to da se, saglasno Ustavu, vladavina prava ostvaruje i slobodnim i neposrednim izborima, kao i da se na načelu vladavine prava zasniva pravedno, otvoreno i demokratsko društvo u kome građani Republike Srbije ostvaruju Ustavom zajemčena prava.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredbe člana 68. stav 4. Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/2000, 69/2002, 57/2003, 72/2003, 18/2004, 85/2005 i 101/2005).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 68. stav 4. Zakona o izboru narodnih poslanika, kojom je predviđeno da se prilikom glasanja za izbor narodnih poslanika specijalnim sprejom vrši obeležavanje kažiprsta desne ruke glasača. Inicijator smatra da je osporena odredba Zakona u suprotnosti sa ustavnim odredbama o vladavini prava, sa ustavnim jemstvom neotuđivih ljudskih i manjinskih prava, sa pravom na očuvanje i zaštitu ljudskog dostojanstva građana Srbije, kao i sa pravom okrivljenog da bude obavešten o prirodi i razlozima dela za koje se tereti i pretpostavkom nevinosti u krivičnom postupku.

Osporena odredba člana 68. stav 4. Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/2000, 69/2002, 57/2003, 72/2003, 18/2004, 85/2005 i 101/2005) glasi: "Svakom biraču koji je pristupio glasanju i primio glasački materijal, specijalnim sprejom će biti obeležen kažiprst desne ruke, kao znak da je već glasao. Trajanje oznake na kažiprstu je minimum 24 časa."

Ustavom Republike Srbije utvrđeno je: da je vladavina prava osnovna pretpostavka Ustava i počiva na neotuđivim ljudskim pravima, kao i da se ostvaruje slobodnim i neposrednim izborima, ustavnim jemstvima ljudskih i manjinskih prava, podelom vlasti, nezavisnom sudskom vlašću i povinovanjem vlasti Ustavu i zakonu (član 3.); da jemstva neotuđivih ljudskih i manjinskih prava u Ustavu služe očuvanju ljudskog dostojanstva i ostvarenju pune slobode i jednakosti svakog pojedinca u pravednom, otvorenom i demokratskom društvu, zasnovanom na načelu vladavine

prava (član 19.); da je ljudsko dostojanstvo neprikosnoveno i svi su dužni da ga poštuju i štite, kao i da svako ima pravo na slobodan razvoj ličnosti, ako time ne krši prava drugih zajemčena Ustavom (član 23.); da svaki punoletan, poslovno sposoban državljanin Republike Srbije ima pravo da bira i da bude biran i da je izborno pravo opšte i jednako, izbori su slobodni i neposredni, a glasanje je tajno i lično, te da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52.); da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.).

Odredbama Ustava kojima je utvrđeno da su izbori slobodni i neposredni, a glasanje je tajno i lično, kao i da se izbor narodnih poslanika uređuje zakonom, zakonodavac je, po shvatanju Ustavnog suda, ovlašćen da uredi način sprovođenja glasanja na izborima za narodne poslanike. Propisujući osporenom odredbom Zakona da će svakom biraču koji je pristupio glasanju i primio glasački materijal, specijalnim sprejom biti obeležen kažiprst desne ruke, kao znak da je već glasao, zakonodavac je, po oceni Ustavnog suda, utvrdio posebnu meru kojom se sprečava zloupotreba aktivnog biračkog prava građana i ostvaruje ustavni nalog o ličnom glasanju građana Srbije. Ustavni sud ocenjuje da se osporenom odredbom Zakona ne povređuju ustavne odredbe o vladavini prava i zaštiti ljudskog dostojanstva, s obzirom na to da se, saglasno Ustavu, vladavina prava ostvaruje i slobodnim i neposrednim izborima, kao i da se na načelu vladavine prava zasniva pravedno, otvoreno i demokratsko društvo u kome građani Republike Srbije ostvaruju Ustavom zajemčena prava.

U vezi sa navodima inicijatora da se osporenom odredbom Zakona povređuju ustavne odredbe o posebnim pravima i pretpostavci nevinosti okrivljenog u krivičnom postupku, Ustavni sud smatra da te odredbe nisu u međusobnoj sadržinskoj vezi, što navode inicijatora čini neosnovanim.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda
broj IU-2/2007 od 17. aprila 2008. godine

Zakon o lokalnoj samoupravi
("Službeni glasnik RS", broj 129/2007)
- član 75. stav 1. tačka 1)

Uređivanje pitanja obezbeđivanja izvora sredstava za rad mesne zajednice na način utvrđen osporenom odredbom Zakona, ne izlazi iz okvira ovlašćenja utvrđenih Ustavom, jer je zakonodavac, saglasno odredbi člana 91. stav 1. Ustava, ovlašćen da zakonom uredi izvorne prihode jedinice lokalne samouprave, a kako je mesna zajednica, kao oblik mesne samouprave, institut izveden iz instituta lokalne samouprave, ovlašćen je, posredno, da uredi i način obezbeđivanja sredstava za rad mesne zajednice. Izmena načina uređivanja izvornih prihoda mesne zajednice u novom Zakonu u odnosu na raniji zakon, ne znači smanjivanje dostignutog nivoa ljudskih prava, pošto pitanje obezbeđivanja sredstava za rad mesne zajednice nije pitanje koje se neposredno tiče ljudskih prava, niti se uređivanjem tog pitanja u osporenoj odredbi Zakona uskraćuju ili

ograničavaju ljudska i manjinska prava i slobode, uključujući i pravo građana na lokalnu samoupravu. Utvrđivanje izvora sredstava za rad mesne zajednice, na osnovu i u okviru ustavnih ovlašćenja, stvar je zakonodavne politike, koju Ustavni sud nije nadležan da ocenjuje.

Primenom osporene odredbe Zakona na već uvedene samodoprinosе, ne povređuje se princip zabrane povratnog dejstva zakona, jer se ovaj zakon primenjuje od dana njegovog stupanja na snagu i ubuduće.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredbe člana 75. stav 1. tačka 1) Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/2007).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredbe člana 75. stav 1. tačka 1) Zakona o lokalnoj samoupravi navedenog u izreci. U inicijativi se navodi da se osporenim odredbom Zakona onemogućava pravo građana da finansiraju svoju interesnu organizaciju - mesnu samoupravu sredstvima koja se obezbeđuju samodoprinom ili davanjem poklona, jer je Zakonom predviđeno da samo samodoprinom uveden od strane lokalne samouprave predstavlja izvor sredstava za rad mesne zajednice. Prema mišljenju inicijatora, osporena odredba je u suprotnosti s odredbom člana 20. Ustava Republike Srbije, a njenom primenom na već uvedene samodoprinosе za mesne zajednice povređuje se princip zabrane povratnog dejstva zakona utvrđen odredbom člana 197. Ustava.

Osporenim odredbom člana 75. Zakona o lokalnoj samoupravi propisano je da se sredstva za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju iz sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinom.

Ustav Republike Srbije utvrđuje: da se dostignuti nivo ljudskih i manjinskih prava ne može smanjivati (član 20. stav 2.); da se sredstva iz kojih se finansiraju nadležnosti jedinica lokalne samouprave obezbeđuju iz poreza i drugih sredstava utvrđenih zakonom (član 91. stav 1.); da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, teritorijalnu organizaciju Republike Srbije i sistem lokalne samouprave (član 97. tačka 3.); da građani imaju pravo na pokrajinsku autonomiju i lokalnu samoupravu, koje ostvaruju neposredno ili preko svojih slobodno izabranih predstavnika (član 176. stav 1.); da su jedinice lokalne samouprave opštine, gradovi i grad Beograd, kao i da se poslovi jedinice lokalne samouprave finansiraju iz izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, budžeta Republike Srbije, u skladu sa zakonom, i budžeta autonomne pokrajine, kada je autonomna pokrajina poverila jedinicama lokalne samouprave obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa odlukom skupštine autonomne pokrajine (član 188. st. 1. i 4.).

Iz navedenih odredaba Ustava, po oceni Ustavnog suda, sledi ovlašćenje Republike Srbije da zakonom uredi teritorijalnu organizaciju Republike Srbije i sistem lokalne samouprave, kao i druga pitanja od značaja za sveobuhvatno uređenje ove oblasti, uključujući i sistem finansiranja nadležnosti jedinica lokalne samouprave. To ustavno ovlašćenje Republika Srbija je ostvarila donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi, čiji je deo odredbe člana 75. osporen, i Zakona o finansiranju lokalne samouprave samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), kojim je uređeno obezbeđivanje sredstava jedinica lokalne samouprave za obavljanje izvornih i poverenih poslova.

Imajući u vidu način na koji je uređeno pitanje finansiranja jedinice lokalne samouprave navedenim zakonima, Sud je ocenio da osporena odredba člana 75. Zakona o lokalnoj samoupravi proizlazi iz odredbe člana 6. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojom je utvrđeno da jedinici lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji, uključujući i prihode ostvarene po osnovu samodoprinosu, kao i odredbe člana 31. istog zakona, kojom je utvrđeno da su novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i strogo su namenskog karaktera. Osporena odredba Zakona utvrđuje izvore obezbeđivanja sredstava za rad mesne zajednice, pri čemu se istom ne onemogućava, niti ograničava namensko korišćenje sredstava samodoprinosu u svrhe zbog kojih je samodoprinos uveden. Osporenim odredbom nije propisano da se sredstva za rad mesne zajednice obezbeđuju davanjem poklona, kako se navodi u inicijativi, ali je to predviđeno odredbom tačke 2. stava 1. člana 75. Zakona o lokalnoj samoupravi.

S obzirom na navedeno, Ustavni sud je ocenio da zakonodavac, uređujući pitanje obezbeđivanja izvora sredstava za rad mesne zajednice na način utvrđen osporenim odredbom Zakona, nije izašao iz okvira ovlašćenja utvrđenih Ustavom. Naime, zakonodavac je ovlašćen da zakonom uredi izvorne prihode jedinice lokalne samouprave, saglasno odredbi člana 91. stav 1. Ustava, a kako je mesna zajednica, kao oblik mesne samouprave, institut izveden iz instituta lokalne samouprave, ovlašćen je, posredno, da uredi i način obezbeđivanja sredstava za rad mesne zajednice.

Osporenim odredbom Zakona, po oceni Ustavnog suda, ne povređuje se odredba člana 20. stav 2. Ustava, u odnosu na koju se traži ocena ustavnosti. Nesporno je da je Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04) bilo utvrđeno, za razliku od osporene odredbe Zakona, da novčana sredstva prikupljena na osnovu odluke o samodoprinosu koji se uvodi za područje mesne zajednice, predstavljaju sredstva za rad mesne zajednice (član 73. stav 1. tačka 2)), koja se uplaćuju na račun mesne zajednice (član 97. stav 2.). Međutim, drukčije uređivanje izvornih prihoda mesne zajednice, pri čemu se sredstva za rad mesne zajednice i dalje obezbeđuju i iz sredstava samodoprinosu, ne znači smanjivanje dostignutog nivoa ljudskih prava, kako to tvrde inicijatori ne navodeći pri tome o kojim se pravima radi. Naime, pitanje načina obezbeđivanja sredstava za rad mesne zajednice nije pitanje koje se neposredno tiče ljudskih (građanskih) prava niti se uređivanjem tog pitanja, na način kako to čini zakonodavac osporenim odredbom Zakona, uskraćuju ili ograničavaju ljudska i manjinska prava i slobode, uključujući i pravo građana na lokalnu samoupravu.

Ustavni sud smatra da utvrđivanje izvora sredstava za rad mesne zajednice, na osnovu i u okviru navedenih ustavnih ovlašćenja, jeste stvar zakonodavne politike koju Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, nije nadležan da ocenjuje. U odnosu na tvrdnju inicijatora da se primenom osporene odredbe Zakona na već

uvedene samodoprinosne povređuje princip zabrane povratnog dejstva zakona, Ustavni sud je ocenio da je ista neosnovana, jer se u skladu sa odredbama čl. 99. i 103. osporenog Zakona o lokalnoj samoupravi ovaj zakon primenjuje od dana njegovog stupanja na snagu.

Iz svega navedenog sledi da je osporena odredba člana 75. stav 1. tačka 1) Zakona u saglasnosti s Ustavom, pa Ustavni sud nije prihvatio podnetu inicijativu, saglasno odredbi člana 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda
broj IU-48/2008 od 17. jula 2008. godine

Zakon o privatizaciji
("Službeni glasnik RS", br. 38/2001, 18/2003, 45/2005 i 123/2007)
- čl. 1, 3, 14, 15, 45, 46, 55, 60. i 61.

Uređivanje pitanja uslova, postupka, predmeta, subjekata i rokova privatizacije u odredbama čl. 1, 3, 4. i 14. Zakona o privatizaciji u skladu je sa ustavnim ovlašćenjem zakonodavca da propisuje uslove, način i rokove za pretvaranje društvenog kapitala u privatni.

Odredba člana 15. Zakona kojom se uređuje pitanje privatizacije nacionalizovane imovine zasnovana je na ustavnim odredbama iz kojih proizlazi da povraćaj imovine oduzete po ranijim propisima nije Ustavom garantovano pravo, kao i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pa je, s obzirom na način na koji je ta imovina postala predmet društvene, odnosno državne svojine, zakonodavni organ ovlašćen da propiše i poseban režim njenog pretvaranja u privatnu svojinu, uključujući pitanje sredstava koja se isplaćuju bivšim vlasnicima nacionalizovane imovine.

Odredbe Zakona kojima su uređena pitanja prenosa akcija zaposlenima u postupku prodaje javnom aukcijom (čl. 45. i 46.), načina organizovanja subjekta privatizacije (član 55.), namene sredstava ostvarenih u postupku privatizacije i iznosa u kojima se ta sredstva raspoređuju pojedinim korisnicima (čl. 60. i 61.), u skladu su sa ustavnim ovlašćenjem zakonodavca da utvrđuje uslove i način pretvaranja društvene u privatnu svojinu. O celishodnosti navedenih zakonskih rešenja Ustavni sud nije nadležan da odlučuje.

Ustavni sud doneo je:

R E Š E N J E

1. Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredaba čl. 1, 3, 4, 14, 15, 45, 46, 55, 60. i 61. Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", broj 38/01,18/03,45/05 i 123/07).

2. Odbacuje se "Predlog inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o privatizaciji u SR Srbiji".

O b r a z l o ž e n j e

Sud Srbije i Crne Gore ustupio je Ustavnom sudu Republike Srbije inicijativu podnetu Saveznom ustavnom sudu za ocenu ustavnosti odredaba čl. 1, 3, 4, 14, 15, 45, 46, 55, 60. i 61. Zakona o privatizaciji. U inicijativi se navodi da "društvena svojina ne predstavlja svojinsko pravo i da ni zaposleni, ni država, nisu nosioci prava svojine na sredstvima društvene svojine". Po mišljenju inicijatora, osporene odredbe Zakona kojima se uređuju pitanja uslova i postupka promene vlasništva društvenog, odnosno državnog kapitala, predmeta privatizacije, subjekata za sprovođenje privatizacije, roka za sprovođenje privatizacije, postupka vraćanja oduzete imovine, sticanja akcija bez naknade, zaključenja ugovora o promeni oblika organizovanja subjekta privatizacije i načina korišćenja sredstava ostvarenih prodajom kapitala u postupku privatizacije, u suprotnosti su sa Ustavom Savezne Republike Jugoslavije (član 69.) i Ustavom Republike Srbije, kojim je utvrđeno da se jemči društvena, državna, privatna i zadružna svojina i drugi oblici svojine (član 56.).

Pored navedene inicijative, ustupljeni predmet sadrži i predstavku naslovljenu kao "Predlog inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o privatizaciji u SR Srbiji", u kojoj se, između ostalog, navodi da se "Zakonom o privatizaciji pristupa privatizaciji, odnosno prodaji društvene imovine bez adekvatnih kriterijuma i merila, te se jednostavno sprovodi privatizacija u obliku rasprodaje društvenih preduzeća u bescenje, čime je ugroženo ustavno pravo zaštite društvene svojine". Predloženo je da se "po hitnom postupku suspenduje Zakon o privatizaciji i naloži donošenje drugih sistemskih zakona, neophodnih za sprovođenje privatizacije".

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je:

Osporene odredbe Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01,18/03,45/05 i 123/07) propisivale su, odnosno propisuju: da se ovim zakonom uređuju uslovi i postupak promene vlasništva društvenog, odnosno državnog kapitala (član 1.); da je predmet privatizacije društveni, odnosno državni kapital u preduzećima i drugim pravnim licima (u daljem tekstu: subjekti privatizacije), ako posebnim propisima nije drugačije određeno, kao i da je predmet privatizacije i državni kapital koji je iskazan u akcijama ili udelima, ako uslovi i postupak prodaje tog kapitala nisu drugačije uređeni posebnim propisom (član 3.); da su subjekti nadležni za sprovođenje privatizacije: 1) Agencija za privatizaciju; 2) Akcijski fond; 3) Centralni registar za hartije od vrednosti, kao i da se u postupku privatizacije vodi Privatizacioni registar (član 4.); da su subjekti privatizacije sa društvenim kapitalom dužni da sprovedu postupak privatizacije najkasnije u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, te da će privatizaciju subjekata koji se u navedenom roku ne privatizuju sprovesti Agencija, u skladu sa zakonom (član 14.); da će, kad postupak privatizacije obuhvata imovinu oduzetu od fizičkih i pravnih lica primenom propisa o oduzimanju imovine na teritoriji Republike Srbije, a koja je određena posebnim propisom kojim se uređuju pitanja vezana za vraćanje imovine (nacionalizovana imovina), vrednost te imovine biti nadoknađena bivšim vlasnicima isključivo iz novčanih sredstava koja za te namene obezbeđuje Republika Srbija (član 15.); da kapital za sticanje akcija bez naknade u postupku prodaje kapitala javnom

aukcijom ne može biti veći od 30% kapitala koji se privatizuje (član 45.); da zaposleni imaju pravo na sticanje akcija bez naknade u postupku prodaje kapitala javnom aukcijom (član 46.); da posle izvršene prodaje kapitala, prenosa akcija zaposlenima bez naknade i evidentiranja akcija u Privatizacionom registru, akcionari zaključuju ugovor o promeni oblika organizovanja subjekta privatizacije u društvo kapitala (član 55.); da se sredstva ostvorena prodajom kapitala u postupku privatizacije koriste za finansiranje: republičkog fonda nadležnog za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih; podsticanja razvoja; isplaćivanja naknade licima čija je imovina nacionalizovana; vraćanja dugova čiji je obveznik ili garant Republika Srbija; troškova prodaje u postupku privatizacije; posebnog programa razvoja privrede i zaštite životne sredine koji donosi organ teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave; drugih namena (član 60.); da se sredstva ostvorena u postupku privatizacije raspoređuju Republičkom fondu nadležnom za penzijsko i invalidsko osiguranje, licima čija je imovina nacionalizovana, za finansiranje razvoja infrastrukture teritorijalne autonomije, kao i za sprovođenje sporazuma koji se odnosi na pitanje sukcesije sa bivšim republikama SFRJ (član 61.).

Kako je inicijativom zatražena ocena ustavnosti osporenih odredaba Zakona o privatizaciji u odnosu na Ustav Savezne Republike Jugoslavije iz 1992. godine i Ustav Republike Srbije iz 1990. godine koji su prestali da važe, to je ocena ustavnosti osporenih odredaba Zakona vršena u odnosu na Ustav Republike Srbije iz 2006. godine, kojim je utvrđeno: da se jemči mirno uživanje svojine i drugih imovinskih prava stečenih na osnovu zakona i da pravo svojine može biti oduzeto ili ograničeno samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od tržišne (član 58. st. 1. i 2.); da se jemče privatna, zadružna i javna svojina i da svi oblici svojine imaju jednaku pravnu zaštitu, a da se postojeća društvena svojina pretvara u privatnu svojinu pod uslovima, na način i u rokovima predviđenim zakonom, kao i da se sredstva iz javne svojine otuđuju na način i pod uslovima utvrđenim zakonom (član 86.); da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje: jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, kao i svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine (član 97. tač. 6. i 7.).

Iz ustavnih odredaba kojima je utvrđeno da se u Republici Srbiji jemče privatna, zadružna i javna svojina, kao i da se postojeća društvena svojina pretvara u privatnu svojinu pod uslovima, na način i u rokovima predviđenim zakonom, po shvatanju Ustavnog suda, proizlazi da društvena svojina u ustavnopravnom poretku Republike Srbije ne predstavlja Ustavom zajemčeni, već prelazni svojinski oblik. Ustavni sud, stoga, smatra da nisu osnovani navodi inicijatora da su osporene odredbe Zakona, kojima se uređuju pitanja uslova, postupka, predmeta, subjekata i rokova privatizacije (čl. 1, 3, 4. i 14.), u suprotnosti sa ustavnim odredbama o jemstvu društvene svojine kao posebnog svojinskog oblika. Po oceni Ustavnog suda, uređivanje navedenih pitanja je u skladu sa ustavnim ovlašćenjem zakonodavca da propisuje uslove, način i rokove za pretvaranje društvenog kapitala u privatni.

Ocenjujući ustavnost osporene odredbe člana 15. Zakona kojom se uređuje pitanje privatizacije nacionalizovane imovine, Ustavni sud je ocenio da je, s obzirom na način na koji je ta imovina postala predmet društvene, odnosno državne svojine, zakonodavni organ ovlašćen da propiše i poseban režim njenog pretvaranja u privatnu svojinu, uključujući i pitanje sredstava koja se isplaćuju bivšim vlasnicima nacionalizovane imovine. Ovakav stav Suda zasnovan je na ustavnim odredbama iz kojih proizlazi da povraćaj imovine oduzete po ranijim propisima nije Ustavom garantovano pravo, kao i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje svojinske i

obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine. Osporene odredbe Zakona kojima su uređena pitanja prenosa akcija zaposlenima u postupku prodaje javnom aukcijom (čl. 45. i 46.), načina organizovanja subjekta privatizacije (član 55.), kao i namene sredstava ostvarenih u postupku privatizacije i iznosa u kojima se ona raspoređuju pojedinim korisnicima (čl. 60. i 61.), po oceni Ustavnog suda, u skladu su sa ustavnim ovlašćenjem zakonodavca da utvrđuje uslove i način pretvaranja društvene u privatnu svojinu. O celishodnosti navedenih zakonskih rešenja Ustavni sud, saglasno odredbama Ustava kojima je utvrđena nadležnost ovog Suda, nije nadležan da odlučuje.

Zbog svega izloženog, Ustavni sud smatra da osporene odredbe Zakona o privatizaciji nisu nesaglasne sa Ustavom, pa stoga inicijativa za ocenu ustavnosti nije prihvaćena.

Razmatrajući predstavku naslovljenu kao "Predlog inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Zakona o privatizaciji u SR Srbiji", Ustavni sud je utvrdio da predstavka ne sadrži Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisane elemente neophodne za vođenje postupka, te kako na zahtev Suda podnosilac istu nije uredio, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu, predstavku odbacio.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda

broj IU-82/2005 od 17. aprila 2008. godine

Zakon o privatizaciji
("Službeni glasnik RS", br. 38/2001...123/2007)
- član 70. stav 1.

Odredbom člana 70. stav 1. Zakona o privatizaciji, na osnovu ustavnih ovlašćenja, propisan je isti način prodaje akcija Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih preko Akcijskog fonda, kao što je to bilo utvrđeno ranije važećim Zakonom o svojinskoj transformaciji na osnovu koga su akcije prenete Fondu, pri čemu nije menjana priroda akcija, odnosno način upravljanja i raspolaganja akcijama, niti je Fond penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih lišen i ograničen u vršenju svojinskih prava na akcijama koje su mu prenete u postupku privatizacije društvenog i državnog kapitala. Osporenim odredbom Zakona nije povređeno ni pravo inicijatora na mirno uživanje imovine, utvrđeno Ustavom i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Uređivanje načina prodaje akcija stečenih u postupku privatizacije, u nadležnosti je zakonodavca, a o celishodnosti zakonskih rešenja Ustavni sud, saglasno članu 167. Ustava, nije nadležan da odlučuje.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nesaglasnosti sa potvrđenim međunarodnim ugovorima odredbe člana 70. stav 1. Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05 i 123/07).

O b r a z l o ž e n j e

Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih podneo je Ustavnom sudu inicijativu za ocenu saglasnosti odredbe člana 70. stav 1. Zakona o privatizaciji sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Inicijator navodi da je osporenom odredbom Zakona, kojom je propisano da Akcijski fond vrši prodaju akcija koje su do dana stupanja na snagu ovog zakona prenete republičkom fondu nadležnom za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, protivustavno lišen i ograničen u vršenju prava na upravljanje i raspolaganje akcijama koja mu kao vlasniku tih hartija od vrednosti pripadaju. Po mišljenju inicijatora, osporena odredba Zakona u suprotnosti je sa članom 58. Ustava kojim se jemči mirno uživanje svojine i drugih imovinskih prava stečenih na osnovu zakona, kao i sa članom 1. Prvog protokola uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kojim se garantuje pravo na imovinu. Inicijator smatra da je rešenje sadržano u osporenoj odredbi Zakona "neracionalno", jer "onemogućava Fond da u najboljem interesu vrši prodaju predmetnih akcija.

Osporenom odredbom člana 70. stav 1. Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05 i 123/07) propisano je da Akcijski fond vrši prodaju akcija koje su do dana stupanja na snagu ovog zakona prenete republičkom fondu nadležnom za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih. Zakonom je, takođe, propisano: da su subjekti nadležni za sprovođenje privatizacije: Agencija za privatizaciju, Akcijski fond i Centralni registar za hartije od vrednosti (član 4. stav 1); da je Akcijski fond pravno lice na koje se prenose akcije radi prodaje u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje akcijski fond (član 6.); da se sredstva ostvarena prodajom akcija republičkog fonda nadležnog za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih prenose u celini tom fondu (član 70. stav 2.).

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da se jemči mirno uživanje svojine i drugih imovinskih prava stečenih na osnovu zakona, da pravo svojine može biti oduzeto ili ograničeno samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od tržišne, da se zakonom može ograničiti način korišćenja imovine, kao i da je oduzimanje ili ograničenje imovine radi naplate poreza i drugih dažbina ili kazni, dozvoljeno samo u skladu sa zakonom (član 58. st. 1. do 3.); da se jemče privatna, zadružna i javna svojina, s tim da se postojeća društvena svojina pretvara u privatnu svojinu pod uslovima, na način i u rokovima predviđenim zakonom, a da se sredstva iz javne svojine otuđuju na način i pod uslovima utvrđenim zakonom (član 86.).

Odredbom člana 59. stav 1. Ustava Republike Srbije od 1990. godine bilo je utvrđeno da se svojinska prava i obaveze na sredstvima u društvenoj svojini i uslovi pod kojima se ta sredstva mogu pretvarati u druge oblike svojine uređuju zakonom.

Članom 1. Prvog protokola uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama propisano je: da svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano

uživanje svoje imovine; da niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava; da prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni.

Zakonom o svojinskoj transformaciji ("Službeni glasnik RS", br. 32/97, 10/2001), kojim je bilo uređeno pitanje privatizacije do stupanja na snagu osporenog Zakona o privatizaciji, bilo je propisano: da preduzeće koje raspolaže društvenim i državnim kapitalom koji je predmet transformacije procenjeni kapital iskazuje u akcijama ili udelima (član 3. stav 1.); da pre sticanja akcija u prvom krugu, preduzeće prenosi 10 odsto akcija od ukupnog iznosa kapitala preduzeća koji se transformiše Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih (član 22. stav 2.); da preuzete akcije iz člana 22. stav 2. zakona imaju svojstvo prioritivnih participativnih akcija bez prava upravljanja (član 26. stav 1.); da Akcijski fond stavlja u promet preuzete neprodane akcije preduzeća iz člana 22. stav 2. ovog zakona prenete Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih (član 27. stav 1.).

Polazeći od navedenih propisa, Ustavni sud je ocenio da je Zakon o svojinskoj transformaciji, saglasno ovlašćenju zakonodavca da uredi uslove pretvaranja društvene svojine u privatnu, propisao iznos sredstava ostvarenih u procesu privatizacije koji se prenosi pojedinim državnim organima i organizacijama koje obavljaju delatnost u opštem društvenom interesu, kao što je Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih. Saglasno navedenom ovlašćenju, zakonodavac je bliže odredio prirodu i način prodaje akcija koje su Fondu prenete. Propisano je da one imaju karakter prioritivnih participativnih akcija bez prava upravljanja i da ih u promet stavlja Akcijski fond. Osporenom odredbom člana 70. stav 1. Zakona o privatizaciji propisan je isti način prodaje akcija Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih preko Akcijskog fonda, kao što je to bilo utvrđeno ranije važećim Zakonom o svojinskoj transformaciji, na osnovu koga su akcije prenete Fondu, pri čemu nije menjana sama priroda akcija, odnosno način upravljanja i raspolaganja akcijama.

S obzirom na izneto, Ustavni sud je ocenio da nisu osnovani navodi inicijatora prema kojima je osporenom odredbom Zakona, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih lišen i ograničen u vršenju svojinskih prava na akcijama koje su mu prenete u postupku privatizacije društvenog i državnog kapitala. Ovo stoga što je na osnovu Zakona o svojinskoj transformaciji Fond stekao onaj obim prava na predmetnim akcijama i prava iz akcija koje je zakonodavac, saglasno ustavnom ovlašćenju, opredelio. Osporenom odredbom Zakona ta prava nisu oduzeta, ograničena ili na drugi način izmenjena. Po oceni Ustavnog suda, iz navedenog sledi da odredbom člana 70. stav 1. Zakona nije povređeno pravo inicijatora na mirno uživanje imovine, utvrđeno Ustavom i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Uređivanje načina prodaje akcija stečenih u postupku privatizacije, u nadležnosti je zakonodavca, a o celishodnosti zakonskih rešenja Ustavni sud, saglasno članu 167. Ustava, nije nadležan da odlučuje.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda
broj IU-35/2007 od 3. jula 2008. godine

Zakon o privatizaciji
("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05 i 123/07)
- član 73.

Zakonodavac je u skladu sa svojim ustavnim ovlašćenjima uredio pitanja prometa akcija stečenih po ranije važećim propisima, tako što je osporenim odredbama člana 73. Zakona o privatizaciji odredio da je promet akcija slobodan, ali uz obavezu da se odvija na zakonom organizovanom tržištu hartija od vrednosti, te propisao određene uslove i ograničenja prometa tih akcija. Ovakvo zakonsko uređivanje rezultat je zakonodavne politike države u uslovima formiranja tržišta kapitala, a o pitanjima celishodnosti takvog rešenja Ustavni sud nije nadležan da odlučuje.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti odredaba člana 73. Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05 i 123/07).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 2. Pravilnika o trgovanju akcijama iz postupka privatizacije, Beogradske berze a.d. Beograd, od 26. jula 2001. godine i od 17. i 26. aprila 2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je, na osnovu člana 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), Sud Srbije i Crne Gore ustupio inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 73. Zakona iz tačke 1. izreke i odredbe člana 2. Pravilnika iz tačke 2. izreke.

Inicijator smatra da se odredbama člana 73. Zakona ograničava slobodan promet akcijama i Beogradskoj berzi daje monopolski položaj, čime se isključuje konkurencija. Osporene odredbe Zakona, prema navodima inicijatora, nisu u saglasnosti ni sa članom 232. Zakona o preduzećima, članom 239. Zakona o obligacionim odnosima i članom 26. Zakona o hartijama od vrednosti, jer je nezakonito da se proveru evidencije podataka o stanju akcija u registru poveri emitentu i Agenciji za privatizaciju. U inicijativi se navodi da su zakonom predviđeni rokovi za usklađivanje o stanju akcija sa podacima iz centralnog registra istekli, a da ni emitent ni Agencija za privatizaciju nisu uskladili te podatke. Odredbe člana 2. osporenog Pravilnika nisu u saglasnosti sa odredbama čl. 2. i 3. Antimonopolskog zakona, jer se njima propisuje da je trgovanje akcijama iz privatizacije moguće tek kad se obezbedi potvrda od Privremenog registra, nakon objavljivanja prospekta emitenta i zaključivanja ugovora emitenta sa agentom. Pored toga, inicijator je stanovišta da osporene odredbe Zakona i Pravilnika nisu u saglasnosti ni sa članom 74. stav 3. Ustava Savezne Republike Jugoslavije, prema kome je protivustavan svaki akt i radnja kojima se stvara ili podstiče monopolski položaj i ograničava tržište, kao

ni sa odredbom člana 69. navednog Ustava kojom se jemči pravo svojine, iz razloga što akcionari ne mogu slobodno prodavati i poklanjati svoje akcije.

U odgovoru Beogradske berze a.d. Beograd navodi se da je osporeni Pravilnik prestao da važi stupanjem na snagu novog Pravilnika o trgovanju akcijama iz postupka privatizacije od 20. februara 2003. godine, kao i da je i taj Pravilnik prestao da važi stupanjem na snagu Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd od 27. januara 2004. godine.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je:

Odredbama člana 73. Zakona o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 38/01, 18/03, 45/05 i 123/07) propisano je: da je promet akcija stečenih na osnovu Zakona o društvenom kapitalu ("Službeni list SFRJ", br. 84/89 i 46/90), Zakona o uslovima i postupku pretvaranja društvene svojine u druge oblike svojine ("Službeni list SFRJ", br. 48/91, 75/91, 48/94 i 51/94) i Zakona o svojinskoj transformaciji ("Službeni glasnik RS", br. 32/97 i 10/2001) slobodan i da se vrši preko finansijske berze (stav 1.); da se akcije iz stava 1. ovog člana ne mogu stavljati u promet od dana stupanja na snagu ovog zakona ako podaci o stanju akcija preduzeća nisu usklađeni sa podacima iz centralnog registra, odnosno Privremenog registra (stav 2.); da su preduzeća dužna da podatke iz stava 2. ovog člana usklade u roku od četiri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.); da ako preduzeća ne usklade podatke u roku iz stava 3. ovog člana Agencija će izvršiti usklađivanje podataka o trošku preduzeća (stav 4.); da akcionari koji su stekli akcije na osnovu zakona iz stava 1. ovog člana nemaju pravo preče kupovine (stav 5.).

Pravilnik o trgovanju akcijama iz postupka privatizacije, čija je odredba člana 2. osporena u inicijativi, doneo je Upravni odbor Beogradske berze a.d. Beograd 26. jula 2001. godine. Pravilnik je izmenjen i dopunjen 17. aprila 2002. godine i 26. aprila 2002. godine, a prestao je da važi stupanjem na snagu novog Pravilnika o trgovanju akcijama iz postupka privatizacije, koji je doneo Upravni odbor Beogradske berze a.d. Beograd 20. februara. 2003. godine. Novi Pravilnik je takođe prestao da važi stupanjem na snagu Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd od 27. januara 2004. godine.

Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao je da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije. Zato je ocena ustavnosti izvršena u odnosu na odredbe važećeg Ustava.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da se jemči mirno uživanje svojine i drugih imovinskih prava stečenih na osnovu zakona, da pravo svojine može biti oduzeto ili ograničeno samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od tržišne i da se zakonom može ograničiti način korišćenja imovine (član 58. st. 1. do 3.); da svi imaju jednak položaj na tržištu i da su zabranjeni akti kojima se suprotno zakonu ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja (član 84. st. 1. i 2.); da se postojeća društvena svojina pretvara u privatnu svojinu pod uslovima, na način i u rokovima predviđenim zakonom (član 86. stav 2.); da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine (član 97. tač. 6. i 7.).

Antimonopolski zakon ("Službeni glasnik RS", broj 29/66), u odnosu na koji se traži ocena zakonitosti osporene odredbe Pravilnika, prestao je da važi stupanjem na snagu Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni glasnik RS", broj 79/05).

Saglasno navedenim ustavnim odredbama utvrđeno je da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, kao i da se zakonom uređuju uslovi, način i rokovi pod kojima se postojeća društvena svojina pretvara u privatnu. Polazeći od toga, Ustavni sud je ocenio da je zakonodavac u skladu sa svojim ustavnim ovlašćenjima uredio pitanja vezana za promet akcija stečenih po ranije važećim propisima, tako što je osporenim odredbama člana 73. Zakona o privatizaciji odredio da je promet akcija slobodan, ali uz obavezu da se odvija na zakonom organizovanom tržištu hartija od vrednosti, te propisao određene uslove i ograničenja prometa tih akcija. Ovo zakonsko rešenje je rezultat zakonodavne politike države u uslovima formiranja tržišta kapitala, a o pitanju celishodnosti takvog rešenja Ustavni sud nije nadležan da odlučuje.

Osporenim odredbama Zakona nije određeno da se promet akcija stečenih po ranije važećim propisima vrši preko Beogradske berze a.d. Beograd, niti se tim odredbama ograničava pravo akcionara da poklanjaju svoje akcije, kako to navodi inicijator. Zato je Ustavni sud ocenio da nisu osnovani navodi inicijatora o nesaglasnosti odredaba člana 73. Zakona sa ustavnim odredbama kojima se garantuje pravo na imovinu, utvrđuje pravo na jednak položaj na tržištu i zabranjuje ograničavanje slobode konkurencije.

Iz navedenih razloga, Ustavni sud je odlučio da ne prihvati inicijativu za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti osporenih odredaba Zakona.

O navodima inicijatora kojima se ukazuje na nesaglasnost osporene odredbe Zakona o privatizaciji sa drugim zakonima, kao i na neustavnost i nezakonitost koja je nastala usled neprimenjivanja osporenih zakonskih odredaba, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje, saglasno članu 167. Ustava.

U pogledu zahteva iz inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 2. Pravilnika, Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik prestao da važi. Prestao je da važi i Ustav Savezne Republike Jugoslavije i Antimonopolski zakon u odnosu na koje se traži ocena osporenog Pravilnika. Iz tih razloga, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje o ustavnosti osporenog Pravilnika, pa je odlučio da u ovom delu inicijativu odbaci.

Saglasno iznetom, a na osnovu člana 46. tačka 5) i člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda

broj IU-83/2005 od 17. jula 2008. godine

- Obustava postupka

Prestanak važenja u toku postupka pred Ustavnim sudom osporenog Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", br. 23/02 i 34/02) i Ustava Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena njegove ustavnosti, predstavlja razlog za obustavu postupka, usled prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka,

saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Ustavni sud, prema odredbama člana 167. važećeg Ustava Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine, ne ocenjuje međusobnu saglasnost odredaba sadržanih u različitim zakonima.

Obustava postupka za ocenu ustavnosti osporenog Zakona čini bespredmetnim zahtev za obustavu izvršenja akata, odnosno radnji preduzetih na osnovu ovog zakona.

Ustavni sud doneo je:

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredbe člana 61. Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", br. 23/2002 i 34/2002).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneto je više predloga i inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 61. Zakona o deviznom poslovanju navedenog u izreci. Prema mišljenju predlagača, osporena odredba Zakona kojom je propisano da će se postupci započeti do stupanja na snagu zakona okončati po odredbama ovog zakona u suprotnosti je sa odredbama člana 121. Ustava Republike Srbije od 1990. godine. U predlozima se, takođe, iznosi mišljenje da osporena odredba Zakona nije u saglasnosti sa odredbom članom 45. stav 2. Zakona o privrednim prestupima ("Službeni list SRJ", broj 64/2001) kojim je predviđeno da će se na učinioca privrednog prestupa primeniti blaži propis, kao i da je nesaglasna sa opštim principom krivičnog prava o primeni blažeg zakona koji je inkorporiran u Krivičnom zakonu i Zakonu o prekršajima. Podnetim inicijativama se osporava ustavnost odredbe člana 61. Zakona o deviznom poslovanju u odnosu na odredbe člana 13, člana 22. stav 1. i člana 70. stav 2. Ustava od 1990 godine. Sudu je predloženo da obustavi izvršenje pojedinačnih akata ili radnji preduzetih na osnovu osporene odredbe Zakona o deviznom poslovanju.

Ustavni sud je, na osnovu člana 167. stav 1. tačka 1. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Osporenom odredbom člana 61. Zakona o deviznom poslovanju bilo je propisano: "Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama zakona koji je važio u vreme izvršenja dela".

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Zakon o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ" br. 23/02 i 34/02) u celini prestao da važi 27. jula 2006. godine, danom stupanja na snagu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), na osnovu odredbe člana 69. ovog zakona.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona.

Kako su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestali da važe osporeni Zakon o deviznom poslovanju i Ustav Republike Srbije od 1990. godine u

odnosu na koji je tražena ocena njegove ustavnosti, Sud je ocenio da su se stekli uslovi za obustavu postupka, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu.

U skladu sa odredbom člana 167. Ustava, Ustavni sud ne ocenjuje međusobnu saglasnost propisa iste pravne snage, pa time ni međusobnu saglasnost pojedinih odredaba sadržanih u različitim zakonima, kao što je to slučaj sa traženom ocenom osporene odredbe Zakona i odredaba Krivičnog zakona, Zakona o privrednim prestupima i Zakona o prekršajima.

Imajući u vidu da je Ustavni sud obustavio postupak za ocenu ustavnosti osporenog Zakona, zahtev za obustavu izvršenja akata odnosno radnji preduzetih na osnovu osporenog Zakona je bespredmetan.

Na osnovu iznetog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-104/2003
od 15. maja 2008. godine

Osporena odredba Zakona o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 90/07) prestala je da važi i prestao je da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koji je predlogom pokrenut postupak za ocenu ustavnosti, čime su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i stekli su se uslovi za obustavu postupka.

Ustavni sud doneo je:

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredbe člana 4. Zakona o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 135/2004 i 90/2007).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je 27. decembra 2004. godine, predlog za ocenu ustavnosti člana 4. Zakona o državljanstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 135/2004). Predlagač navodi da je član 4. Zakona o državljanstvu suprotan interesima Republike Srbije iz člana 135. Ustava Republike Srbije kao i drugim odredbama Ustava. U predlogu se navodi da je osporenom odredbom Zakona regulisana ustavna materija koju nije moguće regulisati zakonom. Takođe, prema mišljenju predlagača, ovom odredbom Zakona su na teritoriji Republike Srbije izjednačeni građani Srbije i građani Crne Gore, što je suprotno odredbama Ustava, a time i interesima Srbije i njenih poreskih obveznika.

Predlog ovlašćenog predlagača je, na osnovu odredbe člana 64. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka ("Službeni glasnik RS", br. 32/91, 67/93 i 101/05), dostavljen Narodnoj skupštini na odgovor 18. aprila 2006. godine. Narodna skupština nije dostavila odgovor u ovoj ustavno-pravnoj stvari.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je članom 4. Zakona o državljanstvu Republike Srbije bilo propisano da državljanin druge države članice Srbije i Crne Gore na teritoriji Republike Srbije ima jednaka prava i obaveze kao i njen državljanin, izuzev izbornog prava. Osporena odredba člana 4. Zakona prestala je

da važi 9. oktobra 2007. godine, na osnovu člana 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državljanstvu ("Službeni glasnik RS", broj 90/2007), kojim je član 4. Zakona o državljanstvu brisan. Ustavni sud je konstatovao da je proglašenjem Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine, prestao da važi i Ustav Republike Srbije od 1990. godine.

Polazeći od toga da je osporena odredba Zakona prestala da važi i da je prestao da važi i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je predlogom pokrenut postupak za ocenu ustavnosti, Ustavni sud je ocenio da su u toku postupka prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka, pa je na osnovu odredbe člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), postupak obustavljen.

Iz navedenih razloga Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-483/2004
od 17. aprila 2008. godine

Isti pravni stav u istovetnoj procesnoj situaciji, Ustavni sud je zauzeo u rešenjima br:

- IU-391/2005 od 8. aprila 2008. godine (ocena ustavnosti Zakona o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata ("Službeni list SRJ", broj 65/02 i "Službeni glasnik RS", br. 57/03, 55/04 i 45/05));
- IU-69/2006 od 22. maja 2008. godine (ocena ustavnosti člana 20. Zakona o osnivanju Javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa ("Službeni glasnik RS", broj 37/91));
- IU-64/2006 od 15. maja 2008. godine (ocena ustavnosti odredaba člana 6. Zakona o raspodeli transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije i učešću opština, gradova i grada Beograda u porezu na zarade u 2006. godini ("Službeni glasnik RS", broj 115/2005).

S obzirom na to da je osporeni Zakon o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00, 73/00 i 71/01) prestao da važi, te da su prestali da važe i Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti i Ustav Republike Srbije od 1990. godine koji je bio na snazi u vreme ustupanja predloga i inicijativa, Ustavni sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu i inicijativama, pa je saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, obustavio postupak po predlogu za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenih odredaba Zakona, a saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona podnete inicijative odbacio.

Ustavni sud doneo je:

R E Š E N J E

1. Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti člana 6. stav 1, člana 59. stav 1, člana 60. stav 2, člana 61. stav 2. člana 81. stav 2. i čl. 262. i 263. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00, 73/00 i 71/01).

2. Odbacuju se inicijative za ocenu ustavnosti člana 6. stav 1, čl. 7. do 9, čl. 14. i 62, člana 87. stav 2, člana 214. stav 5. i člana 251. Zakona iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Sud Srbije i Crne Gore ustupio je Ustavnom sudu na dalju nadležnost predlog i više inicijativa za ocenu ustavnosti odredaba Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00, 73/00 i 71/01) navedenih u izreci, a koji su bili podneti Saveznom ustavnom sudu u periodu od 2000. do 2002. godine. Podnosilac predloga i inicijatori su smatrali da osporene odredbe Zakona nisu u skladu s Ustavom Savezne Republike Jugoslavije.

Ustavni sud, na osnovu člana 167. stav 1. tačka 1. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, nadležan je da odlučuje o saglasnosti zakona sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Zakon o izvršnom postupku od 2000. godine u celini prestao da važi 22. februara 2005. godine, stupanjem na snagu Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04). Takođe, Ustavni sud je konstatovao da je prestao da važi i Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenog Zakona i koji je bio osnov za njegovo donošenje, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u vreme čijeg važenja je osporeni zakon primenjivan kao zakon Republike Srbije saglasno članu 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

S obzirom na to da je osporeni Zakon prestao da važi, te da su prestali da važe i Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti i Ustav Republike Srbije od 1990. godine koji je bio na snazi u vreme ustupanja predloga, odnosno inicijativa, Ustavni sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu i inicijativama. Iz tog razloga Sud je, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, obustavio postupak po predlogu za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenih odredaba Zakona, a podnete inicijative, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona, odbacio.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-66/2005
od 22. maja 2008. godine

Prestankom važenja u toku postupka osporenog Zakona o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni glasnik RS", br. 11/92...25/2000), kao i prestankom važenja Ustava Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, prestale su procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka za ocenu ustavnosti, zbog čega se postupak obustavlja.

Ustavni sud, na osnovu odredaba Ustava, nije nadležan da ocenjuje međusobnu saglasnost zakona kao opštih akata iste pravne snage.

Ustavni sud doneo je:

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredbe člana 14. stav 1. tačka 4) Zakona o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni glasnik RS", br. 11/92, 75/92, 52/93, 67/93, 28/94, 75/94, 53/95, 42/98, 49/99 i 25/2000).

O b r a z l o ž e n j e

Sud Srbije i Crne Gore je, na osnovu člana 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003), ustupio Ustavnom sudu predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 14. stav 1. tačka 4) Zakona o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni glasnik RS", br. 11/92, 75/92, 52/93, 67/93, 28/94, 75/94, 53/95, 42/98, 49/99 i 25/2000). Podnosilac predloga smatra da osporena odredba Zakona o komunalnim taksama i naknadama nije saglasna sa odredbama člana 74. Ustava SRJ, čl. 25. do 39. Zakona o preduzećima, člana 40. stav 2. Zakona o advokaturi i člana 3. stav 1. Zakona o osnovama svojinskopравnih odnosa. Predlagač osporava uvođenje lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnim prostorijama republičkim zakonom i navodi da to pitanje reguliše Zakon o preduzećima za preduzeća i preduzetnike, a Zakon o advokaturi za advokate. Ističe i da je osporena odredba nesaglasna sa Ustavom SRJ, jer je uređivanje pravnog položaja preduzeća u nadležnosti federacije.

Ustavni sud, na osnovu člana 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i o saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

Zakon o komunalnim taksama i naknadama ("Službeni glasnik RS", br. 11/92, 75/92, 52/93, 67/93, 28/94, 75/94, 53/95, 42/98, 49/99 i 25/2000) prestao je da važi 6. marta 2002. godine, danom stupanja na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 9/2002).

Osporenom odredbom člana 14. stav 1. tačka 4) Zakona o komunalnim taksama i naknadama bilo je propisano da se lokalne komunalne takse mogu uvoditi za isticanje firme na poslovnim prostorijama, osim isticanja naziva državnih organa, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave.

Donošenjem Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003), prestao je da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenog Zakona. Danom stupanja na snagu Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/2005), prestao je da važi i Zakon o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/2001 i 36/2002). Zakon o advokaturi ("Službeni list SRJ", br. 24/98, 26/98, 69/2000, 11/2002 i 72/2002) i Zakon o osnovama svojinskopравnih odnosa ("Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90, "Službeni list SRJ", broj 29/96 i "Službeni glasnik RS", broj 115/2005), na osnovu člana 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, primenjuju se kao zakoni Republike Srbije.

Polazeći od toga da je u toku postupka prestao da važi osporeni Zakon, kao i Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, Ustavni sud je utvrdio da su prestale procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka za ocenu ustavnosti i da su se stekli uslovi za obustavu postupka, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07).

Ustavni sud, na osnovu odredaba člana 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava, nije nadležan da ocenjuje međusobnu saglasnost zakona kao opštih akata iste pravne snage.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-113/2005
od 1. aprila 2008. godine

S obzirom na to da je prestao da važi Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 9/02), čija odredba je osporena, da je prestao da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme pokretanja postupka, a da Ustavni sud ne ocenjuje međusobnu saglasnost propisa iste pravne snage, prestale su pretpostavke za vođenje postupka i meritorno odlučivanje i time se stekli uslovi da se postupak za ocenu ustavnosti obustavi.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredbe člana 83. stav 1. tačka 8. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 9/2002).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 83. stav 1. tačka 8. Zakona o lokalnoj samoupravi navedenog u izreci. U predlogu se navodi da je osporena odredba Zakona u suprotnosti s odredbama člana 74. Ustava Savezne Republike Jugoslavije, čl. 25. do 39. Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 i 36/02), člana 40. stav 2. Zakona o advokaturi ("Službeni list SRJ", br. 24/98 i 11/02) i člana 3. stav 1. Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa ("Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90 i "Službeni list SRJ", broj 29/96).

Ustavni sud je, u sprovedenom postupku, utvrdio: da je osporenim odredbom člana 83. stav 1. tačka 8. Zakona o lokalnoj samoupravi bilo utvrđeno da se lokalne komunalne takse mogu uvoditi za isticanje firme na poslovnom prostoru, kao i da je Zakon prestao da važi 29. decembra 2007. godine, stupanjem na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/2007), saglasno odredbi člana 99. Zakona; da je Ustav Savezne Republike Jugoslavije, u odnosu na koga se traži ocena ustavnosti, prestao da važi 4. februara 2003. godine, donošenjem Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003); da je donošenjem Ustava Republike Srbije od 2006. godine prestao da važi

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme pokretanja postupka; da je stupanjem na snagu Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/2004) prestao da važi Zakon o preduzećima, osim čl. 392 do 399. i čl. 400a, 400b, 400v i 421a, koji ostaju na snazi do isteka rokova za privatizaciju utvrđenih zakonom kojim se uređuje privatizacija i koji nisu od značaja za traženu ocenu; da su Zakon o advokaturi i Zakon o osnovama svojinsko-pravnih odnosa postali, saglasno odredbi člana 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, propisi Republike Srbije sa istom pravnom snagom kao i propis čija se odredba osporava i da Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, ne ocenjuje međusobnu saglasnost zakona kao propisa iste pravne snage.

S obzirom na to da je prestao da važi Zakon o lokalnoj samoupravi, čija odredba je osporena, da je prestao da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije, u odnosu na koga se traži ocena ustavnosti, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme pokretanja postupka, a da Ustavni sud ne ocenjuje međusobnu saglasnost propisa iste pravne snage, Sud je utvrdio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i meritorno odlučivanje, te da su se stekli uslovi da se postupak za ocenu ustavnosti obustavi, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-112/2005
od 10. aprila 2008. godine

Polazeći od toga da su osporene odredbe Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98 i 74/99) i ustavni akti u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti prestali da važe, Ustavni sud je utvrdio da su u toku postupka prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu za ocenu ustavnosti osporenih odredaba Zakona o preduzećima, pa je postupak obustavljen.

Na osnovu odredaba važećeg Ustava, Ustavni sud nije nadležan da ocenjuje međusobnu uskladenost osporenog Zakona sa Zakonom o stranim ulaganjima ("Službeni list SRJ", br. 79/94, 15/96 i 29/96), a tu nadležnost nije imao ni na osnovu odredaba člana 125. Ustava od 1990. godine.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredaba člana 100. stav 1. tačka 7) i člana 442. st. 3. i 5. Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98 i 74/99).

2. Odbacuje se predlog za ocenu saglasnosti Zakona iz tačke 1. sa Zakonom o stranim ulaganjima ("Službeni list SRJ", br. 79/94, 15/96 i 29/96).

O b r a z l o ž e n j e

Sud Srbije i Crne Gore, na osnovu odredbe člana 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), ustupio je Ustavnom sudu predlog za ocenu saglasnosti odredaba člana 100. stav 1. tačka 7) i člana 442. st. 3. i 5. Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98 i 74/99), sa Ustavom Savezne Republike Jugoslavije i Zakonom o stranim ulaganjima ("Službeni list SRJ", br. 79/94, 15/96 i 29/96), koji je inicijalno bio podnet Saveznom ustavnom sudu. Podnosilac predloga navodi da osporene odredbe Zakona o preduzećima nisu u saglasnosti sa odredbama člana 70. stav 1. i čl. 74. i 117. Ustava Savezne Republike Jugoslavije i člana 12. Zakona o stranim ulaganjima. Ovo iz razloga što su osporenim odredbama Zakona o preduzećima, po mišljenju predlagача, preduzeća čiji su osnivači ili suosnivači strana pravna, odnosno fizička lica, retroaktivno dovedena u neravnopravan položaj i izgubila pravnu sigurnost zagaranovanu Zakonom o stranim ulaganjima.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Zakon o preduzećima prestao da važi 30. novembra 2004. godine, na osnovu člana 456. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), kojim je propisano da danom stupanja na snagu tog Zakona prestaje da važi Zakon o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 i 36/02), osim čl. 392. do 399. i čl. 400a, 400b, 400v i 421a koji ostaju na snazi do isteka rokova za privatizaciju utvrđenih zakonom kojim se uređuje privatizacija. Takođe, Ustavni sud je konstatovao da je Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je predlogom pokrenut postupak za ocenu ustavnosti, prestao da važi danom stupanja na snagu Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), kao i da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji se ocenjivala ustavnost saveznih zakona koji su na osnovu odredbe člana 64. stav 2. Ustavne povelje nastavili da se primenjuju kao republički zakoni, prestao da važi danom stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine.

Polazeći od toga da su osporene odredbe Zakona o preduzećima prestale da važe, da je prestao da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije, kao i da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, Ustavni sud je ocenio da su u toku postupka prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu za ocenu ustavnosti osporenih odredaba Zakona o preduzećima. Zbog toga je, a na osnovu odredbe člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), postupak za ocenu ustavnosti obustavljen.

U vezi sa delom predloga kojim se zahteva ocena saglasnosti osporenih odredaba Zakona o preduzećima sa Zakonom o stranim ulaganjima ("Službeni list SRJ", br. 79/94, 15/96 i 29/96), Ustavni sud je utvrdio da, na osnovu odredaba člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da ocenjuje međusobnu usklađenost zakona. Tu nadležnost Ustavni sud nije imao ni na osnovu odredaba člana 125. Ustava Republike Srbije od 1990. godine. Osim toga, Ustavni sud je utvrdio da je Zakon o stranim ulaganjima koji je bio na snazi u vreme podnošenja predloga, prestao da važi danom stupanja na snagu Zakona o stranim ulaganjima ("Službeni list SRJ", broj 3/02) i da se u vreme važenja nije primenjivao kao republički zakon, u smislu odredbe člana 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora. Stoga je, a na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, odbacio zahtev za ocenu međusobne saglasnosti navedenih zakona.

Na osnovu izloženog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu i odredbe člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-69/2005
od 24. aprila 2008. godine

Kako su u toku postupka prestale da važe osporene odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", broj 71/2002), kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine i Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti, Sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka, te da postupak treba obustaviti.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredaba člana 36. i člana 39. st. 1. do 5. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", broj 71/2002).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti odredaba člana 36. i člana 39. st. 1. do 5. Zakona o računovodstvu i reviziji iz izreke. Prema navodima predlagača, osporene odredbe nisu u saglasnosti sa odredbama člana 12. stav 1. i čl. 13, 34, 121. i 122. Ustava Republike Srbije od 1990. godine.

Sud Srbije i Crne Gore, na osnovu člana 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003) ustupio je, takođe, Ustavnom sudu predlog istog predlagača za ocenu ustavnosti odredaba člana 36. i člana 39. st. 1. do 5. Zakona o računovodstvu i reviziji iz izreke u odnosu na Ustav Savezne Republike Jugoslavije.

Ustavni sud je, na osnovu člana 167. stav 1. tačka 1. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Savezne Republike Jugoslavije prestao da važi 4. februara 2003. godine, donošenjem Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003), kao i da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme podnošenja predloga, prestao da važi donošenjem Ustava Republike Srbije od 2006. godine. Ustavni sud je takođe, utvrdio da je Zakon o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", broj 71/02 i "Službeni glasnik RS", broj 55/04), prestao da važi 10. juna 2006. godine, danom stupanja na snagu Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", broj 46/2006), a na osnovu odredbe člana 76. stav 1. ovog zakona.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona.

Kako su u toku postupka pred ovim Sudom prestale da važe osporene odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine i

Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti, Sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka, te da, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, postupak treba obustaviti.

Imajući u vidu izloženo Ustavni sud, je na osnovu člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-118/2004
od 17. aprila 2008. godine

2. UREDBE I DRUGI AKTI VLADE

- Obustava postupka

U toku postupka pred Ustavnim sudom prestala je da važi osporena Uredba o posebnoj taksi za izravnanje poreskog opterećenja za robu u prevozu ("Službeni glasnik RS", broj 13/2001), kao akt temporalnog karaktera, a prestali su da važe i Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine i Zakon o Narodnoj banci Jugoslavije, u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, čime su se stekli uslovi za obustavu postupka, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka, u smislu člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o posebnoj taksi za izravnanje poreskog opterećenja za robu u prevozu ("Službeni glasnik RS", broj 13/2001).

O b r a z l o ž e n j e

Sud Srbije i Crne Gore ustupio je Ustavnom sudu predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o posebnoj taksi za izravnanje poreskog opterećenja za robu u prevozu navedene u izreci. Prema navodima predlagača, osporenom Uredbom se, suprotno Ustavu, podzakonskim aktom uvodi obaveza plaćanja takse koja se može uvoditi samo zakonom. Predlagač, takođe, osporava plaćanje takse u stranoj valuti, navodeći da je Zakonom o Narodnoj banci Jugoslavije propisano da je jedino sredstvo plaćanja u zemlji dinar. Pored ovoga, predlagač navodi da se Uredbom uređuju odnosi koji su prema Ustavu SRJ predmet uređivanja saveznih zakona.

Ustavni sud je, na osnovu člana 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i o saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je Uredba o posebnoj taksi za izravnanje poreskog opterećenja za robu u prevozu ("Službeni glasnik RS", broj 13/2001) bila temporalni akt i da je prestala da važi 30. juna 2001. godine, na osnovu člana 5. ove uredbe. Navedena Uredba je bila doneta na osnovu člana 2. Zakona o Vladi Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 5/91 i 43/93), koji je, takođe, prestao da važi 5. jula 2006. godine, danom stupanja na snagu Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", broj 55/05).

Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Savezne Republike Jugoslavije, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti Uredbe, prestao da važi 4. februara 2003. godine, donošenjem Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 1/2003), kao i da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme podnošenja predloga, prestao da važi donošenjem

Ustava Republike Srbije od 2006. godine. Ustavni sud je, takođe, utvrdio da je i Zakon o Narodnoj banci Jugoslavije ("Službeni list SRJ", broj 32/93), u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti osporene Uredbe, prestao da važi 19. jula 2003. godine, danom stupanja na snagu Zakona o Narodnoj banci Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 72/2003).

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona.

Kako su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestali da važe osporena Uredba, Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine i Zakon o Narodnoj banci Jugoslavije, u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, Sud je ocenio da su se stekli uslovi za obustavu postupka, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07).

Na osnovu iznetog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-128/2005
od 15. maja 2008. godine

S obzirom na to da je osporena Uredba prestala da važi, te da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je predlogom pokrenut postupak, odnosno podneta inicijativa za ocenu ustavnosti, prestale su procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu i inicijativi. To je bio razlog za obustavu postupka po podnetom predlogu za ocenu ustavnosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03 i 90/03) i za odbacivanje inicijative za ocenu ustavnosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03, 90/03, 56/05, 76/05, 8/06 i 51/06).

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03 i 90/03).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03, 90/03, 56/05, 76/05, 8/06 i 51/06).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je 1. juna 2004. godine, predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte,

odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03 i 90/03). Predlagač navodi da član 3. Uredbe nije u saglasnosti s odredbama člana 57. stav 1. i člana 64. stav 1. Ustava, jer su podzakonskim aktom propisani dodatni uslovi za obavljanje delatnosti uvoza nafte, kojima se ograničava obavljanje te delatnosti. Navodi dalje, da odredbe čl. 4. do 8. Uredbe nisu u saglasnosti sa odredbama čl. 55, 56. i 64. Ustava. Određivanjem da prerađivač nafte može biti isključivo JP "Naftna industrija Srbije", po stanovištu predlagača, ograničava se tržište i uspostavlja monopolski položaj tog Preduzeća, a propisivanjem minimalnih i maksimalnih količina nafte koje se mogu ugovarati u cilju prerade, narušeni su osnovni principi obligacionog prava koji se odnose na slobodu ugovaranja i jednakost ugovornih strana. Odredbe čl. 9. do 13. Uredbe, kojima je propisana zabrana uvoza naftnih derivata, po mišljenju predlagača, nisu u saglasnosti s odredbama čl. 57. i 64. stav 1. Ustava.

Ustavnom sudu podneta je 20. marta 2006. godine i inicijativa za ocenu ustavnosti Uredbe o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata ("Službeni glasnik RS", br. 37/03, 90/03, 56/05, 76/05 i 8/06). Inicijator ne navodi odredbe Ustava i zakona sa kojima osporena Uredba, po njegovom mišljenju, nije u saglasnosti, već ističe da se "pridružuje svim navodima iz podnetih inicijativa".

U sprovedenom postupku Ustavni sud je ocenio da je zahtevom ovlašćenog predlagača, koji je označen kao "predlog za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti", pokrenut postupak samo za ocenu saglasnosti osporene Uredbe sa Ustavom Republike Srbije od 1990. godine, jer predlagač u zahtevu nije naveo nijedan od "važećih zakona", sa kojima osporena Uredba, po njegovom mišljenju, nije u saglasnosti. Ustavni sud je utvrdio i da je osporena Uredba prestala da važi 17. novembra 2007. godine, danom početka primene Uredbe o uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno derivata nafte ("Službeni glasnik RS", broj 92/07) i konstatovao da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, prestao da važi danom stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine.

S obzirom na to da je osporena Uredba prestala da važi, te da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je predlogom pokrenut postupak, odnosno podneta inicijativa za ocenu ustavnosti, Ustavni sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje po podnetom predlogu i inicijativi. Iz tog razloga, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), postupak po podnetom predlogu obustavio, a inicijativu je, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona, odbacio.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu i odredbe člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-256/2004
od 24. aprila 2008. godine

S obzirom na to da su u toku postupka osporene uredbe prestale da važe, te da su prestale i ostale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetim predlozima, odnosno inicijativama, postupak je obustavljen.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o uslovima i načinu obračunavanja javnih prihoda, sadržini i načinu vođenja evidencije za robu koja se upućuje, odnosno prodaje licima sa teritorije AP Kosovo i Metohija ("Službeni glasnik RS", broj 33/2001) i Uredbe o uslovima i načinu obračunavanja javnih prihoda, sadržini i načinu vođenja evidencije za promet robe sa AP Kosovo i Metohija ("Službeni glasnik RS", br. 48/2001 i 26/2002).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneti su, odnosno ustupljeni od Suda Srbije i Crne Gore, predlozi i inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti uredba navedenih u izreci. Prema navodima predlagača i inicijatora osporenim uredbama su uređena pitanja koja su bila u isključivoj nadležnosti saveznih organa iz člana 77. Ustava Savezne Republike Jugoslavije. Takođe, iznosi se mišljenje da osporeni akti, prema svojoj sadržini, nisu bili akti za sprovođenje zakona, već su njima bile uvedene nove fiskalne obaveze koje su mogle da budu propisane samo zakonom, te je Vlada prekoračila ovlašćenja iz člana 90. Ustava Republike Srbije od 1990. godine.

Osporene uredbe uređivale su obavezu plaćanja javnih prihoda za robu stranog porekla nad kojom nije sproveden postupak carinjenja koja se upućuje na teritoriju AP Kosovo i Metohija, kao i promet robe domaćeg porekla sa AP Kosovo i Metohija i vođenje evidencije. Pravni osnov za donošenje osporenih uredba bio je član 2. Zakona o Vladi Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 5/91 i 45/93), kojim je Vlada bila ovlašćena da izvršava zakone, druge propise i opšte akte Narodne skupštine i donosi uredbe, odluke i druge akte za izvršavanje zakona.

Ustavni sud je, na osnovu člana 167. stav 1. tačka 1. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je osporena Uredba o uslovima i načinu obračunavanja javnih prihoda, sadržini i načinu vođenja evidencije za robu koja se upućuje, odnosno prodaje licima sa teritorije AP Kosovo i Metohija prestala da važi u celini, a da je osporena Uredba o uslovima i načinu obračunavanja javnih prihoda, sadržini i načinu vođenja evidencije za promet robe sa AP Kosovo i Metohija, nakon brojnih izmena i dopuna, prestala da važi u tekstu koji se osporava podnetim predlogom. Povodom zahteva za normativnu kontrolu izmene i dopune navedene Uredbe formirani su posebni predmeti ovog Suda.

Takođe je utvrđeno da je i Zakon o Vladi Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 5/91 i 45/93), na osnovu koga su donete osporene Uredbe, prestao da važi 5. jula 2006. godine, stupanjem na snagu Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", broj 55/05).

U toku postupka pred Ustavnim sudom prestali su da važe Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine i Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti osporenih uredbi.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona.

S obzirom na izloženo, Ustavni sud je ocenio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetim predlozima, odnosno inicijativama, pa je saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), postupak obustavljen.

Na osnovu iznetog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje broj IU-208/2001
od 22. maja 2008. godine

Kako je osporena Odluka o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave (koja je bila akt temporalnog karaktera jer je njeno vremensko važenje bilo ograničeno do konstituisanja nove skupštine jedinice lokalne samouprave) prestala da važi, a prestali su da važe i Ustav i Zakon u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti ove Odluke, Ustavni sud je utvrdio da ne postoje procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o raspuštanju Skupštine opštine Novi Pazar i obrazovanju Privremenog organa opštine Novi Pazar ("Službeni glasnik RS", broj 29/06).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke navedene u izreci. U predlogu se navodi da osporena Odluka nije u saglasnosti sa odredbama čl. 113. do 117. Ustava Republike Srbije, jer se ograničava Ustavom garantovano pravo na lokalnu samoupravu, kao i da nije u saglasnosti sa odredbama čl. 112. i 113. Zakona o lokalnoj samoupravi, jer nisu bili ispunjeni zakonom propisani uslovi za donošenje osporene Odluke. Pored toga, predlagač zahteva i obustavu izvršenja pojedinačnih akata odnosno radnji preduzetih na osnovu osporene Odluke.

U odgovoru Vlade navodi se da je pravni osnov za raspuštanje Skupštine opštine Novi Pazar sadržan u odredbi člana 112. stav 1. tačka 2) Zakona o lokalnoj samoupravi, koji predviđa da se skupština jedinice lokalne samouprave može raspustiti ako ne donese budžet u roku koji je utvrđen zakonom, kao i da je pitanje celishodnosti donošenja ovakve odluke u isključivoj nadležnosti Vlade.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je:

Vlada je, pozivajući se na član 112. stav 1. tačka 2) i član 113. Zakona o lokalnoj samoupravi i član 43. stav 1. Zakona o Vladi, donela 7. aprila 2006. godine Odluku o raspuštanju Skupštine opštine Novi Pazar i obrazovanju Privremenog organa opštine Novi Pazar ("Službeni glasnik RS", broj 29/06). Odlukom je predviđeno da se raspušta Skupština opštine Novi Pazar i obrazuje Privremeni organ opštine Novi Pazar za obavljanje poslova Skupštine opštine Novi Pazar utvrđenih

zakonom i Statutom opštine, do konstituisanja skupštine opštine, a takođe je utvrđeno koje poslove Privremeni organ obavlja, njegov sastav i način imenovanja, način odlučivanja Privremenog organa, mogućnost obrazovanja pomoćnih radnih tela i propisano je ovlašćenje za donošenje opštih akata (npr. Poslovnika i dr.).

Narodna skupština je, pozivajući se na član 113. stav 3. Zakona o lokalnoj samoupravi, 11. jula 2006. godine donela Odluku o raspisivanju izbora za odbornike Skupštine opštine Novi Pazar ("Službeni glasnik RS", broj 59/06), kojom su izbori raspisani za 10. septembar 2006. godine.

Skupština opštine Novi Pazar održala je Konstitutivnu sednicu 16. oktobra 2006. godine i donela Odluku o izboru predsednika Skupštine opštine Novi Pazar, Odluku o izboru zamenika predsednika Skupštine opštine Novi Pazar i Odluku o postavljenju sekretara Skupštine opštine Novi Pazar. Sve tri odluke objavljene su u "Službenom listu opštine Novi Pazar", broj 26/2006.

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme podnošenja predmetne inicijative i u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenog akta, prestao je da važi 8. novembra 2006. godine stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije.

Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), koji je važio u vreme donošenja osporene Odluke, bilo je propisano: da se skupština jedinice lokalne samouprave može raspustiti ako skupština ne donese statut ili budžet u roku utvrđenom zakonom (član 112. stav 1. tačka 2)); da odluku o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, odnosno nadležnog organa teritorijalne autonomije (član 113. stav 1.); da predsednik Narodne skupštine raspisuje izbore za odbornike u roku od tri meseca od dana raspuštanja skupštine jedinice lokalne samouprave (član 113. stav 3.); da do konstituisanja skupštine jedinice lokalne samouprave poslove skupštine obavlja privremeni organ jedinice lokalne samouprave od pet članova, koji obrazuje Vlada (član 113. stav 4.). Zakon o lokalnoj samoupravi prestao je da važi stupanjem na snagu Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07).

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je ocenio da je osporena Odluka o raspuštanju skupštine jedinice lokalne samouprave akt temporalnog karaktera, jer je njeno vremensko važenje bilo ograničeno na taj način što je i zakonom i Odlukom bilo propisano da će privremeni organ, koji je obrazovan od strane Vlade zbog raspuštanja skupštine jedinice lokalne samouprave, obavljati poslove skupštine do konstituisanja skupštine jedinice lokalne samouprave. Budući da je Skupština opštine Novi Pazar konstituisana 16. oktobra 2006. godine, osporena Odluka prestala je da važi.

Imajući u vidu da je osporena Odluka prestala da važi, kao i da su prestali da važe Ustav i Zakon u odnosu na koje se traži ocena ustavnosti i zakonitosti Odluke, Ustavni sud smatra da ne postoje procesne pretpostavke za dalje vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu, te je, saglasno članu 57. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), obustavio postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti predmetne Odluke. S obzirom na to da je obustavljen postupak, bespredmetan je zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata, odnosno radnji preduzetih na osnovu osporene Odluke.

Saglasno iznetom, na osnovu odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj

IU-84/2006 od 17. jula 2008. godine

3. OPŠTI AKTI DRUGIH REPUBLIČKIH ORGANA I ORGANIZACIJA

- Odluke i rešenja

**Obavezujuće uputstvo Saveta Republičke radiodifuzne agencije broj
880/07 od 24. septembra 2007. godine
("Službeni glasnik RS", broj 90/07)**

Savet Republičke radiodifuzne agencije je donošenjem osporenog Obavezujućeg uputstva prekoračio svoja ovlašćenja propisana Zakonom o radiodifuziji, jer u skladu sa tim zakonom konstituisanim ovlašćenjem Agencija može da donosi obavezujuća uputstva za emitere samo u slučaju kada ustanovi neujednačeno ponašanje emitera koje se može smatrati nedozvoljenim u vezi sa pojedinačnim pitanjem koje se odnosi na sadržaj programa, a Savetu ove agencije nisu data ovlašćenja da obavezujućim uputstvima uređuje buduće obaveze emitera, pa ni obavezu jednog emitera da na navedeni način vrši direktne prenose svih sednica Narodne skupštine. Stoga je obaveza koja je za Radiodifuznu ustanovu Srbije-Radio televiziju Srbije bila ustanovljena osporenim Obavezujućim uputstvom, po svom karakteru i sadržini, izlazila izvan okvira obaveza nosilaca javnog radiodifuznog servisa u ostvarivanju opšteg interesa propisanih odredbama čl. 77. i 78. Zakona o radiodifuziji.

Pošto je osporeni akt, u vreme važenja, bio nesaglasan sa zakonom, to je bio nesaglasan i s Ustavom, odnosno odredbama čl. 194. i 195. Ustava, kojima je utvrđeno da opšti pravni akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja moraju biti saglasni sa Ustavom i zakonom. Takođe, odredbe st. 3. i 4. osporenog Obavezujućeg uputstva nisu bile saglasne s Ustavom, jer osporeni akt nije objavljen, niti je stupio na snagu u skladu sa članom 196. Ustava.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da Obavezujuće uputstvo Saveta Republičke radiodifuzne agencije broj 880/07 od 24. septembra 2007. godine ("Službeni glasnik RS", broj 90/07), u vreme važenja, nije bilo u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Obavezujućeg uputstva navedenog u izreci. U inicijativi se navodi da je Ustavom Republike Srbije utvrđen jednak pravni položaj svih preduzeća i društava na tržištu. Zakonom o radiodifuziji propisan je pravni položaj i status Radio televizije Srbije i Republičke radiodifuzne agencije. Podnosilac inicijative smatra da je donošenjem osporenog uputstva Republička radiodifuzna agencija prekoračila svoja zakonska

ovlašćenja, jer je tim uputstvom menjala ustavne i zakonske odredbe. Obavezujuća uputstva za sprovođenje radiodifuzne politike mogu se, po mišljenju podnosioca inicijative, odnositi na sve emitere, kako je određeno u članu 12. stav 1. Zakona o radiodifuziji, a ne samo na jednog emitera, odnosno Radio televiziju Srbije.

Republička radiodifuzna agencija se u odgovoru nije izjašnjavala o navodima podnosioca inicijative, već je samo obavestila Sud da je osporeno Obavezujuće uputstvo prestalo da važi donošenjem Preporuke Saveta Republičke radiodifuzne agencije br. 1473/07 od 20. novembra 2007. godine.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporenim Obavezujućim uputstvom u stavu 1. obavezana Radiodifuzna ustanova Srbije - Radio televizija Srbije da radi ostvarivanja posebnih obaveza u ostvarivanju opšteg interesa u oblasti javnog radiodifuznog servisa, obavlja prenose svih sednica Narodne skupštine u terminima definisanim Poslovníkom o radu Narodne skupštine. Stavom 2. propisano je da će i sednice Narodne skupštine koje se održavaju van termina definisanih Poslovníkom o radu Narodne skupštine, a nisu usaglašeni sa satnicom Radiodifuzne ustanove Srbije - Radio televizije Srbije, biti predmet posebnih uputstava, koje izdaje Republička radiodifuzna agencija. Stavom 3. utvrđeno je da Obavezujuće uputstvo stupa na snagu danom objavljivanja na zvaničnom sajtu Agencije, a stavom 4. da će se Obavezujuće uputstvo objaviti u dnevnim novinama i "Službenom glasniku Republike Srbije".

Navedeno Obavezujuće uputstvo prestalo je da važi donošenjem Preporuke Saveta Republičke radiodifuzne agencije br. 1473/07 od 20. novembra 2007. godine.

Ustavom Republike Srbije utvrđeno je: da se televizijske i radio stanice osnivaju u skladu sa zakonom (član 50. stav 2.); da svako ima pravo da istinito, potpuno i blagovremeno bude obavestavan o pitanjima od javnog značaja i da su sredstva javnog obavestavanja dužna da to pravo poštuju (član 51. stav 1.); da svi imaju jednak pravni položaj na tržištu i da su zabranjeni akti kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija (član 84. st. 1. i 2.); da svi opšti akti doneti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa Ustavom (član 194. stav 3.); da svi opšti akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja moraju biti saglasni zakonu (član 195. stav 1.); da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, da se Ustav, zakoni i podzakonski opšti akti Republike Srbije objavljuju u republičkom službenom glasniku, kao i da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu da stupe na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, utvrđeni prilikom njihovog donošenja (član 196. st. 1, 2. i 4.).

Zakonom o radiodifuziji ("Službeni glasnik RS", br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05, 62/06 i 85/06) osnovana je Republička radiodifuzna Agencija kao samostalna, odnosno nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja, u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu tog zakona i koja ima svojstvo pravnog lica (član 6. stav 1. i član 7. stav 1.). Savet Agencije je organ Agencije koji donosi sve odluke o pitanjima iz njene nadležnosti (član 7. stav 2.).

Osporeno Obavezujuće uputstvo doneo je Savet Republičke radiodifuzne agencije s pozivom na odredbe člana 12. st. 1. i 4. i čl. 76. i 77. Zakona o radiodifuziji. Članom 12. stav 1. Zakona propisano je da Agencija u cilju efikasnog sprovođenja radiodifuzne politike u Republici Srbiji donosi preporuke, uputstva, obavezujuća uputstva i opšta obavezujuća uputstva za emitere. Saglasno odredbi stava 4. člana 12. Zakona, Agencija može doneti obavezujuće uputstvo samo u slučaju kada u vezi sa pojedinim pitanjem koje se odnosi na sadržaj programa ustanovi

neujednačeno ponašanje emitera, pri čemu se određeni vidovi tog ponašanja mogu smatrati nedozvoljenim. U tom slučaju, na osnovu odredbe stava 6. člana 12. Zakona, nepostupanje po obavezujućem uputstvu je osnov za izricanje mera opomene i upozorenja emiteru.

Odredbama člana 76. Zakona o radiodifuziji propisano je: da su nosioci javnog radiodifuznog servisa u Republici Srbiji republička i pokrajinske radiodifuzne ustanove (stav 1.); da radiodifuzne ustanove iz stava 1. ovog člana obavljaju delatnost proizvodnje i emitovanja radio i televizijskog programa i imaju posebne obaveze u ostvarivanju opšteg interesa u oblasti javnog radiodifuznog servisa, utvrđene ovim zakonom (stav 2.). Prema odredbama člana 77. st. 1. i 2. Zakona, programi koji se proizvode i emituju u okviru javnog radiodifuznog servisa su od opšteg interesa i oni obuhvataju programe informativnog, kulturnog, umetničkog, obrazovnog, verskog, naučnog, dečjeg, zabavnog, sportskog i drugih sadržaja, kojima se obezbeđuje zadovoljavanje potreba građana i drugih subjekata i ostvarivanje njihovih prava u oblasti radiodifuzije. Odredbama člana 78. Zakona utvrđene su posebne obaveze nosilaca javnog radiodifuznog servisa u ostvarivanju opšteg interesa, pored ostalog i obaveza da programi koji se proizvode i emituju, posebno programi informativnog sadržaja, budu zaštićeni od bilo kakvog uticaja vlasti, političkih organizacija ili centara ekonomske moći (tačka 1.), a odredbom člana 85. stav 1. Zakona osnovana je Radiodifuzna ustanova Srbije, sa sedištem u Beogradu, radi obavljanja delatnosti javnog radiodifuznog servisa za teritoriju Republike Srbije.

Iz navedenog sledi da je nadležnost Saveta Republičke radiodifuzne agencije za donošenje obavezujućih uputstava, kao akata donetih u vršenju javnog ovlašćenja, izričito propisana zakonom, s tim što ti akti moraju biti doneti u skladu sa zakonom, odnosno propisima zasnovanim na zakonu. Po oceni Ustavnog suda, Savet Republičke radiodifuzne agencije je donošenjem osporenog Obavezujućeg uputstva prekoračio svoja ovlašćenja propisana odredbom člana 12. stav 4. Zakona o radiodifuziji, jer u skladu sa tim zakonom konstituisanim ovlašćenjem Agencija može da donosi obavezujuća uputstva za emitere samo u slučaju kada ustanovi neujednačeno ponašanje emitera koje se može smatrati nedozvoljenim u vezi sa pojedinačnim pitanjem koje se odnosi na sadržaj programa. Iz navedene odredbe Zakona, takođe, proizlazi da Savetu Republičke radiodifuzne agencije nisu data ovlašćenja da obavezujućim uputstvima uređuje odnose tako što će konstituisati buduće obaveze emitera, pa ni obavezu jednog emitera da na navedeni način vrši direktne prenose svih sednica Narodne skupštine. Pored toga, po mišljenju Suda, obaveza koja je za Radiodifuznu ustanovu Srbije - Radio televiziju Srbije ustanovljena osporenim Obavezujućim uputstvom, po svom karakteru i sadržini, izlazi izvan okvira obaveza nosilaca javnog radiodifuznog servisa u ostvarivanju opšteg interesa propisanih odredbama čl. 77. i 78. Zakona o radiodifuziji.

S obzirom na to da je osporeni akt nesaglasan sa zakonom, Ustavni sud je ocenio da je navedeni akt nesaglasan i sa Ustavom, imajući u vidu odredbe člana 194. stav 3. i člana 195. stav 1. Ustava, kojima je utvrđeno da opšti pravni akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja moraju biti saglasni sa Ustavom i zakonom. Takođe, odredbe st. 3. i 4. osporenog Obavezujućeg uputstva nisu saglasne sa Ustavom, jer osporeni akt nije objavljen, niti je stupio na snagu u skladu sa odredbama člana 196. Ustava.

Na osnovu izloženog, po oceni Ustavnog suda, osporeno Obavezujuće uputstvo Saveta Republičke radiodifuzne Agencije, u vreme važenja, nije bilo saglasno sa Ustavom i zakonom. Na osnovu navedenog i odredaba člana 45. tač. 1) i

4) i člana 64. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
IU-108/2007 od 12. juna 2008. godine

**Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u
Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike, broj 110-00-
489/2005-05 od 23. juna 2005. godine**

Zakonom o državnoj upravi nije predviđeno ovlašćenje, niti mogućnost da se za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora aktom ministra o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta predvide drugačiji uslovi, osim zakonom utvrđenih, pa je donosilac osporenog Pravilnika u delu odredbe osporenog člana 76. tačka 94. Pravilnika, kojim je kao uslov za obavljanje ovih poslova predviđen položen pravosudni ispit, prekoračio zakonska ovlašćenja. S obzirom na to da je osporena odredba Pravilnika u navedenom delu bila nesaglasna sa zakonom, a da prema odredbi člana 195. Ustava od 2006. godine svi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa zakonom, to osporena odredba u odnosnom delu, u vreme važenja, nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredba člana 76. tačka 94. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike, broj 110-00-489/2005-05 od 23. juna 2005. godine, u delu koji glasi: "sa položenim pravosudnim ispitom", u vreme važenja nije bila u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Pravilnika iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja i odredbe člana 76. tačka 94. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike, broj 110-00-489/2005-05 od 23. juna 2005. godine. Podnosilac navodi da je osporeni Pravilnik donet bez javne rasprave među zaposlenima, da je Vlada Republike Srbije dala saglasnost na Pravilnik istog dana kada je donet, da je stupio na snagu 24. juna 2005. godine, da nije objavljen u „Službenom glasniku Republike Srbije“ i da se retroaktivno primenjuje na zaposlene koji su bili u radnom odnosu pre njegovog

donošenja. Odredbu člana 76. tačka 94. Pravilnika osporava u delu kojim se kao uslov za obavljanje poslova inspektora rada predviđa i alternativa "diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom", jer smatra da je ovaj uslov nezakonito propisan za obavljanje poslova inspektora rada, s obzirom da su odredbama člana 19. stav 1. i člana 33. stav 1. Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94 i 49/99) na drugačiji način propisani uslovi za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora.

U odgovoru Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike se navodi da je postupak donošenja osporenog Pravilnika sproveden u skladu sa odredbama čl. 38. i 39. Zakona o državnoj upravi i Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade Republike Srbije i da ovim propisima nije predviđena obaveza održavanja javne rasprave u postupku donošenja Pravilnika. U pogledu stručne spreme za radno mesto inspektora rada, predviđene članom 76. tačka 94. Pravilnika, navodi se da uslovi propisani odredbom člana 33. stav 1. Zakona o državnoj upravi za lica koja mogu obavljati inspeksijske poslove, predstavljaju zakonski minimum za obavljanje ovih poslova, ali ne i smetnju da funkcioner koji rukovodi državnim organom, pored zakonom utvrđenih, predvidi i posebne uslove u pogledu znanja i veština, uključujući i pravosudni ispit u određenoj oblasti.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike, broj 110-00-489/2005-05 od 23. juna 2005. godine, na koji je Vlada Republike Srbije dala saglasnost, Zaključkom 05 broj 110-4013/2005 od 23. juna 2005. godine, doneo ministar rada, zapošljavanja i socijalne politike, na osnovu odredaba člana 39. Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94 i 49/99), člana 5. Zakona o radnim odnosima u državnim organima ("Službeni glasnik RS", br. 48/91, 66/91, 44/98, 49/99, 34/01 i 39/02) i člana 3. stav 2. Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade ("Službeni glasnik RS", br. 78/04 i 38/05). Prema članu 80. osporenog Pravilnika, ovaj pravilnik stupa na snagu po dobijanju saglasnosti Vlade Republike Srbije, narednog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Ministarstva. Osporeni Pravilnik je prestao da važi stupanjem na snagu Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalne politike, broj 110-00-00379/2006-05 od 6. jula 2006. godine, kako propisuje odredba člana 93. tog Pravilnika, na koji je Vlada dala saglasnost Zaključkom 05 broj 110-4446/2006 od 20. jula 2006. godine.

Članom 76. tačka 94. osporenog Pravilnika bio je utvrđen opis poslova za radno mesto inspektora rada u Odeljenju inspekcije rada u Požarevcu i uslovi za njihovo obavljanje, i to: diplomirani inženjer elektrotehničke, građevinske, poljoprivredne ili tehnološko-metalurške struke sa položenim stručnim ispitom ili diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom i najmanje tri godine radnog iskustva u struci. Pravilnik iz 2006. godine u članu 91. tačka 87. ne propisuje uslov "diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom" za obavljanje poslova inspektora rada u Odeljenju inspekcije rada u Požarevcu.

Članom 33. stav 1. Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94 i 49/99) propisano je da inspeksijske poslove može obavljati lice koje ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smera, položen stručni ispit za rad u organima uprave i najmanje tri godine radnog iskustva. Izuzetno, zakonom se može odrediti da pojedine manje složene poslove inspeksijskog

nadzora obavljaju inspektori koji imaju višu stručnu spremu. Ovaj zakon je prestao da važi 24. septembra 2005. godine, stupanjem na snagu Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 79/05 i 101/07), na osnovu člana 93. tog Zakona, osim odredaba čl. 22. do 37. i člana 92.

Iz navedenog proizlazi da Zakonom o državnoj upravi nije predviđeno ovlašćenje, niti mogućnost da se za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora aktom ministra o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta predvide drugačiji uslovi, osim zakonom utvrđenih, i da je donosilac osporenog Pravilnika u delu odredbe osporenog člana 76. tačka 94. Pravilnika koji glasi: "sa položenim pravosudnim ispitom", prekoračio zakonska ovlašćenja. Stoga je Ustavni sud ocenio da je osporena odredba člana 76. tačka 94. Pravilnika u delu koji glasi: "sa položenim pravosudnim ispitom", u vreme važenja bila nesaglasna sa odredbom člana 33. stav 1. Zakona o državnoj upravi iz 1992. godine.

S obzirom na to da je, prema oceni Ustavnog suda, osporena odredba Pravilnika u navedenom delu bila nesaglasna sa zakonom, a da prema odredbi člana 119. Ustava Republike Srbije od 1990. godine i člana 195. Ustava Republike Srbije od 2006. godine svi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa zakonom, Ustavni sud je ocenio da osporena odredba člana 76. tačka 94. u odnosnom delu, u vreme važenja nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom.

Polazeći od navedenog, a imajući pri tome u vidu da se inicijativom osporava ustavnost i zakonitost osporene odredbe Pravilnika kojom se reguliše pitanje o kome Ustavni sud već ima zauzet stav, da je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, kao i da je osporena odredba Pravilnika proizvela posledice u primeni Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 53. stav 2. i člana 64. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio kao u tački 1. izreke, bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Povodom dela inicijative kojim se osporava postupak donošenja Pravilnika, Ustavni sud je utvrdio da je proglašenjem Ustava od 2006. godine, 8. novembra 2006. godine, prestao da važi Ustav od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti. Takođe su prestale da važe odredbe člana 39. st. 1. i 2. Zakona o državnoj upravi iz 1992. godine, a na osnovu člana 190. stav 1. Zakona o državnim službenicima ("Službeni glasnik RS", br. 79/05), u organima državne uprave je prestao da važi i Zakon o radnim odnosima u državnim organima ("Službeni glasnik RS", br. 48/91, 66/91, 44/98, 49/99, 34/01 i 39/02), čime su prestale da važe odredbe zakona na osnovu kojih je donet osporeni Pravilnik i u odnosu na koje se mogla ocenjivati zakonitost postupka u kome je ovaj akt donet.

S obzirom na to da je prestao da važi osporeni Pravilnik, kao i Ustav i zakoni u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je ocenio da inicijativu u ovom delu treba odbaciti, jer ne postoje procesne pretpostavke za vođenje tog postupka i odlučivanje. To je bio razlog da Sud, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, odluči kao u tački 2. izreke.

Na osnovu izloženog, člana 45. tačka 4) i člana 48. Zakona o Ustavnom sudu, kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je odlučio kao u izreci

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 61/2008)
IU-306/2005 od 15. maja 2008. godine

**Pravilnik o merilima za vrednovanje rezultata rada i kvaliteta
obavljenog posla u postupku rešavanja stambenih potreba izabranih,
postavljenih i zaposlenih lica u Ministarstvu privrede,
broj 110-00-72/2005-08 od 26. jula 2005. godine.**

Iz odredaba Zakona i Uredbe relevantnih za ocenu zakonitosti osporenog akta proizlazi da je donosilac osporenog Pravilnika bio ovlašćen da svojim opštim aktom bliže odredi merila za vrednovanje rada i kvaliteta obavljenog posla za utvrđivanje reda prvenstva u rešavanju stambene potrebe. Donosilac osporenog akta je odredbama čl. 3. i 4. Pravilnika odredio merila u skladu sa parametrima navedenim u članu 17. stav 2. Uredbe o rešavanju stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini ("Službeni glasnik RS", br. 41/02...10/07), a način vrednovanja jasno merljivih rezultata rada i ocene uspešnosti i kvaliteta rada predstavlja pitanje celishodnosti i opravdanosti osporenih rešenja koje nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj članom 167. Ustava.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje nezakonitosti odredaba čl. 3. i 4. Pravilnika o merilima za vrednovanje rezultata rada i kvaliteta obavljenog posla u postupku rešavanja stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica u Ministarstvu privrede, broj 110-00-72/2005-08 od 26. jula 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti odredaba čl. 3. i 4. Pravilnika navedenog u izreci. U inicijativi je navedeno da u postupku rešavanja stambenih potreba zaposlenih u Ministarstvu privrede kriterijumi za utvrđivanje reda prvenstva rezultat rada i kvalitet obavljenog posla, odnosno njihovi elementi - jasno merljivi rezultati rada i ocena uspešnosti i kvalitet rada, nisu uređeni na način koji onemogućava zloupotrebu u rešavanju stambenih potreba i obezbeđuje zaposlenima da adekvatnim bodovanjem ostvare pravo na dodelu stana u zakup.

Ministarstvo privrede je u odgovoru Ustavnom sudu navelo da su osporenim odredbama uređeni kriterijumi u skladu sa članom 17. stav 2. Uredbe o rešavanju stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini ("Službeni glasnik RS", br. 41/02, 76/02, 125/03 i 88/04).

Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, kao pravni sledbenik Ministarstva privrede, obavestilo je 21. maja 2008. godine Ustavni sud da je osporeni Pravilnik i dalje na snazi.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Pravilnik o merilima za vrednovanje rezultata rada i kvaliteta obavljenog posla u postupku rešavanja stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica u Ministarstvu privrede, broj 110-00-72/2005-08 od 26. jula 2005. godine, donet na osnovu Uredbe o rešavanju stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini ("Službeni glasnik RS", br. 41/02, 76/02, 125/03 i 88/04), koju je donela Vlada Republike Srbije. Pravilnikom su bliže uređena merila za vrednovanje rezultata rada i kvaliteta obavljenog posla, radi utvrđivanja reda prvenstva u postupku rešavanja stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica u Ministarstvu privrede.

Odredbom člana 3. Pravilnika je predviđeno: "Jasno merljivi rezultati rada vrednuju se u okviru maksimalnih 70 bodova, tako što se zaposlenom koji je ocenjen:

- opisnom ocenom naročito se ističe ili ocenom 5 - dodeljuje 70 bodova;
- opisnom ocenom ističe se ili ocenom 4 - dodeljuje 50 bodova;
- opisnom ocenom zadovoljava ili ocenom 3 - dodeljuje 30 bodova;
- opisnom ocenom ne zadovoljava ili ocenom 2 - dodeljuje 10 bodova."

Odredbom člana 4. Pravilnika utvrđeno je: "Ocena uspešnosti i kvaliteta rada koju daje rukovodilac vrednuje se u okviru maksimalnih 30 bodova, tako što se zaposlenom dodeljuje za:

- stručnost u obavljanju poslova - 10 bodova;
- kvalitet obavljanja poslova - 10 bodova;
- angažovanost na radu i iskazivanje inicijative - 10 bodova."

Prema članu 1. tačka 2) podtačka (1) Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 3/96, 54/96, 32/96, 44/97 i 101/05), sredstva u svojini Republike Srbije, odnosno u državnoj svojini su sredstva koja su stečena, odnosno koja steknu državni organi i druge organizacije Republike, odnosno teritorijalne jedinice, osim sredstava koja koriste organizacije obaveznog socijalnog osiguranja i sredstva koja su prema posebnom zakonu u svojini druge organizacije. Stambene zgrade i stanovi u državnoj svojini daju se na korišćenje zaposlenim, izabраниm i postavljenim licima u organima, javnim službama i drugim organizacijama iz člana 1. tačka 2) Zakona i drugim licima utvrđenim zakonom po osnovu zakupa na neodređeno ili određeno vreme (član 9. stav 1.), a Vlada propisuje način i kriterijume davanja stanova za službene potrebe (član 29.).

Na osnovu Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije doneta je Uredba o rešavanju stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini ("Službeni glasnik RS", br. 41/02, 76/02, 125/03, 88/04, 68/06 i 10/07), koja je uređila uslove i način rešavanja stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika državnih sredstava, osnove i merila za utvrđivanje reda prvenstva, postupak i organe odlučivanja i druga pitanja od značaja za rešavanje stambenih potreba navedenih lica. Odredbama člana 17. Uredbe propisano je: da se rezultat rada i kvalitet obavljenog posla vrednuje do 100 bodova (stav 1.); da korisnik državnih sredstava svojim aktom bliže određuje merila po ovom osnovu u okviru sledećim parametara: jasno merljivi rezultati rada - do 70 bodova i ocena uspešnosti i kvaliteta rada koju daje rukovodilac - do 30 bodova.

Ustavni sud je ocenio da iz navedenih odredaba Zakona i Uredbe proizlazi da je donosilac osporenog Pravilnika bio ovlašćen da svojim opštim aktom bliže odredi merila za vrednovanje rada i kvaliteta obavljenog posla za utvrđivanje reda prvenstva u rešavanju stambene potrebe. Donosilac osporenog akta je odredbama čl. 3. i 4. Pravilnika odredio merila u skladu sa parametrima navedenim u članu 17.

stav 2. Uredbe, a sam način vrednovanja jasno merljivih rezultata rada i ocene uspešnosti i kvaliteta rada predstavlja pitanje celishodnosti i opravdanosti osporenih rešenja koje nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj članom 167. Ustava.

S obzirom na navedeno, Ustavni sud je našao da nema osnova za pokretanje postupka povodom podnete inicijative za ocenu zakonitosti osporenog Pravilnika, pa inicijativu nije prihvatio saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-34/2006
od 17. jula 2008. godine

**Pravila o radu biračkih odbora za koordinirano sprovođenje svih
izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine
("Službeni glasnik RS", broj 30/08)**

Propisujući osporenom odredbom Pravila da se identitet birača može utvrditi samo na osnovu važećih isprava, Republička izborna komisija je postupila u skladu sa svojim ovlašćenjem utvrđenim zakonom, da se stara o zakonitom sprovođenju izbora i da donese bliža pravila o radu biračkih odbora koja obezbeđuju pravilnost glasanja. Zakonito sprovođenje izbora ne podrazumeva samo pravilnu primenu izbornih zakona u izbornom postupku, već i drugih zakona kojima se uređuju pitanja od značaja za ostvarivanje izbornog prava, a to su, u konkretnom slučaju, zakoni o izdavanju, korišćenju i važenju identifikacionih isprava, tako da je osporena odredba Pravila mogla bliže urediti i način korišćenja identifikacionih isprava u postupku glasanja, saglasno članu 68. stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika.

Osporena odredba člana 15. stav 2. Pravila nije nesaglasna sa članom 18. stav 1. Ustava o neposrednoj primeni zajemčenih ljudskih i manjinskih prava u Republici Srbiji, pa ni sa čl. 19, 20, 21. i 52. Ustava, jer se tom odredbom građani ne ograničavaju i ne diskriminišu u ostvarivanju svog izbornog prava, već se obezbeđuje da to pravo ostvare pod jednakim uslovima i na isti način na svakom biračkom mestu u Republici Srbiji.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti odredbe člana 15. stav 2. Pravila o radu biračkih odbora za koordinirano

spvođenje svih izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine ("Službeni glasnik RS", broj 30/08).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 15. stav 2. Pravila o radu biračkih odbora za koordinirano spvođenje svih izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine ("Službeni glasnik RS", broj 30/08), kojom je propisano da se identitet birača može utvrditi uvidom u: važeću ličnu kartu, važeći pasoš (putna isprava) i važeću vozačku dozvolu. Po mišljenju inicijatora, osporenom odredbom Pravila građanima Republike Srbije se uskraćuju osnovna građanska prava da biraju i budu birani, i to "iz razloga isteka važnosti identifikacionog dokumenta", što je čini nesaglasnom ustavnim odredbama o jemstvu i neposrednoj primeni ljudskih i manjinskih prava u Republici Srbiji i zabrani diskriminacije (čl. 18, 19, 20. i 21.), kao i odredbama o ostvarivanju izbornog prava (član 52.). Inicijator smatra da osporena odredba Pravila nije u saglasnosti ni sa Zakonom o izboru narodnih poslanika, kojim je propisano da birač ličnom kartom ili drugom ispravom dokazuje svoj identitet (član 68. stav 1.).

Osporenom odredbom člana 15. stav 2. Pravila o radu biračkih odbora za koordinirano spvođenje svih izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine, koja je donela Republička izborna komisija, propisano je da se identitet birača može utvrditi uvidom u: važeću ličnu kartu, važeći pasoš (putna isprava) i važeću vozačku dozvolu.

Ustavom Republike Srbije utvrđeno je: da se ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom neposredno primenjuju, kao i da se Ustavom jemče, i kao takva, neposredno se primenjuju ljudska i manjinska prava zajemčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima i zakonima. Zakonom se može propisati način ostvarivanja ovih prava samo ako je to Ustavom izričito predviđeno ili ako je to neophodno za ostvarenje pojedinog prava zbog njegove prirode, pri čemu zakon ni u kom slučaju ne sme da utiče na suštinu zajemčenog prava (član 18. st. 1. i 2.); da jemstva neotuđivih ljudskih i manjinskih prava u Ustavu služe očuvanju ljudskog dostojanstva i ostvarenju pune slobode i jednakosti svakog pojedinca u pravednom, otvorenom i demokratskom društvu, zasnovanom na načelu vladavine prava (član 19.); da ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom mogu zakonom biti ograničena ako ograničenje dopušta Ustav, u svrhe radi kojih ga Ustav dopušta, u obimu neophodnom da se ustavna svrha ograničenja zadovolji u demokratskom društvu i bez zadiranja u suštinu zajemčenog prava (član 20. stav 1.); da su pred Ustavom i zakonom svi jednaki i da svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije (član 21. st. 1. i 2.); da svaki punoletan, poslovno sposoban državljanin Republike Srbije ima pravo da bira i da bude biran, te da je izborno pravo opšte i jednako, izbori su slobodni i neposredni, a glasanje je tajno i lično, kao i da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52.); da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.).

Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05 i 101/05) propisano je: da se Republička izborna komisija, pored ostalog, stara o zakonitom spvođenju izbora, organizuje tehničku pripremu za izbore, prati primenu i daje objašnjenja u vezi sa primenom ovog zakona, propisuje obrasce i pravila za spvođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom (član 34. stav 1. tač. 1, 2, 3. i 5.); da birački odbor neposredno spvodi glasanje na biračkom mestu, obezbeđuje pravilnost i tajnost glasanja, utvrđuje rezultate glasanja

na biračkom mestu i obavlja druge poslove određene ovim zakonom, kao i da bliža pravila o radu biračkog odbora propisuje Republička izborna komisija (član 37. st. 1. i 3.); da birač najpre saopštava biračkom odboru svoje lično ime i predaje obaveštenje o glasanju, a ličnom kartom ili drugom ispravom dokazuje svoj identitet, kao i da birač ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu (član 68. st. 1. i 2.).

Korišćenje i važenje isprava kojima se dokazuje identitet građana bliže su uređeni posebnim zakonima. Tako je Zakonom o ličnoj karti ("Službeni glasnik RS", broj 62/06) propisano: da je lična karta javna isprava kojom građani Republike Srbije dokazuju identitet, kao i da, u skladu sa zakonom, lična karta služi i kao dokaz o drugim činjenicama koje su u njoj sadržane (član 1. st. 1. i 2.); da se lična karta izdaje sa rokom važenja od pet godina (član 5.); da lična karta prestaje da važi istekom roka na koji je izdata (član 20. stav 1. tačka 1.). Pored toga, Zakonom o putnim ispravama ("Službeni glasnik RS", broj 90/2007) propisano je da se pasoš izdaje sa rokom važenja od deset godina, a licima mlađim od 14 godina života sa rokom važenja od dve godine (član 19.), kao i da pasoš, diplomatski pasoš i službeni pasoš, izdati pre dana početka primene ovog zakona važe do roka navedenog u toj ispravi, a najkasnije do 31. decembra 2008. godine (član 53.). Zakonom o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list SFRJ", br. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90 i 11/91, "Službeni list SRJ", br. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96 i 3/2002 i "Službeni glasnik RS", broj 101/2005), određeno je da se vozačka dozvola izdaje sa rokom važenja od deset godina (član 173.).

Saglasno odredbama člana 18. st. 1. i 2. i člana 102. stav 4. Ustava, izborno pravo zajemčeno Ustavom se neposredno primenjuje, ali se način njegovog ostvarivanja propisuje zakonom. Lično glasanje kao način ostvarivanja aktivnog biračkog prava bliže je uređeno odredbama Zakona o izboru narodnih poslanika koje, pored ostalog, propisuju da birač ličnom kartom ili drugom ispravom dokazuje svoj identitet i da ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu.

Po oceni Ustavnog suda, za dokazivanje identiteta birača može služiti samo važeća lična karta ili druga važeća isprava. Naime, iz odredbe Zakona o ličnoj karti kojom je propisano da lična karta prestaje da važi istekom roka na koji je izdata proizlazi da se po isteku tog roka ne može koristiti u javnom prometu za dokazivanje identiteta njenog imaoaca, kao preduslova za ostvarivanje bilo kog, pa i izbornog prava. Sud je istog stanovišta i kad su u pitanju putna isprava (pasoš) i vozačka dozvola. Propisujući osporenim odredbom Pravila da se identitet birača može utvrditi samo na osnovu važećih isprava, Republička izborna komisija je, po oceni Ustavnog suda, postupila u skladu sa svojim ovlašćenjem da se stara o zakonitom sprovođenju izbora i da donese bliža pravila o radu biračkih odbora koja obezbeđuju pravilnost glasanja. Zakonito sprovođenje izbora ne podrazumeva samo pravilnu primenu izbornih zakona u izbornom postupku, već i drugih zakona kojima se uređuju pitanja od značaja za ostvarivanje izbornog prava, a to su, u konkretnom slučaju, zakoni o izdavanju, korišćenju i važenju identifikacionih isprava.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud smatra da osporena odredba člana 15. stav 2. Pravila nije nesaglasna sa članom 18. stav 1. Ustava o neposrednoj primeni zajemčenih ljudskih i manjinskih prava u Republici Srbiji. Osporenim odredbom se, po oceni Suda, građani ne ograničavaju i ne diskriminišu prilikom ostvarivanja svog izbornog prava, već se obezbeđuje da to pravo ostvare pod jednakim uslovima i na isti način na svakom biračkom mestu u Republici Srbiji. Stoga osporena odredba nije nesaglasna ni sa čl. 19, 20, 21. i 52. Ustava.

Ustavni sud, takođe, smatra da se osporenim odredbom Pravila samo bliže uređuje način korišćenja identifikacionih isprava u postupku glasanja, saglasno članu

68. stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika. Bitna pretpostavka za ostvarivanje prava na lično glasanje je da i sami građani, u skladu sa propisima, preuzmu odgovarajuće radnje kao što su: uvid u biračke spiskove, prijava promene adrese prebivališta, pribavljanje novih identifikacionih isprava zbog promene ličnog imena, produženje važnosti identifikacionih dokumenata i dr.

S obzirom na izloženo, Ustavni sud je ocenio da osporena odredba Pravila nije nesaglasna sa Ustavom i Zakonom o izboru narodnih poslanika.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), rešio kao u izreci.

Na osnovu odredbe člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, Sud je odlučio da se ovo rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj IU-54/2008
od 24. aprila 2008. godine

- Obustava postupka

S obzirom na to da je prestao da važi osporeni Pravilnik o uslovima, kriterijumima i merilima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i za utvrđivanje naknade za njihov rad za 2006. godinu ("Službeni glasnik RS", br. 2/06...115/06), kao i Ustav u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti, Ustavni sud je utvrdio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i da su se stekli uslovi da se postupak za ocenu ustavnosti obustavi, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti Pravilnika o uslovima, kriterijumima i merilima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i za utvrđivanje naknade za njihov rad za 2006. godinu ("Službeni glasnik RS", br. 2/06, 3/06 - ispravka, 6/06 – ispravka, 28/06 – ispravka, 44/06, 68/06, 74/06, 110/06 i 115/06).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu ustavnosti Pravilnika o uslovima, kriterijumima i merilima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i za utvrđivanje naknade za njihov rad za 2006. godinu navedenog u izreci. U predlogu se navodi da je osporeni Pravilnik nesaglasan s Ustavom, jer i odredba člana 179. Zakona o zdravstvenom osiguranju, koja je osnov za njegovo donošenje, nije u saglasnosti s odredbama člana 30. stav 1. i člana 40. st. 1, 2. i 3. Ustava Republike Srbije od 1990. godine. Osporenim Pravilnikom, smatra predlagač, predviđa se, na posredan način, smanjenje obima zdravstvene zaštite

zdravstvenim korisnicima čije je pravo na zdravstvenu zaštitu predviđeno navedenim odredbama Ustava.

U odgovoru donosioca osporenog Pravilnika se ističe da se njime ne smanjuje obim zdravstvene zaštite korisnicima, kako to pogrešno tvrdi predlagač, s obzirom da se Pravilnikom utvrđuju uslovi, kriterijumi i merila za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i da se isti ne primenjuje prilikom utvrđivanja kriterijuma i merila za pružanje zdravstvene zaštite korisnicima. Dalje se navodi da Republički zavod za zdravstveno osiguranje zaključuje, pod uslovima, kriterijumima i merilima iz osporenog Pravilnika, ugovore sa davaocima zdravstvenih usluga, s tim da, kao i u svakom ugovornom odnosu, te ugovore zaključuju dve ugovorne strane i da zaključivanje ugovora ne može zavisiti isključivo od jedne strane, ali da samo nepotpisivanje ugovora ne može značiti neprimenjivanje kriterijuma i merila za pružanje zdravstvene zaštite korisnicima, kako to pogrešno navodi predlagač. Stoga je, smatra donosilac osporenog akta, predlog u celini neosnovan.

Ustavni sud je, u sprovedenom postupku, utvrdio da je osporeni Pravilnik o uslovima, kriterijumima i merilima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga i za utvrđivanje naknade za njihov rad za 2006. godinu temporalnog karaktera, jer su se njime, saglasno odredbi člana 179. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 107/05 i 109/05), uređivali odnosi za određeni vremenski period, tj. za 2006. godinu, kao i da je isti prestao da važi 31. decembra 2006. godine, protekom vremena za koji je donet. Takođe, Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti, prestao da važi donošenjem Ustava Republike Srbije od 8. novembra 2008. godine.

S obzirom na to da je prestao da važi osporeni Pravilnik, kao i Ustav u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti, Ustavni sud je utvrdio da su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i da su se stekli uslovi da se postupak za ocenu ustavnosti obustavi, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje broj IU-96/2006
od 15. maja 2008. godine

Isti pravni stav u istovetnim situacijama Ustavni sud je zauzeo u rešenjima:
br. IU-47/2006 od 8. aprila 2008. godine, IU-62/2003 od 22. maja 2003. godine i IU-141/2005 od 10. aprila 2008. godine

S obzirom na to da je osporeni Pravilnik o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta ("Službeni glasnik RS", broj 56/05) u toku postupka ocene zakonitosti usaglašen sa zakonom donošenjem Pravilnika o izmeni ovog Pravilnika, i da Sud nije ocenio da zbog posledica nezakonitosti treba doneti odluku, jer se osporeni Pravilnik u toku važenja nije primenjivao, stekli su se uslovi za obustavu postupka za ocenu zakonitosti, saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti Pravilnika o dopuni Pravilnika o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta ("Službeni glasnik RS", broj 56/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o dopuni Pravilnika o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta ("Službeni glasnik RS", broj 56/05). U inicijativi se navodi da je osporenim Pravilnikom suprotno ovlašćenjima iz člana 29. stav 6. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95 i 60/01), ministar za kapitalne investicije propisao uslove korišćenja određenih autobuskih stajališta u linijskom prevozu.

U odgovoru Ministarstva za kapitalne investicije navodi se da se osporeni Pravilnik u registracionom roku 2006/2007. godine nije primenjivao i da su 17. januara 2006. godine stupili na snagu Opšti uslovi prevoza u međumjesnom i međurepubličkom drumskom prevozu putnika ("Službeni glasnik RS", broj 1/2006).

Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio da su osporenim Pravilnikom bili propisani uslovi za korišćenje autobuskih stajališta u linijskom prevozu, kao i da je osporeni Pravilnik prestao da važi stupanjem na snagu Pravilnika o izmeni Pravilnika o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta ("Službeni glasnik RS", broj 11/2006). Osporeni Pravilnik donet je na osnovu člana 29. stav 6. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95 i 60/01) kojim je dato ovlašćenje ministru da propiše bliže saobraćajno-tehničke i druge uslove za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta.

S obzirom na to da je osporeni Pravilnik u toku postupka ocene zakonitosti usaglašen sa Zakonom donošenjem Pravilnika o izmeni Pravilnika o bližim saobraćajno-tehničkim i drugim uslovima za izgradnju, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta, te da Sud nije ocenio da zbog posledica nezakonitosti treba doneti odluku, jer se osporeni Pravilnik u toku važenja nije primenjivao, stekli su se uslovi za obustavu postupka za ocenu zakonitosti, saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešljenje broj IU-103/2006
od 24. aprila 2008. godine

Uslovi za obustavu postupka ispunjeni su kada u toku postupka pred Ustavnim sudom prestanu da važe osporeni akti i Ustav u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti tih akata.

Kada je u ustavnostudskom postupku doneta odluka o obustavi postupka, zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta,

odnosno radnje koja je preduzeta na osnovu osporenih opštih akata je bespredmetan.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti:

- (1) Naredbe o visini naknade za izdavanje uverenja o osposobljenosti za obučavanje vazduhoplovnog osoblja ("Službeni glasnik RS", broj 61/04);
- (2) Naredbe o visini naknade za utvrđivanje i proveru uslova za obavljanje javnog avio-transporta ("Službeni glasnik RS", broj 66/04);
- (3) Naredbe o visini naknade za pregled vazduhoplova radi utvrđivanja plovidbenosti ("Službeni glasnik RS", broj 53/04);
- (4) Naredbe o visini naknade za proveru uslova za obavljanje delatnosti preduzeća, drugog pravnog lica, državnog organa i preduzetnika koji proizvode, ispituju radi utvrđivanja tipa ili održavaju vazduhoplov, motor, elisu i vazduhoplovni proizvod ili njegove delove ("Službeni glasnik RS", broj 53/04);
- (5) Naredbe o visini naknade za pregled uređaja za simuliranje leta i odobravanje programa tehničkog održavanja ("Službeni glasnik RS", broj 53/04);
- (6) Naredbe o visini naknade za proveravanje obučenosti vazduhoplovnog ovlašćenog osoblja ("Službeni glasnik RS", broj 29/04).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti naredbi navedenih u izreci. U predlogu se navodi da generalni direktor Direktorata civilnog vazduhoplovstva države Srbije i države Crne Gore nije imao zakonsko ovlašćenje za utvrđivanje visina naknada koje su predmet uređivanja osporenih naredbi, već da je to pitanje bilo u nadležnosti Savezne vlade. Predlagač smatra da se osporenim naredbama, kojima se utvrđuju materijalne obaveze građana i pravnih lica, povređuje načelo zakonitosti i pravne sigurnosti i da zbog toga nisu u saglasnosti s Ustavom Republike Srbije. Predloženo je da Ustavni sud obustavi izvršenje pojedinačnih akata ili radnji donetih, odnosno preduzetih na osnovu osporenih naredbi.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je:

- da su, u vreme postojanja državne zajednice Srbija i Crna Gora, Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Crne Gore donele, u istovetnom tekstu, Odluku o osnivanju Direktorata civilnog vazduhoplovstva države Srbije i države Crne Gore ("Službeni glasnik RS", broj 102/03 i "Službeni list RCG", broj 61/03), kojom su obavljanje poslova iz svoje ustavne nadležnosti poverile organu koji su sporazumno osnovale država Srbija i država Crna Gora;

- da je osporene Naredbe doneo generalni direktor Direktorata civilnog vazduhoplovstva države Srbije i države Crne Gore;

- da je Vlada Republike Srbije, nakon prestanka državne zajednice Srbija i Crna Gora, donela Odluku o vršenju osnivačkih prava u Direktoratu civilnog vazduhoplovstva države Srbije i države Crne Gore ("Službeni glasnik RS", broj 53/06) i o promeni naziva ovog Direktorata u Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 12/07);

- da su osporene naredbe prestale da važe 8. marta 2008. godine, stupanjem na snagu Pravilnika o načinu obračuna i visini naknada za usluge koje pruža Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 30/08), kojim je određeno da danom stupanja ovog Pravilnika na snagu prestaju da važe osporene naredbe (član 27.);

- da je Ustav Republike Srbije iz 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenih naredbi, prestao da važi.

Imajući u vidu da su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestale da važe osporene naredbe, kao i da je prestao da važi Ustav Republike Srbije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenih naredbi, Sud je utvrdio da su ispunjeni uslovi za obustavu postupka iz člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), jer su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka. S obzirom na to da je doneta odluka o obustavi postupka, Ustavni sud je ocenio da je bespredmetan zahtev predlagača za obustavu izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje koja je preduzeta na osnovu osporenih naredbi.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje broj IU-274/2004
od 17. aprila 2008. godine

**4. STATUTI ORGANA LOKALNE
I MESNE SAMOUPRAVE**

Utvrđivanje Statutom opštine nadležnosti predsednika opštine da daje saglasnost na cene komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koje plaćaju neposredni korisnici, u saglasnosti je s Ustavom i s odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o komunalnim delatnostima.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti odredbe člana 40. stav 2. tačka 21. Statuta opštine Zrenjanin ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 5 od 4. juna 2002. godine).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 40. stav 2. tačka 21. Statuta opštine Zrenjanin ("Službeni list opštine Zrenjanin", br. 5/2002, 19/2004, 21/2004). U predlogu se navodi da je osporenom odredbom Statuta opštine, suprotno odredbama člana 40. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/2002, 33/2004) i odredbama Zakona o mernim jedinicama i merilima ("Službeni list SRJ", br. 80/94, 83/94, 28/96 i 12/98), dato pravo predsedniku opštine da samostalno odlučuje i daje saglasnost na povećanje cena komunalnih proizvoda i komunalnih usluga javnih komunalnih preduzeća koje osniva opština.

U odgovoru Opštinske uprave opštine Zrenjanin ističe se da je ovlašćenje koje je predviđeno osporenom odredbom Statuta opštine, zasnovano na odredbi člana 40. stav 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i odredbi člana 23. stav 1. Zakona o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97, 42/98), kojim je predviđeno da javno komunalno preduzeće odlučuje, uz saglasnost skupštine opštine, odnosno organa opštine koji skupština odredi, o ceni komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koje plaćaju neposredni korisnici.

Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio da je osporenom odredbom člana 40. stav 2. tačka 21. Statuta opštine utvrđena nadležnost predsednika opštine da daje saglasnost na cene komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koje plaćaju neposredni korisnici.

Inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti podneta je u vreme važenja Ustava Republike Srbije od 1990. godine, ali nisu naznačene odredbe Ustava u odnosu na koje treba ocenjivati ustavnost osporenog akta. Ustav od 1990. godine je prestao da važi proglašenjem Ustava Republike Srbije od 2006. godine. Odredbom člana 190. stav 1. tačka 1. Ustava utvrđena je nadležnost opštine, da preko svojih organa, u skladu sa zakonom, uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti.

Odredbama člana 40. stav 1. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/2006) bilo je propisano da izvršnu funkciju u opštini vrši predsednik opštine, a odredbom člana 41. tačka 8) ovog zakona bilo je propisano da predsednik opštine donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, statutom ili odlukom skupštine. Zakon o lokalnoj samoupravi, na osnovu koga je donet osporeni Statut opštine Zrenjanin, prestao je da važi danom stupanja na

snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/2007). Zakonom o lokalnoj samoupravi u članu 20. utvrđeno je da opština, preko svojih organa, u skladu s Ustavom i zakonom, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti (prečišćavanje i distribucija vode, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnja i snabdevanje parom i toplom vodom i dr.). Odredbom člana 44. istog Zakona propisano je da predsednik opštine, kao izvršni organ opštine, pored ostalog, donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, statutom ili odlukom skupštine i da vrši druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima opštine.

Odredbama člana 23. Zakona o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97 i 42/98) propisano je da javno komunalno preduzeće odlučuje, uz saglasnost skupštine opštine, odnosno organa opštine koji skupština odredi, o ceni komunalnih proizvoda i komunalnih usluga koju plaćaju neposredni korisnici (isporuka vode i toplotne energije, iznošenje kućnog smeća, gradski javni saobraćaj), kao i da se cene drugih komunalnih proizvoda i komunalnih usluga, koje obavljaju druga preduzeća ili preduzetnici, utvrđuju na isti način.

Polazeći od navedenih odredaba zakona, Ustavni sud je utvrdio da je osporena odredba Statuta opštine u saglasnosti s Ustavom i sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o komunalnim delatnostima. Ocenjujući navode podnosioca inicijative da osporena odredba nije u saglasnosti sa Zakonom mernim jedinicama i merilima, Sud je našao da navedeni akti nisu u neposrednoj i sadržinskoj vezi, te da nema osnova za ocenu njihove saglasnosti. Ustavni sud stoga nije prihvatio podnetu inicijativu, saglasno članu 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS“, broj 109/2007).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-209/2006
od 17. jula 2008. godine

S obzirom da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestao da važi osporeni Statut, kao i Ustav od 1990. godine u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, a da je član 3. novog Statuta mesne zajednice Ostojićevo usaglašen sa Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, čime su otklonjeni razlozi zbog kojih je pokrenut postupak pred Ustavnim sudom, stekli su se uslovi za obustavu postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog Statuta.

Osporena Odluka kojom se Skupštini opštine Čoka predlaže izmena Statuta opštine, ne predstavlja opšti pravni akt o čijoj saglasnosti sa Ustavom i zakonom je Ustavni sud nadležan da odlučuje, što predstavlja razlog za odbačaj zahteva za ocenu ustavnosti i zakonitosti te Odluke.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti člana 3. Statuta Mesne zajednice Ostojićevo, opština Čoka, broj 01-85/2002 od 12. novembra 2002. godine.

2. Odbacuje se zahtev za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Saveta Mesne zajednice Ostojićevo od 2. septembra 2003. godine, sadržane u izvodu iz Zapisnika Mesne zajednice Ostojićevo broj 01-113/2003 od 8. septembra 2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog Skupštine opštine Čoka za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 3. Statuta mesne zajednice Ostojićevo, broj 01/85/2002 od 12. novembra 2002. godine, kao i Odluke Saveta mesne zajednice Ostojićevo broj 01-113/2003 od 2. septembra 2003. godine.

Prema navodima predlagača, osporenom odredbom člana 3. Statuta mesne zajednice Ostojićevo povređene su odredbe člana 2. Statuta opštine Čoka i člana 11. Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina. Predlagač smatra da je Savet mesne zajednice Ostojićevo učinio povredu Statuta opštine na taj način što prilikom propisivanja sadržine pečata Mesne zajednice nije primenio odredbu člana 2. Statuta Opštine, koja propisuje naziv naseljenog mesta Ostojićevo na mađarskom jeziku. Predlagač navodi da je Statutom opštine, u skladu sa članom 11. stav 4. Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, za naseljeno mesto Ostojićevo propisan naziv "Tizsaszentmiklos", dok je u osporenoj odredbi Statuta mesne zajednice Ostojićevo naveden naziv: "OSZTOJITYEVO". Odbijajući da na opisani način prihvati usklađivanje Statuta mesne zajednice sa Statutom Skupštine opštine, Savet mesne zajednice je doneo osporenu Odluku kojom predlaže izmenu Statuta opštine.

Savet mesne zajednice Ostojićevo u odgovoru navodi da nije bio ostavljen dovoljan rok za razmatranje nacрта Statuta opštine Čoka i davanje primedbi u vezi sa nazivom sela Ostojićevo, ističući da se nazivom "Tizsaszentmiklos" u potpunosti menja smisao naziva sela Ostojićevo.

Skupština opštine Čoka je 7. juna 2006. godine obavestila Sud da je osporeni Statut prestao da važi stupanjem na snagu novog Statuta mesne zajednice Ostojićevo, koji je usvojio Savet mesne zajednice Ostojićevo 23. marta 2006. godine, a u koji je "ugrađen" i naziv mesne zajednice Ostojićevo na mađarskom jeziku "Tizsaszentmiklos", pa je time otklonjen problem koji je bio povod sporu.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je osporenim članom 3. Statuta mesne zajednice Ostojićevo bilo propisano da mesna zajednica ima svoj pečat i štambilj; da je pečat okruglog oblika, sa tekstom po obodu: OPŠTINA ČOKA - MESNA ZAJEDNICA OSTOJIĆEVO; CSÓKA KÖZSÉG-HELY KÖZÖSSÉG OSZTOJITYEVO; da je štambilj pravougaonog oblika sa sadržajem iz prethodnog stava i sa ostavljenim prostorom za upisivanje broja (broj iz delovodnog protokola) i datuma.

Osporeni Statut prestao je da važi stupanjem na snagu Statuta mesne zajednice Ostojićevo od 23. marta 2006. godine ("Službeni list opštine Čoka", broj 3/06), koji u članu 3. propisuje: da mesna zajednica ima svoj pečat i štambilj; da je pečat okruglog oblika prečnika 3 cm, sa tekstom po obodu: OPŠTINA ČOKA - MESNA ZAJEDNICA OSTOJIĆEVO; CSÓNKA KÖZSÉG - HELY KÖZÖSSÉG TISZASZENTMIKLOS; da je štambilj pravougaonog oblika sa sadržajem iz

prethodnog stava i sa ostavljenim prostorom za upisivanje broja (broj iz delovodnog protokola) i datuma.

Osporena Odluka Saveta mesne zajednice sadržana je u izvodu iz Zapisnika broj 1-113/2003 od 8. septembra 2003. godine, sa sednice Saveta Mesne zajednice Ostojićevo koja je održana 2. septembra 2003. godine i glasi:

" Predlaže se Skupštini opštine da se izvrši izmena Statuta član 2. redni broj 5, a koji se odnosi na naziv mesta Ostojićevo - "Tizzaszentmiklos" jer smatramo da je prevod neadekvatan.

Ukoliko taj član u Statutu SO –e Čoka ne može da se izmeni predložemo da se građani izjasne referendumom o vraćanju starog naziva našeg mesta u Potski Sveti Nikola – Tizzaszentmiklos što bi odgovaralo prevodu sa srpskog na mađarski jezik".

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporenog Statuta i Odluke, prestao je da važi proglašenjem novog Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ", br. 11/02 i 57/02), koji se na osnovu člana 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list Srbija i Crna Gora", broj 1/03) primenjuje kao republički zakon, u članu 11. uređuje se pitanje službene upotrebe jezika i pisma. Navedenim članom Zakona propisano je: da na teritoriji jedinice lokalne samouprave gde tradicionalno žive pripadnici nacionalnih manjina, njihov jezik i pismo može biti u ravnopravnoj službenoj upotrebi (stav 1.); da je jedinica lokalne samouprave obavezna da uvede u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procenat te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva (stav 2.); da se na teritorijama iz stava 2. ovog člana imena organa koji vrše javna ovlašćenja, nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisuju i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njenoj tradiciji i pravopisu (stav 5.).

Statutom opštine Čoka ("Službeni list opštine Čoka", broj 3/02) u članu 2. propisano je da teritoriju opštine Čoka čine naseljena mesta, odnosno područja katastarskih opština koje ulaze u njen sastav i određena su naseljena mesta i katastarske opštine, pa je pod rednim brojem 5 utvrđeno naseljeno mesto Ostojićevo - Ostojićevo - Tizzaszentmiklos. Prema članu 9. Statuta na teritoriji opštine Čoka u službenoj upotrebi je istovremeno sa srpskim jezikom ćirilčno i latinično pismo i mađarski jezik i pismo.

S obzirom na to da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestao da važi osporeni Statut, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, a da je član 3. novog Statuta mesne zajednice Ostojićevo usaglašen sa Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, čime su otklonjeni razlozi zbog kojih je pokrenut postupak pred Ustavnim sudom, Sud je utvrdio da su se, u smislu člana 57. tačka 1) Zakona Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", br. 109/07), stekli uslovi za obustavu postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog Statuta mesne zajednice Ostojićevo.

U pogledu predloga za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Saveta mesne zajednice Ostojićevo od 2. septembra 2003. godine, Sud je ocenio da osporena Odluka, kojom se Skupštini opštine Čoka predlaže izmena Statuta opštine Čoka, ne predstavlja opšti pravni akt o čijoj saglasnosti sa Ustavom i zakonom je Ustavni sud nadležan da odlučuje u smislu odredaba člana 167. Ustava Republike Srbije.

Na osnovu izloženog, kao i odredaba člana 36. stav 1. tačka 1) i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 27/08), Sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-390/2003
od 26. juna 2008. godine

5. DRUGI OPŠTI AKTI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE

- Opština i grad

Kako ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, to je Ustavni sud ocenio da odredba člana 9. Odluke u delu kojim se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredba člana 9. u delu koji glasi: "stupa na snagu danom donošenja" Odluke o izmenama i dopunama Odluke o gradskim upravama ("Službeni list grada Kragujevca", broj 3/2006) nije u saglasnosti sa Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 9. Odluke navedene u izreci, u kojoj se navodi da je osporenom odredbom predviđeno da Odluka stupa na snagu danom donošenja, što je u suprotnosti sa članom 120. Ustava Republike Srbije. U inicijativi je zatražena i ocena zakonitosti osporene Odluke, ali nisu naznačene odredbe zakona i razlozi osporavanja zakonitosti Odluke.

U odgovoru donosioca osporene Odluke navodi se da je Odlukom određeno da ista stupa na snagu danom donošenja radi efikasnijeg, kvalitetnijeg i uspešnijeg funkcionisanja gradske uprave.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao da važi, pa je ocena ustavnosti osporene odredbe člana 9. citirane Odluke izvršena u odnosu na odredbe Ustava Republike Srbije koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine.

Članom 196. stav 1. Ustava utvrđeno je da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, a stavom 4. ovog člana da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu stupiti na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Kako navedene ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, to je Ustavni sud ocenio da odredba člana 9. Odluke u delu kojim se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

Polazeći od izloženog, a na osnovu odredbe člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 9. u delu koji glasi: "stupa na snagu danom donošenja" Odluke o izmenama i dopunama

Odluke o gradskim upravama navedene u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda broj IU- ("Službeni glasnik RS", broj 65/2008) 201/2006 od 15. maja 2008. godine

Odredba opšteg pravnog akta kojom se utvrđuje stupanje na snagu tog akta danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom, jer prema članu 196. stav 1. Ustava Republike Srbije opšti akti ne mogu stupiti na snagu pre njihovog objavljivanja.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredba člana 36. u delu koji glasi: "danom donošenja" Odluke o gradskom veću ("Službeni list grada Kragujevca, broj 6/06), nije u saglasnosti s Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 36. Odluke o gradskom veću Skupštine grada Kragujevca ("Službeni list grada Kragujevca", broj 6/06), kojom je propisano da navedena Odluka stupa na snagu danom donošenja. U inicijativi koja je podneta za vreme važenja Ustava od 1990. godine se navodi da osporena odredba nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srbije od 1990. godine, jer je odredbom člana 120. Ustava utvrđeno da zakon, drugi propis ili opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupi na snagu. Po mišljenju inicijatora, u postupku donošenja Odluke nisu postojali naročito opravdani razlozi za njeno stupanje na snagu pre isteka roka od osam dana od dana objavljivanja.

U odgovoru donosioca akta se navodi da su razlozi da Odluka stupi na snagu danom donošenja sadržani u potrebi da se, nakon održanih lokalnih izbora septembra 2004. godine i konstituisanja novoizabrane skupštine, uspostavi što pre funkcionisanje gradskog veća kao organa.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao da važi, pa je ocena ustavnosti osporene odredbe člana 36. Odluke izvršena u odnosu na odredbe Ustava Republike Srbije koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine.

Članom 196. stav 1. Ustava utvrđeno je da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, a stavom 4. ovog člana da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu da stupe na snagu samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Kako navedene ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, to je Ustavni sud ocenio da odredba člana 36.

Odluke u delu kojim se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

Polazeći od izloženog, na osnovu odredbe člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 36. u delu koji glasi: "danom donošenja" Odluke o gradskom veću navedene u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda broj IU- ("Službeni glasnik RS", broj 64/2008) 200/2006 od 29. maja 2008. godine

Poslovníkom Skupštine opštine Negotin nije se moglo propisati da odredbe u predlogu odluke ili drugog propisa skupštine opštine mogu imati povratno dejstvo, na način kako je to određeno u osporenoj odredbi člana 121. stav 2. Poslovníka, zbog čega ista nije u saglasnosti sa odredbama člana 197. Ustava.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredba člana 121. stav 2. Poslovníka Skupštine opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", broj 16/04), nije u saglasnosti sa Ustavom.

2. Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti odredbe člana 2. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o lokalnim komunalnim taksama u opštini Negotin ("Službeni list opštine Negotin", broj 25/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti odredbe člana 2. Odluke navedene u tački 2. izreke i odredbe člana 121. stav 2. Poslovníka navedenog u tački 1. izreke. U predlogu se navodi da odredba člana 2. Odluke nije u skladu sa čl. 120. i 121. Ustava Republike Srbije, jer je tom odredbom Odluke određeno stupanje na snagu danom donošenja Odluke i predviđeno da će se Odluka primenjivati godinu dana retroaktivno. Predlagač smatra da odredba člana 121. stav 2. Poslovníka nije u skladu sa odredbom člana 121. Ustava, jer se Poslovníkom ne može predvideti mogućnost retroaktivne primene drugih propisa ili opštih akata lokalne samouprave.

U odgovoru Skupštine opštine Negotin se navodi da je odredbom člana 2. osporene odluke utvrđeno da se Odluka primenjuje retroaktivno iz razloga što je takva mogućnost data odredbom člana 121. stav 2. Poslovníka Skupštine opštine Negotin, kojom je propisano da se izuzetno odluke i drugi pravni akti mogu retroaktivno primenjivati, odnosno da mogu imati retroaktivno dejstvo u slučaju da su isti povoljniji za pravne subjekte i građane.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Skupština opštine Negotin, sa pozivom na odredbe člana 30. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02 i 33/04) i člana 18. Statuta opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", broj 8/02) donela Poslovnik Skupštine opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", broj 16/04). Odredbom člana 121. stav 2. Poslovnika propisano je da odredbe koje sadrže predlog odluke, ili drugog propisa ne mogu imati povratno (retroaktivno) dejstvo, izuzev u slučaju da su povoljnije za pravne subjekte i građane od postojećih odredaba kojima su uređena njihova prava i obaveze.

Skupština opštine Negotin je na sednici održanoj 20. i 28. decembra 2005. godine donela osporenu Odluku o izmenama i dopunama Odluke o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin" broj 25/05). Odredbom člana 1. Odluke propisano je, pored ostalog, da se u Odluci o lokalnim komunalnim taksama u opštini Negotin ("Službeni list opštine Negotin", br. 3/03, 4/03, 11/03, 1/05 i 5/05) menja Tarifa lokalnih komunalnih taksi na teritoriji opštine Negotin koja je sastavni deo ove odluke, a odredbom člana 2. da Odluka stupa na snagu danom donošenja i da će se primenjivati od 1. januara 2005. godine.

Na istoj sednici od 20. i 28. decembra 2005. godine, Skupština opštine Negotin donela je i Odluku o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin" broj 25/05). Odredbom člana 13. Odluke propisano je da danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o lokalnim komunalnim taksama u opštini Negotin ("Službeni list opštine Negotin", br. 3/03, 4/03, 11/03, 1/05 i 5/05). Ova odluka je prestala da važi stupanjem na snagu nove Odluke o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", broj 16/07).

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka o izmenama i dopunama prestala da važi stupanjem na snagu Odluke o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", br. 25/05 i 12/06), kada je prestala da važi i Odluka o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji opštine Negotin ("Službeni list opštine Negotin", br. 3/03, 4/03, 11/03, 1/05 i 5/05).

S obzirom na to da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, ocena ustavnosti osporenih odredaba Pravilnika izvršena je u odnosu na odredbe važećeg Ustava. Ustavom Republike Srbije od 2006. godine u članu 197. utvrđeno je: da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo (stav 1.); da, izuzetno, samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno dejstvo, ako to nalaže opšti interes utvrđen pri donošenju zakona (stav 2.); da odredba krivičnog zakona može imati povratno dejstvo samo ako je blaža za učinioca krivičnog dela (stav 3.).

Saglasno navedenim ustavnim odredbama Ustavni sud je ocenio da se Poslovnikom Skupštine opštine Negotin nije moglo propisati da odredbe u predlogu odluke ili drugog propisa skupštine opštine mogu imati povratno dejstvo, na način kako je to određeno u odredbi člana 121. stav 2. Poslovnika. To je razlog zbog koga je Ustavni sud doneo odluku da osporena odredba Pravilnika nije u saglasnosti sa odredbama člana 197. Ustava.

U pogledu zahteva predlagača za ocenu ustavnosti odredbe člana 2. Odluke, navedene u tački 2. izreke, Ustavni sud je utvrdio da je osporena odluka prestala da važi, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koji se traži ocena osporenog akta, pa je postupak za ocenu ustavnosti osporene odluke obustavio jer su prestale procesne pretpostavke za njegovo vođenje.

Polazeći od iznetog, a na osnovu odredaba člana 45. tačka 1) i člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučeno je kao u izreci.

Na osnovu odredbe člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 121. stav 2. Poslovnika navedenog u tački 1. izreke, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
IU-60/2006 od 3. jula 2008. godine

Opštinska Izborna komisija, saglasno važećem Zakonu o lokalnoj samoupravi, nije ovlašćena da svojom odlukom uređuje pitanje načina provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za odbornike, jer se pitanje overe potpisa, kojim se potvrđuje njihova autentičnost, uređuje zakonom.

Uređivanje određenih pitanja novim zakonom na drugačiji način u odnosu na raniji zakon ne podrazumeva prestanak važenja pravnih akata niže pravne snage od zakona koji su doneti na osnovu ranijeg zakona, već stvara obavezu za donosioca akta da uskladi takve opšte akte sa novim zakonskim rešenjima. Neusklađivanje tih akata sa važećim zakonom povlači ne samo njihovu nezakonitost, već i neustavnost, saglasno odredbi člana 195. stav 1. Ustava prema kojoj svi podzakonski opšti akti Republike Srbije, opšti akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, političkih stranaka, sindikata i udruženja građana i kolektivni ugovori moraju biti saglasni zakonu.

S obzirom na to da su osporenom Odlukom uređena pitanja koja, saglasno navedenim zakonskim odredbama, ne mogu biti predmet uređivanja podzakonskih propisa, to osporena Odluka u celini nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

Kako je u ovoj pravnoj stvari doneta konačna odluka, zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata, odnosno radnji preduzetih na osnovu osporenog akta je odbačen.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da Odluka o načinu provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za odbornike odnosno predlog kandidata za predsednika opštine ili predlog za opoziv predsednika opštine ("Službeni list opštine Bela Crkva", broj 5/05), nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Odbacuje se zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta, odnosno radnje preduzete na osnovu Odluke iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke iz tačke 1. izreke. U inicijativi se navodi da osporena odluka nije u skladu sa članom 61. st. 1. i 4. Zakona o lokalnim izborima, iz razloga što zakonodavac nije ovlastio izbornu komisiju da odredi način provere autentičnosti potpisa birača za opoziv predsednika opštine. Osporenom odlukom, kako se dalje navodi u inicijativi, krše se i osnovna prava građana iz Ustava i zakona, pravo na ravnopravnost i pravo da svoj identitet utvrđuju na osnovu ličnog i matičnog broja iz lične karte. Pored toga, inicijator predlaže da Ustavni sud do donošenja konačne odluke obustavi od izvršenja pojedinačne akte i radnje donete na osnovu osporene odluke.

U odgovoru Izborne komisije opštine Bela Crkva navodi se da je, na osnovu tada važećeg Zakona o lokalnim izborima, izborna komisija jedinice lokalne samouprave bila ovlašćena da svojim aktom propiše način provere autentičnosti potpisa birača. Donosilac akta navodi da je donošenjem novog Zakona o lokalnim izborima osporena odluka prestala da važi, jer je novim Zakonom predviđeno da potpis birača koji podržava izbornu listu mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa i nije više predviđeno da se predsednik opštine bira na neposrednim izborima. U pogledu tačke 2. osporene Odluke, kojom je određeno stupanje na snagu danom donošenja, donosilac akta navodi da je takva odredba uneta u Odluku, jer je predlog za opoziv predsednika opštine već bio dostavljen Izornoj komisiji i bilo je potrebno da se hitno donese odluka koja će urediti to pitanje.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Izborna komisija opštine Bela Crkva, pozivajući se na član 23. stav 6. Zakona o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", br. 33/02, 37/02 i 42/02), donela Odluku o načinu provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za odbornike odnosno predlog kandidata za predsednika opštine ili predlog za opoziv predsednika opštine ("Službeni list opštine Bela Crkva", broj 5/05). Odlukom je propisano: da Izborna komisija vrši proveru autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za odbornike skupštine opštine i predlog kandidata za predsednika opštine na lokalnim izborima, odnosno predlog za opoziv predsednika opštine, putem overe prikupljenih potpisa od strane Opštinskog suda u Beloj Crkvi (tačka 1.); da ova odluka stupa na snagu danom donošenja i da će se objaviti u "Službenom listu opštine Bela Crkva" (tačka 2.).

Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao je da važi 8. novembra 2006. godine stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, tako da se ocena ustavnosti osporene odluke može vršiti u odnosu na odredbe važećeg Ustava.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da statuti, odluke i svi drugi opšti akti autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa zakonom (član 195. stav 2.); da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu (član 196. stav 1.); da se statuti i opšti akti jedinica lokalne samouprave objavljuju u lokalnim službenim glasilima (član 196. stav 3.).

Zakon o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", br. 33/02, 37/02, 42/02, 72/03, 75/03, 100/03 i 101/05), na osnovu koga je doneta osporena odluka, prestao je da važi stupanjem na snagu novog Zakona o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Važećim Zakonom o lokalnim izborima propisano je: da se ovim zakonom uređuju izbor i prestanak mandata odbornika skupština jedinica lokalne samouprave (član 1.); da su organi za sprovođenje izbora izborna komisija jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: izborna komisija) i birački odbori (član 11. stav 1.); da se izborna komisija, pored ostalog, stara o zakonitosti sprovođenja

izbora odbornika, propisuje obrasce i organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora za odbornike, utvrđuje da li su izborne liste sačinjene i podnete u skladu sa propisima o izboru odbornika i proglašava izborne liste (član 15. stav 1. tač. 1, 5, 6. i 7.); da potpis kojim birač podržava izbornu listu mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa (član 23. stav 1.); da će se odredbe ovog zakona o izboru odbornika skupština jedinica lokalne samouprave primenjivati od prvih narednih izbora za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave u svim jedinicama lokalne samouprave (član 59.).

Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), koji je važio u vreme donošenja osporene odluke, prestao je da važi stupanjem na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi propisano je: da predsednika skupštine bira skupština opštine, iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika skupštine opštine (član 43. stav 1.); da predsednik opštine može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na obrazložen predlog najmanje trećine odbornika, na isti način na koji je izabran (član 49. stav 1.), da će se odredbe ovog zakona o organima jedinice lokalne samouprave primenjivati od sprovođenja narednih izbora za odbornike skupština jedinice lokalne samouprave (član 101.).

Zakonom o overavanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Službeni glasnik RS", broj 39/93) propisano je: da overavanje potpisa ili rukopisa jeste potvrđivanje njihove autentičnosti (član 1.); da overavanje potpisa, rukopisa i prepisa obavlja opštinski sud, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije određeno, kao i da overavanje potpisa, rukopisa i prepisa obavlja opštinska uprava kao poverene poslove (član 2. st. 1. i 2.).

Odlukom o raspisivanju izbora za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 130/07) predsednik Narodne skupštine Republike Srbije raspisao je izbore za odbornike skupština opština, gradskih opština, gradova i grada Beograda za 11. maj 2008. godine.

Polazeći od navedenih odredaba Zakona o lokalnim izborima, proizlazi da potpis kojim birač podržava izbornu listu mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa, a da je izborna komisija kao organ nadležan za sprovođenje lokalnih izbora, pored ostalog, ovlašćena da propisuje obrasce i organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora za odbornike, utvrđuje da li su izborne liste sačinjene i podnete u skladu sa propisima o izboru odbornika i proglašava izborne liste. Imajući to u vidu, Ustavni sud je ocenio da Izborna komisija opštine Bela Crkva, saglasno novim zakonskim odredbama, nije ovlašćena da svojom odlukom uređuje pitanje načina provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za odbornike, jer se pitanje overe potpisa, kojim se potvrđuje njihova autentičnost, uređuje zakonom. Novim Zakonom o lokalnoj samoupravi predviđeno je da predsednika opštine bira skupština jedinice lokalne samouprave, za razliku od ranijeg zakonskog rešenja po kome se birao na neposrednim izborima, tako da uređivanje načina provere autentičnosti potpisa birača koji podržavaju predlog kandidata za predsednika opštine ili predlog za opoziv predsednika opštine nema više utemeljenja u zakonu.

Navodi donosioca akta da je osporena odluka prestala da važi, jer je donet nov Zakon o lokalnim izborima kojim je način provere autentičnosti potpisa birača koji podržavaju izbornu listu uređen na drugačiji način, nisu osnovani i ne mogu se prihvatiti. Uređivanje određenih pitanja novim zakonom na drugačiji način u odnosu na raniji zakon, ne podrazumeva i prestanak važenja pravnih akata niže pravne

snage od zakona koji su doneti na osnovu ranijeg zakona, već stvara obavezu za donosioca akta da uskladi takve opšte akte sa novim zakonskim rešenjima.

Pored toga, Ustavni sud je ocenio da odredba tačke 2. Odluke, kojom je propisano da ova odluka stupa na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti sa odredbom člana 196. stav 1. Ustava, kojom je utvrđeno da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu.

S obzirom na to da su osporenom odlukom, prema oceni Suda, uređena pitanja koja saglasno navedenim zakonskim odredbama ne mogu biti predmet uređivanja podzakonskih propisa, a da prema odredbi člana 195. stav 1. Ustava, svi podzakonski opšti akti Republike Srbije, opšti akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, političkih stranaka, sindikata i udruženja građana i kolektivni ugovori moraju biti saglasni zakonu, Ustavni sud je utvrdio da osporena odluka u celini nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

Budući da je doneta konačna odluka u ovoj pravnoj stvari, Ustavni sud je ocenio da zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata, odnosno radnji preduzetih na osnovu osporene odluke treba odbaciti.

Imajući u vidu da je toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i da prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje o ustavnosti i zakonitosti osporene odluke, Ustavni sud je, saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Polazeći od iznetog, a na osnovu člana 45. tač. 1) i 4) i člana 56. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava, Odluka navedena u tački 1. izreke, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda IVU-184/2006 ("Službeni glasnik RS", broj 73/2008)
od 17. jula 2008. godine

Prestankom važenja u toku postupka osporenog Poslovnika i zakona u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, prestale su procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

Ustavni sud, u skladu sa odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da ceni međusobnu saglasnost opštih akata – osporenog Poslovnika sa Statutom opštine Doljevac.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti odredaba člana 6, člana 8. do 10, člana 14. stav 3. i odredaba odeljka VI - Javnost rada Poslovnika o radu Privremenog organa opštine Doljevac ("Službeni list grada Niša", broj 37/2006).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu zakonitosti odredaba člana 6, člana 8. do 10, člana 14. stav 3. i odredaba odeljka VI - Javnost rada Poslovnika o radu Privremenog organa opštine Doljevac ("Službeni list grada Niša", broj 37/2006). U predlogu se navodi da su osporene odredbe Poslovnika nesaglasne sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Statutom opštine Doljevac u pogledu vremena sazivanja sednica Privremenog organa, ovlašćenih predlagača za sazivanje sednice, rokova za dostavljanje materijala koji su neophodni za odlučivanje na sednicama, mogućnosti "saslušavanja" predstavnika pojedinih preduzeća, organa, organizacija i pojedinih građana, kao i javnosti rada na sednicama Privremenog organa.

Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio da je osporeni Poslovnik o radu Privremenog organa ("Službeni list grada Niša", broj 37/2006) doneo Privremeni organ opštine Doljevac, dana 31. maja 2006. godine, na osnovu ovlašćenja iz člana 7. Odluke Vlade Republike Srbije o raspuštanju Skupštine opštine Doljevac i obrazovanju Privremenog organa opštine Doljevac ("Službeni glasnik RS", broj 40/2006). Osporenim odredbama Poslovnika bili su propisani organizacija i način rada Privremenog organa opštine Doljevac.

U toku postupka pred Ustavnim sudom, Privremeni organ opštine Doljevac je, na sednici održanoj 13. oktobra 2006. godine, doneo Privremeni poslovnik Skupštine opštine Doljevac ("Službeni list grada Niša", broj 72/06), kojim se uređuje postupak konstituisanja Skupštine opštine Doljevac, kao i način zakazivanja i održavanja prve sednice Skupštine. Stupanjem na snagu tog Poslovnika, odnosno danom konstituisanja Skupštine opštine Doljevac 3. novembra 2006. godine, prestao je da važi osporeni Poslovnik o radu Privremenog organa opštine Doljevac.

Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, je u celini prestao da važi 29. decembra 2007. godine, saglasno odredbi člana 99. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07).

Kako su u toku postupka prestali da važe osporeni Poslovnik i zakon u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, Ustavni sud je utvrdio da su, saglasno odredbi člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

U pogledu zahteva predlagača za ocenu saglasnosti osporenog Poslovnika u odnosu na Statut opštine Doljevac, Ustavni sud je utvrdio da, u skladu sa odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da ceni međusobnu saglasnost navedenih akata.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, rešeno je kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-150/2006 od 15. maja 2008. godine

S obzirom na to da su osporene odluke prestale da važe u toku postupka pred Ustavnim sudom, kao i da je prestao da važi zakon u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti odluka, stekli su se uslovi za obustavu postupka, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti Odluke o budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik Opštine Leskovac", broj 1/06) i Odluke o dopunskom budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik opštine Leskovac", broj 7/06).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom predlogom ovlašćenog predlagača pokrenut je postupak za ocenu zakonitosti Odluke o budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik Opštine Leskovac", broj 1/06) i Odluke o dopunskom budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik opštine Leskovac", broj 7/06). Predlagač smatra da je postupak u kome je Skupština opštine Bojnik donela osporene odluke bio nesaglasan sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Skupština opštine Bojnik dostavila je odgovor sa zaključcima Komisije za propise i statutarne pitanja Skupštine opštine Bojnik, u kome se navodi: da je Komisija mišljenja da je Odluka o budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu doneta u zakonskom roku; da je predsednik opštine mogao od momenta utvrđivanja predloga Odluke od strane Opštinskog veća do trenutka usvajanja u skupštini da izvrši doradu Odluke ili da na samoj sednici predloži njene izmene i dopune; da je predlog Odluke o dopunskom budžetu razmatran na sednici Skupštine i usvojen većinom glasova.

Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), u odnosu na koji se traži ocena zakonitosti osporenih odluka, prestao je da važi stupanjem na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07).

Odluka o budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik opštine Leskovac", broj 1/06) i Odluka o dopunskom budžetu opštine Bojnik za 2006. godinu ("Službeni glasnik opštine Leskovac", broj 7/06), kojima su utvrđena ukupna primanja budžeta opštine Bojnik u konkretnom novčanom iznosu, kao i raspoređivanje sredstava iz budžeta po određenim korisnicima za 2006. godinu, prestale su da važe 31. decembra 2006. godine, istekom fiskalne godine za koju se budžet donosi.

S obzirom na to da su osporene odluke prestale da važe u toku postupka pred Ustavnim sudom, kao i da je prestao da važi Zakon u odnosu na koji se traži ocena zakonitosti odluka, stekli su se uslovi za obustavu postupka, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07).

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
IU-87/2006 od 29. maja 2008. godine

Imajući u vidu da je osporeno Uputstvo prestalo da važi neposredno nakon stupanja na snagu Zakona o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), kojim je to pitanje drugačije

uređeno u odnosu na zakon na osnovu koga je osporeni akt donet, kao i da ne postoje štetne posledice primene ovog akta koje treba otkloniti, Ustavni sud je ocenio da su ispunjene zakonom utvrđene pretpostavke za obustavu postupka.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti čl. 4. i 6. Uputstva o prikupljanju potpisa birača i popunjavanju obrasca za potpis birača, broj 013-238/2006 od 03.07.2006. godine ("Službeni glasnik Pčinjskog okruga", broj 15/2006), koje je donela Izborna komisija opštine Vladičin Han.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti čl. 4. i 6. Uputstva navedenog u izreci. Po mišljenju inicijatora, osporeni član 4. Uputstva, kojim je propisano da ovlašćeno lice za prikupljanje potpisa birača garantuje da svojeručni potpisi na spisku birača koji podržavaju predlog za opoziv predsednika opštine, predstavljaju potpis birača koji odgovara imenu, prezimenu i matičnom broju iz obrasca, u suprotnosti je sa Zakonom o overavanju potpisa, rukopisa i prepisa, kojim je propisano da overavanje potpisa ili rukopisa jeste potvrđivanje njihove autentičnosti (član 1. stav 1.) i da te poslove obavlja opštinska uprava kao poverene poslove (član 2. stav 2.). Osporeni član 6. Uputstva, kojim je propisano da Uputstvo stupa na snagu danom donošenja, prema navodima inicijatora, nije u saglasnosti sa ustavnim odredbama kojima je uređeno pitanje stupanja na snagu opštih akata.

U odgovoru Izborne komisije opštine Vladičin Han navodi se da se osporeno Uputstvo zasniva na odredbi člana 23. stav 6. Zakona o lokalnim izborima kojom je izborna komisija ovlašćena da propiše način provere autentičnosti potpisa i drugih podataka kojima se popunjavaju obrasci za potpis birača. U vezi sa osporenim članom 6. Uputstva, donosilac osporenog akta navodi da su u vreme njegovog donošenja postojale inicijative političkih stranaka za prikupljanje potpisa za opoziv predsednika Opštine i da je Opštinska izborna komisija smatrala da su to naročito opravdani razlozi za stupanje na snagu Uputstva u roku kraćem od Ustavom utvrđenog.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Izborna komisija opštine Vladičin Han donela Uputstvo o prikupljanju potpisa birača i popunjavanju obrasca za potpis birača, broj 013-238/2006 ("Službeni glasnik Pčinjskog okruga", broj 15/06). Osporenim članom 4. Uputstva predviđeno je da ovlašćeno lice predlagača političke stranke, koalicije ili druge političke organizacije, odnosno grupe građana garantuje da su svojeručni potpisi na spisku birača koji podržavaju predlog za opoziv predsednika opštine, potpis birača koji odgovara imenu, prezimenu i matičnom broju iz obrasca (stav 1.), kao i da ovlašćena lica podležu krivičnoj i materijalnoj odgovornosti ukoliko falsifikuju svojeručni potpis birača, odnosno postupe suprotno stavu 1. ovog člana (stav 2.). Osporenim članom 6. Uputstva određeno je da isto stupa na snagu danom donošenja.

Izborna komisija opštine Vladičin Han, na sednici održanoj dana 07.02.2008. godine, donela je Odluku broj 013-2/1/2008, kojom se osporeno Uputstvo stavlja van

snage ("Službeni glasnik Pčinjskog okruga", broj 4/08). Zakon o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", br 33/02, 37/02, 42/02, 72/03, 75/03, 100/03, 101/05), na osnovu koga je osporeno Uputstvo doneto, predviđao je da će izborna komisija propisati način provere autentičnosti potpisa i drugih podataka kojima se popunjavaju obrasci za potpis birača koji podržavaju izbornu listu (član 23. stav 6.). Navedeni zakon prestao je da važi stupanjem na snagu Zakona o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), kojim je propisano da potpis kojim birač podržava izbornu listu mora biti overen u skladu sa zakonom kojim se uređuje overa potpisa (član 23. stav 3.).

Odredbama člana 57. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će Ustavni sud obustaviti postupak kad je u toku postupka opšti akt usaglašen sa Ustavom ili zakonom, a Ustavni sud nije ocenio da zbog posledica neustavnosti ili nezakonitosti treba doneti odluku zbog toga što nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti (tačka 1.), odnosno kad u toku postupka prestanu procesne pretpostavke za vođenje postupka (tačka 2.).

Zakon o lokalnim izborima, na osnovu koga je osporeno Uputstvo doneto, ovlastio je izbornu komisiju da propiše način provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača, ne utvrđujući obavezu njihove overe u skladu sa Zakonom o overavanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Službeni glasnik RS", broj 39/93). Imajući u vidu da je osporeno Uputstvo prestalo da važi neposredno nakon stupanja na snagu Zakona o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), kojim je to pitanje drugačije uređeno, kao i da ne postoje štetne posledice primene osporenog akta koje treba otkloniti, Ustavni sud je ocenio da su ispunjene zakonom utvrđene pretpostavke za obustavu postupka.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. stav 1. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-207/2006
od 3. jula 2008. godine

- Građevinsko zemljište

Ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, pa je odredba osporene Odluke kojom se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nesaglasna s Ustavom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredba člana 12. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o građevinskom zemljištu ("Službeni list opština Srema", broj 4/05), koju je donela Skupština opštine Šid, nije u saglasnosti sa Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti odredbe člana 12. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o građevinskom zemljištu, koju je donela Skupština opštine Šid. Osporenom odredbom propisano je da navedena Odluka stupa na snagu danom donošenja. Predlagači su stanovišta da osporena odredba nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srbije od 1990. godine, jer je odredbom člana 120. tog Ustava bilo propisano da zakon, drugi propis i opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupi na snagu. Ovakvim propisivanjem, po mišljenju predlagača, donosilac akta je predvideo stupanje na snagu Odluke pre njenog objavljivanja.

U odgovoru donosioca akta se navodi da je osporena Odluka doneta u skladu sa odredbom člana 120. Ustava. Tom odredbom je data mogućnost da opšti akt stupi na snagu i pre osmog dana od dana objavljivanja. Saglasno takvoj ustavnoj mogućnosti predviđeno je da, zbog hitnosti, Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao da važi. Zato je ocena ustavnosti sporne odredbe člana 12. citirane Odluke izvršena u odnosu na odredbe Ustava Republike Srbije koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine.

Članom 196. stav 1. Ustava propisano je da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, a stavom 4. ovog člana da zakoni i drugi opšti akti mogu stupiti na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, a samo izuzetno i ranije kada za to postoje naročito opravdani razlozi utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Kako navedene ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, to je Ustavni sud ocenio da odredba člana 12. Odluke kojom se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

Polazeći od izloženog, a na osnovu odredbe člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 12. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o građevinskom zemljištu, koju je donela Skupština opštine Šid, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda IU-329/2005 ("Službeni glasnik RS", broj 52/2008)
od 8. aprila 2008. godine

Činjenice prestanka važenja u toku postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke i akata u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, predstavljaju razlog za prestanak procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 28. Odluke o razradi merila, načinu obračuna i ugovaranja naknade za uređivanje građevinskog zemljišta ("Službeni list grada Beograda", broj 20/98).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu ustupljen je na dalju nadležnost predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 28. Odluke o razradi merila, načinu obračuna i ugovaranja naknade za uređivanje građevinskog zemljišta ("Službeni list grada Beograda", broj 20/98), koji je inicijalno podnet Saveznom Ustavnom sudu 20. decembra 2002. godine. U predlogu se navodi da osporena odredba Odluke ima povratno dejstvo, jer je njena primena predviđena i na ugovorne odnose zasnovane pre stupanja na snagu Odluke, što, po mišljenju predlagača, čini osporenu odredbu Odluke nesaglasnom sa odredbom člana 117. Ustava Savezne Republike Jugoslavije. U predlogu nije navedeno u odnosu na koji zakon se traži ocena zakonitosti osporene odredbe Odluke.

Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio: da je odredbom člana 28. Odluke bio utvrđen način primene odluke na ugovorene a neizmirene obaveze do dana stupanja na snagu Odluke; da je Odluka čija je odredba člana 28. osporena prestala da važi 2002. godine, stupanjem na snagu Odluke o razradi merila, načina obračuna i ugovaranja naknade za uređivanje građevinskog zemljišta ("Službeni list grada Beograda", br. 3/02 i 27/02); da je stupanjem na snagu Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 47/03) prestao da važi Zakon o građevinskom zemljištu („Službeni glasnik RS“, br. 44/95, 16/97 i 23/2001), na osnovu koga je bila doneta osporena Odluka, te da Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, nije u pravnom poretku od 2003. godine.

Imajući u vidu činjenicu da su u toku postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti prestali da važe, osim osporene Odluke i akti u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, Sud je utvrdio da nema procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) i člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), Sud je doneo Rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
U-145/2006 od 8. aprila 2008. godine

- Urbanizam i gradnja

Kako pravila građenja, prema članu 40. Zakona o planiranju i izgradnji, čine sastavni deo urbanističkih planova koji su morali biti doneti u rokovima utvrđenim odredbama člana 170. st. 1. i 2. Zakona, to se osporenim Pravilnikom ne mogu menjati pravila građenja, niti ovaj akt može egzistirati samostalno, kao poseban akt, već ova pravila mogu biti samo sastavni deo urbanističkih planova, koji se donose na način i po

postupku propisanom Zakonom. Stoga je osporeni Pravilnik u celini nesaglasan sa Ustavom i Zakonom o planiranju i izgradnji.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da Pravilnik o izmenama i dopunama pravila građenja u delovima blokova obuhvaćenih planskim aktima, koji je donela Skupština opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 3/07), nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti Pravilnika o izmenama i dopunama pravila građenja u delovima blokova obuhvaćenih planskim aktima, koji je donela Skupština opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 3/07). U inicijativi se navodi da Skupština opštine Jagodina nije imala ovlašćenje za donošenje osporenog Pravilnika, te u tom smislu osporene odredbe nisu u saglasnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o planiranju i izgradnji i Pravilnikom o opštim uslovima o parcelaciji i izgradnji i sadržini, uslovima i postupku izdavanja akta o urbanističkim uslovima za objekte za koje odobrenje za izgradnju izdaje opštinska, odnosno gradska uprava, koji je doneo ministar za urbanizam.

U odgovoru donosioca akta navodi se da se osporenim Pravilnikom vrši korekcija pravila građenja sadržanih u važećim planskim aktima Opštine iz razloga što su ta rešenja bila, "prema obaveznoj instrukciji ministarstva", u suprotnosti sa Zakonom o planiranju i izgradnji, te je osporeni Pravilnik donet da bi se omogućila izgradnja na način propisan Zakonom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Pravilnik o izmenama i dopunama pravila građenja u delovima blokova obuhvaćenih planskim aktima donela Skupština opštine Jagodina na XXII sednici održanoj 6. marta 2007. godine, sa pozivom na odredbe čl. 18. i 30. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06) i člana 17. Statuta opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik opštine Jagodina ", br. 5/02, 22/04, 20/05 i 1/06). Pravilnik je objavljen u "Opštinskom službenom glasniku", broj 3/07. Ovim Pravilnikom izvršene su izmene i dopune urbanističkih planova na taj način što se definišu pravila za izgradnju stambenih objekata koji ne ugrožavaju životnu sredinu, a u delovima grada gde je planom definisano individualno i višeporodično stanovanje sa kompatibilnim sadržajem (član 1.); pravila za izgradnju primenjuju se za sve objekte koji se nalaze na prostoru obuhvaćenom planskim aktima (urbanističkim planovima), privremenim pravilima građenja i svim ostalim podzakonskim aktima na osnovu kojih se izdaje izvod iz plana ili akt o urbanističkim uslovima (član 2.); pravila se odnose na sve blokove koji su, prema važećoj planskoj dokumentaciji, namenjeni za stanovanje (član 3.).

Ustavom od 1990. godine bila je propisana nadležnost opštine za donošenje urbanistačkog plana u skladu sa zakonom (član 113. stav 1. tačka 1.). Ustav od 1990. godine prestao je da se primenjuje proglašenjem novog Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine. Prema važećem Ustavu, Republika Srbija uređuje i

obezbeđuje organizaciju i korišćenje prostora (član 97. tačka 12.); Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije (99. stav 1. tačka 7.); opština, samostalno, u skladu sa zakonom, donosi urbanistički plan (član 190. stav 2.).

Kao pravni osnov za donošenje osporenog Pravilnika navedene su odredbe čl. 18. i 30. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), kojima je bilo utvrđeno da je opština odgovorna da, preko svojih organa, u skladu sa Ustavom i zakonom, donosi urbanističke planove, kao i da Skupština opštine, u skladu sa zakonom, donosi urbanistički plan i uređuje korišćenje građevinskog zemljišta. Ovaj Zakon je u celini prestao da važi 29. decembra 2007. godine, saglasno odredbi člana 99. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Odredbama člana 20. tačka 2) i člana 32. tačka 5) važećeg Zakona pitanje ovlašćenja za donošenje urbanističkih planova uređeno je na istovetan način.

Odredbama čl. 36. do 42. Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 47/03 i 34/06) propisana je sadržina urbanističkih planova (generalni plan, plan opšteg uređenja, plan generalne regulacije, plan detaljne regulacije, sastavni delovi urbanističkih planova, pravila uređenja i pravila građenja), a odredbom člana 40. izričito je utvrđeno da su pravila građenja sastavni deo urbanističkih planova. Urbanističko planiranje, odnosno postupak za izradu urbanističkog plana propisan je odredbama čl. 45 do 55. Zakona. Prema odredbi člana 55. stav 2, izmene i dopune urbanističkog plana vrše se na način i po postupku propisanim za njegovo donošenje. Ministar nadležan za poslove urbanizma bliže propisuje opšte uslove o parcelaciji i izgradnji, kao i sadržinu, uslove i postupak izdavanja akta o urbanističkim uslovima za objekte za koje odobrenje za izgradnju izdaje opštinska, odnosno gradska uprava (član 60.); do donošenja urbanističkog plana opština će, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti privremena pravila građenja (član 168. stav 2.); opština, odnosno grad, odnosno grad Beograd dužna je da donose prostorni plan, odnosno urbanistički plan u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 170. stav 1.); po isteku roka iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove urbanizma obezbediće izradu plana iz stava 1. ovog člana o trošku opštine, odnosno grada, odnosno grada Beograda (stav 2.).

Kako pravila građenja, po članu 40. Zakona o planiranju i izgradnji, čine sastavni deo urbanističkih planova koji su morali biti doneti u rokovima utvrđenim odredbama člana 170. st. 1. i 2. Zakona, to sledi da se osporenim Pravilnikom ne mogu menjati pravila građenja, odnosno vršiti "korekcija pravila građenja sadržanih u važećoj planskoj dokumentaciji", niti ovaj akt može egzistirati samostalno, kao posebni akt, već su ova pravila sastavni deo urbanističkih planova koji se donose na način i po postupku propisanom Zakonom. S obzirom na izneto, Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik nesaglasan sa Ustavom i navedenim odredbama Zakona o planiranju i izgradnji, kojim je Narodna skupština, saglasno svojim ustavnim ovlašćenjima (član 97. tačka 12.), propisala uslove i način planiranja i uređivanja prostora, uređivanja i korišćenja građevinskog zemljišta i izgradnje objekata i druga pitanja od značaja za planiranje i uređenje prostora, korišćenje građevinskog zemljišta i izgradnju objekata i odredila ovlašćenje za donošenje akata za izvršavanje zakona.

Kako je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni su podaci koji pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, a Ustavni sud po ovom spornom pitanju već ima izgrađenu praksu, u smislu odredbe člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je odlučio bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Polazeći od iznetog i člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučeno je kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava Republike Srbije, osporeni Pravilnik, naveden u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda IU-59/2008 od ("Službeni glasnik RS", broj 73/2008)
17. jula 2008. godine

Skupština opštine Bečej je osporenu Odluku o privremenim pravilima građenja donela saglasno nalogu zakonodavca i na osnovu ovlašćenja iz člana 168. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji, pa stoga nema osnova za pokretanje postupka za ocenu zakonitosti osporene Odluke.

U skladu sa odredbama člana 167. Ustava, Ustavni sud nije nadležan da ocenjuje način primene opštih akata u konkretnim pravnim situacijama.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje nezakonitosti Odluke o privremenim pravilima građenja za naselje Bečej ("Službeni list opštine Bečej", broj 5/2003).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti Odluke iz tačke 1. izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o privremenim pravilima građenja za naselje Bečej ("Sl. list opštine Bečej", broj 5/2003), u kojoj nisu izričito navedene odredbe Ustava i zakona u odnosu na koje se ta ocena zahteva. U inicijativi se navodi da je na osnovu osporene Odluke doneto rešenje Odeljenja za urbanizam, građevinarstvo, komunalne poslove i zaštitu životne sredine opštine Bečej broj IV-02-351-573/2005 od 18. oktobra 2005. godine, kojim je odbijen zahtev za izdavanje dozvole za izgradnju pomoćnog objekta - ostave, iako je pravni osnov za donošenje rešenja morao biti Generalni urbanistički plan za naselje Bečej ("Sl. list opštine Bečej", broj 7/98). Podnosilac inicijative navodi da Skupština opštine Bečej nije bila ovlašćena da osporenim Odlukom utvrđuje pravila i uslove za izdavanje odobrenja za izgradnju, jer se radi o materiji koja je uređena zakonom.

Donosilac akta dostavio je odgovor na navode iz inicijative u kome se ističe da je Skupština opštine, saglasno članu 168. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 47/03), bila ovlašćena da donese osporenu Odluku, kao i to da je odredbom člana 52. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 34/06), koji je stupio na snagu 26. aprila 2006. godine, produžena primena osporene Odluke najduže do isteka roka od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona. Donosilac akta je naveo da osporena

Odluka prestaje da važi 26. aprila 2007. godine po sili zakona, od kada se neće primenjivati, pa smatra da je inicijativa neosnovana.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je osporena Odluka o privremenim pravilima građenja ("Službeni list opštine Bečej", broj 5/2003), doneta na osnovu člana 168. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji ("Sl. glasnik RS", broj 47/03), kojim je propisano da će, do donošenja urbanističkog plana, opština u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti privremena pravila građenja; da je odredbom člana 52. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji ("Sl. glasnik RS", broj 34/06), koji je stupio na snagu 26. aprila 2006. godine, propisano da će se privremena pravila građenja primenjivati do donošenja urbanističkog plana na osnovu zakona, a najduže do isteka roka od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona (stav 1.), kao i to da po isteku roka iz stava 1. ovog člana, privremena pravila prestaju da važe (stav 2.); da je osporena Odluka prestala da važi po sili Zakona 26. aprila 2007. godine, te da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestao da važi i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, proglašenjem Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

Na osnovu iznetog, Sud je utvrdio da je Skupština opštine Bečej osporenu Odluku o privremenim pravilima građenja donela saglasno nalogu zakonodavca i na osnovu ovlašćenja iz člana 168. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji, pa je ocenio da nema osnova za pokretanje postupka za ocenu zakonitosti osporene Odluke i inicijativu u tom delu nije prihvatio, saglasno članu 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Imajući u vidu činjenicu da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestala da važi osporena Odluka, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme podnošenja inicijative i u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, Sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka za ocenu ustavnosti osporene Odluke.

U vezi sa navodima inicijative da osporena Odluka nije mogla biti pravni osnov za donošenje rešenja o zahtevu za dozvolu za izgradnju privremenog objekta, Ustavni sud je konstatovao da, u skladu sa odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da ocenjuje način primene opštih akata u konkretnim pravnim situacijama.

Polazeći od izloženog, Sud je, na osnovu odredaba člana 46. tačka 5) i člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-148/2006 od 26. juna 2008. godine

- Javni prevoz

Zakonsko ovlaštenje opštine da uređuje i obezbeđuje organizaciju i način obavljanja auto-taksi prevoza i da propisuje bliže, odnosno posebne uslove obavljanja auto-taksi prevoza, ne podrazumeva ovlaštenje opštine da ove uslove uredi različito zavisno od organizacionog oblika u kome se odnosna delatnost obavlja i na način kojim se ograničava mogućnost obavljanja delatnosti auto-taksi prevoza pod jednakim uslovima za sve prevoznike, kao što je to bilo učinjeno osporenom Odlukom, kojom je kao poseban uslov obavljanja delatnosti auto-taksi prevoza bio propisan dokaz o postojanju slobodnog taksi stajališta za određene kategorije prevoznika-preduzetnika, a što je osporenu Odluku, u vreme njenog važenja, činilo nesaglasnom ne samo zakonu, već i Ustavu.

Ustavni sud doneo je

ODLUKU

Utvrđuje se da Odluka o dopuni Odluke o javnom prevozu ("Službeni list opštine Priboj", broj 3/01), u vreme važenja, nije bila u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je 30. oktobra 2001. godine, inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o dopuni Odluke o javnom prevozu ("Službeni list opštine Priboj", broj 3/01). Podnosilac inicijative navodi da osporena Odluka, "posebno primena u nazad nije u saglasnosti sa ustavnim i zakonskim načelima o pravu na rad i zaposlenje", ne navodeći posebno nijednu odredbu Ustava ili zakona, sa kojim navedena Odluka nije u saglasnosti.

U odgovoru se navodi da je pravni osnov za donošenje osporene Odluke sadržan u Zakonu o prevozu u drumskom saobraćaju kojim je propisano da opština, odnosno grad uređuje i obezbeđuje, u skladu sa zakonom, organizaciju i način obavljanja javnog prevoza putnika koji se obavlja na teritoriji jedne opštine, odnosno grada i auto-taksi prevoza (član 7.) i da opština, odnosno grad može propisati bliže uslove za obavljanje auto-taksi prevoza (član 36.). Takođe se navodi da su Odlukom o određivanju taksi stanica u Priboju ("Službeni list opštine Priboj" broj 2/01), s obzirom na slobodan prostor u gradu, utvrđene lokacije za ukupno 37 vozila i da je iz tog razloga nastala potreba da se, na način utvrđen u osporenoj Odluci, propiše uslov-dokaz o postojanju slobodnog taksi stajališta za obavljanje auto-taksi prevoza.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka doneta na osnovu čl. 7. i 36. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", broj 46/95) i člana 19. Statuta opštine Priboj ("Službeni list opštine Priboj", broj 5/99) i da je prestala da važi 8. jula 2004. godine, na osnovu člana 35. Odluke o auto-taksi prevozu ("Službeni list opštine Priboj", broj 8/04). Osporenom Odlukom bilo je propisano da se u registar radnji koji se vodi kod Opštinske uprave Priboj ne može upisati privatni preduzetnik-taksi prevoznik bez dokaza o postojanju slobodnog taksi stajališta, koji dokaz izdaje nadležni organ uprave za poslove saobraćaja (član 1.) i da će se Odluka primenjivati i na slučajeve koji do sada nisu rešeni u upravnom postupku (član 2.).

Zakonom o privatnim preduzetnicima ("Službeni glasnik SRS", br. 54/89 i 9/90 i "Službeni glasnik RS", br. 19/91, 46/91, 31/93, 39/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02, 55/04, 61/05 i 101/05) propisano je da preduzetnik samostalno obavlja delatnost, pod uslovima i na način predviđen ovim zakonom, a da se delatnosti uređene posebnim zakonom obavljaju i na način predviđen tim zakonom (član 1.). Navedenim Zakonom propisani su i opšti uslovi koje fizičko lice mora da ispunjava da bi osnovalo radnju (član 8.).

Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 i 62/06), kao posebnim zakonom koji, pored ostalog, uređuje obavljanje auto-taksi delatnosti, propisano je: da je auto-taksi prevoz vanlinijski prevoz putnika koji se obavlja putničkim automobilom koji ispunjava uslove propisane tim zakonom i da je prevoznik, u smislu tog zakona, preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavlja delatnost javnog prevoza (član 2. tač. 5) i 10)); da opština, odnosno grad uređuje i obezbeđuje, u skladu sa zakonom, organizaciju i način obavljanja javnog prevoza putnika koji se obavlja na teritoriji jedne opštine, odnosno grada i auto-taksi prevoza (član 7.); da se javni prevoz putnika može obavljati kao linijski, vanlinijski i auto-taksi prevoz (član 8.); koje uslove treba da ispunjava motorno vozilo kojim se obavlja auto-taksi prevoz (čl. 33. do 35.); da opština, odnosno grad može propisati bliže uslove za obavljanje auto-taksi prevoza (član 36. stav 1.).

Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), u odredbi člana 20. tačka 13), kao i ranije važeći Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 125/04) u odredbi člana 18. tačka 11, sadrže ovlašćenje opštine da, u skladu s Ustavom i zakonom, uređuje i obezbeđuje posebne uslove i organizaciju auto-taksi prevoza putnika.

Iz navedenog proizlazi, da su Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju uslovi obavljanja delatnosti auto-taksi prevoza propisani jednako za sve koji obavljaju tu delatnost i da ovim zakonom, kao ni Zakonom o lokalnoj samoupravi, nije dato ovlašćenje opštini da bliže, odnosno posebne uslove obavljanja auto-taksi prevoza uredi različito zavisno od organizacionog oblika u kome se ova delatnost obavlja. S obzirom na to da je osporenom Odlukom dokaz o postojanju slobodnog taksi stajališta propisan kao bliži, odnosno poseban uslov obavljanja delatnosti samo za prevoznike-preduzetnike i to samo za preduzetnike čiji zahtev nije rešen do dana stupanja na snagu Odluke, kao i za one koji će podneti zahtev od dana njenog stupanja na snagu, te da ispunjenje tog uslova nije predviđeno za prevoznike pravna lica, kao i preduzetnike koji su već upisani u registar, Ustavni sud je ocenio da se osporenom Odlukom ova lica, suprotno zakonu, dovode u različit položaj u obavljanju delatnosti. Takođe, Ustavni sud je ocenio i da zakonom propisano ovlašćenje opštine da uređuje i obezbeđuje organizaciju i način obavljanja auto-taksi prevoza, ne sadrži osnov da opština ova pitanja uređuje na način kojim se ograničava mogućnost obavljanja delatnosti auto-taksi prevoza pod jednakim uslovima za sve prevoznike.

S obzirom na to da osporena Odluka u vreme važenja nije bila u saglasnosti sa zakonom, a da prema odredbi člana 119. Ustava Republike Srbije od 1990. godine i člana 195. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, svi opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti u saglasnosti sa zakonom, Ustavni sud je ocenio da osporena Odluka u vreme važenja nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom.

Polazeći od navedenog, a imajući pri tome u vidu da se inicijativom osporava ustavnost i zakonitost Odluke kojom se reguliše pitanje o kome Ustavni sud već ima zauzet stav, da je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno

i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, kao i da je osporena Odluka proizvela posledice u primeni, Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 53. stav 2. i člana 64. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio bez donošenja rešenja o pokretnju postupka.

Na osnovu izloženog i člana 45. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj IU- ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008) 229/2001 od 10. jula 2008. godine

S obzirom na to da je Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju dozvoljeno da delatnost javnog prevoza, u koji spada i auto-taksi prevoz, obavlja i preduzetnik, da pojam preduzetnika zakonom nije bliže određen, nije propisano da ovu delatnost može da obavlja samo preduzetnik - osnivač radnje i nije isključeno da ovu delatnost preduzetnik može da obavlja preko lica koje zapošljava u radnji, to osporene odredbe Odluke, kojima je bila propisano obavljanje taksi prevoza od strane preduzetnika ili lica zaposlenog kod preduzetnika, koje taksi prevoz obavlja taksi vozilom upisanim u važeću taksi dozvolu koja mu je izdata, u vreme važenja nisu bile nesaglasne sa zakonom.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za ocenu zakonitosti odredaba člana 4. stav 2. i člana 5. tačka 5. Odluke o auto-taksi prevozu u opštini Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 7/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je 31. januara 2006. godine, inicijativa za ocenu saglasnosti odredaba člana 4. stav 2. i člana 5. tačka 5. Odluke o auto-taksi prevozu u opštini Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 7/05), sa odredbama člana 2. st. 5. i 10. i člana 33. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju. Podnosilac inicijative smatra da osporene odredbe Odluke, prema kojima preduzetnik može da obavlja delatnost auto-taksi prevoza i sa licima koja zapošljava u radnji, nisu u saglasnosti sa navedenim odredbama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, jer pravo da zapošljavaju lica za obavljanje auto-taksi prevoza imaju samo preduzeća koja su osnovana za taksi prevoz i pravna lica. Na ovaj način, osporenim odredbama Odluke, kako navodi inicijator, "stvara se nelojalna konkurencija i nastaje šteta za preduzeća koja se bave auto-taksi prevozom i izbegavaju se obaveze prema društvenoj zajednici zbog toga što se taksisti oporezuju paušalno i preduzetnici koji taksi prevoz obavljaju sopstvenim radom se nezakonito pretvaraju u "preduzeća" koja su osnovana za taksi prevoz."

Skupština opštine Jagodine u odgovoru navodi da je osporenu Odluku donela imajući u vidu mišljenje Ministarstva za kapitalne investicije, dato 5. maja 2005. godine, da nema smetnji da zaposleni radnici obavljaju auto-taksi prevoz i da preduzetnik

može da zapošljava radnike. Međutim, 8. decembra 2005. godine, ovo Ministarstvo menja mišljenje i daje novo, suprotno prethodno datom, pa je i Skupština opštine Jagodina donela novu Odluku o auto-taksi prevozu na teritoriji opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 1/06), kojom je izmenila sporne odredbe ranije Odluke.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka o auto-taksi prevozu u opštini Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 7/05), doneta na osnovu člana 36. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95 i 66/01), člana 18. tačka 11. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04) i člana 33. Zakona o prekršajima ("Službeni glasnik RS", br. 44/89, 21/90, 11/92, 20/93, 53/93, 28/94, 63/98, 44/98, i 53/04), kao i člana 12. tačka 11. i člana 17. tačka 5. Statuta opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", br. 5/02 i 22/04). Osporena Odluka prestala je da važi 16. februara 2006. godine, danom stupanja na snagu Odluke o auto-taksi prevozu na teritoriji opštine Jagodina ("Opštinski službeni glasnik", broj 1/06), na osnovu odredbe člana 39. te Odluke. Osporenim odredbama Odluke o auto-taksi prevozu u opštini Jagodina bilo je propisano da je taksi vozač preduzetnik ili lice zaposleno u pravnom licu ili kod preduzetnika, koje taksi prevoz obavlja taksi vozilom koje je upisano u važeću taksi dozvolu (član 4. stav 2.) i da preduzetnik može obavljati taksi prevoz, ako pored uslova propisanih zakonom, taksi vozač zaposlen kod preduzetnika poseduje važeću taksi dozvolu (član 5. tačka 5.).

Zakonom o privatnim preduzetnicima ("Službeni glasnik SRS", br.54/89 i 9/90 i "Službeni glasnik RS", br. 19/91, 46/91, 31/93, 39/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/02, 55/04, 61/05 i 101/05), propisano je: da privatni preduzetnik samostalno obavlja delatnost pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom i da se delatnosti uređene posebnim zakonom, obavljaju i na način predviđen tim zakonom (član 1.); da privatni preduzetnik, u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje, radi sticanja dobiti, osniva radnju i samostalno obavlja delatnost (član 2.); da za obavljanje samostalne delatnosti, preduzetnik (osnivač radnje) osniva radnju, odnosno odgovarajući oblik poslovanja i da može osnovati samo jednu radnju s tim što delatnost može obavljati i u više posebnih prostora na teritoriji iste ili više opština (član 3); da fizička lica mogu osnovati ortačku radnju i da ortačku radnju može osnovati najviše deset osnivača (član 4. st. 1. i 2.); da radnici koji su zaposleni u radnji moraju ispunjavati uslove predviđene odredbama člana 8. stav 1. tač. 1. i 4. i člana 10. ovog zakona, ako neposredno obavljaju delatnost (član 14.). Preduzetnik, u smislu Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), jeste fizičko lice koje je registrovano i koje radi sticanja dobiti u vidu zanimanja obavlja sve zakonom dozvoljene delatnosti (Član 48. stav 1.). Iz navedenog proizlazi, da je preduzetnik, odnosno radnja, jedan od zakonom predviđenih oblika obavljanja delatnosti radi sticanja dobiti i da preduzetnik za obavljanje registrovane delatnosti u radnji, u skladu sa zakonom, može da zapošljava i druga lica.

Zakonom o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 i 62/06), kao posebnim zakonom koji uređuje obavljanje auto-taksi prevoza, propisano je: da je auto-taksi prevoz vanlinijski prevoz putnika koji se obavlja putničkim automobilom koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom (član 2.tačka 5)) i da prevoznik jeste preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik koje obavlja delatnost javnog prevoza (član 2.tačka 10)). Odredbama člana 33. Zakona propisani su uslovi koji se odnose na putnički automobil kojim se obavlja auto-taksi prevoz putnika. Iz navedenih odredaba Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju sledi da delatnost javnog prevoza, u koji prema ovom zakonu

spada i auto-taksi prevoz (član 8.), može da obavlja i preduzetnik. S obzirom na to da Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju ne određuje bliže pojam preduzetnika, niti propisuje da tu delatnost može da obavlja jedino preduzetnik-osnivač radnje, da ne sadrži zabranu da preduzetnik ovu delatnost ne može da obavlja i sa licima zaposlenim u radnji, te da prema Zakonu o privatnim preduzetnicima preduzetnik za obavljanje registrovane delatnosti može da zapošljava druga lica, Ustavni sud je ocenio da osporene odredbe Odluke, u vreme važenja, nisu bile nesaglasne sa zakonom. Takođe, navodi podnosioca inicijative da se na ovaj način "stvara nelojalna konkurencija jer se taksisti preduzetnici oporezuju paušalno", po shvatanju Ustavnog suda, nisu od značaja za ocenu zakonitosti osporenih odredaba Odluke, jer o pravnoj formi u kojoj će obavljati ovu delatnost odlučuje osnivač. Stoga je Ustavni sud, saglasno članu 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), ocenio da nema osnova za prihvatanje podnete inicijative.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je doneo rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-18/2006 od 10. jula 2008. godine

- Komunalne i srodne delatnosti

Osporene odredbe Odluke, kojima je bilo propisano da pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih grobalja obavlja javno komunalno preduzeće koje je te poslove obavljalo prema ranijem zakonu, u vreme važenja nisu bile u saglasnosti sa zakonom, jer je Skupština opštine bila u obavezi da svoju odluku uskladi sa važećim zakonom na način koji bi omogućio da za obavljanje navedene komunalne delatnosti, po isteku zakonom određenog roka, konkurišu i druga zainteresovana preduzeća i preduzetnici. Samim tim, osporena Odluka nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom, jer je odredbom člana 195. stav 2. Ustava utvrđeno da odluke i svi drugi opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa zakonom, što je bilo utvrđeno i u članu 119. Ustava od 1990. godine.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredbe člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", br. 7/93, 8/93, 10/93 i 2/94), u vreme važenja nisu bile u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 3. stav 1. Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05).

3. Ovu odluku dostaviti Skupštini grada Zrenjanina, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 2.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ove odluke je 15 dana od dana prijema odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke navedne u tački 1. izreke. U inicijativi se navodi da odredba člana 4. stav 1. Odluke, u delu u kojem se pružanje pogrebnih usluga, a u koje spada i prevoz umrlih lica od mesta preuzimanja do groblja i prenos unutar groblja, poverava javnom preduzeću koje je osnovala opština, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, jer je zakonom propisano da navedenu delatnost mogu obavljati sva javna i druga preduzeća i preduzetnici, a time se narušava i princip jednakosti i ravnopravnosti na tržištu svih lica koja su osposobljena za pružanje usluga na tržištu. Odredba člana 9. stav 2. Odluke, prema navodima inicijatora, nije u skladu s Ustavom i zakonom, jer se ne može odrediti da samo javno komunalno preduzeće može vršiti prevoz umrlih lica do groblja, već ta mogućnost mora biti data svima onima koji ispunjavaju uslove za obavljanje te delatnosti.

Skupština opštine Zrenjanin u svom odgovoru navodi da je Zakonom o komunalnim delatnostima propisano da se komunalnom delatnošću smatra i uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje koje, pored ostalog, podrazumeva i prevoz i prenos umrlih lica. U odgovoru se ističe da navedenu komunalnu delatnost u opštini Zrenjanin obavlja javno komunalno preduzeće, koje je saglasno Zakonu i osnovano za obavljanje komunalne delatnosti, kao i da je Zakonom predviđeno da javno komunalno preduzeće može obavljanje pojedinih poslova iz okvira svoje delatnosti poveriti drugom preduzeću ili preduzetniku, na način i po postupku utvrđenom propisom skupštine opštine i pod određenim uslovima propisanim tim zakonom.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Skupština opštine Zrenjanin, pozivajući se na član 1. Zakona o sahranjivanju i grobljima ("Službeni glasnik RS", br. 20/77 i 6/89), član 2. Zakona o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", broj 44/89) i član 38. Statuta opštine Zrenjanin ("Međuopštinski službeni list Zrenjanin", broj 10/91 i "Službeni list opštine Zrenjanin", broj 4/93), donela Odluku o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 7/93). Odluka je više puta menjana, ali samo u delu u kome su sadržane kaznene odredbe, i te izmene Odluke su objavljene u "Službenom listu opštine Zrenjanin", br. 8/93, 10/93 i 2/94.

Osporenim odredbom člana 4. stav 1. Odluke bilo je propisano da pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih groblja obavlja Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" koje je osnovano za obavljanje te komunalne delatnosti (u daljem tekstu: JKP), a osporenim odredbom člana 9. stav 2. Odluke - da je JKP dužno da izvrši prevoz posmrtnih ostataka umrlog na groblje i to u prostorije izgrađene za čuvanje posmrtnih ostataka do njihove sahrane, najkasnije u roku od 4 časa od momenta obaveštavanja o nastupanju smrti.

Odluka o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", br. 7/93, 8/93, 10/93 i 2/94), čije se odredbe osporavaju, prestala je da važi 26. novembra 2005. godine, stupanjem na snagu Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05).

Odredbom člana 3. stav 1. važeće Odluke propisano je da poslove uređivanja i održavanja groblja, sahranjivanja i druge poslove pogrebne delatnosti i pružanje pogrebnih usluga obavlja JKP "Čistoća i zelenilo" Zrenjanin koje je osnovano za obavljanje te komunalne delatnosti (u daljem tekstu: Preduzeće).

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme podnošenja inicijative, prestao je da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, tako da se ocena ustavnosti može vršiti u odnosu na odredbe važećeg Ustava.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da je preduzetništvo slobodno i da se može ograničiti zakonom, radi zaštite zdravlja ljudi, životne sredine i prirodnih bogatstava i radi bezbednosti Republike Srbije (član 83.); da svi imaju jednak položaj na tržištu i da su zabranjeni akti kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja (član 84. st. 1. i 2.); da opština, preko svojih organa, u skladu sa zakonom uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti (član 190. stav 1. tačka 1.).

Zakonom o sahranjivanju i grobljima ("Službeni glasnik SRS", br. 20/77, 24/85 i 6/89 i "Službeni glasnik RS" br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05) propisano je: da se sahranjivanje umrlih, određivanje i stavljanje van upotrebe groblja, održavanje i uređenje groblja i krematorijuma vrši na način utvrđen propisom skupštine opštine, donetim u skladu sa načelima ovog zakona i drugim propisima koji se odnose na sahranjivanje i groblja (član 1.); da poslove pogrebne delatnosti i uređivanja i održavanja groblja vrše organizacije udruženog rada kojima je skupština opštine poverila vršenje ovih poslova (član 6. stav 1.).

Zakonom o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97 i 42/98) propisano je: da se ovim zakonom određuju komunalne delatnosti i uređuju opšti uslovi i način njihovog obavljanja (član 1.); da opština, grad, odnosno grad Beograd (u daljem tekstu: opština), u skladu sa ovim zakonom, uređuje i obezbeđuje uslove obavljanja komunalnih delatnosti i njihovog razvoja (član 2.); da komunalnu delatnost obavlja javno komunalno, odnosno drugo preduzeće i preduzetnik, zavisno od prirode komunalne delatnosti i konkretnih uslova i potreba u opštini, u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona (član 3. stav 3.); da su komunalne delatnosti, u smislu ovog zakona, delatnosti isporuke komunalnih proizvoda i pružanje komunalnih usluga, koji su nezamenljiv uslov života i rada građana i drugih subjekata na određenom području u koje, pored ostalog, spada i uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje (član 4. stav 1. tačka 9)); da uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje obuhvata opremanje prostora za sahranjivanje, izgradnju i održavanje staza, uređivanje, opremanje i održavanje objekata za pogrebne usluge i krematorijuma, održavanje grobova, ukop ili kremiranje umrlih, njihov prevoz i prenos i pružanje drugih pogrebnih usluga (član 5. tačka 9)); da za obavljanje komunalnih delatnosti opština osniva javna komunalna preduzeća, ili njihovo obavljanje poverava drugom preduzeću, odnosno preduzetniku, u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine (član 8. stav 1.); da delatnosti prečišćavanja i distribucija vode, prečišćavanja i odvođenja atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnje i snabdevanje parom i toplom vodom, kao i tramvajski, trolejbuski i šinski prevoz putnika u gradskom saobraćaju, obavljaju javna komunalna preduzeća (član 8. stav 2.); da pojedine komunalne delatnosti iz stava 2. ovog člana, odnosno obavljanje tih delatnosti na određenom području, kad osnivanje javnog preduzeća ne bi bilo racionalno obzirom na obim poslova i broj korisnika, opština može poveriti drugom preduzeću i preduzetniku ugovorom, na osnovu javnog konkursa (član 8. stav 3.); da opština može osnovati javna komunalna preduzeće za obavljanje i drugih delatnosti iz člana 4. ovog zakona ili njihovo obavljanje poveriti drugom preduzeću ili preduzetniku na način iz stava 3. ovog člana (član 8. stav 4.); da se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti koje se, saglasno

ovom zakonu mogu poveriti preduzeću ili preduzetniku vrši na vreme do pet godina (član 11. stav 1.); da ukoliko se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti poverava preduzeću ili preduzetniku koji preuzima obavezu ulaganja sredstava u tu delatnost, period na koji se poveravanje vrši može trajati onoliko koliko traje period povraćaja uložениh sredstava, ali ne duže od 25 godina (član 11. stav 2.); da javno komunalno preduzeće koje je osnovala opština za obavljanje delatnosti iz člana 8. stav 4. ovog zakona, po isteku pet godina po osnivanju, odnosno po isteku perioda iz stava 2. ovog člana, konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima, a na način i po postupku utvrđenim propisom skupštine opštine (član 11. stav 3.); da skupština opštine propisuje uslove i način poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti na osnovu javnog konkursa, a naročito: uslove i način sprovođenja javnog konkursa, pitanja koja se obavezno regulišu ugovorom, opštinski organ koji u ime opštine zaključuje ugovor, vreme na koje se zaključuje ugovor, uslove i postupak raskida ugovora pre isteka vremena na koje je zaključen i prava i obaveze koje iz toga proisteknu (član 12. stav 1.); da izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, skupština opštine može odlučiti da se obavljanje komunalnih delatnosti u smislu člana 8. st. 3. i 4. ovog zakona poveri drugom preduzeću ili preduzetniku prikupljanjem ponuda ili neposrednom pogodbom (član 12. stav 3.); da skupština opštine propisuje način organizovanja poslova na uređivanju i održavanju groblja, grobova i krematorijuma i druge uslove vezane za obavljanje pogrebnih usluga (član 13. stav 2.); da će opština uskladiti svoje propise sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu (član 27.); da postojeća javna komunalna preduzeća nastavljaju sa radom i obavljanjem delatnosti za koje su osnovana, s tim što su dužna da usklade svoju organizaciju i opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 28. stav 1.); da se odredbe ovog zakona o uslovima poveravanja komunalnih delatnosti iz člana 8. stav 4. ovog zakona, odnose i na javna komunalna preduzeća osnovana za obavljanje tih delatnosti do stupanja na snagu ovog zakona, s tim što se rok od pet godina računa od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 28. stav 2.). Zakon o komunalnim delatnostima stupio je na snagu 24. aprila 1997. godine.

Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07) propisano je: da jedinica lokalne samouprave za ostvarivanje svojih prava i dužnosti i za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva može osnovati preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu, u skladu sa zakonom i statutom (član 7. stav 1.); da jedinica lokalne samouprave može ugovorom, na načelima konkurencije i javnosti, poveriti pravnom ili fizičkom licu obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana (član 7. stav 2.).

Iz navedenih odredaba Ustava i zakona proizlazi sledeće:

Sloboda preduzetništva je, prema Ustavu, jedno od osnovnih načela ekonomskog uređenja u Republici Srbiji, a Ustavom su utvrđeni razlozi iz kojih ova sloboda može biti zakonom ograničena. Ustav, takođe, svima garantuje jednak pravni položaj na tržištu i zabranjuje akte kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja. Polazeći od principa da su jedinice lokalne samouprave nadležne u pitanjima koja se, na svrsishodan način mogu ostvariti unutar jedinice lokane samouprave, Ustav utvrđuje da je opština nadležna da, između ostalog, u skladu sa zakonom, uređuje i obezbeđuje razvoj komunalne delatnosti.

Sa druge strane, navedene odredbe važećih zakona uređuju zadovoljavanje potreba građana u oblasti komunalnih delatnosti, konkretno, pružanje usluge sahranjivanja, kao jedne vrste komunalnih usluga.

Zakon o sahranjivanju i grobljima propisuje da poslove pogrebne delatnosti i uređivanja i održavanja groblja vrše organizacije udruženog rada kojima je skupština opštine poverila vršenje ovih poslova.

Zakon o komunalnim delatnostima, koji na sistematski način uređuje opšte uslove i način obavljanja svih komunalnih delatnosti, predviđa mogućnost osnivanja lokalnog javnog komunalnog preduzeća za obavljanje određene, odnosno određenih komunalnih delatnosti, ali istovremeno propisuje pravila i procedure kojima se obezbeđuje ostvarivanje načela slobodnog preduzetništva i principa jednakog pravnog položaja svih subjekata na tržištu, pa i u slučaju kada je za obavljanje određene komunalne delatnosti jedinica lokalne samouprave osnovala javno preduzeće. Naime, odredbama člana 11. Zakona o komunalnim delatnostima precizno je utvrđeno da: ako se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti poverava preduzeću ili preduzetniku, poveravanje se vrši na pet godina; ako to preduzeće ili preduzetnik preuzimaju i obavezu ulaganja sredstava u delatnost koju će obavljati, period poveravanja može trajati onoliko koliko traje povraćaj uložених sredstava, a ne duže od 25 godina; ako je za obavljanje delatnosti osnovano javno komunalno preduzeće, po isteku pet godina od osnivanja, odnosno po isteku perioda povraćaja uložених sredstava, konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima, na način i po postupku utvrđenim propisom skupštine opštine. Prelaznim odredbama Zakona predviđeno je da se za javna komunalna preduzeća koja su osnovana za obavljanje komunalne delatnosti do stupanja na snagu Zakona navedeni rok od pet godina računa od dana stupanja na snagu, kao i da će opštine uskladiti svoje propise sa odredbama Zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Dakle, u cilju sprečavanja stvaranja monopolskog položaja, što bi za posledicu imalo ograničavanje slobodne konkurencije, Zakonom je predviđena obaveza opštine da, i u slučaju kada je za obavljanje određenih komunalnih delatnosti osnovala javno preduzeće, posle određenog perioda pruži mogućnost i drugim zainteresovanim subjektima da konkurišu za njeno obavljanje, što je ne samo u interesu slobodne konkurencije, već podjednako i u interesu kvalitetnijeg i ekonomičnijeg zadovoljavanja potreba građana. Zakon predviđa drugačiji režim za određene, taksativno navedene komunalne delatnosti, zbog njihove prirode, ali pružanje usluge prevoza i prenosa umrlih lica, kao segment komunalne delatnosti sahranjivanja, ne podleže nikakvom posebnom režimu.

Na osnovu iznetog, po oceni Ustavnog suda, proizlazi da je Skupština opštine Zrenjanin bila u obavezi da osporenu Odluku, koja je doneta 1993. godine uskladi sa Zakonom o komunalnim delatnostima do 24. oktobra 1997. godine, kao i da je Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" moglo obavljati navedenu komunalnu delatnost do 24. aprila 2002. godine, a da je nakon toga trebalo da konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima. Međutim, osporena odluka nije menjana i dopunjavana, osim dela koji se odnosi na kaznene odredbe i važila je sve do 26. novembra 2005. godine.

Kako je osporenim odredbama člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke, bilo propisano da pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih grobalja obavlja navedeno javno komunalno preduzeće i da je to preduzeće u okviru vršenja pogrebnih usluga, pored ostalog, dužno da izvrši prevoz posmrtnih ostataka umrlog na

groblje, Ustavni sud je ocenio da osporene odredbe Odluke u vreme važenja nisu bile u saglasnosti sa zakonom, jer je Skupština opštine bila u obavezi da svoju odluku uskladi sa zakonom na način koji bi omogućio da za obavljanje navedene komunalne delatnosti, po isteku zakonom određenog roka, konkurišu i druga zainteresovana preduzeća i preduzetnici. Samim tim, osporena odluka nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom, jer je odredbom člana 195. stav 2. Ustava utvrđeno da odluke i svi drugi opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa Zakonom, a ista odredbe bila je sadržana i u članu 119. Ustava od 1990. godine.

Prema odredbi člana 64. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), kad je u toku postupka opšti akt prestao da važi, ali nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti, Ustavni sud može odlukom utvrditi da opšti akt u vreme važenja nije bio u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorom ili zakonom.

Budući da je u sprovedenom postupku pravno stanje potpuno utvrđeno i da prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud je, saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, utvrdio da osporena Odluka iz tačke 1. izreke u vreme važenja, nije bila u saglasnosti s Ustavom i Zakonom.

Imajući u vidu da je odredbom člana 3. stav 1. nove Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05), na isti način određeno da obavljanje poslova uređivanja i održavanja groblja, sahranjivanje i druge pogrebne delatnosti i pružanje pogrebnih usluga obavlja Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" Zrenjanin, Ustavni sud je ocenio da se osnovano može postaviti pitanje saglasnosti odredbe člana 3. stav 1. Odluke sa Ustavom i zakonom, te da ima osnova da Sud, saglasno odredbi člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 3. stav 1. navedene Odluke.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 45. tač. 1) i 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i odredaba člana 82. tačka 10. i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj IU- ("Službeni glasnik RS", broj 94/2008) 394/2003 od 17. jula 2008. godine

Kako je članom 112. Zakona o Ustavnom sudu propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona, a u konkretnom slučaju su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestali da važe Ustav od 1990. godine u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporene odredbe, Zakon o lokalnoj samoupravi iz 2002. godine na osnovu koga je osporeni akt donet, kao i sama osporena odredba, stekli su se uslovi za obustavu postupka, usled nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe Tarifnog broja 2. alineja (5) Tarife komunalnih taksa opštine Svilajnac, koja je sastavni deo Odluke o opštinskim komunalnim taksama i naknadama ("Opštinski službeni glasnik", broj 1/2006).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Tarifnog broja 2. stav 1. alineja (5) Tarife komunalnih taksa opštine Svilajnac, koja je sastavni deo Odluke o opštinskim komunalnim taksama i naknadama, koju je donela Skupština opštine Svilajnac 29. decembra 2006. godine. Prema navodima predlagača, osporena odredba Odluke nije u saglasnosti sa odredbom člana 83. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02 i 135/04), tako da Skupština opštine nije imala pravni osnov za uvođenje komunalnih taksa za držanje sportskih kladionica. Predlagač ističe da je članom 83. Zakona o lokalnoj samoupravi bilo taksativno predviđeno za koja prava, odnosno predmete ili usluge se mogu uvoditi komunalne takse, ukazujući da je odredbom stava 1. tačka 2. navedenog člana bilo određeno da se komunalne takse mogu uvoditi za držanje sredstava za igru ("zabavne igre"), a da je donosilac osporene Odluke poistovetio zabavne igre sa sportskim kladionicama i na taj način prekoračio zakonsko ovlašćenje za uvođenje komunalnih taksa.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je pravni osnov za donošenje Odluke o opštinskim komunalnim taksama i naknadama („Opštinski službeni glasnik“, broj 1/2006) bio u odredbama čl. 79. do 86. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02 i 135/04). Osporenim Tarifnim brojem 2. alineja (5) Tarife komunalnih taksa bilo je propisano da se za držanje sredstava za igru ("zabavne igre") utvrđuje taksa dnevno i to za sportske kladionice u iznosu od 1.000,00 dinara. Skupština opštine Svilajnac je 27. decembra 2007. godine donela Odluku o izmeni Odluke o opštinskim komunalnim taksama i naknadama ("Opštinski službeni glasnik", broj 22/08), kojom je u celini izmenjena Tarifa komunalnih taksa opštine Svilajnac. Danom početka primene te odluke - 1. januara 2008. godine, prestala je da važi Tarifa komunalnih taksa opštine Svilajnac iz osporene Odluke, a time i osporeni tarifni broj 2. alineja (5) Tarife.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama ovog zakona. S obzirom na to da su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestali da važe Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti osporene odredbe, kao i Zakon o lokalnoj samoupravi iz 2002. godine na osnovu koga je osporeni akt donet i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, te da je prestala da važi i osporena odredba, Sud je ocenio da su se stekli uslovi za obustavu postupka zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Imajući u vidu izloženo, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
IU-211/2006 od 8. aprila 2008. godine

Kada je u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba opšteg akta prestala da važi i više nije u pravnom poretku, a time je istovremeno izvršeno usaglašavanje osporenog akta sa Ustavom i zakonom u odnosu na koje je tražena njegova ocena, Ustavni sud će, saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, obustaviti postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe predmetnog akta.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 1. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o radnom vremenu ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata na teritoriji opštine Aleksandrovac ("Službeni list opštine Aleksandrovac", broj 1/05).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je 21. aprila 2005. godine postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 1. Odluke navedene u izreci. U predlogu se navodi da je osporena odredba Odluke suprotna članu 57. stav 1. i članu 64. st. 2. i 3. Ustava Republike Srbije, jer "stvara i podstiče monopolski položaj objekata koji se nalaze na udaljenosti od 100m i više od škole", zato što takvi objekti imaju bolji položaj u pogledu opštih uslova privređivanja i pravne zaštite u odnosu na ugostiteljske objekte koji se nalaze na manjoj udaljenosti od škole.

Skupština opštine Aleksandrovac je u odgovoru Ustavnom sudu od 5. marta 2008. godine navela da je Odlukom o dopunama Odluke o radnom vremenu ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata na teritoriji opštine Aleksandrovac ("Službeni list opštine Aleksandrovac", broj 2/06) brisan osporeni stav 5. člana 3. Odluke kojom je bilo uređeno radno vreme ugostiteljskih objekata, kafića i kladionica koji se nalaze na udaljenosti do 100 metara od škola.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporenim odredbom člana 1. Odluke o izmenama i dopunama Odluke o radnom vremenu ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata na teritoriji opštine Aleksandrovac, u članu 3. osnovnog teksta Odluke, iza stava 4, bio dodat stav 5. koji je glasio: "Radno vreme u ugostiteljskim objektima - kafićima i kladionicama koje se nalaze na udaljenosti do 100m od škole radno vreme počinje u 14, a završava se u 24 časa radnim danom, a subotom i nedeljom radno vreme počinje u 6, a završava se u 01 čas po ponoći."

Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/05) koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i podnošenja predloga, bilo je propisano, između ostalog, da je opština odgovorna da se, preko svojih organa, u skladu s Ustavom i zakonom, stara o razvoju i unapređenju ugostiteljstva, zanatstva i trgovine, da uređuje radno vreme i mesta na kojima se mogu obavljati određene delatnosti i druge uslove za njihov rad (član 18. tačka 21.)

Takođe je utvrđeno da je Skupština opštine Aleksandrovac, na sednici održanoj 3. aprila 2006. godine, dakle u toku postupka pred Ustavnim sudom, donela Odluku o dopunama Odluke o radnom vremenu ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih

objekata na teritoriji opštine Aleksandrovac ("Službeni list opštine Aleksandrovac", broj 2/06), kojom je brisan osporeni stav 5. člana 3. osnovne Odluke (član 1.).

S obzirom da je na izloženi način u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba Odluke prestala da važi i više nije u pravnom poretku, čime je osporeni akt usaglašen sa Ustavom i zakonom u odnosu na koje je tražena njegova ocena, Ustavni sud je, saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), obustavio postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Odluke.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-230/2005 od 8. aprila 2008. godine

U toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba Odluke usaglašena je sa zakonom, pa je Sud obustavio postupak za ocenu zakonitosti osporene odredbe Odluke.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti odredbe člana 10. stav 1. Odluke o određivanju radnog vremena ugostiteljskih, zanatskih, trgovinskih i uslužnih objekata na teritoriji opštine Svilajnac ("Opštinski službeni glasnik", broj 6/02).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu zakonitosti odredbe člana 10. stav 1. Odluke navedene u izreci. Predlagač smatra da je osporena odredba Odluke u suprotnosti sa odredbama člana 33. stav 1. tačka 3. i stava 4. Zakona o prekršajima, jer je posebni minimum novčane kazne za prekršaj za preduzetnika koji ugostiteljsku, zanatsku i uslužnu delatnost obavlja van radnog vremena propisan tom odlukom, iznad opšteg minimuma koji je Zakonom predviđen za novčane kazne za prekršaje koji se propisuju odlukom skupštine opštine.

Skupština opštine Svilajnac je u odgovoru obavestila Ustavni sud da je, na sednici održanoj 14. aprila 2005. godine, donela Odluku o izmeni Odluke o određivanju radnog vremena ugostiteljskih, zanatskih, trgovinskih i uslužnih objekata na teritoriji opštine Svilajnac ("Opštinski službeni glasnik", broj 5/05), kojom je osporenu odredbu člana 10. Odluke izmenila tako što ju je usaglasila sa odredbama Zakona o prekršajima. Odredbom člana 3. te odluke izmenjena je odredba člana 10. stav 1. osporene Odluke propisivanjem polovine iznosa novčane kazne za prekršaj odgovornog lica i preduzetnika, čime je pitanje visine minimuma novčane kazne za prekršaj odgovornog lica i preduzetnika uređeno saglasno Zakonu o prekršajima.

Zakonom o prekršajima ("Službeni glasnik SRS", broj 44/89 i "Službeni glasnik RS", br. 21/90, 11/92, 6/93, 20/93, 53/93, 67/93, 28/94, 16/97, 37/97, 36/98, 44/98, 65/2001 i 55/2004) propisano je da se zakonom ili uredbom novčana kazna može propisati u rasponu: od 500 do 50.000 dinara za fizičko lice ili

odgovorno lice; od 10.000 do 1.000.000 za pravno lice; od 5.000 do 500.000 dinara za preduzetnika, a da novčana kazna koja se propisuje odlukom skupštine autonomne pokrajine, skupštine opštine, skupštine grada Beograda i skupštine grada, ne može biti viša od polovine novčane kazne koja se može propisati zakonom ili uredbom (član 33. st. 1. i 4.).

S obzirom na to da je na izloženi način u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba Odluke usaglašena sa zakonom, Sud je, saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), obustavio postupak za ocenu zakonitosti osporene odredbe Odluke.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, rešeno je kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
IU- 180/2005 od 17. aprila 2008. godine

- Mesne zajednice

Ustav ne daje mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, tako da odredba osporene Odluke kojom se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi koji je bio osnov za donošenje osporene Odluke, jedinica lokalne samouprave imala je mogućnost da osniva mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, a skupština opštine bila je ovlašćena da odlučuje o obrazovanju i ukidanju mesnih zajednica. Stoga je osporena Odluka kojom je bilo predviđeno da su novoosnovane mesne uprave pravni sledbenici ukinutih mesnih zajednica u pogledu svih prava i obaveza, bila doneta u skladu sa nadležnostima jedinice lokalne samouprave i ovlašćenjima skupštine opštine propisanim zakonom koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredba tačke 4. Odluke broj 011-9/05-02 Skupštine opštine Šid ("Službeni list opština Srema", broj 1/2005) u delu koji glasi: "stupa na snagu danom donošenja", u vreme važenja, nije bila u saglasnosti s Ustavom.

2. Odbija se predlog i ne prihvata se inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje nezakonitosti ostalih odredaba Odluke iz tačke 1. izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Skupštine opštine Šid, broj 011-9/05-02, od 25. januara 2005. godine ("Službeni list opština Srema", broj 1/2005), kojom su ukinute mesne zajednice. Ustavnom sudu dostavljene su i dve inicijative kojima se inicira pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti navedene Odluke. Po mišljenju predlagača i inicijatora, osporena Odluka je nesaglasna sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i Ustavom Republike Srbije, a posebno sa članom 120. Ustava, jer je propisano da osporena Odluka stupa na snagu danom donošenja. Predlagač i inicijatori smatraju da je osporena Odluka nesaglasna sa Zakonom o lokalnoj samoupravi zato što ne reguliše pitanja pravnog sukcesora potraživanja i obaveza ukinutih mesnih zajednica, a naročito mesnih samodoprinosna, kao ni pitanje radnopravnog statusa zaposlenih u ukinutim mesnim zajednicama.

U odgovoru Skupštine opštine Šid se navodi da je osporena Odluka doneta u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi i u okviru zakonskih ovlašćenja koja se odnose na uređivanje "oblika" lokalne samouprave.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Odluku broj 011-9/05-02 ("Službeni list opštine Srem", broj 1/05) donela Skupština opštine Šid, na sednici održanoj 25. januara 2005. godine, te da su kao pravni osnov za njeno donošenje navedene odredbe člana 71. stav 1. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), člana 42. stav 1. Statuta opštine Šid ("Službeni list opština Srema", broj 12/07) i člana 98. stav 1. tačka 5. Poslovnika o radu Skupštine opštine Šid, donetog 18. novembra 2004. godine. U tački 2. osporene Odluke taksativno su navedene mesne zajednice koje se ukidaju. Tačkom 3. Odluke propisano je da njenim stupanjem na snagu prestaje da važi Odluka o mesnim zajednicama ("Službeni list opština Srema", broj 18/2000), a u tački 4. Odluke utvrđeno je da ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Službenom listu opština Srema".

Skupština opštine Šid je, na sednici održanoj 18. februara 2005. godine, donela Odluku o obrazovanju mesnih uprava ("Službeni list opština Srema", broj 4/05).

Odredbom člana 120. Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme donošenja osporene odluke, bilo je propisano da zakon, drugi propis, ili opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako, iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupi na snagu.

Ustav od 1990. godine prestao je da važi proglašenjem novog Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine. Odredbama člana 196. st. 1. i 4. važećeg Ustava utvrđeno je da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, kao i da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu stupiti na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Kako navedene ustavne odredbe ne daju mogućnost stupanja na snagu opštih akata pre njihovog objavljivanja, Ustavni sud je ocenio da odredba člana 4. osporene Odluke kojom se utvrđuje njeno stupanje na snagu danom donošenja, nije u saglasnosti s Ustavom.

U odnosu na zahteve za ocenu zakonitosti ostalih odredaba osporenog akta, Ustavni sud je utvrdio da je Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06), koji je bio na snazi u vreme donošenja osporene Odluke, bilo propisano da radi zadovoljavanja opštih, zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovništva na određenom području, jedinica lokalne samouprave može da obrazuje mesnu zajednicu ili drugi oblik mesne samouprave, u skladu sa zakonom i

statutom (član 7.), kao i da skupština jedinice lokalne samouprave, većinom glasova ukupnog broja odbornika, odlučuje o obrazovanju, području za koje se obrazuje i ukidanju mesnih zajednica (član 71.). Navedeni Zakon o lokalnoj samoupravi, prestao je da važi 29. decembra 2007. godine, saglasno odredbi člana 99. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07).

Iz iznetog proizilazi da je, prema Zakonu o lokalnoj samoupravi koji je bio osnov za donošenje osporene Odluke, jedinica lokalne samouprave imala mogućnost, ali ne i obavezu da osniva mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, a da je skupština opštine bila ovlašćena da odlučuje kako o obrazovanju, tako i o ukidanju mesnih zajednica. Odlukom o obrazovanju mesnih uprava ("Službeni list opština Srema", broj 4/05), predviđeno je da su novoosnovane mesne uprave pravni sledbenici ukinutih mesnih zajednica, ne samo u pogledu imovine, već i u odnosu na sprovođenje ranije donetih odluka o mesnim samodoprinosima.

S obzirom na navedeno, Sud smatra da je osporena Odluka doneta u skladu sa nadležnostima jedinice lokalne samouprave i ovlašćenjima skupštine opštine, propisanim Zakonom o lokalnoj samoupravi koji je bio na snazi u vreme njenog donošenja, pa je stoga doneo odluku kao u tački 2. izreke.

Polazeći od izloženog, a na osnovu člana 45. tač. 1) i 14), člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučeno je kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava Republike Srbije, odredba tačke 4. Odluke navedene u tački 1. izreke, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 73/2008)
IU-57/2005 od 10. jula 2008. godine

S obzirom da je u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba Odluke usaglašena sa zakonom, a Sud nije ocenio da postoje posledice nezakonitosti koje zahtevaju donošenje sudske odluke, to je postupak za ocenu zakonitosti osporene odredbe Odluke obustavljen.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti odredbe člana 40. Odluke o mesnim zajednicama za područje opštine Zrenjanin ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 4/2003).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti odredbe člana 40. Odluke navedene u izreci. Podnosilac smatra da osporena odredba Odluke nije u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04), jer propisuje da predsednik opštine može opozvati Savet mesne

zajednice ili člana Saveta mesne zajednice kad on ne vrši svoje poslove duže od tri meseca ili kada ih vrši na način kojim se ugrožavaju ustavna i zakonska prava građana, odnosno teže oštećuje javni interes.

Skupština opštine Zrenjanin je u odgovoru obavestila Ustavni sud da je Odlukom o izmenama i dopunama Odluke o mesnim zajednicama ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 5/06) izvršila izmenu člana 40. osporene Odluke tako što je, polazeći od člana 74. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), navedenom izmenom uvaženo pravo građana mesne zajednice da mogu da biraju i opozivaju organe u mesnoj zajednici.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je u toku postupka pred Ustavnim sudom Skupština opštine Zrenjanin donela Odluku o izmenama i dopunama Odluke o mesnim zajednicama ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 5/06). Odredbom člana 17. te Odluke izmenjena je odredba člana 40. osporene Odluke propisivanjem da građani mesne zajednice mogu opozvati organe u mesnoj zajednici, čime je pitanje opoziva organa mesne zajednice uređeno saglasno Zakonu o lokalnoj samoupravi, kojim je bilo propisano da mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih statutom i odlukom o osnivanju (član 74.).

S obzirom da je na izloženi način u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba Odluke usaglašena sa zakonom, a Ustavni sud nije ocenio da zbog posledica nezakornosti treba doneti odluku, Sud je saglasno članu 57. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) obustavio postupak za ocenu zakonitosti osporene odredbe Odluke.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-210/2006 od 1. aprila 2008. godine

- Samodoprinos

Kako se sa stanovišta ustavnosti i zakonitosti osporenog akta osnovano postavljaju pitanja saglasnosti većeg broja odredaba tog akta s Ustavom i zakonom, Sud je pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti tih odredaba osporenog akta.

S obzirom na to da su u toku postupka pred Sudom prestale da važe zakonske odredbe koje su bile pravni osnov za donošenje osporenog akta i u odnosu na koje je tražena ocena zakonitosti postupka donošenja tog akta, a prestao je da važi i Ustav koji je važio u vreme donošenja akta i u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti postupka njegovog donošenja, Ustavni sud je u tom delu inicijativu odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 1, člana 3. stav 2, člana 4. al. 1. i 4, člana 5. tačka 2. i čl. 6. i 7. Odluke o uvođenju samodoprinosu za područje mesne zajednice Jasenovo broj 200-7/2006-02 od 27. marta 2006. godine.

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke iz tačke 1.

3. Ovo rešenje dostaviti Skupštini opštine Nova Varoš, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke navedene u izreci. Inicijatori smatraju da je osporena Odluka doneta suprotno Ustavu Republike Srbije i zakonu, jer prilikom njenog donošenja nije bilo prethodnog raspravljanja građana o uvođenju samodoprinosu, niti rasprave o nameni za koju se sredstva od samodoprinosu prikupljaju. Takođe, tvrde da prilikom sprovođenja postupka izjašnjavanja o Predlogu osporene Odluke nije bilo određeno ni vreme ni mesto potpisivanja, nisu bili formirani komisija i odbor za sprovođenje postupka izjašnjavanja, kao i da nisu sačinjeni zapisnik o sprovedenom izjašnjavanju građana i izveštaj o rezultatima izjašnjavanja. Dalje, navode da suprotno članu 22. Ustava, osporena Odluka ne sadrži pouku o pravnom leku.

U odgovoru Skupštine opštine Nova Varoš se navodi da je Skupština opštine utvrdila Predlog osporene Odluke 26. oktobra 2005. godine, a kako su sve radnje vezane za donošenje osporenog akta sprovedene od strane Saveta mesne zajednice Jasenovo, kao prilog je dostavljen i odgovor predsednika Saveta mesne zajednice Jasenovo. U navedenom dopisu se ističe da je Savet Mesne zajednice pokrenuo inicijativu za uvođenje mesnog samodoprinosu i tom prilikom predložio Skupštini opštine Nova Varoš Predlog osporene Odluke, kao i da je doneo Odluku o izboru Komisije za sprovođenje postupka pismenog izjašnjavanja građana o uvođenju samodoprinosu. Takođe se tvrdi da je navedena Komisija obišla sva domaćinstva koja su imala pravo da se izjašnjavaju o uvođenju samodoprinosu na području mesne zajednice Jasenovo i tom prilikom svakom građaninu dala na uvid Predlog osporene Odluke. Navedeno je i da se, prema Izveštaju Komisije, za uvođenje samodoprinosu izjasnila većina građana koji imaju pravo glasa na području mesne zajednice Jasenovo.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da su osporenu Odluku doneli građani mesne zajednice Jasenovo za period od 1. januara 2006. do 31. decembra 2009. godine, na osnovu odredaba čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), te da su ove odredbe Zakona prestale da važe danom početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine. Takođe je utvrđeno da je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke bila

podneta Ustavnom sudu u vreme važenja Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je prestao da važi proglašenjem Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Kako iz navoda podnete inicijative proizlazi da se njome osporava ustavnost i zakonitost postupka donošenja osporene Odluke, to se u ustavnosudskom postupku ocena ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja opšteg akta vrši u odnosu na Ustav koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na zakon koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i koji je predstavljao pravni osnov za donošenje tog akta.

S obzirom na to da su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestale da važe odredbe čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za donošenje osporene Odluke i u odnosu na koje se traži ocena zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke, Ustavni sud je saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), u tom delu inicijativu odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje. Takođe, po oceni Suda, nema procesnih pretpostavki ni za ocenu ustavnosti postupka donošenja osporene Odluke, imajući u vidu da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti.

U pogledu navoda inicijatora da, suprotno članu 22. Ustava od 1990. godine kojim je bilo propisano da je svakome zajemčeno pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se rešava o njegovom pravu ili na zakonu zasnovanom interesu, osporena Odluka ne sadrži pouku o pravnom leku, ocenjeno je da nepostojanje takve pouke ne čini Odluku neustavnom, jer osporena Odluka po svojoj pravnoj prirodi nije pojedinačni, već opšti pravni akt.

Polazeći od toga da je osporena Odluka na snazi i da se primenjuje do 31. decembra 2009. godine, saglasno članu 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava, Ustavni sud ocenu ustavnosti i zakonitosti materijalnopравnih odredaba Odluke vrši u odnosu važeći Ustav i zakone.

Za ocenu ustavnosti osporene Odluke od značaja su, pre svega, odredbe Ustava Republike Srbije od 2006. godine kojima se utvrđuje: da poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi organi državne uprave određeni zakonom, kao i da se poslovi državne uprave i broj ministarstava određuju zakonom (član 136. st. 2. i 3.); da se poslovi jedinice lokalne samouprave finansiraju iz izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, budžeta Republike Srbije, u skladu sa zakonom, i budžeta autonomne pokrajine, kada je autonomna pokrajina poverila jedinici obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa odlukom skupštine autonomne pokrajine (član 188. stav 4.); da statuti i svi drugi opšti akti autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa zakonom (član 195. stav 2.), te da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo član 197. stav 1.).

Za ocenu zakonitosti osporene Odluke relevantne su odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), kao i Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br.80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04,61/05, 85/05, 62/06 i 61/07).

Zakonom o lokalnoj samoupravi iz 2007. godine propisano je: da se aktima mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada i aktom o osnivanju, utvrđuju poslovi koje vrše organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave (član

74.); da se sredstva mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju iz sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos (član 75. stav 1. tačka 1.).

Zakonom o finansiranju lokalne samouprave propisano je: da jedinici lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji, u koje spadaju i prihodi od samodoprinosu (član 6. tačka 15.); da odluka o uvođenju samodoprinosu, pored ostalog, sadrži podatke koji se odnose na ukupan iznos sredstava koja se prikupljaju i način vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji je odlukom određen (član 21. tač. 4) i 10)); da odluku donose građani koji imaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju (član 23. stav 1.), odnosno da odluku donose i građani koji nemaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju, ako na tom području imaju nepokretnu imovinu, a sredstvima se poboljšavaju uslovi korišćenja te imovine (stav 2.), te da se odluka smatra donetom kada se za nju izjasni većina od ukupnog broja građana iz st. 1. i 2. ovog člana (stav 3.); da se osnovica samodoprinosu uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosu čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu (član 25.); da se osnovica samodoprinosu uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosu čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu (član 26.); da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja, kao i da penzioneri mogu dobrovoljno uplaćivati samodoprinos po osnovu penzija ostvarenih u zemlji i inostranstvu na osnovu pisane izjave (član 27.); da su novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i strogo su namenskog karaktera (član 31.); da će se prava i obaveze građana koje su, do dana primene ovog zakona, utvrđene odlukama o uvođenju samodoprinosu, u skladu sa članom 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), izvršavati u skladu sa tim odlukama (član 58.).

Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisano je: da se ovim zakonom obrazuje Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija i uređuje njena nadležnost i organizacija (član 1. stav 2.); da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno (član 2. stav 1.); da se za obavljanje poslova iz nadležnosti Poreske uprave obrazuju organizacione jedinice (član 168. stav 1.).

Razmatrajući osporenu Odluku u celini u odnosu na navedene odredbe Ustava i zakona, sa stanovišta njene ustavnosti i zakonitosti, po mišljenju Ustavnog suda, osnovano se mogu postaviti sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li je član 1. osporene Odluke, u kome se utvrđuje da se samodoprinos uvodi za period od 1. januara 2006. godine do 31. decembra 2009. godine, saglasan članu 197. stav 1. Ustava u kome je utvrđena zabrana retroaktivne primene opštih akata, imajući u vidu da je osporena Odluka doneta 27. marta 2006. godine, a da se primenjuje od 1. januara 2006. godine;

- da li je član 3. stav 2. osporene Odluke, koji određuje da su obveznici samodoprinosna radni ljudi i građani koji na teritoriji mesne zajednice Jasenovo nemaju izborno pravo i prebivalište, a imaju nepokretnu imovinu, saglasan zakonu, budući da ne sadrži odredbe o tome da će se sredstvima samodoprinosna poboljšavati i uslovi korišćenja te imovine, što je neophodan uslov za obavezivanje ovih lica utvrđen članom 23. stav 2. Zakona o finansiranju lokalne samouprave;

- da li je član 4. al. 1. i 4. osporene Odluke, koji propisuje da osnovicu za obračun i naplatu samodoprinosna u novcu čine zarade i katastarski prihod od poljoprivrede i šumarstva, bez izuzimanja onih zarada, odnosno prihoda na koje se ne plaća porez na dohodak građana u smislu odredaba čl.18. i 29. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 10/07 i 7/08), saglasan članu 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, iz razloga što se na osnovu člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), samodoprinos nije mogao uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja;

- da li je član 5. tačka 2. osporene Odluke, koji propisuje da obračun i naplatu samodoprinosna vrši područna jedinica za utvrđivanje i naplatu javnih prihoda u rokovima koji važe za obračun i naplatu poreza i doprinosa, saglasan članu 136. st. 2. i 3. Ustava i Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, imajući u vidu da se nadležnost Poreske uprave, koja ima status organa uprave u sastavu Ministarstva finansija samo može utvrditi zakonom;

- da li je član 6. osporene Odluke, koji propisuje da će se sredstva mesnog samodoprinosna za područje MZ Jasenovo uplaćivati i voditi na računu koji se vodi kod Uprave za trezor u Novoj Varoši, saglasan članu 31. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, s obzirom na to da su sredstva od samodoprinosna prihod budžeta jedinice lokalne samouprave;

- da li je član 7. osporene Odluke, koji propisuje da će se nadzor nad namenskim korišćenjem sredstava samodoprinosna vršiti preko finansijskog plana i završnog računa koji usvaja Savet mesne zajednice Jasenovo, odnosno neposrednim uvidom u evidenciju, saglasan članu 74. Zakona o lokalnoj samoupravi od 2007. godine, budući da se samo aktima mesne zajednice mogu utvrđivati poslovi organa mesne zajednice.

Pored iznetog, Odluka ne sadrži ni odredbu o ukupnom iznosu sredstava samodoprinosna čije se prikupljanje planira, niti odredbu o načinu vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji bi odlukom o uvođenju samodoprinosna trebalo da bude određen, a koje predstavljaju obavezne elemente odluke o uvođenju samodoprinosna, saglasno članu 21. tač. 4) i 10) Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Kako Ustav utvrđuje princip da opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti u saglasnosti sa zakonom (član 195. stav 2.), to se istovremeno postavlja i pitanje ustavnosti navedenih odredaba osporene Odluke.

Imajući u vidu sadržinu navedenih ustavnopravnih pitanja, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 1, člana 3. stav 2, člana 4. al. 1. i 4, člana 5. tačka 2. i čl. 6. i 7. osporene Odluke, s obzirom na to da u smislu odredbe člana 54. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, Sud nije ograničen zahtevom inicijatora u postupku ocenjivanja ustavnosti i zakonitosti.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Kako se sa stanovišta ustavnosti i zakonitosti osporenog akta osnovano postavljaju pitanja saglasnosti više materijalno-pravnih odredaba tog akta s Ustavom i zakonom, Ustavni sud je pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti tih odredaba.

Ustavni sud je inicijativu u delu kojim je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje, jer su u toku postupka prestali da važe Ustav koji je važio u vreme donošenja osporene Odluke i odredbe Zakona koje su bile pravni osnov za donošenje Odluke.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl.1 i 2, člana 3. stav 1, člana 4. al. 1, 3, 4, 5. i 6, člana 5. stav 1, člana 6, člana 7. stav 1, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 14. Odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu za područje mesne zajednice Padina za period 01. 02. 2005. g. do 31. 01. 2010.g. ("Službeni list opštine Kovačica", broj 2/2005).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke iz tačke 1.

3. Ovo rešenje dostaviti Skupštini opštine Kovačica, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke navedene u izreci. Inicijatori smatraju da je postupak donošenja osporene Odluke sproveden suprotno Ustavu Republike Srbije i zakonu, jer se za uvođenje spornog samodoprinosu građani mesne zajednice Padina nisu izjašnjavali tajnim glasanjem, već lično uz potpis. Takođe, smatraju da je Komisija za sprovođenje izjašnjavanja građana uz potpis o donošenju odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu i utvrđivanje rezultata izjašnjavanja, tokom donošenja osporene Odluke na nedozvoljen način uticala na građane da se izjasne za uvođenje spornog samodoprinosu.

U odgovoru se navodi da je Skupština opštine Kovačica utvrdila Predlog Odluke o uvođenju samodoprinosu za područje MZ Padina i o obliku i načinu neposrednog izjašnjavanja građana o samodoprinosu. Takođe se ističe da su osporenu Odluku doneli građani mesne zajednice Padina, ličnim izjašnjavanjem uz potpis.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da su osporenu Odluku, kojom se samodoprinos uvodi za period od 1. februara 2005. godine do 31. januara 2010. godine, doneli građani mesne zajednice Padina, na osnovu odredaba čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), te da su ove odredbe Zakona prestale da važe danom početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine. Takođe je utvrđeno da je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke bila podneta Ustavnom sudu u vreme važenja Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je prestao da važi proglašenjem Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Kako iz navoda podnete inicijative proizlazi da se njome osporava ustavnost i zakonitost postupka donošenja osporene Odluke, to se u ustavnosudskom postupku ocena ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja opšteg akta vrši u odnosu na Ustav koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na zakon koji je predstavljao pravni osnov za donošenje tog akta.

S obzirom na to da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestao da važi Ustav koji je važio u vreme donošenja osporene Odluke, kao i da su prestale da važe odredbe čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za donošenje osporene Odluke, Ustavni sud je, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

U pogledu navoda inicijatora da su postojale nepravilnosti koje se odnose na sprovođenje postupka izjašnjavanja građana o uvođenju samodoprinosa, kroz eventualni nedozvoljeni uticaj članova Komisije za sprovođenje izjašnjavanja građana na njihovu odluku da se potpišu za uvođenje samodoprinosa, ocenjeno je da utvrđivanje tih činjenica, prema članu 167. Ustava, nije u nadležnosti Ustavnog suda.

Polazeći od toga da je osporena Odluka na snazi i da se primenjuje do 31. januara 2010. godine, Ustavni sud ocenu ustavnosti i zakonitosti materijalno-pravnih odredaba Odluke, saglasno članu 167. stav 1. tačka 4. Ustava, vrši u odnosu važeći Ustav i zakone.

Za ocenu ustavnosti osporene Odluke od značaja su, pre svega, odredbe Ustava kojima se utvrđuje: da se poslovi jedinice lokalne samouprave finansiraju iz izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, budžeta Republike Srbije, u skladu sa zakonom, i budžeta autonomne pokrajine, kada je autonomna pokrajina poverila jedinici obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa odlukom skupštine autonomne pokrajine (član 188. stav 4.); da svi podzakonski opšti akti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa zakonom (član 195. stav 1.); da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo (član 197. stav 1.); da poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi organi državne uprave određeni zakonom, kao i da se poslovi državne uprave i broj ministarstava određuju zakonom (član 136. st. 2. i 3.).

Za ocenu zakonitosti osporene Odluke relevantne su odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), Zakona o Narodnoj banci Srbije ("Službeni

glasnik RS", br. 72/03, 55/04 i 85/05) i Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 3/02, 5/03 "Službeni glasnik RS", br. 43/04 i 62/06).

Zakon o lokalnoj samoupravi od 2007. godine propisuje: da radi zadovoljavanja opštih, zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovništva na određenom području, jedinice lokalnih samouprave mogu da obrazuju mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, u skladu sa zakonom i statutom (član 8.); da se aktima mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada i aktom o osnivanju, utvrđuju poslovi koje vrše organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave (član 74.); da se sredstva za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju iz sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos (član 75. stav 1. tačka 1.).

Zakon o finansiranju lokalne samouprave propisuje: da jedinici lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji uključujući i prihod od samodoprinos (član 6. tačka 15)); da odluka o uvođenju samodoprinos, između ostalog, sadrži podatke koji se odnose na ukupan iznos sredstava koja se prikupljaju, način vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji je odlukom određen (član 21. tač. 4) i 10)); da odluku donose građani koji imaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju (stav 1.), odnosno da odluku donose i građani koji nemaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju, ako na tom području imaju nepokretnu imovinu, a sredstvima se poboljšavaju uslovi korišćenja te imovine (stav 2.), te da se odluka smatra donetom kada se za nju izjasni većina od ukupnog broja građana iz st. 1. i 2. ovog člana (član 23.); da se samodoprinos može izraziti u novcu, robu i radu, prevoznim i drugim uslugama, zavisno od potreba i mogućnosti građana kao i da se za građane iz člana 23. stav 2. ovog zakona samodoprinos utvrđuje prema vrednosti imovine, odnosno prihoda od te imovine (član 25.); da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja kao i da penzioneri mogu dobrovoljno uplaćivati samodoprinos po osnovu penzija ostvarenih u zemlji i inostranstvu na osnovu pisane izjave (član 27.); da su novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i strogo su namenskog karaktera (član 31.); da će se prava i obaveze građana koje su, do dana primene ovog zakona, utvrđene odlukama o uvođenju samodoprinos, u skladu sa članom 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), izvršavati u skladu sa tim odlukama (član 58.).

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje: da se ovim zakonom obrazuje Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija i uređuje njena nadležnost i organizacija (član 1. stav 2.); da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno (član 2. stav 1.); da se za obavljanje poslova iz nadležnosti Poreske uprave obrazuju organizacione jedinice (član 168. stav 1.).

Zakon o Narodnoj banci Srbije propisuje: da je novčana jedinica Republike Srbije dinar, koji se deli na 100 para (član 53. stav 1.); da se sve novčane obaveze iz poslova zaključenih u Republici Srbiji između preduzeća, drugih domaćih pravnih lica i građana, izražavaju u dinarima i izvršavaju sredstvima plaćanja koja glase na dinare, ako zakonom nije drukčije određeno (član 54.).

Članom 1. Zakona o platnom prometu propisano je da se poslovi platnog prometa, u smislu ovog zakona, obavljaju u dinarima

Članom 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), bilo je propisano da se osnovica samodoprinosu uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosu čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, kao i vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu, kao i da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja.

Polazeći od člana 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave i člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi iz 2002. godine, utvrđeno je da se ocena zakonitosti odredaba osporene Odluke, kojima su propisane osnovice samodoprinosu vrši, između ostalog, i u odnosu na odredbe Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04) i Zakona o porezima na imovinu ("Službeni glasnik RS", br. 26/01, 45/02, 80/02 i 135/04), koji su važili u vreme donošenja navedene Odluke.

Zakon o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 i 135/04) propisuje: da se ne plaća porez na dohodak građana ostvaren po osnovu penzija i invalidnina koje se ostvaruju po osnovu prava iz obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno vojnog osiguranja (član 9. stav 1. tačka 17)); da se zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju i ugovorena naknada i druga primanja koja se ostvaruju obavljanjem privremenih i povremenih poslova na osnovu ugovora zaključenog neposredno sa poslodavcem, kao i na osnovu ugovora zaključenog preko omladinske zadruge, osim sa licem do navršanih 26 godina života, ako je na školovanju u ustanovama srednjeg, višeg i visokog obrazovanja (član 13. stav 2.);

Prilikom ocenjivanja ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke u celini, u odnosu na navedene odredbe Ustava i zakona, po mišljenju Ustavnog suda, osnovano se mogu postaviti sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li su odredbe člana 1. i člana 14. osporene Odluke, kojima se omogućava retroaktivna primena navedene Odluke, saglasne članu 197. stav 1. Ustava u kome je utvrđena zabrana povratnog dejstva, odnosno primene opštih akata;

- da li su odredbe člana 2. i člana 6. stav 4. osporene Odluke, koje određuju da su obveznici samodoprinosu radni ljudi i građani koji ostvaruju prihod, a imaju prebivalište ili imovinu na području mesne zajednice Padina, saglasne zakonu, budući da navedenim članovima osporene Odluke nisu u potpunosti propisani uslovi, u smislu člana 23. st. 1. i 2. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su neophodni da bi ova lica mogla biti obveznici samodoprinosu;

- da li je odredba člana 4. alineja 3. osporene Odluke, koja propisuje da obveznici samodoprinosu plaćaju samodoprinos u novcu i to u vrednosti od 50 kilograma merkatilnog kukuruza po katastarskom jutru na godišnjem nivou, tromesečno na dan obračuna u godini razreza, a na osnovu zvanične cene Produktne berze Novi Sad, na prihode od poljoprivredne delatnosti ili produživanja poljoprivrednog zemljišta kao i na vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, saglasna članu 25. stav 1. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, s obzirom na to da je obaveza samodoprinosu lična obaveza svakog građanina na koga se samodoprinos odnosi i kao takva ona mora biti primerena, pre svega, materijalnim mogućnostima svakog građanina pojedinačno;

- da li su odredbe člana 4. al. 4. i 5. osporene Odluke, kojima je obaveza plaćanja samodoprinosu utvrđena u evrima (100 evra i 20 evra) i prema kojima su obveznici samodoprinosu domaćinstva, zakonite, imajući u vidu da nema osnova u

Zakonu o Narodnoj banci Srbije i Zakonu o platnom prometu, da se samodoprinos izražava u stranim sredstvima plaćanja kao i iz razloga što obveznici samodoprinos, u smislu Zakona o finansiranju lokalne samouprave, mogu biti samo građani pojedinci, a ne i domaćinstva;

- da li su odredbe člana 4. al. 1, 5. i 6. i člana 6. st. 1 i 2. osporene Odluke, kojima se propisuje da osnovicu za obračun i naplatu samodoprinosu u novcu čine penzije, lična primanja iz radnog odnosa, lična primanja od imovine i druga primanja koja imaju karakter ličnih primanja kao i primanja preko omladinskih zadruga bez izuzimanja onih zarada, odnosno prihoda na koje se ne plaća porez na dohodak građana u smislu Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 i 135/04), saglasne članu 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, iz razloga što se na osnovu člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), samodoprinos nije mogao uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja;

- da li je odredba člana 5. stav 1. osporene Odluke, koja propisuje da je osnovica za obračun i naplatu mesnog samodoprinosu utvrđena Zakonom o porezu na dohodak građana, saglasna članu 26. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim je predviđeno da se osnovica samodoprinosu uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosu čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu;

- da li su odredbe člana 3. stav 1, člana 6. st. 2, 3. i 4, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 11. osporene Odluke, koje propisuju da obavljanje određenih poslova u vezi samodoprinosu vrše stručne službe i Savet mesne zajednice Padina, saglasne članu 74. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), budući da se samo aktima mesne zajednice mogu utvrđivati poslovi organa mesne zajednice. Pored toga, postavlja se i pitanje da li je odredba dela člana 6. stav 2. osporene Odluke, kojom je predviđeno da obavljanje određenih poslova u vezi samodoprinosu može vršiti i područna jedinica Republičke uprave javnih prihoda, saglasna članu 136. st. 2. i 3. Ustava i Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, imajući u vidu da se nadležnost Poreske uprave, koja ima status organa uprave u sastavu Ministarstva finansija, jedino može utvrditi zakonom;

- da li je odredba člana 7. stav 1. osporene Odluke, koja propisuje da ukupan prihod sredstava od mesnog samodoprinosu po stopama iz člana 4. ove odluke orijentaciono iznosi 3.000.000,00 dinara godišnje i da će se navedeni iznos usklađivati sa kretanjem osnovice iz člana 4. ove odluke, saglasna članu 21. tačka 4) Zakona o finansiranju lokalne samouprave, polazeći od toga da odluka o samodoprinosu mora da sadrži ukupan i tačan (dakle ne orijentacioni) iznos sredstava od samodoprinosu čije se planiranje prikuplja;

- da li je odredba člana 12. osporene Odluke, koja propisuje da su naredbodavci za izvršenje godišnjih finansijskih planova mesne zajednice Padina ovlašćena lica Statutom mesne zajednice Padina, saglasna zakonu, s obzirom na to da je sadržinski i logički povezana sa odredbama člana 3. stav 1. i člana 10. stav 1. osporene Odluke i sa njima čini nerazdvojni celinu;

- da li su odredbe člana 13. osporene Odluke, koje propisuju da će se na sva pitanja koja nisu regulisana ovom Odlukom primenjivati odredbe Odluke o obrazovanju mesnih zajednica i Statuta Mesne zajednice, saglasne zakonu, imajući u

vidu da je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, uređen institut samodoprinosu, te da nema zakonskog osnova da se sadržina odluka o uvođenju samodoprinosu uređuje aktima jedinica lokalnih samouprava, odnosno mesnih zajednica.

Pored iznetog, Odluka ne sadrži odredbu o načinu vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji bi odlukom o uvođenju samodoprinosu trebalo da bude određen, a koji predstavlja obavezan element odluke o uvođenju samodoprinosu, saglasno članu 21. tačka 10) Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Kako Ustav utvrđuje princip da opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti u saglasnosti sa zakonom (član 195. stav 2.), to se istovremeno postavlja i pitanje ustavnosti navedenih odredaba osporene Odluke.

Imajući u vidu sadržinu otvorenih pitanja, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl. 1 i 2, člana 3. stav 1, člana 4. al. 1, 3, 4, 5. i 6, člana 5. stav 1, člana 6, člana 7. stav 1, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 14. osporene Odluke.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i odredaba člana 82. tačka 10) i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-38/2006 od 17. jula 2008. godine

S obzirom na to da je u toku postupka prestala da važi osporena Odluka, koja je bila temporalnog karaktera jer je doneta za period od pet godina počev od 1. aprila 2001. godine do 31. marta 2006. godine, i da je prestao da važi i Zakon o lokalnoj samoupravi iz 1999. godine, koji je predstavljao pravni osnov za donošenje osporene Odluke i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, postupak je obustavljen, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti Odluke o uvođenju samodoprinosu za područje mesne zajednice Jabuka ("Službeni list opštine Pančevo", broj 7/01).

O b r a z l o ž e n j e

Pred Ustavnim sudom pokrenut je postupak za ocenu zakonitosti Odluke navedene u izreci. Predlagač smatra da je osporena Odluka nesaglasna zakonu, jer penzioneri na teritoriji mesne zajednice Jabuka nisu u većini glasali za osporenu Odluku, pa u tom smislu ne mogu ni biti obveznici samodoprinosu.

U odgovoru se navodi da se za uvođenje spornog samodoprinosu izjasnila većina građana mesne zajednice Jabuka koji su imali pravo da se izjašnjavaju (52,95%). Takođe se ističe da je Odluka doneta u vreme važenja Zakona o lokalnoj

samoupravi ("Službeni glasnik RS", br.49/99 i 27/01), kojim je bilo predviđeno da se samodoprinos može uvoditi na penzije, a da je kasnije donetim Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 9/02), koji je usklađen sa Zakonom o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 i 135/04.), bilo propisano da se samodoprinos ne može uvoditi na penzije. Međutim, Zakon o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 135/04) je u članu 9. utvrdio da će se prava i obaveze građana koje su, do dana stupanja na snagu ovog zakona, utvrđene odlukama o uvođenju samodoprinos, u skladu sa članom 73. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 49/99 i 27/03), izvršavati u skladu sa tim odlukama.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka doneta za period od pet godina počev od 1. aprila 2001. godine do 31. marta 2006. godine, na osnovu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 49/99), koji je prestao da važi 6. marta 2002. godine stupanjem na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 9/02), na osnovu člana 128. tog zakona.

S obzirom na to da su u toku postupka prestali da važe osporena Odluka i Zakon o lokalnoj samoupravi iz 1999. godine, koji je predstavljao pravni osnov za donošenje osporene Odluke i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, Ustavni sud je, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), obustavio postupak za ocenu zakonitosti osporene Odluke, jer su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IU-253/2005 od 24. aprila 2008. godine

6. OSTALI OPŠTI AKTI

- Privredna društva

Kako je Zakonom propisano da godišnji program poslovanja javnog preduzeća, koji se donosi za svaku kalendarsku godinu, sadrži i kriterijume za određivanje naknade za rad članova upravnog odbora, to upravni odbor javnog preduzeća nije ovlašćen da Statutom javnog preduzeća trajno, odnosno na neodređeno vreme utvrdi visinu naknade članovima upravnog odbora, bez obzira na ovlašćenje za donošenje statuta, godišnjeg programa poslovanja i odluke o visini naknade. Polazeći od principa hijerarhije domaćih opštih pravnih akata utvrđenog članom 195. Ustava, prema kome svaki podzakonski opšti akt mora biti saglasan zakonu, ovakva pravna regulativa koja je nesaglasna zakonu, nije u saglasnosti ni sa Ustavom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredba člana 21. stav 5. Statuta Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo broj 420 od 10. jula 1999. godine i broj 1551 od 25. maja 2001. godine, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 21. stav 5. Statuta navedenog u izreci. U predlogu se navodi da osporena odredba Statuta, kojom je predviđeno da članovi upravnog odbora imaju pravo na prosečnu neto zaradu kao naknadu za rad, nije u saglasnosti sa odredbama člana 13. Zakona o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa, jer je tim odredbama, između ostalog, propisano da visinu naknade članovima upravnog odbora isključivo utvrđuje upravni odbor na osnovu kriterijuma sadržanih u godišnjem programu poslovanja, kao i da nije u saglasnosti sa odredbom člana 22. stav 3. Zakona, kojom je propisano da se kriterijumi za određivanje zarade članova upravnog odbora utvrđuju godišnjim programom poslovanja, a ne statutom preduzeća. Predlagač smatra da osporena odredba Statuta nije u saglasnosti ni sa članom 119. stav 3. Ustava Republike Srbije, prema kome svaki propis i opšti akt mora biti saglasan sa zakonom i ostalim republičkim propisima.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Upravni odbor Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, pozivajući se na član 94. Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96 i 19/97) i član 17. Odluke o organizovanju Društvenog preduzeća za vršenje komunalnih usluga i promet robe "Polet" Valjevo kao Javnog komunalnog preduzeća, doneo Statut Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo broj 420, 10. jula 1999. godine. Upravni odbor navedenog preduzeća je 25. maja 2001. godine doneo Odluku o izmeni i dopuni Statuta Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo broj 1551.

Osporenou odredbom člana 21. stav 5. Statuta propisano je da članovi Upravnog odbora koje bira skupština opštine imaju pravo na mesečnu naknadu u

visini prosečne neto zarade isplaćene u preduzeću ukoliko preduzeće posluje pozitivno.

Javno komunalno preduzeće "Polet" Valjevo je javno preduzeće čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, a koje je osnovano radi pružanja komunalnih usluga. Osnivanje, rad i poslovanje ovog preduzeća uređuje se Zakonom o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa ("Službeni glasnik RS", br. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 i 123/07).

Odredbama navedenog zakona propisano je: da članovi upravnog odbora imaju pravo na odgovarajuću naknadu za rad u upravnom odboru, čiju visinu utvrđuje upravni odbor javnog preduzeća, na osnovu kriterijuma sadržanih u godišnjem programu poslovanja javnog preduzeća (član 13. stav 2.); da upravni odbor, pored ostalog, utvrđuje poslovnu politiku, donosi dugoročni i srednjoročni plan rada i razvoja i godišnji program poslovanja, donosi statut i dr. (član 16.); da javno preduzeće donosi godišnji program poslovanja za svaku kalendarsku godinu (član 22. stav 2.); da godišnji program poslovanja sadrži, pored ostalog, kriterijume za određivanje zarade predsednika upravnog odbora i određivanje naknade za rad predsednika upravnog odbora i određivanje naknade za rad predsednika nadzornog odbora i članova upravnog i nadzornog odbora (član 22. stav 4.). Iz navedenih odredaba Zakona jasno sledi da članovi upravnog odbora javnog preduzeća imaju pravo na naknadu za rad u upravnom odboru, a da se visina te naknade utvrđuje na osnovu kriterijuma sadržanih u godišnjem programu poslovanja javnog preduzeća, koji donosi upravni odbor za svaku kalendarsku godinu.

Kako je Zakonom propisano da godišnji program poslovanja javnog preduzeća, koji se donosi za svaku kalendarsku godinu, sadrži i kriterijume za određivanje naknade za rad članova upravnog odbora, to znači da Upravni odbor Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, nije ovlašćen da Statutom Javnog preduzeća trajno, odnosno na neodređeno vreme utvrdi visinu naknade članovima upravnog odbora, bez obzira na to što je upravni odbor ovlašćen kako za donošenje statuta, tako i za donošenje godišnjeg programa poslovanja i odluke o visini naknade. Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba člana 21. stav 5. Statuta nije u saglasnosti sa zakonom.

Polazeći od principa hijerarhije domaćih opštih pravnih akata utvrđenog članom 195. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, prema kome svaki podzakonski opšti akt mora biti saglasan zakonu, Ustavni sud je ocenio da osporena odredba Statuta navedenog u izreci, koja nije saglasna zakonu, nije u saglasnosti ni sa Ustavom.

Imajući u vidu izneto, a na osnovu odredaba člana 45. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 21. stav 5. Statuta navedenog u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda broj
IU-105/2006 od 10. jula 2008. godine

("Službeni glasnik RS", broj 73/2008)

Pitanja poslovne tajne akcionarskog društva i koje će se informacije o poslovanju smatrati poslovnom tajnom, prema odredbama Zakona o privrednim društvima, uređuju se osnivačkim aktom i statutom

akcionarskog društva, koji se donose od strane skupštine akcionara, saglasno zakonu, tako da se ova pitanja nisu mogla uređivati osporenim Odlukom i na način kako je to propisano članom 1. Odluke. Kako su ostale odredbe osporene Odluke u neposrednoj pravnoj i logičkoj vezi sa odredbom člana 1. Odluke, to je osporena Odluka, u vreme važenja u celini bila nesaglasna s Ustavom i zakonom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da Odluka o izmenama i dopunama Odluke o poslovnoj tajni A.D. „Jaffa“ Fabrika biskvita Crvenka, broj 825 od 23. marta 2005. godine, u vreme važenja nije bila u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke navedene u izreci. U predlogu se navodi da su osporenim Odlukom pod poslovnom tajnom podvedena i dokumenta, odnosno podaci koji moraju biti dostupni svakom akcionaru preduzeća „Jaffa“, kao što su podaci o kapacitetima, obimu i strukturi proizvodnje, organizaciji procesa proizvodnje i poslovanja, stanju dugovanja i potraživanja...(član 1.). Članom 2. osporene Odluke predviđeno je da se svi navedeni podaci smeštaju u evidencijama i arhivama Društva na način da neovlašćena lica ne mogu imati pristup tim podacima prema redovnom toku stvari. Predlagač smatra da su osporene odredbe Odluke u suprotnosti sa odredbama Zakona o privrednim društvima (čl. 43, 342. i 343.), kao i sa odredbama Ustava Republike Srbije od 1990. godine (čl. 11, 13, 22, 34, 44. i 56.).

U odgovoru preduzeća „Jaffa“ navodi se da je osporena Odluka doneta saglasno Zakonu o privrednim društvima kojim je propisano da se poslovnom tajnom smatraju informacije o poslovanju koje su kao takve određene u aktu društva (član 38.). Donosilac osporenog akta ističe da nisu osnovani navodi predlagača koji se odnose na ostvarivanje prava pristupa akcionara aktima društva i da to pravo članovi Udruženja manjinskih akcionara uredno ostvaruju u skladu sa propisima. U vezi sa navodima predlagača koji se odnose na neustavnost osporenih odredaba Odluke, donosilac osporenog akta ističe da se odredbe čl. 11, 13, 22, 34, 44. i 56. Ustava, na koje se predlagač pozvao, ne odnose na pitanje obaveze čuvanja poslovne tajne u akcionarskom društvu.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Upravni odbor A.D. "Jaffa", na osnovu člana 93. Statuta A.D. "Jaffa" i člana 19. Odluke o poslovnoj tajni A.D. "Jaffa", dana 23. marta 2005. godine, doneo osporenu Odluku o izmenama i dopunama Odluke o poslovnoj tajni AD "Jaffa", Fabrika biskvita Crvenka, broj 825. Članom 1. osporene Odluke izmenjen je član 4. osnovnog teksta Odluke o poslovnoj tajni, tako što su određene isprave i podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu društva (stav 1. tač. 1. do 23.), odnosno određeno da se poslovnom tajnom društva smatraju podaci koji u smislu člana 342. Zakona o privrednim društvima sadrže dokumenta utvrđena stavom 2. tač. 1. do 13. ovog člana, bez obzira da li su ili nisu posebno označeni kao poslovna tajna (stav 2.). Članom 2. osporene Odluke, kojim je izmenjen član 7. osnovnog teksta Odluke, uređen je način čuvanja i obeležavanja isprava i

podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu. Članom 3. osporene Odluke određeno je njeno stupanje na snagu narednog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli preduzeća.

Stupanjem na snagu Odluke o poslovnoj tajni broj 4356/2 dana 21. decembra 2007. godine, prestala je da važi Odluka o poslovnoj tajni A.D. "Jaffa" iz 2004. godine, kao i osporena Odluka o izmenama i dopunama Odluke o poslovnoj tajni AD "Jaffa".

Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) propisuje da se poslovnom tajnom smatra informacija o poslovanju određena osnivačkim aktom ili statutom akcionarskog društva, za koju je očigledno da bi prouzrokovala znatnu štetu privrednom društvu ako dođe u posed trećeg lica (član 38. stav 1.). Odredbom člana 452. stav 2. Zakona propisano je da su privredna društva, preduzetnici i drugi oblici povezivanja i organizovanja za obavljanje privredne delatnosti dužni da svoju pravnu formu, organe, akcionare i članove, osnovni kapital, akcije i udele, poslovno ime, memorandume, delove preduzeća sa određenim ovlašćenjima u pravnom prometu, kao i svoje opšte akte i osnivačke ugovore usklade sa odredbama ovog zakona u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno. Zakon o privrednim društvima stupio je na snagu 30. novembra 2004. godine. Rok za usklađivanje akata privrednih subjekata sa Zakonom, saglasno odredbi člana 452. stav 2. Zakona, istekao je 30. novembra 2006. godine. Sledi da je osporena Odluka mogla biti doneta tek nakon usklađivanja osnivačkog akta i statuta Društva sa Zakonom o privrednim društvima. Navedenim aktima, donetim od strane skupštine akcionara, saglasno zakonu, pored ostalog, uređuje se pitanje poslovne tajne društva i propisuje koje će se informacije o poslovanju smatrati poslovnom tajnom. A.D. "Jaffa" je pitanje poslovne tajne Društva uredilo osporenim Odlukom. Odredbom člana 1. osporene Odluke upravnog odbora Društva propisano je koje isprave i podaci Društva predstavljaju poslovnu tajnu, što, po oceni Ustavnog suda, osporenu odredbu člana 1. Odluke čini nesaglasnom zakonu. Kako su ostale odredbe osporene Odluke u neposrednoj pravnoj i logičkoj vezi sa odredbom člana 1. Odluke, Ustavni sud je ocenio da je osporena Odluka u vreme važenja u celini bila nesaglasna sa zakonom.

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, prestao je da važi stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine. Kako je članom 195. stav 1. Ustava od 2006. godine, u odnosu na koji se može vršiti ocena ustavnosti osporenog akta, utvrđeno da svi podzakonski akti moraju biti saglasni zakonu, Ustavni sud je ocenio da osporena Odluka u vreme svog važenja nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom.

Na osnovu izloženog i odredbe člana člana 45. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučeno je kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda IU-248/2005 ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
od 10. jula 2008. godine

- Radni odnosi

Odredba opšteg akta kojom je predviđeno stupanje na snagu tog akta narednog dana od dana donošenja, nije u saglasnosti s odredbama člana 196. st. 1. i 4. Ustava.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredba člana 1. stav 3. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u Društvenom preduzeću Ribarsko gazdinstvo "Beograd", Beograd, od 14. aprila 2004. godine, nije u saglasnosti s Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je, 21. septembra 2005. godine, inicijativa za ocenu ustavnosti člana 1. stav 3. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u Društvenom preduzeću Ribarsko gazdinstvo "Beograd", od 14. aprila 2004. godine. Po navodima podnosioca inicijative, osporena odredba člana 1. stav 3. Pravilnika, koja predviđa stupanje na snagu Pravilnika narednog dana od dana donošenja, nesaglasna je sa članom 120. Ustava Republike Srbije.

U odgovoru, donosilac osporenog akta ističe da je preduzimanje hitnih mera za rešavanje ekonomske situacije u preduzeću bio razlog za stupanje na snagu osporenog Pravilnika pre isteka roka utvrđenog odredbom člana 120. Ustava, odnosno članom 106. Statuta preduzeća, o čemu je doneo odluku Upravni odbor preduzeća, na sednici od 14. aprila 2004. godine.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da su odredbama člana 1. osporenog Pravilnika izvršene izmene i dopune Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u Preduzeću, donetog 4. aprila 2000. godine, u pogledu broja izvršilaca na određenim radnim mestima (st. 1. i 2.), a stavom 3. predviđeno je da ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana njegovog donošenja.

Članom 120. Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog pravilnika, bilo je predviđeno da zakon, drugi propis ili opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako, iz naročito opravdanih razloga, nije predviđeno da ranije stupi na snagu.

Članom 196. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, utvrđeno je: da se zakoni i svi drugi opšti akti, objavljuju pre stupanja na snagu (stav 1.); da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu da stupe na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi utvrđeni prilikom njihovog donošenja (stav 4.).

Imajući u vidu da iz navedene odredbe člana 196. stav 1. Ustava proizlazi da opšti akt ne može stupiti na snagu pre njegovog objavljivanja, a da je osporenom odredbom Pravilnika predviđeno da ovaj akt stupa na snagu narednog dana od dana donošenja, Ustavni sud je ocenio da osporena odredba člana 1. stav 3. Pravilnika nije u saglasnosti sa članom 196. st. 1. i 4. Ustava, pa je saglasno članu 45. tačka 1) i članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 1. stav 3. Pravilnika navedenog u izreci prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Odluka Ustavnog suda IU-358/2005 ("Službeni glasnik RS", broj 61/2008)
od 15. maja 2008. godine

Osporeni Pojedinačni kolektivni ugovor zaključen je saglasno odredbi člana 248. Zakona o radu, između poslodavca i sindikata čija je reprezentativnost bila utvrđena u vreme zaključenja tog Pojedinačnog kolektivnog ugovora, pa nema osnova za prihvatanje inicijative za ocenu zakonitosti postupka donošenja osporenog kolektivnog ugovora.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Ne prihvata se inicijativa za ocenu zakonitosti postupka donošenja Pojedinačnog kolektivnog ugovora Akcionarskog društva „Toza Marković“, Kikinda, od 11. aprila 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti postupka donošenja Pojedinačnog kolektivnog ugovora Akcionarskog društva „Toza Marković“, Kikinda, od 11. aprila 2005. godine. Po navodima podnosioca inicijative, osporeni Pojedinačni kolektivni ugovor, protivno odredbama Zakona o radu, zaključen je sa sindikatom koji ne ispunjava uslove reprezentativnosti, jer nema dovoljan broj članova, a nije sproveden postupak utvrđivanja reprezentativnosti i ostvarena saradnja sa sindikatom – podnosiocem inicijative, koji je reprezentativni sindikat.

U odgovoru generalnog direktora, kao potpisnika kolektivnog ugovora, navodi se da su tvrdnje iz inicijative koje se tiču postupka donošenja osporenog kolektivnog ugovora netačne, jer u vreme zaključivanja osporenog kolektivnog ugovora, podnosilac inicijative – Sindikat „Nezavisnost“ nije bio reprezentativni sindikat, već je rešenjem od 8. avgusta 2006. godine utvrđena njegova reprezentativnost. Takođe, navodi se da je još početkom 2005. godine, kada se pristupilo donošenju osporenog opšteg akta, pozvan Sindikat „Nezavisnost“ da podnese zahtev za utvrđivanje reprezentativnosti ali se ovaj sindikat nije odazvao na poziv poslodavca. To su učinili samo predstavnici Nezavisnog sindikata "Toza Marković", čija je reprezentativnost utvrđena rešenjem od 30. marta 2005. godine, pošto je u njegovom članstvu bilo 70% zaposlenih.

U odgovoru organizacije Nezavisnog sindikata "Toza Marković" navodi se da je u postupku zaključivanja osporenog kolektivnog ugovora učestvovao ovaj sindikat čija je reprezentativnost bila utvrđena, te je postupak donošenja kolektivnog ugovora sproveden u skladu sa Zakonom o radu.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da su osporeni kolektivni ugovor, kojim su regulisana prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u

Akcionarskom društvu „Toza Marković“, Kikinda, zaključili generalni direktor i Organizacija Nezavisnog sindikata „Toza Marković“, 11. aprila 2005. godine. Iz priloženog Zapisnika od 30. marta 2005. godine, utvrđeno je da je sproveden postupak utvrđivanja reprezentativnosti Nezavisnog sindikata „Toza Marković“, da je ovaj sindikat upisan u registar sindikalnih organizacija pri Ministarstvu za rad, boračka i socijalna pitanja, pod brojem: 110-00-106/92-02 od 04. maja 1992. godine i da ima 1152 člana, što od ukupnog broja zaposlenih čini 78,26%. Uvidom u sadržaj dopisa koji je generalni direktor uputio organizaciji Sindikata "Nezavisnost", utvrđeno je da je ovaj sindikat blagovremeno pozvan da učestvuje u postupku utvrđivanja reprezentativnosti, ali da se nije odazvao na poziv poslodavca. Reprezentativnost navedenog sindikata utvrđena je tek rešenjem od 8. avgusta 2006. godine, po proteku godinu dana od zaključenja osporenog kolektivnog ugovora.

Članom 248. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, br. 24/04 i 61/05) propisano je da kolektivni ugovor kod poslodavca zaključuju poslodavac i reprezentativni sindikat i da u ime poslodavca kolektivni ugovor potpisuje direktor, odnosno preduzetnik. Prema članu 218. stav 1. Zakona, sindikat se smatra reprezentativnim: ako je osnovan i deluje na načelima slobode sindikalnog organizovanja i delovanja; ako je nezavisan od državnih organa i poslodavaca; ako se finansira pretežno iz članarine i drugih sopstvenih izvora; ako ima potreban broj članova na osnovu pristupnica u skladu sa čl. 219. i 220. ovog zakona; ako je upisan u registar u skladu sa zakonom i drugim propisima. U smislu stava 2. ovog člana Zakona prilikom utvrđivanja reprezentativnosti na osnovu broja članova, prioritet ima poslednja potpisana pristupnica sindikatu. Odredbom člana 219. stav 1. Zakona propisano je da se reprezentativnim sindikatom kod poslodavca smatra sindikat koji ispunjava uslove iz člana 218. ovog zakona i u koji je učlanjeno najmanje 15% zaposlenih kod poslodavca.

Ustavni sud je ocenio da je osporeni Pojedinačni kolektivni ugovor zaključen saglasno odredbi člana 248. Zakona o radu, između poslodavca i sindikata čija je reprezentativnost bila utvrđena, pa u smislu člana 53. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), podnetu inicijativu nije prihvatio nalazeći da nema osnova za pokretanje postupka. Po oceni Ustavnog suda, činjenica da je podnosilac inicijative naknadno, i to po proteku više od godinu dana od dana zaključenja kolektivnog ugovora, stekao status reprezentativnog sindikata, nije od uticaja na drugačije odlučivanje u ovoj ustavnopravnoj stvari.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 5. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-217/2006 od
29. maja 2006. godine

Osporenim odredbom Kolektivnog ugovora je, saglasno odredbama Zakona o radu, utvrđeno pravo zaposlenih na učešće u dobiti privrednog društva i ovlašćenje direktora za donošenje odluke o raspodeli u učešću u dobiti zaposlenima, čime nisu umanjena prava zaposlenih ili utvrđeni nepovoljniji uslovi rada od uslova utvrđenih zakonom, jer se pravo na učešće u dobiti pod istim uslovima i na jednak način odnosi na sve zaposlene koji se nalaze u istoj pravnoj situaciji, te se ovom odredbom ne povređuje načelo zabrane diskriminacije iz člana 21. Ustava.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Ne prihvata se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 4. Kolektivnog ugovora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d ("Službeni list telekom Srbija", broj 4/06).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti:

- Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d.br. 39172/1 od 25. aprila 2005. godine,

- Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d.br. 42114/4 od 15. aprila 2006. godine i

- Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. br. 50214/2 od 25. aprila 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneto je više inicijativa za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" br. 39172/1 od 25. aprila 2005. godine, Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" br. 42114/4 od 15. aprila 2006. godine, Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. br. 50214/2 od 25. aprila 2007. godine, i odredbe člana 4. Kolektivnog ugovora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d ("Službeni list telekom Srbija", broj 4/06). Inicijatori smatraju da su osporene Odluke generalnog direktora, kojima se priznaje pravo na isplatu učešća u dobiti za 2004, 2005, i 2006. godinu, nesaglasne sa Zakonom o radu, Zakonom o privrednim društvima i Ustavom Republike Srbije, iz razloga što diskriminišu zaposlene u preduzeću sa kojima je zaključen sporazum o prestanku radnog odnosa. Inicijatori navode da je veći broj zaposlenih radnika vodio sudske sporove radi isplate dobiti na osnovu osporenih Odluka, te da su redovni sudovi u zavisnosti od njihovog sedišta po istom pitanju različito postupali. Inicijatori traže obustavu izvršenja Odluke generalnog direktora br. 50214/2 od 25. aprila 2007. godine. Prema mišljenju inicijatora, osporeni član 4. Kolektivnog ugovora je u suprotnosti sa odredbama člana 21. Ustava Republike Srbije i odredbom člana 8. Zakona o radu iz razloga što su radnici koji su zaključili sporazum o prestanku radnog odnosa, u pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa, diskriminirani u odnosu na radnike koji su bili u radnom odnosu u Preduzeću u vreme donošenja osporenih Odluka.

Donosilac osporenog akta u svom odgovoru ističe da osporene odredbe člana 4. Kolektivnog ugovora ne propisuju nijedan kriterijum za odlučivanje direktora u pogledu utvrđivanja prava, uslova i rokova za raspodelu učešća u dobiti zaposlenih. U tom smislu, odredbe člana 4. ne povređuju pravo na jednake zarade zaposlenih i ne predstavljaju povredu načela zabrane diskriminacije iz člana 21. i prava na rad iz člana 60. Ustava.

Osporenim odredbama člana 4. Kolektivnog ugovora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. ("Službeni list telekom Srbija", broj 4/06) propisano je da se zaposlenima utvrđuje pravo na učešće u dobiti Društva ostvarenoj u poslovnoj godini u skladu sa odlukom Skupštine akcionara (stav 1.); da se raspodela u

učešću u dobiti zaposlenima utvrđuje odlukom generalnog direktora Društva uz prethodnu saglasnost reprezentativnih sindikata (stav 2.); da se odlukom generalnog direktora Društva iz stava 2. ovog člana utvrđuje obim prava, uslovi i rokovi raspodele učešća u dobiti (stav 3.).

Odredbom člana 21. Ustava Republike Srbije utvrđeno je da su pred Ustavom i zakonom svi jednaki (stav 1.); da svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu bez diskriminacije (stav 2.); da je zabranjena svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porekla, rođenja, veroispovesti, političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta (stav 3.).

Odredbom člana 8. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05) propisano je da kolektivni ugovor i pravilnik o radu (u daljem tekstu: opšti akt) i ugovor o radu ne mogu da sadrže odredbe kojima se zaposlenom daju manja prava ili utvrđuju nepovoljniji uslovi rada od prava i uslova koji su utvrđeni zakonom (stav 1.); opštim aktom i ugovorom o radu mogu da se utvrde veća prava i povoljniji uslovi rada od prava i uslova utvrđenih zakonom, kao i druga prava koja nisu utvrđena zakonom, osim ako zakonom nije drukčije određeno (stav 2.). Ugovorom o radu ili odlukom poslodavca može se utvrditi učešće zaposlenog u dobiti ostvarenoj u poslovnoj godini, u skladu sa zakonom i opštim aktom (član 14. Zakona).

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da je osporenim odredbom Kolektivnog ugovora, saglasno navedenim odredbama Zakona o radu, utvrđeno pravo zaposlenih na učešće u dobiti privrednog društva i ovlašćenje generalnog direktora za donošenje odluke o raspodeli u učešću u dobiti zaposlenima. Osporenim odredbom se zaposlenima ne daju manja prava, odnosno ne utvrđuju nepovoljniji uslovi rada od prava i uslova koji su utvrđeni zakonom, niti se povređuje načelo zabrane diskriminacije iz člana 21. Ustava, jer se pravo na učešće u dobiti pod istim uslovima i na jednak način odnosi na sve zaposlene koji se nalaze u istoj pravnoj situaciji.

U pogledu zahteva inicijatora za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenih Odluka Ustavni sud je utvrdio:

Osporena Odluka generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. broj 39172/1 od 25. aprila 2005. godine, doneta je sa pozivom na odredbu člana 27. stav 1. Statuta Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., a u vezi Odluke Skupštine akcionara broj 39041/3 od 25. aprila 2005. godine, u skladu sa članom 14. Zakona o radu. Osporenim Odlukom utvrđeno je: da pravo na isplatu po osnovu učešća u dobiti za 2004. godinu imaju zaposleni koji su u radnom odnosu u Preduzeću na dan donošenja ove Odluke, kao i lica koja su bila zaposlena u Preduzeću u 2004. godini, a kojima je prestao radni odnos u Preduzeću odlaskom u penziju, do dana donošenja ove Odluke pod uslovom da nisu ostvarila pravo na jednokratnu isplatu po Fondu finansijskih sredstava za stimulisanje dobrovoljnog odlaska iz Preduzeća i naslednici preminulog radnika Preduzeća u obimu stečenog prava preminulog radnika (tačka 1.); da zaposleni iz tačke 1. ove Odluke ostvaruju pravo na učešće u dobiti za 2004. godinu pod utvrđenim uslovima (tačka 2.); da će se isplata zaposlenima po osnovu učešća u dobiti za 2004. godinu izvršiti utvrđenog datuma (tačka 3.); da su za sprovođenje ove Odluke odgovorni Direkcija za ljudske resurse, Direkcija za informacione tehnologije i Direkcija za ekonomske poslove (tačka 4.); da se Odluka primenjuje danom donošenja (tačka 5.).

Osporena Odluka generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. broj 42114/4 od 15. aprila 2006. godine, doneta je sa pozivom

na odredbu člana 27. stav 1. Statuta Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., a u vezi Odluke Skupštine akcionara broj 42114/3 od 14. aprila 2006. godine, u skladu sa članom 14. Zakona o radu. Ovom Odlukom utvrđeno je pravo zaposlenih na isplatu po osnovu učešća u dobiti za 2005. godinu. Odluka je doneta u istoj formi i sa istom sadržinom kao i osporena Odluka od 25. aprila 2005. godine.

Odluka generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. broj 50214/2 od 25. aprila 2007. godine, doneta je sa pozivom na odredbe člana 27. Statuta Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d. ("Službeni PTT glasnik", broj 349/04), a u vezi sa članom 14. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05), članom 4. Kolektivnog ugovora Preduzeća ("Službeni list telekom Srbija", broj 4/06) i Odlukom Skupštine akcionara broj 49716/5 od 25. aprila 2007. godine i u skladu sa tačkom 4. Sporazuma reprezentativnih sindikata i posloводства Preduzeća br. 8208/1 od 22. januara 2007. godine. Ovom Odlukom utvrđeno je pravo zaposlenih na isplatu po osnovu učešća u dobiti za 2006. godinu. Odluka je doneta u istoj formi i sa istom sadržinom kao i osporena Odluka od 25. aprila 2005. godine.

Ustavni sud je ocenio da su osporene odluke po svojoj pravnoj prirodi i sadržini interni akti poslovođenja kojima se određuje učešće zaposlenih u dobiti privrednog društva, odnosno pojedinačni akti koji se tiču određenog broja lica koja se naknadno mogu precizno identifikovati. U tom smislu osporene Odluke ne predstavljaju opšte pravne akte čiju ustavnost i zakonitost je Ustavni sud nadležan da ocenjuje u smislu odredaba člana 167. Ustava.

Zahtev za obustavu izvršenja Odluke generalnog direktora br. 50214/2 od 25. aprila 2007. godine, Ustavni sud je odbacio, saglasno članu 56. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, s obzirom da je doneo konačnu odluku.

Polazeći od izloženog, a na osnovu odredaba člana 46. stav 1. tačka 5) i člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešeno je kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-100/2007
od 17. jula 2008. godine

U ovoj pravnoj stvari prestali da važe osporeni Pravilnik o radu, Ustav i Zakon o radu u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, te su se stekli uslovi, iz člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, da se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta obustavi.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Pravilnika o radu Društvenog preduzeća Šipad-komerc „Građa-promet“ Beograd, od 28. marta 2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je 4. marta 2005. godine, predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Pravilnika o radu navedenog u izreci.

U predlogu se navodi da je osporeni Pravilnik doneo direktor preduzeća suprotno odredbama Zakona o radu, budući da njegovom donošenju nisu prethodili pregovori za zaključivanje novog pojedinačnog kolektivnog ugovora, kao i iz razloga što nije obrazovana arbitraža u slučaju neuspelih pregovora za zaključivanje kolektivnog ugovora.

U odgovoru direktora Preduzeća navodi se da je Upravni odbor preduzeća doneo dana 25. maja 2006. godine novi Pravilnik o radu, usaglašen sa Zakonom o radu.

Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik o radu društvenog preduzeća Šipad-komerc "Građa-promet" Beograd doneo direktor, na osnovu člana 1. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01) i da je isti prestao da važi donošenjem novog Pravilnika o radu od 25. maja 2006. godine.

Ustavni sud je, takođe, utvrdio da je Ustav Republike Srbije iz 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, prestao da važi proglašenjem novog Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine, kao i da je na osnovu člana 286. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05) prestao da važi Zakon o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01), koji je bio osnov za donošenje osporenog Pravilnika.

S obzirom da su u ovoj pravnoj stvari prestali da važe osporeni Pravilnik o radu i Ustav Republike Srbije iz 1990. godine i Zakon o radu u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti, Ustavni sud je ocenio da su se stekli uslovi iz člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) da se obustavi postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta.

Na osnovu izloženog i odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), doneto je Rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-163/2005
od 24. aprila 2008. godine

Prestankom važenja osporenog Pravilnika i Zakona o radu na osnovu koga je Pravilnik donet i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, stekli su se uslovi za obustavu postupka.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti Pravilnika o radu RTC Luka "Leget" a.d. Sremska Mitrovica, od 12. avgusta 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu zakonitosti Pravilnika navedenog u izreci. Predlagač smatra da je osporeni Pravilnik "protivzakonit" jer ga je

doneo Upravni odbor RTC Luka "Leget" a.d., na osnovu člana 3. stav 3. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01), a ne Skupština a.d. koja je, po mišljenju predlagača, nadležna za donošenje opštih akata preduzeća.

Donosilac osporenog akta obavestio je Ustavni sud, da je Upravni odbor RTC Luka "Leget" a.d. 10. oktobra 2005. godine doneo novi Pravilnik o radu i da je danom stupanja na snagu tog pravilnika prestao da važi osporeni Pravilnik o radu od 12. avgusta 2004. godine.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik doneo Upravni odbor RTC Luka "Leget" a.d. Sremska Mitrovica, na osnovu Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01) koji je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", broj 24/05). U toku postupka pred Ustavnim sudom prestao je da važi i osporeni Pravilnik o radu od 12. avgusta 2004. godine, jer je Upravni odbor RTC Luka "Leget" a.d. Sremska Mitrovica, na sednici održanoj 10. oktobra 2005. godine, doneo novi Pravilnik o radu.

S obzirom na to da je osporeni Pravilnik prestao da važi, te da je prestao da važi i Zakon o radu na osnovu koga je Pravilnik donet i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, Ustavni sud je, saglasno članu 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), obustavio postupak za ocenu zakonitosti osporenog Pravilnika.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-215/2005
od 24. aprila 2008. godine

Slično je Ustavni sud postupio i u Rešenju
IU-360/2003 od 22. maja 2008. godine

- Stambeni odnosi

Osporena odredba Pravilnika kojom je dato ovlašćenje Upravnom odboru da na predlog generalnog direktora, po osnovu radnog doprinosa, a bez unapred utvrđenih merila za primenu ovog kriterijuma, od slučaja do slučaja, dodeljuje bodove zaposlenima radi rešavanja stambenih potreba, nesaglasna je sa Zakonom stanovanju, koji utvrđuje obavezu donosioca akta da na opšti način uredi uslove, kriterijume, merila i postupak raspolaganja sredstvima po ovom osnovu (član 27. stav 3. i član 47. stav 2.), kao i s Ustavom, koji u članu 195. utvrđuje da svi podzakonski opšti akti moraju biti saglasni zakonu.

Ustavni sud doneo je

ODLUKU

1. Utvrđuje se da odredba člana 4. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd, od 24. decembra 2004. godine, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Odbacuje se zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje preduzete na osnovu odredbe Pravilnika iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnete su inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti člana 4. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd, od 24. decembra 2004. godine. Prema navodima sadržanim u podnescima inicijatora, osporena odredba je neustavna i nezakonita jer ovlašćuje Upravni odbor da na predlog Generalnog direktora dodeli, mimo utvrđenih kriterijuma, 10 bodova po osnovu radnog doprinosa. Inicijatori smatraju da ovakvo ovlašćenje omogućava diskriminaciju i favorizovanje radnika u postupku rešavanja stambenih potreba, odnosno utiče na mesto radnika na listi reda prvenstva. Primena odredaba člana 4. Pravilnika, ukazuju inicijatori, dovodi do "teških posledica", promena na rang listi, kao i ugrožavanja prava radnika, koji bi ostvarili pravo na rešavanje stambenih potreba da ne postoji predviđena mogućnost davanja bodova bez predviđenih kriterijuma. Stoga je predloženo da do konačnog odlučivanja Ustavni sud obustavi izvršenje odluke o dodeli stanova solidarnosti na osnovu osporenog Pravilnika.

U odgovoru donosioca osporenog akta ukazuje se da osporena odredba nije u suprotnosti sa Ustavom i zakonom. Podneskom donosioca od 13. marta 2008. godine, Sud je obavešten da je osporeni akt i dalje na snazi.

Osporenim odredbom člana 4. Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd, propisano je: "Posle tačke "A" dodaje se tačka "B" koja glasi: "B". Za radni doprinos Upravni odbor na predlog Generalnog direktora može dodeliti do 10 bodova mimo kriterijuma propisanog pod tačkom A ovog člana. Bodovi se mogu dodeliti ili jednom učesniku, ili na više učesnika na konkursu, s tim da ukupan zbir bodova ne može preći 10 bodova".

Članom 27. stav 3. Zakona o stanovanju ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 50/92, 76/92, 84/92, 23/93, 46/94, 48/94, 44/95, 16/97, 26/01 i 101/05) propisano je da nosilac prava raspolaganja svojim aktom bliže propisuje način evidentiranja i odlučivanja o korišćenju sredstava od stanova prodatih putem otkupa, kao i uslove, način i postupak davanja zajmova iz tih sredstava, a odredbom člana 47. stav 2. istog zakona utvrđeno je da preduzeća i ustanove mogu, u skladu sa svojim opštim aktom, odnosno propisom o rešavanju stambenih potreba da daju stanove u zakup na neodređeno vreme. Iz navedenih odredaba proizlazi da zakonom nisu uređeni način, uslovi i postupak za dodelu stanova u zakup i davanje stambenih zajmova, niti ograničenja u pogledu vrednovanja kriterijuma i da je donosilac opšteg akta ovlašćen da samostalno uređuje uslove, kriterijume, merila i postupak za rešavanje stambenih potreba zaposlenih, u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima, ali i da je obavezan da kriterijume za dodelu stanova u dovoljnoj meri objektivizira poštujući Ustavom i zakonom utvrđene principe, da se propisani kriterijumi, pod jednakim uslovima, odnose na sve koji se nalaze u istoj stambenoj situaciji.

Osporenim odredbom Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd dato je ovlašćenje Upravnom odboru da na predlog Generalnog direktora, po osnovu radnog doprinosa, ali bez unapred utvrđenih merila za primenu ovog kriterijuma, od slučaja

do slučaja, dodeljuje bodove zaposlenima radi rešavanja stambenih potreba, što je suprotno navedenim odredbama Zakona, koje utvrđuju obavezu donosioca akta da na opšti način uredi uslove, kriterijume, merila i postupak raspolaganja sredstvima po ovom osnovu.

S obzirom na navedeno, Ustavni sud je ocenio da je odredba člana 4. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd, od 24. decembra 2004. godine, nesaglasna sa Zakonom. Stoga navedena odredba Pravilnika nije u saglasnosti ni sa principom hijerarhije domaćih opštih pravnih akata utvrđenim članom 195. Ustava, prema kome svi podzakonski opšti akti moraju biti saglasni zakonu.

Kako se podnetim inicijativama osporava odredba opšteg akta koja reguliše pitanje o kome Ustavni sud već ima zauzet stav, a u toku prethodnog postupka je pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Sud je odlučio kao u tački 1. izreke bez donošenja rešenja o pokretanju postupka, saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Ustavni sud je, na osnovu člana 56. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, odbacio zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje preduzete na osnovu osporene odredbe opšteg akta iz tačke 1. izreke, s obzirom na to da je doneo konačnu odluku.

Polazeći od izloženog, a na osnovu odredbe člana 45. tač. 1) i 4) i člana 46. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu, odlučeno je kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 4. Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih "Termoelektro" a.d. Beograd iz tačke 1. izreke, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda IU-218/2006 ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
od 17. jula 2008. godine

Važećim Ustavom, kao i Ustavom koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog Pravilnika, utvrđeno je da opšti akti mogu stupiti na snagu danom objavljivanja samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, a kako donosilac osporenog Pravilnika nije pružio dokaze da su takvi razlozi bili utvrđeni pri donošenju ovog akta, to osporena odredba Pravilnika nije u saglasnosti s Ustavom.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrdjuje se da odredba člana 81. u delu koji glasi: „danom objavljivanja na oglasnoj tabli preduzeća“ Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih PDS „Obuća – Zlatar“ Nova Varoš, broj 2039 od 7. decembra 1998. godine, nije u saglasnosti s Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 81. Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih PDS „Obuća – Zlatar“ Fabrika obuće, Nova Varoš, od 7. decembra 1998. godine. Osporena odredba, kojom je propisano da Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj tabli, po navodima inicijatora, nije u saglasnosti s odredbom člana 120. Ustava Republike Srbije, kojom je utvrđeno da zakon, drugi propis ili opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupa na snagu. Inicijatori ističu da donosilac osporenog akta nije utvrdio postojanje naročito opravdanih razloga za stupanje na snagu istog akta pre isteka roka od osam dana od dana objavljivanja.

Ustavni sud je, na osnovu odredaba čl. 15. i 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka („Službeni glasnik RS“, br. 32/91, 67/93 i 101/05), odnosno čl. 33. i 34. Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS“, broj 109/07), tražio od donosioca osporenog akta da dostavi odgovor na inicijativu, autentičan tekst osporenog akta i zaključak o postojanju naročito opravdanih razloga da osporeni akt stupi na snagu danom objavljivanja. Sud je od Agencije za privatizaciju-Centra za stečaj, Trgovinskog suda u Užicu i Agencije za privredne registre zatražio da dostave podatke i obaveštenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje.

Poverenik Agencije za privatizaciju Centar za stečaj je dopisima od 6. novembra 2006. i 11. aprila 2008. godine obavestio Sud da u sedištu PDS "Obuća – Zlatar" u stečaju ne postoji osporeni Pravilnik, niti druga dokumentacija stečajnog dužnika, jer se ona nalazi u spisima Trgovinskog suda.

Trgovinski sud Užice je 16. aprila 2008. godine dostavio obaveštenje da se u spisima predmeta tog suda St 203/04, stečaj nad PDS "Obuća – Zlatar" u stečaju iz Nove Varoši, ne nalazi traženi Pravilnik o stambenim odnosima, kao ni zaključak o postojanju naročito opravdanih razloga za stupanje na snagu tog Pravilnika pre isteka roka utvrđenog Ustavom. Pored toga je naveo da stečajni postupak još uvek nije okončan, da je unovčena celokupna imovina stečajnog dužnika i okončana glavna deoba, ali da se okončanje stečajnog postupka očekuje tek po ishodu parničnih postupaka koji su u toku.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je Pravilnik o rešavanju stambenih potreba zaposlenih PDS „Obuća – Zlatar“ Nova Varoš, broj 2039 od 10. decembra 2008. godine, doneo Upravni odbor tog preduzeća; da je osporenom odredbom člana 81. Pravilnika utvrđeno da Pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj tabli preduzeća; da je nad donosiocem osporenog akta pokrenut stečajni postupak koji još uvek nije okončan, tako da je osporeni Pravilnik i dalje na snazi; da se u dokumentaciji donosioca osporenog akta ne nalazi akt o postojanju naročito opravdanih razloga za stupanje na snagu osporenog Pravilnika danom objavljivanja na oglasnoj tabli preduzeća.

Ustav Republike Srbije od 1990. godine prestao je da važi, pa je ocena ustavnosti osporene odredbe člana 81. Pravilnika izvršena u odnosu na odredbe Ustava Republike Srbije koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine.

Ustav od 2006. godine u odredbama člana 196. st. 1. i 4. utvrđuje da se zakoni i svi drugi opšti akti, objavljuju pre stupanja na snagu, kao i da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu stupiti na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Polazeći od toga da je važećim Ustavom, kao i Ustavom koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog Pravilnika, utvrđeno da opšti akti mogu stupiti na snagu danom objavljivanja samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, a da donosilac osporenog Pravilnika nije pružio dokaze da su takvi razlozi bili utvrđeni prilikom donošenja ovog akta, Sud je ocenio da osporena odredba Pravilnika nije u saglasnosti s Ustavom. Kako o navedenom pitanju Ustavni sud već ima zauzet stav, o podnetoj inicijativi je odlučeno bez donošenja rešenja o pokretanju postupka, saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu.

S obzirom na izloženo, na osnovu člana 45. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je odlučio kao u izreci.

Saglasno odredbi člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 81. Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih PDS „Obuća – Zlatar“ Nova Varoš, broj 2039 od 7. decembra 1998. godine, u delu navedenom u izreci, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Odluka Ustavnog suda IU-125/2006 ("Službeni glasnik RS", broj 73/2008)
od 17. jula 2008. godine

- Javne službe, obrazovanje

Odredba tačke 2. osporene Odluke Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, u delu kojim se odobravaju Odluka o organizacionim promenama i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, koji su doneti 6. februara 2002. godine, nesaglasna je sa Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, jer Upravni odbor ovog javnog komunalnog preduzeća nije imao ovlašćenje da osnaži (konvalidira) opšte akte koji su na osnovu Odluke Ustavnog suda prestali da važe i time uklonjeni iz pravnog poretka.

Ustavni sud doneo je

ODLUKU

1. Utvrđuje se da odredba tačke 2. Odluke Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, broj 683 od 27. maja 2004. godine, u delu koji glasi: "Odobravaju se Odluka o organizacionim promenama od 06.02.2002. godine i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta od 06.02.2002. godine", nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo od 27. maja 2004. godine.

3. Odbacuje se inicijativa za ocenu saglasnosti Pravilnika iz tačke 2. sa Statutom Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo od 12. jula 1999. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, broj 683 od 27. maja 2004. godine. U inicijativi se navodi da Upravni odbor navedenog Javnog preduzeća nije bio ovlašćen da osporenom Odlukom odobrava nezakonite opšte akte direktora Javnog preduzeća koji su prestali da važe na osnovu Odluke Ustavnog suda broj IU-382/2003 od 25. marta 2004. godine. Inicijator, takođe, ukazuje i na nezakonitost odredaba čl. 8. do 12. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta jer su, po njegovom mišljenju, suprotne članu 16. Statuta Preduzeća, s obzirom na to da važećim Statutom, za razliku od Pravilnika, nisu predviđeni organizacioni delovi u okviru naplatne službe.

U odgovoru direktora Javnog preduzeća navodi se da je osporena Odluka Upravnog odbora doneta u postupku izvršenja Odluke Ustavnog suda Republike Srbije broj IU-382/2003 od 25. marta 2004. godine. Činjenica da je Upravni odbor odobrio opšte akte, koji su bili predmet ocene Ustavnog suda, po mišljenju davaoca odgovora, ne čini Odluku Upravnog odbora nezakonitom, jer su navedeni opšti akti proizvodila pravno dejstvo do dana objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ustavni sud je utvrdio da je Odlukom Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, koja je doneta na sednici održanoj 27. maja 2004. godine, usvojen Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta (tačka 1.), kao i da su odobreni Odluka o organizacionim promenama od 6. februara 2002. godine, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta od 6. februara 2002. godine i Odluka o izmeni i dopuni sistematizacije radnih mesta broj 1347 od 3. juna 2003. godine, koji su važili do 7. maja 2004. godine (tačka 2.). U obrazloženju osporene odluke Upravnog odbora navedeno je: da je Ustavni sud svojom Odlukom broj IU-382/2003 od 25. marta 2004. godine ocenio nezakonitom Odluku o organizacionim promenama od 6. februara 2002. godine i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta od 6. februara 2002. godine, koji su prestali da važe 7. maja 2004. godine, danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije"; da je polazeći od navedenog, kao i činjenice da je Upravni odbor, u vreme donošenja osporenih opštih akata, bio saglasan sa organizacionim promenama, odnosno Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta od 6. februara 2002. godine, kao zakonom ovlašćen organ, doneo osporenu Odluku.

Ustavni sud je Odlukom broj IU-382/2003 od 25. marta 2004. godine ("Službeni glasnik RS", broj 51/2004) ocenjivao zakonitost Odluke o organizacionim promenama i Odluke o usvajanju Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, koje su donete 6. februara 2002. godine i utvrdio nesaglasnost osporenih akata sa zakonom. Polazeći od odredaba čl. 62. i 63. tada važećeg Zakona o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 33/96, 76/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 i 36/02), Ustavni sud je ocenio da direktor preduzeća nije bio zakonom ovlašćen za donošenje osporenih akata, već je donošenje navedenih akata bilo isključivo u nadležnosti Upravnog odbora preduzeća.

Prema odredbi člana 166. stav 2. Ustava Republike Srbije od 2006. godine, odluke Ustavnog suda su konačne, izvršne i opšteobavezujuće. Odredbom člana 168. stav 3. Ustava utvrđeno je da zakon ili drugi opšti akt koji nije saglasan Ustavu ili zakonu prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u

službenom glasilu. Na isti način pitanje pravnog dejstva odluka Ustavnog suda bilo je uređeno i Ustavom Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme donošenja osporene Odluke.

Zakon o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka ("Službeni glasnik RS", br. 32/91, 67/93 i 101/05), u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti osporene Odluke, prestao je da važi danom stupanja na snagu Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07). Stoga je ocena zakonitosti osporene Odluke izvršena u odnosu na odredbe Zakona o Ustavnom sudu.

Prema odredbi člana 58. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, kad Ustavni sud utvrdi da opšti akt ili kolektivni ugovor nije u saglasnosti sa zakonom, taj opšti akt ili kolektivni ugovor prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije". Zakon i drugi opšti akt za koje je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nisu u saglasnosti sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ne mogu se primenjivati na odnose koji su nastali pre dana objavljivanja odluke Ustavnog suda, ako do toga dana nisu pravnosnažno rešeni (član 60. stav 1.). Državni i drugi organi, organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, političke stranke, sindikalne organizacije, udruženja građana ili verske zajednice dužni su da, u okviru svojih prava i dužnosti, izvršavaju odluke i rešenja Ustavnog suda (član 104. stav 1.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi sledeće: da opšti akt za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije" i sa tim danom se uklanja iz pravnog poretka; da odluka Ustavnog suda dejstvuje za ubuduće, što znači da se opšti akt ne može primenjivati na odnose koji nastaju posle objavljivanja odluke; da se taj opšti akt ne može primenjivati ni na odnose nastale pre objavljivanja odluke Ustavnog suda, ukoliko do dana objavljivanja nisu pravnosnažno rešeni; da postoji obaveza odgovarajućih subjekata da, u okviru svojih prava i dužnosti, izvršavaju odluke Ustavnog suda.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da je odredba tačke 2. osporene Odluke Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća, "Polet" Valjevo, u delu kojim se odobravaju Odluka o organizacionim promenama i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, koji su doneti 6. februara 2002. godine, nesaglasna sa Ustavom i Zakonom o Ustavnom sudu, jer Upravni odbor ovog Javnog komunalnog preduzeća nije imao ovlašćenje da osnaži (konvalidira) opšte akte koji su na osnovu Odluke Ustavnog suda prestali da važe i time uklonjeni iz pravnog poretka, pa se više ne mogu primenjivati.

S obzirom na to da je u toku prethodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku kao u tački 1. izreke bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Povodom zahteva za ocenu zakonitosti Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, od 27. maja 2004. godine, Ustavni sud je utvrdio da je navedeni Pravilnik prestao da važi 16. januara 2008. godine, stupanjem na snagu novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, koji je doneo vršilac dužnosti direktora Javnog preduzeća 8. januara 2008. godine. U toku postupka, prestao je da važi i Zakon o preduzećima ("Služeni list SRJ", br. 33/96, 76/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 i 36/02), na osnovu koga je donet osporeni Pravilnik, stupanjem na snagu Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), saglasno članu 456. ovog zakona.

Imajući u vidu da su u toku postupka prestali da važe osporeni Pravilnik i zakon na osnovu koga je donet i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti osporenog akta, Ustavni sud je ocenio da inicijativu u ovom delu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu.

Ustavni sud je, takođe, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, odbacio inicijativu u delu kojim je tražena ocena saglasnosti Pravilnika iz tačke 2. izreke sa Statutom Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, budući da ova ocena nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj odredbama člana 167. Ustava.

Na osnovu izloženog i odredaba člana 36. stav 1. tač. 1) i 4) i člana 45. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo odluku kao u izreci.

Na osnovu odredbe člana 168. stav 3. Ustava, odredba tačke 2. Odluke Upravnog odbora Javnog komunalnog preduzeća "Polet" Valjevo, broj 683 od 27. maja 2004. godine, u delu koji glasi: "Odobravaju se Odluka o organizacionim promenama, od 06.02.2002. godine i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, od 06.02.2002. godine", prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluka Ustavnog suda IU-294/2004 ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
od 26. juna 2008. godine

Osporenim Pravilnikom gimnazije, suprotno zakonu, sužen je krug lica koja mogu izvoditi nastavu iz predmeta Građansko vaspitanje, zbog čega radno mesto nastavnika građanskog vaspitanja u ovoj školi nije dostupno, pod jednakim uslovima, svima koji ispunjavaju propisane uslove da u gimnazijama izvode nastavu iz ovog predmeta, a zbog čega odredba člana 4. osporenog Pravilnika koja ovo uređuje nije saglasna ni članu 60. stav 3. Ustava.

Direktor škole, kao organ rukovođenja ustanovom, bio je ovlašćen za donošenje Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta gimnazije, jer ovo ovlašćenje direktor je imao i prema ranijem i ima prema sada važećem Zakonu o radu.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredba člana 4. Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Novog Sada, broj 01-453 od 27. jula 2004. godine i broj 01-518 od 31. avgusta 2004. godine, u delu kojim se propisuju vrste stručne spreme za radno mesto nastavnika za nastavu građanskog vaspitanja, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Ne prihvata se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Pravilnika iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Gimnazije "Jovan Jovanović Zmaj" iz Novog Sada, broj 01-453 od 27. jula 2004. godine.

Podnosilac inicijative smatra da je osporeni akt, koji je doneo direktor Gimnazije, u suprotnosti sa članom 56. stav 1. tačka 1) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kojim je propisano da "organ upravljanja donosi statut, pravila ponašanja i druge opšte akte", a prema članu 52. stav 2. istog zakona, organ upravljanja u školi je školski odbor. Pored toga, prema navodima inicijatora, osporeni Pravilnik, a posebno odredba člana 4. kojom su "propisane vrste stručne spreme za radna mesta", suprotan je odredbama Pravilnika o vrsti stručne spreme nastavnika, stručnih saradnika i pomoćnih nastavnika u gimnaziji ("Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik", br. 5/90, 5/91, 1/92, 3/94, 7/96, 7/98, 3/99, 4/99, 3/03 i 4/04). Kao razlog nezakonitosti navodi da osporena odredba Pravilnika sužava krug lica koja, s obzirom na vrstu stručne spreme, mogu izvoditi nastavu i druge oblike vaspitno-obrazovnog rada iz predmeta Građansko vaspitanje, u odnosu na krug lica propisan navedenim republičkim propisom. Na osnovu svega iznetog, podnosilac inicijative zaključuje da je osporeni Pravilnik u suprotnosti sa članom 35. Ustava Republike Srbije, kojim se "jamči sloboda zaposlenja i da svako ima, pod jednakim uslovima dostupno radno mesto".

U odgovoru Sudu, direktor Gimnazije se nije izjasnio na navode iz inicijative, ali je istakao da je osporeni pravilnik na snazi.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta, broj 01-453 od 27. jula 2004. godine, doneo direktor Gimnazije "Jovan Jovanović Zmaj" iz Novog Sada, na osnovu odredaba člana 13. stav 2. Zakona o radu i člana 131. Statuta Gimnazije; da se u članu 4. osporenog akta, u delu "Nastavnici", pod odrednicom "za nastavu građanskog vaspitanja", utvrđuju sledeće vrste stručne spreme, kao uslov za obavljanje poslova nastavnika iz predmeta Građansko vaspitanje: "profesor sociologije, profesor psihologije, diplomirani sociolog, diplomirani psiholog sa savladanim programom obuke za izvođenje nastave iz predmeta Građansko vaspitanje"; da je osporeni Pravilnik i dalje na snazi, s tim što su 31. avgusta 2004. godine, pod brojem 01-518, donete njegove izmene i dopune, kojima nije menjana osporena odredba Pravilnika.

Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Službeni glasnik RS", br. 62/03, 64/03, 58/04, 62/04, 79/05, 81/05, 83/05 i 101/05), propisano je da delatnost obrazovanja i vaspitanja obavlja ustanova (član 5. stav 1.), a da se na osnivanje i rad ustanova iz stava 1. ovog člana primenjuju propisi o javnim službama (član 5. stav 2.). Odredbom člana 47. stav 2. Zakona utvrđeno je da je statut osnovni opšti akt ustanove, kojim se bliže uređuju organizacija, način rada i rukovođenja u ustanovi i druga pitanja, u skladu sa zakonom. Član 51. stav 1. Zakona utvrđuje da ustanova ima organe upravljanja, rukovođenja, stručne i savetodavne organe. Organ upravljanja u školi je školski odbor (član 52. stav 2. Zakona), a organ rukovođenja – direktor (član 58. stav 1. Zakona). Nadležnosti školskog odbora propisane su odredbama člana 56. Zakona, a nadležnosti direktora odredbama člana 61. Školski odbor nadležan je, pored ostalog, da donosi statut, pravila ponašanja i druge opšte akte. U pogledu nadležnosti direktora, navedenom zakonskom odredbom je predviđeno da direktor, osim poslova utvrđenih zakonom i statutom, obavlja i taksativno navedene poslove vezane za rukovođenje obrazovno-vaspitnim radom u ustanovi.

Odredbom člana 19. Zakona o javnim službama ("Službeni glasnik RS", br. 42/91 i 71/91) propisano je da direktor ustanove ima prava i dužnosti direktora preduzeća. Jedno od prava i dužnosti direktora, prema Zakonu o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01), koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog pravilnika, bilo je da donosi akt o sistematizaciji radnih mesta, što proizilazi iz odredaba člana 13. st. 1. i 2. tog zakona. Istovetno ovlašćenje sadrži i odredba člana 24. stav 3. važećeg Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", broj 24/05).

Odredbom člana 131. Statuta Gimnazije "Jovan Jovanović Zmaj" iz Novog Sada, izričito je predviđeno ovlašćenje direktora da donosi akt o sistematizaciji radnih mesta.

Iz odredaba važećih Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Zakona o javnim službama, koji su bili na snazi i u vreme donošenja osporenog akata, odredaba tada važećeg Zakona o radu, kao i odredbe Statuta ustanove, proizilazi da je direktor škole, kao organ rukovođenja ustanovom, bio ovlašćen za donošenje Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Gimnazije, te da ovo ovlašćenje direktor ima i prema sada važećem Zakonu o radu. Imajući u vidu navedeno, Sud je ocenio da su neosnovani navodi podnosioca inicijative da direktor Gimnazije nije imao ovlašćenje za donošenje osporenog Pravilnika i da stoga nema osnova za prihvatanje inicijative u odnosu na ustavnost i zakonitost postupka donošenja Pravilnika. Polazeći od navedenog i odredbe člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), doneta je odluka kao u tački 2. izreke.

U odnosu na osporenu ustavnost i zakonitost odredbe člana 4. Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Gimnazije, u delu kojim se propisuju vrste stručne spreme za radno mesto nastavnika za nastavu građanskog vaspitanja, Ustavni sud je utvrdio da je odredbama člana 110. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja predviđeno da poslove nastavnika u školi, vaspitača u domu i stručnog saradnika može da obavlja lice sa odgovarajućim visokim obrazovanjem, s tim što je ministar nadležan za poslove prosvete ovlašćen da propisuje vrstu obrazovanja nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika. Na osnovu ovog zakonskog ovlašćenja, nadležni ministar je 2003. godine doneo Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o vrsti stručne spreme nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u nastavi u gimnaziji ("Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik", broj 3/03). Osnovni tekst Pravilnika, koji je donet 1990. godine ("Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik", broj 5/90), više puta je menjan i dopunjavan ("Službeni glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 5/90, 5/91, 1/92, 3/94, 7/96, 7/98, 3/99, 3/03, 4/04, 11/04, 5/05 i 1/07). Navedenim izmenama i dopunama promenjen je i naziv akta, tako da glasi: "Pravilnik o vrstama stručne spreme nastavnika, stručnih saradnika i pomoćnih nastavnika u gimnaziji" i propisane su vrste stručne spreme za izvođenje nastave iz predmeta Verska nastava i Građansko vaspitanje. Član 2. Pravilnika dopunjen je novom tačkom 29. kojom je predviđeno da nastavu građanskog vaspitanja mogu da izvode: profesor filozofije, profesor sociologije, profesor psihologije, profesor pedagogije, diplomirani filozof, diplomirani sociolog, diplomirani školski psiholog-pedagog, diplomirani psiholog, diplomirani pedagog, diplomirani politikolog sa položenim stručnim ispitom u oblasti obrazovanja i diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom u oblasti obrazovanja. Ovaj Pravilnik sa navedenim izmenama i dopunama koji je važio u vreme donošenja osporenog akta i dalje je na snazi, s tim što je naknadnim izmenama 2004. godine, utvrđenim u Pravilniku o izmenama i dopunama Pravilnika o vrsti stručne spreme nastavnika, stručnih saradnika i pomoćnih nastavnika u gimnaziji ("Službeni glasnik RS – Prosvetni glasnik", broj 11/04), proširen krug lica koja mogu da izvode nastavu

iz građanskog vaspitanja i na sva lica koja ispunjavaju uslove za nastavnika gimnazije i lica koja ispunjavaju uslove za stručnog saradnika gimnazije – školskog pedagoga ili školskog psihologa, pod uslovom da su pohađala jedan ili više taksativno navedenih programa stručne obuke (član 1. Pravilnika).

U odnosu na saglasnost osporenog akta sa odredbom člana 35. Ustava Republike Srbije od 1990. godine, konstatovano je da je Ustav u vreme čijeg važenja je osporeni akt donet i u odnosu na koji se traži ocena njegove ustavnosti, prestao da važi 8. novembra 2006. godine, danom proglašenja novog Ustava Republike Srbije. Pošto je osporeni akt i dalje na snazi, Sud je ocenu njegove ustavnosti izvršio u odnosu na odredbe važećeg Ustava.

Ustav od 2006. godine odredbom člana 60. stav 3. garantuje da su svima, pod jednakim uslovima, dostupna sva radna mesta. Odredbom člana 195. stav 1. Ustava utvrđeno je da svi podzakonski opšti akti Republike Srbije, opšti akti organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, političkih stranaka, sindikata i udruženja građana i kolektivni ugovori moraju biti saglasni zakonu.

Prema članu 110. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, vrstu stručne spreme nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika propisuje ministar, što je i učinjeno Pravilnikom o vrsti stručne spreme nastavnika, stručnih saradnika i pomoćnih nastavnika u gimnaziji, tako što je za svaki nastavni predmet propisano koju stručnu spremu može imati lice koje izvodi nastavu iz tog predmeta. Kako odredbama zakona i Pravilnika koji donosi ministar na osnovu zakona, nije dato ovlašćenje školama da u okviru propisanih vrsta stručne spreme svojim aktima mogu određivati koju stručnu spremu će zahtevati za izvođenje nastave a koju ne, Ustavni sud je ocenio da je sužavanje kruga lica koja ispunjavaju uslove za nastavnika građanskog vaspitanja, kako je to učinjeno odredbom člana 4. osporenog akta, suprotno odredbi člana 110. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kojom je utvrđeno da vrstu stručne spreme propisuje ministar.

Imajući u vidu da je osporenim pravilnikom Gimnazije "Jovan Jovanović Zmaj" iz Novog Sada, suprotno zakonu, sužen krug lica koja mogu izvoditi nastavu iz predmeta Građansko vaspitanje, zbog čega radno mesto nastavnika građanskog vaspitanja u ovoj školi nije dostupno, pod jednakim uslovima, svima koji ispunjavaju propisane uslove da u gimnazijama izvode nastavu iz ovog predmeta, to po oceni Suda, odredba člana 4. osporenog pravilnika, u označenom delu, nije saglasna članu 60. stav 3. Ustava.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da je u toku prethodnog postupka pravno stanje od značaja za odlučivanje o zahtevu za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 4. osporenog Pravilnika potpuno utvrđeno, pa je bez donošenja rešenja o pokretanju postupka, u smislu člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku o navedenom zahtevu.

Na osnovu izloženog i člana 45. tač. 1) i 4) i člana 46. tačka 5) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Na osnovu člana 168. stav 3. Ustava, odredba člana 4. Pravilnika iz tačke 1. izreke, u delu kojim se propisuju vrste stručne spreme za radno mesto nastavnika za nastavu građanskog vaspitanja, prestaje da važi danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Odluka Ustavnog suda IU-345/2004 ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
od 10. jula 2008. godine

U konkretnoj ustavnopravnoj stvari prestali su da važe osporeni Pravilnik i Zakon o radnim odnosima na osnovu koga je donet taj akt i u odnosu na koji je tražena ocena njegove zakonitosti, čime su se stekli uslovi da se obustavi postupak za ocenu zakonitosti osporenog Pravilnika.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu zakonitosti Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Javnom komunalnom preduzeću "Vodovod i kanalizacija" Novi Sad, broj 4-4017 od 20. aprila 2001. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneti su dana 5. juna 2001. godine predlog i inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta navedenog u izreci.

U predlogu i inicijativi navodi se da je direktor Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" Novi Sad, donoseći osporeni Pravilnik, prekoračio zakonska ovlašćenja iz člana 137. stav 1. tačka 1. Zakona o radnim odnosima, s obzirom na to da je prema navedenom članu Zakona, direktor ovlašćen samo za donošenje akta o sistematizaciji, dok su unutrašnja organizacija i druga pitanja vezana za ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih isključivo u nadležnosti organa upravljanja.

Prema obaveštenju donosioca akta od 23. oktobra 2006. godine, osporeni Pravilnik je prestao da važi stupanjem na snagu novog Pravilnika dana 2. oktobra 2006. godine.

Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Javnog komunalnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" Novi Sad, doneo direktor dana 20. aprila 2001. godine, a na osnovu člana 137. stav 1. tačka 1. Zakona o radnim odnosima ("Službeni glasnik RS" br. 55/96) i člana 19. Statuta ovog javnog preduzeća.

Osporeni Pravilnik je prestao da važi na osnovu člana 106. novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova ovog Javnog komunalnog preduzeća koji je donet 25. septembra 2006. godine, a koji je stupio na snagu 2. oktobra 2006. godine.

Ustavni sud je, takođe, utvrdio da je Zakon o radnim odnosima ("Službeni glasnik RS", br. 55/96 i 28/01) na osnovu koga je donet osporeni akt, prestao da važi na osnovu člana 180. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 71/01 i 73/01), koji je stupio na snagu 21. decembra 2001. godine.

Imajući u vidu da su u konkretnoj pravnoj stvari prestali da važe osporeni Pravilnik i Zakon o radnim odnosima na osnovu koga je donet osporeni akt i u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, Ustavni sud je utvrdio da su se stekli procesni uslovi iz člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) da se obustavi postupak za ocenu zakonitosti Pravilnika.

Na osnovu izloženog i odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) rešeno je kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-140/2001
od 10. aprila 2008. godine

U ovoj prvoj stvari prestali su procesni uslovi za vođenje postupka prestankom važenja osporenog Kolektivnog ugovora, Ustava Republike Srbije od 1990. godine i Zakona o radu u odnosu na koje je tražena ocena ustavnosti i zakonitosti.

Ocena saglasnosti osporenog Kolektivnog ugovora sa Uredbom o koeficijentima za obračun i isplatu plata zaposlenih u javnim službama, koja je tražena podnetim predlogom, nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj članom 167. Ustava.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Obustavlja se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 42. i člana 44. stav 2. Pojedinačnog kolektivnog ugovora Doma zdravlja "Dr Milutin Ivković" Beograd, od 22. maja 2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je, dana 08. marta 2004. godine predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 42. i člana 44. stav 2. Pojedinačnog kolektivnog ugovora navedenog u izreci. U predlogu se navodi da su osporene odredbe Kolektivnog ugovora, kojima je predviđena mogućnost uvećanja, odnosno umanjenja zarada pojedinim zaposlenima, zavisno od ostvarenih rezultata rada, nesaglasne sa članom 36. stav 1. Ustava Republike Srbije i Uredbom Vlade Republike Srbije o koeficijentima za obračun i isplatu plata zaposlenih u javnim službama.

U odgovoru Doma zdravlja istaknuto je, pored ostalog, da osporenim Kolektivnim ugovorom nije suspendovana primena člana 36. stav 1. Ustava Republike Srbije i Uredbe o koeficijentu za obračun i isplatu plata zaposlenih u javnim službama, već je njime omogućena raspodela sredstava stečenih po drugim osnovama u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Kolektivni ugovor prestao da važi, stupanjem na snagu Pravilnika o radu, koji je donet na sednici Upravnog odbora Doma zdravlja "dr Milutin Ivković" 28. septembra 2007. godine, a koji će se primenjivati do donošenja novog Kolektivnog ugovora.

Ustavni sud je, takođe, utvrdio da je Ustav Republike Srbije iz 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, prestao da važi proglašenjem novog Ustava Republike Srbije dana 08. novembra 2006. godine, kao i da je prestao da važi Zakon o radu ("Službeni glasnik RS" br. 70/01 i 73/01) na osnovu člana 286. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05).

S obzirom na izloženo, stekli su se procesni uslovi iz člana 57. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) da Ustavni sud obustavi postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti Kolektivnog ugovora.

Ocena saglasnosti osporenog Kolektivnog ugovora sa Uredbom o koeficijentima za obračun i isplatu plata zaposlenih u javnim službama ("Službeni glasnik RS", br. 44/01, 15/02, 30/02, 32/02, 69/02, 78/02, 61/03 i 121/03), koja je tražena podnetim predlogom, nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj članom 167. Ustava Republike Srbije.

Na osnovu izloženog i odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) doneto je Rešenje kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda IU-107/2004
od 10. aprila 2008. godine

- Pravosuđe, advokatske komore

Poslovi šefa sudske pisarnice propisani u članu 10. tačka 5. osporenog Pravilnika se po složenosti, odgovornosti i samostalnosti u radu ne mogu smatrati administrativnim, tehničkim i drugim pretežno rutinskim poslovima, propisanim članom 42. Zakona o državnim službenicima, koji se obavljaju u zvanju referenta i za koje se zahteva srednja školska sprema i najmanje dve godine radnog iskustva u struci. Stoga je osporena odredba člana 10. tačka 5. Pravilnika, u delu kojim su utvrđeni zvanje referenta i uslovi za obavljanje poslova šefa sudske pisarnice, nesaglasna s odredbom člana 42. Zakona o državnim službenicima.

Takođe, poslovi saradnika u Odeljenju sudskog registra, utvrđeni osporenom odredbom člana 10. tačke 6. Pravilnika, po složenosti, odgovornosti i samostalnosti u radu ne predstavljaju manje složene poslove koji obuhvataju ograničen krug međusobno povezanih različitih zadataka, predviđene članom 40. Zakona o državnim službenicima, koji se obavljaju u zvanju saradnika i za koje se zahteva viša škola i najmanje godinu dana radnog iskustva. Stoga ova odredba Pravilnika, u delu kojim su utvrđeni zvanje saradnika i uslovi za obavljanje poslova, nije u saglasnosti sa odredbama člana 40. Zakona o državnim službenicima.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Utvrđuje se da odredbe člana 10. tač. 5. i 6, u delovima u kojima su utvrđena zvanja i uslovi za obavljanje poslova šefa sudske pisarnice i saradnika u Odeljenju sudskog registra, Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Trgovinskom sudu u Novom Sadu I Su. br. 1/06-18 od 7. avgusta 2006. godine, nisu u saglasnosti sa zakonom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti odredaba člana 10. tač. 5. i 6. Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Trgovinskom sudu u Novom Sadu od 7. avgusta 2006. godine. Podnosilac inicijative navodi da je članom 10. tačkom 5. Pravilnika za radno mesto saradnika u Odeljenju sudskog registra, kao uslov za obavljanje poslova, propisana viša stručna sprema i zvanje saradnik, što nije u saglasnosti sa odredbama čl. 38. i 40. Zakona o državnim službenicima. Smatra da predviđenoj vrsti i obimu poslova, stepenu odgovornosti i samostalnosti u radu, navedenom radnom mestu odgovara zvanje savetnik. U odnosu na odredbu člana 10. tačke 6. Pravilnika, navodi se da je za radno mesto šefa sudske pisarnice kao uslov za obavljanje poslova predviđena srednja stručna sprema, dok je prema predhodnom aktu o sistematizaciji bio predviđen završen pravni fakultet. Smatra da šef sudske pisarnice ne može biti lice sa srednjom stručnom spremom.

U odgovoru donosioca osporenog Pravilnika, pored ostalog, se navodi da su opisi poslova radnog mesta šefa sudske pisarnice i saradnika u Odeljenju sudskog registra utvrđeni i sistematizovani na osnovu dostavljenog obrasca predhodnog radnog mesta o razvrstavanju radnih mesta i merilima za opis radnih mesta državnih službenika, koji je uputilo Ministarstvo pravde. Osporeni Pravilnik je donet u skladu sa zakonom, uz prethodnu analizu poslova i radnih zadataka svakog radnog mesta. Na Pravilnik je data saglasnost Ministarstva pravde, pa donosilac osporenog akta smatra da inicijativa nije osnovana.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporenim članom 10. tačka 5. Pravilnika sistematizovano radno mesto šefa sudske pisarnice, utvrđen opis poslova, zvanje referenta i uslovi za njihovo obavljanje, i to: srednja školska sprema društvenog smera, tri godine radnog iskustva, položen državni stručni ispit i poznavanje rada na računaru. Prema navedenom opisu poslova, šef sudske pisarnice organizuje rad sudske pisarnice i odgovara za pravilan, efikasan i ažuran rad iste, koordinira rad odseka sudskih pisarnica, odseka prijema pošte i ekspedicije pošte, sastavlja sve vrste izveštaja koji se odnose na celokupan rad suda, vodi upisnike "R" i "Fi", stara se da dostavljanje sudskih pisama bude uredno, efikasno i u skladu sa propisima, radi sa strankama i obavlja druge poslove po nalogu predsednika suda i zaposlenog na radnom mestu za stručno-administrativne poslove u sudskoj upravi.

Članom 42. Zakona o državnim službenicima ("Službeni glasnik RS", br. 79/05, 81/05, 83/05, 64/07 i 67/07) propisano je: da se u zvanju referenta obavljaju administrativni, tehnički i drugi pretežno rutinski poslovi koji obuhvataju širok krug zadataka i mogu zahtevati poznavanje i primenu jednostavnijih metoda rada ili postupaka, a rade se samostalno i uz povremeni nadzor pretpostavljenog (stav 1.); za rad na poslovima u zvanju referenta državni službenik mora da ima završenu srednju školu i najmanje dve godine radnog iskustva u struci (stav 2.). Članom 46. Zakona utvrđeno je da se radna mesta, potreban broj državnih službenika na svakom radnom mestu i uslovi za rad na svakom radnom mestu u državnom organu određuju pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u državnom organu.

Po oceni Suda, iz navedenog proizlazi da se poslovi šefa sudske pisarnice propisani u članu 10. tačka 5. osporenog Pravilnika po složenosti, odgovornosti i samostalnosti u radu ne mogu smatrati administrativnim, tehničkim i drugim pretežno rutinskim poslovima, propisanim članom 42. Zakona o državnim

službenicima, koji se obavljaju u zvanju referenta i za koje se zahteva srednja školska sprema i najmanje dve godine radnog iskustva u struci. Stoga je Sud ocenio da je osporena odredba člana 10. tačka 5. Pravilnika, u delu kojim su utvrđeni zvanje referenta i uslovi za obavljanje poslova šefa sudske pisarnice, nesaglasna sa odredbom člana 42. Zakona o državnim službenicima.

Ustavni sud je utvrdio da je osporenom odredbom člana 10. tačka 6. Pravilnika sistematizovano radno mesto saradnika u Odeljenju sudskog registra, utvrđeno zvanje saradnika i uslovi za njihovo obavljanje, i to: viša školska sprema društvenog smera, tri godine radnog iskustva, položen državni stručni ispit i poznavanje rada na računaru. Prema propisanom opisu poslova, saradnik u Odeljenju sudskog registra obavlja: sve stručne poslove sudskog registra pod nadzorom registarskog sudije; formira registarske uloške (mape) po donetim rešenjima za subjekte upisa; formira i vodi sve pomoćne knjige i kartone; vrši belešku statusnih i drugih promena subjekata upisa u isprave registra; piše nacрте rešenja povodom podnetih zahteva; izdaje izvode iz sudskog registra i druge podatke zainteresovanim licima; stara se o opremi i drugim sredstvima potrebnim za rad registra sa njegovom arhivom; odgovara za podatke i stanje poslova u sudskom registru i obavlja druge poslove koje odredi predsednik suda, registarski sudija i zaposleni na radnom mestu za stručno-administrativne poslove u sudskoj upravi.

Odredbama člana 40. Zakona o državnim službenicima propisano je da se u zvanju saradnika obavljaju manje složeni poslovi koji obuhvataju ograničen krug međusobno povezanih različitih zadataka i zahtevaju sposobnosti samostalne primene utvrđenih metoda rada, postupanja ili stručnih tehnika, uz opšta usmerenja i uputstva i povremeni nadzor pretpostavljenog. Za rad na poslovima u zvanju saradnika državni službenik mora da ima završenu višu školu i najmanje godinu dana radnog iskustva.

Po ceni Suda, iz navedenog proizlazi da poslovi saradnika u Odeljenju sudskog registra, utvrđeni osporenom odredbom člana 10. tačke 6. Pravilnika, po složenosti, odgovornosti i samostalnosti u radu ne predstavljaju manje složene poslove koji obuhvataju ograničen krug međusobno povezanih različitih zadataka, predviđene članom 40. Zakona o državnim službenicima, koji se obavljaju u zvanju saradnika i za koje se zahteva viša škola i najmanje godinu dana radnog iskustva. Stoga je Sud ocenio da osporena odredba člana 10. tačka 6. Pravilnika, u delu kojim su utvrđeni zvanje saradnika i uslovi za obavljanje poslova, nije u saglasnosti sa odredbama člana 40. Zakona o državnim službenicima.

Polazeći od navedenog, a imajući u vidu da je u toku predhodnog postupka pravno stanje potpuno utvrđeno i prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS“, broj 109/2007), odlučio kao u izreci, bez donošenja rešenja o pokretanju postupka.

Na osnovu izloženog i člana 45. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odlučio kao u izreci.

Saglasno članu 168. stav 3. Ustava, odredbe člana 10. tač. 5. i 6, u delovima u kojima su utvrđena zvanja i uslovi za obavljanje poslova šefa sudske pisarnice i saradnika u Odeljenju sudskog registra, Pravilnika navedenog u izreci, prestaju da važe danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Odluka Ustavnog suda IU-274/2006 ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
od 10. jula 2008. godine

Pitanje odbijanja pružanja pravne pomoći od strane advokata uređuje se isključivo zakonom, tako da advokatska komora nije ovlašćena da svojom odlukom propisuje zabranu postupanja po službenoj dužnosti advokata koji su upisani u imenik te komore.

Kada donosi konačnu odluku o zakonitosti osporenog akta, Ustavni sud, saglasno odredbi člana 56. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu, odbacuje zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata ili radnji donetih, odnosno preduzetih na osnovu odredaba toga akta.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da Odluka broj 180/2006 od 17. juna 2006. godine, koju je donela Skupština Advokatske komore Kragujevca, u vreme važenja nije bila u saglasnosti sa zakonom.

2. Utvrđuje se da Odluka broj 397/2006 od 16. decembra 2006. godine, koju je donela Skupština Advokatske komore Kragujevca, nije u saglasnosti sa zakonom.

3. Odbacuje se zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata ili radnji donetih, odnosno preduzetih na osnovu odredaba Odluke iz tačke 1.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Odluke broj 180/2006 od 17. juna 2006. godine i Odluke broj 397/2006 od 16. decembra 2006. godine, koje je donela Skupština Advokatske komore Kragujevca. Po mišljenju inicijatora, Odluka broj 180/2006, kojom se obavezuju advokati upisani u imenik advokata Advokatske komore Kragujevca da odbijaju da postupaju pred sudovima i organima unutrašnjih poslova u odbranama po službenoj dužnosti i Odluka broj 397/2006, kojom se obustavlja prekid rada advokata određen prethodnom odlukom, nisu u saglasnosti sa odredbama više zakona kojima su uređena pitanja pružanja pravne pomoći od strane advokata, kao ni sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima i Kodeksom profesionalne etike advokata. Inicijator smatra da su osporene odluke nelegitimne i da predstavljaju grubu zloupotrebu u vršenju određenih javnih ovlašćenja koja su advokatskim komorama poverena. Predloženo je da Ustavni sud obustavi izvršenje pojedinačnih akata, odnosno radnji preduzetih na osnovu osporene Odluke broj 180/2006.

U odgovoru Advokatske komore Kragujevca se navodi da su osporene odluke donete na osnovu Statuta Advokatske komore Kragujevca, kojim je predviđeno da Skupština Komore donosi odluke, preporuke i zaključke koji su obavezujući za članove Komore (član 18.). Komora smatra da se na osporene odluke ne odnose odredbe Zakona o advokaturi kojima je uređeno pitanje pružanja pravne pomoći od strane advokata. Odredbom člana 17. stav 2. Zakona propisano je da advokat može odbiti pružanje pravne pomoći ako ga za zastupnika ili branioca postavi sud, ukoliko postoje razlozi predviđeni zakonom zbog kojih je dužan da odbije zastupanje. U odgovoru se navodi da nijednom odredbom Zakona o advokaturi nije uskraćeno pravo

Advokatskoj komori Srbije i advokatskim komorama u njenom sastavu da svoju unutrašnju organizaciju i rad uređuju statutima i drugim opštim aktima u pogledu vršenja javnih ovlašćenja.

Osporenom Odlukom Skupštine Advokatske komore Kragujevca broj 180/2006 od 17. juna 2006. godine određeno je: da se od ministra pravde zatraži da izmeni Pravilnik o visini nagrade za rad advokata po službenoj dužnosti (tačka 1.); da će advokati Advokatske komore Kragujevca, na poziv nadležnih sudova i sekretarijata unutrašnjih poslova, odbiti pristupanje odbranama po službenoj dužnosti, ukoliko se do 01. jula 2006. godine ne izmene odredbe Pravilnika o visini nagrade za rad advokata po službenoj dužnosti (tačka 2.); da se obavezuju advokati Advokatske komore Kragujevca da odbijaju da postupaju pred sudovima i organima unutrašnjih poslova po službenoj dužnosti do daljeg, odnosno dok sudovi ne počnu da donose rešenja o isplati troškova po oslobađajućim i odbijajućim presudama, kao i troškova učinjenih za odbranu po službenoj dužnosti (tačka 3.); da je doneta odluka obavezujuća za sve advokate AK Kragujevca, a nepostupanje po ovoj odluci biće osnov za disciplinsku odgovornost advokata (tačka 6.); da Skupština Komore ovlašćuje Upravni odbor Komore da proceni da li su navedeni uslovi ispunjeni i odluči o potpunoj ili delimičnoj obustavi obaveze propisane članom 3. ove odluke (tačka 4.); da će sa sadržinom Odluke biti upoznati svi okružni i opštinski sudovi i Ministarstvo unutrašnjih poslova, uz poziv da pristupe izmirenju dugova prema advokatima (tačka 5.), kao i Advokatska komora Srbije i ostale advokatske komore (tačka 7.).

Osporenom Odlukom Advokatske komore Kragujevca broj 397/2006 od 16. decembra 2006. godine određeno je da se obustavlja u potpunosti prekid rada advokata po službenoj dužnosti, regulisan tačkom 3. Odluke od 17. juna 2006. godine i da, počev od 18. decembra 2006. godine, advokati, članovi ove komore nastavljaju sa radom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je odredbom člana 1. Zakona o advokaturi ("Službeni list SRJ", br. 24/98, 26/98, 69/2000, 11/2002 i 72/2002) propisano da je advokatura nezavisna i samostalna profesionalna delatnost pružanja pravne pomoći u ostvarivanju i zaštiti Ustavom utvrđenih sloboda i prava i drugih zakonom utvrđenih prava i interesa domaćih i stranih, fizičkih i pravnih lica. Saglasno odredbi člana 15. stav 1. Zakona, advokat je dužan da se stvarno i stalno bavi pružanjem pravne pomoći. Odredbom člana 17. stav 1. Zakona propisano je da advokat slobodno odlučuje da li će prihvatiti pružanje pravne pomoći stranci koja mu se obratila, osim u slučajevima predviđenim zakonom, kao i u slučaju kada bi odbijanje pružanja pravne pomoći nanelo štetu stranci. Advokat, saglasno stavu 2. člana 17. Zakona, ne može odbiti pružanje pravne pomoći ako ga kao zastupnika ili branioca postavi sud, u skladu sa zakonom, osim ako postoje razlozi predviđeni zakonom zbog kojih je dužan da odbije zastupanje. Prema odredbama člana 17. stav 3. tač. 1. do 5. Zakona, slučajevi u kojima je advokat dužan da odbije pružanje pravne pomoći su: ako je u istoj pravnoj stvari zastupao protivnu stranku; ako je protivnu stranku zastupao advokat koji radi u zajedničkoj advokatskoj kancelariji ili u istom ortačkom advokatskom društvu; ako je u pravnoj stvari u kojoj stranka traži pravnu pomoć postupao kao nosilac pravosudne funkcije, odnosno kao sudija, javni tužilac ili zamenik javnog tužioca; ako mu u roku od godinu dana od prestanka pravosudne funkcije pravnu pomoć zatraži stranka u čijoj je bilo kojoj pravnoj stvari postupao kao nosilac pravosudne funkcije; drugi slučajevi predviđeni zakonom.

Odredbama člana 5. stav 1. tač. 2. i 4. Zakonika o krivičnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 70/01 i 68/02 i "Službeni glasnik RS", br. 58/04, 85/05,

115/05 i 49/07) propisano je da lice lišeno slobode mora odmah biti obavješteno, pored ostalog, i o pravu da uzme branioca i da branilac prisustvuje njegovom saslušanju. Postavljeni branilac može, u skladu sa odredbom člana 73. stav 3. Zakonika, samo iz opravdanih razloga tražiti da bude razrešen.

Odredbom člana 49. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica ("Službeni glasnik RS", broj 85/05) propisano je da maloletnik mora imati branioca prilikom prvog saslušanja, kao i tokom čitavog postupka.

Na osnovu navedenih zakonskih odredaba Ustavni sud je utvrdio da se pitanje odbijanja pružanja pravne pomoći od strane advokata uređuje isključivo zakonom. Po oceni Ustavnog suda, Advokatska komora Kragujevca nije bila ovlašćena da osporenim Odlukom broj 180/2006 od 17. juna 2006. godine propisuje zabranu postupanja po službenoj dužnosti advokata koji su upisani u imenik te komore. Polazeći od iznetog, Ustavni sud je utvrdio da osporena Odluka u vreme važenja nije bila u saglasnosti sa zakonom.

Imajući u vidu da je sa navedenom Odlukom Advokatske komore u Kragujevcu u pravnoj i logičkoj vezi i osporena Odluka iste Komore broj 397/2006 od 16. decembra 2006. godine, Sud je utvrdio da i ta Odluka nije u saglasnosti sa zakonom.

S obzirom da je doneo konačnu odluku o zakonitosti osporene Odluke od 17. juna 2006. godine, Sud je, saglasno odredbi člana 56. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odbacio zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata ili radnji donetih, odnosno preduzetih na osnovu odredaba ove Odluke.

To su razlozi zbog kojih je Ustavni sud, na osnovu člana 45. tačka 4) i člana 46. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu, kao i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda IU-287/2006 ("Službeni glasnik RS", broj 64/2008)
od 17. aprila 2008. godine

7. PRIVREMENE MERE

**Uputstvo za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika
("Službeni glasnik RS", broj 28/08)**

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti odredaba člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05 i 101/05).

2. Obustavlja se izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), u delu koji glasi: "odnosno najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača ako izbornu listu podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina".

3. Ovo rešenje dostaviti Narodnoj skupštini radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), u delu kojim je predviđeno da se uz izbornu listu koju podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina, obavezno prilaže najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača koji podržavaju tu izbornu listu. Predlagač smatra da je navedena odredba Uputstva, koje je donela Republička izborna komisija, u osporenom delu, suprotna odredbi člana 43. stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika, prema kojoj se izborna lista smatra utvrđenom ako je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača. Po mišljenju predlagača, Republička izborna komisija nije bila ovlašćena da osporenim Uputstvom propisuje blaži uslov za utvrđivanje izbornih lista stranaka nacionalnih manjina, jer se to pitanje isključivo uređuje zakonom. Polazeći od toga da je osporena odredba Uputstva u suprotnosti sa zakonom, predlagač smatra da je "istovremeno i protivustavna", jer se njom krši član 195. Ustava koji predviđa da svi podzakonski akti moraju biti saglasni zakonu. Predloženo je da Ustavni sud, do donošenja konačne odluke o ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Uputstva, obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je na osnovu te odredbe preduzeta.

Dopisom Ustavnog suda od 1. aprila 2008. godine, od Republičke izborne komisije zatražen je odgovor na navode predlagača, pa kako odgovor u ostavljenom roku, a ni po njegovom isteku, nije dostavljen, postupak je, saglasno odredbi člana 34. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), nastavljen.

Republička izborna komisija donela je Uputstvo za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), kojim je u odredbi člana 28. tačka 8. predviđeno da se prilikom podnošenja izborne liste Republičkoj izbornoj komisiji, uz izbornu listu obavezno prilaže najmanje 10.000 sudski overenih izjava birača koji podržavaju izbornu listu, složenih po azbučnom redu prezimena birača, odnosno najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača ako izbornu listu podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina.

U toku postupka ispitivanja ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Uputstva, Ustavni sud je ocenio da rešavanje ovog ustavnog spora ima širi ustavnopravni značaj i da se mora sagledati u okviru svih ustavnih jemstava koja se odnose na ostvarivanje i zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srbiji.

Tako je Ustavom Republike Srbije utvrđeno:

- da Republika Srbija štiti prava nacionalnih manjina, kao i da država jemči posebnu zaštitu nacionalnim manjinama radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti i očuvanja njihovog identiteta (član 14.);

- da se ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom neposredno primenjuju; da se Ustavom jemče, i kao takva, neposredno primenjuju ljudska i manjinska prava zajemčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima i zakonima, a da se zakonom može propisati način ostvarivanja ovih prava samo ako je to Ustavom izričito predviđeno ili ako je to neophodno za ostvarenje pojedinog prava zbog njegove prirode, pri čemu zakon ni u kom slučaju ne sme da utiče na suštinu zajemčenog prava; da se odredbe o ljudskim i manjinskim pravima tumače u korist unapređenja vrednosti demokratskog društva, saglasno važećim međunarodnim standardima ljudskih i manjinskih prava, kao i praksi međunarodnih institucija koje nadziru njihovo sprovođenje (član 18.);

- da je zabranjena svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porekla, rođenja, veroispovesti, političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta, kao i da se ne smatraju diskriminacijom posebne mere koje Republika Srbija može uvesti radi postizanja pune ravnopravnosti lica ili grupe lica koja su suštinski u nejednakom položaju sa ostalim građanima (član 21. st. 3. i 4.);

- da se ne smatraju diskriminacijom posebni propisi i privremene mere koje Republika Srbija može uvesti u ekonomskom, socijalnom, kulturnom i političkom životu, radi postizanja pune ravnopravnosti između pripadnika nacionalne manjine i građana koji pripadaju većini, ako su usmerene na uklanjanje izrazito nepovoljnih uslova života koji ih posebno pogađaju (član 76. stav 3.), kao i da pripadnici nacionalnih manjina imaju, pod istim uslovima kao ostali građani, pravo da učestvuju u upravljanju javnim poslovima i da stupaju na javne funkcije (član 77. stav 1.);

- da se u Narodnoj skupštini obezbeđuju ravnopravnost i zastupljenost polova i predstavnika nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom (član 100. stav 2.);

- da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.);

- da je Ustav najviši pravni akt Republike Srbije i da svi zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa Ustavom (član 194. st. 2. i 3.), kao i da svi podzakonski opšti akti Republike Srbije, moraju biti saglasni zakonu (član 195. stav 1.).

Pored toga, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ" - Međunarodni ugovori, broj 6/1998), koja je, saglasno odredi člana 16. stav 2. Ustava, sastavni deo pravnog poretka Republike Srbije i neposredno se primenjuje, predviđeno je:

- da se strane ugovornice obavezuju da će pripadnicima nacionalnih manjina garantovati ravnopravnost pred zakonom i jednaku zakonsku zaštitu, te da je u tom smislu zabranjena bilo kakva diskriminacija na osnovu pripadnosti nacionalnoj manjini, i da se strane ugovornice obavezuju da usvoje, gde je potrebno, odgovarajuće mere kako bi u svim oblastima ekonomskog, društvenog, političkog i kulturnog života

obezbedile punu i stvarnu jednakost pripadnika nacionalne manjine i pripadnika većine i da će se u tom pogledu voditi računa o specifičnim uslovima pripadnika nacionalnih manjina (član 4. st. 1. i 2.), kao i

- da će strane ugovornice stvoriti uslove potrebne za delotvorno učešće pripadnika nacionalnih manjina u kulturnom, društvenom i ekonomskom životu i javnim poslovima, posebno onim koji se na njih odnose (član 15.).

Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05) propisano je: da je izborna lista utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača (član 43. stav 1.); da svakoj izornoj listi pripada broj mandata koji je srazmeran broju dobijenih glasova (član 80.); da u raspodeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 5% glasova od ukupnog broja glasova birača koji su glasali u izornoj jedinici, a da političke stranke nacionalnih manjina i koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina učestvuju u raspodeli mandata i kad su dobile manje od 5% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali, kao i da su političke stranke nacionalnih manjina sve one stranke čiji je osnovni cilj predstavljanje i zastupanje interesa nacionalne manjine i zaštita i poboljšanje prava pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s međunarodnopravnim standardima, te da o tome da li podnosioc izborne liste ima položaj političke stranke nacionalne manjine, odnosno koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina odlučuje Republička izborna komisija pri proglašenju izborne liste, a na predlog podnosioca izborne liste koji mora biti stavljen pri podnošenju izborne liste (član 81.); da Republička izborna komisija raspodeljuje mandate primenom sistema najvećeg količnika i da se mandati raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka pojedina izborna lista podeli brojevima od jedan do zaključno sa brojem 250, kao i da se dobijeni količnici razvrstavaju po veličini a u obzir se uzima 250 najvećih količnika, te da svaka izborna lista dobija onoliko mandata koliko tih količnika na nju otpada, s tim da, ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je dobila ukupan veći broj glasova, a ako nijedna izborna lista nije dobila najmanje 5% glasova, raspodela će se izvršiti na način određen u st. 1. do 3. ovog člana (član 82.).

S obzirom na rešenja utvrđena Ustavom, Konvencijom i Zakonom, pred Ustavni sud su se postavila sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li su odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika, kojima su uređeni uslovi za utvrđivanje i proglašenje izborne liste za učešće na izborima za narodne poslanike (član 43. stav 1.), odnosno način raspodele i dodeljivanja mandata (čl. 80. do 82.), u skladu sa ustavnim jemstvom posebne zaštite nacionalnih manjina radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti (član 14.), neposredne primene ljudskih i manjinskih prava zajemčenih Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima (član 18. st. 1. i 2.), a naročito sa nalogom ustavotvorca da se, u skladu sa zakonom, obezbedi ravnopravnost i zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u Narodnoj skupštini (član 100. stav 2.);

- da li odredbe člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona obezbeđuju punu i efektivnu ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina u postupku izbora narodnih poslanika i njihovu zastupljenost u Narodnoj skupštini, u skladu sa odredbama čl. 4. i 15. Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina;

- da li osporene odredbe Zakona, kao i Zakon u celini, obezbeđuju ostvarivanje izbornog prava pripadnika nacionalnih manjina u svim fazama izbornog

postupka u skladu sa jemstvima utvrđenim Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Iz navedenog, po oceni Ustavnog suda, sledi da se osnovano postavlja pitanje saglasnosti odredaba člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona o izboru narodnih poslanika sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Stoga je Ustavni sud, saglasno odredbama člana 168. stav 1. i člana 175. stav 2. Ustava, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti navedenih odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika.

Ustavni sud je konstatovao da je Zakon o izboru narodnih poslanika donet na osnovu Ustava iz 1990. godine, da se primenjuje i posle donošenja Ustava Republike Srbije iz 2006. godine, bez usklađivanja sa njegovim odredbama, kao i to da je Ustavni sud, na osnovu zapažanja do kojih je dolazio u postupcima ocene ustavnosti odredaba tog Zakona, odnosno akata donetih u njegovoj primeni, u dva navrata (pismima IU-23/03 od 18.09.2003. godine i IU-110/04 od 15.07.2004. godine), ukazivao Narodnoj skupštini na potrebu izmena Zakona, nalazeći da su pojedina rešenja u Zakonu odnosno nepotpunost regulative, izvor problema u ostvarivanju Ustavom zajemčenih sloboda i prava građana u oblasti izbornog prava, uključujući i neka pitanja položaja nacionalnih manjina u ostvarivanju izbornog prava u Republici.

Ceneći zahtev predlagača da Ustavni sud, do donošenja konačne odluke, obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu osporene odredbe Uputstva, Sud je imao u vidu: da je Ustavom utvrđeno da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.); da izbornopravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.); da se u Narodnoj skupštini ravnopravnost i zastupljenost polova i predstavnika nacionalnih manjina obezbeđuje u skladu sa zakonom (član 100. stav 2.), da svi podzakonski opšti akti Republike Srbije moraju biti saglasni zakonu (član 195. stav 1.), kao i da je Zakonom o izboru narodnih poslanika propisano da Republička izborna komisija propisuje obrasce i pravila za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom (član 34. stav 1. tačka 5.) i da je izborna lista utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača (član 43. stav 1.). Sud je, takođe, utvrdio da odredbe člana 34. Zakona o izboru narodnih poslanika, na osnovu kojih je osporeno Uputstvo doneto, ne sadrže ovlašćenje za Republičku izbornu komisiju da propisuje uslove za ostvarivanje izbornih prava, pa ni da propisuje potreban broj potpisa birača koji podržavaju izbornu listu.

Polazeći od ustavnih odredbi kojima se izričito predviđa da se pitanja izbora narodnih poslanika i ravnopravnosti i zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina uređuju zakonom, Ustavom utvrđene obaveze saglasnosti svih podzakonskih opštih akata sa zakonom, kao i odredbi Zakona o izboru narodnih poslanika, kojima se propisuje nadležnost i ovlašćenje Republičke izborne komisije i uslovi za utvrđivanje izborne liste, Ustavni sud nalazi da se osnovano postavlja pitanje saglasnosti osporenog dela odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva sa Ustavom i zakonom. Kako je osporena odredba Uputstva osnov za utvrđivanje i proglašenje izbornih lista za izbor narodnih poslanika na izborima raspisanim za 11. maj 2008. godine, Ustavni sud je ocenio da su ispunjeni uslovi propisani odredbom člana 56. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu navedene odredbe Uputstva.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tač. 1) i 3) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

od 8. aprila 2008. godine

8. POKRETANJE POSTUPKA

**Zakon o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br.
35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05 i 101/05)
- čl. 80. do 82.**

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti odredaba člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05 i 101/05).

2. Obustavlja se izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), u delu koji glasi: "odnosno najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača ako izbornu listu podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina".

3. Ovo rešenje dostaviti Narodnoj skupštini radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), u delu kojim je predviđeno da se uz izbornu listu koju podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina, obavezno prilaže najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača koji podržavaju tu izbornu listu. Predlagač smatra da je navedena odredba Uputstva, koje je donela Republička izborna komisija, u osporenom delu, suprotna odredbi člana 43. stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika, prema kojoj se izborna lista smatra utvrđenom ako je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača. Po mišljenju predlagača, Republička izborna komisija nije bila ovlašćena da osporenim Uputstvom propisuje blaži uslov za utvrđivanje izbornih lista stranaka nacionalnih manjina, jer se to pitanje isključivo uređuje zakonom. Polazeći od toga da je osporena odredba Uputstva u suprotnosti sa zakonom, predlagač smatra da je "istovremeno i protivustavna", jer se njom krši član 195. Ustava koji predviđa da svi podzakonski akti moraju biti saglasni zakonu. Predloženo je da Ustavni sud, do donošenja konačne odluke o ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Uputstva, obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je na osnovu te odredbe preduzeta.

Dopisom Ustavnog suda od 1. aprila 2008. godine, od Republičke izborne komisije zatražen je odgovor na navode predlagača, pa kako odgovor u ostavljenom roku, a ni po njegovom isteku, nije dostavljen, postupak je, saglasno odredbi člana 34. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), nastavljen.

Republička izborna komisija donela je Uputstvo za sprovođenje Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 28/08), kojim je u odredbi člana 28. tačka 8. predviđeno da se prilikom podnošenja izborne liste Republičkoj izbornoj komisiji, uz izbornu listu obavezno prilaže najmanje 10.000 sudski overenih izjava birača koji podržavaju izbornu listu, složenih po azbučnom redu prezimena

birača, odnosno najmanje 3.000 sudski overenih izjava birača ako izbornu listu podnosi politička stranka nacionalne manjine ili koalicija političkih stranaka nacionalnih manjina.

U toku postupka ispitivanja ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Uputstva, Ustavni sud je ocenio da rešavanje ovog ustavnog spora ima širi ustavnopravni značaj i da se mora sagledati u okviru svih ustavnih jemstava koja se odnose na ostvarivanje i zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srbiji.

Tako je Ustavom Republike Srbije utvrđeno:

- da Republika Srbija štiti prava nacionalnih manjina, kao i da država jemči posebnu zaštitu nacionalnim manjinama radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti i očuvanja njihovog identiteta (član 14.);

- da se ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom neposredno primenjuju; da se Ustavom jemče, i kao takva, neposredno primenjuju ljudska i manjinska prava zajemčena opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima i zakonima, a da se zakonom može propisati način ostvarivanja ovih prava samo ako je to Ustavom izričito predviđeno ili ako je to neophodno za ostvarenje pojedinog prava zbog njegove prirode, pri čemu zakon ni u kom slučaju ne sme da utiče na suštinu zajemčenog prava; da se odredbe o ljudskim i manjinskim pravima tumače u korist unapređenja vrednosti demokratskog društva, saglasno važećim međunarodnim standardima ljudskih i manjinskih prava, kao i praksi međunarodnih institucija koje nadziru njihovo sprovođenje (član 18.);

- da je zabranjena svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porekla, rođenja, veroispovesti, političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta, kao i da se ne smatraju diskriminacijom posebne mere koje Republika Srbija može uvesti radi postizanja pune ravnopravnosti lica ili grupe lica koja su suštinski u nejednakom položaju sa ostalim građanima (član 21. st. 3. i 4.);

- da se ne smatraju diskriminacijom posebni propisi i privremene mere koje Republika Srbija može uvesti u ekonomskom, socijalnom, kulturnom i političkom životu, radi postizanja pune ravnopravnosti između pripadnika nacionalne manjine i građana koji pripadaju većini, ako su usmerene na uklanjanje izrazito nepovoljnih uslova života koji ih posebno pogađaju (član 76. stav 3.), kao i da pripadnici nacionalnih manjina imaju, pod istim uslovima kao ostali građani, pravo da učestvuju u upravljanju javnim poslovima i da stupaju na javne funkcije (član 77. stav 1.);

- da se u Narodnoj skupštini obezbeđuju ravnopravnost i zastupljenost polova i predstavnika nacionalnih manjina, u skladu sa zakonom (član 100. stav 2.);

- da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.);

- da je Ustav najviši pravni akt Republike Srbije i da svi zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa Ustavom (član 194. st. 2. i 3.), kao i da svi podzakonski opšti akti Republike Srbije, moraju biti saglasni zakonu (član 195. stav 1.).

Pored toga, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina ("Službeni list SRJ" - Međunarodni ugovori, broj 6/1998), koja je, saglasno odredbi člana 16. stav 2. Ustava, sastavni deo pravnog poretka Republike Srbije i neposredno se primenjuje, predviđeno je:

- da se strane ugovornice obavezuju da će pripadnicima nacionalnih manjina garantovati ravnopravnost pred zakonom i jednaku zakonsku zaštitu, te da je u tom

smislu zabranjena bilo kakva diskriminacija na osnovu pripadnosti nacionalnoj manjini, i da se strane ugovornice obavezuju da usvoje, gde je potrebno, odgovarajuće mere kako bi u svim oblastima ekonomskog, društvenog, političkog i kulturnog života obezbedile punu i stvarnu jednakost pripadnika nacionalne manjine i pripadnika većine i da će se u tom pogledu voditi računa o specifičnim uslovima pripadnika nacionalnih manjina (član 4. st. 1. i 2.), kao i

- da će strane ugovornice stvoriti uslove potrebne za delotvorno učešće pripadnika nacionalnih manjina u kulturnom, društvenom i ekonomskom životu i javnim poslovima, posebno onim koji se na njih odnose (član 15.).

Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05) propisano je: da je izborna lista utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača (član 43. stav 1.); da svakoj izornoj listi pripada broj mandata koji je srazmeran broju dobijenih glasova (član 80.); da u raspodeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 5% glasova od ukupnog broja glasova birača koji su glasali u izornoj jedinici, a da političke stranke nacionalnih manjina i koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina učestvuju u raspodeli mandata i kad su dobile manje od 5% glasova od ukupnog broja birača koji su glasali, kao i da su političke stranke nacionalnih manjina sve one stranke čiji je osnovni cilj predstavljanje i zastupanje interesa nacionalne manjine i zaštita i poboljšanje prava pripadnika nacionalnih manjina, u skladu s međunarodnopravnim standardima, te da o tome da li podnosilac izborne liste ima položaj političke stranke nacionalne manjine, odnosno koalicije političkih stranaka nacionalnih manjina odlučuje Republička izborna komisija pri proglašenju izborne liste, a na predlog podnosioca izborne liste koji mora biti stavljen pri podnošenju izborne liste (član 81.); da Republička izborna komisija raspodeljuje mandate primenom sistema najvećeg količnika i da se mandati raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka pojedina izborna lista podeli brojevima od jedan do zaključno sa brojem 250, kao i da se dobijeni količnici razvrstavaju po veličini a u obzir se uzima 250 najvećih količnika, te da svaka izborna lista dobija onoliko mandata koliko tih količnika na nju otpada, s tim da, ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je dobila ukupan veći broj glasova, a ako nijedna izborna lista nije dobila najmanje 5% glasova, raspodela će se izvršiti na način određen u st. 1. do 3. ovog člana (član 82.).

S obzirom na rešenja utvrđena Ustavom, Konvencijom i Zakonom, pred Ustavni sud su se postavila sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li su odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika, kojima su uređeni uslovi za utvrđivanje i proglašenje izborne liste za učešće na izborima za narodne poslanike (član 43. stav 1.), odnosno način raspodele i dodeljivanja mandata (čl. 80. do 82.), u skladu sa ustavnim jemstvom posebne zaštite nacionalnih manjina radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti (član 14.), neposredne primene ljudskih i manjinskih prava zajemčenih Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima (član 18. st. 1. i 2.), a naročito sa nalogom ustavotvorca da se, u skladu sa zakonom, obezbedi ravnopravnost i zastupljenost predstavnika nacionalnih manjina u Narodnoj skupštini (član 100. stav 2.);

- da li odredbe člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona obezbeđuju punu i efektivnu ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina u postupku izbora narodnih poslanika i njihovu zastupljenost u Narodnoj skupštini, u skladu sa odredbama čl. 4. i 15. Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina;

- da li osporene odredbe Zakona, kao i Zakon u celini, obezbeđuju ostvarivanje izbornog prava pripadnika nacionalnih manjina u svim fazama izbornog postupka u skladu sa jemstvima utvrđenim Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Iz navedenog, po oceni Ustavnog suda, sledi da se osnovano postavlja pitanje saglasnosti odredaba člana 43. stav 1. i čl. 80. do 82. Zakona o izboru narodnih poslanika sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Stoga je Ustavni sud, saglasno odredbama člana 168. stav 1. i člana 175. stav 2. Ustava, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti navedenih odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika.

Ustavni sud je konstatovao da je Zakon o izboru narodnih poslanika donet na osnovu Ustava iz 1990. godine, da se primenjuje i posle donošenja Ustava Republike Srbije iz 2006. godine, bez usklađivanja sa njegovim odredbama, kao i to da je Ustavni sud, na osnovu zapažanja do kojih je dolazio u postupcima ocene ustavnosti odredaba tog Zakona, odnosno akata donetih u njegovoj primeni, u dva navrata (pismima IU-23/03 od 18.09.2003. godine i IU-110/04 od 15.07.2004. godine), ukazivao Narodnoj skupštini na potrebu izmena Zakona, nalazeći da su pojedina rešenja u Zakonu odnosno nepotpunost regulative, izvor problema u ostvarivanju Ustavom zajemčenih sloboda i prava građana u oblasti izbornog prava, uključujući i neka pitanja položaja nacionalnih manjina u ostvarivanju izbornog prava u Republici.

Ceneći zahtev predlagača da Ustavni sud, do donošenja konačne odluke, obustavi izvršenje pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu osporene odredbe Uputstva, Sud je imao u vidu: da je Ustavom utvrđeno da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom (član 102. stav 4.); da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.); da se u Narodnoj skupštini ravnopravnost i zastupljenost polova i predstavnika nacionalnih manjina obezbeđuje u skladu sa zakonom (član 100. stav 2.), da svi podzakonski opšti akti Republike Srbije moraju biti saglasni zakonu (član 195. stav 1.), kao i da je Zakonom o izboru narodnih poslanika propisano da Republička izborna komisija propisuje obrasce i pravila za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom (član 34. stav 1. tačka 5.) i da je izborna lista utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 birača (član 43. stav 1.). Sud je, takođe, utvrdio da odredbe člana 34. Zakona o izboru narodnih poslanika, na osnovu kojih je osporeno Uputstvo doneto, ne sadrže ovlašćenje za Republičku izbornu komisiju da propisuje uslove za ostvarivanje izbornih prava, pa ni da propisuje potreban broj potpisa birača koji podržavaju izbornu listu.

Polazeći od ustavnih odredbi kojima se izričito predviđa da se pitanja izbora narodnih poslanika i ravnopravnosti i zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina uređuju zakonom, Ustavom utvrđene obaveze saglasnosti svih podzakonskih opštih akata sa zakonom, kao i odredbi Zakona o izboru narodnih poslanika, kojima se propisuje nadležnost i ovlašćenje Republičke izborne komisije i uslovi za utvrđivanje izborne liste, Ustavni sud nalazi da se osnovano postavlja pitanje saglasnosti osporenog dela odredbe člana 28. tačka 8. Uputstva sa Ustavom i zakonom. Kako je osporena odredba Uputstva osnov za utvrđivanje i proglašenje izbornih lista za izbor narodnih poslanika na izborima raspisanim za 11. maj 2008. godine, Ustavni sud je ocenio da su ispunjeni uslovi propisani odredbom člana 56. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu navedene odredbe Uputstva.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tač. 1) i 3) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

**Odluka o uvođenju samodoprinosu za područje mesne
zajednice Jasenovo, broj 200-7/2006-02 od 27. marta 2006. godine
- član 1, član 3. stav 2, član 4. al. 1. i 4, član 5. tačka 2. i čl. 6. i 7.**

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 1, člana 3. stav 2, člana 4. al. 1. i 4, člana 5. tačka 2. i čl. 6. i 7. Odluke o uvođenju samodoprinosu za područje mesne zajednice Jasenovo, broj 200-7/2006-02 od 27. marta 2006. godine.

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke iz tačke 1.

3. Ovo rešenje dostaviti Skupštini opštine Nova Varoš, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke navedene u izreci. Inicijatori smatraju da je osporena Odluka doneta suprotno Ustavu Republike Srbije i zakonu, jer prilikom njenog donošenja nije bilo prethodnog raspravljanja građana o uvođenju samodoprinosu, niti rasprave o nameni za koju se sredstva od samodoprinosu prikupljaju. Takođe, tvrde da prilikom sprovođenja postupka izjašnjavanja o Predlogu osporene Odluke nije bilo određeno ni vreme ni mesto potpisivanja, nisu bili formirani komisija i odbor za sprovođenje postupka izjašnjavanja, kao i da nisu sačinjeni zapisnik o sprovedenom izjašnjavanju građana i izveštaj o rezultatima izjašnjavanja. Dalje, navode da suprotno članu 22. Ustava, osporena Odluka ne sadrži pouku o pravnom leku.

U odgovoru Skupštine opštine Nova Varoš se navodi da je Skupština opštine utvrdila Predlog osporene Odluke 26. oktobra 2005. godine, a kako su sve radnje vezane za donošenje osporenog akta sprovedene od strane Saveta mesne zajednice Jasenovo, kao prilog je dostavljen i odgovor predsednika Saveta mesne zajednice Jasenovo. U navedenom dopisu se ističe da je Savet Mesne zajednice pokrenuo inicijativu za uvođenje mesnog samodoprinosu i tom prilikom predložio Skupštini opštine Nova Varoš Predlog osporene Odluke, kao i da je doneo Odluku o izboru Komisije za sprovođenje postupka pismenog izjašnjavanja građana o uvođenju samodoprinosu. Takođe se tvrdi da je navedena Komisija obišla sva domaćinstva koja su imala pravo da se izjašnjavaju o uvođenju samodoprinosu na području mesne

zajednice Jasenovo i tom prilikom svakom građaninu dala na uvid Predlog osporene Odluke. Navedeno je i da se, prema Izveštaju Komisije, za uvođenje samodoprinosu izjasnila većina građana koji imaju pravo glasa na području mesne zajednice Jasenovo.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da su osporenu Odluku doneli građani mesne zajednice Jasenovo za period od 1. januara 2006. do 31. decembra 2009. godine, na osnovu odredaba čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), te da su ove odredbe Zakona prestale da važe danom početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine. Takođe je utvrđeno da je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke bila podneta Ustavnom sudu u vreme važenja Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je prestao da važi proglašenjem Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Kako iz navoda podnete inicijative proizlazi da se njome osporava ustavnost i zakonitost postupka donošenja osporene Odluke, to se u ustavnosudskom postupku ocena ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja opšteg akta vrši u odnosu na Ustav koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na zakon koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i koji je predstavljao pravni osnov za donošenje tog akta.

S obzirom na to da su u toku postupka pred Ustavnim sudom prestale da važe odredbe čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za donošenje osporene Odluke i u odnosu na koje se traži ocena zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke, Ustavni sud je saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), u tom delu inicijativu odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje. Takođe, po oceni Suda, nema procesnih pretpostavki ni za ocenu ustavnosti postupka donošenja osporene Odluke, imajući u vidu da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti.

U pogledu navoda inicijatora da, suprotno članu 22. Ustava od 1990. godine kojim je bilo propisano da je svakome zajemčeno pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se rešava o njegovom pravu ili na zakonu zasnovanom interesu, osporena Odluka ne sadrži pouku o pravnom leku, ocenjeno je da nepostojanje takve pouke ne čini Odluku neustavnom, jer osporena Odluka po svojoj pravnoj prirodi nije pojedinačni, već opšti pravni akt.

Polazeći od toga da je osporena Odluka na snazi i da se primenjuje do 31. decembra 2009. godine, saglasno članu 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava, Ustavni sud ocenu ustavnosti i zakonitosti materijalno-pravnih odredaba Odluke vrši u odnosu važeći Ustav i zakone.

Za ocenu ustavnosti osporene Odluke od značaja su, pre svega, odredbe Ustava Republike Srbije od 2006. godine kojima se utvrđuje: da poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi organi državne uprave određeni zakonom, kao i da se poslovi državne uprave i broj ministarstava određuju zakonom (član 136. st. 2. i 3.); da se poslovi jedinice lokalne samouprave finansiraju iz izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, budžeta Republike Srbije, u skladu sa zakonom, i budžeta autonomne pokrajine, kada je autonomna pokrajina poverila jedinici

obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa odlukom skupštine autonomne pokrajine (član 188. stav 4.); da statuti i svi drugi opšti akti autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa zakonom (član 195. stav 2.), te da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo član 197. stav 1.).

Za ocenu zakonitosti osporene Odluke relevantne su odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), kao i Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br.80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04,61/05, 85/05, 62/06 i 61/07).

Zakonom o lokalnoj samoupravi od 2007. godine propisano je: da se aktima mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada i aktom o osnivanju, utvrđuju poslovi koje vrše organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave (član 74.); da se sredstva mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju iz sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos (član 75. stav 1. tačka 1.).

Zakonom o finansiranju lokalne samouprave propisano je: da jedinici lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji, u koje spadaju i prihodi od samodoprinososa (član 6. tačka 15.); da odluka o uvođenju samodoprinososa, pored ostalog, sadrži podatke koji se odnose na ukupan iznos sredstava koja se prikupljaju i način vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji je odlukom određen (član 21. tač. 4) i 10)); da odluku donose građani koji imaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju (član 23. stav 1.), odnosno da odluku donose i građani koji nemaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju, ako na tom području imaju nepokretnu imovinu, a sredstvima se poboljšavaju uslovi korišćenja te imovine (stav 2.), te da se odluka smatra donetom kada se za nju izjasni većina od ukupnog broja građana iz st. 1. i 2. ovog člana (stav 3.); da se osnovica samodoprinososa uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinososa čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu (član 25.); da se osnovica samodoprinososa uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinososa čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu (član 26.); da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja, kao i da penzioneri mogu dobrovoljno uplaćivati samodoprinos po osnovu penzija ostvarenih u zemlji i inostranstvu na osnovu pisane izjave (član 27.); da su novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i strogo su namenskog karaktera (član 31.); da će se prava i obaveze građana koje su, do dana primene ovog zakona, utvrđene odlukama o uvođenju samodoprinososa, u skladu sa članom 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), izvršavati u skladu sa tim odlukama (član 58.).

Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisano je: da se ovim zakonom obrazuje Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija i uređuje njena nadležnost i organizacija (član 1. stav 2.); da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno (član 2. stav 1.); da se za obavljanje poslova iz nadležnosti Poreske uprave obrazuju organizacione jedinice (član 168. stav 1.).

Razmatrajući osporenu Odluku u celini u odnosu na navedene odredbe Ustava i zakona, sa stanovišta njene ustavnosti i zakonitosti, po mišljenju Ustavnog suda, osnovano se mogu postaviti sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li je član 1. osporene Odluke, u kome se utvrđuje da se samodoprinos uvodi za period od 1. januara 2006. godine do 31. decembra 2009. godine, saglasan članu 197. stav 1. Ustava u kome je utvrđena zabrana retroaktivne primene opštih akata, imajući u vidu da je osporena Odluka doneta 27. marta 2006. godine, a da se primenjuje od 1. januara 2006. godine;

- da li je član 3. stav 2. osporene Odluke, koji određuje da su obveznici samodoprinosu radni ljudi i građani koji na teritoriji mesne zajednice Jasenovo nemaju izborno pravo i prebivalište, a imaju nepokretnu imovinu, saglasan zakonu, budući da ne sadrži odredbe o tome da će se sredstvima samodoprinosu poboljšavati i uslovi korišćenja te imovine, što je neophodan uslov za obavezivanje ovih lica utvrđen članom 23. stav 2. Zakona o finansiranju lokalne samouprave;

- da li je član 4. al. 1. i 4. osporene Odluke, koji propisuje da osnovicu za obračun i naplatu samodoprinosu u novcu čine zarade i katastarski prihod od poljoprivrede i šumarstva, bez izuzimanja onih zarada, odnosno prihoda na koje se ne plaća porez na dohodak građana u smislu odredaba čl.18. i 29. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 10/07 i 7/08), saglasan članu 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, iz razloga što se na osnovu člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), samodoprinos nije mogao uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja;

- da li je član 5. tačka 2. osporene Odluke, koji propisuje da obračun i naplatu samodoprinosu vrši područna jedinica za utvrđivanje i naplatu javnih prihoda u rokovima koji važe za obračun i naplatu poreza i doprinosa, saglasan članu 136. st. 2. i 3. Ustava i Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, imajući u vidu da se nadležnost Poreske uprave, koja ima status organa uprave u sastavu Ministarstva finansija samo može utvrditi zakonom;

- da li je član 6. osporene Odluke, koji propisuje da će se sredstva mesnog samodoprinosu za područje MZ Jasenovo uplaćivati i voditi na računu koji se vodi kod Uprave za trezor u Novoj Varoši, saglasan članu 31. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, s obzirom na to da su sredstva od samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave;

- da li je član 7. osporene Odluke, koji propisuje da će se nadzor nad namenskim korišćenjem sredstava samodoprinosu vršiti preko finansijskog plana i završnog računa koji usvaja Savet mesne zajednice Jasenovo, odnosno neposrednim uvidom u evidenciju, saglasan članu 74. Zakona o lokalnoj samoupravi od 2007. godine, budući da se samo aktima mesne zajednice mogu utvrđivati poslovi organa mesne zajednice.

Pored iznetog, Odluka ne sadrži ni odredbu o ukupnom iznosu sredstava samodoprinosu čije se prikupljanje planira, niti odredbu o načinu vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji bi odlukom o uvođenju samodoprinosu

trebalo da bude određen, a koje predstavljaju obavezne elemente odluke o uvođenju samodoprinosu, saglasno članu 21. tač. 4) i 10) Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Kako Ustav utvrđuje princip da opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti u saglasnosti sa zakonom (član 195. stav 2.), to se istovremeno postavlja i pitanje ustavnosti navedenih odredaba osporene Odluke.

Imajući u vidu sadržinu navedenih ustavnopravnih pitanja, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 1, člana 3. stav 2, člana 4. al. 1. i 4, člana 5. tačka 2. i čl. 6. i 7. osporene Odluke, s obzirom na to da u smislu odredbe člana 54. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, Sud nije ograničen zahtevom inicijatora u postupku ocenjivanja ustavnosti i zakonitosti.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
IU-216/2006 od 12. juna 2008. godine

**Odluka o uvođenju mesnog samodoprinosu za područje mesne zajednice Padina za period 01. 02. 2005. g. do 31. 01. 2010. g.
("Službeni list opštine Kovačica", broj 2/2005)
- čl.1 i 2, član 3. stav 1, član 4. al. 1, 3, 4, 5. i 6, član 5. stav 1, član 6,
član 7. stav 1, član 8. alineja 8. i čl. 9. do 14.**

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl.1 i 2, člana 3. stav 1, člana 4. al. 1, 3, 4, 5. i 6, člana 5. stav 1, člana 6, člana 7. stav 1, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 14. Odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu za područje mesne zajednice Padina za period 01. 02. 2005. g. do 31. 01. 2010.g. ("Službeni list opštine Kovačica", broj 2/2005).

2. Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke iz tačke 1.

3. Ovo rešenje dostaviti Skupštini opštine Kovačica, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 1.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ovog rešenja je 15 dana od dana prijema rešenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke navedene u izreci. Inicijatori smatraju da je postupak donošenja osporene Odluke sproveden suprotno Ustavu Republike Srbije i zakonu, jer

se za uvođenje spornog samodoprinosu građani mesne zajednice Padina nisu izjašnjavali tajnim glasanjem, već lično uz potpis. Takođe, smatraju da je Komisija za sprovođenje izjašnjavanja građana uz potpis o donošenju odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu i utvrđivanje rezultata izjašnjavanja, tokom donošenja osporene Odluke na nedozvoljen način uticala na građane da se izjasne za uvođenje spornog samodoprinosu.

U odgovoru se navodi da je Skupština opštine Kovačica utvrdila Predlog Odluke o uvođenju samodoprinosu za područje MZ Padina i o obliku i načinu neposrednog izjašnjavanja građana o samodoprinosu. Takođe se ističe da su osporenu Odluku doneli građani mesne zajednice Padina, ličnim izjašnjavanjem uz potpis.

Članom 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da su osporenu Odluku, kojom se samodoprinos uvodi za period od 1. februara 2005. godine do 31. januara 2010. godine, doneli građani mesne zajednice Padina, na osnovu odredaba čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), te da su ove odredbe Zakona prestale da važe danom početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine. Takođe je utvrđeno da je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke bila podneta Ustavnom sudu u vreme važenja Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je prestao da važi proglašenjem Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Kako iz navoda podnete inicijative proizlazi da se njome osporava ustavnost i zakonitost postupka donošenja osporene Odluke, to se u ustavnosudskom postupku ocena ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja opšteg akta vrši u odnosu na Ustav koji je bio na snazi u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na zakon koji je predstavljao pravni osnov za donošenje tog akta.

S obzirom na to da je u toku postupka pred Ustavnim sudom prestao da važi Ustav koji je važio u vreme donošenja osporene Odluke, kao i da su prestale da važe odredbe čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za donošenje osporene Odluke, Ustavni sud je, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke odbacio, zbog prestanka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

U pogledu navoda inicijatora da su postojale nepravilnosti koje se odnose na sprovođenje postupka izjašnjavanja građana o uvođenju samodoprinosu, kroz eventualni nedozvoljeni uticaj članova Komisije za sprovođenje izjašnjavanja građana na njihovu odluku da se potpišu za uvođenje samodoprinosu, ocenjeno je da utvrđivanje tih činjenica, prema članu 167. Ustava, nije u nadležnosti Ustavnog suda.

Polazeći od toga da je osporena Odluka na snazi i da se primenjuje do 31. januara 2010. godine, Ustavni sud ocenu ustavnosti i zakonitosti materijalno-pravnih odredaba Odluke, saglasno članu 167. stav 1. tačka 4. Ustava, vrši u odnosu važećih Ustav i zakone.

Za ocenu ustavnosti osporene Odluke od značaja su, pre svega, odredbe Ustava kojima se utvrđuje: da se poslovi jedinice lokalne samouprave finansiraju iz izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, budžeta Republike Srbije, u skladu sa zakonom, i budžeta autonomne pokrajine, kada je autonomna pokrajina poverila jedinici obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa odlukom skupštine autonomne pokrajine (član 188. stav 4.); da svi podzakonski opšti akti u Republici Srbiji moraju biti saglasni sa

zakonom (član 195. stav 1.); da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo (član 197. stav 1.); da poslove državne uprave obavljaju ministarstva i drugi organi državne uprave određeni zakonom, kao i da se poslovi državne uprave i broj ministarstava određuju zakonom (član 136. st. 2. i 3.).

Za ocenu zakonitosti osporene Odluke relevantne su odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), Zakona o Narodnoj banci Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 72/03, 55/04 i 85/05) i Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 3/02, 5/03 "Službeni glasnik RS", br. 43/04 i 62/06).

Zakon o lokalnoj samoupravi od 2007. godine propisuje: da radi zadovoljavanja opštih, zajedničkih i svakodnevnih potreba stanovništva na određenom području, jedinice lokalnih samouprave mogu da obrazuju mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave, u skladu sa zakonom i statutom (član 8.); da se aktima mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave, u skladu sa statutom opštine, odnosno grada i aktom o osnivanju, utvrđuju poslovi koje vrše organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave (član 74.); da se sredstva za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave obezbeđuju iz sredstava utvrđenih odlukom o budžetu opštine, odnosno grada, uključujući i samodoprinos (član 75. stav 1. tačka 1.).

Zakon o finansiranju lokalne samouprave propisuje: da jedinici lokalne samouprave pripadaju izvorni prihodi ostvareni na njenoj teritoriji uključujući i prihod od samodoprinos (član 6. tačka 15)); da odluka o uvođenju samodoprinos (član 21. tač. 4) i 10)); da odluku donose građani koji imaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju (stav 1.), odnosno da odluku donose i građani koji nemaju izborno pravo i prebivalište na području na kome se sredstva prikupljaju, ako na tom području imaju nepokretnu imovinu, a sredstvima se poboljšavaju uslovi korišćenja te imovine (stav 2.), te da se odluka smatra donetom kada se za nju izjasni većina od ukupnog broja građana iz st. 1. i 2. ovog člana (član 23.); da se samodoprinos može izraziti u novcu, robu i radu, prevoznim i drugim uslugama, zavisno od potreba i mogućnosti građana kao i da se za građane iz člana 23. stav 2. ovog zakona samodoprinos utvrđuje prema vrednosti imovine, odnosno prihoda od te imovine (član 25.); da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja kao i da penzioneri mogu dobrovoljno uplaćivati samodoprinos po osnovu penzija ostvarenih u zemlji i inostranstvu na osnovu pisane izjave (član 27.); da su novčana sredstva koja se prikupljaju na osnovu odluke o samodoprinosu prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i strogo su namenskog karaktera (član 31.); da će se prava i obaveze građana koje su, do dana primene ovog zakona, utvrđene odlukama o uvođenju samodoprinos (član 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), izvršavati u skladu sa tim odlukama (član 58.).

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje: da se ovim zakonom obrazuje Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija i uređuje njena nadležnost i organizacija (član 1. stav 2.); da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom

nije drukčije uređeno (član 2. stav 1.); da se za obavljanje poslova iz nadležnosti Poreske uprave obrazuju organizacione jedinice (član 168. stav 1.).

Zakon o Narodnoj banci Srbije propisuje: da je novčana jedinica Republike Srbije dinar, koji se deli na 100 para (član 53. stav 1.); da se sve novčane obaveze iz poslova zaključenih u Republici Srbiji između preduzeća, drugih domaćih pravnih lica i građana, izražavaju u dinarima i izvršavaju sredstvima plaćanja koja glase na dinare, ako zakonom nije drukčije određeno (član 54.).

Članom 1. Zakona o platnom prometu propisano je da se poslovi platnog prometa, u smislu ovog zakona, obavljaju u dinarima

Članom 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), bilo je propisano da se osnovica samodoprinosu uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosu čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, kao i vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu, kao i da se samodoprinos ne može uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja.

Polazeći od člana 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave i člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi iz 2002. godine, utvrđeno je da se ocena zakonitosti određaba osporene Odluke, kojima su propisane osnovice samodoprinosu vrši, između ostalog, i u odnosu na odredbe Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 135/04) i Zakona o porezima na imovinu ("Službeni glasnik RS", br. 26/01, 45/02, 80/02 i 135/04), koji su važili u vreme donošenja navedene Odluke.

Zakon o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 i 135/04) propisuje: da se ne plaća porez na dohodak građana ostvaren po osnovu penzija i invalidnina koje se ostvaruju po osnovu prava iz obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, odnosno vojnog osiguranja (član 9. stav 1. tačka 17)); da se zaradom, u smislu ovog zakona, smatraju i ugovorena naknada i druga primanja koja se ostvaruju obavljanjem privremenih i povremenih poslova na osnovu ugovora zaključenog neposredno sa poslodavcem, kao i na osnovu ugovora zaključenog preko omladinske zadruge, osim sa licem do navršanih 26 godina života, ako je na školovanju u ustanovama srednjeg, višeg i visokog obrazovanja (član 13. stav 2.);

Prilikom ocenjivanja ustavnosti i zakonitosti osporene Odluke u celini, u odnosu na navedene odredbe Ustava i zakona, po mišljenju Ustavnog suda, osnovano se mogu postaviti sledeća ustavnopravna pitanja:

- da li su odredbe člana 1. i člana 14. osporene Odluke, kojima se omogućava retroaktivna primena navedene Odluke, saglasne članu 197. stav 1. Ustava u kome je utvrđena zabrana povratnog dejstva, odnosno primene opštih akata;

- da li su odredbe člana 2. i člana 6. stav 4. osporene Odluke, koje određuju da su obveznici samodoprinosu radni ljudi i građani koji ostvaruju prihod, a imaju prebivalište ili imovinu na području mesne zajednice Padina, saglasne zakonu, budući da navedenim članovima osporene Odluke nisu u potpunosti propisani uslovi, u smislu člana 23. st. 1. i 2. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su neophodni da bi ova lica mogla biti obveznici samodoprinosu;

- da li je odredba člana 4. alineja 3. osporene Odluke, koja propisuje da obveznici samodoprinosu plaćaju samodoprinos u novcu i to u vrednosti od 50 kilograma merkatilnog kukuruza po katastarskom jutru na godišnjem nivou, tromesečno na dan obračuna u godini razreza, a na osnovu zvanične cene Produktne

berze Novi Sad, na prihode od poljoprivredne delatnosti ili produživanja poljoprivrednog zemljišta kao i na vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, saglasna članu 25. stav 1. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, s obzirom na to da je obaveza samodoprinosna lična obaveza svakog građanina na koga se samodoprinosa odnosi i kao takva ona mora biti primerena, pre svega, materijalnim mogućnostima svakog građanina pojedinačno;

- da li su odredbe člana 4. al. 4. i 5. osporene Odluke, kojima je obaveza plaćanja samodoprinosna utvrđena u evrima (100 evra i 20 evra) i prema kojima su obveznici samodoprinosna domaćinstva, zakonite, imajući u vidu da nema osnova u Zakonu o Narodnoj banci Srbije i Zakonu o platnom prometu, da se samodoprinosa izražava u stranim sredstvima plaćanja kao i iz razloga što obveznici samodoprinosna, u smislu Zakona o finansiranju lokalne samouprave, mogu biti samo građani pojedinci, a ne i domaćinstva;

- da li su odredbe člana 4. al. 1, 5. i 6. i člana 6. st. 1 i 2. osporene Odluke, kojima se propisuje da osnovicu za obračun i naplatu samodoprinosna u novcu čine penzije, lična primanja iz radnog odnosa, lična primanja od imovine i druga primanja koja imaju karakter ličnih primanja kao i primanja preko omladinskih zadruga bez izuzimanja onih zarada, odnosno prihoda na koje se ne plaća porez na dohodak građana u smislu Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 i 135/04), saglasne članu 58. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, iz razloga što se na osnovu člana 93. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), samodoprinosa nije mogao uvoditi na primanja i imovinu koji su zakonom izuzeti od oporezivanja;

- da li je odredba člana 5. stav 1. osporene Odluke, koja propisuje da je osnovica za obračun i naplatu mesnog samodoprinosna utvrđena Zakonom o porezu na dohodak građana, saglasna članu 26. Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kojim je predviđeno da se osnovica samodoprinosna uređuje odlukom, s tim da ako odlukom nije drukčije određeno, osnovicu samodoprinosna čine zarade (plate) zaposlenih, prihodi od poljoprivrede i šumarstva i prihodi od samostalne delatnosti, na koje se plaća porez na dohodak građana u skladu sa zakonom koji uređuje porez na dohodak građana, penzije ostvarene u zemlji i inostranstvu, odnosno vrednost imovine na koju se plaća porez na imovinu, u skladu sa zakonom koji uređuje porez na imovinu;

- da li su odredbe člana 3. stav 1, člana 6. st. 2, 3. i 4, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 11. osporene Odluke, koje propisuju da obavljanje određenih poslova u vezi samodoprinosna vrše stručne službe i Savet mesne zajednice Padina, saglasne članu 74. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07), budući da se samo aktima mesne zajednice mogu utvrđivati poslovi organa mesne zajednice. Pored toga, postavlja se i pitanje da li je odredba dela člana 6. stav 2. osporene Odluke, kojom je predviđeno da obavljanje određenih poslova u vezi samodoprinosna može vršiti i područna jedinica Republičke uprave javnih prihoda, saglasna članu 136. st. 2. i 3. Ustava i Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, imajući u vidu da se nadležnost Poreske uprave, koja ima status organa uprave u sastavu Ministarstva finansija, jedino može utvrditi zakonom;

- da li je odredba člana 7. stav 1. osporene Odluke, koja propisuje da ukupan prihod sredstava od mesnog samodoprinosna po stopama iz člana 4. ove odluke orijentaciono iznosi 3.000.000,00 dinara godišnje i da će se navedeni iznos usklađivati sa kretanjem osnovice iz člana 4. ove odluke, saglasna članu 21. tačka 4) Zakona o finansiranju lokalne samouprave, polazeći od toga da odluka o samodoprinosa mora

da sadrži ukupan i tačan (dakle ne orijentacioni) iznos sredstava od samodoprinosu čije se planiranje prikuplja;

- da li je odredba člana 12. osporene Odluke, koja propisuje da su naredbodavci za izvršenje godišnjih finansijskih planova mesne zajednice Padina ovlašćena lica Statutom mesne zajednice Padina, saglasna zakonu, s obzirom na to da je sadržinski i logički povezana sa odredbama člana 3. stav 1. i člana 10. stav 1. osporene Odluke i sa njima čini nerazdvojnu celinu;

- da li su odredbe člana 13. osporene Odluke, koje propisuju da će se na sva pitanja koja nisu regulisana ovom Odlukom primenjivati odredbe Odluke o obrazovanju mesnih zajednica i Statuta Mesne zajednice, saglasne zakonu, imajući u vidu da je Zakonom o finansiranju lokalne samouprave, uređen institut samodoprinosu, te da nema zakonskog osnova da se sadržina odluka o uvođenju samodoprinosu uređuje aktima jedinica lokalnih samouprava, odnosno mesnih zajednica.

Pored iznetog, Odluka ne sadrži odredbu o načinu vraćanja sredstava koja se ostvare iznad iznosa koji bi odlukom o uvođenju samodoprinosu trebalo da bude određen, a koji predstavlja obavezan element odluke o uvođenju samodoprinosu, saglasno članu 21. tačka 10) Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

Kako Ustav utvrđuje princip da opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti u saglasnosti sa zakonom (član 195. stav 2.), to se istovremeno postavlja i pitanje ustavnosti navedenih odredaba osporene Odluke.

Imajući u vidu sadržinu otvorenih pitanja, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrenuo postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl. 1 i 2, člana 3. stav 1, člana 4. al. 1, 3, 4, 5. i 6, člana 5. stav 1, člana 6, člana 7. stav 1, člana 8. alineja 8. i čl. 9. do 14. osporene Odluke.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i odredaba člana 82. tačka 10) i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
IU-38/2006 od 17. jula 2008. godine

Odluka o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05)

- član 3. stav 1.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Utvrđuje se da odredbe člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", br. 7/93, 8/93, 10/93 i 2/94), u vreme važenja nisu bile u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

2. Pokreće se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 3. stav 1. Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05).

3. Ovu odluku dostaviti Skupštini grada Zrenjanina, radi davanja odgovora povodom pokrenutog postupka iz tačke 2.

4. Rok za davanje odgovora iz tačke 3. ove odluke je 15 dana od dana prijema odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke navedne u tački 1. izreke. U inicijativi se navodi da odredba člana 4. stav 1. Odluke, u delu u kojem se pružanje pogrebnih usluga, a u koje spada i prevoz umrlih lica od mesta preuzimanja do groblja i prenos unutar groblja, poverava javnom preduzeću koje je osnovala opština, nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, jer je zakonom propisano da navedenu delatnost mogu obavljati sva javna i druga preduzeća i preduzetnici, a time se narušava i princip jednakosti i ravnopravnosti na tržištu svih lica koja su osposobljena za pružanje usluga na tržištu. Odredba člana 9. stav 2. Odluke, prema navodima inicijatora, nije u skladu s Ustavom i zakonom, jer se ne može odrediti da samo javno komunalno preduzeće može vršiti prevoz umrlih lica do groblja, već ta mogućnost mora biti data svima onima koji ispunjavaju uslove za obavljanje te delatnosti.

Skupština opštine Zrenjanin u svom odgovoru navodi da je Zakonom o komunalnim delatnostima propisano da se komunalnom delatnošću smatra i uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje koje, pored ostalog, podrazumeva i prevoz i prenos umrlih lica. U odgovoru se ističe da navedenu komunalnu delatnost u opštini Zrenjanin obavlja javno komunalno preduzeće, koje je saglasno Zakonu i osnovano za obavljanje komunalne delatnosti, kao i da je Zakonom predviđeno da javno komunalno preduzeće može obavljanje pojedinih poslova iz okvira svoje delatnosti poveriti drugom preduzeću ili preduzetniku, na način i po postupku utvrđenom propisom skupštine opštine i pod određenim uslovima propisanim tim zakonom.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je Skupština opštine Zrenjanin, pozivajući se na član 1. Zakona o sahranjivanju i grobljima ("Službeni glasnik RS", br. 20/77 i 6/89), član 2. Zakona o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", broj 44/89) i član 38. Statuta opštine Zrenjanin ("Međuopštinski službeni list Zrenjanin", broj 10/91 i "Službeni list opštine Zrenjanin", broj 4/93), donela Odluku o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 7/93). Odluka je više puta menjana, ali samo u delu u kome su sadržane kaznene odredbe, i te izmene Odluke su objavljene u "Službenom listu opštine Zrenjanin", br. 8/93, 10/93 i 2/94.

Osporenim odredbom člana 4. stav 1. Odluke bilo je propisano da pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih grobalja obavlja Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" koje je osnovano za obavljanje te komunalne delatnosti (u daljem tekstu: JKP), a osporenim odredbom člana 9. stav 2. Odluke - da je JKP dužno da izvrši prevoz posmrtnih ostataka umrlog na groblje i to u prostorije izgrađene za čuvanje posmrtnih ostataka do njihove sahrane, najkasnije u roku od 4 časa od momenta obaveštavanja o nastupanju smrti.

Odluka o sahranjivanju i grobljima ("Službeni list opštine Zrenjanin", br. 7/93, 8/93, 10/93 i 2/94), čije se odredbe osporavaju, prestala je da važi 26. novembra 2005. godine, stupanjem na snagu Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05).

Odredbom člana 3. stav 1. važeće Odluke propisano je da poslove uređivanja i održavanja groblja, sahranjivanja i druge poslove pogrebne delatnosti i

pružanje pogrebnih usluga obavlja JKP "Čistoća i zelenilo" Zrenjanin koje je osnovano za obavljanje te komunalne delatnosti (u daljem tekstu: Preduzeće).

Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme podnošenja inicijative, prestao je da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, tako da se ocena ustavnosti može vršiti u odnosu na odredbe važećeg Ustava.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je: da je preduzetništvo slobodno i da se može ograničiti zakonom, radi zaštite zdravlja ljudi, životne sredine i prirodnih bogatstava i radi bezbednosti Republike Srbije (član 83.); da svi imaju jednak položaj na tržištu i da su zabranjeni akti kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja (član 84. st. 1. i 2.); da opština, preko svojih organa, u skladu sa zakonom uređuje i obezbeđuje obavljanje i razvoj komunalnih delatnosti (član 190. stav 1. tačka 1.).

Zakonom o sahranjivanju i grobljima ("Službeni glasnik SRS", br. 20/77, 24/85 i 6/89 i "Službeni glasnik RS" br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05) propisano je: da se sahranjivanje umrlih, određivanje i stavljanje van upotrebe groblja, održavanje i uređenje groblja i krematorijuma vrši na način utvrđen propisom skupštine opštine, donetim u skladu sa načelima ovog zakona i drugim propisima koji se odnose na sahranjivanje i groblja (član 1.); da poslove pogrebne delatnosti i uređivanja i održavanja groblja vrše organizacije udruženog rada kojima je skupština opštine poverila vršenje ovih poslova (član 6. stav 1.).

Zakonom o komunalnim delatnostima ("Službeni glasnik RS", br. 16/97 i 42/98) propisano je: da se ovim zakonom određuju komunalne delatnosti i uređuju opšti uslovi i način njihovog obavljanja (član 1.); da opština, grad, odnosno grad Beograd (u daljem tekstu: opština), u skladu sa ovim zakonom, uređuje i obezbeđuje uslove obavljanja komunalnih delatnosti i njihovog razvoja (član 2.); da komunalnu delatnost obavlja javno komunalno, odnosno drugo preduzeće i preduzetnik, zavisno od prirode komunalne delatnosti i konkretnih uslova i potreba u opštini, u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona (član 3. stav 3.); da su komunalne delatnosti, u smislu ovog zakona, delatnosti isporuke komunalnih proizvoda i pružanje komunalnih usluga, koji su nezamenljiv uslov života i rada građana i drugih subjekata na određenom području u koje, pored ostalog, spada i uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje (član 4. stav 1. tačka 9)); da uređenje i održavanje groblja i sahranjivanje obuhvata opremanje prostora za sahranjivanje, izgradnju i održavanje staza, uređivanje, opremanje i održavanje objekata za pogrebne usluge i krematorijuma, održavanje grobova, ukop ili kremiranje umrlih, njihov prevoz i prenos i pružanje drugih pogrebnih usluga (član 5. tačka 9)); da za obavljanje komunalnih delatnosti opština osniva javna komunalna preduzeća, ili njihovo obavljanje poverava drugom preduzeću, odnosno preduzetniku, u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine (član 8. stav 1.); da delatnosti prečišćavanja i distribucija vode, prečišćavanja i odvođenja atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnje i snabdevanje parom i toplom vodom, kao i tramvajski, trolejbuski i šinski prevoz putnika u gradskom saobraćaju, obavljaju javna komunalna preduzeća (član 8. stav 2.); da pojedine komunalne delatnosti iz stava 2. ovog člana, odnosno obavljanje tih delatnosti na određenom području, kad osnivanje javnog preduzeća ne bi bilo racionalno obzirom na obim poslova i broj korisnika, opština može poveriti drugom preduzeću i preduzetniku ugovorom, na osnovu javnog konkursa (član 8. stav 3.); da opština može osnovati javna komunalna preduzeća za obavljanje i drugih delatnosti iz člana 4. ovog zakona ili njihovo obavljanje poveriti drugom preduzeću ili

preduzetniku na način iz stava 3. ovog člana (član 8. stav 4.); da se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti koje se, saglasno ovom zakonu mogu poveriti preduzeću ili preduzetniku vrši na vreme do pet godina (član 11. stav 1.); da ukoliko se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti poverava preduzeću ili preduzetniku koji preuzima obavezu ulaganja sredstava u tu delatnost, period na koji se poveravanje vrši može trajati onoliko koliko traje period povraćaja uložениh sredstava, ali ne duže od 25 godina (član 11. stav 2.); da javno komunalno preduzeće koje je osnovala opština za obavljanje delatnosti iz člana 8. stav 4. ovog zakona, po isteku pet godina po osnivanju, odnosno po isteku perioda iz stava 2. ovog člana, konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima, a na način i po postupku utvrđenim propisom skupštine opštine (član 11. stav 3.); da skupština opštine propisuje uslove i način poveravanja obavljanja komunalnih delatnosti na osnovu javnog konkursa, a naročito: uslove i način sprovođenja javnog konkursa, pitanja koja se obavezno regulišu ugovorom, opštinski organ koji u ime opštine zaključuje ugovor, vreme na koje se zaključuje ugovor, uslove i postupak raskida ugovora pre isteka vremena na koje je zaključen i prava i obaveze koje iz toga proisteknu (član 12. stav 1.); da izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, skupština opštine može odlučiti da se obavljanje komunalnih delatnosti u smislu člana 8. st. 3. i 4. ovog zakona poveri drugom preduzeću ili preduzetniku prikupljanjem ponuda ili neposrednom pogodbom (član 12. stav 3.); da skupština opštine propisuje način organizovanja poslova na uređivanju i održavanju groblja, grobova i krematorijuma i druge uslove vezane za obavljanje pogrebnih usluga (član 13. stav 2.); da će opština uskladiti svoje propise sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu (član 27.); da postojeća javna komunalna preduzeća nastavljaju sa radom i obavljanjem delatnosti za koje su osnovana, s tim što su dužna da usklade svoju organizaciju i opšta akta u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 28. stav 1.); da se odredbe ovog zakona o uslovima poveravanja komunalnih delatnosti iz člana 8. stav 4. ovog zakona, odnose i na javna komunalna preduzeća osnovana za obavljanje tih delatnosti do stupanja na snagu ovog zakona, s tim što se rok od pet godina računa od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 28. stav 2.). Zakon o komunalnim delatnostima stupio je na snagu 24. aprila 1997. godine.

Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 129/07) propisano je: da jedinica lokalne samouprave za ostvarivanje svojih prava i dužnosti i za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva može osnovati preduzeća, ustanove i druge organizacije koje vrše javnu službu, u skladu sa zakonom i statutom (član 7. stav 1.); da jedinica lokalne samouprave može ugovorom, na načelima konkurencije i javnosti, poveriti pravnom ili fizičkom licu obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana (član 7. stav 2.).

Iz navedenih odredaba Ustava i zakona proizlazi sledeće:

Sloboda preduzetništva je, prema Ustavu, jedno od osnovnih načela ekonomskog uređenja u Republici Srbiji, a Ustavom su utvrđeni razlozi iz kojih ova sloboda može biti zakonom ograničena. Ustav, takođe, svima garantuje jednak pravni položaj na tržištu i zabranjuje akte kojima se, suprotno zakonu, ograničava slobodna konkurencija, stvaranjem ili zloupotrebom monopolskog ili dominantnog položaja. Polazeći od principa da su jedinice lokalne samouprave nadležne u pitanjima koja se, na svrsishodan način mogu ostvariti unutar jedinice lokane samouprave, Ustav utvrđuje da je opština nadležna da, između ostalog, u skladu sa zakonom, uređuje i obezbeđuje razvoj komunalne delatnosti.

Sa druge strane, navedene odredbe važećih zakona uređuju zadovoljavanje potreba građana u oblasti komunalnih delatnosti, konkretno, pružanje usluge sahranjivanja, kao jedne vrste komunalnih usluga.

Zakon o sahranjivanju i grobljima propisuje da poslove pogrebne delatnosti i uređivanja i održavanja groblja vrše organizacije udruženog rada kojima je skupština opštine poverila vršenje ovih poslova.

Zakon o komunalnim delatnostima, koji na sistematski način uređuje opšte uslove i način obavljanja svih komunalnih delatnosti, predviđa mogućnost osnivanja lokalnog javnog komunalnog preduzeća za obavljanje određene, odnosno određenih komunalnih delatnosti, ali istovremeno propisuje pravila i procedure kojima se obezbeđuje ostvarivanje načela slobodnog preduzetništva i principa jednakog pravnog položaja svih subjekata na tržištu, pa i u slučaju kada je za obavljanje određene komunalne delatnosti jedinica lokalne samouprave osnovala javno preduzeće. Naime, odredbama člana 11. Zakona o komunalnim delatnostima precizno je utvrđeno da: ako se obavljanje komunalnih delatnosti ili pojedinih poslova iz okvira tih delatnosti poverava preduzeću ili preduzetniku, poveravanje se vrši na pet godina; ako to preduzeće ili preduzetnik preuzimaju i obavezu ulaganja sredstava u delatnost koju će obavljati, period poveravanja može trajati onoliko koliko traje povraćaj uložениh sredstava, a ne duže od 25 godina; ako je za obavljanje delatnosti osnovano javno komunalno preduzeće, po isteku pet godina od osnivanja, odnosno po isteku perioda povraćaja uložениh sredstava, konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima, na način i po postupku utvrđenim propisom skupštine opštine. Prelaznim odredbama Zakona predviđeno je da se za javna komunalna preduzeća koja su osnovana za obavljanje komunalne delatnosti do stupanja na snagu Zakona navedeni rok od pet godina računa od dana stupanja na snagu, kao i da će opštine uskladiti svoje propise sa odredbama Zakona u roku od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Dakle, u cilju sprečavanja stvaranja monopolskog položaja, što bi za posledicu imalo ograničavanje slobodne konkurencije, Zakonom je predviđena obaveza opštine da, i u slučaju kada je za obavljanje određenih komunalnih delatnosti osnovala javno preduzeće, posle određenog perioda pruži mogućnost i drugim zainteresovanim subjektima da konkurišu za njeno obavljanje, što je ne samo u interesu slobodne konkurencije, već podjednako i u interesu kvalitetnijeg i ekonomičnijeg zadovoljavanja potreba građana. Zakon predviđa drugačiji režim za određene, taksativno navedene komunalne delatnosti, zbog njihove prirode, ali pružanje usluge prevoza i prenosa umrlih lica, kao segment komunalne delatnosti sahranjivanja, ne podleže nikakvom posebnom režimu.

Na osnovu iznetog, po oceni Ustavnog suda, proizlazi da je Skupština opštine Zrenjanin bila u obavezi da osporenu Odluku, koja je doneta 1993. godine uskladi sa Zakonom o komunalnim delatnostima do 24. oktobra 1997. godine, kao i da je Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" moglo obavljati navedenu komunalnu delatnost do 24. aprila 2002. godine, a da je nakon toga trebalo da konkuriše za dobijanje poslova pod jednakim uslovima sa ostalim zainteresovanim preduzećima i preduzetnicima. Međutim, osporena odluka nije menjana i dopunjavana, osim dela koji se odnosi na kaznene odredbe i važila je sve do 26. novembra 2005. godine.

Kako je osporenim odredbama člana 4. stav 1. i člana 9. stav 2. Odluke, bilo propisano da pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih grobalja obavlja navedeno javno komunalno preduzeće i da je to preduzeće u okviru vršenja pogrebnih usluga, pored ostalog, dužno da izvrši prevoz posmrtnih ostataka umrlog na

groblje, Ustavni sud je ocenio da osporene odredbe Odluke u vreme važenja nisu bile u saglasnosti sa zakonom, jer je Skupština opštine bila u obavezi da svoju odluku uskladi sa zakonom na način koji bi omogućio da za obavljanje navedene komunalne delatnosti, po isteku zakonom određenog roka, konkurišu i druga zainteresovana preduzeća i preduzetnici. Samim tim, osporena odluka nije bila u saglasnosti ni sa Ustavom, jer je odredbom člana 195. stav 2. Ustava utvrđeno da odluke i svi drugi opšti akti jedinica lokalne samouprave moraju biti saglasni sa Zakonom, a ista odredbe bila je sadržana i u članu 119. Ustava od 1990. godine.

Prema odredbi člana 64. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), kad je u toku postupka opšti akt prestao da važi, ali nisu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti, Ustavni sud može odlukom utvrditi da opšti akt u vreme važenja nije bio u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorom ili zakonom.

Budući da je u sprovedenom postupku pravno stanje potpuno utvrđeno i da prikupljeni podaci pružaju pouzdan osnov za odlučivanje, Ustavni sud je, saglasno članu 53. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, utvrdio da osporena Odluka iz tačke 1. izreke u vreme važenja, nije bila u saglasnosti s Ustavom i Zakonom.

Imajući u vidu da je odredbom člana 3. stav 1. nove Odluke o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 14/05), na isti način određeno da obavljanje poslova uređivanja i održavanja groblja, sahranjivanje i druge pogrebne delatnosti i pružanje pogrebnih usluga obavlja Javno komunalno preduzeće "Čistoća i zelenilo" Zrenjanin, Ustavni sud je ocenio da se osnovano može postaviti pitanje saglasnosti odredbe člana 3. stav 1. Odluke sa Ustavom i zakonom, te da ima osnova da Sud, saglasno odredbi člana 53. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 3. stav 1. navedene Odluke.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 45. tač. 1) i 4) i člana 46. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i odredaba člana 82. tačka 10. i člana 84. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj IU- ("Službeni glasnik RS", broj /2008)
394/2003 od 17. jula 2008. godine

9. NEDOSTATAK PROCESNIH PRETPOSTAVKI

- Ocena u odnosu na Ustav i zakone koji su prestali da važe

U toku postupka pred Ustavnim sudom osporeni Zakon o deviznom poslovanju, sa osporenim odredbom, prestao je da važi, stupanjem na snagu novog, republičkog Zakona o deviznom poslovanju, i prestao je da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je inicijativom tražena ocena ustavnosti, a prestao je da važi i Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koji se ocenjivala ustavnost saveznih zakona koji su nastavili da se primenjuju kao republički zakoni, stupanjem na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine, čime su prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetoj inicijativi i stekli su se uslovi za njeno odbacivanje.

Ustavni sud, na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijativu za ocenu ustavnosti odredbe člana 13. stav 2. Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", br. 23/02 i 34/02), koju mu je na osnovu člana 12.

stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), ustupio Sud Srbije i Crne Gore. Na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 48. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo Zaključak o odbacivanju inicijative.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da se inicijativom traži ocena ustavnosti odredbe člana 13. stav 2. Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni list SRJ", broj 23/02), koji je prestao da važi 27. jula 2006. godine, danom stupanja na snagu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), na osnovu odredbe člana 69. tog Zakona. Ustavni sud je konstatovao da je Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je inicijativom tražena ocena ustavnosti, prestao da važi danom stupanja na snagu Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03). Takođe, Ustavni sud je konstatovao i da je Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji se ocenjivala ustavnost saveznih zakona koji su na osnovu člana 64. stav 2. Ustavne povelje nastavili da se primenjuju kao republički zakoni, prestao da važi danom stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje po podnetoj inicijativi.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-103/2005 od 24. aprila 2008. godine

Kako je osporeni zakon prestao da važi, prestali su da važe Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, Ustavna povelja državne zajednice Srbija i Crna Gora i Ustav Republike Srbije od 1990. godine u vreme čijeg važenja je primenjivan navedeni zakon, to ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda.

Ustavni sud je, na sednici održanoj 1. aprila 2008. godine, razmatrao inicijativu za ocenu ustavnosti odredaba člana 6. stav 1, čl. 9. i 20. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 28/00, 73/00 i 71/01) koja je podneta Saveznom Ustavnom sudu 10. marta 2003. godine, a aktom Suda Srbije i Crne Gore, broj 5/2-05 od 14. januara 2005. godine prosleđena Ustavnom sudu na dalje postupanje saglasno članu 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03). Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo Zaključak o odbacivanju inicijative.

Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio: da je osporeni Zakon o izvršnom postupku donet na osnovu Ustava Savezne Republike Jugoslavije i da se, saglasno članu 64. stav 2. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, primenjivao kao zakon Republike Srbije u periodu od 4. februara 2003. godine do 22. februara 2005. godine, kada je na osnovu čl. 305. i 306. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) prestao da važi.

Polazeći od toga da je osporeni Zakon o izvršnom postupku prestao da važi, te da su prestali da važe i Ustav Savezne Republike Jugoslavije, u odnosu na koji

je tražena ocena ustavnosti, kao i Ustavna povelja državne zajednice Srbija i Crna Gora i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u vreme čijeg važenja je primenjivan navedeni zakon, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-118/2005 od 1. aprila 2008. godine

Prestanak važenja osporenog akta donetog na osnovu zakona koji je prestao da važi i prestanak važenja samog osporenog akta po isteku budžetske godine za koju je donet (akt temporalnog karaktera), predstavljaju razloge za odbacivanje inicijative, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki utvrđenih zakonom za vođenje postupka i odlučivanje.

Ustavni sud, na sednici održanoj 17. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o dopunskom budžetu Opštine Gornji Milanovac za 2006. godinu ("Službeni glasnik Opštine Gornji Milanovac", broj 15/2006). Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08-ispravka), jednoglasno doneo ZAKLJUČAK o odbacivanju inicijative.

Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka o o dopunskom budžetu Opštine Gornji Milanovac za 2006. godinu, doneta na osnovu odredaba Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/2002, 33/2004 i 135/2004), koji je prestao da važi, i da se osporena Odluka primenjivala u 2006. godini, odnosno da je prestala da važi istekom budžetske godine.

S obzirom na to da je osporena Odluka doneta na osnovu Zakona koji je prestao da važi i da je Odluka prestala da važi po isteku budžetske godine za koju je doneta, Ustavni sud je odbacio inicijativu, jer za vođenje postupka i odlučivanje ne postoje procesne pretpostavke utvrđene zakonom.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-261/2006 od 17. aprila 2008. godine

Ustavni sud je u sličnoj procesnoj situaciji,
doneo istovetni Zaključak broj IU-268/2006 od 17. aprila 2008. godine

Osporeni Zakon prestao je da važi u toku postupka pred Ustavnim sudom i prestali su da važe Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, čime su se stekli uslovi za odbacivanje inicijative, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Ustavni sud, na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/08) i odredbe člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo je Zaključak o odbacivanju inicijative za ocenu ustavnosti Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2002. godinu ("Službeni glasnik RS", broj 35/2002).

Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Zakon prestao da važi u toku postupka pred Ustavnim sudom kao i da su prestali da važe Ustav Savezne Republike Jugoslavije od 1992. godine u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, pa su se stekli uslovi za odbacivanje inicijative zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-99/2005 od 24. aprila 2008. godine

U toku postupka prestali da važe osporena Odluka, Zakon o lokalnoj samoupravi u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti, kao i Ustav iz 1990. godine, u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, pa je Ustavni sud ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje i, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda, inicijativu odbacio.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o uvođenju samodoprinosu u gradskoj mesnoj zajednici Majdanpek za period od 1. juna 2002. do 30. maja 2006. godine ("Službeni list opština", broj 11/02).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o uvođenju samodoprinosu u gradskoj mesnoj zajednici Majdanpek za period od 01. juna 2002. do 30. maja 2006. godine ("Službeni list opština", broj 11/02).

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da su prestali da važe osporena Odluka, Zakon o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), u odnosu na koji se traži ocena zakonitosti kao i Ustav Republike Srbije iz 1990. godine, u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje, te je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odbacio inicijativu.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-47/2004 od 16. aprila 2008. godine

S obzirom na to da je osporena Uredba prestala da važi u toku postupka pred Ustavnim sudom, da je prestao da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme podnošenja inicijative, stekli su se uslovi za odbacivanje inicijative, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka.

Ustavni sud, na sednici održanoj 8. aprila 2008. godine, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 20/08 i 27/08), doneo je Zaključak o odbacivanju inicijative za ocenu ustavnosti odredbe člana 2. stav 2. Uredbe o određivanju visine troškova prinudne naplate ("Službeni glasnik RS", broj 38/98).

S obzirom na to da je osporena Uredba prestala da važi u toku postupka pred Ustavnim sudom, da je prestao da važi Ustav Savezne Republike Jugoslavije u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, kao i Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je bio na snazi u vreme podnošenja inicijative, Sud je ocenio da su se stekli uslovi za odbacivanje inicijative, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za pokretanje i vođenje postupka.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-46/2006 od 8. aprila 2008. godine

Ustavni sud je u sličnoj procesnoj situaciji, doneo istovetne zaključke u predmetima br:
IU-126/2005, IU-235/2996, IU-47/2003, IU-100/2005,
IU-100/2004, IU-127/2006, IU-134/2004, IU-449/2004, IU-50/2006,
IU-275/2005, IU-474/2003, IU-444/2004, IU-39/2006, IU-43/2005,
IU-214/2006, IU-332/2005, IU-264/2006, IU-211/2005, IU-156/2005, IU-196/2005,
IU-123/2005, IU-115/2005, IU-88/2006 i IU-106/2005

Osporena Odluka i odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi koje su bile pravni osnov za uvođenje spornog samodoprinosu i u odnosu na koje je tražena ocena zakonitosti osporene Odluke, prestali su da važe u toku postupka, čime su, po oceni Ustavnog suda, prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu za područje mesne zajednice Bački Sokolac za period 2003-2007. godine ("Službeni list opštine Bačka Topola", broj 5/04).

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Odluke o uvođenju mesnog samodoprinosu za područje mesne zajednice Bački Sokolac za period 2003-2007. godine ("Službeni list opštine Bačka Topola", broj 5/04).

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da je osporena Odluka prestala da važi 28. februara 2007. godine kao i da su odredbe čl. 87-97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za uvođenje spornog samodoprinosu i u odnosu na koje se traži ocena zakonitosti osporene Odluke, prestale da važe početkom primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine, čime su, po oceni Ustavnog suda, prestale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odbacio inicijativu.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-98/2006 od 15. maja 2008. godine

Ustavni sud je u sličnoj procesnoj situaciji,
doneo istovetne zaključke br. IU-311/2004 od 15. maja 2008.
i IU-55/2007 od 15. maja 2008. godine

Polazeći od toga da je u toku postupka pred Ustavnim sudom osporeni akt prestao da važi, da je prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine u odnosu na koji je tražena ocena njegove ustavnosti, da osporeni akt nije donet za izvršavanje zakona u odnosu na koje se inicira ocena njegove zakonitosti i da ti zakoni ne sadrže odredbe koje bi bile od značaja za ocenu zakonitosti, kao i da je prestao da važi zakon za čije izvršenje je osporeni akt donet, Ustavni sud je, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i meritorno odlučivanje, inicijativu odbacio.

Ustavni sud je doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o dodeli nacionalnih penzija istaknutim umetnicima ("Službeni glasnik RS", broj 79/2006).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o dodeli nacionalnih penzija istaknutim umetnicima ("Službeni glasnik RS", broj 79/2006). U inicijativi se navodi da osporena Uredba "nema uporište" u Ustavu,

нити u važećim pozitivnim zakonskim propisima, kao što su Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju i Zakon o zdravstvenoj zaštiti.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporena Uredba prestala je da važi 20. oktobra 2007. godine, danom stupanja na snagu Uredbe o dodeli posebnih priznanja umetnicima za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi u Republici Srbiji ("Službeni glasnik RS", broj 96/2007), saglasno odredbi člana 9. te uredbe.

S obzirom da inicijator nije precizno naveo u odnosu na koji Ustav traži ocenu ustavnosti, Ustavni sud je, polazeći od toga da je inicijativa sačinjena 31. oktobra 2006. godine, kako to stoji u memorandumu inicijative, utvrdio da se ocena ustavnosti osporene Uredbe traži u odnosu na Ustav Republike Srbije od 1990. godine, kao i da je taj Ustav prestao da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu Ustava Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 98/2006).

U odnosu na zahtev za ocenu zakonitosti, Ustavni sud je utvrdio da je kao pravni osnov za donošenje osporene Uredbe navedeno da je ona doneta za izvršavanje Zakona o budžetu Republike Srbije za 2006. godinu, a ne za izvršavanje zakona u odnosu na koje se inicira ocena njene zakonitosti. Zakon o budžetu Republike Srbije za 2006. godinu je, kao temporalni akt, prestao da važi 31. decembra 2006. godine, istekom budžetske godine.

Polazeći od toga da je u toku postupka pred Ustavnim sudom osporeni akt prestao da važi, da je prestao da važi Ustav Republike Srbije u odnosu na koga je tražena ocena njegove ustavnosti, da osporeni akt nije donet za izvršavanje zakona u odnosu na koje se inicira ocena njegove zakonitosti, te stoga navedeni zakoni ne sadrže odredbe koje bi bile od značaja za ocenu zakonitosti, kao i da je prestao da važi zakon za čije izvršenje je osporeni akt donet, Ustavni sud je, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i meritorno odlučivanje, inicijativu odbacio, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008).

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-252/2006 od 22. maja 2008. godine

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da su osporeni Pravilnik, zakon na osnovu kog je taj Pravilnik donet i zakon u odnosu na koji je tražena tražena ocena zakonitosti osporenog Pravilnika prestali da važe, pa nisu postojale procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u Akcionarskom društvu "Agrovojvodina rezervni delovi" Novi Sad, od 26. januara 2001. godine, sa izmenama i dopunama, od 30. avgusta i 28. decembra 2001., 1. juna 2002., 10. marta 2003. i 1. juna 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta u Akcionarskom društvu "Agrovojvodina rezervni delovi" Novi Sad, od 26. januara 2001. godine, sa izmenama i dopunama, od 30. avgusta i 28. decembra 2001., 1. juna 2002., 10. marta 2003. i 1. juna 2004. godine.

Podnosilac predstavke navodi da je osporeni Pravilnik donet od strane generalnog direktora kao nenadležnog organa, jer je odredbama čl. 61. i 62. Zakona o preduzećima utvrđeno da skupština preduzeća donosi statut, a upravni odbor donosi opšte akte koje ne donosi skupština.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je osporeni Pravilnik doneo generalni direktor Akcionarskog društva na osnovu člana 137. Zakona o radnim odnosima i člana 59. Statuta Društva. Imajući u vidu da je u ovoj pravnoj stvari prestao da važi Zakon o radnim odnosima ("Službeni glasnik RS", br. 55/96 i 28/2001) na osnovu člana 180. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01), kao i da je prestao da važi Zakon o preduzećima ("Službeni list SRJ", br. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 i 36/02) na osnovu člana 456. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u odnosu na koji je tražena ocena zakonitosti osporenog pravilnika, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo Zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-395/2004 od 17. jula 2008. godine

S obzirom na činjenicu da su prestali da važe Ustav Republike Srbije i Zakon o planiranju i uređenju prostora i naselja, koji su bili na snazi u vreme donošenja osporenog Regulacionog plana, Sud je odbacio inicijativu, zbog nedostatka procesnih uslova za ocenu zakonitosti postupka donošenja Regulacionog plana sa zakonom koji je prestao da važi.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Regulacionog plana "Stara Varoš" ("Službeni list grada Kragujevca", broj 6/2001).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Regulacionog plana "Stara Varoš" iz razloga što je, za izradu ovog urbanističkog plana korišćena geodetska podloga nastala avionskim snimanjem za potrebe izrade katastra nepokertnosti, pa nema status zvaničnog dokumenta.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je osporeni Regulacioni plan, donet u vreme važenja Ustava iz 1990. godine, na način i po postupku koji je bio propisan tada važećim Zakonom o planiranju i uređenju prostora i naselja ("Službeni glasnik RS", br. 44/95, 23/96, 16/97 i 46/98); da je Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 47/03 i 34/06), utvrđen prestanak važenja Zakona na osnovu koga je donet osporeni Regulacioni plan i propisana je dalja primena urbanističkih planova u delovima koji nisu u suprotnosti sa odredbama tog zakona.

S obzirom na činjenicu da su prestali da važe Ustav Republike Srbije i Zakon o planiranju i uređenju prostora i naselja, koji su bili na snazi u vreme donošenja osporenog Regulacionog plana, Sud je odbacio inicijativu zbog nedostatka procesnih uslova za ocenu zakonitosti postupka donošenja Regulacionog plana sa zakonom koji je prestao da važi.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Sud je odlučio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-12/2007 od 29. maja 2008. godine

Odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi koje su bile pravni osnov za uvođenje spornog samodoprinosu i u odnosu na koje se traži ocena zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke, prestale su da važe danom početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave, zbog čega ne postoje procesne pretpostavke za ocenu zakonitosti postupka donošenja osporenog akta, a kako nema procesnih pretpostavki ni za ocenu ustavnosti postupka donošenja osporene Odluke, jer je proglašenjem Ustava Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, koji je važio u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti, to nema uslova za vođenje postupka i odlučivanje.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke o uvođenju samodoprinosu za period 01. 05. 2005.-30.04.2009. godine za završetak izgradnje Nove bolnice u Zrenjaninu ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 7/2005).

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti postupka donošenja Odluke o uvođenju samodoprinosu za period 01. 05. 2005.-30.04.2009. godine za završetak izgradnje Nove bolnice u Zrenjaninu ("Službeni list opštine Zrenjanin", broj 7/2005).

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da su odredbe čl. 87. do 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04 i 135/04), koje su bile pravni osnov za uvođenje spornog samodoprinosu i u odnosu na koje se traži ocena zakonitosti postupka donošenja osporene Odluke, prestale da važe od dana početka primene Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), 1. januara 2007. godine, zbog čega ne postoje procesne pretpostavke za ocenu zakonitosti postupka donošenja osporenog akta. Takođe, po oceni Suda, nema procesnih pretpostavki ni za ocenu ustavnosti postupka donošenja osporene Odluke, imajući u vidu da je proglašenjem Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine, prestao da važi Ustav Republike Srbije iz 1990. godine, koji je važio u vreme donošenja osporenog akta i u odnosu na koji se traži ocena ustavnosti. Polazeći od navedenog, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odbacio inicijativu.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-312/2005 od 22. maja 2008. godine

Ustavni sud je u sličnoj procesnoj situaciji,
doneo istovetne zaključke br. IUI-86/2008 od 17. jula 2008,
IU-415/2005 od 24. aprila 2008. i IU-162/2006 od 17. aprila 2008. godine

- **Nenadležnost Ustavnog suda**

Prema odredbama važećeg Ustava Republike Srbije, Ustavni sud nije nadležan za odlučivanje po inicijativama koje ne sadrže stvarni razlog za ocenu ustavnosti, već zahtev za izmenu i dopunu odredaba zakona ili drugih opštih pravnih akata.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti člana 12. Zakona o nasleđivanju ("Službeni glasnik RS", broj 46/95).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 12. Zakona o nasleđivanju, kojom je uređeno nasleđivanje u drugom naslednom redu. U inicijativi se navodi da su tim odredbama zakona povređena ustavna načela o ravnopravnosti građana, jer je bračni drug "jedini šetajući zakonski naslednik", koji može biti i u prvom i u drugom naslednom redu. Takva odredba, po mišljenju

inicijatora, u "praksi često izaziva brojne komplikacije i pravnu nesigurnost bračnog druga". Optimalno rešenje bi bilo, a "pravno logično i pošteno" da zakon propiše da bračni drug "u svojstvu zakonskog naslednika prvog naslednog reda nasleđuje svu imovinu, kako onu stečenu u braku tako i posebnu imovinu", nezavisno od toga da li supružnici imaju dece li ne. Inicijator insistira da se Zakon izmeni i dopuni, bar utoliko da bračni drug, odnosno supružnik bude "jedini i isključivi zakonski naslednik na zajedničkoj imovini stečenoj u braku", s obzriom na to da "sadašnje rešenje u Zakonu ne treba i realno ne može da ostane".

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da inicijativa ne sadrži stvarni razlog za ocenu ustavnosti, već se njom traži "optimalno rešenje" i izmena položaja bračnog druga u sistemu nasleđivanja kroz izmenu i dopunu zakona. Stoga po oceni Suda formalno isticanje zahteva za ocenu ustavnosti odredbe člana 12. Zakona o nasleđivanju ne može imati značenje inicijative za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti, već predstavlja inicijativu za izmenu navedene odredbe zakona, za šta Ustavni sud nije nadležan slaglasno članu 167. Ustava.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odlučio da podnetu inicijativu odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-53/2008 od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo istovetne zaključke
br. IU-237/2006 od 17. aprila 2008. i
IU-81/2007 od 1. aprila 2008. godine

Način uređivanja određenih pitanja u zakonu i ocena njihove celishodnosti nije u nadležnosti Ustavnog suda utvrđenoj članom 167. Ustava Republike Srbije, već zakonodavnog organa. Takođe, nije u nadležnosti ovog Suda izvršavanje zakona i njihovo praćenje, već je to u nadležnosti Vlade, odnosno organa državne uprave, tj. ministarstva.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti Zakona o računanju vremena ("Službeni list SCG", broj 20/2006).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti Zakona navedenog u izreci. U inicijativi se predlaže drugačije uređivanje pitanja računanja vremena u Republici Srbiji, pre svega zbog posledica njegove primene i saglasno tome traži od Ustavnog suda ukidanje osporenog zakona.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da način uređivanja navedenih pitanja i ocena njihove celishodnosti nije u nadležnosti Ustavnog suda

utvrđenoj članom 167. Ustava Republike Srbije, već zakonodavnog organa, dok je izvršavanje zakona i njihovo praćenje u nadležnosti Vlade, odnosno organa državne uprave, tj. ministarstva.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio da podnetu inicijativu odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-102/2008 od 17. jula 2008. godine

Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, nije nadležan da odlučuje po inicijativama kojima se traži ocena ustavnosti i zakonitosti primene propisa.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti primene člana 133. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju radnika ("Službeni glasnik SRS", broj 13/83).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti primene člana 133. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju radnika ("Službeni glasnik SRS", broj 13/83). U inicijativi se, pored ostalog, navodi da osporena odredba Zakona ne daje mogućnost da se ista primenjuje retroaktivno, što znači da nije bilo moguće ni da se ta odredba primeni i na radni odnos inicijatora za period 1. mart 1956. godine do 30. maja 1976. godine, kako je to urađeno konačnim i pravnosnažnim Rešenjem fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih, Filijala u Leskovcu od 11. avgusta 2006. godine. Polazeći od navedenog, inicijator predlaže da Ustavni sud oceni ustavnost i zakonitost primene osporene odredbe Zakona.

Polazeći od predmeta inicijative, njene sadržine i razloga osporavanja, Ustavni sud je utvrdio da inicijator ne predlaže pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti osporene odredbe Zakona, već traži ocenu ustavnosti i zakonitosti njene primene.

S obzirom na to da Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje po inicijativama kojima se traži ocena ustavnosti i zakonitosti primene propisa, Ustavni sud je inicijativu odbacio, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2008) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008).

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-102/2007 od 17. jula 2008. godine
Ustavni sud je o istom pitanju doneo istovetne zaključke

br. IU-63/2008 od 3. jula 2008. godine i
IU-47/2008 od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud nije nadležan da se izjašnjava o primedbama i predlozima u vezi sa sadržinom pojedinih zakona, što je inicijativom zahtevano.

Ustavni sud, na sednici održanoj 17. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijativu za ocenu ustavnosti Zakona o inovacionoj delatnosti. Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) jednoglasno doneo ZAKLjUČAK o odbacivanju "zahteva za ocenu ustavnosti primedaba i predloga na Zakon o inovacionoj delatnosti".

S obzirom na to da je u inicijativi traženo da se Ustavni sud izjasni o primedbama i predlozima na tekst Zakona o inovacionoj delatnosti, Ustavni sud je odbacio zahtev, jer saglasno članu 167. Ustava, ovaj Sud nije nadležan da se izjašnjava o primedbama i predlozima inicijatora u vezi sa sadržinom pojedinih zakona.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-99/2006 od 17. aprila 2008. godine

Ustavni sud je nadležan da odlučuje o ustavnosti odredaba zakona koje postoje u pravnom poretku, a ne o ustavnosti i zakonitosti nepostojećih pravnih normi, brisanih normi koje više nisu u pravnom poretku, ili nepostojećih pravnih aktata.

Ustavni sud doneo je

Z A K L j U Č A K

Odbacuju se inicijative za ocenu ustavnosti Zakona o izmeni Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", broj 91/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnete su 15. novembra 2005. godine i 9. marta 2006. godine, inicijative za ocenu ustavnosti Zakona o izmeni Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", broj 91/05). Podnosioci inicijativa navode da je tim Zakonom, odnosno brisanjem odredbe stava 4. člana 36. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju "vraćeno neustavno pravo opštinama i gradovima, da imaju pravo da ograničavaju broj lica koja mogu obavljati auto-taksi prevoz na njihovoj teritoriji", te da osporeni Zakon nije u saglasnosti sa odredbama čl. 34, 35, 55, 57. i 64. Ustava Republike Srbije od 1990. godine.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je odredbom člana 1. osporenog Zakona, brisana odredba stava 4. člana 36. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95, 66/01 i 61/05), a da je članom 2. osporenog Zakona određeno njegovo stupanje na snagu.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine, utvrđeno je da Ustavni sud, pored ostalog, odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima (član 167. stav 1. tačka 1). Iz navedene odredbe Ustava Republike Srbije sledi da je Ustavni sud nadležan da odlučuje o ustavnosti odredaba zakona koje postoje u pravnom poretku, a ne i o ustavnosti i zakonitosti nepostojećih pravnih normi, brisanih normi koje više nisu u pravnom poretku ili nepostojećih pravnih akata. Takvu nadležnost Ustavni sud nije imao ni na osnovu odredaba člana 125. Ustava Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koji je inicijativama tražena ocena ustavnosti osporenog Zakona. Takođe, Ustavni sud je ocenio i da je pitanje da li Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju treba da sadrži odredbu koja je brisana osporenim Zakonom, stvar zakonodavne politike za čiju ocenu nije nadležan.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda iz člana 167. Ustava Republike Srbije.

Iz navedenih razloga, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-398/2005 od 29. maja 2008. godine

Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, ne ocenjuje međusobnu saglasnost propisa iste pravne snage, niti ocenjuje međusobnu saglasnost odredaba istog propisa.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 87. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 87. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 33/04, 135/04 i 62/06). U inicijativi se navodi da osporena odredba Zakona nije u saglasnosti s odredbom člana 2. stav 2. Ustava Republike Srbije od 1990. godine, odredbom člana 2. Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi ("Službeni glasnik RS", br. 48/94 i 11/98), kao i s odredbom člana 65. Zakona o lokalnoj samoupravi čija se odredba osporava.

Ustavni sud je, u sprovedenom postupku, utvrdio da je osporena odredba člana 87. Zakona o lokalnoj samoupravi prestala da važi 1. januara 2007. godine, saglasno odredbi člana 59. Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/2006). Takođe, Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u odnosu na koga se traži ocena ustavnosti, prestao je da važi 8. novembra 2006. godine, stupanjem na snagu Ustava Republike Srbije.

Zakon o referendumu i narodnoj inicijativi ("Službeni glasnik RS", br. 48/94 i 11/98), u odnosu na koga se, takođe, traži ocena saglasnosti osporene odredbe Zakona, jeste propis iste pravne snage sa propisom čija se odredba osporava, a Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, ne ocenjuje međusobnu saglasnost propisa iste pravne snage, niti ocenjuje međusobnu saglasnost odredaba istog propisa, kao što je saglasnost osporene odredbe člana 87. sa odredbom člana 65. Zakona o lokalnoj samoupravi.

Polazeći od toga da je prestala da važi osporena odredba člana 87. Zakona o lokalnoj samoupravi, kao i da se ocena ustavnosti osporene odredbe Zakona traži u odnosu na Ustav Republike Srbije od 1990. godine koji je prestao da važi, Ustavni sud je, zbog nepostojanja pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), odlučio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-82/2008 od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo istovetni Zaključak
broj IUz-84/2008 od 26. juna 2008. godine

Prema odredbama člana 167. Ustava, kojima je utvrđena nadležnost Ustavnog suda, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o međusobnoj saglasnosti opštih akata iste pravne snage, kao ni o saglasnosti opšteg akta sa pojedinačnim aktima.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se predlog za ocenu saglasnosti odredaba člana 14. Odluke o stipendiranju studenata br. 67-42/2005-07, koju je donela Skupština opštine Ub, 6. juna 2005. godine sa Pravilnikom o uslovima za dodelu stipendija studenata od 14. novembra 2002. godine, Programom stipendiranja za školsku 2004/2005. godinu i ugovorima o stipendiranju studenata.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je 16. januara 2006. godine podnet predlog predsednika opštine Ub za ocenu zakonitosti odredaba člana 14. Odluke o stipendiranju studenata koju je donela Skupština opštine Ub, broj 67-42/2005-01 od 6.

juna 2005. godine. Predlagač smatra da je odredba člana 14. stava 1. osporene Odluke u suprotnosti sa ugovorima o stipendiranju koji je svaki od studenata zaključio sa predsednikom opštine u skladu sa Odlukom o stipendiranju studenata od 2002. godine, kao i sa Pravilnikom o uslovima za dodelu stipendija studentima i Programom stipendiranja za školsku 2004/2005. godinu.

Ustavni sud je u sprovedenom postupku, iz navoda podnetog predloga, utvrdio da se upućeni zahtev ne odnosi na ocenu zakonitosti osporenih odredaba Odluke, već na ocenu međusobne saglasnosti opštih akata jedinice lokalne samouprave, kao i ocenu njihove saglasnosti sa pojedinačnim aktima (ugovorima o stipendiranju).

Prema odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, kojima je utvrđena nadležnost Ustavnog suda, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o međusobnoj saglasnosti opštih akata iste pravne snage, kao ni o saglasnosti opšteg akta sa pojedinačnim aktima.

Polazeći od navedenog Ustavni sud je na osnovu, člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo Zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-10/2006 od 22. maja 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo istovetni Zaključak
broj IU-225/2006 od 8. aprila 2008. godine

Osporena Odluka predstavlja akt poslovođenja, donet radi sprovođenja poslovno-kadrovske politike poslodavca u postupku realizacije programa tehnioloških viškova zaposlenih u preduzeću, i kao takva, po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja opšti akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o prestanku potrebe za obavljanjem određenih poslova broj: 4079 od 29. decembra 2004. godine, koju je doneo direktor JKP "17. septembar" iz Gornjeg Milanovca.

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o prestanku potrebe za obavljanjem određenih poslova broj: 4079 od 29. decembra 2004. godine, koju je doneo direktor JKP "17. septembar" iz Gornjeg Milanovca.

U članu 167. stav 1. tačka 1. Ustava. Republike Srbije utvrđeno je da

Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima. U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da iz sadržine osporene Odluke proizilazi da se radi o aktu poslovođenja koji je donet radi sprovođenja poslovnokadrovske politike poslodavca, te da osporeni akt po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja opšti akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava. Republike Srbije.

U skladu sa navedenim, Ustavni sud je na osnovu odredbi člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odbacio inicijativu, zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-212/2005 od 22. maja 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo istovetne zaključke
br. IU-234/2006 od 29. maja 2008, IU-346/2005
od 1. aprila 2008. i IU-397/2005 od 17. aprila 2008. godine

Rešenje o raspoređivanju radnika i otkaz ugovora o radu, koje je doneo direktor Javnog komunalnog preduzeća, po svojoj pravnoj prirodi ne predstavljaju opšte pravne akte iz člana 167. Ustava za čiju ocenu zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o radu Javnog komunalnog preduzeća "Drina" Mali Zvornik, broj 02-286 od 2. jula 2002. godine koji je doneo Privremeni organ upravljanja u Preduzeću; rešenja o raspoređivanju radnika broj 02-164 od 14. marta 2003. godine i otkaza ugovora o radu broj 211 od 16. aprila 2003. godine koje je doneo direktor Preduzeća.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je 23. maja 2007. godine inicijativa za ocenu zakonitosti Pravilnika o radu Javnog komunalnog preduzeća "Drina" Mali Zvornik, broj 02-286 od 2. jula 2002. godine i odredbe člana 73. tačka 1. tog pravilnika. Po mišljenju inicijatora osporeni pravilnik je suprotan Zakonu o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01) s obzirom da saglasno članu 3. stav 3. tog zakona, Pravilnik o radu donosi poslodavac a ne privremeni organ upravljanja. Inicijativom se osporava i rešenje direktora preduzeća o raspoređivanju radnika, broj 02-164 od 14. marta 2003. godine, i otkaz ugovora o radu, broj 211 od 16. aprila 2003. godine, sa obrazloženjem da su ti akti doneti na osnovu nezakonitog Pravilnika o radu i nezakonite odredbe člana 73. tačka 1. tog pravilnika.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da se inicijativom traži ocena zakonitosti Pravilnika o radu broj: 02-286 od 2. jula 2002. godine koji je

prestao da važi 3. oktobra 2005. godine Odlukom upravnog odbora preduzeća broj 01-588/1 kojom je usvojen novi Pravilnik o radu.

Zakon o radu ("Službeni glasnik RS", br. 70/01 i 73/01), na osnovu koga je donet osporeni pravilnik i u odnosu na koga je tražena ocena zakonitosti, takođe je prestao da važi saglasno članu 286. Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05).

Prema članu 168. stav 5. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud može oceniti saglasnost zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opštih akata sa zakonom i po prestanku njihovog važenja, ako je postupak ocene ustavnosti pokrenut najkasnije u roku od šest meseci od prestanka njihovog važenja.

Imajući u vidu da je inicijativom od 23. maja 2007. godine, tražena ocena zakonitosti Pravilnika o radu koji je prestao da važi 3. oktobra 2005. godine Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda iz člana 168. stav 5. Ustava.

Inicijativom se takođe osporavaju rešenje o raspoređivanju radnika broj 02-164 od 14. marta 2003. godine i otkaz ugovora o radu broj 211 od 16. aprila 2003. godine koje je doneo direktor Javnog komunalnog preduzeća "Drina" Mali Zvornik, koji po svojoj pravnoj prirodi ne predstavljaju opšte pravne akte iz člana 167. Ustava za čiju ocenu zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Polazeći od svega napred navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tač. 1) i 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tač. 1. i 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08 i 27/08) odlučio da podnetu inicijativu odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-64/2007 od 17. jula 2008. godine

Osporeni akti predstavljaju akte poslovanja Javnog preduzeća Jugoslovenski aerotransport, koji sadrže pojedinačne norme kojima se utvrđuju primanja radnika u konkretnom novčanom iznosu za određeni vremenski period, a ne opšte pravne akte u smislu člana 167. Ustava za čiju je ocenu nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud, na sednici održanoj 8. aprila 2008. godine, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo je Zaključak o odbacivanju inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o primanjima radnika JAT-a delegiranih u inostranstvu za mesec juni 1992. godine, broj 498, od 26. juna 1992. godine i Odluke broj 21, od 15. januara 1993. godine.

Po oceni Ustavnog suda, osporene odluke predstavljaju akte poslovanja Javnog preduzeća Jugoslovenski aerotransport i sadrže pojedinačne norme kojima se utvrđuju primanja radnika u konkretnom novčanom iznosu za određeni vremenski period, odnosno smanjenje ili povećanje tog novčanog iznosa. Budući da osporeni akti nisu opšti pravni akti u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije, to ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Ustavnog suda.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-41/2006 od 8. aprila 2008. godine

Osporena Odluka nije opšti akt, u smislu odredaba člana 167. Ustava, već akt poslovanja donet u cilju sprovođenja organizacionih promena u školi koje je uredio opšti akt više snage, pa za njegovu kontrolu zakonitosti nije nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o kriterijumima za utvrđivanje rezultata rada kod sprovođenja organizacionih promena broj 14/34, koju je doneo Školski odbor Elektroprivredne škole u Beogradu 16. jula 2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o kriterijumima za utvrđivanje rezultata rada kod sprovođenja organizacionih promena broj 14/34, koju je doneo Školski odbor Elektroprivredne škole u Beogradu 16. jula 2003. godine.

U članu 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, utvrđeno je da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i o saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da osporena Odluka ne predstavlja opšti pravni akt, u smislu odredaba člana 167. Ustava, već akt poslovanja kojim je Školski odbor dao direktoru škole ovlašćenje, nalog i bliže uputstvo da oceni rezultate rada nastavnika i cilju sprovođenja organizacionih promena u školi, koji su već bili sadržani u odredbi člana 10. stav 2. Opšteg kolektivnog ugovora ("Službeni glasnik RS", br. 22/97, 21/98, 53/99, 12/00 i 31/01).

Imajući u vidu navedeno Ustavni sud je ocenio da nije nadležan za odlučivanje po podnetoj inicijativi, pa je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-92/2004 od 10. jula 2008. godine

Osporena Odluka ne predstavlja opšti pravni akt, u smislu odredaba člana 167. Ustava, već pojedinačni akt koji se odnosi na konkretnu nepokretnost i određeno lice, koji se može osporavati pred sudovima opšte nadležnosti, a ne pred Ustavnim sudom.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o prihvatanju prava korišćenja na nepokretnostima koje se vode na JKP "Čistoća" iz Novog Pazara na opštinu Novi Pazar (Opštinski službeni list", broj 21/06).

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o prihvatanju prava korišćenja na nepokretnostima koje se vode na JKP "Čistoća" iz Novog Pazara na opštinu Novi Pazar (Opštinski službeni list", broj 21/06).

U članu 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, utvrđeno je da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da navedena Odluka ne predstavlja opšti pravni akt, u smislu odredaba člana 167. Ustava, već pojedinačni akt koji se može osporavati pred sudovima opšte nadležnosti.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Suda, pa je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-90/2007 od 29. maja 2008. godine
Ustavni sud je o istom pitanju doneo slične zaključke
br. IU-335/2005 od 1. aprila 2008. i IU-66/2007.
od 22. maja 2008. godine

Prema stavu Ustavnog suda, programi doneti samostalno ili kao sastavni deo akta u cilju njegovog izvršavanja ne predstavljaju opšte pravne akte, pa ni Program nadzidivanja i pretvaranja zajedničkih prostorija u stanove, ateljea i poslovni prostor po svojoj formi i po sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti nadležan Ustavni sud. Takođe, Ustavni sud nije nadležan ni za normativnu kontrolu odluka kojima su se utvrđivali uslovi za pretvaranje zajedničkih prostorija u stanove i pripajanje zajedničkih prostorija susednim stanovima, jer ni te odluke ne predstavljaju opšte pravne akte.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Odluke o donošenju 26. Programa nadziđivanja i pretvaranja zajedničkih prostorija u stanove, ateljea i poslovni prostor ("Službeni list grada Beograda", broj 4/1992), koju je donela Skupština opštine Stari Grad.

O b r a z l o Ź e n j e

Ustavnom sudu Republike Srbije podneta je inicijativa za ocenu zakonitosti Odluke o donošenju 26. Programa nadziđivanja i pretvaranja zajedničkih prostorija u stanove, ateljea i poslovni prostor, koji je donela Skupština opštine Stari Grad 1992. godine.

U prethodnom postupku Ustavni sud je, u skladu sa dosadašnjom praksom Suda izraženom u više predmeta po istom pravnom pitanju, zauzeo stanovište da programi doneti samostalno ili kao sastavni deo akta u cilju njegovog izvršavanja ne predstavljaju opšti pravni akt. Stoga, po oceni Suda, Program nadziđivanja i pretvaranja zajedničkih prostorija u stanove, ateljea i poslovni prostor, po formi i po sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti, u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud. Isti stav Ustavni sud je zauzeo i povodom zahteva za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluka kojima su se utvrđivali uslovi za pretvaranje zajedničkih prostorija u stanove i pripajanje zajedničkih prostorija susednim stanovima.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj

IU-93/2008 od 17. jula 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo slične zaključke

br. IU-77/2006 od 8. aprila 2008. i IU-363/2005 od 24. aprila 2008. godine

Osnivački akti, po svojoj pravnoj prirodi nemaju karakter opštih pravnih akata u smislu odredaba člana 167. Ustava, za koje je obezbeđena ocena ustavnosti i zakonitosti u ustavno-sudskom postupku. Ovakvi akti sadrže odredbe koje se iscrpljuju jednom primenom - upisom u odgovarajući registar kod nadležnog organa.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o promeni oblika organizovanja društvenog preduzeća Hemos Ćuprija u akcionarsko društvo broj 01.153/01-1, koja je doneta 25. marta 2003. godine na Skupštini DP Hemos Ćuprija.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o promeni oblika organizovanja društvenog preduzeća Hemos Ćuprija u akcionarsko društvo broj 01.153/01-1, koja je doneta 25. marta 2003. godine na Skupštini DP Hemos Ćuprija.

Odredbama člana 167. stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, utvrđeno je da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnosti drugih opšti akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je predmetnom Odlukom izvršena promena oblika organizovanja društvenog preduzeća u akcionarsko društvo, čime je izvršena promena u odredbama osnivačkog akta društva. Osnivački akti, po svojoj pravnoj prirodi nemaju karakter opštih pravnih akata u smislu odredaba člana 167. Ustava, za koje je obezbeđena ocena ustavnosti i zakonitosti u ustavno-sudskom postupku. Ovakvi akti sadrže odredbe koje se iscrpljuju jednom primenom, tačnije upisom u odgovarajući registar kod nadležnog organa.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je ocenio da nije nadležan za odlučivanje po podnetoj inicijativi, pa je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj

IU-17/2007 od 17. jula 2008. godine

Ustavni sud je o istom pitanju doneo slične zaključke

br. IU-480/2004 od 15. maja 2008. i IU-272/2006 od 8. aprila 2008. godine

Ne postoje procesne pretpostavke za postupanje Ustavnog suda po inicijativi kojom se traži ocena saglasnosti s Ustavom Republike Srbije međunarodnog ugovora koji nije potvrđen od strane Narodne skupštine, niti objavljen u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Ć A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu saglasnosti dela odredbe člana 135. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji sa Ustavom.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu saglasnosti dela odredbe člana 135. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji sa Ustavom Republike Srbije. Ovaj Sporazum je, po navodima inicijatora, potpisao Božidar Đelić u svojstvu potpredsednika Vlade Srbije dana 29. aprila 2008. godine.

Prema članu 167. tačka 2. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud odlučuje o saglasnosti potvrđenih međunarodnih ugovora sa Ustavom.

U prethodnom postupku Sud je utvrdio da se radi o međunarodnom ugovoru koji, u smislu člana 99. tačka 4. Ustava nije potvrđen od strane Narodne skupštine, niti objavljen u "Službenom glasniku Republike Srbije", pa je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za postupanje Ustavnog suda po ovoj inicijativi.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), člana 82. stav 1. tačka 5. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08 i 27/08) Sud je rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-80/2008 od 17. jula 2008. godine

Osporena deklaracija po svojoj formi i sadržini nema karakter opšteg pravnog akta za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud, već predstavlja politički akt Vlade kojim se ne propisuju i ne stvaraju prava ili obaveze građana, niti se reguliše pitanje sticanja, odnosno prestanka državljanstva Republike Srbije, jer se ta materija uređuje zakonom.

Ustavni sud na sednici održanoj 10. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Deklaracije o prijemu crnogorskih državljana s prebivalištem u Republici Srbiji u državljanstvo Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 56/06), i na osnovu člana 167. Ustava Republike Srbije, člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS" br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak o odbacivanju inicijative.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je nadležnost Ustavnog suda utvrđena u odredbi člana 167. Ustava Republike Srbije. Prema članu 167. st. 1. i 3. Ustava, Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima i saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

Osporena deklaracija po svojoj formi i sadržini nema karakter opšteg pravnog akta za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud. Radi se o političkom aktu vlade, o javno izraženom (deklarisanom) stavu, kojim se ne propisuju i ne stvaraju bilo kakva i bilo čija prava ili obaveze, niti se reguliše pitanje sticanja, odnosno prestanka državljanstva Republike Srbije, pošto se ta materija uređuje zakonom, zbog čega Ustavni sud nije nadležan da odlučuje po predmetnim inicijativama.

Na osnovu izloženog, Ustavni sud je odlučio da podnete inicijative odbaci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-160/2006 od 10. aprila 2008. godine

Ustavni sud nije nadležan za ocenu ustavnosti i zakonitosti akta Republičkog javnog pravobranilaštva - ovlašćenja za zastupanje u postupku pred nadležnim državnim organima datog određenom licu, jer taj

akt po svojoj pravnoj prirodi nema karakter opšteg pravnog akta iz člana 167. Ustava za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud. Takođe, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje ni o pitanjima zakonitosti i pravilnosti primene zakona, uredbi i odluka u donošenju osporenog akta.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuju se inicijative, "predlozi" za ocenu ustavnosti i zakonitosti "opšteg, cirkularnog ovlašćenja" Republičkog javnog pravobranilaštva broj JP 439/06 od 16. juna 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnete su inicijative, "predlozi" za ocenu ustavnosti i zakonitosti "opšteg, cirkularnog ovlašćenja" Republičkog javnog pravobranilaštva broj JP 439/06 od 16. juna 2006. godine.

Inicijatori smatraju da je osporeno ovlašćenje doneto suprotno članu 84. stav 3. Zakona o parničnom postupku, "jer ni u jednom posebnom propisu nije predviđeno pravo republičkog javnog pravobranioca da odlučuje i ovlašćuje druge organe i lica da zastupaju Republiku Srbiju, a posebno organe i lica koji ne mogu biti stranka pred sudom." Takođe, kao osnov za donošenje osporenog ovlašćenja navedene su Uredba Vlade o položaju pojedinih institucija Srbije i Crne Gore i Službi Saveta ministara ("Službeni glasnik RS", broj 49/06) i Odluka Narodne skupštine Republike Srbije o obavezama državnih organa Republike Srbije u ostvarivanju nadležnosti Republike Srbije kao sledbenika državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni glasnik RS", broj 48/06), mada u tim aktima "nema ništa vezano za sudove i zastupanje pred sudovima".

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da se inicijativama traži ocena ustavnosti i zakonitosti akta Republičkog javnog pravobranilaštva broj JP 439/06 od 16. juna 2006. godine, koji po svojoj pravnoj prirodi nema karakter opšteg pravnog akta iz člana 167. Ustava za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud. Takođe, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje ni o pitanjima zakonitosti i pravilnosti primene zakona, uredbi i odluka u donošenju navedenog akta.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio da podnete inicijative "predloge" odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IUo-63/2008 od 3. jula 2008. godine

Ustavni sud, saglasno Ustavu, nije nadležan da odlučuje o zahtevu za poništaj rezultata izbora za narodne poslanike, niti takav zahtev predstavlja zahtev za rešavanje u izbornom sporu iz nadležnosti ovog Suda.

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud Republike Srbije, na sednici održanoj 17. aprila 2008. godine, razmatrao zahtev Fronta odbrane Srbije od 12. januara 2007. godine, sa dopunom od 5. marta 2008. godine, da se "zaustavi bezakonje u izborima" i "ponište rezultati izbora za narodne poslanike Narodne skupštine Republike Srbije održanih 21. januara 2007. godine".

Na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24 /08), Ustavni sud je navedeni zahtev odbacio, jer nije nadležan da o njemu odlučuje u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije.

Zaključak Ustavnog suda broj
IIIU-5/2007 od 17. aprila 2008. godine

Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o predmetnoj inicijativi, jer osporeno Rešenje o imenovanju opštinske izborne komisije nije opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud.

Obaveštavamo vas da je Ustavni sud, na sednici održanoj 1. aprila 2008. godine, razmatrao inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti Rešenja o imenovanju Opštinske izborne komisije u stalnom sastavu - Merošina ("Službeni list grada Niša", broj 19/06).

Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o predmetnoj inicijativi, budući da osporeno rešenje, po svojoj formi i sadržini, ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud. Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS"9 broj 24/08), Ustavni sud je doneo Zaključak kojim je odbacio inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog rešenja.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-97/2006 od 1. aprila 2008. godine

Ustavni sud, saglasno odredbi člana 167. Ustava, nije nadležan da ocenjuje ustavnost rada radnih tela skupštine opštine, opštinskih izbornih komisija, opštinskog suda i Republičkog javnog tužilaštva. Takođe, Ustavni sud nije nadležan ni da ocenjuje ustavnost akata tih organa donetih povodom prestanka mandata odbornika i dodele mandata novom odborniku u Skupštini opštine, budući da navedeni akti po svojoj pravnoj prirodi nisu opšti pravni akti za čiju ocenu ustavnosti je nadležan Ustavni sud, a spor povodom ovih akata nije izborni spor iz nadležnosti Ustavnog suda.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se "zahtev za ocenu ustavnosti u postupku oduzimanja mandata odbornika Rada Erca u Skupštini opštine Kraljevo".

Obrazloženje

Ustavnom sudu podnet je "zahtev za ocenu ustavnosti u postupku oduzimanja mandata odbornika Rada Erca u Skupštini opštine Kraljevo", kojim se traži da se oceni ustavnost postupka oduzimanja mandata navedenog odbornika "kroz rad" Administrativno mandatne komisije Skupštine opštine Kraljevo, Izborne komisije opštine Kraljevo, Opštinskog suda u Kraljevu i Republičkog javnog tužioca.

Ustavni sud je ocenio da, saglasno odredbi člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da ocenjuje ustavnost rada pojedinih organa kao što su radna tela skupštine opštine, opštinska izborna komisija, opštinski sud i Republičko javno tužilaštvo. Takođe, Ustavni sud nije nadležan ni da ocenjuje ustavnost akata tih organa donetih povodom prestanka mandata odbornika i dodele mandata novom odborniku u Skupštini opštine Kraljevo, budući da navedeni akti po svojoj pravnoj prirodi nisu opšti pravni akti za ČIJU ocenu ustavnost nije nadležan Ustavni sud.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1 tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08), Ustavni sud je doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-426/2005 od 3. jula 2008. godine

Odluka o raspisivanju izbora za predsednika Republike Srbije po svom karakteru i sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti nadležan Ustavni sud, već predstavlja akt koji predsednik Narodne skupštine donosi u vršenju svojih Ustavom i Zakonom utvrđenih ovlašćenja.

Ustavni sud na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijativu za ocenu zakonitosti Odluke o raspisivanju izbora za predsednika Republike („Službeni glasnik RS“, broj 117/07) i na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", br. 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo ZAKLJUČAK o odbacivanju inicijative.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporenu Odluku o raspisivanju izbora za predsednika Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 117/07), doneo predsednik Narodne skupštine, 12. decembra 2007, godine na osnovu člana 3. stav 2. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Republike Srbije. Ova Odluka po svom karakteru i sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti nadležan Ustavni sud, saglasno članu 167. Ustava, već predstavlja akt, koji predsednik Narodne skupštine donosi u vršenju svojih Ustavom i Zakonom utvrđenih ovlašćenja.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-133/2007 od 24. aprila 2008. godine

Osporena Odluka predstavlja javni poziv zainteresovanim kandidatima da podnesu prijave za izbor predsednika sudova u Republici Srbiji za određeni mandatni period, što znači da se odnosi na raspisivanje konkretnih izbora i njeno pravno dejstvo se iscrpljuje sprovođenjem tih izbora, pa kao takva ne predstavlja opšti akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluke da se objavi oglas za izbor predsednika sudova u Republici Srbiji za mandatni period 2005/2009 ("Službeni glasnik RS", broj 109/05), koju je doneo Visoki savet pravosuđa.

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odluke da se objavi oglas za izbor predsednika sudova u Republici Srbiji za mandatni period 2005/2009 ("Službeni glasnik RS", broj 109/05), koju je doneo Visoki savet pravosuđa.

U članu 167. stav 1. tačka 1. Ustava. Republike Srbije utvrđeno je da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima. U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio da osporena Odluka predstavlja javni poziv zainteresovanim kandidatima da podnesu prijave za izbor predsednika sudova u Republici Srbiji za mandatni period 2005/2009. S obzirom na to da se osporena Odluka odnosi na raspisivanje konkretnih izbora, čije se pravno dejstvo iscrpljuje sprovođenjem tih izbora sledi da osporeni akt po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja opšti akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava. Republike Srbije.

U skladu sa navedenim, Ustavni sud je na osnovu odredbi člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odbacio inicijativu, zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-7/2006 od 29. maja 2008. godine

Nema procesnih uslova za ocenu zakonitosti postupka donošenja Detaljnog urbanističkog plana sa Zakonom koji je prestao da važi, jer je Ustavni sud nadležan da ocenjuje ustavnost i zakonitost urbanističkog

plana sa stanovišta postupka njegove pripreme i donošenja samo u odnosu na zakon koji je na snazi.

Ustavni sud nije nadležan da ocenjuje sadržaj planom usvojenih urbanističkih rešenja, niti primenu i sprovođenje urbanističkih planova, jer se dalja primena, odnosno sprovođenje urbanističkih planova vrši u postupku izdavanja akta o urbanističkim uslovima, kao pojedinačnog pravnog akta koji se može osporavati pred sudovima opšte nadležnosti. Takođe, nije u nadležnosti Ustavnog suda ocena međusobne saglasnosti akata iste pravne snage, odnosno u konkretnom slučaju, generalnog i detaljnog urbanističkog plana.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Detaljnog urbanističkog plana dela VIII MZ "N.H. Franc Rozman-Stane" ("Službeni list grada Beograda", broj 23/88) i tačke 92. Odluke o određivanju urbanističkih planova koji u celini ili u delovima nisu u suprotnosti sa Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni list grada Beograda", broj 30/03).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu Republike Srbije podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Detaljnog urbanističkog plana dela VIII MZ "N.H. Franc Rozman-Stane" ("Službeni list grada Beograda", broj 23/88) i tačke 92. Odluke o određivanju urbanističkih planova koji u celini ili u delovima nisu u suprotnosti za Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni list grada Beograda", broj 30/03), na osnovu koje osporeni Detaljni urbanistički plan ostaje na snazi. Inicijatori su naveli da je Detaljni urbanistički plan osporenim Odlukom osnažen, suprotno nameni utvrđenoj Generalnim urbanističkim planom Beograda do 2021. godine, a donet je na osnovu propisa koji više nisu na snazi. Takođe su naveli da je osporenim Detaljnim urbanističkim planom na području na kome inicijatori imaju uknjižene objekte bila predviđena kolektivna izgradnja, dok Generalni urbanistički plan predviđa isključivo individualnu izgradnju, pa smatraju da treba obustaviti sprovođenje osporenog Detaljnog urbanističkog plana.

U prethodnom postupku Sud je utvrdio da je osporeni Detaljni urbanistički plan donet na način i po postupku koji je bio predviđen Zakonom o planiranju i uređenju prostora ("Službeni glasnik SRS", broj 27/85). Taj Zakon je prestao da važi 1989. godine. U međuvremenu su doneti i prestali da važe Zakon o planiranju i uređenju prostora i Prostornom planu SRS ("Službeni glasnik SRS", broj 44/89), Ustav na osnovu koga su doneti raniji zakoni, Zakon o planiranju i uređenju prostora i naselja ("Službeni glasnik RS", broj 44/95) i Ustav od 1990. godine. Navedenim zakonima nije bila predviđena obaveza usaglašavanja detaljnih urbanističkih planova sa zakonom. Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 47/03 i 34/06) koji je na snazi, takođe nije predviđena obaveza usaglašavanja važećih urbanističkih planova sa zakonom, već je odredbom člana 169. stav 1. Zakona, propisano da se urbanistički planovi doneti do dana stupanja na snagu

ovog zakona, primenjuju u delovima koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i planova donetih na osnovu ovog zakona. Stavom 2. člana 169. Zakona, propisano je da je organ nadležan za donošenje urbanističkog plana dužan da, u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donese odluku o određivanju delova urbanističkog plana iz stava 1. ovog člana, a stavom 4. da plan za koji nadležni organ ne donese odluku iz stava 2. člana 169. Zakona u propisanom roku, prestaje da važi. Stavom 3. člana 169. Zakona, utvrđeno je da će se akt o urbanističkim uslovima iz člana 57. ovog zakona, do donošenja urbanističkog plana na osnovu ovog zakona, izdavati u skladu sa urbanističkim planom donetim do dana stupanja na snagu ovog zakona. Na osnovu navedene odredbe člana 169. stav 2. Zakona, Skupština grada Beograda donela je osporenu Odluku o određivanju urbanističkih planova koji u celini ili u delovima nisu u suprotnosti sa Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni list grada Beograda", broj 30/03), koju je Ustavni sud ocenjivao u ranije sprovedenom postupku i zauzeo stav da Odluka nije opšti akt u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije za koji je obezbeđena ocena ustavnosti i zakonitosti u postupku pred Ustavnim sudom.

Ustavni sud je nadležan da oceni ustavnost i zakonitost urbanističkog plana sa stanovišta postupka njegove pripreme i donošenja ali, budući da je osporeni Detaljni urbanistički plan donet na način i po postupku koji je bio propisan Zakonom koji je prestao da važi, to u konkretnom slučaju nema procesnih uslova za ocenu zakonitosti postupka donošenja tog opšteg akta sa zakonom koji je prestao da važi. U odnosu na navode iz inicijative koji se odnose na nezakonitost Detaljnog urbanističkog plana u pogledu njegove primene odnosno sprovođenja, Sud je potvrdio svoj ranije zauzeti stav da nije nadležan da ceni sadržaj planom usvojenih urbanističkih rešenja, niti primenu i sprovođenje urbanističkih planova, jer se dalja primena, odnosno sprovođenje urbanističkih planova vrši u postupku izdavanja akta o urbanističkim uslovima. Ovaj akt predstavlja pojedinačni pravni akt koji se može osporavati pred sudovima opšte nadležnosti. Takođe nije u nadležnosti Ustavnog suda ocena međusobne saglasnosti akata iste pravne snage, odnosno u konkretnom slučaju, generalnog i detaljnog urbanističkog plana.

Na osnovu izloženog i člana 36. stav 1. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), Sud je rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-311/2005 od 10. jula 2008. godine
Sličan pravni stav o istovetnim pravnim pitanjima
Ustavni sud je izrazio u Zakuljčku IU-36/2008 od
24. aprila 2008. godine

Ustavni sud nije nadležan za ocenu sadržaja urbanističkih rešenja utvrđenih u Regulacionom planu. Ustavni sud takođe nije nadležan za ocenu ustavnosti i zakonitosti akta o urbanističkim uslovima za izgradnju infrastrukture određene prostorne celine, jer to nije opšti akt u smislu člana 167. Ustava.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Regulacionog plana prostorne celine "Dedinje" ("Službeni list grada Beograda", broj 1/2000) i Akta o urbanističkim uslovima za izgradnju saobraćajnica sa pripadajućom infrastrukturom prostorne celine Dedinje-Lisičji potok, IX-04 br. 350.3-1527/03 od 2. februara 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je osporeni Regulacioni plan prostorne celine "Dedinje" donet u vreme važenja Ustava iz 1990. godine, na način i po postupku koji je bio propisan tada važećim Zakonom o planiranju i uređenju prostora i naselja ("Službeni glasnik RS", br. 44/95, 23/96, 16/97 i 46/98). Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 47/03 i 34/06), utvrđen je prestanak važenja Zakona na osnovu koga je donet osporeni Regulacioni plan i propisana je dalja primena urbanističkih planova u delovima koji nisu u suprotnosti sa odredbama tog zakona.

Imajući u vidu činjenicu da je Zakon na osnovu koga je donet osporeni Plan prestao da važi 2003. godine, kao i to da je prestao da važi Ustav na osnovu koga je donet taj Zakon, Ustavni sud je odbacio inicijativu zbog nedostatka procesnih uslova za ocenu zakonitosti postupka donošenja Regulacionog plana sa zakonom koji je prestao da važi.

Ustavni sud nije nadležan za ocenu sadržaja urbanističkih rešenja utvrđenih u Regulacionom planu. Ustavni sud takođe nije nadležan za ocenu ustavnosti i zakonitosti Akta o urbanističkim uslovima za izgradnju saobraćajnica sa pripadajućom infrastrukturom prostorne celine Dedinje-Lisičji potok IX-04 br. 350.5-1527/03, jer nije opšti akt u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-55/2007 od 15. maja 2008. godine

Osporeni akt, kao ugovorni odnos o regulisanju međusobnih potraživanja između ugovornih strana, ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije.

Ustavni sud na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i odredbe člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo je Zaključak o odbacivanju inicijative za ocenu ustavnosti i zakonitosti Ugovora o regulisanju potraživanja Republike Srbije prema "Generaleksportu", br. 464-684/2006, od 27. jula 2006. godine.

Po oceni Ustavnog suda, osporeni Ugovor ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-231/2006 od 24. aprila 2008. godine

Osporena Odluka po svojoj sadržini predstavlja akt poslovanja Javnog preduzeća kojim se utvrđuje visina novčanog iznosa koji se naplaćuje za pružanje, odnosno korišćenje određenih usluga, dakle cenovnik, koji ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o utvrđivanju cena za usluge KDS-a ("Službeni PTT glasnik", broj 364/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti "Odluke JP PTT saobraćaja "Srbija", iz Beograda, o drastičnom povećanju mesečne pretplate za praćenje programa na tzv. kablovskoj televiziji tj. preko kablovskodistributivnog sistema KDS".

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da se inicijativom osporava Odluka o utvrđivanju cena za usluge KDS-a ("Službeni PTT glasnik", broj 364/2005), čiji je sastavni deo Cenovnik KDS usluga, koju je doneo Upravni odbor Javnog preduzeća PTT saobraćaja "Srbija", u skladu sa svojim statutarnim ovlašćenjem da utvrđuje cene PTT i ostalih telekomunikacionih usluga, u skladu sa zakonom. Prema odredbama Zakona o telekomunikacijama ("Službeni glasnik RS", br. 44/03 i 36/06) cene (tarife) za ovu vrstu telekomunikacionih usluga, slobodno određuje davalac usluge (telekomunikacioni operator).

Imajući u vidu navedeno, Sud je utvrdio da osporena Odluka po svojoj sadržini predstavlja akt poslovanja Javnog preduzeća kojim se utvrđuje visina novčanog iznosa koji se naplaćuje za pružanje, odnosno korišćenje određenih, taksativno navedenih usluga, iz čega proizlazi da sporni akt po svojoj pravnoj prirodi ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud, u smislu člana 167. Ustava Republike Srbije.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je na osnovu odredbi člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo Zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-161/2006 od 15. maja 2008. godine

Rešenje o utvrđivanju visine zakupnine za zakup poslovnih i drugih prostorija po svojoj formi i sadržini nije opšti pravni akt i ne podleže ustavno-sudskoj kontroli.

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud, na sednici održanoj 10. aprila 2008. godine, razmatrao inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti Rešenja broj 38-2/2006-1/01 o utvrđivanju visine zakupnine za zakup poslovnih i drugih prostorija, koje je na sednici održanoj 12. maja 2006. godine donela Skupština opštine Kljaževac.

Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o predmetnoj inicijativi, budući da osporeno rešenje, po svojoj formi i sadržini, ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud.

Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo ZAKLJUČAK kojim je odbacio inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenog Rešenja.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-262/2006 od 10. aprila 2008. godine

Odluka o davanju saglasnosti Vlade na Ugovor o prodaji kapitala "Telekoma Srbije" stranim partnerima ne predstavlja opšti pravni akt iz člana 167. Ustava za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti "Odluke o davanju saglasnosti na Ugovor o prodaji 49% kapitala "Telekoma Srbije" stranim partnerima STET i OTE od 9. juna 1997. godine".

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu ustupljena je na dalju nadležnost inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti "Odluke o davanju saglasnosti na Ugovor o prodaji 49% kapitala "Telekoma Srbije" stranim partnerima STET i OTE od 9. juna 1997. godine", koja je podneta Saveznom ustavnom sudu 4. septembra 1998. godine. Po mišljenju inicijatora, osporena Odluka Vlade Srbije je neustavna i nezakonita, jer "Telekomu Srbija" garantuje monopolski status i omogućava isključivo pravo posedovanja, razvoja i raspolaganja fiksnom telefonijom, kao i monopolsko formiranje cena usluga.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio, da se inicijativom osporava Odluka o davanju saglasnosti Vlade na Ugovor o prodaji 49% kapitala "Telekoma Srbije" stranim partnerima STET i OTE od 9. juna 1997. godine, koja po svojoj pravnoj prirodi, ne predstavlja opšti pravni akt iz člana 167. Ustava za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odlučio da podnetu inicijativu odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-138/2005 od 12. juna 2008. godine

Osporena Odluka o raspisivanju javnog oglasa za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u opštini Žitište, po sadržini i pravnoj prirodi ne predstavlja opšti pravni akt, već pojedinačni pravni akt, pa stoga Ustavni sud nije nadležan da odlučuje po podnetom predlogu.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o raspisivanju javnog oglasa za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u opštini Žitište ("Službeni list opštine Žitište", broj 3/2007).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 167. stav 1. tač. 1.i 3. Ustava Republike Srbije nadležan da odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, kao i o saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku utvrđeno je da osporena Odluka o raspisivanju javnog oglasa za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini u opštini Žitište, po sadržini i pravnoj prirodi ne predstavlja opšti pravni akt, već pojedinačni pravni akt. Stoga Ustavni sud nije nadležan da odlučuje po podnetom predlogu.

To su razlozi zbog kojih je, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučeno kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-78/2007 od 15. maja 2008. godine

Osporeni akti - Odluka o nedavanju podrške Programu preraspodele geotermalne vode, Saglasnost preduzeću za razvoj geotermalnih resursa na području opštine i Odluka o preispitivanju Sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji preduzeća, ne predstavljaju opšte pravne akte iz nadležnosti Ustavnog suda, već akte poslovne politike.

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud, na sednici održanoj 8. aprila 2008. godine, razmatrao inicijativu za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o nedavanju podrške Programu preraspodele geotermalne vode bunara "MJG Malo Laole ("Opštinski službeni glasnik", opštine Petrovac broj 7/2004) i Saglasnosti preduzeću "Tehnoing" za razvoj geotermalnih resursa na području SO

Petrovac na Mlavi broj: 06-69/2001-02-15 od 30. novembra 2001. godine, odnosno ustavnosti Odluke o preispitivanju Sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji "Tehnoing" d.o.o. Beograd zaključen pod brojem 400-204/02 od 30. novembra 2001. godine ("Opštinski službeni glasnik", opštine Petrovac broj 7/2004)

Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o predmetnoj inicijativi, budući da osporeni akti, po svojoj formi i sadržini, ne predstavljaju opšte pravne akte za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud. Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08), Ustavni sud je doneo Zaključak kojim je odbacio inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporenih akata.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-429/2004 od 8. aprila 2008. godine

Osporeni Zaključak Vlade Republike Srbije predstavlja akt usmeravanja i usklađivanja rada državne uprave i kao takav, po svojoj formi i sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju je ocenu ustavnosti i zakonitosti nadležan Ustavni sud.

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud, na sednici održanoj 8. aprila 2008. godine, razmatrao inicijativu za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti Zaključka Vlade Republike Srbije 05 broj: 464-776/2006 od 16. februara 2006. godine.

Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o predmetnoj inicijativi, budući da osporeni zaključak, po svojoj formi i sadržini, ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud. Iz navedenih razloga, a na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo Zaključak kojim je odbacio inicijativu za ocenu ustavnosti osporenog zaključka.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-35/2006 od 8. aprila 2008. godine

Osporeni Zaključak utvrđuje konkretne imovinsko-pravne odnose i nalaže preduzimanje određenih pravnih radnji u postupku privatizacije konkretnog preduzeća, te nema karakter opšteg pravnog akta za čiju ocenu je Ustavni sud nadležan.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti Zaključka Vlade Srbije 05 broj 00-49/2006 od 4. aprila 2006. godine.

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti Zaključka navedenog u izreci, kojim je usvojena Informacija o predloženom sporazumu sa Konzorcijumom austrijskih investitora - suvlasnika "Mobtela" o osnivanju i prodaji novog privrednog društva za obavljanje delatnosti mobilnih telekomunikacija. U inicijativi se navodi da se ukidanjem "Mobtela" i stvaranjem nove firme "Mobi 63" doo, zaposlenima i ranije zaposlenima u PTT sistemu Srbije uskraćuje stečeno pravo da u postupku privatizacije navedenog subjekta dobiju pripadajući procenat kapitala bez naknade. Predloženo je da Ustavni sud Srbije donese privremenu meru kojom će se odložiti realizacija javnog poziva za privatizaciju dela privrednog društva "Mobi 63" doo.

U odgovoru Vlade Srbije navodi se da osporeni Zaključak ne predstavlja akt čija bi se ustavnost cenila pred Ustavnim sudom, s obzirom da isti ne predstavlja opšti akt koji uređuje izvesne odnose na apstraktan i generalan način, već pojedinačni akt raspolaganja vlasnika koji se odnosi na konkretnu situaciju.

Imajući u vidu da se osporenim Zaključkom uređuju konkretni imovinsko-pravni odnosi i nalaže preduzimanje određenih pravnih radnji u postupku privatizacije preduzeća "Mobtel", Ustavni sud je ocenio da osporeni Zaključak nema karakter opšteg pravnog akta za čiju ocenu je Ustavni sud nadležan, u smislu člana 167. Ustava. S obzirom na to da je zatražena ocena ustavnosti akta za koji Ustavni sud nije nadležan, kao bespredmetan odbačen je zahtev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata i radnji donetih, odnosno preduzetih na osnovu osporenog Zaključka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), zaključio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-180/2006 od 19. juna 2008. godine

Obaveštenje Zavoda za zdravstvenu zaštitu u vezi korišćenja prava na zdravstvenu zaštitu nije opšti pravni akt.

Ustavni sud Republike Srbije, na sednici održanoj 10. aprila 2008. godine, razmatrao je Vašu inicijativu za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti Obaveštenja o pravu korišćenja zdravstvenih usluga u Zavodu, broj 1788 od 29. septembra 2006. godine, kojeg je doneo direktor Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata iz Beograda, kao i "odredaba važećeg Statuta Zavoda kojima je predviđeno da se zdravstvene usluge mogu pružati i određenim kategorijama radno-aktivnog stanovništva (odredbe o delatnosti zdravstvene ustanove)" i na osnovu člana 36. stav 1. tač. 1) i 3) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tač. 1. i 4. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/2008), doneo Zaključak o odbacivanju inicijative.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak, jer je utvrdio da osporeno Obaveštenje nije opšti pravni akt u smislu odredbe člana 167. Ustava Republike Srbije, kao i da u ostavljenom roku podnosilac inicijative, u delu koji se odnosi na osporeni Statut, nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po inicijativi te da, saglasno tome, ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje o ustavnosti i zakonitosti navedenih akata.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-22/2007 od 10. aprila 2008. godine

Akt kojim se određuju naknade članova upravnog odbora ustanova koje se finansiraju iz opštinskog budžeta ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je nadležan Ustavni sud.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Zaključka Opštinskog veća opštine Bečej br. 06-19/2004-1-10 v od 28. januara 2005. godine.
Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Zaključka Opštinskog veća opštine Bečej br. 06-19/2004-1-10 v od 28. januara 2005. godine.

U članu 167 stav 1. tač. 1. i 3. Ustava Republike Srbije, utvrđeno je da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnosti drugih opšti akata sa zakonom.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da navedeni zaključak, po svojoj formi i sadržini ne predstavlja opšti pravni akt za čiju ocenu ustavnosti i zakonitosti je, prema članu 167. Ustava Republike Srbije, nadležan Ustavni sud.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Suda, pa je na osnovu člana 36, stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS" broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1) Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-128/2007 od 3. jula 2008. godine

Ustavni sud nije nadležan da rešava sukob nadležnosti između sudova, već je nadležan da rešava sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se "inicijativa - zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti" između Trećeg opštinskog suda u Beogradu i Drugog opštinskog suda u Beogradu.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je zahtev naslovljen kao "inicijativa" - zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti" u vezi postupanja Trećeg opštinskog suda u Beogradu u "istovremenim paralelnim radnim sporovima" u 12 predmeta i postupanja Drugog opštinskog suda u Beogradu u dva građanska spora.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je odredbom člana 167. stav 2. tač. 1. do 4. Ustava, utvrđeno da Ustavni sud rešava sukob nadležnosti: između sudova i drugih državnih organa, između republičkih organa i pokrajinskih organa ili organa jedinica lokalne samouprave, između pokrajinskih organa i organa jedinica lokalne samouprave i između organa različitih autonomnih pokrajina ili različitih jedinica lokalne samouprave.

Polazeći od toga da Ustavni sud nije nadležan da rešava sukob nadležnosti između sudova, već samo sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa, Sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odlučio da podnetu "inicijativu - zahtev" odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IIIU-26/2008 od 3. jula 2008. godine

- Ostalo

Neblagovremena inicijativa, predlog ili drugi zahtev

Kada Ustavni sud utvrdi da je inicijativa podneta po isteku roka u kome Sud, saglasno odredbi člana 167. stav 5. Ustava, može ceniti saglasnost zakona i drugih opštih akata sa Ustavom i po prestanku njihove važnosti, inicijativu će odbaciti, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda.

Ustavni sud je doneo

Z A K L j U Č A K

Odbacuje se inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 21. stav 1. tačka 5. Zakona o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 70/2001, 3/2002 i 39/2002).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti odredbe člana 21. stav 1. tačka 5. Zakona o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 70/2001, 3/2002 i 39/2002). U inicijativi se, pored ostalog, navodi da je osporenim zakonom ukinuta naknada (osnovica) za obračun i plaćanje telesnog oštećenja po osnovu bolesti, što je, prema mišljenju inicijatora, u suprotnosti s Ustavom, jer se ne može ukidati već stečeno pravo na naknadu.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Zakon o osnovama penzijskog i invalidskog osiguranja, čija je odredba člana 21. stav 1. tačka 5. osporena, prestao da važi 10. aprila 2003. godine, saglasno odredbi člana 262. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 34/03, 64/04, 84/04 i 85/05).

Odredbom člana 168. stav 5. Ustava Republike Srbije utvrđeno je da Ustavni sud može oceniti saglasnost zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opštih akata sa zakonom i po prestanku njihovog važenja, ako je postupak ocene ustavnosti pokrenut najkasnije u roku od šest meseci od prestanka njihovog važenja.

Polazeći od toga da je osporeni zakon prestao da važi 10. aprila 2003. godine, a da je inicijativa podneta 23. februara 2008. godine, Ustavni sud je utvrdio da je inicijativa podneta po isteku roka u kome Sud, saglasno odredbi člana 167. stav 5. Ustava, može ceniti saglasnost zakona i drugih opštih akata sa Ustavom i po prestanku njihove važnosti. Stoga je Ustavni sud ocenio da ne postoje pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda i da inicijativu treba odbaciti, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008).

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-28/2008 od 12. juna 2008. godine

S obzirom na to da je osporena Odluka prestala da važi u aprilu 2000. godine, a da je inicijativa podneta u novembru 2004. godine, Ustavni sud je utvrdio da inicijativa nije podneta blagovremeno, tj. da je protekao rok iz člana 125. stav 2. Ustava od 1990. godine, odnosno rok iz člana 168. stav 5. važećeg Ustava.

Ustavni sud je doneo

Z A K L j U Č A K

Odbacuje se inicijativa ocenu ustavnosti člana 81. Odluke o komunalnom uređenju ("Opštinski službeni glasnik", broj 32/1993), koju je na sednici održanoj 9. jula 1993. godine donela Skupština opštine Pirot.

O b r a z l o Ź e n j e

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za ocenu ustavnosti člana 81. Odluke o komunalnom uređenju. U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je navedena Odluka prestala da važi 22. aprila 2000. godine, danom stupanja na snagu Odluke o komunalnom uređenju ("Opštinski službeni glasnik", broj 9/2000).

Prema članu 168. stav 5. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud može oceniti saglasnost zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opštih akata sa zakonom i po prestanku njihovog važenja, ako je postupak ocene ustavnosti pokrenut najkasnije u roku od šest meseci od prestanka njihovog važenja. Članom 125. stav 2. Ustava Republike Srbije iz 1990. godine, koji je bio na snazi u trenutku podnošenja inicijative, bilo je utvrđeno da Ustavni sud ocenjuje ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i drugih opštih akata koji su prestali da važe, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.

S obzirom na to da je osporena odluka prestala da važi u aprilu 2000. godine, da je inicijativa podneta u novembru 2004. godine, Ustavni sud je utvrdio da inicijativa nije podneta blagovremeno, t.j. da je protekao rok iz člana 125. stav 2. Ustava iz 1990. godine, odnosno rok iz člana 168. stav 5. važećeg Ustava.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Suda, pa je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), rešio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj

IU-436/2004 od 24. aprila 2008. godine

O istom pitanju, Ustavni sud je odlučio na isti način

u zaključcima br. IU-34/2007 od 24. aprila 2008, IU-5372007

od 1. aprila 2008, IU-222/2006 od 8. aprila 2008. godine,

IU-409/2004 od 1. aprila 2008, IU-161/2005 od 1. aprila 2008,

IU-383/2005 od 1. aprila 2008, IU-129/2006 od 1. aprila 2008,

IU-269/2006 od 17. aprila 2008, IU-20/2008 od 15. maja 2008,

IU-55/2008 od 29. maja 2008, IU-178/2006 od 10. aprila 2008 i

IU-64/2007 od 17. jula 2008. godine

Nedostatak procesnih pretpostavki za vođenje postupka

Ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda o nepostojećoj odredbi opšteg akta, budući da osporena odredba člana 2. Odluke o izmenama i dopunama Statuta opštine Šid nije bila u pravnom poretku, u situaciji kada je objavljivanjem Odluke o stavljanju van snage dela ove Odluke u istom broju službenog

glasila u kome je objavljena i osporena Odluka ta odredba stavljena van snage.

Kada ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje o podnetoj inicijativi, predlog za donošenje privremene mere je bespredmetan.

Ustavni sud na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, razmatrao je inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 2. Odluke o izmenama i dopunama Statuta opštine Šid koju je Skupština opštine Šid donela na sednici održanoj 11. aprila 2005. godine sa predlogom da Sud obustavi primenu osporene odredbe Odluke. Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", br. 109/07) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08), doneo Zaključak o odbacivanju inicijative.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba člana 2. Odluke o izmenama i dopunama Statuta opštine Šid ("Službeni list opština Srema", broj 16/05) nije bila u pravnom poretku jer je objavljivanjem Odluke o stavljanju van snage dela odluke o izmenama i dopunama Statuta opštine Šid u istom broju Službenog lista opština Srema 20. juna 2005. godine, ta odredba stavljena van snage.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud se nije izjašnjavao o predlogu za donošenje privremene mere jer je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Suda.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-234/2005 od 24. aprila 2008. godine

Kada je donosilac osporenog akta pravno prestao da postoji, Ustavni sud odbacuje inicijativu, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

Ustavni sud doneo je

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za ocenu zakonitosti Statuta Društvenog preduzeća Rudnik kvarcnog peska "Srbokvarc", Rgotina, br. 01-580/97 i 55/99, od 22. decembra 1997. godine i od 2. februara 1999. godine.

Obrazloženje

Sud Srbije i Crne Gore, na osnovu člana 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), ustupio je Ustavnom sudu Republike Srbije inicijativu za ocenu zakonitosti Statuta Društvenog preduzeća Rudnik kvarcnog peska "Srbokvarc", Rgotina, br. 01-580/97 i 55/99, od 22. decembra 1997. godine i od 2. februara 1999. godine.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je rešenjem Trgovinskog suda u Zaječaru, od 14. jula 2006. godine, zaključen postupak stečaja nad Društvenim preduzećem Rudnik kvarcnog peska "Srbokvarc", Rgotina, kao i da je izvršnim rešenjem istog suda od 8. novembra 2006. godine naloženo Agenciji za privredne registre brisanje tog pravnog lica iz registra. Imajući u vidu da je donosilac osporenog statuta pravno prestao da postoji, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje u ovom predmetu.

Na osnovu izloženog, člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 6. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/08), Ustavni sud je doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-148/2005 od 24. aprila 2008. godine

Ustavni sud je nadležan da odlučuje o zabrani rada udruženja građana, a ne i o njihovom brisanju iz registra. Podneti zahtev ne može se smatrati zahtevom za zabranu rada navedenog udruženja, jer podnosilac zahteva nije aktivno legitimisan za podnošenje tog zahteva, a navedeni razlozi po svojoj sadržini ne predstavljaju osnove za zabranu rada udruženja građana utvrđene članom 55. stav 4. Ustava.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se "Zahtev za brisanje iz Registra udruženja građana, društvenih organizacija i političkih organizacija Udruženja sokolara Jugoslavije "Nobilis Ars" sa sedištem u Senti".

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je podnet "Zahtev za brisanje iz Registra udruženja građana, društvenih organizacija i političkih organizacija, Udruženja građana pod nazivom: Udruženje sokolara Jugoslavije "Nobilis Ars" sa sedištem u Senti". Podnosilac smatra da je brisanje ove organizacije "nužno" iz razloga što njeno postojanje kao registrovanog udruženja pričinjava neprocenjivu štetu za ugroženu populaciju ptica grabljivica.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio: da je sloboda udruživanja zajemčena odredbom člana 55. Ustava Republike Srbije, kojom je, između ostalog, utvrđeno da se udruženja osnivaju bez prethodnog odobrenja, uz upis u registar koji vodi državni organ, u skladu sa zakonom, kao i da Ustavni sud može zabraniti samo ono udruženje čije je delovanje usmereno na nasilno rušenje ustavnog poretka, kršenje zajemčenih ljudskih i manjinskih prava ili izazivanje rasne, nacionalne i verske mržnje; da je na osnovu člana 167. stav 3. Ustava nadležan da odlučuje o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije ili udruženja

građana; da prema odredbi člana 80. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu predlog za zabranu rada mogu podneti Vlada, Republički javni tužilac ili organ nadležan za upis u registar čija se zabrana rada predlaže; da prema Zakonu o društvenim organizacijama i udruženjima građana ("Službeni glasnik SRS", br. 24/82, 39/83, 17/84, 50/84, 45/85 i 12/89, "Službeni glasnik RS", br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05) i Zakonu o udruživanju građana i udruženja, društvene organizacije i političke organizacije koje se osnivaju za teritoriju SFRJ ("Službeni list SFRJ", broj 42/90, "Službeni list SRJ", br. 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 i 73/200), registar udruženja vodi ministarstvo nadležno za poslove državne uprave, koje u skladu sa tim vrši upis udruženja u registar i njihovo brisanje iz registra.

Iz navedenih odredaba Ustava Republike Srbije proizlazi da je Ustavni sud nadležan da odlučuje samo o zabrani rada udruženja građana, a ne i o njihovom brisanju iz registra. Takođe, Ustavni sud je utvrdio, da se podneti zahtev ne može smatrati zahtevom za zabranu rada navedenog udruženja, jer podnosilac zahteva nije aktivno legitimisan za njegovo podnošenje, a osim toga razlozi navedeni u zahtevu zbog kojih se traži intervencija Ustavnog suda, po svojoj sadržini ne mogu biti osnov za zabranu rada navedenog udruženja polazeći od Ustavom utvrđenih razloga za zabranu iz člana 55. stav 4. Ustava.

S obzirom na izneto, Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tač. 1) i 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) podneti zahtev odbacio zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IVU-142/2007 od 19. juna 2008. godine

Okončavanje postupka

Kako je osporeni Pravilnik prestao da važi, predlagač se nakon toga nije izjasnio da ostaje pri predlogu i Ustavni sud nije našao osnova da sam nastavi postupak u ovom predmetu, to su stekli uslovi za okončavanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Pravilnika, saglasno članu 68. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Okončava se postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 17. Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih u JP "Elektroistok", broj 7345/6, od 30 jula 2003. godine.

Obrazloženje

Ustavnom sudu podnet je predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 17. Pravilnika o rešavanju stambenih potreba zaposlenih u JP "Elektroistok", broj 7345/6, od 30 jula 2003. godine.

U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je da je osporeni pravilnik

prestao da važi i da se predlagač na zahtev Suda u ostavljenom roku nije izjasnio da li ostaje pri predlogu. Kako Ustavni sud nije našao osnova da sam nastavi postupak u ovom predmetu, saglasno članu 68. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), odlučio je da okonča postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe Pravilnika.

Na osnovu izloženog, člana 48. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 8. Poslovnika o radu Ustavnog suda, Ustavni sud je doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-493/2004 od 10. jula 2008. godine

Kada predlagači i podnosioci inicijativa povuku predloge, odnosno odustanu od podnetih inicijativa, a Sud ne nađe osnova da sam nastavi postupak, postupak se okončava.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Okončava se postupak za ocenu ustavnosti odredaba čl. 35. do 37. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", broj 61/05).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneto je više predloga i inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti odredaba čl. 35. do 37. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", broj 61/05). Predlagači i podnosioci inicijativa navode da osporene odredbe Zakona nisu u saglasnosti sa odredbama čl. 13, 55, 56, 58, 59, 63, 64. i 72. st. 2. i 4. Ustava Republike Srbije od 1990. godine. U jednoj inicijativi osporena je saglasnost navedenih odredaba Zakona i sa odredbama čl. 97. i 194. Ustava Republike Srbije od 2006. godine. Navode dalje, da osporene odredbe Zakona nisu u saglasnosti ni sa Zakonom o privatizaciji, Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da su Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Službeni glasnik RS", broj 101/07), izvršene, pored ostalog, odgovarajuće izmene osporenih odredaba čl. 35. do 37. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju. Takođe, Ustavni sud je konstatovao da su predlagači i podnosioci inicijativa povukli predloge, odnosno odustali od podnetih inicijativa.

S obzirom na to da Ustavni sud nije našao osnova da sam nastavi postupak, kao i da na osnovu člana 167. stav 1. Ustava nije nadležan da ocenjuje međusobnu saglasnost zakona, jer se radi o aktima iste pravne snage, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 68. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda (Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), okončao postupak za ocenu ustavnosti osporenih odredaba čl. 35. do 37. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o osiguranju.

Na osnovu izloženog, člana 48. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 8. Poslovnika o radu Ustavnog suda, Ustavni sud je doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-303/2005 od 17. jula 2008. godine

O istom pitanju Ustavni sud je odlučio na istovetan način
u Zaključku broj IU-148/2005 od 24. aprila 2008. godine

Neprecizna inicijativa, predlog ili drugi zahtev

Ustavni sud je, s obzirom da inicijator u ostavljenom roku nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje inicijativi, odnosno inicijativu nije precizirao na propisan način, inicijativu odbacio, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 1. tačka 4. Poslovnika o radu Ustavnog suda.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se inicijativa za "izmenu ili brisanje člana 77. st. 3. i 4. Zakona o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SRJ", br. 24/98, 22/98-ispravka i 25/00)".

Obrazloženje

Ustavnom sudu podneta je inicijativa za "izmenu ili brisanje člana 77. st. 3. i 4. Zakona o osnovnim pravima boraca, vojnih invalida i porodica palih boraca ("Službeni list SRJ", br. 24/98, 22/98-ispravka i 25/00)". U inicijativi se navodi da su navedenim odredbama Zakona povređena "ustavna prava i načela medicinske struke", a koja se odnose na vreme u kom treba pribaviti medicinsku dokumentaciju iz perioda od jedne, odnosno dve godine dok su trajale okolnosti kada je bolest nastala. Dalje se navodi da se navedenim odredbama negira postojanje posttraumatskog stresnog poremećaja koji se, kod obolelih lica, može javiti kako u vremenu izvršenja borbenih zadataka, tako i u periodu od nekoliko godina po završetku tih aktivnosti, kao i da se time narušava pravo na jednakost svih obolelih.

Dopisom od 21. marta 2008. godine od inicijatora je zatraženo da, u roku od 15 dana od dana prijema dopisa, Ustavnom sudu dostavi uređenu i dopunjenu inicijativu, saglasno odredbi člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007). Inicijator je upozoren da inicijativa može biti odbačena ukoliko u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Inicijator je 24. marta 2008. godine primio dopis Ustavnog suda, ali

Sudu nije u ostavljenom roku dostavio uređenu i dopunjenu inicijativu u smislu navedenog dopisa Ustavnog suda.

S obzirom da inicijator u ostavljenom roku nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po inicijativi, Ustavni sud je inicijativu odbacio, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 1. tačka 4. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008).

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-17/2008 od 15. maja 2008. godine

Kada predlog za ocenu ustavnosti i zakonitosti ne sadrži podatke neophodne za vođenje postupka propisane u članu 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud, na osnovu člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda, traži od predlagača da uredi predlog na način kako je to Zakonom propisano. Ukoliko predlagač ne uredi i upotpuni predlog na zahtev Suda, predlog se odbacuje donošenjem zaključka o tome.

Ustavni sud Republike Srbije, na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, razmatrao je predlog za ocenu ustavnosti "naplaćivanja naknade za gradsko građevinsko zemljište", i na osnovu člana 36. stav 1. tačka 3. i člana 48. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 4. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo ZAKLJUČAK o odbacivanju predloga.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je, odredbom člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu propisano da predlog, odnosno inicijativa za ocenu ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta sadrži: naziv opšteg akta, oznaku odredbe, naziv i broj službenog glasila u kome je objavljen, razloge na kojima se predlog zasniva, predlog ili zahtev kako da se odluči, kao i druge podatke od značaja za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Imajući u vidu činjenicu da predlog nije sadržao podatke neophodne za vođenje postupka navedene u citiranoj odredbi člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, to je Ustavni sud, na osnovu člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda, zatražio od predlagača da uredi predlog na način kako je to Zakonom propisano. Kako predlagač i u naknadno dostavljenom dopisu nije naznačio neophodne podatke na osnovu kojih bi Ustavni sud, u smislu nadležnosti utvrđene članom 167. Ustava Republike Srbije mogao da odlučuje, predlog je Zaključkom odbačen.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-373/2005 od 24. aprila 2008. godine

O istom pitanju Ustavni sud je odlučio na istovetan način u zaključcima br. IU-165/2006 od 15. maja 2008. godine, IU-247/2006 od 10. aprila 2008, IU-81/2008 od 10. jula 2008, IU-51/2007 od 10. jula 2008, IU-111/2007 od 10. jula 2008. i IU-246/2006 od 15. aprila 2008. godine

Anonimna inicijativa

Anonimnu inicijativu, koja ne sadrži neophodne podatke za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda, Sud odbacuje, zbog nedostatka procesnih pretpostavki za postupanje po takvoj inicijativi.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se anonimna inicijativa za ocenu ustavnosti "uredbi grada Novog Sada."

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je 3. oktobra 2006. godine, anonimna inicijativa za preispitivanje ustavnosti "uredbi grada Novog Sada kojima se propisuje da garsonjere koje se grade moraju imati najmanje 24 m²".

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je Ustav Republike Srbije stupio na snagu 8. novembra 2006. godine, te da je na osnovu Ustava donet Zakon o Ustavnom sudu ("Sl. glasnik RS", broj 109/2007). Odredbom člana 112. Zakona, propisano je da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

S obzirom na činjenicu da inicijativa ne sadrži podatke relevantne za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda, a kako se radi o anonimnoj inicijativi koju Sud, u smislu člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda, nije mogao da pošalje na uređivanje, Ustavni sud je inicijativu odbacio.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-257/2006 od 15. maja 2008. godine

Ne postoje procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje Ustavnog suda po anonimnoj inicijativi, jer se, prema članu 32. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, postupak pred Ustavnim sudom ne može voditi po anonimnoj inicijativi.

Ustavni sud, na sednici održanoj 8. aprila 2008. godine, razmatrao je anonimnu inicijativu "zaposlenih u JP PTT saobraćaja Srbija - Beograd" za ocenu zakonitosti Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova u Javnom preduzeću PTT "Srbija" Beograd ("Službeni PTT glasnik", broj 430/06). Ustavni sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08-ispravka) jednoglasno doneo ZAKLJUČAK o odbacivanju anonimne inicijative.

Ustavni sud je utvrdio da je Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova u Javnom preduzeću PTT "Srbija" Beograd, doneo generalni direktor Javnog preduzeća u okviru zakonom utvrđenog ovlašćenja, a osporenim odredbama čl. 2. i 3. Pravilnika utvrđeni su vrsta i stepen stručne spreme i drugi posebni uslovi za rad na grupi poslova u Javnom preduzeću, u skladu sa Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05 i 61/05).

S obzirom na to da je predmetna anonimna inicijativa nerazumljiva i nepotpuna u smislu odredba člana 35. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je odbacio anonimnu inicijativu, jer za vođenje postupka i odlučivanje ne postoje procesne pretpostavke utvrđene zakonom.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-155/2006 od 8. aprila 2008. godine

Preispitivanje zaključka Ustavnog suda

Kada u zahtevu za preispitivanje donetog Zaključka Ustavnog suda nisu izneti razlozi za drugačije odlučivanje Ustavnog suda o istoj stvari, Ustavni sud zahtev odbacuje, saglasno odredbama člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda.

Ustavni sud je doneo sledeći

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se zahtev za preispitivanje Zaključka Ustavnog suda broj IU-163/2004 od 16. marta 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Zaključkom Ustavnog suda broj IU-163/2004, koji je donet na sednici održanoj 16. marta 2006. godine, odbačena je Vaša inicijativa za pokretanje postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti Odluke Izvršnog odbora Socijalističke partije Srbije, od 14. novembra 2000. godine. Analizirajući pravnu prirodu osporene Odluke, kojom je smanjena cena rada zaposlenih u stručnoj službi Gradskog odbora SPS, od 1. septembra 2000. godine i pristupilo se isplati minimalne zarade radi obezbeđenja njihove materijalne i socijalne sigurnosti, Ustavni sud je ocenio da osporena Odluka predstavlja akt određene poslovne politike u raspodeli zarada zaposlenih i kao takva nema karakter opšteg pravnog akta iz člana 125. Ustava Republike Srbije za čiju je ocenu nadležan Ustavni sud.

Imajući u vidu da u Vašem zahtevu za preispitivanje navedenog Zaključka Ustavnog suda, nisu izneti razlozi takve prirode koji bi zahtevali drugačije

odlučivanje Ustavnog suda, u ovoj pravnoj stvari, stekli su se procesni uslovi iz člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Sl. glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Sl. glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) da Ustavni sud odbaci podneti zahatev.

Zaključak Ustavnog suda broj
IU-163/2004 od 15. maja 2008. godine

IR predmeti (nenadležnost Ustavnog suda)

Ustavni sud prema odredbama Ustava Republike Srbije o nadležnosti ovog Suda, nije nadležan za ocenu ustavnosti i zakonitosti pojedinačnih pravnih akata, kao što su: akti privrednih društava iz njihove poslovne politike, presude i drugi akti sudova i državnih organa doneti u pojedinačnim pravnim stvarima, ugovori iz oblasti imovinskih odnosa ugovornih strana, akti izbornih komisija i sudova doneti u postupku izbora i sl.

Ustavni sud može odlučivati o pojedinačnim aktima, odnosno radnjama državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja samo kada je podneta ustavna žalba protiv ovih tih akata, i to samo zbog povrede ili uskraćivanja Ustavom zajemčenih prava podnosioca.

Ustavni sud, na sednici održanoj 24. aprila 2008. godine, razmotrao je zahtev za ocenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Skupštine akcionara "Hempro"a.d. Beograd, o dokapitalizaciji-povećanju osnovnog kapitala novim ulozima, od 17. 12. 2004. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), doneo Zaključak kojim je odbacio navedeni zahtev.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da se inicijativom traži ocena ustavnosti i zakonitosti pojedinačnog akta. Na osnovu člana 167. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud odlučuje o saglasnosti opštih akata sa Ustavom i zakonom.

S obzirom na to da se inicijativom traži ocena ustavnosti i zakonitosti pojedinačnog akta, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda iz člana 167. Ustava.

Na osnovu izloženog, Ustavni sud je odlučio da podnetu inicijativu odbaci.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-127/2006 od 24. aprila 2008. godine

Ustavni sud Republike Srbije, na sednici održanoj 17. aprila 2008. godine, razmatrao je Vaš zahtev za ocenu zakonitosti Rešenja Ministarstva finansija - Devizni inspektorat, broj 18/0 - 03 - 004/07 - 011 od 3. januara 2007. godine i na

osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), doneo Zaključak kojim je odbacio navedeni zahtev.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak, jer je utvrdio da je osporeni akt po svojoj prirodi pojedinačni pravni akt, a saglasno odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud nije nadležan da odlučuje o zahtevima za ocenu zakonitosti pojedinačnih pravnih akata.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-9/2007 od 17. aprila 2008. godine

Obaveštavate se da je Ustavni sud je na sednici održanoj 12. juna 2008. godine, razmatrao Vašu "žalbu" na Ugovor o poklonu nepokretnosti koji je zaključen 31. januara 1992. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu "Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008) doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da osporeni Ugovor ne predstavlja opšti pravni akt, te ne postoje procesne pretpostavke za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda iz člana 167. Ustava Republike Srbije.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-63/2008 od 12. juna 2008. godine

Obaveštavate se da je Ustavni sud je na sednici održanoj 10. jula 2008. godine, razmatrao Vašu žalbu protiv presude Opštinskog suda u Prokuplju K. 180/03 od 13. oktobra 2003. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu "Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Po oceni Ustavnog suda, Vaš podnesak se ne može smatrati ustavnom žalbom u smislu člana 170. Ustava Republike Srbije, iz razloga što ste žalbu podneli zbog povrede materijalnog prava, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, a ustavna žalba se može podneti zbog povrede, odnosno skraćivanja prava i sloboda zajemčenih Ustavom. Takođe ukazujemo da se, saglasno odredbi člana 113. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbi čl. 167. i 170. Ustava, nije nadležan da odlučuje po žalbama kojima se raži ocena zakonitosti odluka redovnih sudova, odnosno izjavljuje žalba na odluku Suda koja je doneta pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-212/2008 od 10. jula 2008. godine

Obaveštavamo vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 29. maja 2008. godine razmatrao vaše "tužbe za poništaj rešenja od 28. maja 2008. godine", s predlogom da Ustavni sud poništi kao nezakonito rešenje Republičke izborne komisije broj 013-2440/08 od 14. maja 2008. godine, doneto povodom prigovora zbog

nepravilnosti u sastavu biračkih odbora na biračkim mestima broj 38 Brestovac 2 i broj 41 Donja Bela reka u opštini Bor, i rešenje Vrhovnog suda Srbije UŽ. 66/08 od 23. maja 2008. godine, donetog povodom žalbe izjavljene na navedeno rešenje Republičke izborne komisije.

Na osnovu člana 48. Zakona o ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo zaključak kojim je odbacio vaše "tužbe".

Ustavni sud je ocenio da, saglasno odredbi člana 167, Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje o zakonitosti odluka Republičke izborne komisije i Vrhovnog suda Srbije donetih u izbornim sporovima.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-219/2008 od 29. maja 2008. godine

Obaveštavamo vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 29. maja 2008. godine razmatrao vašu "tužbu" od 23. maja 2008. godine, s predlogom da Ustavni sud poništi kao nezakonito rešenje Izborne komisije opštine Bor broj 013-5/140/08 od 12. maja 2008. godine, doneto povodom prigovora na rad Biračkog odbora na biračkom mestu broj 41 Donja Bela reka u opštini Bor, i presude Okružnog suda u Zaječaru UŽ. 11/08 od 16. maja 2008. godine, donete povodom žalbe izjavljene na navedeno rešenje Izborne komisije opštine Bor.

Na osnovu člana 48. Zakona o ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo zaključak kojim je odbacio vašu "tužbu".

Ustavni sud je ocenio da, saglasno odredbi člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje o zakonitosti odluka Izborne komisije opštine Bor i Okružnog suda u Zaječaru donetih u izbornim sporovima.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-216/2008 od 29. maja 2008. godine

Obaveštavamo vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 29. maja 2008. godine razmatrao vašu "tužbu" od 23. maja 2008. godine, s predlogom da Ustavni sud poništi kao nezakonito rešenje Izborne komisije opštine Bor broj 013-5/139/08 od 12. maja 2008. godine, doneto povodom prigovora na rad Biračkog odbora na biračkom mestu broj 38 Brestovac 2 u opštini Bor, i presude Okružnog suda u Zaječaru UŽ. 12/08 od 16. maja 2008. godine, donete povodom žalbe izjavljene na navedeno rešenje Izborne komisije opštine Bor.

Na osnovu člana 48. Zakona o ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo zaključak kojim je odbacio vašu "tužbu".

Ustavni sud je ocenio da, saglasno odredbi člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje o zakonitosti odluka Izborne komisije opštine Bor i Okružnog suda u Zaječaru donetih u izbornim sporovima.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-217/2008 od 29. maja 2008. godine

Obaveštavate se da je Ustavni sud je na sednici održanoj 10. jula 2008. godine, razmatrao Vašu žalbu protiv presude Opštinskog suda u Prokuplju K. 180/03 od 13. oktobra 2003. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu "Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Po oceni Ustavnog suda, Vaš podnesak se ne može smatrati ustavnom žalbom u smislu člana 170. Ustava Republike Srbije, iz razloga što ste žalbu podneli zbog povrede materijalnog prava, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, a ustavna žalba se može podneti zbog povrede, odnosno skraćivanja prava i sloboda zajemčenih Ustavom. Takođe ukazujemo da se, saglasno odredbi člana 113. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbi čl. 167. i 170. Ustava, nije nadležan da odlučuje po žalbama kojima se raži ocena zakonitosti odluka redovnih sudova, odnosno izjavljuje žalba na odluku Suda koja je doneta pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-212/2008 od 22. maja 2008. godine

Obaveštavamo vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 22. maja 2008. godine, razmatrao vašu "inicijativu" za ocenu zakonitosti stava I izreke rešenja Trgovinskog suda u Užicu Iv. 661/07 od 18. maja 2005. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak kojim je odbacio vaš zahtev.

Ustavni sud prema članu 167. st. 1, 2, i 3. Ustava Republike Srbije odlučuje o saglasnosti zakona i drugih opštih akata sa Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima, saglasnosti potvrđenih međunarodnih ugovora s Ustavom kao i saglasnosti opštih akata sa zakonom. Budući da navedeno rešenje Trgovinskog suda u Užicu nije opšti pravni akt u smislu člana 167. Ustava, već pojedinačni pravni akt, to ovaj Sud nije nadležan da odlučuje po vašoj "inicijativi".

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbama člana 167. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje po inicijativama kojima se traži ocena zakonitosti odluka sudova opšte nadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-101/2007 od 22. maja 2008. godine

Obaveštavate se da je Ustavni sud je na sednici održanoj 10. jula 2008. godine, razmatrao Vašu žalbu izjavljenu protiv presude Vrhovnog suda Srbije Uv 973/06 od 30. avgusta 2007. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Po oceni Ustavnog suda, Vaš podnesak se ne može smatrati ustavnom

žalbom u smislu člana 170. Ustava Republike Srbije, iz razloga što ste žalbu podneli zbog povrede materijalnog prava, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, a ustavna žalba se može podneti zbog povrede, odnosno skraćivanja prava i sloboda zajemčenih Ustavom.

Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbi čl. 167. i 170. Ustava, nije nadležan da odlučuje po žalbama kojima se traži ocena zakonitosti odluka redovnih sudova.

Zaključak Ustavnog suda broj

IR-234/2008 od 10. jula 2008. godine

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 22. maja 2008. godine, razmatrao Vaš zahtev, koji je podnet 26. marta 2008. godine, naslovljen kao „žalba“, za ocenu zakonitosti presude Opštinskog suda u Kikindi P. 306/06 od 18. decembra 2006. godine, presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 259/07 od 17. aprila 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kikindi P. 306/06 od 1. juna 2007. godine i rešenja Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 1193/07 od 20. februara 2008. godine. Na osnovu člana 48. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Sud je doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Po oceni Ustavnog suda, Vaš podnesak se ne može smatrati ustavnom žalbom u smislu člana 170. Ustava Republike Srbije, prema kome se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Pored toga, odredbom člana 84. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je, pored ostalog, da se ustavna žalba može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, a članom 85. Zakona utvrđena je sadržina ustavne žalbe.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbama čl. 167. i 170. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje po zahtevima kojima se traži ocena zakonitosti odluka sudova opšte nadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj

IR-87/2008 od 22. maja 2008. godine

Obaveštavamo Vas da je Ustavni sud na sednici održanoj 22. maja 2008. godine, razmatrao Vaš zahtev, podnet 16. januara 2008. godine, naslovljen kao „revizija“, za ocenu stava III presude Opštinskog suda u Nišu P.br. 5947/93 od 28. decembra 1998. godine, presude Okružnog suda u Nišu Gž. 277/2000 od 18. februara 2000. godine, presude Okružnog suda u Nišu Gž. 2475/03 od 10. oktobra 2003. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Rev. 473/04 od 7. aprila 2004. godine i na osnovu člana 44. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) doneo Zaključak kojim je odbacio Vaš zahtev.

Po oceni Ustavnog suda, Vaš podnesak se ne može smatrati ustavnom žalbom u smislu člana 170. Ustava Republike Srbije, prema kome se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija

kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Pored toga, odredbom člana 84. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je, pored ostalog, da se ustavna žalba može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajamčena Ustavom, a članom 85. Zakona utvrđena je sadržina ustavne žalbe.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud je doneo navedeni Zaključak pošto je utvrdio da, saglasno odredbama čl. 167. i 170. Ustava Republike Srbije, nije nadležan da odlučuje po žalbama kojima se traži ocena zakonitosti odluka sudova opšte nadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj
IR-20/2008 od 22. maja 2008. godine

POSTUPAK REŠAVANJA SUKOBA NADLEŽNOSTI

Sukob nadležnosti (negativni) između suda i poreske uprave

Za izvršenje novčane obaveze na ime naknade za korišćenje objekata za navodnjavanje po rešenju poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", kao prihoda tog javnog preduzeća, nadležan je opštinski sud, prema odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Za izvršenje novčane obaveze po rešenju poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine" broj 4162313 od 17. marta 2003. godine, kojim je obveznik DPP "Virt" iz Vršca zadužen na plaćanje naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje za 2003. godinu, nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

O b r a z l o ž e n j e

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", iz Novog Sada, podnelo je zahtev Ustavnom sudu za rešavanje sukoba nadležnosti između Opštinskog suda u Vršcu i Ministarstva finansija - Poreske uprave - Filijala Vršac. Prema navodima iz zahteva, opštinski sud se oglosio stvarno i mesno nenadležnim za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", kojim je zaduženo DPP "Virt" iz Vršca za plaćanje naknade na korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje za 2003. godinu. Odlučujući po prigovoru, rešenje je preinačeno, tako što je predlog za izvršenje odbačen zbog apsolutne nenadležnosti suda. Spis je prosleđen Trgovinskom sudu koji se, takođe, oglosio apsolutno nenadležnim za postupanje. Nakon toga je isto preduzeće podnelo predlog za prinudnu naplatu Poreskoj upravi, koja je zaključkom odbila predlog. Drugostepeni organ je izjavljenu žalbu na taj zaključak odbio. Kako i sud i organ uprave smatraju da nisu nadležni za postupanje, podnosilac zahteva traži da Ustavni sud odluči o nastalom sukobu nadležnosti.

U odgovoru Ustavnom sudu, Opštinski sud u Vršcu je naveo činjenično stanje u predmetu.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad, u odgovoru, s pozivom na odredbe Zakona o vodama, Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i Zakona o javnim приходima i javnim rashodima, navodi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod, a budući da naknada za odvodnjavanje ne predstavlja javni prihod, već prihod

vodoprivredne organizacije, odnosno preduzeća, Poreska uprava nije stvarno nadležna za sprovođenje prinudne naplate te naknade, koja se vrši u sudskom postupku shodno članu 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", Novi Sad, rešenjem broj 4162313 od 17. marta 2003. godine utvrdilo je obvezniku DPP "Virt" iz Vršca visinu naknade za plaćanje naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje za 2003. godinu. Kako potraživanje nije plaćeno za period januar-avgust 2003. godine, podnet je predlog za izvršenje Opštinskom sudu u Vršcu.

Opštinski sud u Vršcu se rešenjem Iv-535/03 od 24. decembra 2004. godine oglosio stvarno i mesno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je rešenjem IPV (Iv) br. 16/05 od 1. marta 2005. godine preinačio rešenje I. Br. 535/03 od 24. decembra 2004. godine i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti s obrazloženjem da konkretna naknada predstavlja javni prihod na koji se primenjuju propisi iz oblasti poreza, te je za prinudnu naplatu tog javnog prihoda nadležna poreska uprava. Spis je dostavljen Trgovinskom sudu u Pančevu.

Trgovinski sud u Pančevu je dopisom I 459/05 od 31. maja 2005. godine vratio spise Opštinskom sudu u Vršcu, jer se taj sud oglosio apsolutno nenadležnim, što podrazumeva da je apsolutno nenadležan i bilo koji drugi sud.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi - Filijali Vršac koja je zaključkom broj 433-1963/05-23 od 20. decembra 2005. godine odbila predlog, navodeći da su sredstva ostvarena na ovaj način prihod Javnog vodoprivrednog preduzeća. Na rešenje je izjavljena žalba.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad je rešenjem broj 433-67/2006 od 31. januara 2006. godine odbilo žalbu, sa obrazloženjem da iz odredbi čl. 99. i 107. Zakona o vodama, te člana 160. Zakona o poreskom postupku u poreskoj administraciji i člana 12. Zakona o javnim приходima i javnim rashodima proizlazi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod.

Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) u članu 99. stav 3. propisuje da su sredstava ostvarena od naknade za odvodnjavanje, naknade za navodnjavanje, naknade za korišćenje vodoprivrednih objekata i za vršenje drugih usluga prihod javnog vodoprivrednog preduzeća, a u članu 107. Zakona, da se u pogledu rokova, plaćanja akontacije naknada, zastarelosti, kamata, obnove postupka i postupka prinudne naplate naknada i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, kada su u pitanju preduzeća koja imaju status korporacija primenjuju propisi o porezu na dobit korporacija, a za ostale obveznike plaćanja naknada propisi o plaćanju poreza na dohodak građana.

Prinudnu naplatu poreza na dobit korporacija uređivao je Zakon o porezu na dobit korporacija ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 20/92, 20/93, 67/93 i 19/94), koji je prestao da važi na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", br. 43/94, 53/95, 52/96, 54/96, 42/98, 48/99 i 54/99), koji je takođe prestao da važi 1. jula 2001. godine, na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 25/01), koji je u odredbi člana 77. stav 1. propisivao da će ako obveznik dospeli porez ne plati u propisanom roku, nadležni poreski organ doneti rešenje o prinudnoj naplati putem prenosa sredstava sa računa

obveznika na odgovarajući uplatni račun poreza. Odredbama čl. 124 do 156. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", broj 24/01), koje su prestale da važe 1. januara 2003. godine na osnovu čl. 192. tač. 5) i 6) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 80/02), bilo je propisano da prinudnu naplatu poreza sprovodi poreski organ.

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), u članu 2. propisuje da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno; kao i da se primenjuje i na novčane kazne, kamate po osnovu dospelog, a neplaćenog poreza, troškove postupka prinudne naplate poreza i troškove poreskoprekršajnog postupka. Prema članu 160. tač. 4. i 14. Poreska uprava vrši redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Zakon o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 33/04 i 135/04) u članu 2. stav 1. propisuje da se zakonom mogu uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni ovim zakonom. Prema članu 7. Zakona, javnim prihodima u smislu ovog zakona smatraju se prihodi kojima se finansiraju prava i dužnosti Republike i poslovi i zadaci grada Beograda i opštine utvrđeni Ustavom i zakonom, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. U članu 9. tač. 1. i 4. Zakona, kao vrsta javnih prihoda navedeni su: porezi, carine i druge uvozne dažbine, takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, javni zajmovi i ostali javni prihodi. Prema članu 12. tačka 1. Zakona, zakonom se mogu uvesti, kao naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, i naknade za korišćenje vode. Prema članu 17. tač. 1, 3. i 6. Zakona, ostalim javnim prihodima iz člana 9. tačka 4. ovog zakona smatraju se novčane kazne izrečene u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred državnim organom; prihodi koje svojom delatnošću ostvare državni organi i prihodi od koncesione naknade.

Prema članu 266. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 33/97 i 31/01), izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obaveza izvršenika sprovodi se administrativnim putem; izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem; izuzetno izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza iz primanja po osnovu radnog odnosa može se sprovesti administrativnim putem po pristanku izvršenika (administrativna zabrana).

Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u članu 1. stav 1. propisuje da se ovim zakonom uređuje postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave i sprovode obezbeđenje potraživanja, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Prema članu 30. tačka 2. Zakona, izvršna isprava je izvršna odluka donesena u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Iz izloženih zakonskih odredbi, po oceni Ustavnog suda, sledi da je način obavljanja vodoprivredne delatnosti, organizovanja i finansiranja vodoprivredne delatnosti uređen Zakonom o vodama, koji ne sadrži odredbe koje regulišu postupak prinudne naplate naknada, već u odredbi člana 107. tog zakona upućuje na primenu propisa o porezu na dobit korporacija, odnosno propisa o plaćanju poreza na dohodak građana, zavisno od toga da li su obveznici plaćanja naknada preduzeća koja imaju status korporacija, ili su to ostali obveznici plaćanja naknada.

Polazeći od toga da je sistem javnih prihoda uređen Zakonom o javnim prihodima i javnim rashodima i da se kao javni prihodi mogu uvoditi samo oni javni

prihodi koji su ustanovljeni tim zakonom, te da naknada za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje za razliku od naknada za korišćenje vode, nije javni prihod u smislu člana 7. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima, niti predstavlja naknadu za korišćenje dobara od opšteg interesa iz člana 9. tačka 1. istog zakona, odnosno ostale javne prihode iz člana 9. tačka 4. tog zakona, već je prihod javnog vodoprivrednog preduzeća, po oceni Ustavnog suda, odredbe o prinudnoj naplati poreza iz čl. 77. do 112. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji koje se odnose samo na javne prihode, ne mogu se primeniti na prinudnu naplatu naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje kao prihod javnog preduzeća.

Imajući u vidu da se postupak izvršenja prinudne naplate naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje sprovodi na osnovu upravnog akta - rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčano potraživanje da se, prema članu 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku, izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi sudskim putem, da je Zakonom o izvršnom postupku uređen postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, te da su prestale da važe odredbe o prinudnoj naplati iz Zakona o porezu na dobit preduzeća i Zakona o porezu na dohodak građana, na čiju primenu u postupku prinudne naplate naknade za plaćanje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje, kao posebnih propisa, upućuje član 107. Zakona o vodama, po oceni Ustavnog suda, u konkretnom slučaju, za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Ustavni sud je, takođe, na osnovu člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da se rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 57/2008)
IIU-164/2006 od 1. aprila 2008. godine

Za prinudno izvršenje predmetnog rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčani iznos, radi naplate naknade za korišćenje objekata za navodnjavanje, kao prihoda tog javnog vodoprivrednog preduzeća, nije nadležna poreska uprava u upravnom postupku administrativnog izvršenja, već sud u sudskom izvršnom postupku, u konkretnom slučaju – Opštinski sud u Vršcu.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Za izvršenje novčane obaveze po rešenjima poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", broj 4163314 od 15. marta 2001. godine i broj 4163314 od 21. januara 2002. godine, kojim je obveznik "Alfa protein" DPP, iz Vršca, zadužen na plaćanje naknade za korišćenje objekata Hs DTD za

obezbeđenje vode za navodnjavanje u 2001. godini i 2002. godini, nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

O b r a z l o ž e n j e

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", iz Novog Sada, podnelo je dva zahteva Ustavnom sudu za rešavanje sukoba nadležnosti između Opštinskog suda u Vršcu i Ministarstva finansija - Poreske uprave - Filijala Vršac. Prema navodima iz zahteva, opštinski sud se oglasio stvarno i mesno nenadležnim za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", kojim je zaduženo "Alfa protein" DPP, iz Vršca, na plaćanje naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje u 2001. i 2002. godini. Odlučujući po prigovoru, rešenje je preinačeno, tako što je predlog za izvršenje odbačen zbog apsolutne nenadležnosti suda. Spis je prosleđen trgovinskom sudu koji se takođe oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje. Nakon toga je isto Preduzeće podnelo predlog za prinudnu naplatu Poreskoj upravi, koja je zaključkom odbila predlog. Drugostepeni organ je izjavljenu žalbu na taj zaključak odbio. Kako i sud i organ uprave smatraju da nisu nadležni za postupanje, podnosilac zahteva traži da Ustavni sud odluči o nastalom sukobu nadležnosti.

Opštinski sud u Vršcu je, povodom zahteva Ustavnog suda da se izjasni o zahtevima Javnog vodoprivrednog preduzeća za rešavanje sukoba nadležnosti, izneo činjenično stanje u predmetima.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad, u odgovoru, s pozivom na odredbe Zakona o vodama, Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i Zakona o javnim приходima i javnim rashodima navodi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod. Naknada za odvodnjavanje ne predstavlja javni prihod, već prihod vodoprivredne organizacije. Poreska uprava nije stvarno nadležna za sprovođenje prinudne naplate predmetne naknade. Prinudna naplata te naknade vrši se u sudskom postupku shodno odredbi člana 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", Novi Sad, rešenjem broj 4163314 od 15. marta 2001. godine utvrdilo je obvezniku "Alfa protein" DPP, iz Vršca, visinu naknade za plaćanje naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje u 2001. godini. Kako potraživanje nije plaćeno, podnet je predlog za izvršenje Opštinskom sudu u Vršcu.

Opštinski sud u Vršcu je rešenjem Iv-607/03 od 19. novembra 2003. godine dozvolio predloženo izvršenje, da bi rešenjem Iv broj 607/03 od 26. decembra 2003. godine stavio van snage to rešenje, ukinuo sve sprovedene izvršne radnje i oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je rešenjem IPV (Iv) br. 33/04 od 18. februara 2004. godine stavio van snage rešenje Iv broj 607/03 od 26. decembra 2003. godine, preinačio isto rešenje i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti. U obrazloženju je navedeno da konkretna naknada predstavlja javni prihod na koji se primenjuju propisi iz oblasti poreza za čiju prinudnu naplatu je nadležna Poreska uprava.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi - Filijali Vršac koja je, zaključkom broj 440-1779/05-23-2

od 17. novembra 2005. godine, odbila predlog navodeći da su sredstva ostvarena na ovaj način prihod Javnog vodoprivrednog preduzeća. Na rešenje je izjavljena žalba.

U spisima nema dokaza da je Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad odlučivalo o podnetoj žalbi, već se nalazi akt Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", Novi Sad broj 5/1244 od 3. marta 2005. godine, naslovljen kao žalba zbog nedonošenja rešenja (ćutanja administracije). Iz spisa predmeta proizlazi da upravni spor nije vođen.

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", Novi Sad, je 19. novembra 2003. godine podnelo Opštinskom sudu u Vršcu predlog za izvršenje rešenja Javnog vodoprivrednog preduzeća "Srbijavode" - Vodoprivrednog centra "Dunav", Novi Sad, broj 4163314 od 21. januara 2002. godine kojim je utvrdilo obvezniku "Alfa protein" DPP, iz Vršca, iznos naknade za korišćenje objekata Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje u 2002. godini.

Opštinski sud u Vršcu je rešenjem Iv-615/03 od 20. novembra 2003. godine dozvolio predloženo izvršenje, da bi rešenjem Iv broj 615/03 od 26. decembra 2003. godine stavio van snage to rešenje, ukinuo sve sprovedene izvršne radnje i oglasio se stvarno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je rešenjem IPV (Iv) br. 36/04 od 18. februara 2004. godine stavio van snage rešenje Iv broj 615/03 od 26. decembra 2003. godine, preinačio isto rešenje i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti. U obrazloženju je navedeno da konkretna naknada predstavlja javni prihod na koji se primenjuju propisi iz oblasti poreza za čiju prinudnu naplatu je nadležna Poreska uprava.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade za odvodnjavanje Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi - Filijali Vršac koja je, zaključkom broj 440-1779/05-23-1 od 17. novembra 2005. godine, odbila predlog navodeći da su sredstva ostvarena na ovaj način prihod Javnog vodoprivrednog preduzeća. Na rešenje je izjavljena žalba.

Ministarstvo finansija, Poreska uprava, Regionalni centar Novi Sad je rešenjem broj 433-769/2005 od 13. januara 2006. godine odbilo žalbu, s obrazloženjem da iz odredbi čl. 99. i 107. Zakona o vodama, te člana 160. Zakona o poreskom postupku u poreskoj administraciji i člana 12. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima proizlazi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod. Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" je pokrenulo upravni spor pred Vrhovnim sudom Srbije radi poništaja navedenog rešenja.

Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) u članu 99. stav 3. propisuje da su sredstava ostvarena od naknade za odvodnjavanje, naknade za navodnjavanje, naknade za korišćenje vodoprivrednih objekata i za vršenje drugih usluga prihod javnog vodoprivrednog preduzeća. U članu 107. Zakona propisano je da se u pogledu rokova plaćanja akontacije naknada, zastarelosti, kamata, obnove postupka i postupka prinudne naplate naknada i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, kada su u pitanju preduzeća koja imaju status korporacija primenjuju propisi o porezu na dobit korporacija, a za ostale obveznike plaćanja naknada propisi o plaćanju poreza na dohodak građana.

Prinudnu naplatu poreza na dobit korporacija uređivao je Zakon o porezu na dobit korporacija ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 20/92, 20/93, 67/93 i

19/94), koji je prestao da važi na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", br. 43/94, 53/95, 52/96, 54/96, 42/98, 48/99 i 54/99) koji je takođe prestao da važi 1. jula 2001. godine, na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 25/01). U odredbi člana 77. stav 1. tog zakona bilo je propisano da će ako obveznik dospeli porez ne plati u propisanom roku, nadležni poreski organ doneti rešenje o prinudnoj naplati putem prenosa sredstava sa računa obveznika na odgovarajući uplatni račun poreza. Odredbama čl. 124 do 156. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", broj 24/01), koje su prestale da važe 1. januara 2003. godine na osnovu čl. 192. tač. 5) i 6) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 80/02), bilo je propisano da prinudnu naplatu poreza sprovodi poreski organ.

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), u članu 2. propisuje da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno; kao i da se primenjuje i na novčane kazne, kamate po osnovu dospelog, a neplaćenog poreza, troškove postupka prinudne naplate poreza i troškove poreskoprekršajnog postupka. Prema članu 160. tač. 4. i 14. Poreska uprava vrši redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Zakon o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 33/04 i 135/04) u članu 2. stav 1. propisuje da se zakonom mogu uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni ovim zakonom. Prema članu 7. Zakona, javnim prihodima u smislu tog zakona smatraju se prihodi kojima se finansiraju prava i dužnosti Republike i poslovi i zadaci grada Beograda i opštine utvrđeni Ustavom i zakonom, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. U članu 9. tač. 1. i 4. Zakona, kao vrsta javnih prihoda navedeni su: porezi, carine i druge uvozne dažbine, takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, javni zajmovi i ostali javni prihodi. Prema članu 12. tačka 1. Zakona, zakonom se mogu uvesti, kao naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, i naknade za korišćenje vode. Prema članu 17. tač. 1, 3. i 6. Zakona, ostalim javnim prihodima iz člana 9. tačka 4. ovog zakona smatraju se novčane kazne izrečene u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred državnim organom; prihodi koje svojom delatnošću ostvare državni organi i prihodi od koncesione naknade.

Prema članu 266. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 33/97, 31/01), izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obaveza izvršenika sprovodi se administrativnim putem; izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem; izuzetno izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza iz primanja po osnovu radnog odnosa može se sprovesti administrativnim putem po pristanku izvršenika (administrativna zabrana).

Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u članu 1. stav 1. propisuje da se tim zakonom uređuje postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave i sprovode obezbeđenje potraživanja, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Prema članu 30. tačka 2. Zakona, izvršna isprava je izvršna odluka donesena u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Iz izloženih zakonskih odredbi, po oceni Ustavnog suda, sledi da je način obavljanja vodoprivredne delatnosti, organizovanja i finansiranja vodoprivredne delatnosti uređeno Zakonom o vodama, koji ne sadrži odredbe koje regulišu postupak

prinudne naplate naknada. Odredba člana 107. tog zakona upućuje na primenu propisa o porezu na dobit korporacija, odnosno propisa o plaćanju poreza na dohodak građana, zavisno od toga da li su obveznici plaćanja naknada preduzeća koja imaju status korporacija ili su to ostali obveznici plaćanja naknada.

Sistem javnih prihoda je uređen Zakonom o javnim приходima i javnim rashodima. Kao javni prihodi mogu se uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni tim zakonom. Naknada za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje nije javni prihod u smislu člana 7. Zakona o javnim приходima i javnim rashodima. Ona ne predstavlja ni naknadu za korišćenje dobara od opšteg interesa iz člana 9. tačka 1. istog zakona. Shodno odredbi člana 17. Zakona o javnim приходima i javnim rashodima, naknada za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje ne može smatrati ni ostalim javnim приходima iz člana 9. tačka 4. tog zakona, a uz to, sredstva ostvarena od naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje su prihod javnog vodoprivrednog preduzeća. Po oceni Ustavnog suda, odredbe o prinudnoj naplati poreza iz čl. 77. do 112. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji odnose se samo na javne prihode, a ne i na prihode koje ostvaruju javna preduzeća.

Postupak izvršenja prinudne naplate naknade za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje sprovodi se na osnovu upravnog akta - rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčani iznos. Saglasno odredbi člana 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem. Zakonom o izvršnom postupku uređen je postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Odredbe o prinudnoj naplati iz Zakona o porezu na dobit preduzeća i Zakona o porezu na dohodak građana, na čiju primenu je u postupku prinudne naplate naknada za korišćenje objekta Hs DTD za obezbeđenje vode za navodnjavanje upućivao član 107. Zakona o vodama, prestale su da važe. Iz tih razloga, po oceni Ustavnog suda, u konkretnom slučaju za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 2) i člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Ustavni sud je, takođe, na osnovu člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da se rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 52/2008)
IIU-188/2006 od 1. aprila 2008. godine

Isti pravni stav po istovetnom pravnom pitanju, Ustavni sud je zauzeo u rešenjima br: IIU-191/2006 od 1. aprila 2008. godine, IIU-189/2006 od 10. aprila 2008. godine, IIU-192/2006 od 22. maja 2008. godine i IIU-194/2006 od 22. maja 2008. godine

Za prinudno izvršenje rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčani iznos, radi naplate naknade za korišćenje objekata za odvođenje otpadnih voda, kao prihoda tog javnog preduzeća, nadležan je opštinski sud, po pravilima izvršnog postupka.

Ustavni sud doneo je

REŠENJE

Za izvršenje novčane obaveze po rešenju poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", broj 7192499/1 od 26. jula 2004. godine, kojim je obveznik DP "Planteks", Plandište zadužen na plaćanje naknade za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda za 2004. godinu, nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

O b r a z l o ž e n j e

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", iz Novog Sada, podnelo je dva zahteva Ustavnom sudu za rešavanje sukoba nadležnosti između Opštinskog suda u Vršcu i Ministarstva finansija - Poreske uprave - Filijala Vršac. Prema navodima iz zahteva, opštinski sud se u dva predmeta oglasio stvarno i mesno nenadležnim za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", kojim je zaduženo DP "Planteks", Plandište na plaćanje naknade za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda u 2004. godini. Odlučujući po prigovoru, rešenje je preinačeno, tako što je predlog za izvršenje odbačen zbog apsolutne nenadležnosti suda. Spis je prosleđen Trgovinskom sudu koji se takođe oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje. Nakon toga je isto Preduzeće podnelo predlog za prinudnu naplatu Poreskoj upravi, koja je zaključkom odbila predlog. Drugostepeni organ je izjavljenu žalbu na taj zaključak odbio. Kako i sud i organ uprave smatraju da nisu nadležni za postupanje, podnosilac zahteva traži da Ustavni sud odluči o nastalom sukobu nadležnosti.

U odgovoru Ustavnom sudu, Opštinski sud u Vršcu se nije potpunije izjašnjavao o zahtevima, s obzirom da je jedan spis ustupljen na dalju nadležnost Trgovinskom sudu u Pančevu, a povodom drugog zahteva je navedeno samo činjenično stanje u predmetu.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad, u odgovoru, s pozivom na odredbe Zakona o vodama, Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima, navodi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod, a budući da naknada za odvodnjavanje ne predstavlja javni prihod, već prihod vodoprivredne organizacije, odnosno preduzeća, Poreska uprava nije stvarno nadležna za sprovođenje prinudne naplate te naknade, koja se vrši u sudskom postupku shodno članu 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", Novi Sad, rešenjem broj 7192499/1 od 26. jula 2004. godine utvrdilo je obvezniku DP "Planteks", Plandište visinu naknade za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda u 2004. godini. Kako potraživanje nije plaćeno za period avgust-oktobar 2004. godine, podnet je predlog za izvršenje Opštinskom sudu u Vršcu.

Opštinski sud u Vršcu se rešenjem I-1513/04 od 20. januara 2005. godine oglasio stvarno i mesno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon

pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je, rešenjem IPV (I) br. 185/05 od 10. februara 2005. godine preinačio rešenje I. Br. 1513/04 od 20. januara 2005. godine i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti sa obrazloženjem da konkretna naknada predstavlja javni prihod na koji se primenjuju propisi iz oblasti poreza, te je za prinudnu naplatu tog javnog prihoda nadležna poreska uprava. Spis je dostavljen Trgovinskom sudu u Pančevu.

Trgovinski sud u Pančevu je dopisom I 324/05 od 30. marta 2005. godine vratio spise Opštinskom sudu u Vršcu, jer se taj sud oglasio apsolutno nenadležnim, što podrazumeva da je apsolutno nenadležan i bilo koji drugi sud.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi - Filijali Vršac, koja je zaključkom broj 433-1856/05-23 od 3. decembra 2005. godine odbila predlog, navodeći da su sredstva ostvarena na ovaj način prihod Javnog vodoprivrednog preduzeća. Na rešenje je izjavljena žalba.

Ministarstvo finansija-Poreska uprava-Regionalni centar Novi Sad je rešenjem broj 433-74/2006 od 27. januara 2006. godine odbilo žalbu, sa obrazloženjem da iz odredbi čl. 99. i 107. Zakona o vodama, te člana 160. Zakona o poreskom postupku u poreskoj administraciji i člana 12. Zakona o javnim приходima i javnim rashodima proizlazi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod.

Na osnovu istog rešenja Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", Novi Sad, broj 7192499/1 od 26. jula 2004. godine, zbog neplaćenog potraživanja za novembar 2004. godine, podnet je predlog za izvršenje novčane obaveze prenosom novčanih sredstava Opštinskom sudu u Vršcu.

Opštinski sud u Vršcu se, rešenjem I-187/05 od 27. januara 2005. godine oglasio stvarno i mesno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je rešenjem IPV (I) br. 214/05 od 4. marta 2005. godine preinačio rešenje I. Br. 187/05 od 27. januara 2005. godine i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade Ministarstvu finansija-Poreskoj upravi-Filijali Vršac koja je, zaključkom broj 433-1969/05-23 od 20. decembra 2005. godine, odbila predlog. Na rešenje je izjavljena žalba.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad je, rešenjem broj 433-61/2006 od 27. januara 2006. godine odbilo žalbu.

Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) u članu 99. stav 3. propisuje da su sredstava ostvarena od naknade za odvodnjavanje, naknade za navodnjavanje, naknade za korišćenje vodoprivrednih objekata i za vršenje drugih usluga prihod javnog vodoprivrednog preduzeća, a u članu 107. Zakona, da se u pogledu rokova, plaćanja akontacije naknada, zastarelosti, kamata, obnove postupka i postupka prinudne naplate naknada i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, kada su u pitanju preduzeća koja imaju status korporacija primenjuju propisi o porezu na dobit korporacija, a za ostale obveznike plaćanja naknada propisi o plaćanju poreza na dohodak građana.

Prinudnu naplatu poreza na dobit korporacija uređivao je Zakon o porezu na dobit korporacija ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 20/92, 20/93, 67/93 i

19/94), koji je prestao da važi na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", br. 43/94, 53/95, 52/96, 54/96, 42/98, 48/99 i 54/99), koji je takođe prestao da važi 1. jula 2001. godine, na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 25/01), koji je u odredbi člana 77. stav 1. propisivao da će ako obveznik dospeli porez ne plati u propisanom roku, nadležni poreski organ doneti rešenje o prinudnoj naplati putem prenosa sredstava sa računa obveznika na odgovarajući uplatni račun poreza. Odredbama čl. 124 do 156. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", broj 24/01), koje su prestale da važe 1. januara 2003. godine, na osnovu čl. 192. tač. 5) i 6) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 80/02), bilo je propisano da prinudnu naplatu poreza sprovodi poreski organ.

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), u članu 2. propisuje da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno; kao i da se primenjuje i na novčane kazne, kamate po osnovu dospelog, a neplaćenog poreza, troškove postupka prinudne naplate poreza i troškove poreskoprekršajnog postupka. Prema članu 160. tač. 4. i 14. Poreska uprava vrši redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Zakon o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 33/04 i 135/04) u članu 2. stav 1. propisuje da se zakonom mogu uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni ovim zakonom. Prema članu 7. Zakona, javnim prihodima u smislu ovog zakona smatraju se prihodi kojima se finansiraju prava i dužnosti Republike i poslovi i zadaci grada Beograda i opštine utvrđeni Ustavom i zakonom, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. U članu 9. tač. 1. i 4. Zakona, kao vrsta javnih prihoda navedeni su: porezi, carine i druge uvozne dažbine, takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa javni zajmovi i ostali javni prihodi. Prema članu 12. tačka 1. Zakona, zakonom se mogu uvesti, kao naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa i naknade za korišćenje vode. Prema članu 17. tač. 1, 3. i 6. Zakona, ostalim javnim prihodima iz člana 9. tačka 4. ovog zakona smatraju se novčane kazne izrečene u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred državnim organom; prihodi koje svojom delatnošću ostvare državni organi i prihodi od koncesione naknade.

Prema članu 266. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 33/97 i 31/01), izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obaveza izvršenika sprovodi se administrativnim putem; izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem; izuzetno izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza iz primanja po osnovu radnog odnosa može se sprovesti administrativnim putem po pristanku izvršenika (administrativna zabrana).

Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u članu 1. stav 1. propisuje da se ovim zakonom uređuje postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave i sprovode obezbeđenje potraživanja, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Prema članu 30. tačka 2. Zakona, izvršna isprava je izvršna odluka donesena u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Iz izloženih zakonskih odredbi, po oceni Ustavnog suda, sledi da je način obavljanja vodoprivredne delatnosti, organizovanja i finansiranja vodoprivredne delatnosti uređen Zakonom o vodama, koji ne sadrži odredbe koje regulišu postupak

prinudne naplate naknada, već u odredbi člana 107. tog zakona upućuje na primenu propisa o porezu na dobit korporacija, odnosno propisa o plaćanju poreza na dohodak građana, zavisno od toga da li su obveznici plaćanja naknada preduzeća koja imaju status korporacija, ili su to ostali obveznici plaćanja naknada.

Sistem javnih prihoda je uređen Zakonom o javnim prihodima i javnim rashodima. Kao javni prihodi mogu se uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni tim zakonom. Naknada za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda nije javni prihod u smislu člana 7. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima. Ona ne predstavlja ni naknadu za korišćenje dobara od opšteg interesa iz člana 9. tačka 1. istog zakona. Shodno odredbi člana 17. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima, naknada za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih vode ne može se smatrati ni ostalim javnim prihodima iz člana 9. tačka 4. tog zakona, a uz to, sredstva ostvarena od naknade za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda su prihod javnog vodoprivrednog preduzeća. Po oceni Ustavnog suda, odredbe o prinudnoj naplati poreza iz čl. 77. do 112. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji odnose se samo na javne prihode, a ne i na prihode koje ostvaruju javna preduzeća.

Postupak izvršenja prinudne naplate naknade za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda sprovodi se na osnovu upravnog akta - rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčani iznos. Saglasno odredbi člana 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem. Zakonom o izvršnom postupku uređen je postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Odredbe o prinudnoj naplati iz Zakona o porezu na dobit preduzeća i Zakona o porezu na dohodak građana, na čiju primenu je u postupku prinudne naplate naknada za korišćenje hidromelioracionih objekata za odvođenje otpadnih voda upućivao član 107. Zakona o vodama, prestale su da važe. Iz tih razloga, po oceni Ustavnog suda, u konkretnom slučaju, za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Ustavni sud je, takođe, na osnovu člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da se rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 52/2008)
IIU-185/2006 od 1. aprila 2008. godine

Za izvršenje rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčani iznos, radi naplate naknade za odvodnjavanje, nadležan je mesno nadležan opštinski sud, po pravilima izvršnog postupka.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Za izvršenje novčane obaveze po rešenju poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine" broj 01126034 od 11. marta 2004.

godine kojim je obveznik "Agrobanat" PIK Jedinstvo DPP Plandište zadužen na plaćanje naknade za odvodnjavanje za 2004. godinu, nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

O b r a z l o ž e n j e

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", iz Novog Sada, podnelo je zahtev Ustavnom sudu za rešavanje sukoba nadležnosti između Opštinskog suda u Vršcu i Ministarstva finansija - Poreske uprave - Filijala Vršac. Prema navodima iz zahteva, opštinski sud se oglasio stvarno i mesno nenadležnim za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", kojim je zadužen "Agrobanat" PIK Jedinstvo DPP Plandište, na plaćanje naknade za odvodnjavanje za 2004. godinu. Odlučujući po prigovoru, rešenje je preinačeno, tako što je predlog za izvršenje odbačen zbog apsolutne nenadležnosti suda. Spis je prosleđen trgovinskom sudu koji se takođe oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje. Nakon toga je javno preduzeće podnelo predlog za prinudnu naplatu Poreskoj upravi, koja je, zaključkom odbila predlog. Drugostepeni organ je izjavljenu žalbu na taj zaključak odbio. Kako i sud i organ uprave smatraju da nisu nadležni za postupanje, podnosilac zahteva traži da Ustavni sud odluči o nastalom sukobu nadležnosti.

U odgovoru Ustavnom sudu, Opštinski sud u Vršcu se nije potpunije izjašnjavao o zahtevu, s obzirom na to da su spisi predmeta ustupljeni na dalju nadležnost Trgovinskom sudu u Pančevu.

Trgovinski sud u Pančevu, u odgovoru, s pozivom na odredbu člana 1. Zakona o izvršnom postupku, smatra da prinudnu naplatu potraživanja iz člana 106. Zakona o vodama sprovodi Poreska uprava na osnovu upućujuće norme iz člana 107. istog zakona, a ne sud.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad, u odgovoru, s pozivom na odredbe Zakona o vodama, Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima, navodi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod, a budući da naknada za odvodnjavanje ne predstavlja javni prihod, već prihod vodoprivredne organizacije, odnosno preduzeća, Poreska uprava nije stvarno nadležna za sprovođenje prinudne naplate te naknade, koja se vrši u sudskom postupku shodno članu 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine", Novi Sad, rešenjem broj 01126034 od 11. marta 2004. godine utvrdilo je obvezniku "Agrobanat" PIK Jedinstvo DPP Plandište godišnji iznos naknade za odvodnjavanje za 2004. godinu. Kako potraživanje nije plaćeno za period septembar-oktobar 2004. godine, podnet je predlog za izvršenje Opštinskom sudu u Vršcu.

Opštinski sud u Vršcu se rešenjem I-1556/04 od 17. decembra 2004. godine oglasio stvarno i mesno nenadležnim za postupanje, s tim da se spis nakon pravosnažnosti dostavi Trgovinskom sudu u Pančevu, kao stvarno i mesno nadležnom sudu. Na rešenje je izjavljen prigovor.

Odlučujući o prigovoru, Opštinski sud u Vršcu je, rešenjem IPV (I) br. 184/05 od 10. februara 2005. godine preinačio rešenje I. Br. 1556/04 od 17. decembra 2004. godine i predlog za izvršenje odbacio zbog apsolutne nenadležnosti sa obrazloženjem da konkretna naknada predstavlja javni prihod na koji se primenjuju

propisi iz oblasti poreza, te je za prinudnu naplatu tog javnog prihoda nadležna poreska uprava. Spis je dostavljen Trgovinskom sudu u Pančevu.

Trgovinski sud u Pančevu se rešenjem I-323/05 od 30. marta 2005. godine oglasio apsolutno nenadležnim za postupanje i predlog za izvršenje odbacio, s obrazloženjem da se prinudna naplata poreza na dobit preduzeća do 1. januara 2003. godine vršila na osnovu rešenja poreskog organa o prinudnoj naplati, po odredbama čl. 77. do 103. Zakona o porezu na dobit preduzeća, a nakon toga na osnovu rešenja o prinudnoj naplati poreske uprave po čl. 77. do 113. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji. Na rešenje nije izjavljena žalba.

Nakon toga podnet je zahtev za prinudnu naplatu naknade za odvodnjavanje Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi - Filijali Vršac, koja je zaključkom broj 433-1861/05-23 od 3. decembra 2005. godine odbila predlog, navodeći da su sredstva ostvarena na ovaj način prihod Javnog vodoprivrednog preduzeća. Na rešenje je izjavljena žalba.

Ministarstvo finansija - Poreska uprava - Regionalni centar Novi Sad je rešenjem broj 433-69/2006 od 30. januara 2006. godine odbilo žalbu, s obrazloženjem da iz odredbi čl. 99. i 107. Zakona o vodama, te člana 160. Zakona o poreskom postupku u poreskoj administraciji i člana 12. Zakona o javnim prihodima i javnim rashodima proizlazi da je Poreska uprava nadležna za naplatu naknade za korišćenje voda koja predstavlja javni prihod.

Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) u članu 99. stav 3. propisuje da su sredstava ostvarena od naknade za odvodnjavanje, naknade za navodnjavanje, naknade za korišćenje vodoprivrednih objekata i za vršenje drugih usluga prihod javnog vodoprivrednog preduzeća, a u članu 107. da se u pogledu rokova, plaćanja akontacije naknada, zastarelosti, kamata, obnove postupka i postupka prinudne naplate naknada i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, kada su u pitanju preduzeća koja imaju status korporacija primenjuju propisi o porezu na dobit korporacija, a za ostale obveznike plaćanja naknada propisi o plaćanju poreza na dohodak građana.

Prinudnu naplatu poreza na dobit korporacija uređivao je Zakon o porezu na dobit korporacija ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 20/92, 20/93, 67/93 i 19/94), koji je prestao da važi na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", br. 43/94, 53/95, 52/96, 54/96, 42/98, 48/99 i 54/99), koji je takođe prestao da važi 1. jula 2001. godine, na osnovu Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 25/01), koji je u odredbi člana 77. stav 1. propisivao da će, ako obveznik dospeli porez ne plati u propisanom roku, nadležni poreski organ doneti rešenje o prinudnoj naplati putem prenosa sredstava sa računa obveznika na odgovarajući uplatni račun poreza. Odredbama čl. 124 do 156. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", broj 24/01), koje su prestale da važe 1. januara 2003. godine na osnovu čl. 192. tač. 5) i 6) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 80/02), bilo je propisano da prinudnu naplatu poreza sprovodi poreski organ.

Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06 i 61/07), u članu 2. propisuje da se ovaj zakon primenjuje na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno, kao i da se primenjuje i na novčane kazne, kamate po osnovu dospelog, a neplaćenog poreza, troškove postupka prinudne naplate poreza i troškove poreskoprekršajnog postupka. Prema članu 160. tač. 4. i 14. Zakona, Poreska uprava vrši redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Zakon o javnim приходима i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92, 18/93, 22/93, 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 33/04 i 135/04) u članu 2. stav 1. propisuje da se zakonom mogu uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni ovim zakonom. Prema članu 7. Zakona, javnim приходима u smislu ovog zakona smatraju se prihodi kojima se finansiraju prava i dužnosti Republike i poslovi i zadaci grada Beograda i opštine utvrđeni Ustavom i zakonom, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje. U članu 9. tač. 1. i 4. Zakona, kao vrsta javnih prihoda navedeni su: porezi, carine i druge uvozne dažbine, takse, naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, javni zajmovi i ostali javni prihodi. Prema članu 12. tačka 1. Zakona, zakonom se mogu uvesti, kao naknade za korišćenje dobara od opšteg interesa, i naknade za korišćenje vode. Prema članu 17. tač. 1, 3. i 6. Zakona, ostalim javnim приходима iz člana 9. tačka 4. ovog zakona smatraju se novčane kazne izrečene u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred državnim organom; prihodi koje svojom delatnošću ostvare državni organi i prihodi od koncesione naknade.

Prema članu 266. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 33/97, 31/01), izvršenje radi ispunjenja nenovčanih obaveza izvršenika sprovodi se administrativnim putem; izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi se sudskim putem; izuzetno izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza iz primanja po osnovu radnog odnosa može se sprovesti administrativnim putem po pristanku izvršenika (administrativna zabrana).

Zakon o izvršnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04) u članu 1. stav 1. propisuje da se ovim zakonom uređuje postupak po kome sudovi sprovode prinudno ostvarenje potraživanja na osnovu izvršne ili verodostojne isprave i sprovode obezbeđenje potraživanja, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno. Prema članu 30. tačka 2. Zakona, izvršna isprava je izvršna odluka donesena u upravnom i prekršajnom postupku i poravnanje u upravnom postupku, ako glase na ispunjenje novčane obaveze i ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Iz izloženih zakonskih odredbi, po oceni Ustavnog suda, sledi da je način obavljanja vodoprivredne delatnosti, organizovanja i finansiranja vodoprivredne delatnosti uređen Zakonom o vodama, koji ne sadrži odredbe koje regulišu postupak prinudne naplate naknada, već se u odredbi člana 107. tog zakona upućuje na primenu propisa o porezu na dobit korporacija, odnosno propisa o plaćanju poreza na dohodak građana, zavisno od toga da li su obveznici plaćanja naknada preduzeća koja imaju status korporacija, ili su to ostali obveznici plaćanja naknada.

Polazeći od toga da je sistem javnih prihoda uređen Zakonom o javnim приходима i javnim rashodima i da se kao javni prihodi mogu uvoditi samo oni javni prihodi koji su ustanovljeni tim zakonom, da naknada za odvodnjavanje, za razliku od naknade za korišćenje vode, nije javni prihod u smislu člana 7. Zakona o javnim приходима i javnim rashodima, niti predstavlja naknadu za korišćenje dobara od opšteg interesa iz člana 9. tačka 1. istog zakona, odnosno ostale javne prihode iz člana 9. tačka 4. tog zakona, već je prihod javnog vodoprivrednog preduzeća, po oceni Ustavnog suda, odredbe o prinudnoj naplati poreza iz čl. 77. do 112. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji koje se odnose na javne prihode, ne mogu se primenjivati na prinudnu naplatu naknade za odvodnjavanje kao prihod javnog preduzeća.

Imajući u vidu da se postupak izvršenja prinudne naplate naknade za odvodnjavanje sprovodi na osnovu upravnog akta - rešenja javnog vodoprivrednog preduzeća koje glasi na novčano potraživanje, da se, prema članu 266. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku, izvršenje radi ispunjenja novčanih obaveza sprovodi

sudskim putem, te da su prestale da važe odredbe o prinudnoj naplati iz Zakona o porezu na dobit preduzeća i Zakona o porezu na dohodak građana, na čiju primenu u postupku prinudne naplate naknade za odvodnjavanje, kao posebnih propisa, upućuje član 107. Zakona o vodama, po oceni Ustavnog suda, u konkretnom slučaju, za izvršenje novčane obaveze iz rešenja poverioca Javnog vodoprivrednog preduzeća "Vode Vojvodine", nadležan je Opštinski sud u Vršcu.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), Ustavni sud je rešio kao u izreci.

Ustavni sud je, takođe, na osnovu člana 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da se rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 52/2008)
IIU-186/2006 od 1. aprila 2008. godine

Isti pravni stav po istovetnom pravnom pitanju, Ustavni sud je zauzeo u rešenjima br: IIU-132/2006 od 1. aprila 2008. godine, IIU-187/2006 od 10. aprila 2008. godine, IIU-190/2006 od 1. aprila 2008. godine, IIU-193/2006 od 24. aprila 2008. godine, IIU-194/2006 od 22. maja 2008. godine, IIU-195/2006 od 10. aprila 2008. godine, IIU-196/2006 od 10. aprila 2008. godine, IIU-197/2006 od 8. aprila 2008. godine i IIU-198/2006 od 17. aprila 2008. godine

Sukob nadležnosti (negativni) između opštinske uprave i suda

Kada je stvarna nadležnost suda konstituisana na osnovu odredbe člana 6. Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine, pre stupanja na snagu Zakona o zadrugama, tada je za odlučivanje po zahtevu zemljoradničke zadruge za vraćanje zadružne imovine nadležan opštinski sud pred kojim je postupak i zasnovan, a ne upravni organ čija je nadležnost za rešavanje po ovakvim zahtevima ustanovljena tek kasnije, stupanjem na snagu Zakona o zadrugama.

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Za odlučivanje po zahtevu ZZ "Snop" iz Starog Žednika i ZZ "Agrar" iz Novog Žednika, radi vraćanja zadružne imovine, nadležan je Opštinski sud u Subotici.

O b r a z l o ž e n j e

Opština Subotica - Opštinska uprava - Služba za zastupanje podnela je Ustavnom sudu zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti između Opštinske uprave Subotica i Opštinskog suda u Subotici. Sukob nadležnosti je nastao u postupku po predlogu ZZ "Snop" i ZZ "Agrar", radi povraćaja zadružne imovine, nakon što se Odeljenje za imovinsko-pravne poslove Opštine Subotica rešenjem III-03-461-27/99

od 31. maja 2005. godine oglasilo stvarno nenadležnim za postupanje u tom predmetu. Po istom zahtevu prethodno je vođen postupak pred Opštinskim sudom u Subotici koji je okončan rešenjem suda R.427/96 od 21. januara 1999. godine, kojim se sud oglasio stvarno nenadležnim za postupanje.

U odgovoru Ustavnom sudu, Opštinski sud u Subotici ističe da je u toku postupka pred tim sudom stupio na snagu Zakon o zadrugama, koji je umesto dotadašnje sudske nadležnosti propisao nadležnost upravnog organa. Stoga smatra da nema zakonskog osnova za sudsku nadležnost.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

ZZ "Agrar" iz Novog Žednika je podnela 1. jula 1992. godine, a ZZ "Snop" iz Starog Žednika 23. jula 1992. godine zahtev Opštini Subotica, Službi za imovinsko-pravne poslove za sporazumevanje radi povraćaja zadružne imovine. Zahtevi su podneti na osnovu Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine ("Službeni glasnik SRS", broj 46/90). Stranke nisu postigle sporazum, pa je organ uprave 29. septembra 1992. godine, saglasno članu 6. Zakona, dostavio spise Opštinskom sudu u Subotici da odluči o zahtevu.

Nakon stupanja na snagu Zakona o zadrugama ("Službeni list SRJ", broj 41/96) Opštinski sud u Subotici je doneo rešenje R-427/96 od 21. januara 1999. godine, kojim se oglasio stvarno nenadležnim za postupanje i predmet ustupio opštinskom organu uprave.

Opštinska uprava - Odeljenje za imovinsko-pravne poslove i pravnu pomoć Opštine Subotica nije prihvatila nadležnost, već se rešenjem broj III-03-461-27/99 od 20. septembra 1999. godine oglasila stvarno nenadležnom za postupanje, po navedenim zahtevima ZZ "Snop" iz Starog Žednika i ZZ "Agrar" iz Novog Žednika. Nadležnost je odbijena jer Zakon o zadrugama u prelaznim i završnim odredbama nije regulisao kako će se okončati postupci u predmetima koji su započeti po Zakonu o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine. Opštinska uprava smatra da se postupci započeti po tom Zakonu moraju okončati pred Opštinskim sudom u Subotici.

Ministarstvo finansija Republike Srbije je rešenjem broj 46-00-00163/1999-07 od 22. maja 2001. godine poništilo rešenje Opštine Subotica - Odeljenja za imovinsko-pravne poslove broj III-03-461-27/99 od 20. septembra 1999. godine, jer smatra da je shodno odredbi člana 96. Zakona o zadrugama predviđeno da je za rešavanje u predmetima vraćanja zadružne imovine nadležan opštinski organ uprave kao prvostepeni organ.

Rešenjem broj III-03-461-27/99 od 31. maja 2005. godine Odeljenje za imovinsko-pravne poslove Opštine Subotica se ponovo oglasilo stvarno nenadležnim za postupanje.

Ministarstvo finansija Republike Srbije je rešenjem broj 46-00-00163/1999-07 od 10. novembra 2005. godine poništilo navedeno rešenje Opštine Subotica i istoj naložilo da u postupku po zahtevu ZZ "Snop" iz Starog Žednika i ZZ "Agrar" iz Novog Žednika od 8. januara 1998. godine donese odgovarajuću odluku. Nakon toga Odeljenje za imovinsko-pravne poslove opštine Subotica je pokrenulo upravni spor.

Vrhovni sud Srbije je rešenjem U.7736/05 od 23. marta 2006. godine odbacio tužbu tužioca Opštine Subotica.

Ministarstvo finansija Republike Srbije je donelo rešenje broj 46-00-00163/1999-07 od 2. avgusta 2006. godine kojim je naložilo Odeljenju za imovinsko

pravne poslove Opštine Subotica da, u roku od 30 dana od dana prijema tog rešenja, odluči o zahtevu ZZ "Snop" iz Starog Žednika i ZZ "Agrar" iz Novog Žednika.

Služba za imovinsko-pravne poslove Opštine Subotica nije postupila po nalogu Ministarstva finansija Republike Srbije, već je Ustavnom sudu dostavljen spis radi odlučivanja o sukobu nadležnosti između te uprave i Opštinskog suda u Subotici.

Odlučujući o nastalom negativnom sukobu nadležnosti, Ustavni sud je utvrdio da je Zakon o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine, stupio na snagu 15. avgusta 1990. godine. U članu 2. tog Zakona bilo je propisano da se dokumentovani zahtev za vraćanje imovine podnosi opštinskom organu uprave nadležnom za imovinsko pravne poslove, a članom 5. da je dužnost organa uprave da bez odlaganja razmotri zahtev i pristupi sporazumevanju stranaka. Članom 6. stav 1. Zakona propisana je obaveza organa uprave da u slučaju nepostojanja uslova za vraćanje imovine ili nepostizanja sporazuma u roku od dva meseca od dana podnošenja zahteva spise dostavi mesno nadležnom opštinskom sudu. Dana 25. decembra 1996. godine stupio je na snagu Zakon o prestanku važenja Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine ("Službeni glasnik RS", broj 52/96).

Zakon o zadrugama je stupio na snagu 14. decembra 1996. godine. Odredbama čl. 95. do 98. tog Zakona propisan je postupak vraćanja imovine koja je bila u vlasništvu zadrugara i zadružnih saveza, odnosno saveza zadruga posle 1. jula 1953. godine, koja je organizacionim, odnosno statusnim promenama ili na drugi način preneti bez naknade drugim korisnicima koji nisu zadruge ili zadružni savezi. Članom 96. tog Zakona propisano je da se zahtev za vraćanje imovine podnosi pravnom licu kome je imovina preneti bez naknade, odnosno njegovom pravnom sledbeniku. U slučaju da se u propisanom roku ne postigne sporazum o vraćanju imovine dopušteno je vođenje upravnog postupka pred nadležnim opštinskim organom. Time je uspostavljena nadležnost upravnog organa da odlučuje o zahtevima za vraćanje zadružne imovine. Međutim, citirani Zakon ne sadrži i odredbe o načinu okončanja započetih postupaka u kojima je zasnovana nadležnost suda po ranije važećem Zakonu.

U konkretnom slučaju stvarna nadležnost suda je konstituisana na osnovu odredbe člana 6. Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine. Tako konstituisana sudska nadležnost je zasnovana pre stupanja na snagu Zakona o zadrugama. Taj Zakon nije u prelaznim i završnim odredbama predvideo retroaktivnu primenu, niti je u predmetima koji su u toku propisao da će se postupci nastaviti pred nadležnim upravnim organom. Kod takvog stanja stvari, po oceni Ustavnog suda, očito je da konstituisana stvarna nadležnost opštinskog suda u vreme važenja Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1. jula 1953. godine predstavlja okončanu pravnu situaciju. Zato se Zakonom o zadrugama propisana isključiva nadležnost upravnog organa za odlučivanje po zahtevu za vraćanje zadružne imovine može zasnovati samo u odnosu na zahteve podnete od dana kada je taj Zakon stupio na snagu, a ne i na zahteve podnete pre tog vremena.

Sledom iznetih razloga Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), odlučio kao u izreci.

Ustavni sud je, takođe, saglasno članu 49. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, odlučio da se rešenje objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 52/2008)
IIU-199/2006 od 1. aprila 2008. godine

Sličan pravni stav po istovetnom pravnom pitanju, Ustavni sud je zauzeo u Rešenju broj IIU-285/2006 od 24. aprila 2008. godine

Sukob nadležnosti (negativni) između Republičke izborne komisije i izbornih komisija jedinica lokalne samouprave

Za odlučivanje po prigovorima birača koji se odnose na nepravilnosti u postupku izbora lokalnih organa vlasti nadležna je izborna komisija jedinice lokalne samouprave, dok je Republička izborna komisija nadležna za zaštitu izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika. Za rešavanje o nadležnosti za odlučivanje o tim prigovorima nije od značaja činjenica da su izborni postupak sprovodili jedinstveni birački odbori imenovani od strane Republičke izborne komisije, već da su prigovori izjavljeni zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja lokalnih izbora, pa je, po oceni Ustavnog suda, za njihovo rešavanje, u konkretnom slučaju nadležna Gradska izborna komisija u Zaječaru.

Ustavni sud doneo je
R E Š E N J E

Za odlučivanje o prigovorima birača Dejana Zdravkovića iz Zaječara, podnetim 12. maja 2008. godine, zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora za odbornike Skupštine grada Zaječara održanih 11. maja 2008. godine, na biračkim mestima: broj 27 (Halovo), broj 36 (Koprivnica), broj 45 (Salaš) i broj 47 (Velika Jasikova), nadležna je Gradska izborna komisija u Zaječaru.

O b r a z l o ž e n j e

Republička izborna komisija podnela je Ustavnom sudu 19. maja 2008. godine, zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti za odlučivanje o prigovorima zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora za odbornike Skupštine grada Zaječara održanih 11. maja 2008. godine, između Republičke izborne komisije i Gradske izborne komisije u Zaječaru. U zahtevu se navodi da je birač Dejan Zdravković iz Zaječara podneo 12. maja 2008. godine Gradskoj izbornoj komisiji u Zaječaru četiri prigovora na nepravilnosti u sprovođenju izbora za odbornike Skupštine grada Zaječara. Navedene prigovore Gradska izborna komisija u Zaječaru je 13. maja 2008. godine odbacila zbog nenadležnosti i prosledila ih Republičkoj izbornoj komisiji, koja se takođe oglasila nenadležnom za odlučivanje. Na zaključke Gradske izborne

komisije u Zaječaru, birač Dejan Zdravković izjavio je žalbu Okružnom sudu u Zaječaru, koji je 15. maja 2008. godine žalbu odbio, sa obrazloženjem da je Republička izborna komisija nadležna da odlučuje o tim prigovorima, jer je ona imenovala biračke odbore na biračkim mestima na koja se odnose prigovori.

U postupku pred Ustavnim sudom, utvrđeno je:

- da je birač Dejan Zdravković iz Zaječara, 12. maja 2008. godine, Gradskoj izbornoj komisiji u Zaječaru podneo četiri prigovora zbog nepravilnosti u sprovođenju postupka izbora za odbornike Skupštine grada Zaječara, koje se sastoje u tome što su u biračkim odborima na biračkim mestima broj 36 (Koprivnica) i broj 45 (Salaš) bili supružnici, odnosno srodnici, a na biračkim mestima broj 27 (Halovo) i broj 47 (Velika Jasikova) birači su glasali sa ličnim kartama kojima je istekao rok važenja. Prigovorima je zahtevano da Gradska izborna komisija poništi glasanje na navedenim biračkim mestima, raspusti birački odbor i raspiše ponovno glasanje;

- da je, odlučujući po navedenim prigovorima, Gradska izborna komisija u Zaječaru, 13. maja 2008. godine, donela zaključke I br. 013-15, 013-16, 013-17 i 013-18, kojima je odbacila prigovore zbog nenadležnosti, navodeći da je o navedenim prigovorima nadležna da odlučuje Republička izborna komisija koja je imenovala biračke odbore na biračkim mestima na koje se prigovori odnose;

- da je Republička izborna komisija, razmatrajući dostavljene prigovore, donela 14. maja 2008. godine zaključke 02 br. 013-2435, 013-2436, 013-2437 i 013-2438, kojima se oglasila nenadležnom za rešavanje po navedenim prigovorima i dostavila ih Gradskoj izbornoj komisiji u Zaječaru na nadležnost i odlučivanje, navodeći da se nadležnost Gradske izborne komisije zasniva na činjenici da se prigovorima pobijaju izbori za odbornike skupštine grada Zaječara;

- da je rešenjem Okružnog suda u Zaječaru UŽ. 5/08 od 15. maja 2008. godine, odbijena žalba birača Dejana Zdravkovića iz Zaječara izjavljena protiv zaključaka Gradske izborne komisije u Zaječaru I br. 013-15, 013-16, 013-17 i 013-18 od 13. maja 2008. godine, sa obrazloženjem da je za odlučivanje po navedenim prigovorima nadležna Republička izborna komisija;

- da je Gradska izborna komisija u Zaječaru, dopisom I broj 013-23 od 15. maja 2008, Republičkoj izbornoj komisiji dostavila rešenje Okružnog suda u Zaječaru UŽ. 5/08 od 15. maja 2008. godine, radi daljeg postupanja, i

- da se, nakon toga, Republička izborna komisija, dopisom 02 broj 013-2435/08 od 17. maja 2008. godine, obratila Ustavnom sudu sa zahtevom za rešavanje sukoba nadležnosti između Republičke izborne komisije i Gradske izborne komisije u Zaječaru.

S obzirom na izneto, proizlazi da između Republičke izborne komisije i Gradske izborne komisije u Zaječaru postoji negativan sukob nadležnosti iz člana 167. stav 2. tačka 2. Ustava Republike Srbije.

Ustavom je utvrđeno da izborna pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.) i da Ustavni sud rešava sukob nadležnosti između republičkih organa i pokrajinskih organa ili organa jedinica lokalne samouprave (član 167. stav 2. tačka 2.).

Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti podnosi jedan ili oba organa koji su u sukobu, kao i lice povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti (član 68. stav 2.).

Pitanje zaštite izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika, odnosno odbornika u jedinicama lokalne samouprave, uređeno je Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04,

85/05 i 101/05) i Zakonom o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Zakonom o izboru narodnih poslanika propisano je da zaštitu izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi (član 7.). Zakonom o lokalnim izborima je predviđeno da birač, kandidat za odbornika ili predlagač kandidata ima pravo da podnese prigovor izornoj komisiji jedinice lokalne samouprave zbog nepravilnosti u postupku kandidovanja, sprovođenja, utvrđivanja i objavljivanja rezultata izbora (član 52. stav 1.), da će izborna komisija jedinice lokalne samouprave, ako usvoji podneti prigovor, poništiti odluku ili radnju (član 53.), kao i da se protiv rešenja izborne komisije može izjaviti žalba nadležnom okružnom sudu u roku od 24 časa od dostavljanja rešenja (član 54. stav 1.).

Odlukom o koordiniranom sprovođenju svih izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine ("Službeni glasnik RS", broj 27/08) utvrđeno je da će sve izbore koji su raspisani za 11. maj 2008. godine sprovođiti jedinstveni birački odbori (član 4.), kao i da članove i zamenike članova biračkih odbora u proširenom sastavu imenuje Republička izborna komisija na predlog podnosilaca izbornih lista (član 7. stav 1.).

Po oceni Ustavnog suda, iz navedenih odredaba Ustava i zakona proizlazi da je za odlučivanje po prigovoru birača koji se odnosi na nepravilnosti u postupku izbora lokalnih organa vlasti nadležna izborna komisija jedinice lokalne samouprave, a da je Republička izborna komisija nadležna za zaštitu izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika. Imajući u vidu da se prigovorima birača Dejana Zdravkovića iz Zaječara, upućenim Gradskoj izornoj komisiji u Zaječaru, osporava pravilnost sprovođenja izbora za odbornike grada Zaječara na određenim biračkim mestima i od Gradske izborne komisije zahteva da poništi glasanje na tim biračkim mestima, raspusti biračke odbore i raspíše ponovno glasanje, Ustavni sud je ocenio da je za odlučivanje po navedenim prigovorima nadležna Gradska izborna komisija u Zaječaru. Za rešavanje o tome ko je nadležan da odlučuje o navedenim prigovorima nije od značaja činjenica da su postupak izbora na navedenim biračkim mestima sprovođili jedinstveni birački odbori imenovani od strane Republičke izborne komisije, već da su prigovori izjavljeni zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja lokalnih izbora, pa je, po oceni Ustavnog suda, za njihovo rešavanje nadležna Gradska izborna komisija u Zaječaru.

Na osnovu odredbe člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je odlučio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IIIU-87/2008
od 22. maja 2008. godine

Sličan pravni stav po istovetnom pravnom pitanju
Ustavni sud je zauzeo u Rešenju broj IIIU-86/2008 od 22. aprila 2008. godine

Imajući u vidu da je prigovor izjavljen zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja lokalnih izbora na navedenom biračkom mestu i da se prigovorom traži poništavanje izbornih rezultata na tom biračkom mestu, za šta je nadležna izborna komisija jedinice lokalne samouprave, kao organ za zaštitu izbornog prava u postupku izbora odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave, to je, u konkretnom slučaju, za odlučivanje o prigovoru zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora

**odbornika skupštine Vladičin Han, održanih 11. maja 2008. godine,
nadležna Izborna komisija opštine Vladičin Han.**

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Za odlučivanje o prigovoru koalicije LDP i GG - Za bolji Han, podnetom 12. maja 2008. godine, zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora za odbornike Skupštine opštine Vladičin Han održanih 11. maja 2008. godine, na biračkom mestu broj 28 Balinovce, nadležna je Izborna komisija opštine Vladičin Han.

O b r a z l o ž e n j e

Republička izborna komisija podnela je Ustavnom sudu 19. maja 2008. godine zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti između Republičke izborne komisije i Izborne komisije opštine Vladičin Han. Prema navodima iz zahteva, Izborna komisija opštine Vladičin Han je povodom prigovora Koalicije LDP I GG – Za bolji Han, podnetog 12. maja 2008. godine, zbog nepravilnosti u sprovođenju izbora za odbornike Skupštine opštine Vladičin Han, 13. maja 2008. godine donela rešenje kojim se prigovor dostavlja Republičkoj izbornoj komisiji radi odlučivanja. Nakon toga, prigovor je 17. maja 2008. godine dostavljen Republičkoj izbornoj komisiji, koja je na sednici održanoj 18. maja 2008. godine zaključila da nije nadležna da rešava po tom prigovoru, zbog toga što podnosilac prigovora zahteva da se na osnovu člana 12. Zakona o lokalnim izborima ponište lokalni izbori na biračkom mestu 28 Balinovce u opštini Vladičin Han. Kako su se i Republička izborna komisija i opštinska izborna komisija oglasile nenadležnim za postupanje, Republička izborna komisija traži da Ustavni sud odluči o nastalom sukobu nadležnosti.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio:

Koalicija LDP I GG- Za bolji Han podnela je Opštinskoj izbornoj komisiji Vladičin Han, 12. maja 2008. godine, prigovor "na izborne radnje vezane za izbore održane 11. maja 2008. godine". Pozivajući se na član 12. Zakona o lokalnim izborima, podnosilac prigovora zahteva poništaj izbornih rezultata na biračkom mestu broj 28 Balinovce, zbog toga što je Dragan Petrović iz Letovišta istovremeno bio kandidat za odbornika Skupštine opštine Vladičin Han na izbornoj listi Nove Srbije i zamenik člana jedinstvenog biračkog odbora na biračkom mestu broj 28 Balinovce, u proširenom sastavu.

Odlučujući o navedenom prigovoru, Opštinska izborna komisija Vladičin Han je 13. maja 2008. godine donela rešenje kojim se prigovor Koalicije LDP i GG – Za bolji Han, broj 013-235/2008 od 12. maja 2008. godine, dostavlja Republičkoj izbornoj komisiji radi odlučivanja. U obrazloženju rešenja je navedeno da je izborni postupak na navedenom biračkom mestu sprovodio jedinstveni birački odbor imenovan od strane Republičke izborne komisije, te da je iz tih razloga za odlučivanje o prigovoru nadležna Republička izborna komisija.

Prigovor je 17. maja 2008. godine dostavljen Republičkoj izbornoj komisiji. Republička izborna komisija je, na sednici održanoj 18. maja 2008. godine, zaključila da nije nadležna da odlučuje o navedenom prigovoru, te da se podnese zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti Ustavnom sudu.

S obzirom na izneto, proizlazi da između Republičke izborne komisije i Izborne komisije opštine Vladičin Han postoji negativan sukob nadležnosti iz člana 167. stav 2. tačka 2. Ustava Republike Srbije.

Ustavom je utvrđeno da izbornopravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.) i da Ustavni sud rešava sukob nadležnosti između republičkih organa i pokrajinskih organa ili organa jedinica lokalne samouprave (član 167. stav 2. tačka 2.).

Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti podnosi jedan ili oba organa koji su u sukobu, kao i lice povodom čijeg je prava nastao sukob nadležnosti (član 68. stav 2.).

Pitanje zaštite izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika, odnosno odbornika u jedinicama lokalne samouprave, uređeno je Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05 i 101/05) i Zakonom o lokalnim izborima ("Službeni glasnik RS", broj 129/07). Zakonom o izboru narodnih poslanika propisano je da zaštitu izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi (član 7.). Zakonom o lokalnim izborima je predviđeno da birač, kandidat za odbornika ili predlagač kandidata ima pravo da podnese prigovor izbornoj komisiji jedinice lokalne samouprave zbog nepravilnosti u postupku kandidovanja, sprovođenja, utvrđivanja i objavljivanja rezultata izbora (član 52. stav 1.), da će izborna komisija jedinice lokalne samouprave, ako usvoji podneti prigovor, poništiti odluku ili radnju (član 53.), kao i da se protiv rešenja izborne komisije može izjaviti žalba nadležnom okružnom sudu u roku od 24 časa od dostavljanja rešenja (član 54. stav 1.).

Odlukom o koordiniranom sprovođenju svih izbora raspisanih za 11. maj 2008. godine ("Službeni glasnik RS", broj 27/08) utvrđeno je da će sve izbore koji su raspisani za 11. maj 2008. godine sprovođiti jedinstveni birački odbori (član 4.), kao i da članove i zamenike članova biračkih odbora u proširenom sastavu imenuje Republička izborna komisija na predlog podnosilaca izbornih lista (član 7. stav 1.).

S obzirom na to da je Koalicija LDP I GG- Za bolji Han podnela prigovor "na izborne radnje vezane za izbore održane 11. maja 2008. godine" i da na osnovu člana 12. Zakona o lokalnim izborima traži poništaj izbornih rezultata na biračkom mestu broj 28 Balinovce, Ustavni sud je utvrdio da je prigovor izjavljen zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora za odbornike Skupštine opštine Vladičin Han.

Iz navedenih ustavnih i zakonskih odredaba i utvrđenih činjenica, po oceni Ustavnog suda, proizlazi da su izborna komisija jedinice lokalne samouprave i okružni sud organi nadležni za zaštitu izbornog prava u postupku izbora odbornika skupštine jedinice lokalne samouprave i da je Republička izborna komisija nadležna za zaštitu izbornog prava u postupku izbora narodnih poslanika. Stoga je Ustavni sud ocenio da je, u konkretnom slučaju, za odlučivanje o prigovoru Koalicije LDP I GG- Za bolji Han izjavljenom zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja izbora odbornika skupštine Vladičin Han na biračkom mestu 28 Balinovce, održanih 11. maja 2008. godine, nadležna Izborna komisija opštine Vladičin Han. Za rešavanje nadležnosti za odlučivanje o navedenom prigovoru nije od značaja činjenica da je postupak izbora na navedenom biračkom mestu sprovodio jedinstveni birački odbor imenovan od strane Republičke izborne komisije, već da je prigovor izjavljen zbog nepravilnosti u postupku sprovođenja lokalnih izbora na navedenom biračkom mestu i da se prigovorom traži poništavanje izbornih rezultata na tom biračkom mestu, a za to

je, po oceni Ustavnog suda, nadležna izborna komisija jedinice lokalne samouprave.

Na osnovu izloženog i člana 46. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, Sud je rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj IIIU-88/2008
od 22. maja 2008. godine

Nenadležnost Ustavnog suda za rešavanje sukoba nadležnosti

Ustavni sud nije nadležan da rešava sukob nadležnosti između sudova, već samo sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se "inicijativa - zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti" između Trećeg opštinskog suda u Beogradu i Drugog opštinskog suda u Beogradu.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podnet je zahtev naslovljen kao "inicijativa" - zahtev za rešavanje sukoba nadležnosti" u vezi postupanja Trećeg opštinskog suda u Beogradu u "istovremenim paralelnim radnim sporovima" u 12 predmeta i postupanja Drugog opštinskog suda u Beogradu u dva građanska spora.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je odredbom člana 167. stav 2. tač. 1. do 4. Ustava, utvrđeno da Ustavni sud rešava sukob nadležnosti: između sudova i drugih državnih organa, između republičkih organa i pokrajinskih organa ili organa jedinica lokalne samouprave, između pokrajinskih organa i organa jedinica lokalne samouprave i između organa različitih autonomnih pokrajina ili različitih jedinica lokalne samouprave.

Polazeći od toga da Ustavni sud nije nadležan da rešava sukob nadležnosti između sudova, već samo sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa, Sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) i člana 82. stav 1. tačka 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08) odlučio da podnetu "inicijativu - zahtev" odbaci zbog nenadležnosti.

Zaključak Ustavnog suda broj IIIU-26/2008
od 3. jula 2008. godine

***POSTUPAK ODLUČIVANJA O IZBORNIM
SPOROVIMA;
POSTUPAK PO ŽALBI
NA ODLUKU O POTVRĐIVANJU MANDATA
NARODNOG POSLANIKA***

Imajući u vidu ustavne i zakonske odredbe o nadležnosti Ustavnog suda za odlučivanje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova i o postupku po zahtevu za odlučivanje o izbornom sporu iz nadležnosti ovog Suda, kao i odredbe o nadležnosti i postupku za zaštitu izbornog prava od strane za to nadležnih - drugih državnih organa, kao i činjenicu da je prestao mandat Narodnoj skupštini u čijem sazivu su bili podnosioci zahteva, Ustavni sud je ocenio da u konkretnom slučaju ne postoje procesne pretpostavke za njegovo odlučivanje o podnetom zahtevu za zaštitu izbornog prava. Takođe, zahtev nije ispunjavao Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke za razmatranje kao ustavna žalba, jer su osporene odluke o prestanku mandata narodnih poslanika podnosiocima zahteva donete pre proglašenja Ustava kojim je uvedena ustavna žalba kao pravno sredstvo.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se zahtev za zaštitu izbornog prava Vesne Lalić iz Beograda i Sovranija Čonjagića iz Salaša Crnobarskog, kojim se traži stavljanje van snage Odluke Narodne skupštine o konstataciji prestanka mandata narodnim poslanicima Vesni Lalić i Sovraniju Čonjagiću, od 27. novembra 2005. godine i Odluke Narodne skupštine o izboru narodnih poslanika radi popune upražnjenih poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini, od 27. novembra 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Narodni poslanici u Narodnoj skupštini Republike Srbije, Vesna Lalić i Sovranije Čonjagić, podneli su 1. decembra 2005. godine, Ustavnom sudu zahtev za zaštitu izbornog prava, kojim je od Suda zatraženo da stavi van snage Odluke Narodne skupštine navedene u izreci.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio:

- da je Narodna skupština, na Petoj sednici Drugog redovnog zasedanja, dana 27. novembra 2005. godine, konstatovala prestanak mandata narodnih poslanika Sovranija Čonjagića i Vesne Lalić-Dragović i potvrdila mandate narodnim poslanicima Miroslavi Glušić i Marku Kronji;

- da je mandat Narodnoj skupštini, u čijem sazivu su bili narodni poslanici Vesna Lalić i Sovranije Čonjagić, prestao konstituisanjem novog saziva Narodne skupštine posle izbora za narodne poslanike održanih 21. januara 2007. godine.

Razmatrajući podneti zahtev, Ustavni sud je imao u vidu:

- da je u toku postupka pred Ustavnim sudom, proglašenjem novog Ustava Republike Srbije, dana 8. novembra 2006. godine, prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u vreme čijeg važenja je konstatovan osporeni prestanak mandata i podnet zahtev za zaštitu pasivnog izbornog prava, te da o podnetom zahtevu treba odlučivati primenom odredaba važećeg Ustava;

- da je Ustavom Republike Srbije utvrđeno da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.), kao i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova (član 167. stav 2. tačka 5.);

- da je Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05) propisano: da zaštitu izbornog prava obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi (član 7.), kao i da svaki birač, kandidat za poslanika i podnosilac izborne liste ima pravo na zaštitu izbornog prava po postupku utvrđenim ovim zakonom (član 94.);

- da je Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano: da zahtev za odlučivanje o izbornom sporu za koji zakonom nije određena nadležnost sudova može podneti: svaki birač, kandidat za predsednika Republike, odnosno poslanika ili odbornika i podnosilac predloga kandidata, kao i da zahtev sadrži razloge i dokaze zbog kojih se traži odlučivanje o izbornom sporu, te da se zahtev može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava (član 75.);

- da je Ustavnom poveljom državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), koja je bila na snazi u vreme donošenja osporenih odluka Narodne skupštine, između ostalog, bilo utvrđeno da Srbija i Crna Gora prati ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i građanskih sloboda i obezbeđuje njihovu zaštitu u slučaju kad ta zaštita nije obezbeđena u državama članicama (član 9. stav 3.), te da je u skladu sa ovom nadležnošću državne zajednice, Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 6/03), pored ostalog, bilo utvrđeno da svako ko smatra da mu je neko ljudsko ili manjinsko pravo zajemčeno Poveljom povređeno ili uskraćeno pojedinačnim aktom ili radnjom institucije državne zajednice, odnosno državnog organa države članice ili organizacije koja vrši javna ovlašćenja, ima pravo da podnese žalbu Sudu Srbije i Crne Gore, ako nije obezbeđena druga pravna zaštita u državi članici (član 9. stav 2.).

Imajući u vidu navedene ustavne i zakonske odredbe, kao i činjenicu da je prestao mandat Narodnoj skupštini u čijem sazivu su bili podnosioci zahteva, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Ustavnog suda o podnetom zahtevu.

Ustavom Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine predviđeno je da se protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, može izjaviti ustavna žalba (član 170.). Ispitujući mogućnost da se podneti zahtev za zaštitu izbornog prava razmatra kao ustavna žalba, Sud je konstatovao da je članom 175. stav 3. Ustava utvrđeno da se postupak pred Ustavnim sudom, pa i postupak po ustavnoj žalbi, uređuje zakonom, a da je Zakon o Ustavnom sudu propisao da se ustavna žalba može izjaviti i protiv

pojedinačnog akta ili radnje koji su izvršeni od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu Zakona (član 113. stav 2.). Kako su odluke Narodne skupštine o konstataciji prestanka mandata narodnih poslanika Sovaranija Čonjagića i Vesne Lalić, odnosno o potvrđivanju mandata narodnim poslanicima Miroslavi Glušić i Marku Kronji, donete 27. novembra 2005. godine, dakle pre proglašenja Ustava, Sud je ocenio da ne postoje Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke da se zahtev uzme u razmatranje kao ustavna žalba.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), zaključio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj IU-404/2005
od 29. maja 2008. godine

Podneti zahtev za zaštitu izbornog prava ne ispunjava Ustavom i zakonom propisane uslove za odlučivanje Ustavnog suda u izbornom sporu, jer se ne radi o izbornom sporu iz nadležnosti Ustavnog suda. Takođe, zahtev ne ispunjava ni Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke da se razmatra kao ustavna žalba, jer su osporene odluke Narodne skupštine o konstataciji prestanka mandata narodnim poslanicima donete pre proglašenja Ustava kojim je ovo pravno sredstvo ustanovljeno.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se zahtev za zaštitu izbornog prava Gorana Paunovića iz Novog Sada i Ksenije Milivojević iz Beograda, kojim se traži stavljanje van snage Odluke Narodne skupštine o konstataciji prestanka mandata narodnim poslanicima Goranu Paunoviću i Kseniji Milivojević, od 16. maja 2006. godine i Odluke Narodne skupštine o izboru narodnih poslanika Zorana Subotičkog i Momčila Spasića radi popune upražnjenih poslaničkih mesta u Narodnoj skupštini, od 16. maja 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Narodni poslanici u Narodnoj skupštini Republike Srbije, Goran Paunović i Ksenija Milivojević, podneli su 25. maja 2006. godine, Ustavnom sudu zahtev za zaštitu izbornog prava, kojim je od Suda zatraženo da stavi van snage Odluke Narodne skupštine navedene u izreci.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio:

- da je Narodna skupština, na Četvrtoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2006. godini, dana 16. maja 2006. godine, konstatovala prestanak mandata narodnih poslanika Gorana Paunovića i Ksenije Milivojević i potvrdila mandate narodnim poslanicima Zoranu Subotičkom i Momčilu Spasiću;

- da je mandat Narodnoj skupštini, u čijem sazivu su bili narodni poslanici Goran Paunović i Ksenija Milivojević, prestao konstituisanjem novog saziva Narodne skupštine posle izbora za narodne poslanike održanih 21. januara 2007. godine.

Razmatrajući podneti zahtev, Ustavni sud je imao u vidu:

- da je u toku postupka pred Ustavnim sudom, proglašenjem novog Ustava Republike Srbije, dana 8. novembra 2006. godine, prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u vreme čijeg važenja je konstatovan osporeni prestanak mandata i podnet zahtev za zaštitu pasivnog izbornog prava, te da o podnetom zahtevu treba odlučivati primenom odredaba važećeg Ustava;

- da je Ustavom Republike Srbije utvrđeno da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.), kao i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova (član 167. stav 2. tačka 5.);

- da je Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05) propisano: da zaštitu izbornog prava obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi (član 7.), kao i da svaki birač, kandidat za poslanika i podnosilac izborne liste ima pravo na zaštitu izbornog prava po postupku utvrđenim ovim zakonom (član 94.);

- da je Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano: da zahtev za odlučivanje o izbornom sporu za koji zakonom nije određena nadležnost sudova može podneti: svaki birač, kandidat za predsednika Republike, odnosno poslanika ili odbornika i podnosilac predloga kandidata, kao i da zahtev sadrži razloge i dokaze zbog kojih se traži odlučivanje o izbornom sporu, te da se zahtev može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava (član 75.);

- da je Ustavnom poveljom državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), koja je bila na snazi u vreme donošenja osporenih odluka Narodne skupštine, između ostalog, bilo utvrđeno da Srbija i Crna Gora prati ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i građanskih sloboda i obezbeđuje njihovu zaštitu u slučaju kad ta zaštita nije obezbeđena u državama članicama (član 9. stav 3.), te da je u skladu sa ovom nadležnošću državne zajednice, Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 6/03), pored ostalog, bilo utvrđeno da svako ko smatra da mu je neko ljudsko ili manjinsko pravo zajemčeno Poveljom povređeno ili uskraćeno pojedinačnim aktom ili radnjom institucije državne zajednice, odnosno državnog organa države članice ili organizacije koja vrši javna ovlašćenja, ima pravo da podnese žalbu Sudu Srbije i Crne Gore, ako nije obezbeđena druga pravna zaštita u državi članici (član 9. stav 2.).

Imajući u vidu navedene ustavne i zakonske odredbe, kao i činjenicu da je prestao mandat Narodnoj skupštini u čijem sazivu su bili podnosioci zahteva, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Ustavnog suda o podnetom zahtevu.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine predviđeno je da se protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, može izjaviti ustavna žalba (član 170.). Ispitujući mogućnost da se podneti zahtev za zaštitu izbornog prava razmatra kao ustavna žalba, Sud je konstatovao da je članom 175. stav 3. Ustava utvrđeno da se postupak pred Ustavnim sudom, pa i postupak po ustavnoj žalbi, uređuje zakonom, a da je Zakon o Ustavnom sudu propisao da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje

koji su izvršeni od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu Zakona (član 113. stav 2.). Kako su odluke Narodne skupštine o konstataciji prestanka mandata narodnih poslanika Gorana Paunovića i Ksenije Milivojević, odnosno o potvrđivanju mandata narodnim poslanicima Zoranu Subotičkom i Momčilu Spasiću, donete 16. maja 2006. godine, dakle pre proglašenja Ustava, Sud je ocenio da ne postoje Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke da se zahtev uzme u razmatranje kao ustavna žalba.

Imajući u vidu izneto, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), zaključio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj IU-115/2006
od 29. maja 2008. godine

U konkretnom slučaju, podneti zahtev za zaštitu izbornog prava ne ispunjava Ustavom i zakonom propisane uslove za odlučivanje Ustavnog suda u izbornom sporu, jer se ne radi o izbornom sporu iz nadležnosti ovog Suda i prestao je mandat Narodnoj skupštini u čijem sazivu su bili narodni poslanici o čijem prestanku mandata je raspravljano na sednici Administrativnog odbora tog saziva Narodne skupštine. Zahtev ne ispunjava ni Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke da se razmatra kao ustavna žalba, jer su osporeni akti Administrativnog odbora Narodne skupštine kojima je odbijen predlog za konstataciju spornog prestanka mandata narodnih poslanika doneti pre proglašenja Ustava kojim je ustanovljeno ovo pravno sredstvo.

Ustavni sud je doneo

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se zahtev za zaštitu izbornog prava Demokratske stranke, kojim se traži stavljanje van snage "odluke" Administrativnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije, od 28. septembra 2005. godine, kojom je odbijen predlog Demokratske stranke da se konstatuje prestanak mandata narodnih poslanika Esada Džudževića i Bajrama Omeragića u Narodnoj skupštini.

O b r a z l o ž e n j e

Demokratska stranka podnela je Ustavnom sudu 13. oktobra 2005. godine zahtev za zaštitu izbornog prava, kojim je od Suda zatraženo da stavi van snage "odluku" Administrativnog odbora Narodne skupštine Republike Srbije, navedenu u izreci.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio:

- da je Administrativni odbor Narodne skupštine na 56. sednici, održanoj 28. septembra 2005. godine, razmatrao zahtev narodnih poslanika Dušana Petrovića i Miodraga Đidića za prestanak mandata narodnim poslanicima Esadu Džudževiću i Bajramu Omeragiću, te da je nakon razmatranja razloga za prestanak

mandata konstatovano da nije doneta odluka da Administrativni odbor obavesti Narodnu skupštinu da su se stekli uslovi za prestanak mandata;

- da je mandat Narodnoj skupštini, u čijem sazivu su bili narodni poslanici Esad Džudžević i Bajram Omeragić, prestao konstituisanjem novog saziva Narodne skupštine posle izbora za narodne poslanike održanih 21. januara 2007. godine.

Razmatrajući podneti zahtev, Ustavni sud je imao u vidu:

- da je u toku postupka pred Ustavnim sudom, stupanjem na snagu novog Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine, prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine, u vreme čijeg važenja je Administrativni odbor Narodne skupštine razmatrao zahtev za prestanak mandata narodnim poslanicima Esadu Džudževiću i Bajramu Omeragiću, kao i u vreme čijeg važenja je podnet zahtev za zaštitu izbornog prava, te da o podnetom zahtevu treba odlučivati primenom odredaba važećeg Ustava;

- da je Ustavom Republike Srbije utvrđeno da izborno pravo uživa pravnu zaštitu u skladu sa zakonom (član 52. stav 3.), kao i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima za koje zakonom nije određena nadležnost sudova (član 167. stav 2. tačka 5.);

- da je Zakonom o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05) propisano: da zaštitu izbornog prava obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi (član 7.), kao i da svaki birač, kandidat za poslanika i podnosilac izborne liste ima pravo na zaštitu izbornog prava po postupku utvrđenom ovim zakonom (član 94.);

- da je Zakonom o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano: da zahtev za odlučivanje o izbornom sporu za koji zakonom nije određena nadležnost sudova može podneti: svaki birač, kandidat za predsednika Republike, odnosno poslanika ili odbornika i podnosilac predloga kandidata, kao i da zahtev sadrži razloge i dokaze zbog kojih se traži odlučivanje o izbornom sporu, te da se zahtev može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava (član 75.);

- da je Ustavnom poveljom državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG", broj 1/03), koja je bila na snazi u vreme donošenja osporenih odluka Narodne skupštine, između ostalog, bilo utvrđeno da Srbija i Crna Gora prati ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i građanskih sloboda i obezbeđuje njihovu zaštitu u slučaju kad ta zaštita nije obezbeđena u državama članicama (član 9. stav 3.), te da je u skladu sa ovom nadležnošću državne zajednice, Poveljom o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama ("Službeni list Srbije i Crne Gore", broj 6/03), pored ostalog, bilo utvrđeno da svako ko smatra da mu je neko ljudsko ili manjinsko pravo zajemčeno Poveljom povređeno ili uskraćeno pojedinačnim aktom ili radnjom institucije državne zajednice, odnosno državnog organa države članice ili organizacije koja vrši javna ovlašćenja, ima pravo da podnese žalbu Sudu Srbije i Crne Gore, ako nije obezbeđena druga pravna zaštita u državi članici (član 9. stav 2.).

Imajući u vidu navedene ustavne i zakonske odredbe, kao i činjenicu da je prestao mandat Narodnoj skupštini u čijem sazivu su bili navedeni narodni poslanici, o čijem prestanku mandata je raspravljano na sednici Administrativnog odbora Narodne skupštine, Ustavni sud je ocenio da ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje Ustavnog suda o podnetom zahtevu.

Ustavom Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine predviđeno je da se protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska

prava i slobode zajemčene Ustavom, može izjaviti ustavna žalba (član 170.). Ispitujući mogućnost da se podneti zahtev za zaštitu izbornog prava razmatra kao ustavna žalba, Sud je konstatovao da je članom 175. stav 3. Ustava utvrđeno da se postupak pred Ustavnim sudom, pa i postupak po ustavnoj žalbi, uređuje zakonom, a da je Zakon o Ustavnom sudu propisao da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje koji su izvršeni od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu Zakona (član 113. stav 2.). Kako je sednica Administrativnog odbora Narodne skupštine na kojoj su razmatrani razlozi za prestanak mandata narodnim poslanicima Esadu Džudževiću i Bajramu Omeragiću održana 28. septembra 2005. godine, dakle pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da ne postoje Ustavom i zakonom utvrđene pretpostavke da se zahtev uzme u razmatranje kao ustavna žalba.

Saglasno iznetom, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), zaključio kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj IU-372/2005
od 17. jula 2008. godine

Kako je Zakonom o Ustavnom sudu propisano da se zahtev za odlučivanje o izbornom sporu, kao i žalba na odluku o potvrđivanju mandata narodnih poslanika može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava, odnosno od dana donošenja ožalbene odluke, a u konkretnom slučaju je žalba na odluku o potvrđivanju mandata podneta Ustavnom sudu po isteku ovog zakonskog roka, to je predstavljalo razlog za odbacivanje žalbe kao neblagovremene.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se žalba na odluku Narodne skupštine o potvrđivanju mandata narodnih poslanika, koja je doneta na prvoj sednici od 11. juna 2008. godine, u delu kojim se potvrđuju mandati Veroljuba Stevanovića i Dragana-Palme Markovića.

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu podneta je 9. jula 2008. godine žalba narodnog poslanika Tomislava Nikolića, koja nije potpisana, na odluku Narodne skupštine o potvrđivanju mandata narodnih poslanika koja je doneta na prvoj sednici od 11. juna 2008. godine, u delu kojim se potvrđuju mandati Veroljuba Stevanovića i Dragana-Palme Markovića. Podnosilac žalbe smatra da je odluka Narodne skupštine u delu kojim se potvrđuju mandati navedenih poslanika u suprotnosti sa odredbom člana 102. stav 3. Ustava, prema kojoj narodni poslanik, pored ostalog, ne može biti funkcioner u organima izvršne vlasti. Po mišljenju podnosioca žalbe, u smislu navedene odredbe Ustava, funkcioneri izvršne vlasti su i gradonačelnici i predsednici

opština, pa je stoga potvrđivanje mandata narodnom poslaniku Veroljubu Stevanoviću, koji je gradonačelnik grada Kragujevca i Draganu-Palmi Markoviću, koji je predsjednik opštine Jagodina, u suprotnosti sa Ustavom.

Odredbom člana 101. stav 5. Ustava Republike Srbije utvrđeno je da je na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika dopuštena žalba Ustavnom sudu, koji po njoj odlučuje u roku od 72 sata. Odredbom člana 75. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koja se na osnovu odredbe člana 79. stav 4. Zakona shodno primenjuje i u postupku po žalbi na odluku donetu u vezi sa potvrđivanjem mandata narodnih poslanika, propisano je da se zahtev može podneti najkasnije u roku od 15 dana od dana okončanja izbornog postupka koji se osporava.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio da je odluku o potvrđivanju mandata narodnih poslanika, Narodna skupština Republike Srbije donela na sednici od 11. juna 2008. godine i da je žalba na odluku o potvrđivanju mandata podneta Ustavnom sudu 9. jula 2008. godine.

S obzirom na to da je žalba podneta po isteku Zakonom propisanog roka za njeno podnošenje, Ustavni sud je ocenio da žalbu, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, kao neblagovremenu, treba odbaciti.

Na osnovu izloženog, člana 48. Zakona o Ustavnom sudu i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), Ustavni sud je doneo zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj VIU-118/2008
od 10. jula 2008. godine

IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA

Nisu ispunjene procesne pretpostavke za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda broj IU-120/2004, jer je Odluka Ustavnog suda izvršena samim objavljivanjem u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a pojedinačni akti kojima je odlučivano o pravima podnosioca zahteva doneti su posle stupanja na snagu osporenih pravilnika, te stoga nije ispunjen uslov propisan članom 61. Zakona o Ustavnom sudu za izmenu konačnog pojedinačnog akta kojim je odlučeno o pravima podnosioca zahteva.

Ustavni sud doneo je

Z A K L J U Č A K

Odbacuje se zahtev za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda IU-120/04 od 16. marta 2006. godine ("Službeni glasnik RS", broj 38/2006).

O b r a z l o ž e n j e

Ustavnom sudu je 31.10.2006. godine podnet zahtev za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda IU-120/04 od 16. marta 2006. godine („Službeni glasnik RS“, broj 38/2006). Podnosioci zahteva navode da je Odlukom Ustavnog suda utvrđena neustavnost i stavljene su van snage odredbe osporenih pravilnika o njihovom stupanju na snagu, pa smatraju da ovi pravilnici nisu stupili na snagu u celini i nemaju pravno dejstvo, a pojedinačni akti o prestanku radnog odnosa doneti su njihovom primenom. Podnosioci zahteva traže da Ustavni sud obezbedi izvršenje navedene Odluke Ustavnog suda, odnosno odluči o otklanjanju posledica primene neustavnih opštih akata i to putem vraćanja u radni odnos u AD „Sigma“ Subotica, i naknadu štete na ime neostvarenih zarada i drugih ličnih primanja u periodu od prestanka pa do povratka u radni odnos.

U sprovedenom postupku, Ustavni sud je utvrdio sledeće:

Odlukom Ustavnog suda IU-120/2004 od 16. marta 2006. godine, utvrđeno je da odredbe člana 15. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Akcionarskog društva „Sigma“, Subotica, broj 1174/03 od 23. marta 2003. godine i člana 13. Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta ovog akcionarskog društva broj 1168/03 od 22. maja 2003. godine nisu u saglasnosti s Ustavom. Osporenim odredbama oba pravilnika bilo je predviđeno da pravilnici stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja, što je po oceni Suda, bilo nesaglasno sa čl. 120. Ustava Republike Srbije iz 1990. godine. U odgovoru donosioca osporenih pravilnika izričito je navedeno da su osporeni pravilnici objavljeni na oglasnoj tabli, i to Pravilnik o unutaršnjoj organizaciji društva objavljen je na oglasnoj tabli 23. maja 2003. godine, a Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta od 22. maja, objavljen je 2. juna 2003. godine, što je Sud i konstatovao u svojoj odluci.

Članom 130. stav 1. Ustava bilo je propisano da, kad Ustavni sud utvrdi da zakon, statut autonomne pokrajine, drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, taj zakon, statut autonomne pokrajine, drugi propis ili opšti akt prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda.

Iz navedenog proizilazi, da su odredbe člana 15. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Akcionarskog društva i člana 13. Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta ovog Akcionarskog društva, za koje je Ustavni sud utvrdio da su nesaglasne sa Ustavom, prestale da važe danom objavljivanja odluke Ustavnog suda, ali i da su pravnim dejstvom Odluke Ustavnog suda obuhvaćene samo navedene odredbe osporenih pravilnika, a ne i pravilnici u celini.

Polazeći od činjenice da su osporeni pravilnici objavljeni na oglasnoj tabli Akcionarskog društva, kao što to određuje član 56. Statuta društva, kao i od pravnog dejstva Odluke Ustavnog suda, kojim su obuhvaćene samo odredbe o danu njihovog stupanja na snagu, proizilazi da su osporeni pravilnici stupili na snagu osmog dana od dana njihovog objavljivanja, kao što to određuje član 120. Ustava od 1990. godine i član 59. Statuta Akcionarskog društva. U konkretnom slučaju, to znači da je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, objavljen 23. maja 2003. godine, stupio na snagu 31. maja 2003. godine, a Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta, objavljen 2. juna 2003. godine stupio je na snagu 10. juna 2003. godine.

Donosilac osporenih akata je naveo, u odgovoru na podnetu inicijativu, da je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji prvi put primenjen 13. juna 2003. godine, što znači posle njegovog stupanja na snagu, a Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta prvi put je primenjen 16. juna 2003. godine, što je takođe, posle njegovog stupanja na

snagu i dostavio odluku upravnog odbora od 16. juna 2003. godine, kojom se 27 zaposlenih uključujući i podnosiocima ovog zahteva proglašava viškom zaposlenih u skladu sa odredbama Zakona o radu.

Iz navedenog, Ustavni sud je zaključio da je zahtev za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda IU-120/04 od 16. marta neosnovan, jer je Odluka Ustavnog suda izvršena samim njenim objavljivanjem u „Službenom glasniku RS“, broj 38/2006, a pojedinačni akti kojim je odlučivano o pravima podnosioca zahteva doneti su posle stupanja na snagu osporenih pravilnika u skladu sa članom 120. Ustava od 1990. godine, što znači da nije ispunjen uslov propisan članom 57. ranije važećeg Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka, odnosno članom 61. Zakona o Ustavnom sudu za izmenu konačnog pojedinačnog akta kojim je odlučeno o pravima podnosioca zahteva.

S obzirom da, u konkretnom slučaju, nisu ispunjene procesne pretpostavke za obezbeđenje izvršenja odluke Ustavnog suda, Sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda („Službeni glasnik RS“, br. 24/08 i 27/08), doneo Zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj IU-120/2004
od 29. maja 2008. godine

U konkretnom slučaju nisu ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o zahtevu za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda, s obzirom na to da osporeni pojedinačni akti nisu doneti u izvršenju opštih akata čiju je neustavnost Ustavni sud utvrdio svojom odlukom, već po drugom pravnom osnovu.

Ustavni sud je doneo

ZAKLJUČAK

Odbacuje se zahtev za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda broj IU-46/2005 od 6. aprila 2006. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 38/2006).

Obrazloženje

Ustavnom sudu je 13. juna 2006. godine podnet zahtev za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda u predmetu IU-46/2005 ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 38/2006). Podnosioci zahteva navode da je Odlukom Ustavnog suda utvrđena neustavnost i stavljene su van snage odredbe osporenog Pravilnika i Odluke o njihovom stupanju na snagu, pa smatraju da ovi akti nisu stupili na snagu u celini i nemaju pravno dejstvo, te da je neophodno da se izmenom pojedinačnih akata, otklone posledice koje su nastale primenom neustavnog Pravilnika i Odluke. Podnosioci zahteva traže da Ustavni sud obezbedi izvršenje navedene Odluke Ustavnog suda, odnosno da Sud odluči o otklanjanju posledica primene neustavnih opštih akata i to vraćanjem u radni odnos lica kojima je otkazom ugovora o radu prestao radni odnos i novčanom naknadom štete nastale na ime neostvarenih zarada i drugih ličnih primanja u periodu od prestanka pa do povratka u

radni odnos.

U sprovedenom postupku Ustavni sud je utvrdio sledeće: Odlukom Ustavnog suda GU- 46/2005 od 6. aprila 2006. godine, utvrđeno je da odredbe člana 11. Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Akcionarskog društva za ugostiteljstvo, usluge, turizam, proizvodnju i promet "Zlatar" iz Nove Varoši od 15. aprila 2003. godine i člana 6. Odluke o izmenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Akcionarskog društva za ugostiteljstvo, usluge, turizam, proizvodnju i promet "Zlatar" iz Nove Varoši od 1. juna 2004. godine, nisu u saglasnosti s Ustavom. Odluka je 5. maja 2006. godine objavljena u "Službenom glasniku Republike Srbije", broj 38/2006. Osporenim odredbama navedenih akata bilo je utvrđeno da akti stupaju na snagu danom donošenja, što je po oceni Ustavnog suda, bilo nesaglasno sa članom 120. Ustava Republike Srbije od 1990. godine. U odgovoru donosioca osporenih akata izričito je navedeno da su, bez obzira na formulaciju o stupanju na snagu ovih akata, osporeni akti bili objavljeni na Oglasnoj tabli Akcionarskog društva "Zlatar". Konkretno, Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta bio je objavljen na Oglasnoj tabli od 15. do 23. aprila 2003. godine i primenjivao se od 1. maja 2003.

godine, a Odluka o izmenama i dopunama Pravilnika od 1. do 9. juna 2004. godine, što je Sud i konstatovao u svojoj Odluci.

Članom 130. stav 1. Ustava bilo je utvrđeno da kada Ustavni sud utvrdi da zakon, statut autonomne pokrajine, drugi propis ili opšti akt nije u saglasnosti s Ustavom, taj zakon, statut autonomne pokrajine, drugi propis ili opšti akt prestaje da važi danom objavljivanja odluke Ustavnog suda.

Iz navedenog proizlazi da su odredbe člana 11. Pravilnika i člana 6. Odluke o izmenama i dopunama Pravilnika, za koje je Ustavni sud utvrdio da su nesaglasne s Ustavom, prestale da važe 5. maja 2006. godine, danom objavljivanja Odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i da su pravnim dejstvom Odluke Ustavnog suda obuhvaćene samo navedene odredbe akata, a ne i akti u celini.

Polazeći od činjenice da su osporeni akti bili objavljeni na Oglasnoj tabli Akcionarskog društva "Zlatar", kao i pravnog dejstva Odluke Ustavnog suda kojom su obuhvaćene samo odredbe o stupanju na snagu navedenih akata, proizlazi da su osporeni akti, na osnovu člana 120. Ustava od 1990. godine, stupili na snagu osmog dana od dana njihovog objavljivanja na Oglasnoj tabli. U konkretnom slučaju, to znači da je Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta Akcionarskog društva za ugostiteljstvo, usluge, turizam, proizvodnju i promet "Zlatar" iz Nove Varoši, objavljen 15. aprila 2003. godine, stupio na snagu 23. aprila 2003. godine, a Odluka o izmenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta Akcionarskog društva za ugostiteljstvo, usluge, turizam, proizvodnju i promet "Zlatar" iz Nove Varoši, objavljena 1. juna 2004. godine, stupila na snagu 9. juna 2004. godine.

Odredbom člana 57. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka ("Službeni glasnik RS", br. 32/91, 67/93 i 101/05), koji je bio na snazi u trenutku podnošenja zahteva, bilo je propisano da svako kome je povređeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donetim na osnovu zakona ili drugog propisa ili opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmenu tog pojedinačnog akta.

Član 112. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) propisuje da će se postupci pred Ustavnim sudom započeti pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončati po odredbama ovog zakona.

Odredbom člana 61. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu propisano je da

svako kome je povređeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donetim na osnovu zakona ili drugog opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, potvrđenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmenu tog pojedinačnog akta.

Na osnovu izloženog proizlazi da su podnosioci zahteva za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda, na osnovu člana 57. tada važećeg Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka, mogli predložiti izmenu samo onih pojedinačnih akata koji su doneti na osnovu osporenog Pravilnika i osporene Odluke i to pre njihovog stupanja na snagu po sili Ustava.

Međutim, na osnovu dostavljene dokumentacije utvrđeno je da pojedinačni akti (rešenja o otkazu ugovora o radu) čije se izmene predlažu, nisu doneti na osnovu predmetnog Pravilnika i Odluke o izmenama i dopunama Pravilnika. Pravni osnov za donošenje rešenja o otkazu ugovora o radu zaposlenima u AD za ugostiteljstvo, usluge, turizam, proizvodnju i promet "Zlatar" iz Nove Varoši bila je odredba člana 101. stav 1. tačka 8. tada važećeg Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", broj 70/2001).

Sud je ocenio da nije ispunjen uslov propisan članom 57. ranije važećeg Zakona o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka, odnosno članom 61. Zakona o Ustavnom sudu, za izmenu konačnog ili pravosnažnog pojedinačnog akta kojim je odlučeno o pravu podnosioca zahteva, budući da pojedinačni akti kojima je odlučivano o pravima podnosioca zahteva nisu doneti na osnovu osporenog Pravilnika i osporene Odluke, već na osnovu Zakona o radu.

S obzirom na to da u konkretnom slučaju nisu ispunjene procesne pretpostavke za obezbeđenje izvršenja Odluke Ustavnog suda, Sud je na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/2007) i člana 82. stav 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/2008 i 27/2008), doneo Zaključak kao u izreci.

Zaključak Ustavnog suda broj IU-46/2005
17. jula 2008. godine

POSTUPAK PO USTAVNOJ ŽALBI

- Odluke

Povreda Ustavnog prava na rad (član 60. Ustava) i prava na stalnost sudijske funkcije (član 146. stav 1. u vezi člana 148. stav 1. Ustava)

Po oceni Ustavnog suda, neustavnim prestankom sudijske funkcije pre navršenog radnog veka podnosiocu ustavne žalbe nije samo povređeno pravo da obavlja sudijsku funkciju, već i pravo na rad zajemčeno odredbom člana 60. stav 1. Ustava Republike Srbije.

S obzirom da u konkretnom slučaju poništaj osporenog akta i povraćaj u predašnje stanje nije moguć, a druge štetne posledice su uklonjene, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 89. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu, našao da nema mesta donošenju posebnog naloga za uklanjanje posledica nastalih u vidu materijalne štete prouzrokovane žalioцу donošenjem osporenog akta, već da se pravično zadovoljenje zbog utvrđene povrede prava podnosiocu ustavne žalbe ostvaruje objavljivanjem odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

1. Usvaja se ustavna žalba Branka Tomkovića izjavljena protiv tačke 17. Odluke o prestanku sudijske dužnosti ("Službeni glasnik RS", broj 68/2007), koju je donela Narodna skupština Republike Srbije na sednici održanoj 23. jula 2007. godine.
2. Utvrđuje se da je aktom iz tačke 1. povređeno pravo na stalnost sudijske funkcije garantovano članom 146. stav 1. Ustava Republike Srbije u vezi člana 148. stav 1. Ustava, kao i pravo na rad garantovano članom 60. stav 1. Ustava.
3. Odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije".

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu podneta je 8. avgusta 2007. godine, blagovremena i dozvoljena ustavna žalba Branka Tomkovića izjavljena protiv tačke 17. Odluke o prestanku sudijske dužnosti ("Službeni glasnik RS", broj 68/2007), navedene u tački 1. izreke. U ustavnoj žalbi se navodi da je Odlukom Velikog personalnog veća VIII Su br. 11/07 od 13. aprila 2007. godine, utvrđeno da se radni vek sudiji Opštinskog suda u Alibunaru Branku Tomkoviću navršava 18. oktobra 2007. godine. Dalje se navodi da je na osnovu navedene odluke, Narodna Skupština na sednici održanoj 23. jula 2007. godine donela osporenu odluku kojom je, u tački 17. utvrdila da sudiji Branku Tomkoviću, danom donošenja odluke, prestaje sudijska dužnost. Kako je

Odlukom Velikog personalnog veća utvrđeno da sudija Branko Tomković 18. oktobra 2007. godine navršava 65 godina života, čime ispunjava jedan od alternativno propisanih uslova za prestanak sudijske dužnosti zbog navršenja radnog veka, podnosilac ustavne žalbe smatra da su osporenim odlukom Narodne skupštine povređene odredbe člana 148. stav 1. Ustava Republike Srbije, pravo na rad i druga prava zajemčena Ustavom.

2. U odgovoru sekretara Narodne skupštine od 22. maja 2008. godine navodi se da je Ukazom predsednika Republike PR broj 1 od 13. marta 2008. godine Narodna skupština raspuštena, da novoizabrana skupština nije konstituisana, zbog čega nisu u mogućnosti da daju odgovor na navode iz ustavne žalbe, već dostavljaju dokumentaciju od značaja za postupanje po ustavnoj žalbi i odlučivanje.

3. Saglasno odredbi člana 170. Ustava Republike Srbije, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Odredbom člana 146. stav 1. Ustava garantuje se stalnost sudijske funkcije. Ustavna garantija stalnosti sudijske funkcije ostvaruje se i odredbom člana 148. stav 1. Ustava koja utvrđuje razloge prestanka sudijske funkcije. Odredbom člana 60. stav 1. Ustava zajemčeno je pravo na rad, u skladu sa zakonom.

4. U postupku pred Ustavnim sudom utvrđeno je sledeće:

- Veliko personalno veće Vrhovnog suda Srbije je, na sednici Veća održanoj 13. aprila 2007. godine, donelo Odluku VIII Su 11/07 kojom je utvrđeno da Branko Tomković, sudija Opštinskog suda u Alibunaru, navršava radni vek 18. oktobra 2007. godine. Navedena odluka je doneta jer je, saglasno odredbi člana 52. stav 1. Zakona o sudijama, ispunjen jedan od alternativno predviđenih razloga za prestanak sudijske dužnosti zbog navršenja radnog veka;

- Narodna skupština je na sednici Šestog vanrednog zasedanja u 2007. godini, održanoj 23. jula 2007. godine, donela Odluku o prestanku sudijske dužnosti ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 68/07) protiv koje je izjavljena ustavna žalba. Navedenom odlukom je u tački 17. konstatovano da Branku Tomkoviću, sudiji Opštinskog suda u Alibunaru, danom donošenja ove odluke prestaje sudijska dužnost zbog navršenja radnog veka;

- Predsednik Opštinskog suda u Alibunaru je Narodnoj skupštini dopisom od 1. avgusta 2007. godine podneo zahtev za ispravku osporene tačke 17. Odluke;

- Podneskom od 3. avgusta 2007. godine, Branko Tomković je Odboru za pravosuđe i upravu Narodne skupštine podneo zahtev za izmenu tačke 17. predmetne Odluke;

- Predsednik Velikog personalnog veća je 21. avgusta 2007. godine Narodnoj skupštini dostavila dopis Branka Tomkovića i podnela zahtev da se, na osnovu člana 165. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije, izvrši ispravka Odluke o prestanku sudijske dužnosti sudije Branka Tomkovića, tako što će se konstatovati prestanak sudijske dužnosti sa 18. oktobrom 2007. godine, kako je to i utvrđeno u Odluci Velikog personalnog veća;

- Podneskom od 7. septembra 2007. godine, Branko Tomković je predsedniku Narodne skupštine podneo zahtev da se izmeni predmetna tačka 17. Odluke u pogledu datuma prestanka sudijske dužnosti i donese odluka u skladu sa Odlukom Velikog personalnog veća;

- Zamenik generalnog sekretara Vlade Republike Srbije je dopisom od 14. septembra 2007. godine dostavio Odboru za pravosuđe i upravu Narodne skupštine predstavku Branka Tomkovića, uz zahtev da Odbor preduzme odgovarajuće mere iz svoje nadležnosti;

- Generalni sekretar predsednika Republike je dopisom od 24. septembra 2007. godine obavestio Odbor za pravosuđe i upravu Narodne skupštine o predstavi Branka Tomkovića upućenoj predsedniku Republike i dostavio istu Odboru;

- Odbor za pravosuđe i upravu Narodne skupštine je na 4. sednici održanoj 11. septembra 2007. godine, u okviru tačke 2. Dnevnog reda, razmatrao Predlog odluke o izmeni Odluke o prestanku sudijske dužnosti ("Službeni glasnik RS", broj 68/07) i doneo Zaključak da Odbor za pravosuđe i upravu nije nadležan za ispravku Odluke o prestanku sudijske dužnosti sudiji Branku Tomkoviću; Zaključkom 09 broj: 09-2/142-07 je utvrđeno da Odbor uputi dopis predsedniku Opštinskog suda u Alibunaru sa sugestijom da prilikom rešavanja statusa sudije Branka Tomkovića ima u vidu pravo imenovanog na naknadu plate na osnovu člana 56. Zakona o platama državnih službenika i nameštenika; Zaključak je dopisom od 11. septembra 2007. godine dostavljen predsedniku Opštinskog suda u Alibunaru;

- Na osnovu člana 56. Zakona o platama državnih službenika i nameštenika i člana 51. Zakona o sudijama, predsednik Opštinskog suda u Alibunaru je 11. septembra 2007. godine doneo Rešenje V SU. 39/60-2007 kojim je utvrđeno da je sudiji Branku Tomkoviću odlukom Narodne skupštine od 23. jula 2007. godine prestala sudijska dužnost danom donošenja ove odluke i da imenovani ima pravo na naknadu plate u visini koju je imao na dan prestanka funkcije, od dana kada mu je prestala sudijska funkcija do dana sticanja prava na starosnu penziju 18. oktobra 2007. godine, kada mu prestaju sva prava i dužnosti iz radnog odnosa;

- Predsednik Opštinskog suda u Alibunaru je na osnovu člana 51. Zakona o sudijama, 18. oktobra 2007. godine, doneo Rešenje V SU. 39/67-2007 o prestanku radnog odnosa sudije Branka Tomkovića sa danom 18. oktobrom 2007. godine, zbog sticanja prava na starosnu penziju;

- Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu je 24. oktobra 2007. godine, odlučujući o zahtevu Opštinskog suda u Alibunaru za isplatu otpremnine zbog odlaska u penziju, donelo rešenje broj 120-08-492/2007-03 kojim je utvrđeno pravo na otpremninu zbog odlaska u penziju Branku Tomkoviću, zaposlenom u Opštinskom sudu u Alibunaru, u iznosu od 177.288.00 dinara.

5. Ustavom Republike Srbije od 1990. godine, na osnovu kojeg je donet Zakona o sudijama koji je u konkretnom slučaju primenjen, bilo je utvrđeno da: Narodna skupština, između ostalog, bira i razrešava predsednika i sudije Ustavnog suda, Vrhovnog suda i drugih sudova (član 73. tačka 10.); da sudiji prestaje sudijska funkcija kad to sam zatraži ili kad ispuni uslove za starosnu penziju utvrđene zakonom, i da Vrhovni sud, u skladu sa zakonom, utvrđuje postojanje razloga za prestanak sudijske funkcije, odnosno za razrešenje sudije i da o tome obaveštava Narodnu skupštinu (član 101. stav 4.).

Član 9. stav 1. Zakona o sudijama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 63/2001, 42/2002, 17/2003, 25/2003, 27/2003, 29/2003, 35/2004, 44/2004, 61/2005, 101/2005 i 46/2006) propisuje da sudiju i predsednika suda bira i o prestanku njihove dužnosti odlučuje Narodna skupština. Članom 10. stav 1. Zakona propisano je da dužnost sudije traje neprekidno od prvog izbora za sudiju do navršanja radnog veka. Odredbom člana 51. Zakona propisano je da sudijska dužnost prestaje na zahtev sudije, kada sudija navrší radni vek ili kad bude razrešen, a članom 52. Zakona

da sudiji prestaje radni vek kad navrši šezdeset pet godina života ili četrdeset godina staža osiguranja i da predsednik suda, najkasnije do 1. oktobra, pismeno obaveštava predsednika Vrhovnog suda Srbije o tome koje sudije i predsednici neposredno nižih sudova naredne godine navršavaju radni vek i kada. Odredbom člana 56. stav 1. Zakona propisano je da navršenje radnog veka utvrđuje Veliko personalno veće. Članom 60. Zakona propisano je da na odluku Velikog personalnog veća kojom je utvrđeno navršenje radnog veka (ili razloga za razrešenje) nije dopušten prigovor i da predsednik Vrhovnog suda Srbije odmah po prijemu odluke obaveštava Narodnu skupštinu da je sudija navršio radni vek (ili da postoje razlozi za razrešenje). Prema odredbi člana 63. Zakona, o prestanku dužnosti sudije odlučuje Narodna skupština. Član 64. stav 2. Zakona propisuje da sudijska dužnost prestaje onog dana koji Narodna skupština navede u svojoj odluci. Odredba člana 65. Zakona propisuje da (razrešenjem i) navršenjem radnog veka sudiji prestaju prava po osnovu rada.

Prema odredbi člana 9. tačke 3) Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ", broj 46/96), upravni spor se ne može voditi protiv akata donesenih u stvarima o kojima neposredno na osnovu ustavnih ovlašćenja odlučuje skupština države članice, odnosno Narodna skupština Republike Srbije.

6. Stalnost sudijske funkcije se jemči odredbom člana 146. stav 1. Ustava. Ustavom garantovana stalnost sudijske funkcije se ostvaruje i kroz Ustavom propisane razloge za prestanak sudijske funkcije. Saglasno odredbi člana 148. stav 1. Ustava, sudiji prestaje funkcija na njegov zahtev, nastupanjem zakonom propisanih uslova ili razrešenjem iz zakonom predviđenih razloga, kao i ako ne bude izabran na stalnu funkciju.

U konkretnom slučaju Veliko personalno veće je, saglasno ovlašćenju iz člana 56. stav 1. Zakona o sudijama, donelo Odluku kojom je utvrđeno da Branko Tomković, sudija Opštinskog suda u Alibunaru, navršava radni vek 18. oktobra 2007. godine. Suprotno toj odluci i odredbama čl. 51. i 52. Zakona o sudijama, Narodna skupština je osporenim Odlukom utvrdila da Branku Tomkoviću, sudiji Opštinskog suda u Alibunaru, danom donošenja ove odluke, odnosno 23. jula 2007. godine, prestaje sudijska dužnost zbog navršenja radnog veka. Narodna skupština je, određujući svojom Odlukom drugi datum prestanka sudijske dužnosti od onog koji je Odlukom Velikog personalnog veća bio utvrđen, odredila da je podnosiocu ustavne žalbe prestala sudijska funkcija 87 dana pre navršenja radnog veka. Stoga je Ustavni sud utvrdio da je osporenim tačkom 17. Odluke o prestanku sudijske dužnosti Narodne skupštine žalioocu povređeno pravo na stalnost sudijske funkcije zajemčeno odredbom člana 146. stav 1. u vezi člana 148. stav 1. Ustava.

Po oceni Ustavnog suda, neustavnim prestankom sudijske funkcije pre navršenog radnog veka podnosiocu ustavne žalbe nije samo povređeno pravo da obavlja sudijsku funkciju, već i pravo na rad zajemčeno odredbom člana 60. stav 1. Ustava.

Ustavni sud je ocenio da u konkretnom slučaju poništaj osporene Odluke i povraćaj u pređašnje stanje nije moguć, jer bi podrazumevao ponovni izbor podnosioca ustavne žalbe na sudijsku funkciju nakon navršenog radnog veka. Druge štetne posledice su uklonjene, jer je predsednik Opštinskog suda u Alibunaru doneo Rešenje o prestanku radnog odnosa podnosioca ustavne žalbe sa 18. oktobrom 2007. godine, zbog sticanja prava na starosnu penziju i žalioocu utvrdio pravo na naknadu plate u visini koju je imao na dan prestanka funkcije. Rešenjem Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu od 24. oktobra 2007. godine, podnosiocu ustavne žalbe je utvrđeno i pravo na otpremninu zbog odlaska u penziju.

S obzirom na navedeno, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 89. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), našao da nema mesta donošenju posebnog naloga za uklanjanje posledica nastalih u vidu materijalne štete prouzrokovane žalioocu donošenjem osporene Odluke. Sud je ocenio da se u konkretnom slučaju pravično zadovoljenje zbog utvrđene povrede prava podnosiocu ustavne žalbe ostvaruje objavljivanjem odluke Ustavnog suda u "Službenom glasniku Republike Srbije".

7. Polazeći od izloženog, Ustavni sud je na osnovu člana 89. st. 1. i 3. Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj ("Službeni glasnik RS", broj 74/2008)
Už-134/2007 od 10. jula 2008. godine

Nema povrede Ustavom zajemčenih prava

Osporenim aktom žalioocu nije povređeno ili uskraćeno pravo na rad zajemčeno članom 60. Ustava Republike Srbije, niti je diskriminisan zbog pripadnosti nacionalnoj manjini suprotno zabrani iz člana 76. stav 2. Ustava. Takođe, podnosiocu ustavne žalbe je u parničnom postupku obezbeđena pravna zaštita zbog prestanka radnog odnosa, a izvršenje parnične presude nije u nadležnosti Ministarstva koje je donelo osporeni akt, već suda.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Odbija se ustavna žalba S.A. izjavljena protiv akta Ministarstva unutrašnjih poslova, Biroa za pritužbe i predstavke Kabineta ministra 01 broj 10423/2006-2 od 5. decembra 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. S.A. iz Bosilegrada je Ustavnom sudu 26. decembra 2006. godine, preko punomoćnika Vlatke Velinove, podneo blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv akta navedenog u izreci.

Postupajući po nalogu Suda od 17. aprila 2008. godine da ustavnu žalbu uredi i dopuni u smislu člana 85. Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS“, broj 109/2007), žalilac je 8. maja 2008. godine dostavio dopunu ustavne žalbe sa naznakom svog jedinstvenog matičnog broja, prava zajemčenog Ustavom za koje tvrdi da mu je povređeno i postavljenim zahtevom o kome Sud treba da odluči.

Podnosilac ustavne žalbe navodi da je bio zaposlen u Osnovnoj školi „Predrag Devedžić“ u Vranjskoj Banji, da je direktor škole 19. oktobra 2005. godine doneo rešenje broj 631 kojim žalioocu prestaje radni odnos, da je Opštinski sud u Vranju doneo pravosnažnu presudu koja još nije izvršena, a odnosi se na vraćanje na

rad sa priznavanjem svih prava iz radnog odnosa zbog nezakonitog otkaza, kao i da Ministarstvo unutrašnjih poslova nije ništa preduzelo da se utvrdi pravo činjenično stanje o „izvršenom privrednom kriminalu u školi“. Žalilac smatra da mu je osporenim aktom Ministarstva unutrašnjih poslova povređeno pravo na rad iz člana 60. Ustava Republike Srbije i to kao jedinom pripadniku bugarske nacionalne manjine zaposlenom u školi čime je, po njegovom mišljenju, povređena i odredba člana 76. Ustava o zabrani diskriminacije nacionalnih manjina. Zahteva da Ustavni sud donese odluku kojom će obavezati Ministarstvo unutrašnjih poslova da u konkretnom slučaju postupi u skladu sa svojim zakonskim i ustavnim ovlašćenjima.

2. Prema članu 170. Ustava Republike Srbije, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

3. Ustavna žalba je podneta zbog povrede prava na rad zajemčenog članom 60. Ustava u vezi člana 76. Ustava kojim se zabranjuje diskriminacija nacionalnih manjina.

Ustav u članu 60. utvrđuje: da se jemči pravo na rad, u skladu sa zakonom (stav 1); da svako ima pravo na slobodan izbor rada (stav 2); da su svima, pod jednakim uslovima, dostupna sva radna mesta (stav 3); da svako ima pravo na poštovanje dostojanstva svoje ličnosti na radu, bezbedne i zdrave uslove rada, potrebnu zaštitu na radu, ograničeno radno vreme, dnevni i nedeljni odmor, plaćeni godišnji odmor, pravičnu naknadu za rad i na pravnu zaštitu za slučaj prestanka radnog odnosa, kao i da se niko tih prava ne može odreći (stav 4); da se ženama, omladini i invalidima omogućuju posebna zaštita na radu i posebni uslovi rada, u skladu sa zakonom (stav 5).

Odredbama člana 76. Ustava, pripadnicima nacionalnih manjina jemči se ravnopravnost pred zakonom i jednaka zakonska zaštita (stav 1.) i zabranjuje se bilo kakva diskriminacija zbog pripadnosti nacionalnoj manjini (stav 2.).

4. Ustavni sud je u sprovedenom postupku utvrdio da je osporeni akt Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije donet povodom predstave Slobodana Aleksandrova od 27. septembra 2006. godine, označene kao „opomena pred utuženje“, podnete tom Ministarstvu.

Navedenom predstavkom podnosilac ustavne žalbe je od Ministarstva tražio: da naloži direktoru Osnovne škole u Vranjskoj Banji Danču Joviću da ga razduži robom kojom je zadužen u učeničkoj zadruzi „6. septembar“; da mu vrati novac koji je imao u zadruzi; da mu škola isplati godišnji odmor za 2004. i 2005. godinu; da mu vrati „pokradene plate“ i solidarnu pomoć koju su sakupili nastavnici škole za njegovo lečenje; da ga vrati da radi u školi po presudi P 1 br. 366/02 Opštinskog suda u Vranju, jer je ista izvršna u stavu I izreke.

Po podnetoj predstavi postupala je Policijska uprava u Vranju koja je, na osnovu izvršenih provera, sastavila Izveštaj broj PR-1/06 od 27. novembra 2006. godine. Iz Izveštaja proizlazi da su radnici kriminalističke policije Policijske uprave u Vranju, povodom predstave Slobodana Aleksandrova, izvršili potrebne provere i konstatovali činjenično stanje koje je na osnovu njih utvrđeno.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije je osporenim aktom obavestilo podnosioca ustavne žalbe o rezultatima izvršenih provera i preduzetih radnji po podnetoj predstavi. U osporenim aktu se navodi da su provere izvršene u vezi: razduženja sa robom u učeničkoj zadruzi „6. septembar“ Osnovne škole „Predrag Devedžić“ u Vranjskoj Banji, godišnjeg odmora i bolovanja koje je

Slobodan Aleksandrov koristio dok je bio zaposlen u toj školi u toku 2004. i 2005. godine i solidarne pomoći koja mu je bila isplaćena. Donosilac osporenog akta navodi da je izvršenim proverama utvrđeno da su sa tekućeg računa Slobodana Aleksandrova dva puta skinuta sredstva, zbog čega je protiv odgovornih radnika podneta krivična prijava Opštinskom javnom tužilaštvu u Vranju, a da u vezi presude P 1 br.366/02 radnici kriminalističke policije nisu utvrdili postojanje obeležja krivičnog dela.

5. Prema odredbi člana 3. Zakona o ministarstvima („Službeni glasnik RS“, br. 19/04, 84/04 i 79/05), Ministarstvo unutrašnjih poslova obavlja poslove državne uprave koji se, pored ostalog, odnose na: zaštitu života, lične i imovinske bezbednosti građana; sprečavanje i otkrivanje krivičnih dela i njihovo privođenje nadležnim organima; održavanje javnog reda i mira.

Odredbama člana 10. Zakona o policiji („Službeni glasnik RS“, broj 101/2005) utvrđeni su pojam i vrsta policijskih poslova. Policijski poslovi u smislu ovog zakona, između ostalog, jesu: bezbednosna zaštita života, prava, sloboda i ličnog integriteta lica, kao i podrška vladavini prava; bezbednosna zaštita imovine; sprečavanje, otkrivanje i rasvetljavanje krivičnih dela, prekršaja i drugih delikata, drugi vidovi borbe protiv kriminala i otklanjanje njegovih organizovanih i drugih oblika. Saglasno odredbi člana 11. stav 1. Zakona, policijski poslovi se obavljaju sa ciljem i na način da se svakom obezbedi jednaka zaštita bezbednosti, prava i sloboda, primeni zakon i podrži vladavina prava.

6. Polazeći od utvrđenih činjenica i okolnosti u ovom predmetu, Ustavni sud je ocenio da su radnici kriminalističke policije Policijske uprave u Vranju, postupajući po predstavi S.A., izvršili potrebne provere navoda podnosioca predstave i preduzeli radnje kako bi obezbedili njegova prava i otkrili eventualno postojanje krivičnog dela ili drugog delikta od strane odgovornih radnika Osnovne škole „Predrag Devedžić“ u Vranjskoj Banji, u kojoj je žalilac bio u radnom odnosu. Sud stoga smatra da je postupanje radnika Policijske uprave bilo u skladu sa njihovim zakonskim ovlašćenjima, ciljem, načinom i načelima obavljanja policijskih poslova.

Ustavni sud je, takođe, ocenio da osporeni akt Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije predstavlja akt donet nakon postupka sprovedenog po predstavi, kojim nije neposredno odlučivano o pravima podnosioca ustavne žalbe, pa ni o njegovom pravu na rad ili pravima iz radnog odnosa. S obzirom na navedeno, Sud smatra da osporenim aktom žalioocu nije povređeno ili uskraćeno pravo na rad zajemčeno članom 60. Ustava Republike Srbije, niti je diskriminisan zbog pripadnosti nacionalnoj manjini suprotno zabrani iz člana 76. stav 2. Ustava. Iz navoda žalbe i osporenog akta proizlazi da je podnosiocu ustavne žalbe u parničnom postupku obezbeđena pravna zaštita zbog prestanka radnog odnosa, a izvršenje parnične presude nije u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, već suda.

7. Polazeći od izloženog, Ustavni sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbiti, pa je na osnovu odredaba člana 89. stav 1. i člana 45. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj UŽ-32/2006
od 10. jula 2008. godine

Osporenim presudama sudova opšte nadležnosti žalioocu nije povređeno pravo na pravično suđenje zajemčeno odredbom člana 32. Ustava, a to je razlog za obijanje ustavne žalbe kao neosnovane, saglasno članu 89. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Odbija se kao neosnovana ustavna žalba I.N. izjavljena zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u predmetu Opštinskog suda u Novom Pazaru P. 324/04 i protiv presude Opštinskog suda u Raški P. 655/07 od 24. decembra 2007. godine i presude Okružnog suda u Kraljevu Gž. 653/08 od 4. marta 2008. godine.

O b r z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu je podneta blagovremena i dozvoljena ustavna žalba I.N. iz Novog Pazara izjavljena protiv rešenja Opštinskog suda u Novom Pazaru P. 324/04 od 19. juna 2007. godine, presude Opštinskog suda u Raški P. 655/07 od 24. decembra 2007. godine i presude Okružnog suda u Kraljevu Gž. 653/08 od 4. marta 2008. godine.

Navedeno rešenje Opštinskog suda u Novom Pazaru se pobija zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, a presuda Opštinskog suda u Raški i Okružnog suda u Kraljevu zbog povrede prava na pravično suđenje. Žalilac je stanovišta da je Opštinski sud u Novom Pazaru donošenjem rešenja o mesnoj nenadležnosti posle tri godine, dva meseca i 18 dana, od dana podnošenja tužbe povredio njegovo pravo na suđenje u razumnom roku. On smatra da je citiranim presudama Opštinskog suda u Raški i Okružnog suda u Kraljevu povređeno i njegovo pravo na pravično suđenje, jer je tim odlukama pogrešno usvojen prigovor zastarelosti njegovog potraživanja.

2. Opštinski sud u Raški je dopisom od 6. juna 2001. godine dostavio Ustavnom sudu odgovor na ustavnu žalbu Ivana Nikića, kojim je u celosti osporio žalbene navode o izvršenoj povredi prava na suđenje u razumnom roku.

3. Saglasno odredbi člana 170. ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Odredbom člana 32. Ustava se garantuje pravo na pravično suđene tako što se utvrđuje: da svako ima pravo da nezavisan, nepristrasan i zakonom već ustanovljen sud, pravično i u razumnom roku, javno raspravi i odluči o njegovim pravima i obavezama, osnovanosti sumnje koja je bila razlog za pokretanje postupka, kao i o optužbama protiv njega (stav 1.); svakome jemči pravo na besplatnog prevodioca, ako ne govori ili ne razume jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu i pravo na besplatnog tumača, ako je slep, gluv ili nem (stav 2.); da se javnost može isključiti tokom čitavog postupka koji se vodi pred sudom ili u delu postupka, samo radi zaštite interesa nacionalne bezbednosti, javnog reda i morala u demokratskom društvu, kao i radi zaštite interesa maloletnika ili privatnosti učesnika u postupku, u skladu sa zakonom (stav 3.).

4. Ustavni sud je u sprovedenom postupku izvršio uvid u spise predmeta Opštinskog suda u Raški P. 655/07 i ustavnom žalbom pobijane sudske odluke i utvrdio sledeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje:

Podnosilac ustavne žalbe je 31. marta 2004. godine podneo tužbu Opštinskom sudu u Novom Pazaru. Tužbom je tražio da se tužena državna zajednica Srbija i Crna Gora - Ministarstva odbrane - Vojna pošta 2724 Novi Pazar obaveže da mu na ime obračunatih i neisplaćenih ratnih dnevnica u periodu od 23. marta do 24. juna 1999. godine isplati iznos koji će se naknadno utvrditi veštačenjem, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dospelosti svakog pojedinačnog neisplaćenog iznosa do konačne isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka. Opštinski sud u Novom Pazaru je naredbom od 23. juna 2004. godine tužbu podnosioca ustavne žalbe dostavio tuženoj na odgovor i zakazao ročište za glavnu raspravu za 14. septembra 2004. godine. Tužena je 30. avgusta 2004. godine Sudu dostavila odgovor na tužbu u kome je istakla prigovor zastarelosti utuženog potraživanja i predložila da se tužbeni zahtev u celini odbije. Punomoćnik podnosioca ustavne žalbe je podneskom od 14. septembra 2004. godine osporio osnovanost navoda iz odgovora na tužbu. Na ročištu za glavnu raspravu održanom 14. septembra 2004. godine doneto je rešenje o izvođenju dokaza veštačenjem. Podnosilac ustavne žalbe nije predujmio troškove veštačenja, a nije ni tražio da ga sud oslobodi plaćanja tih troškova. Opštinski sud u Novom Pazaru je sledeću procesnu radnju preduzeo tek 19. juna 2007. godine, kada je doneo rešenje kojim se oglasio mesno nenadležnim za suđenje u ovom predmetu. Protiv tog rešenja parnične stranke nisu izjavile žalbu, pa je predmet dostavljen Opštinskom sudu u Raški kao stvarnom i mesnom nadležnom sudu. Opštinski sud u Raški je 22. novembra 2007. godine zakazao ročište za glavnu raspravu za 24. decembar 2007. godine, koje je tog dana i održano. Punomoćnik podnosioca ustavne žalbe na tom ročištu nije imao novih dokaznih predloga. Sud je izveo dokazivanje uvidom u priložene pismene isprave i nakon reči stranaka, glavnu raspravu zaključio. Presuda po tužbenom zahtevu je dostavljena punomoćniku podnosioca ustavne žalbe 4. februara 2008. godine. Punomoćnik podnosioca ustavne žalbe je protiv prvostepene presude izjavio žalbu 8. februara 2008. godine, po kojoj je Okružni sud u Kraljevu doneo odluku 4. marta 2008. godine. Presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž. 653/08 od 4. marta 2008. godine potvrđena je presuda Opštinskog suda u Raški P 655/07 od 24. decembra 2007. godine, kojom je tužbeni zahtev u celini odbijen. Drugostepena presuda je uručena punomoćniku podnosioca ustavne žalbe 21. marta 2008. godine.

5. Saglasno utvrđenim okolnostima slučaja, Ustavni sud je ocenio da podnosiocu ustavne žalbe nije povređeno pravo na suđenje u razumnom roku, odnosno prava na pravično suđenje zajemčeno odredbom člana 32. Ustava.

Rešenjem Opštinskog suda u Novom Pazaru P. 324/04 od 19. juna 2007. godine nije povređeno pravo na suđenje u razumnom roku. Tačno je da se tim rešenjem Opštinski sud u Raškoj oglasio mesno nenadležnim nakon tri godine, dva meseca i 18 dana po podnošenju tužbe. Međutim, ta činjenica nije i dovoljan dokaz o učinjenoj povredi žaliočevog prava na suđenje u razumnom roku. Iz sadržine tog rešenja se vidi da je ono doneto zbog naknadnog ukidanja vojne jedinice VP 2724 Novi Pazar. Mesna nenadležnost Opštinskog suda u Novom Pazaru se zasnivala upravo na činjenici da se na području tog suda nalazilo sedište komande vojne jedinice VP 2724 Novi Pazar. Premeštanjem komande ove jedinice iz Novog Pazara u Rašku prestao je pravni osnov na kome se zasnivala mesna nadležnost opštinskog suda u Novom Pazaru. Na toj činjenici, a shodno odredbi člana 55. ZPP-a, temeljila se i odluka Opštinskog suda u Novom Pazaru o njegovoj mesnoj nenadležnosti za dalje postupanje u sporu po tužbi podnosioca ustavne žalbe. Opštinski sud u Novom Pazaru se oglasio mesno nenadležnim iz razloga što je odredbom člana 55. ZPP-a propisano da je u sporovima protiv države Srbije iz odnosa sa vojnim jedinicama, odnosno

ustanovama, isključivo nadležan sud na čijem se području nalazi sedište komande vojne jedinice, odnosno ustanove. Istina to rešenje se nije moglo doneti po proteku rokova propisanih članom 20. stav 2. ZPP-a. Međutim, punomoćnik žalioca se saglasio sa takvim rešenjem, jer protiv istog nije izjavio žalbu. Zbog neizjavljivanja žalbe na to rešenje od strane punomoćnika žalioca nastupile su pravna dejstva rešenja o oglašavanju mesno nenadležnim Opštinskog suda u Novom Pazaru.

Odugovlačenju postupka nisu doprinele ni druge procesne radnje preduzete od strane Opštinskog suda u Novom Pazaru u meri da bi bile od uticaja na povredu prava žalioca na suđenje u razumnom roku. Zakazano ročište za 14. septembar 2004. godine je održano i na njemu je doneto rešenje o izvođenju dokaza veštačenjem. Istina, dokazivanje veštačenjem nije izvedeno, ali se taj propust ne može pripisati Sudu već pasivnom držanju žalioca. U spisu nema dokaza da je žalilac shodno odredbi člana 148. stav 1. ZPP-a predujmio troškove veštačenja. Žalilac nije postavio ni zahtev da ga Sud na temelju odredbe člana 148. st. 1. i 2. ZPP-a oslobodi plaćanja veštačenja. Sudu, osim dokazivanja veštačenjem, nije stavljen drugi dokazni predlog za utvrđenje visine žaliočevog potraživanja. To ukazuje da je nepostupanje Opštinskog suda u Novom Pazaru u periodu od donošenja rešenja o veštačenju do donošenja žalbom pobijanog rešenja o oglašavanju mesno nenadležnim tog suda izazvano procesnom neaktivnošću samog žalioca.

Novi dokazni predlozi nisu stavljeni ni na ročištu održanom pred Opštinskim sudom u Raškoj dana 24. decembra 2007. godine. Žalilac nije podnosio urgencije Sudu da se ročište za glavnu raspravu zakaže pre tog datuma. Međutim, i pored opisane procesne neaktivnosti žalioca postupak po njegovoj tužbi je pravnosnažno okončan u roku od tri godine i osam meseci. Stoga je Ustavni sud stanovišta da procesnim postupanjem redovnih sudova žalioцу nije povređeno Ustavom zajemčeno pravo na suđenje u razumnom roku.

6. Prema tome, citiranim sudskim odlukama je u razumnom roku odlučeno o žaliočevom pravu. Ustavnom žalbom pobijane odluke su donete od strane zakonom ustanovljenih sudova koji su u javnoj raspravi nepristrasno utvrdili činjenično stanje i odlučili o žaliočevom pravu primenom odredbi Zakona o obligacionim odnosima. To je učinjeno tako što je žaliočev tužbeni zahtev odbijen. Međutim, ta okolnost ne ukazuje na tačnost žaliočeve tvrdnje o učinjenoj povredi njegovog prava na pravično suđenje. Primenjene materijalnopravne odredbe na utvrđeno činjenično stanje, na osnovu Sudu prezentovanih dokaza od strane samog žalioca, predstavljaju validno pravno utemeljenje za donošenje ustavnim žalbom pobijanih odluka. Stoga je suprotna žaliočeva tvrdnja izraz njegove subjektivne ocene o pogrešnoj primeni materijalnog prava, a ne i dokaz o učinjenoj povredi prava na pravično suđenje.

7. Dosledno rečenom, Ustavni sud je stanovišta da ni presudom Opštinskog suda u Raški P. 655/07 od 24. decembra 2007. godine, a ni presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž. 653/08 od 4. marta 2008. godine žalioцу nije povređeno pravo na pravično suđenje zajemčeno odredbom člana 32. Ustava. Stoga je na temelju odredbe člana 89. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ustavna žalba I.N. iz Novog Pazara odbijena kao neosnovana.

Odluka Ustavnog suda broj UŽ-389/2008
10. jula 2008. godine

Vanparnični postupak, koji je prethodio ustavnosudskom postupku, bio je vođen na način kojim je podnosiocu ustavne žalbe bilo obezbeđeno pravično suđenje, osporena rešenja doneli su Ustavom i zakonom ustanovljeni sudovi u granicama svoje nadležnosti i u pravilno i zakonito sprovedenom postupku, a podnosiocu ustavne žalbe bilo je omogućeno sudelovanje u postupku, praćenje njegovog toka, preduzimanje zakonom dopuštenih radnji i ulaganje pravnog leka. Stoga nije povređeno pravo podnosioca ustavne žalbe na pravično suđenje iz člana 32. stav 1. Ustava.

Ustavni sud doneo je

O D L U K U

Odbija se kao neosnovana ustavna žalba V.N. izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Jagodini Gž. Broj 657/08 od 20. marta 2008. godine i rešenja Opštinskog suda u Jagodini R. 298/07 od 15. januara 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu je podneta blagovremena i dozvoljena ustavna žalba V.N. iz Jagodine, protiv rešenja Okružnog suda u Jagodini Gž.br. 657/08 od 20. marta 2008. godine i Opštinskog suda u Jagodini R. 298/07 od 15. januara 2008, donetih u vanparničnom postupku pokrenutom predlogom Nikolić Mileve iz Jagodine protiv podnosioca ustavne žalbe, radi uređenja načina korišćenja nepokretnosti.

Osporenim rešenjima uređen je način korišćenja nepokretnosti Kp.br.2554/1, ukupne površine 3,13 ara, KO Jagodina, na kojoj je predlagač sukorisnik na 2/3, a protivnik predlagača, odn. podnosilac ustavne žalbe sukorisnik na 1/3 predmetne nepokretnosti.

2. Podnosilac ustavne žalbe smatra da su osporenim rešenjima, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba vanparničnog i parničnog postupka, kao i pogrešne primene materijalnog prava, prekršena njegova ljudska prava i osnovne slobode zajemčene čl. 36. i 22. Ustava Republike Srbije. U suštini, podnosilac ustavne žalbe ponavlja navode koje je isticao u toku dokaznog postupka pred prvostepenim sudom i u izjavljenoj žalbi na prvostepeno rešenje, bez navođenja u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje Ustavom zajemčenih prava.

Podnosilac ustavne žalbe, dalje, ističe da u vanparničnom postupku sud nije bio nadležan za postupanje, da se u ovom postupku vrši nedopustiva fizička deoba gradskog građevinskog zemljišta, kao i da su bitne činjenice za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari utvrđene pogrešnim veštačenjem, na osnovu netačne skice premera nepokretnosti koju je dao ovlašćeni sudski veštak, čime je, po njegovom mišljenju, povređeno pravo na jednaku zaštitu prava i pravno sredstvo, garantovano članom 36, kao i pravo na sudsku zaštitu ljudskih i manjinskih prava, garantovano članom 22. Ustava Republike Srbije.

Imajući u vidu da je podnosilac ustavne žalbe prigovorio načinu na koji je vanparnični sud sproveo dokaze na kojima temelji pravno relevantne činjenice, kao i utvrđenoj obavezi na naknadu dela troškova nastalih u vanparničnom postupku, Ustavni sud je ocenio da podnosilac ustavne žalbe smatra da mu je povređeno i pravo na pravično suđenje u smislu člana 32. stav 1. Ustava.

3. Prema odredbama člana 170. Ustava Republike Srbije, ustavna žalba se može podneti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

U toku postupka pružanja ustavnosudske zaštite, povodom ispitivanja osnovanosti ustavne žalbe u granicama zahteva istaknutog u njoj, Ustavni sud utvrđuje da li je u postupku odlučivanja o pravima i obavezama podnosioca ustavne žalbe povređeno njegovo Ustavom zajemčeno pravo ili sloboda.

4. Predmet odlučivanja u vanparničnom postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku bio je zahtev za uređenje načina korišćenja izgrađenog građevinskog zemljišta kome se podnosilac ustavne žalbe protivio. Postupajući po predlogu predlagača, prvostepeni sud je izveo dokaz uviđajem na licu mesta i veštačenjem od strane veštaka geodetske struke, koji je dostavio skicu premera predmetne nepokretnosti, sa merama i granicama površina koje bi držali i koristili predlagač i podnosilac ustavne žalbe. Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je uredio način korišćenja parcele Kp.br.2524/1 KO Jagodina. Prvostepeni sud je svojim rešenjem obavezao podnosioca ustavne žalbe da predlagaču naknadi deo troškova nastalih u postupku uređenja načina korišćenja nepokretnosti.

Odlučujući po izjavljenoj žalbi na prvostepeno rešenje, drugostepeni sud je u celini prihvatio utvrđeno činjenično stanje i pravno stanovište prvostepenog suda i, između ostalog, naveo: "da prvostepeni sud nije vršio fizičku deobu nepokretnosti, jer nije odredio da se bilo koji deo parcele predaje u svojinu i državinu niti protivniku predlagača niti predlagaču, već je samo uredio način upravljanja i korišćenja zajedničke stvari predlagača i protivnika predlagača, kao sukorisnika, gde sukorisnički udeli nisu bili sporni". Po oceni Okružnog suda, odluka o troškovima postupka je, takođe, doneta pravilnom primenom odgovarajućih odredaba Zakona o vanparničnom postupku

5. Ustavom Republike Srbije utvrđeno je da svako ima pravo na sudsku zaštitu ako mu je povređeno ili uskraćeno neko ljudsko ili manjinsko pravo zajemčeno Ustavom, kao i pravo na uklanjanje posledica koje su povredom nastale (član 22. stav 1.). Članom 32. stav 1. propisano je da svako ima pravo da nezavisan, nepristrasan i zakonom već ustanovljen sud, pravično i u razumnom roku, javno raspravi i odluči o njegovim pravima i obavezama, osnovanosti sumnje koja je bila razlog za pokretanje postupka, kao i o optužbama protiv njega. Odredbama člana 36. Ustava jemči se jednaka zaštita prava pred sudovima i drugim državnim organima, imaoćima javnih ovlašćenja i organima autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave (stav 1.), kao i pravo svakog na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu (stav 2.).

Ocenjujući razloge i navode iznete u ustavnoj žalbi sa stanovišta odredaba člana 22. i člana 36. Ustava, Ustavni sud je utvrdio da osporenim rešenjima nisu povređena ustavna prava podnosioca ustavne žalbe garantovana ovim odredbama - niti pravo na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo, niti pravo na sudsku zaštitu povređenog ili uskraćenog ljudskog ili manjinskog prava. Podnosilac ustavne žalbe nije naveo uverljive razloge, ni podneo dokaze u prilog tvrdnji da mu je doista uskraćena jednaka zaštita prava pred sudovima ili da je isključen od prava na žalbu ili drugo pravno sredstvo protiv sudske odluke kojom se odlučuje o njegovom pravu, obavezi ili na zakonu zasnovanom interesu.

Ustavni sud je ocenio, da se osporena rešenja Opštinskog suda u Jagodini i Okružnog suda u Jagodini zasnivaju na zakonito sprovedenom postupku i na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju materijalnog prava, kao i da su prvostepeni i drugostepeni sud obrazložili svoje pravno stanovište u ovoj pravnoj stvari, tako da se ne može smatrati da su ta stanovišta posledica proizvoljnog tumačenja ili neprihvatljive primene merodavnog prava. Ustavnopravna ocena sprovedenog postupka u ovoj pravnoj stvari pokazuje da nije povređeno ni pravo podnosioca ustavne žalbe na pravično suđenje iz člana 32. stav 1. Ustava. Ustavni sud je ustanovio da su osporena rešenja doneli Ustavom i zakonom ustanovljeni sudovi u granicama svoje nadležnosti i u pravilno i zakonito sprovedenom postupku. Podnosiocu ustavne žalbe bilo je omogućeno sudelovanje u postupku, praćenje njegovog toka, preduzimanje zakonom dopuštenih radnji i ulaganje pravnog leka. Stoga, Ustavni sud ocenjuje da je vanparnični postupak, koji je prethodio ustavnosudskom postupku, bio vođen na način kojim je podnosiocu ustavne žalbe bilo obezbeđeno pravično suđenje.

Na osnovu izloženog, u skladu sa članom 89. stav. 1. Zakona o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS“, broj 109/07), odlučeno je kao u izreci.

Odluka Ustavnog suda broj UŽ-480/2008
od 17. jula 2008. godine

- Rešenja¹

Nedozvoljena ustavna žalba

a) ustavna žalba izjavljena protiv akata ili radnji donetih,
odnosno preduzetih pre stupanja snagu Ustava Republike Srbije od 2006.
godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba G.T. izjavljena protiv presude Okružnog suda u Valjevu K broj 34/02 od 03.11.2003. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Kž I broj 123/04 od 05.04.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. G.T. je 18. marta 2008. godine, Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv presude Okružnog suda u Valjevu K broj 34/02 od 03.11.2003. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Kž I broj 123/04 od 05.04.2004. godine, zbog povrede prava iz čl. 32. i 33. Ustava Republike Srbije.

2. Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz

¹ Ustavni sud konstituisan na osnovu važećeg Ustava Republike Srbije, je решавање по уставним жалбама отпочео након ступања на снагу Пословника о раду Уставног суда ("Службени гласник РС", бр. 24/08 и 27/08), донетог 28. фебруара 2008. године, на основу новог Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС", број 109/2007), којим је ближе уређен, поред осталог, и поступак по уставној жалби.

stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Iz navedenih odredaba Zakona proizilazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Okružnog suda u Valjevu K broj 34/02 od 03.11.2003. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Kž I broj 123/04 od 05.04.2004. godine, koje su donete pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, jer ne postoje procesne pretpostavke utvrđene zakonom za vođenje postupka.

4. Saglasno navedenom Ustavni sud je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. tačka 4) i člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-333/2008
od 24. aprila 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba J.Đ. izjavljena protiv presude Opštinskog suda u Jagodini P. 173/92 od 29. jula 1999. godine i presude Okružnog suda u Jagodini Gž. 1951/99 od 18. novembra 1999. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. J.Đ. je 14. avgusta 2007. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv presude Opštinskog suda u Jagodini P. 173/92 od 29. jula 1999. godine i presude Okružnog suda u Jagodini Gž. 1951/99 od 18. novembra 1999. godine. U ustavnoj žalbi nisu istaknute povrede ustavnih prava.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz

stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, od 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Opštinskog suda u Jagodini P. 173/92 od 29. jula 1999. godine i presude Okružnog suda u Jagodini Gž. 1951/99 od 18. novembra 1999. godine, koje su donete pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona, jer ne postoje procesne pretpostavke utvrđene Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-136/2007
od 15. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba B.S. izjavljena protiv rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 15. marta 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 1441/05 od 19. maja 2005. godine, rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 13. septembra 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 3430/05 od 11. novembra 2005. godine i presude Petog opštinskog suda u Beogradu III P1 400/05 od 28. juna 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. B.S. je 26. oktobra 2007. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 15. marta 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 1441/05 od 19. maja 2005. godine, rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 13. septembra 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 3430/05 od 11. novembra 2005. godine i presude Petog opštinskog suda u Beogradu III P1 400/05 od 28. juna 2006. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje i prava na naknadu štete, garantovanih čl. 32. i 35. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, propisano je da se ustavna žalba može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja

pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije od 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 15. marta 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 1441/05 od 19. maja 2005. godine, rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu I P1 353/04 od 13. septembra 2005. godine, rešenja Okružnog suda u Beogradu Gž I 3430/05 od 11. novembra 2005. godine i presude Petog opštinskog suda u Beogradu III P1 400/05 od 28. juna 2006. godine, koje su donete pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje procesne pretpostavke utvrđene Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-190/2007
od 15. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.S. izjavljena protiv presude Vrhovnog suda Srbije U. 1566/06 od 18. oktobra 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu podneta je, 17. januara 2008. godine, ustavna žalba M.S. izjavljena protiv presude Vrhovnog suda Srbije U. 1566/06 od 18. oktobra 2006. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje iz člana 32. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3. Kako je osporena presuda doneta pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-105/2008
od 17. jula 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba J.T. izjavljena protiv rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Pokrajinski fond - Filijala Sombor broj 181.50 od 20. februara 2006. godine i rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Direkcija pokrajinskog fonda broj 30-02/2-181.50-23666 od 29. maja 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. J.T. je 28. novembra 2007. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Pokrajinski fond - Filijala Sombor broj 181.50 od 20. februara 2006. godine i rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Direkcija pokrajinskog fonda broj 30-02/2-181.50-23666 od 29. maja 2006. godine, zbog povrede prava iz penzijskog osiguranja garantovanog članom 70. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se

povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Pokrajinski fond - Filijala Sombor broj 181.50 od 20. februara 2006. godine i rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – Direkcija pokrajinskog fonda broj 30-02/2-181.50-23666 od 29. maja 2006. godine, koja su doneta pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-218/2007
od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba D.F. izjavljena protiv presude Opštinskog suda u Loznici P. br. 1161/2003 od 8. decembra 2003. godine i presude Okružnog suda u Šapcu Gž. br. 303/04 od 3. juna 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. D.F. iz Ljubljane je 14. februara 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv presude Opštinskog suda u Loznici P. br. 1161/2003 od 8. decembra 2003. godine i presude Okružnog suda u Šapcu Gž. br. 303/04 od 3. juna 2005. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje i prava na jednaku zaštitu prava utvrđenih članom 32. stav 1. i članom 36. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu

170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.)

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Opštinskog suda u Loznici P. br. 1161/2003 od 8. decembra 2003. godine i presude Okružnog suda u Šapcu Gž. br. 303/04 od 3. juna 2005. godine, koje su donete pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje Ustavom i Zakonom utvrđene pretpostavke za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-219/2008
od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.R. i M.R. izjavljena protiv rešenja Opštinskog sekretarijata za urbanističko-građevinske i stambeno-komunalne poslove opštine Vračar u Beogradu br. 465-80/90 od 3. jula 1990. godine .

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu podneta je 3. septembra 2007. godine ustavna žalba, koja je dopunjena 8. januara 2008. godine, M.R. i M.R., protiv rešenja Opštinskog sekretarijata za urbanističko-građevinske i stambeno-komunalne poslove opštine Vračar u Beogradu br. 465-80/90 od 3. jula 1990. godine, zbog povrede prava na imovinu iz člana 58. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv rešenja Opštinskog sekretarijata za urbanističko-građevinske i stambeno-komunalne poslove opštine Vračar u Beogradu br. 465-80/90 od 3. jula 1990. godine, koje je doneto pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Saglasno navedenom, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-157/2007
od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba stanara Stambene zgrade broj 3 u ulici K.D. iz Novog Sada izjavljena protiv presude Vrhovnog suda Srbije U 4312/03 od 23. septembra 2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Stanari Stambene zgrade broj 3 u ulici K.D. iz Novog Sada su 4. maja 2007. godine Ustavnom sudu izjavili ustavnu žalbu protiv presude Vrhovnog suda Srbije U 4312/03 od 23. septembra 2004. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje garantovanog članom 32. Ustava Republike Srbije i povrede prava na jednaku zaštitu prava pred sudovima garantovanog članom 36. Ustava.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana Zakona može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

3. Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Vrhovnog suda Srbije U 4312/03 od 23. septembra 2004. godine, koja je doneta pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-72/2007
od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba Đ.S. izjavljena protiv Odluke predsednika Republike K.P.R.S. 2008 del. broj 02 br. 240-344/2002 od 5. avgusta 2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Đ. S. je podneo Ustavnom sudu ustavnu žalbu, 25. januara 2008. godine, protiv Odluke predsednika Republike K.P.R.S. 2008 del. broj 02 br. 240-344/2002, od 5. avgusta 2002. godine, zbog povrede prava iz čl. 34. i člana 197. Ustava Republike Srbije.

Podnosilac nije dostavio osporenu Odluku, ali iz sadržine ustavne žalbe se nesporno može utvrditi da se radi o pojedinačnom aktu – odluci predsednika Republike o pomilovanju.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3. Kako je osporena Odluka doneta pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Saglasno navedenom, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-127/2008
od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba Udruženja malih akcionara AD "Petar Drapšin" iz Novog Sada, S.M, M.L. i M.H. izjavljena protiv rešenja Ministarstva privrede broj 07-00-683/2004-01 od 23. maja 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Udruženje malih akcionara AD "Petar Drapšin" iz Novog Sada, preko zastupnika Danice Lainović iz Novog Sada, S.M. iz Šajkaša, M. L. iz Šajkaša i M.H. iz Žablja, podneli su Ustavnom sudu, 9. aprila 2008. godine, ustavnu žalbu protiv rešenja Ministarstva privrede broj 07-00-683/2004-01 od 23. maja 2006. godine.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji

državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

3. Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.)

4. Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Imajući u vidu činjenicu da je ustavna žalba izjavljena protiv rešenja Ministarstva privrede broj 07-00-683/2004-01 od 23. maja 2006. godine, koje je doneto pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-415/2008
od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba N.K. izjavljena protiv rešenja Republičkog geodetskog zavoda, Sektor za pravne poslove 07 broj 952-02-543/04 od 22. juna 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1) N.K. iz Šimanovaca izjavio je 21. januara 2008. godine ustavnu žalbu protiv rešenja Republičkog geodetskog zavoda, Sektor za pravne poslove, 07 broj 952-02-543/04 od 22. juna 2005. godine, zbog povrede prava na imovinu iz člana 58. Ustava Republike Srbije.

2) Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se

povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Odredbom člana 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, utvrđeno je da se ustavna žalba može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Odredbom člana 113. stav 2. Zakona propisano je da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, ako je taj akt donet ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava Republike Srbije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena od dana proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3) S obzirom da je ustavna žalba izjavljena protiv rešenja Republičkog geodetskog zavoda, Sektor za pravne poslove 07 broj 952-02-543/04 od 22. juna 2005. godine, dakle protiv pojedinačnog akta koji je donet pre proglašenja Ustava, Ustavni sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka i odlučivanje.

4) Polazeći od iznetog, Ustavni sud je na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-118/2008
od 15. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba B.D. iz Grljana izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zaječaru GŽ. 1223/06 od 13. septembra 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu podneo je B.D. iz Grljana ustavnu žalbu protiv presude Okružnog suda u Zaječaru GŽ. 1223/06 od 13. septembra 2006. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje i povrede prava na suđenje u razumnom roku iz člana 32. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema odredbi člana 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koji je stupio na snagu 6. 12.2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona propisano je da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba u slučaju iz stava 2. ovog člana može se izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Iz navedenih odredaba Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije 8. novembra 2006. godine.

Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zaječaru Gž. 1223/06 od 13. septembra 2006. godine, koja je doneta pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i zakonom za vođenje postupka.

4. Saglasno iznetom, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-57/2008
od 17. jula 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba V.M. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Uvp . I 89/06 od 12. aprila 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. V.M. je preko Vrhovnog suda Srbije, 23. oktobra 2006. godine, Ustavnom sudu podneo žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Uvp. I 89/06 od 12. aprila 2006. godine.

Imajući u vidu sadržinu podnete žalbe i nadležnost Ustavnog suda utvrđenu čl. 167. i 170. Ustava Republike Srbije, Sud je podnetu žalbu razmatrao kao ustavnu žalbu.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. stav 2. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

3. Kako je osporeno rešenje doneto pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-114/2007
od 12. juna 2008. godine

Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,
Ustavni sud je doneo u još 65 predmeta rešenih
u prvom delu 2008. godine

b) protiv osporenog akta ne može se izjaviti ustavna žalba

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba R.P. izjavljena protiv odluke Predsedništva GSM "Nezavisnost" broj 46/07 od 18. aprila 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. R.P. je 15. januara 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv Odluke Predsedništva GSM "Nezavisnost" broj 46/07 od 18. aprila 2007. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje iz člana 32. stav 1. Ustava Republike Srbije, prava na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo iz člana 36. Ustava i slobode udruživanja iz člana 55. stav 1. Ustava.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojom se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

3. Osporenom odlukom, koju je doneo Granski sindikat metalaca "Nezavisnost", podnosilac ustavne žalbe je isključen iz članstva u ovoj sindikalnoj organizaciji. Kako sindikalna organizacija nije državni organ, niti organizacija kojoj su poverena javna ovlašćenja, to osporena odluka nije pojedinačni akt protiv koga se, u smislu Ustava i zakona može izjaviti ustavna žalba.

4. Polazeći od iznetog, Sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

S obzirom na navedeno Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj UŽ-83/2008
od 10. jula 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba D.N. izjavljena protiv Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" A.D. broj 39172/1 od 25. aprila 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. D.N. je 18. decembra 2006. godine Ustavnom sudu podnela ustavnu žalbu protiv Odluke generalnog direktora Preduzeća za telekomunikacije "Telekom Srbija" A.D. broj 39172/1 od 25. aprila 2005. godine, zbog povrede prava na rad iz člana 60. stav 4. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007) ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojom se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

3. Kako je osporena Odluka akt koji je doneo organ poslovođenja privrednog društva, kojim se određuje učešće zaposlenih u dobiti preduzeća, a ne pojedinačni akt državnog organa ili organizacije koji je donet u vršenju javnog ovlašćenja, Sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Saglasno navedenom Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda UŽ-18/2006
od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.S. izjavljena protiv odluke Stambene komisije – NIS Naftagas iz Novog Sada br. 71-10815/6 od 21. maja 2004. godine, presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. I 303/05 od 14. septembra 2005. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Rev. II 1667/05 od 2. novembra 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. M.S. iz Zrenjanina je podneo, 16. aprila 2007. godine, ustavnu žalbu protiv odluke Stambene komisije – NIS Naftagas iz Novog Sada br. 71-10815/6 od 21. maja 2004. godine, presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. I 303/05 od 14. septembra 2005. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Rev. II 1667/05 od 2. novembra 2006. godine, kako bi se utvrdilo da su navedenim odlukama "povređena i uskraćena ljudska prava zajamčena čl. 3, 21. i 73. Ustavom i zakonima" na njegovu štetu.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti samo protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine.

Imajući u vidu da je ustavna žalba izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. I 303/05 od 14. septembra 2005. godine i presude Vrhovnog suda Srbije Rev. II 1667/05 od 2. novembra 2006. godine, koje su donete pre stupanja na snagu Ustava, Sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

S obzirom na to da je ustavna žalba izjavljena i protiv odluke Stambene komisije – NIS Naftagas iz Novog Sada br. 71-10815/6 od 21. maja 2004. godine, koja ne predstavlja pojedinačni akt organa ili organizacije koji je donet u vršenju javnog ovlašćenja, Sud je ocenio da ustavnu žalbu i u tom delu, treba odbaciti saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona.

4. Polazeći od izloženog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda UŽ-63/2007
od 19. juna 2008. godine

v) preuranjena ustavna žalba (nisu iscrpljena sva pravna sredstva u postupku u kome je osporeni akt donet, odnosno radnja izvršena)

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba R.B. izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu U. 1992/07 od 10. marta 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. R.B. iz Beograda je 15. aprila 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv presude Okružnog suda u Beogradu U. 1992/07 od 10. marta 2008. godine, ne navodeći povrede ljudskih ili manjinskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se

povređuju ili usklađuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje se zakonom

Prema članu 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), ustavna žalba može se izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

Članom 18. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ" broj 46/96) propisano je da, protiv pravosnažne odluke suda, čija nadležnost u upravnom sporu nije određena za celu teritoriju republike članice, stranka može podneti vrhovnom sudu u republici članici zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke. Taj zahtev se može podneti zbog povrede materijalnog prava ili zbog povrede pravila postupka koja je mogla biti od uticaja na rešenje stvari.

3. Iz sadržine ustavne žalbe proizlazi da pre izjavljivanja ustavne žalbe protiv presude Okružnog suda u Beogradu U. 1992/07 od 10. marta 2008. godine, nije iscrpljeno poslednje delotvorno pravno sredstvo predviđeno članom 18. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odnosno nije podnet zahtev Vrhovnom sudu Srbije za vanredno preispitivanje osporene sudske odluke. Stoga je Ustavni sud ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda UŽ-463/2008
od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.M. izjavljena protiv presude Okružnog suda u Somboru U. 54/07 od 28. decembra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. M.M. podneo je Ustavnom sudu, 14. februara 2008. godine, ustavnu žalbu protiv presude Okružnog suda u Somboru U. 54/07 od 28. decembra 2007. godine, zbog povrede prava iz člana 32. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) ustavna žalba može se izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

3. Zakonom o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ" broj 46/96) u članu 18. stav 2. propisano je da protiv pravosnažne odluke suda, čija nadležnost u upravnom sporu nije određena za celu teritoriju republike članice, stranka može podneti vrhovnom sudu u republici članici zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke. Taj zahtev se može podneti zbog povrede materijalnog prava ili zbog povrede pravila postupka koja je mogla biti od uticaja na rešenje stvari.

4. Iz sadržine ustavne žalbe Minić Miroslava nedvosmisleno proizlazi da pre izjavljivanja ustavne žalbe protiv presude Okružnog suda u Somboru U. 54/07 od 28. decembra 2007. godine nije iscrpljeno poslednje delotvorno pravno sredstvo predviđeno odredbom člana 18. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odnosno nije podnet zahtev Vrhovnom sudu Srbije za vanredno preispitivanje osporene sudske odluke. Stoga je Ustavni sud ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje procesne pretpostavke utvrđene Zakonom za vođenje postupka.

5. Saglasno izloženom, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda UŽ-228/2008
od 22. maja 2008. godine

Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,
Ustavni sud je doneo i u drugim predmetima rešenim
u prvom delu 2008. godine, i to: UŽ-468/2008, UŽ-376/2008,
UŽ-230/2007 i UŽ-544/2008

Nenadležnost Ustavnog suda za odlučivanje

a) ne radi se o ustavnoj žalbi već o žalbi protiv sudskih odluka

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se žalba V.M, izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije
Uvp I 279/06 od 19. aprila 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Vrhovni sud Srbije dostavio je Ustavnom sudu 22. aprila 2008. godine žalbu V.M. iz Novih Banovaca, izjavljenu na osnovu člana 50. Zakona o upravnim sporovima, protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Uvp I 279/06, od 19. aprila 2007. godine. Žalbom se pobija navedeno rešenje Vrhovnog suda Srbije kao "neblagovremeno, neažurno i nevalidno", sa predlogom da se ožalbeno rešenje preinači ili ukine.

2. Saglasno članu 170. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud je nadležan da odlučuje o ustavnoj žalbi koja se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Prema članu 18. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ", broj 46/96), protiv odluke donesene u upravnom sporu žalba se može izjaviti samo ako je to predviđeno zakonom u određenim stvarima. Članom 50. stav 1. Zakona propisano je da se žalba podnosi u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke stranci koja podnosi žalbu, a predaje se sudu čija se odluka pobija žalbom. U skladu sa članom 3. stav 1. navedenog Zakona i čl. 14. i 17. Zakona o sudovima ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 60/91, 18/92 i 71/92), u vezi člana 85. Zakona o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", br. 63/01, 42/02, 27/03, 103/03, 29/04, 101/05 i 46/06) i člana 6. stav 2. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 98/06), upravne sporove u Republici Srbiji rešavaju Vrhovni sud Srbije i okružni sudovi.

3. Imajući u vidu da predmetna žalba, ni po svojoj formi ni po sadržini nema karakter ustavne žalbe, već se radi o žalbi podnetoj na osnovu člana 50. Zakona o upravnim sporovima, kojom žalilac od Ustavnog suda traži da postupa kao drugostepeni sud u odnosu na Vrhovni sud Srbije u upravnom sporu, što nije Ustavom propisana nadležnost ovog Suda utvrđena članom 167. Ustava, Ustavni sud je ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007).

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda
Už-477/2008 od 29. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se žalba V.M. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Už. 90/05 od 31. januara 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. V.M. je, preko Vrhovnog suda Srbije, podneo žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Už. 90/05 od 31. januara 2007. godine. Žalbom se, na osnovu člana 50. Zakona o upravnim sporovima, pobija navedeno rešenje Vrhovnog suda

Srbije zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se ožalbeno rešenje preinači ili ukine.

2. Saglasno članu 170. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud je nadležan da odlučuje o ustavnoj žalbi koja se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

Članom 82. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu (stav 1.); ustavna žalba se može izjaviti i ako nisu iscrpljena pravna sredstva, u slučaju kada je podnosiocu žalbe povređeno pravo na suđenje u razumnom roku (stav 2.).

3. Imajući u vidu da predmetna žalba po svojoj sadržini nema karakter ustavne žalbe, već se od Ustavnog suda traži da postupa kao instancioni (drugostepeni) sud u odnosu na Vrhovni sud Srbije u upravnom sporu, što ne spada u Ustavom propisanu nadležnost ovog Suda iz člana 167. Ustava Republike Srbije, Ustavni sud je ocenio da, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 1) Zakona o Ustavnom sudu, žalbu treba odbaciti zbog nenadležnosti.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-321/2007 od 3. jula 2008. godine

Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,
Ustavni sud je doneo i u sledećim predmetima
rešenim u prvom delu 2008. godine, i to: Už-53/2007,
Už-254/2008, Už-58/2007 i Už-155/2007

Neblagovremena ustavna žalba

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba P.B. izjavljena protiv Rešenja Ministarstva pravde br. 702-00-00947/2006-08 od 21. juna 2007. godine, o dozvoli njegovog izdavanja Republici Austriji i Rešenja br. 702-00-00947/2006-08 od 21. juna 2007. godine, kojim se odbija molba Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine za njegovo izdavanje.

O b r a z l o ž e n j e

1. P.B. je 20. januara 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv Rešenja Ministarstva pravde br. 702-00-00947/2006-08 od 21. juna 2007. godine o dozvoli njegovog izdavanja Republici Austriji i Rešenja br. 702-00-00947/2006-08 od 21. juna 2007. godine, kojim se odbija molba Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine za izdavanje Pere Blagojevića. Predložio je da se ponište oba rešenja Ministarstva pravde Republike Srbije i predmet vrati Ministarstvu pravde na ponovno odlučivanje, ili da se oba rešenja preinače tako da se zahtev Austrije za izručenje odbije, a usvoji molba Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine za njegovo izdavanje Bosni i Hercegovini.

2. Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano: da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.); da se ustavna žalba u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Iz navedenih odredaba Zakona proizilazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine, a najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o Ustavnom sudu.

Imajući u vidu da je Pero Blagojević, prema pribavljenim dokazima u spisima predmeta, osporena rešenja Ministarstva pravde primio 11. jula 2007. godine, a da je ustavnu žalbu izjavio 20. januara 2008. godine, Ustavni sud je utvrdio da je ustavna žalba podneta posle isteka rokova iz člana 84. stav 1. i člana 113. st. 2. i 3. Zakona o Ustavnom sudu. Stoga je Sud ocenio da žalbu treba odbaciti, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu, jer nije podneta u zakonom propisanom roku.

4. Saglasno navedenom, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-182/2008 od 22. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba D.Đ. i V.S. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz. 916/07 od 18. oktobra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. D.Đ. i V.S, preko punomoćnika adv. Ivana Milosavljevića iz Valjeva, su 14. februara 2008. godine Ustavnom sudu podneli ustavnu žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz. 916/07 od 18. oktobra 2007. godine.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

3. Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

4. Iz navedenih odredaba Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena u periodu od proglašenja Ustava Republike Srbije do dana stupanja na snagu Zakona.

Imajući u vidu da su Dragan Đurđević i Vesna Savković rešenje Vrhovnog suda Srbije Sgzz. 916/07 od 18. oktobra 2007. godine, prema izveštaju Opštinskog suda u Valjevu i dostavnici u spisima predmeta, primili 30. novembra 2007. godine, a ustavnu žalbu su podneli Ustavnom sudu 14. februara 2008. godine preporučenom pošiljkom, Ustavni sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena, jer je podneta posle isteka roka iz člana 113. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu. Stoga je Sud ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 2) Zakona o Ustavnom sudu.

Polazeći od navedenog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-229/2008 od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.Š. izjavljena protiv rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu, 2P XXVI-241/06, od 7. avgusta 2006. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž.2607/06 od 13. februara 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 21. septembra 2007. godine, rešenja Opštinskog

suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 27. septembra 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu I.1. 744/07 od 18. maja 2007. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž – 1610/07 od 7. avgusta 2007. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž-1-766/07 od 7. decembra 2007. godine i rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 8. aprila 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. M.Š. iz Kragujevca je 5. maja 2008. godine, Ustavnom sudu podnela ustavnu žalbu protiv rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu, 2P XXVI-241/06 od 7. avgusta 2006. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž.2607/06 od 13. februara 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 21. septembra 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu I.1. 744/07 od 18. maja 2007. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž – 1610/07 od 7. avgusta 2007. godine, rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž-1-766/07 od 7. decembra 2007. godine i rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 8. aprila 2008. godine, zbog povrede prava iz čl. 18, 19, 20, 21, 22, 23. i 25. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje se zakonom.

Prema članu 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

Članom 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, propisano je da se ustavna žalba može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

Iz navedenih odredaba Ustava i Zakona proizlazi da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta koji je donet ili radnje koja je izvršena nakon proglašenja Ustava Republike Srbije, 8. novembra 2006. godine, a najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o Ustavnom sudu.

3. U vezi ustavne žalbe izjavljene protiv rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 7. avgusta 2006. godine, koje je doneto pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine, Sud je ocenio da žalbu treba

odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, jer ne postoje pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Povodom ustavne žalbe izjavljene protiv rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž. 2607/06 od 13. februara 2007. godine, koje je žalilac primio 16. marta 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 21. septembra 2007. godine, koje je žalilac primio 1. oktobra 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 27. septembra 2007. godine, koje je žalilac primio 1. oktobra 2007. godine, rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu I.1.744/07 od 18. maja 2007. godine, koje je žalilac primio 18. juna 2007. godine, i rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž-1610/07 od 7. avgusta 2007. godine, koje je žalilac primio 3. septembra 2007. godine, Sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena jer je izjavljena 5. maja 2008. godine po isteku roka od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o Ustavnom sudu . Stoga je Ustavni sud ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 2) Zakona.

U vezi ustavne žalbe izjavljene protiv rešenja Okružnog suda u Kragujevcu Gž-1-766/07 od 7. decembra 2007. godine, koje je žalilac primio 26. februara 2008. godine, Sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena, jer je izjavljena 5. maja 2008. godine, po isteku roka propisanog članom 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu. Stoga je Ustavni sud ocenio da žalbu treba odbaciti saglasno članu 36. stav 1. tačka 2) Zakona.

Povodom ustavne žalbe izjavljene protiv rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu 2P-XXVI-241/06 od 8. aprila 2008. godine, koje je žalilac primio 18. aprila 2008. godine, Sud je utvrdio da se protiv navedenog rešenja Opštinskog suda u Kragujevcu mogla izjaviti žalba Okružnom sudu u Kragujevcu, dakle nisu iscrpljena sva zakonom propisana pravna sredstva. Zato je Sud, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu ustavnu žalbu odbacio, kao nedopuštenu.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-506/2008 od 19. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba S.D. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz 994/07 od 7. novembra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. S.D. je 21. februara 2008. godine, Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz 994/07 od 7. novembra 2007. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje iz člana 32. stav 1. Ustava Republike Srbije.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji

državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom.

3. Imajući u vidu da je Slobodan Drinić rešenje Vrhovnog suda Srbije Sgzz 994/07 od 7. novembra 2007. godine, prema dostavnici u spisima predmeta, Opštinskog suda u Novom Sadu P 4893/01 i žalbenim navodima, primio 17. januara 2008. godine, a ustavnu žalbu je podneo Ustavnom sudu 21. februara 2008. godine, Ustavni sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena, jer je podneta posle isteka roka iz člana 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu. Stoga je Sud ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 2) Zakona.

4. Polazeći od navedenog Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-250/2008 od 17. jula 2008. godine

Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,
Ustavni sud je doneo u više drugih predmeta u prvom delu 2008. godine,
i to: Už-308/2008, Už-172/2008, Už-502/2008, Už-155/2008, Už-448/2008,
Už-326/2008, Už-152/2008, Už-412/2008 i Už-100/2008

Neuredna i nepotpuna ustavna žalba

a) ustavna žalba izjavljena od neovlašćenog lica, odnosno bez
punomoćja

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba D.K. i D.K. iz Bučja, izjavljena protiv rešenja Opštinskog suda u Boru P. 1378/01 od 25. maja 2006. godine i rešenja Okružnog suda u Zaječaru Gž. 2379/06 od 19. oktobra 2006. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. D.K. i D.K. iz Bučja izjavili su 21. novembra 2006. godine ustavnu žalbu protiv rešenja Opštinskog suda u Boru P. 1378/01 od 25. maja 2006. godine i

rešenja Okružnog suda u Zaječaru Gž. 2379/06 od 19. oktobra 2006. godine, preko, kako to stoji u žalbi, punomoćnika Dušana Predića, advokata iz Bora.

2. U postupku prethodnog ispitivanja podneska utvrđeno je da ustavna žalba nije potpisana, da uz nju nije dostavljeno ovlašćenje za izjavljivanje ustavne žalbe, u smislu odredbe člana 83. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), niti dokaz da su iscrpljena zakonom propisana pravna sredstva, kao i da ista ne sadrži sve podatke propisane članom 85. istog zakona, tj. da ne sadrži podatak o jedinstvenom matičnom broju građana podnosilaca ustavne žalbe, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom za koje se trdi da je povređeno s oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje, kao ni zahtev u kome Ustavni sud treba da odluči.

3. Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/2008 i 27/2008), dopisom od 25. marta 2008. godine obavestio advokata Dušana Predića o svim nedostacima koji sprečavaju postupanje Ustavnog suda po ustavnoj žalbi i naložio mu da, u roku od 15 dana po prijemu dopisa, dostavi uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu koja će biti potpisana, u kojoj će navesti sve nedostajuće podatke i uz koju će priložiti dokaze neophodne za ocenu dozvoljenosti i blagovremenosti izjavljene ustavne žalbe, kao i ovlašćenje za njeno izjavljivanje. Dopis Suda je sadržao i upozorenje da će ustavna žalba biti odbačena, ukoliko se u ostavljenom roku ne otklone nedostaci koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Advokat Dušan Predić je 30. marta 2008. godine primio dopis Ustavnog suda, ali u ostavljenom roku nije dostavio ovlašćenje za izjavljivanje ustavne žalbe niti je uredio i dopunio ustavnu žalbu na traženi način, već je u podnesku od 17. aprila 2008. godine samo naveo da je žaliocima povređeno imovinsko pravo iz čl. 58. i 59. Ustava Republike Srbije, a da nije mogao pribaviti tražene podatke za dopunu ustavne žalbe i punomoćje za njeno izjavljivanje.

4. Članom 83. Zakona o Ustavnom sudu propisano je da ustavnu žalbu može izjaviti svako lice koje smatra da mu je pojedinačnim aktom ili radnjom državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom (stav 1.), kao i da ustavnu žalbu u ime lica iz stava 1. ovog člana, na osnovu njegovog pismenog ovlašćenja, može izjaviti drugo fizičko lice, odnosno državni ili drugi organ nadležan za praćenje i ostvarivanje ljudskih i imanjinskih prava i sloboda (stav 2.).

5. S obzirom na to da advokat Dušan Predić, koji je označen kao punomoćnik podnosilaca ustavne žalbe, nije postupio po dopisu Ustavnog suda kojim je od njega traženo, pored ostalog, da uz ustavnu žalbu dostavi ovlašćenje za njeno izjavljivanje, Ustavni sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu.

6. Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-69/2007 od 15. maja 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba N.K. izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Čačku Gž. 1588/06 od 16. novembra 2006. godine, rešenja Opštinskog suda u Gornjem Milanovcu I. 2133/05 od 6. oktobra 2006. godine, rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz. 90/06 od 8. februara 2006. godine, rešenja Okružnog suda u Čačku Gž. 1421/05 od 1. novembra 2005. godine i rešenja Opštinskog suda u Gornjem Milanovcu I. 2133/05 od 19. septembra 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Advokat Mihailo N. Petrović iz Beograda je 27. decembra 2006. godine, kao punomoćnik N.K. iz Rudnika, Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv akata navedenih u izreci, zbog povrede prava na pravično suđenje iz člana 32. Ustava Republike Srbije i prava na jednaku zaštitu prava i na pravno sredstvo iz člana 36. Ustava.

2. U postupku prethodnog ispitivanja podneska utvrđeno je da je ustavnu žalbu podneo advokat, a da nije dostavio ovlašćenje za izjavljivanje ustavne žalbe u smislu odredbe člana 83. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07). Takođe je utvrđeno da ustavna žalba ne sadrži sve podatke propisane članom 85. Zakona.

Ustavni sud je, na osnovu člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), dopisom od 14. aprila 2008. godine obavestio advokata Mihaila N. Petrovića iz Beograda o svim nedostacima koji sprečavaju postupanje Ustavnog suda po žalbi i naložio mu da, u roku od 15 dana po prijemu dopisa, dostavi pismeno ovlašćenje Nade Kosijer iz Rudnika za podnošenje ustavne žalbe, kao i uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu u kojoj će navesti sve nedostajuće podatke i uz koju će priložiti dokaze neophodne za ocenu dozvoljenosti i blagovremenosti izjavljene ustavne žalbe. Istim dopisom upozoren je da će ustavna žalba biti odbačena ukoliko se u ostavljenom roku ne otklone nedostaci koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Advokat Mihailo N. Petrović je 15. aprila 2008. godine primio dopis Ustavnog suda, ali u ostavljenom roku nije dostavio ovlašćenje za izjavljivanje ustavne žalbe, niti je dostavio uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu.

3. Kako u ostavljenom roku nisu otklonjeni nedostaci koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po ustavnoj žalbi, Sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu.

S obzirom na navedeno, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-29/2006 od 26. juna 2008. godine
Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,
Ustavni sud je doneo i u drugim predmetima rešenim
u prvom delu 2008. godine, i to u predmetima:
Už-16/2007, Už-171/2007 i Už-125/2007

b) nisu dostavljani podaci i dokazi neophodni za vođenje postupka po ustavnoj žalbi

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba H.A.M. izjavljena protiv Rešenja Republičke izborne komisije 02 broj 013-2660/07 od 5. januara 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. H.A.M. je 4. januara 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv Rešenja Republičke izborne komisije 02 broj 013-2660/07 od 2. januara 2008. godine, zbog povrede ustavnog načela zabrane diskriminacije iz člana 21. Ustava Republike Srbije i povrede izbornog prava iz člana 52. Ustava.

Podnosilac, u dopuni ustavne žalbe od 8. januara 2008. godine, navodi da je uložio žalbu Vrhovnom sudu Srbije protiv Rešenja Republičke izborne komisije 02 broj 013-2660/07 od 2. januara 2008. godine, te da je presudom Vrhovnog suda Srbije UŽ. 1/08 od 4. januara 2008. godine žalba usvojena. Novim Rešenjem Republičke izborne komisije 02 broj 013-2660/07 od 5. januara 2008. godine, po oceni podnosioca, ponovo su povređena njegova ustavna prava.

2. Članom 82. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07) propisano je da se ustavna žalba može izjaviti protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska i manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva ili je zakonom isključeno pravo na njihovu sudsku zaštitu.

U postupku prethodnog ispitivanja podneska utvrđeno je da ustavna žalba ne sadrži podatke i dokaze propisane članom 85. Zakona o Ustavnom sudu, koji se odnose na iscrpljivanje pravnih sredstava u izbornom postupku, u smislu člana 97. stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 35/00, 57/03, 72/03, 16/04, 18/04, 85/05 i 101/05).

Ustavni sud je, na osnovu člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", br. 24/08 i 27/08), dopisom od 29. aprila 2008. godine, naložio podnosiocu ustavne žalbe da, u roku od 15 dana po prijemu dopisa, dostavi dokaz da su iscrpljena sva pravna sredstva, odnosno da dostavi prepis odluke Vrhovnog suda Srbije donete po žalbi na Rešenje Republičke izborne komisije 02 broj 013-2660/07 od 5. januara 2008. godine. Podnosilac ustavne žalbe je istim dopisom upozoren da će ustavna žalba biti odbačena ukoliko se u ostavljenom roku ne otklone nedostaci koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Dostavljanje navedenog dopisa Ustavnog suda izvršeno je preko oglasne table Suda 14. maja 2008. godine, jer je podnosilac ustavne žalbe bio nepoznat na označenoj adresi.

3. Kako podnosilac u ostavljenom roku nije postupio po nalogu Suda, Ustavni sud je, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, ustavnu žalbu odbacio, jer ne postoje dokazi da su iscrpljena pravna sredstva, a time ni pretpostavke utvrđene Ustavom i Zakonom za vođenje postupka.

Polazeći od navedenog Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-21/2008 od 16. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba V.J.

O b r a z l o ž e n j e

1. V.J. iz Beograda je 11. februara 2008. godine podneo Ustavnom sudu nenaslovljeni podnesak, koji sadrži molbu «da se pregledaju dostavljena original dokumenta u fotokopijama» i iz toga «vidi kako su se ponašale pojedine imenovane sudije odugovlačeći spor radi dobre naknade davane od Vjere Mujović», uz izražavanje žalbe «na ovakve postupke od strane imenovanih sudija». U podnesku se dalje detaljno iznosi žaliočevo viđenje dosadašnjeg toka postupka u parnici Prvog opštinskog suda u Beogradu P. 6225/01, pokrenutoj po žaliočevoj tužbi protiv Stambene zgrade u ulici Skadarska br. 53 u Beogradu i investitora Vjere Mujović, radi poništaja odluke i ugovora o pretvaranju zajedničkog dela zgrade – krovne terase u stambeni prostor. Žalilac navodi da je ta parnica u prvom stepenu okončana rešenjem suda od 6. marta 2006. godine, kojim se tužba smatra povučenom, protiv kog je izjavio dve žalbe. Uzgred pominje i drugu parnicu koju vodi protiv Vjere Mujović pred istim sudom od 2004. godine, radi naknade štete, u kojoj su sprovedena dva građevinska veštačenja, čijim zaključcima nije zadovoljan. Traži da Ustavni sud «da nalog Prvom opštinskom sudu, da taj sud odredi sudiju koji će preuzeti njegove navedene predmete, pozvati stranke, održati raspravu uz dokazivanje istine i doneti verodostojnu odluku».

2. U sprovedenom postupku utvrđeno je da ustavna žalba ne sadrži sve podatke neophodne za postupanje po ustavnoj žalbi, u smislu odredbe člana 85. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007), tj. da ne sadrži podatak o jedinstvenom matičnom broju građana, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom za koje se tvrdi da je povređeno s oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje, kao i zahtev o kome Ustavni sud treba da odluči. Uz ustavnu žalbu nije dostavljen dokaz da su iscrpljena pravna sredstva, odnosno da je Okružni sud u Beogradu odlučio po žalbi na rešenje o povlačenju tužbe.

3. Ustavni sud je dopisom od 23. aprila 2008. godine obavestio podnosioca ustavne žalbe o nedostacima koji sprečavaju postupanje ovog Suda po njegovoj žalbi u smislu člana 85. Zakona o Ustavnom sudu i zatražio da, u roku od 15 dana od dana prijema dopisa, dostavi uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu. Podnosilac ustavne žalbe je ovim dopisom upozoren da će njegova ustavna žalba biti odbačena, ukoliko u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda.

4. Podnosilac ustavne žalbe dostavio je Ustavnom sudu podnesak od 5. maja 2008. godine, u kome se ponavlja zahtev da se «dostavljena dokumenta razmotre i preispitaju» i da Ustavni sud donese odluku kojom će žalioca «usmeriti na pravo mesto da se dokaže istina, na ponovni postupak kod pravog stručnog sudije, koji će verno da preispita ceo slučaj, da pogleda predmete, pozove tužene i verodostojne svedoke, te da na osnovu svih dokaza donese verodostojnu odluku».

Po oceni Ustavnog suda, ni navedenim podneskom podnosilac nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje Suda po ustavnoj žalbi.

5. Kako podnosilac ustavne žalbe nije postupio po dopisu Ustavnog suda kojim je od njega traženo da ustavnu žalbu uredi i dopuni, Ustavni sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu.

Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
Už-199/2008 od 12. juna 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba M.P. i D.P. izjavljena protiv rešenja Opštinskog suda u Velikoj Plani I 433/2007 od 15. juna 2007. godine i rešenja Okružnog suda u Smederevu Gž. 1331/2007 od 16. oktobra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. M.P. i D.P. iz Starog sela, opština Velika Plana, izjavili su 28. novembra 2007. godine ustavnu žalbu protiv rešenja Opštinskog suda u Velikoj Plani I 433/2007 od 15. juna 2007. godine i rešenja Okružnog suda u Smederevu Gž. 1331/2007 od 16. oktobra 2007. godine, predlažući da Ustavni sud usvoji ustavnu žalbu i ukine ožalbena rešenja.

2. U postupku prethodnog ispitivanja podneska utvrđeno je da ustavna žalbi ne sadrži sve podatke propisane članom 85. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007). Naime, ustavna žalba ne sadrži podatke o jedinstvenom matičnom broju podnosioca ustavne žalbe, kao i razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje prava zajemčenog Ustavom. Uz ustavnu žalbu nisu dostavljeni prepisi osporenih pojedinačnih akata.

3. Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/2008 i 27/2008), dopisom od 9. juna 2008. godine obavestio podnosiocce ustavne žalbe o svim nedostacima koji sprečavaju postupanje Ustavnog suda po njihovoj žalbi i naložio im da, u roku od 15 dana po prijemu dopisa, dostave uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu u kojoj će navesti sve nedostajuće podatke i uz koju će priložiti dokaze neophodne za ocenu dozvoljenosti i blagovremenosti izjavljene ustavne žalbe. Podnosioci ustavne žalbe su ovim dopisom upozoreni da će njihova ustavna žalba biti odbačena, ukoliko u

ostavljenom roku ne otklone nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Postupajući po navedenom dopisu, podnosioci ustavne žalbe su 19. juna 2008. godine dostavili Ustavnom sudu podnesak koji ne sadrži razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanja prava zajemčenog Ustavom. Uz podnesak je priložen prepis osporenog rešenja Opštinskog suda u Velikoj Plani I 433/2007 od 15. juna 2007. godine, ali ne i prepis rešenja Okružnog suda u Smederevu GŽ. 1331/2007 od 16. oktobra 2007. godine.

4. S obzirom da podnosioci ustavne žalbe nisu postupili po dopisu Ustavnog suda kojim je od njih traženo da ustavnu žalbu uredi i dopune u smislu odredbe člana 85. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu.

5. Polazeći od iznetog, Ustavni sud je na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj
UŽ-222/2007 od 3. jula 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

Odbacuje se ustavna žalba V.M. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije U. 7346/05 od 30. novembra 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. V.M. iz Novih Banovaca je 7. decembra 2006. godine Ustavnom sudu izjavio žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije U. 7346/05 od 30. novembra 2005. godine, u kojoj je istakao nepravilnost pobijanog rešenja u pogledu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede pravila postupka i pogrešne primene materijalnog prava, te predložio da Ustavni sud donese "presudu" kojom će usvojiti žalbu i preinačiti ožalbena rešenja, odnosno rešenje ukinuti. Ustavni sud je, imajući u vidu svoju nadležnost utvrđenu odredbama čl. 167. i 170. Ustava Republike Srbije, podnetu žalbu smatrao ustavnom žalbom.

2. U postupku prethodnog ispitivanja podneska utvrđeno je da ustavna žalbi ne sadrži sve podatke propisane članom 85. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/2007). Naime, ustavna žalba ne sadrži podatak o jedinstvenom matičnom broju podnosioca ustavne žalbe, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom, za koje se tvrdi da su povređena, s oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje.

3. Ustavni sud je, na osnovu odredbe člana 44. stav 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda ("Službeni glasnik RS", broj 24/2008 i 27/2008), dopisom od 25. marta 2008. godine obavestio podnosioca ustavne žalbe o svim nedostacima koji sprečavaju postupanje Ustavnog suda po njegovoj žalbi i naložio mu da u roku od 15 dana po prijemu dopisa dostavi uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu u kojoj će navesti sve nedostajuće podatke i uz koju će priložiti dokaze neophodne za ocenu

dozvoljenosti i blagovremenosti izjavljene ustavne žalbe. Podnosilac ustavne žalbe je ovim dopisom upozoren i da će njegova ustavna žalba biti odbačena, ukoliko u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke koji onemogućavaju postupanje Ustavnog suda po istoj.

Podnosilac ustavne žalbe je 27. aprila 2008. godine primio dopis Ustavnog suda, ali u ostavljenom roku nije dostavio uređenu i dopunjenu ustavnu žalbu.

4. Odredbom člana 85. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu utvrđeno je da ustavna žalba mora da sadrži ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište ili boravište, odnosno naziv i sedište podnosioca ustavne žalbe, ime i prezime njegovog punomoćnika, broj i datum akta protiv koga je žalba izjavljena i naziv organa koji ga je doneo, naznaku ljudskog ili manjinskog prava ili slobode zajemčene Ustavom za koje se tvrdi da je povređeno sa oznakom odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje, zahtev o kome Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe.

5. S obzirom da podnosilac ustavne žalbe nije postupio po dopisu Ustavnog suda kojim je od njega traženo da ustavnu žalbu uredi i dopuni u smislu odredbe člana 85. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud je ocenio da ustavnu žalbu treba odbaciti, saglasno odredbi člana 36. stav 1. tačka 3) Zakona o Ustavnom sudu.

6. Polazeći od iznetog, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u izreci.

Rešenje Ustavnog suda broj

Už-105/2007 od 15. maja 2008. godine

Ovakva rešenja, iz istih procesnih razloga,

Ustavni sud je doneo i u drugim predmetima rešenim

u prvom delu 2008. godine, i to u predmetima:

Už-164/2007, Už-159/2007, Už-129/2008, Už-150/2007,

Už-3/2008, Už-319/2008, Už-247/2008, Už-166/2008

***Nedozvoljen ili neuredan predlog za povraćaj u
pređašnje zbog propuštanja roka za podnošenje ustavne
žalbe***

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Odbacuje se predlog za povraćaj u pređašnje stanje zbog propuštenog roka za izjavljivanje ustavne žalbe D.J.

2. Odbacuje se ustavna žalba D.J. izjavljena protiv presude Opštinskog suda u Novom Pazaru P broj 476/05 od 30.11.2005. godine i presude Okružnog suda u Novom Pazaru Gž broj 1024/06 od 12.1.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. D.J. je 7. februara 2008. godine Ustavnom sudu podneo ustavnu žalbu protiv presude Opštinskog suda u Novom Pazaru P broj 476/05 od 30.11.2005. godine i presude Okružnog suda u Novom Pazaru Gž broj 1024/06 od 12.1.2007. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje zajemčenog članom 32. Ustava Republike Srbije. Predložio je da Ustavni sud donese odluku kojom će utvrditi da je navedenim presudama povređeno njegovo pravo na zakonito i pravično suđenje.

Podnosilac ustavne žalbe je uz ustavnu žalbu podneo i predlog za povraćaj u pređašnje stanje zbog propuštenog roka za podnošenje ustavne žalbe. U predlogu je naveo da je lice bez zaposlenja koje izdržava sebe i roditelje povremenim radom u raznim mestima Srbije, te da četiri meseca nije bio u mogućnosti da kontaktira sa svojim advokatom i ovlasti ga za podnošenje ustavne žalbe. Za ove tvrdnje nije podneo, niti predložio odgovarajuće dokaze. Predložio je da Sud dozvoli povraćaj u pređašnje stanje i izjavljenu ustavnu žalbu smatra blagovremenom.

2. Postupak po ustavnoj žalbi uređen je Zakonom o Ustavnom sudu („Službeni glasnik RS”, broj 109/2007), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine.

Prema članu 84. Zakona, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom (stav 1.). Licu koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje, ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ako istovremeno sa ovim predlogom podnese i ustavnu žalbu (stav 2.). Posle isteka tri meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje (stav 3.).

U skladu sa članom 113. Zakona, ustavna žalba se može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Zakonom o Ustavnom sudu nije bliže uređen postupak po predlogu za povraćaj u pređašnje stanje, pa se na ovo pitanje, na osnovu odredbe člana 8. stav 1. tog zakona, shodno primenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona - u ovom slučaju Zakona o parničnom postupku, jer je ustavna žalba podneta protiv presuda suda donetih u parničnom postupku.

Prema članu 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS”, broj 125/2004), predlog za vraćanje u pređašnje stanje koji nije zasnovan na opštepoznatim činjenicama, a stranka uz predlog nije podnela, niti predložila odgovarajuće dokaze, odbaciće sud kao neuređan.

4. Ustavni sud je utvrdio da se predlog za povraćaj u pređašnje stanje podnosioca ustavne žalbe ne zasniva na opštepoznatim činjenicama, a da uz predlog nisu podneti, niti su u njemu predloženi dokazi na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da su postojali opravdani razlozi zbog kojih je propušten rok za podnošenje ustavne žalbe.

Sud je na osnovu izloženog i člana 8. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, shodnom primenom člana 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odlučio kao u

tački 1. izreke.

5. U prethodnom postupku provere ispunjenosti procesnih pretpostavki za vođenje postupka po ustavnoj žalbi, Sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena, što ni njen podnosilac ne spori, jer je podneta protiv pojedinačnih akata donetih pre stupanja na snagu Zakona o Ustavnom sudu, a po proteku roka od 30 dana od dana stupanja na snagu tog zakona.

Shodno izloženom, Sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 2) i člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku kao u tački 2. izreke.

Rešenje Ustavnog suda broj
UŽ-185/2008 od 17. aprila 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Odbacuje se predlog za povraćaj u pređašnje stanje podnosioca ustavne žalbe J.Š. i S.Š.

2. Odbacuje se ustavna žalba J.Š. i S.Š. izjavljena protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije, Sgzz 977/07 od 1. novembra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. J.Š. i S.Š. podneli su Ustavnom sudu 13. aprila 2008. godine ustavnu žalbu protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije Sgzz 977/07 od 1. novembra 2007. godine, zbog povrede prava na pravično suđenje zajemčenog članom 32. Ustava Republike Srbije.

Podnosioci ustavne žalbe su uz ustavnu žalbu podneli i predlog za povraćaj u pređašnje stanje zbog propuštenog roka za podnošenje ustavne žalbe. U predlogu su naveli da su pokušali da se obrate Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu u propisanom roku od šest meseci od dana prijema rešenja Vrhovnog suda Srbije, ali su dobili obaveštenje od stručnih lica da je potrebno da se prethodno obrate Ustavnom sudu ustavnim žalbom, što su saznali početkom aprila 2008. godine. Za ove svoje tvrdnje nisu podneli, niti predložili odgovarajuće dokaze. Predložili su da Sud dozvoli povraćaj u pređašnje stanje i uzme ustavnu žalbu u razmatranje.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuju zakonom.

Prema članu 84. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preduzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom (stav 1.). Lice koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese

predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ako istovremeno sa ovim predlogom podnese i ustavnu žalbu (stav 2.). Posle isteka tri meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje (stav 3.).

Članom 113. Zakona je propisano da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba se u slučaju iz stava 2. ovog člana može izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Zakonom o Ustavnom sudu nije bliže uređen postupak po predlogu za povraćaj u pređašnje stanje, pa se na ovo pitanje, prema članu 8. stav 1. ovog Zakona, shodno primenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona - u konkretnom slučaju Zakona o parničnom postupku, jer je ustavna žalba podneta protiv rešenja Vrhovnog suda Srbije donetog u parničnom postupku.

Prema članu 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/2004), predlog za vraćanje u pređašnje stanje koji nije zasnovan na opštepoznatim činjenicama, a stranka uz predlog nije podnela niti predložila odgovarajuće dokaze, odbaciće sud kao neuređan.

4. Ustavni sud je utvrdio da se predlog za povraćaj u pređašnje stanje podnosioca ustavne žalbe ne zasniva na opštepoznatim činjenicama, kao i da uz predlog nisu podneti dokazi na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da su postojali opravdani razlozi zbog kojih je propušten rok za podnošenje ustavne žalbe. Iz navedenih razloga, Ustavni sud je, na osnovu člana 8. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, shodnom primenom člana 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku, rešio kao u tački 1. izreke.

5. U prethodnom postupku provere ispunjenosti procesnih pretpostavki za vođenje postupka po ustavnoj žalbi, Sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena, jer je podneta 13. aprila 2008. godine, protiv pojedinačnog akta koji je punomoćnik podnosioca ustavne žalbe primio 14. januara 2008. godine, dakle po proteku roka iz člana 84. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu. Stoga je Sud ocenio da žalbu treba odbaciti, saglasno članu 36. stav 1. tačka 2) navedenog Zakona.

Polazeći od izloženog, Ustavni sud je, na osnovu člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, rešio kao u tački 2. izreke.

Rešenje Ustavnog suda broj
UŽ-437/2008 od 3. jula 2008. godine

Ustavni sud doneo je

R E Š E N J E

1. Odbacuje se predlog za povraćaj u pređašnje stanje podnosioca ustavne žalbe D.O.

2. Odbacuje se ustavna žalba D.O. izjavljena protiv presude Vrhovnog suda Srbije Rev. II 389/07 od 19. septembra 2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

1. Ustavnom sudu podneo je D.O. iz Pančeva, dana 21. januara 2008. godine, ustavnu žalbu protiv presude Vrhovnog suda Srbije Rev. II 389/07 od 19.09.2007. godine, zbog povrede ustavnih jemstava o zabrani diskriminacije (član 21.), pravu na rad (član 60.) i pravu na socijalnu zaštitu (član 69.). Predložio je da Ustavni sud donese odluku kojom će navedenu presudu Vrhovnog suda poništiti.

Podnosilac ustavne žalbe je, uz ustavnu žalbu, podneo i predlog za povraćaj u pređašnje stanje zbog propuštenog roka za podnošenje ustavne žalbe. U predlogu se navodi da podnosilac ustavne žalbe ožalbenu presudu Vrhovnog suda nije primio lično, već da je presudu od punomoćnika preuzeo 9. januara 2008. godine, kao i da je desetak dana pre Nove godine bio bolestan, a najveći deo vremena je proveo kod ćerke u Beogradu. Predložio je da Ustavni sud dozvoli povraćaj u pređašnje stanje i ustavnu žalbu smatra blagovremenom.

2. Ustavna žalba je kao pravno sredstvo ustanovljena Ustavom Republike Srbije, koji je stupio na snagu 8. novembra 2006. godine. Saglasno članu 170. Ustava, ustavna žalba se može izjaviti protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa ili organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja, a kojima se povređuju ili uskraćuju ljudska ili manjinska prava i slobode zajemčene Ustavom, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu. Postupak po ustavnoj žalbi se, u smislu člana 175. stav 3. Ustava, uređuje zakonom.

Prema članu 84. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07), koji je stupio na snagu 6. decembra 2007. godine, ustavna žalba se može izjaviti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, odnosno od dana preuzimanja radnje kojom se povređuje ili uskraćuje ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom (stav 1.). Lice koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje ako to lice u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ako istovremeno sa ovim predlogom podnese i ustavnu žalbu (stav 2.). Posle isteka tri meseca od dana propuštanja ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje (stav 3.).

Članom 113. Zakona propisano je da se ustavna žalba može izjaviti i protiv pojedinačnog akta ili radnje državnog organa ili organizacije kojoj je povereno javno ovlašćenje, a kojim je povređeno ili uskraćeno ljudsko ili manjinsko pravo i sloboda zajemčena Ustavom, ako je taj akt ili radnja izvršena od dana proglašenja Ustava do dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 2.). Ustavna žalba u slučaju iz stava 2. ovog člana može se izjaviti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (stav 3.).

3. Zakonom o Ustavnom sudu nije bliže uređen postupak po predlogu za povraćaj u pređašnje stanje, pa se na ovo pitanje, saglasno odredbi člana 8. stav 1. tog zakona, shodno primenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona – u ovom slučaju Zakona o parničnom postupku jer je ustavna žalba podneta protiv presude donete u parničnom postupku.

Prema članu 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), predlog za vraćanje u pređašnje stanje koji nije zasnovan na opštepoznatim činjenicama, a stranka uz predlog nije podnela, niti predložila odgovarajuće dokaze, odbaciće sud kao neuređan.

4. Ustavni sud je utvrdio da se predlog za povraćaj u pređašnje stanje podnosioca ustavne žalbe ne zasniva na opštepoznatim činjenicama, a da uz predlog nisu podneti, niti u njemu predloženi dokazi na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da su postojali opravdani razlozi zbog kojih je propušten rok za podnošenje ustavne žalbe.

Sud je na osnovu izloženog i člana 8. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu, shodnom primenom člana 115. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odlučio kao u tački 1. izreke.

5. U prethodnom postupku provere ispunjenosti procesnih pretpostavki za vođenje postupka po ustavnoj žalbi, Sud je utvrdio da je ustavna žalba neblagovremena. Prema obaveštenju Opštinskog suda u Pančevu, punomoćnik podnosioca ustavne žalbe primila je primerak presude Vrhovnog suda Srbije Rev II 389/07, koja se ustavnom žalbom osporava, 5. decembra 2007. godine, a ustavna žalba je izjavljena 21. januara 2008. godine. Iz navedenog sledi da je ustavna žalba neblagovremena jer je izjavljena po proteku roka propisanog članom 113. stav 3. Zakona o Ustavnom sudu.

Saglasno iznetom, Ustavni sud je, na osnovu člana 36. stav 1. tačka 2) i člana 46. tačka 9) Zakona o Ustavnom sudu, doneo odluku kao u tački 2. izreke.

Rešenje Ustavnog suda broj
UŽ-106/2008 od 17. jula 2008. godine

II PRAVNI STAVOVI USTAVNOG SUDA

**POSTUPANJE USTAVNOG SUDA
U PREDMETIMA ZA OCENU USTAVNOSTI ZAKONA
I OCENU USTAVNOSTI I ZAKONITOSTI
DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA,
DOK TEČE ROK ZA NJIHOVO USKLAĐIVANJE
S NOVIM USTAVOM**

Ustavni sud, na sednici od 14. februara 2008. godine,

utvrdio je sledeće

STAVOVE²

² Усвајањем ових Ставова и закључака измењени су Ставови Уставног суда Републике Србије о делимичном усклађивању закона доношењем измена и допуна закона у току рока за усаглашавање с Уставом, од 16. маја 1991. године, Ставови о начину поступања са захтевима за оцену сагласности закона донетих на основу Устава СР Србије с Уставом Републике Србије, пре истека Уставним законом прописаног рока за њихово усклађивање с Уставом, од 18. јуна 1992. године и Ставови о оцењивању уставности закона којима је истекао рок за усклађивање с Уставом Републике Србије, од 8. децембра 1994. године.

1. U postupku normative kontrole Ustavni sud ocenjuje ustavnost zakona i drugih opštih akata isključivo u odnosu na važeći Ustav.

2. Ustavni sud će ocenjivati ustavnost zakona, odnosno ustavnost i zakonitost republičkih propisa za izvršavanje zakona donetih na osnovu Ustava Republike Srbije od 1990. godine, nakon proteka rokova za njihovo usklađivanje s Ustavom Republike Srbije od 2006. godine, propisanih Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava, odnosno zakonom.

3. Ustavni sud će zastati sa postupkom ocenjivanja ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti republičkih propisa za izvršavanje zakona donetih na osnovu Ustava Republike Srbije od 1990. godine, do isteka rokova za njihovo usklađivanje s Ustavom Republike Srbije od 2006. godine, propisanih Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava, odnosno zakonom.

4. U predmetima normative kontrole pokrajinskih propisa, propisa jedinica lokalne samouprave, kao i drugih opštih akata, Ustavni sud će postupati na način utvrđen u stavovima 2. i 3.

5. Ustavnost zakona donetog na osnovu Ustava Republike Srbije od 1990. godine, koji je izmenjen, odnosno izmenjen i dopunjen u roku za njegovo usklađivanje s Ustavom Republike Srbije od 2006. godine, ocenjiće se u celini u odnosu na taj Ustav.

Na istoj sednici, Ustavni sud je

usvojio sledeće

Z A K L J U Č K E

1. Kad je u toku postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ocenu ustavnosti³ drugog propisa ili opšteg akta, koji je započeo pre stupanja na snagu Ustava od 2006. godine, osporeni akt prestao da važi, Ustavni sud će doneti:

1) zaključak o odbacivanju inicijative, na osnovu odredbe člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, ili

2) rešenje o obustavi postupka, na osnovu odredbe člana 46. tačka 7) Zakona o Ustavnom sudu, ako je postupak pokrenut predlogom ovlašćenog predlagača ili rešenjem Ustavnog suda o pokretanju postupka.

³ Исправка Закључака у овом делу извршена је на седници Уставног суда од 10. априла 2008. године.

2. U predmetima za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ocenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa ili opštih akata, u kojima je postupak započet pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine, Ustavni sud će, nakon proteka roka za usklađivanje osporenog akta, pismeno zatražiti od podnosioca inicijative da u roku, koji ne može biti kraći od 15 dana, dopuni podnetu inicijativu, tako što će navesti odredbe Ustava Republike Srbije od 2006. godine u odnosu na koje traži ocenu ustavnosti i razloge na kojima zasniva tako uređen zahtev, uz upozorenje da će u slučaju nepostupanja po zahtevu Suda u ostavljenom roku inicijativa biti odbačena.

Ukoliko podnosilac inicijative ne postupi na zahtev Suda u ostavljenom roku, Ustavni sud će, primenom odredbe člana 36. stav 1. tačka 4) Zakona o Ustavnom sudu, inicijativu odbaciti.

3. U predmetima za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ocenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa ili opštih akata, u kojima je predlogom ovlašćenog predlagača ili rešenjem Ustavnog suda postupak pokrenut pre stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 2006. godine, Ustavni sud će, nakon proteka roka za usklađivanje osporenog akta, postupati u skladu sa Zakonom o Ustavnom sudu.

O b r a z l o ž e n j e ⁴

Stupanjem na snagu Ustava Republike Srbije, danom proglašenja 8. novembra 2006. godine u Narodnoj skupštini (član 206. Ustava), postavlja se pitanje važenja i mogućnosti ocenjivanja ustavnosti zakona i ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata donetih u izvršenju zakona koji su bili deo pravnog poretka zasnovanog na Ustavu od 1990. godine.

Ustavi na različite načine uređuju svoj odnos prema pravnom poretku ustanovljenom pre njihovog donošenja. Neki ustavi ne sadrže eksplicitne norme o sudbini zakonodavstva na snazi, tako da se prećutno uzima da sve ono što nije u skladu s ustavom gubi važnost. Kod ustava koji izričito uređuju odnos ustava i zatečenih zakona, postoje različiti pristupi. Po jednom stavu, ustav sadrži normu po kojoj danom njegovog stupanja na snagu prestaju da važe svi zakoni koji su mu protivni. Po drugom stavu, umesto norme o ukidanju zakona protivnih ustavu, postoji norma o daljem važenju zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s ustavom. Negde se važnost zakona produžava do njihovog menjanja i dopunjavanja u skladu s ustavom. Moguća je i tehnika kombinovanja normi o ukidanju i normi o produženju važnosti zakona, ili se stav prema postojećem zakonodavstvu prepušta posebnom zakonu za sprovođenje ustava koji se donosi istovremeno s ustavom.

Ustavna praksa u Srbiji tradicionalno primenjuje tehniku donošenja posebnog ustavnog zakona za sprovođenje ustava. U njemu su sadržane norme kojima se uređuju način i dinamika usaglašavanja sa novim ustavom celokupnog zakonodavstva zasnovanog na prethodnom ustavu. No, nezavisno od izabrane tehnike, obim usklađivanja zakona i drugih propisa s ustavom presudno zavisi od dubine i karaktera preduzete ustavne revizije. Zbog toga je pitanje ustavnog kontinuiteta ili diskontinuiteta od vanrednog značaja za pravnu kontrolu ustavnosti ili normativnu kontrolu zakona u Srbiji. Ustav Republike Srbije od 2006. je ne samo

⁴ Ovo obrazloženje sadržano je u Predlogu navedenih Stavova i zaključaka Ustavnog suda utvrđenom od strane Komisije Ustavnog suda za praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, koji je usvojen na sednici Ustavnog suda od 14. februara 2008. godine, istovremeno sa usvažanjem Stavova i zaključaka Suda.

u formalno-proceduralnom nego i u materijalno-pravnom kontinuitetu sa prethodnim Ustavom od 1990. godine.

Ustavom Republike Srbije od 2006. godine utvrđeno je da svi zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji moraju biti saglasni s Ustavom (član 194. stav 3.).

Ustavnim zakonom za sprovođenje Ustava Republike Srbije (u daljem tekstu: Ustavni zakon) utvrđeno je: da zakoni i drugi republički propisi ostaju na snazi do njihovog usklađivanja sa Ustavom, u rokovima predviđenim tim zakonom, ako tim zakonom nije određeno da prestaju da važe (član 12.); da pokrajinski propisi i propisi jedinica lokalne samouprave ostaju na snazi do usklađivanja, odnosno donošenja odgovarajućih zakona i drugih republičkih propisa u skladu sa Ustavom i prestaju da važe u roku utvrđenom zakonom, odnosno drugim republičkim propisom (član 13.).

Ustavnim zakonom utvrđeni su:

a) rokovi za donošenje određenih zakona tako što je propisano:

- da će se zakoni kojima se uređuju položaj i izbori za predsednika Republike, odbrana i Vojska Srbije, spoljni poslovi i službe bezbednosti, te zakoni kojima se uređuje teritorijalna organizacija Republike Srbije, lokalna samouprava, lokalni izbori i položaj glavnog grada doneti pre roka za raspisivanje izbora za predsednika Republike, poslanike u Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine i odbornike u skupštinama jedinica lokalne samouprave (član 3. st. 2, 3. i 4.),

- da će se zakon o ministarstvima doneti do kraja prve sednice novoizabranog sastava Narodne skupštine (član 4.),

- da će se zakon o uređenju Ustavnog suda, postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu njegovih odluka doneti najkasnije do kraja prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine, na sednici na kojoj se vrši izbor sudija Ustavnog suda (član 9. st. 1. i 4.);

b) rokovi za usklađivanje određenih zakona s Ustavom tako što je propisano:

- da će se zakoni kojima se uređuje Zaštitnik građana i ostvarivanje prava građana na obaveštenost doneti u toku prvog zasedanja novoizabranog sastava Narodne skupštine, a da će se zakoni koji se odnose na primenu odredaba Ustava na sudove i javna tužilaštva, i to: zakoni kojima se uređuju organizacija i nadležnost sudova, izbor i prestanak funkcije predsednika sudova i sudija, Visoki savet sudstva, organizacija i nadležnost javnih tužilaštava, izbor i prestanak funkcije javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca i Državno veće tužilaca, doneti u toku drugog zasedanja nakon izbora Vlade (član 5.);

v) opšti rok za usklađivanje svih ostalih zakona koji nisu u skladu s Ustavom – do 31. decembra 2008. godine (član 15.);

g) rokovi za usklađivanje ostalih republičkih propisa, tako što je propisano da će se republički propisi doneti za izvršavanje zakona koji će se uskladiti s odredbama Ustava, uskladiti najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu zakona (član 16.).

Posle stupanja na snagu Ustava doneti su zakoni utvrđeni odredbama člana 3. st. 2. do 4, člana 4. i člana 9. st. 1. i 4. Ustavnog zakona, kao i drugi zakoni za koje je rok utvrđen u članu 15. Ustavnog zakona.

Na osnovu Ustava, do sada su doneti: Zakon o izboru predsednika Republike i Zakon o predsedniku Republike ("Službeni glasnik RS", broj 111/07); Zakon o odbrani, Zakon o Vojski Srbije, Zakon o spoljnim poslovima i Zakon o osnovama uređenja službi bezbednosti Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 116/07); Zakon o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije, Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o lokalnim izborima i Zakon o glavnom gradu ("Službeni glasnik RS", broj 129/07); Zakon o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", broj 43/07) i Zakon o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik RS", broj 109/07). Time je izvršeno usklađivanje ovih zakona s Ustavom.

U postupku usklađivanja s Ustavom doneti su novi, izmenjeni ili izmenjeni i dopunjeni pojedini zakoni, pre isteka roka iz člana 15. Ustavnog zakona (31. decembar 2008. godine).

Međutim, zakoni određeni članom 5. Ustavnog zakona, osim Zakona o Zaštitniku građana nisu usklađeni s Ustavom.

Ustavni sud konstituisan na osnovu novog Ustava, preuzeo je od ranijeg Ustavnog suda Republike Srbije veći broj predmeta za ocenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata, koji su bili deo pravnog poretka zasnovanog na prethodnom Ustavu.

Komisija za praćenje propisa i pojava od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti (u daljem tekstu: Komisija) razmotrila je, na sednicama od 23. januara i 6. februara 2008. godine, dosadašnju praksu o postupanju Ustavnog suda Republike Srbije i ranijeg Saveznog ustavnog suda pri oceni ustavnosti zakona i oceni ustavnosti i zakonitosti drugih pravnih propisa u prelaznom periodu dok teče rok za njihovo usklađivanje sa novim Ustavom.

Pravni stavovi Ustavnog suda u postupku normativne kontrole od posebnog su značaja u periodu postupnog uvođenja novih ustavnih rešenja u pravni poredak. Ustavotvorac je ograničio ustavnosudsku kontrolu ustavnosti zakona time što je utvrdio da zakoni i drugi republički propisi ostaju na snazi do njihovog usklađivanja s Ustavom i postavio opšte i posebne rokove za usklađivanje. Zbog toga je vršenje normativne kontrole od strane Ustavnog suda u „prelaznom periodu“ znatno umanjeno.

U prethodnom periodu Ustavni sud Republike Srbije je, povodom ovih pitanja, a nakon stupanja na snagu Ustava Republike Srbije od 1990. godine i Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 1/90... i 20/93), zauzeo više stavova na sednicama održanim 16. maja 1991, 18. juna 1992, 8. decembra 1994. i 9. marta 1995. godine.

Komisija smatra da prilikom postupanja u predmetima za ocenu ustavnosti zakona i ocenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa u periodu nakon donošenja novog Ustava, a pre isteka krajnjeg roka za usaglašavanje zakona s Ustavom (31. decembar 2008. godine) i republičkih propisa donetih za izvršenje zakona sa zakonom (31. mart 2009. godine), treba imati u vidu sledeće:

- da je stupanjem na snagu Ustava danom njegovog proglašenja 8. novembra 2006. godine u Narodnoj skupštini, prestao da važi Ustav Republike Srbije od 1990. godine i tako prestao da bude deo jedinstvenog pravnog poretka Republike Srbije;

- da je Ustavni zakon omogućio da nakon stupanja na snagu novog Ustava ostanu u pravnom poretku zakoni doneti na osnovu ranijeg Ustava i republički propisi doneti za izvršavanje tih zakona, propisujući rokove u kojima treba izvršiti njihovo usklađivanje;

- da protekom propisanih rokova za usklađivanje sa važećim Ustavom zakoni koji su doneti na osnovu ranijeg Ustava ostaju u pozitivnom pravnom poretku Republike Srbije i od tog vremena mogu biti predmet ustavnosudske kontrole, osim ako Ustavnim zakonom nije drugačije propisano;

- da je prilikom donošenja pojedinih zakona o izmenama ili o izmenama i dopunama zakona nakon stupanja na snagu Ustava, dok traje rok za usklađivanje tih zakona s Ustavom, zakonodavac imao mogućnost da te zakone u potpunosti uskladi sa novim Ustavom, zbog čega je prestalo odložno dejstvo odredaba Ustavnog zakona u odnosu na te zakone;

- da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona i opštih akata sa važećim Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima;

- da Ustavni sud može ocenjivati saglasnost zakona i drugih opštih akata s Ustavom i opštih akata sa zakonom po proteku njihovog važenja samo pod uslovima utvrđenim članom 168. stav 5. Ustava i članom 64. Zakona o Ustavnom sudu.

Imajući u vidu izložene konstatacije, predloženi stavovi samo delimično odstupaju od prethodnih stavova Ustavnog suda u postupku normativne kontrole koji su bili utvrđeni nakon donošenja Ustava od 1990. Korekcije koje su izvršene predlogom Komisije imaju za cilj preciziranje, intenziviranje i unapređivanje funkcionalnih mogućnosti Ustavnog suda u oceni ustavnosti zakona u prelaznom periodu. Sledeći ove stavove, Ustavni sud bi se u značajnoj meri rasteretio i stvorio čistu ustavnopravnu situaciju, jer bi se zbog nove ustavne stvarnosti zaostali predmeti rešavali u skladu sa pravilima prelaznog ustavnog stanja. Iz postupka ustavne kontrole bili bi isključeni svi oni predmeti u kojima bi eventualno odlučivanje Ustavnog suda ostalo puka proklamacija bez delotvornog pravnog učinka. S

druge strane, osnovano se može očekivati da će pojedini od novih stavova sigurno značiti širenje predmeta i domašaja kontrole ustavnosti zakona u prelaznom periodu, naročito u slučaju parcijalnog usklađivanja zakona s Ustavom.

Komisija uvažava opšteprihvaćeno načelo da novi ustav uvek ukida dotadašnji ustav (*constitutio posterior derogat constitutioni priori*). Stupanjem na snagu novog ustava *ipso facto* prestaju da važe odredbe prethodnog ustava, pa se otuda smatra i da nema potrebe da se u novi ustav unosi odredba kojom bi se to izričito utvrdilo. U svakoj državi u datom trenutku može da važi samo jedan ustav, samo jedan akt može biti *lex superior*, tako da se ocena ustavnosti zakona ne može vršiti u odnosu na ustav koji je važio u vreme njihovog donošenja. U pravnom pogledu, merilo ustavnosti može biti jedino pozitivni, važeći ustav.

Pravni stav po kome Ustavni sud ne može ocenjivati ustavnost zakona, odnosno ustavnost i zakonitost propisa donetih za izvršavanje zakona dok teče rok za njihovo usklađivanje s ustavom, odnosno zakonom, proizlazi iz volje ustavotvorca. Ustavnim zakonom je utvrđeno da zakoni i drugi republički propisi ostaju na snazi do njihovog usklađivanja s Ustavom, u rokovima predviđenim ovim zakonom. Očigledno je da se rokovi za usklađivanje postojećeg prava s ustavom ne mogu posmatrati kao obične direktivne norme ili ustavni nalozi upućeni zakonodavcu kojima bi se samo odredili okvirni program i prioriteta u njegovoj zakonodavnoj aktivnosti. Za Narodnu skupštinu se stvara obaveza da usklađivanje zakona izvrši u postavljenim rokovima. Ukoliko se ova ustavna dužnost ne ispuni, stiču se uslovi da se i Ustavni sud aktivno uključi u proces usklađivanja zakona s Ustavom, uklanjanjem iz pravnog poretka zakona koji nisu saglasni s Ustavom. U svakom slučaju, do isteka ustavnih rokova, zakoni ostaju na snazi i primenjuju se onakvi kakvi su, nezavisno od njihovog odnosa sa novim Ustavom. Time se eksplicite, voljom ustavotvorca, za određeno vreme isključuje primena pravila *lex superior derogat legi inferiori*.

Komisija stoji na stanovištu da iz značenja odgovarajuće norme Ustavnog zakona proizlazi stav da je zaključenjem drugog zasedanja Narodne skupštine istekao ustavni rok za usklađivanje pravosudnih zakona s Ustavom. Time su otklonjene procesne smetnje za ocenu ustavnosti tih zakona. Propuštanje roka propisanog Ustavnim zakonom (posebnog ili opšteg), u kome zakoni moraju biti usklađeni s Ustavom ne može imati za posledicu prestanak važenja tih zakona, ali po isteku tog roka Ustavni sud može da ceni usklađenost ovih zakona s Ustavom i da svojim odlukama, kao tzv. negativni zakonodavac, odredbe tih zakona za koje utvrdi da nisu saglasne s Ustavom ukloni iz pravnog sistema zemlje. Ukoliko bi Ustavni sud prihvatio stav o ispunjenosti procesnih pretpostavki zbog proteka roka, onda bi doktrina o „sudskoj uzdržljivosti“ u ovom slučaju nalazila striktnu primenu.

Dileme se mogu javiti kod predloženog stava za ocenu ustavnosti zakona kod kojih je izvršeno delimično, a ne celovito usklađivanje s Ustavom, tj. zakona o izmenama, odnosno zakona o izmenama i dopunama koji su doneti u okviru opšteg roka za usklađivanje zakona. U ovom slučaju jasno bi se odstupilo od ranijeg stava Ustavnog suda Srbije po kome bi Ustavni sud ocenjivao ustavnost jedino izvršenih izmena i dopuna. Komisija je mišljenja da izmene i dopune zakona ne treba smatrati isključivo pitanjem zakonodavne politike, nego ih treba uzeti kao celoviti akt prilagođavanja zakona novoj ustavnoj stvarnosti. Cilj ili smisao i ovih zakonskih normi treba da bude prilagođavanje zakona *in toto* novoj ustavnoj stvarnosti. Jednostavno, preduzetim izmenama zakonodavac je jasno pokazao svoj stav o tome šta je neophodno da bi se zakon doveo u sklad s Ustavom. Nije od značaja subjektivna volja, motivi koji su pobudili zakonodavca na donošenje izmena i dopuna (npr. pooštrenje kaznene politike), nego je to sam čin revizije, bez obzira na obim i značaj izvršenih promena. Okolnost da zakonodavac nije intervenisao u ostalim odredbama zakona pokazuje da, po njegovom sudu, te zakonske odredbe nisu u suprotnosti s Ustavom, niti da ih sa aspekta celishodnosti valja promeniti. I sa njegovog subjektivnog stanovišta zakon je u celini usklađen s Ustavom. Ideja od koje se pri formulisanju ovog stava polazi, može se izraziti rečima: „Ne odlučuje volja zakonodavca, nego volja zakona“.

Polazeći od navedenih konstatacija, a imajući u vidu da su Stavovi ranijeg Ustavnog suda Republike Srbije o mogućnosti ocenjivanja ustavnosti zakona i ustavnosti i zakonitosti drugih propisa dok traje rok za njihovo usaglašavanje utvrđen Ustavnim zakonom za

spvođenje Ustava, doneti u režimu Ustava od 1990. godine, Komisija je ocenila da je neophodno zauzeti nove stavove i zaključke o ovom ustavnopravnom pitanju, pa je, saglasno odredbama člana 7. Odluke o organizaciji Ustavnog suda („Službeni glasnik RS“, br. 56/02 i 44/06), predložila da Ustavni sud utvrdi predložene Stavove i zaključke Suda.

III POSLOVNIK O RADU USTAVNOG SUDA

Na osnovu člana 10. Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 109/07), Ustavni sud, na sednici održanoj 28. februara 2008. godine, doneo je

POSLOVNIK O RADU USTAVNOG SUDA ⁵

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet Poslovnika

Član 1.

Ovim poslovníkom se bliže uređuje, u skladu sa Ustavom i zakonom, organizacija, način rada, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja od značaja za rad Suda.

Obeležja Ustavnog suda

Član 2.

Sedište Ustavnog suda je u Beogradu.

Naziv i sedište Ustavnog suda ističu se na vidnom mestu sudske zgrade.

Zastava Republike Srbije ističe se u prostoriji u kojoj Ustavni sud zaseda.

Ustavni sud ima pečat, u skladu sa zakonom.

Ustavni sud može imati znak (logo) čiji se oblik, sadržina i način upotrebe uređuju aktom Ustavnog suda.

Imunitet sudije Ustavnog suda

Član 3.

Sudija Ustavnog suda uživa imunitet od dana stupanja na dužnost do dana prestanka dužnosti sudije.

Sudija Ustavnog suda ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost za izraženo mišljenje ili glasanje u vršenju sudijske dužnosti.

Sudija Ustavnog suda koji se pozvao na imunitet ne može biti pritvoren, niti se protiv njega može voditi krivični ili drugi postupak u kome se može izreći kazna zatvora, bez odobrenja Ustavnog suda.

Sudija Ustavnog suda koji je zatečen u izvršenju krivičnog dela za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od pet godina može biti pritvoren bez odobrenja Ustavnog suda.

U krivičnom ili drugom postupku u kome je uspostavljen imunitet sudije Ustavnog suda, ne teku rokovi propisani za taj postupak.

Nepozivanje sudije Ustavnog suda na imunitet ne isključuje pravo Ustavnog suda da uspostavi imunitet.

⁵ Пословник о раду Уставног суда, који је објављен у "Службеном гласнику РС", број 24 од 7. марта 2008. године, са исправком објављеном у "Службеном гласнику РС", број 27 од 27. марта 2008. године, ступио је на снагу 15. марта 2008. године, а основ за доношење овог Пословника садржан је у Закону о Уставном суду ("Службени гласник РС", број 109/2007), који је донет је на основу Устава Републике Србије од 8. новембра 2006. године, а ступио на снагу 6. децембра 2008. године.

Ustavni sud odlučuje o imunitetu sudije Ustavnog suda na prvoj narednoj sednici od dana prijema zahteva za odlučivanje o imunitetu sudije.

Sudija Ustavnog suda o čijem se imunitetu raspravlja ne može učestvovati u glasanju.

II ORGANIZACIJA USTAVNOG SUDA

2. Sednica Ustavnog suda

Sastav sednice

Član 4.

Sednicu Ustavnog suda čine predsednik, zamenik predsednika i sudije Ustavnog suda.

Delokrug rada

Član 5.

Na sednici Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti utvrđene Ustavom.

Pored odlučivanja o pitanjima iz stava 1. ovog člana, Ustavni sud, na sednici, u skladu sa Zakonom o Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Zakon) i drugim zakonom:

- donosi opšte akte iz svoje nadležnosti;
- donosi godišnji program rada i planove rada Ustavnog suda i usvaja godišnji pregled rada Ustavnog suda;
- obrazuje stalna i povremena radna tela Ustavnog suda i bira predsednike i članove stalnih i povremenih radnih tela i određuje njihove sekretare;
- odlučuje o uspostavljanju saradnje sa drugim ustavnim sudovima i međunarodnim organizacijama;
- utvrđuje predlog godišnjeg finansijskog plana Ustavnog suda, donosi plan izvršenja budžeta, godišnji izveštaj o izvršenju budžeta i plan javnih nabavki;
- donosi akt o razvrstavanju radnih mesta i poslova u Stručnoj službi Ustavnog suda i određivanju položaja;
- donosi pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Stručnoj službi Ustavnog suda i kadrovski plan;
- odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima predsednika, zamenika predsednika i sudija Ustavnog suda, u skladu sa Ustavom i zakonom;
- postavlja sekretara i zamenika sekretara Ustavnog suda, kao i druge državne službenike na položaju u Stručnoj službi Ustavnog suda;
- odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima državnih službenika na položaju u Stručnoj službi Ustavnog suda, u skladu sa zakonom;
- donosi akt o obeležavanju ustavnosudskih predmeta;
- imenuje predsednika i članove Žalbene komisije Ustavnog suda;
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, ovim poslovníkom i drugim aktima Ustavnog suda.

3. Predsednik, zamenik predsednika i sudije Ustavnog suda

Predsednik Ustavnog suda

Član 6.

Predsednik Ustavnog suda, pored prava i dužnosti utvrđenih Zakonom: predstavlja Ustavni sud pred državnim organima Republike Srbije, drugim domaćim i

međunarodnim organima i organizacijama; stara se o očuvanju samostalnog i nezavisnog položaja Suda; organizuje rad Suda; određuje sudije za dežurstvo kada je to neophodno radi obavljanja poslova iz nadležnosti Suda; potpisuje opšte i druge akte Suda; donosi pojedinačne akte, u skladu sa zakonom; naredbodavac je za raspolaganje finansijskim sredstvima; razmatra pritužbe stranaka na rad Suda; odlučuje o pravima i dužnostima državnih službenika i nameštenika u Stručnoj službi Ustavnog suda, u skladu sa zakonom; odlučuje u postupku javne nabavke male vrednosti, u skladu sa aktom Suda; odobrava službena putovanja u inostranstvo; obavlja i druge poslove određene zakonom, ovim poslovnikom i drugim aktima Suda.

Predsednik Ustavnog suda može preneti zameniku predsednika određene poslove iz svoje nadležnosti.

Predsednik Ustavnog suda se određuje i za sudiju izvestioca, u skladu sa odlukom Ustavnog suda.

Zamenik predsednika Ustavnog suda

Član 7.

Zamenik predsednika Ustavnog suda zamenjuje predsednika u slučaju sprečenosti ili odsutnosti.

Zamenik predsednika Ustavnog suda vrši funkciju predsednika Ustavnog suda i u slučaju kad predsednik Ustavnog suda nije izabran.

Najstariji sudija

Član 8.

Kada zamenik predsednika Ustavnog suda nije izabran, odnosno kada je odsutan ili sprečen da zamenjuje predsednika Ustavnog suda, dužnosti iz člana 7. ovog poslovnika obavlja najstariji sudija Ustavnog suda.

Sudija Ustavnog suda

Član 9.

Sudija Ustavnog suda: učestvuje u radu i odlučivanju Ustavnog suda; izvestilac je i predlagač odluke u predmetu u kojem je određen za sudiju izvestioca; izrađuje nacrt odluke, odnosno rešenja za Redakcionu komisiju u predmetu u kojem je bio sudija izvestilac; predlaže pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti; predlaže da Sud ponovo razmotri donetu odluku, u skladu sa ovim poslovnikom; učestvuje u radu komisija, odbora i drugih radnih tela Suda; pribavlja stručna mišljenja o pitanjima od značaja za obradu predmeta; prati i proučava pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti i daje inicijativu Sudu za proučavanje određenog pitanja ili preduzimanje odgovarajućih mera; obavlja i druge poslove od značaja za rad i odlučivanje Suda.

Službena legitimacija

Član 10.

Predsednik, zamenik predsednika i sudija Ustavnog suda imaju službenu legitimaciju.

Oblik i sadržinu legitimacije iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ustavni sud.

Službena legitimacija se po prestanku dužnosti vraća Ustavnom sudu.

Službena odeća

Član 11.

Sudija Ustavnog suda ima službenu odeću, čiji se izgled i način korišćenja uređuju aktom Ustavnog suda.

4. Sekretar i zamenik sekretara Ustavnog suda

Sekretar Ustavnog suda

Član 12.

Sekretar Ustavnog suda: rukovodi radom Stručne službe Ustavnog suda; pomaže predsedniku Ustavnog suda u organizovanju i pripremanju sednica Suda; stara se o izradi i dostavljanju materijala potrebnih za rad i odlučivanje Suda i njegovih radnih tela; stara se i odgovoran je za izvršavanje zaključaka Suda; stara se o objavljivanju akata Suda; stara se o primeni zakona i ovog poslovnika u okviru svojih ovlašćenja; učestvuje u pripremi predloga programa, planova rada i godišnjeg pregleda rada Suda, prati njihovo izvršavanje i o tome izveštava Sud; stara se o pripremi i izvršenju akata o finansijskom poslovanju Suda; stara se o obezbeđenju i unapređenju uslova za rad Suda i njegovih radnih tela; obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Suda, kao i poslove po nalogu, odnosno ovlašćenju predsednika Ustavnog suda.

Zamenik sekretara Ustavnog suda

Član 13.

Sekretar Ustavnog suda ima zamenika.

Zamenik sekretara Ustavnog suda zamenjuje sekretara u slučaju sprečenosti ili odsutnosti i obavlja druge poslove utvrđene aktom Ustavnog suda, kao i druge poslove po nalogu, odnosno ovlašćenju predsednika Ustavnog suda.

Postavljenje i razrešenje sekretara i zamenika sekretara

Član 14.

Ustavni sud, u skladu sa zakonom, postavlja i razrešava sekretara i zamenika sekretara Ustavnog suda, većinom glasova svih sudija.

Inicijativu za pokretanje postupka za razrešenje sekretara, odnosno zamenika sekretara može podneti predsednik, radno telo ili sudija Ustavnog suda.

5. Stručna služba Ustavnog suda

Poslovi Stručne službe

Član 15.

U Stručnoj službi Ustavnog suda obavljaju se poslovi stručne obrade ustavnopravnih pitanja iz nadležnosti Ustavnog suda i drugi sa njima povezani poslovi, kao i pravni, finansijski, administrativni i drugi opšti poslovi za potrebe Suda.

Ustavni sud razmatra godišnji izveštaj o radu Stručne službe, koji podnosi sekretar Ustavnog suda.

Organizacija Stručne službe

Član 16.

Stručnu službu Ustavnog suda čine:

1. Služba za poslove iz nadležnosti Ustavnog suda;
2. Služba predsednika Ustavnog suda;
3. Služba za opšte i finansijske poslove.

U službama iz stava 1. ovog člana mogu se obrazovati uže organizacione jedinice, u skladu sa aktom Ustavnog suda.

Službama iz stava 1. ovog člana rukovode državni službenici na položaju.

Aktom Ustavnog suda utvrđuje se koje poslove iz delokruga Stručne službe, u skladu sa zakonom, obavljaju državni službenici na položaju.

Obrađivač predmeta

Član 17.

Stručnu obradu predmeta iz nadležnosti Ustavnog suda, u skladu sa ovim poslovníkom, vrše državni službenici u Stručnoj službi Ustavnog suda (u daljem tekstu: obrađivač predmeta).

Obrađivač predmeta: učestvuje u preduzimanju radnji u prethodnom postupku pred Ustavnog sudom; učestvuje u izradi referata i predloga odluka; učestvuje u pripremi nacрта odluka za Redakcionu komisiju; učestvuje u radu stalnih i povremenih radnih tela Suda; samostalno vodi postupak po podnescima iz člana 104. ovog poslovníka i obavlja druge stručne poslove utvrđene aktom Ustavnog suda.

III IZBOR I RAZREŠENJE PREDSEDNIKA I ZAMENIKA PREDSEDNIKA USTAVNOG SUDA, UTVRĐIVANJE ISPUNJENOSTI USLOVA ZA RAZREŠENJE SUDIJE USTAVNOG SUDA

1. Postupak izbora i razrešenja predsednika i zamenika predsednika Ustavnog suda

Pokretanje postupka izbora predsednika Ustavnog suda

Član 18.

Ustavni sud donosi odluku o pokretanju postupka izbora predsednika Ustavnog suda najkasnije 30 dana pre isteka mandata predsednika Ustavnog suda.

U slučaju prestanka funkcije predsednika Ustavnog suda pre isteka perioda na koji je izabran, odluku iz stava 1. ovog člana Ustavni sud donosi na prvoj redovnoj sednici po prestanku funkcije.

Postupak iz st. 1. i 2. ovog člana okončaće se najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke Ustavnog suda o pokretanju postupka.

Predlaganje kandidata

Član 19.

Obrazloženi predlog kandidata za izbor predsednika Ustavnog suda, u skladu sa zakonom, podnosi se predsedniku Ustavnog suda u pisanom obliku, potpisan od strane predlagača.

Utvrđivanje liste kandidata

Član 20.

Ustavni sud utvrđuje listu kandidata za predsednika Ustavnog suda i obrazuje komisiju za sprovođenje postupka glasanja.

Komisija iz stava 1. ovog člana ima predsednika i dva člana koji se biraju iz reda sudija Ustavnog suda koji nisu kandidati za predsednika.

Glasanje

Član 21.

Glasanje o predloženim kandidatima za predsednika Ustavnog suda sprovodi se putem glasačkih listića, zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata i ubacivanjem listića u glasačku kutiju.

Komisija utvrđuje rezultate glasanja i o tome sačinjava zapisnik.

Zapisnik iz stava 2. ovog člana dostavlja se predsedniku Ustavnog suda, radi saopštavanja rezultata glasanja na redovnoj sednici Suda.

Ponavljanje postupka glasanja i izbora

Član 22.

Kada je za predsednika Ustavnog suda predložen jedan kandidat koji ne dobije potrebnu većinu glasova, postupak izbora predsednika se ponavlja u celini, u roku koji odredi Ustavni sud.

Kada su za predsednika Ustavnog suda predložena dva kandidata, od kojih nijedan u prvom krugu glasanja ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje se ponavlja. U drugom krugu glasa se o kandidatu koji je u prvom krugu dobio veći broj glasova.

Kada je za predsednika Ustavnog suda predloženo više od dva kandidata, od kojih nijedan u prvom krugu glasanja ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje se ponavlja. U drugom krugu glasa se o dva kandidata koja su u prvom krugu dobila najveći broj glasova, odnosno o kandidatima koji su u prvom krugu dobili jednak najveći broj glasova.

Ponovljeno glasanje iz st. 2. i 3. ovog člana obavlja se najkasnije u roku od sedam dana od dana prethodnog glasanja. Ako u ponovljenom glasanju nijedan od kandidata ne dobije potrebnu većinu glasova, postupak izbora predsednika Ustavnog suda se ponavlja u celini.

Razrešenje predsednika Ustavnog suda

Član 23.

Postupak razrešenja predsednika Ustavnog suda pokreće se na obrazloženi predlog najmanje troje sudija i mora se sprovesti u roku od 15 dana od dana podnošenja predloga.

Odluka o razrešenju predsednika Ustavnog suda donosi se većinom glasova svih sudija Ustavnog suda.

Na postupak razrešenja iz stava 1. ovog člana, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku izbora predsednika Ustavnog suda.

Izbor i razrešenje zamenika predsednika Ustavnog suda

Član 24.

Na izbor i razrešenje zamenika predsednika Ustavnog suda shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o izboru i razrešenju predsednika Ustavnog suda.

2. Utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda

Postupak za utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda

Član 25.

Predsednik Ustavnog suda zakazuje sednicu Suda za utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda, u roku od sedam dana od dana prijema zahteva ovlašćenog predlagачa za izbor, odnosno imenovanje sudije.

Ako je pokrenut postupak za razrešenje sudije koji je predsednik Ustavnog suda, sednicu iz stava 1. ovog člana zakazuje i njome rukovodi zamenik predsednika Ustavnog suda.

Za sednicu iz stava 1. ovog člana zatražiće se pismeno izjašnjenje sudije u odnosu na koga je pokrenut postupak razrešenja.

Radi pribavljanja potrebne dokumentacije, podataka i obaveštenja od značaja za odlučivanje o ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda, Sud može obrazovati posebnu komisiju. Aktom o obrazovanju komisije utvrđuju se sastav, zadaci komisije i rokovi za njihovo izvršenje.

Ustavni sud ne može doneti odluku o ispunjenosti uslova za razrešenje sudije pre nego što se sudiji omogući izjašnjenje. Ukoliko se sudija ne izjasni u ostavljenom roku, Ustavni sud će nastaviti postupak.

U donošenju odluke o ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda ne učestvuje sudija u odnosu na koga je pokrenut postupak za razrešenje.

Odluka Ustavnog suda o ispunjenosti uslova za razrešenje sudije Ustavnog suda dostavlja se ovlašćenom predlagraču, Narodnoj skupštini i sudiji u odnosu na koga je pokrenut postupak za razrešenje.

Udaljenje sudije Ustavnog suda

Član 26.

U toku postupka za utvrđivanje ispunjenosti uslova za razrešenje, Ustavni sud može doneti odluku o udaljenju sudije Ustavnog suda sa dužnosti.

U donošenju odluke o udaljenju ne učestvuje sudija čije je udaljenje predloženo.

Na zakazivanje i rukovođenje sednicom na kojoj se odlučuje o udaljenju predsednika Ustavnog suda shodno se primenjuje odredba člana 25. stav 2. ovog poslovnika.

Ako Ustavni sud utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za razrešenje sudije Ustavnog suda, odluka o udaljenju sudije prestaje da važi.

Ako Ustavni sud utvrdi da su ispunjeni uslovi za razrešenje sudije Ustavnog suda, odluka o udaljenju sudije ostaje na snazi do donošenja odluke o razrešenju sudije Ustavnog suda.

Inicijativa za pokretanje postupka za razrešenje sudije Ustavnog suda

Član 27.

Inicijativu za pokretanje postupka za razrešenje sudije Ustavnog suda može da podnese Ustavni sud.

Obrazložen predlog za podnošenje inicijative iz stava 1. ovog člana, u pisanom obliku, mogu dati predsednik, radno telo ili najmanje troje sudija Ustavnog suda.

O predlogu iz stava 2. ovog člana Ustavni sud odlučuje najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

IV NAČIN RADA USTAVNOG SUDA

Oblici rada

Član 28.

Rad Ustavnog suda odvija se na sednicama Ustavnog suda i radnih tela Suda.

Sednice Ustavnog suda iz stava 1. ovog člana su: redovna, radna i pripremna sednica.

Ustavni sud obrazuje komisije kao stalna radna tela (u daljem tekstu: stalne komisije).

Ustavni sud obrazuje i odbore za ustavne žalbe kao stalna radna tela.

Ustavni sud može da obrazuje i povremena radna tela.

1. Sednice Ustavnog suda

Redovna sednica

Član 29.

Na redovnoj sednici Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz člana 5. ovog poslovnika.

Redovna sednica Ustavnog suda održava se u sedištu Ustavnog suda, po pravilu, jednom nedeljno.

Sednica iz stava 1. ovog člana može se održati i van sedišta Ustavnog suda, kada to Sud odluči.

Radna sednica

Član 30.

Na radnoj sednici Ustavnog suda razmatraju se ustavnopravna pitanja sadržana u predmetima koji su predloženi za dnevni red redovne sednice Ustavnog suda i druga pitanja koja su od značaja za rad i odlučivanje Suda.

Radnu sednicu koja se održava, po pravilu, jednom nedeljno, zakazuje predsednik Ustavnog suda po sopstvenoj inicijativi, po zaključku Suda, na zahtev radnog tela ili sudije Ustavnog suda.

Uz zahtev za sazivanje radne sednice dostavljaju se odgovarajući materijali i druga dokumentacija neophodna za rad.

O pripremi materijala za radnu sednicu stara se sekretar Ustavnog suda.

U radu radne sednice učestvuje i sekretar Ustavnog suda, a po potrebi i drugi državni službenici.

Zapisnik sa radne sednice vodi sekretar Ustavnog suda.

Pripremna sednica

Član 31.

Radi razjašnjenja stanja stvari u predmetu, Ustavni sud može održati pripremnu sednicu.

Pripremnu sednicu zakazuje predsednik Ustavnog suda po sopstvenoj inicijativi, na predlog sudije izvestioca ili po zaključku Ustavnog suda.

Na pripreмноj sednici Ustavni sud utvrđuje potrebu održavanja javne rasprave ili konsultativnog sastanka, rok i datum održavanja i učesnike koje treba pozvati na javnu raspravu ili konsultativni sastanak.

U radu pripreodne sednice učestvuju i sekretar Ustavnog suda i obrađivač predmeta, a po potrebi i drugi državni službenici.

Za pripremnу sednicu sudija izvestilac priprema referat o spornom pitanju i, po potrebi, predlaže održavanje javne rasprave ili konsultativnog sastanka.

Zapisnik sa pripreodne sednice vodi obrađivač predmeta.

2. Radna tela Ustavnog suda

a) Stalna radna tela

Stalne komisije

Član 32.

Stalne komisije Ustavnog suda su:

1. Redakciona komisija;
2. Komisija za praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti;
3. Komisija za organizaciona i finansijska pitanja.

Stalne komisije Ustavnog suda imaju predsednika i tri člana.

Predsednik i članovi stalnih komisija biraju se iz reda sudija Ustavnog suda, na vreme od tri godine i po isteku tog vremena mogu biti ponovo birani za članove iste komisije.

U slučaju sprečenosti ili odsutnosti, predsednika komisije zamenjuje član komisije po azbučnom redu prezimena.

Sekretare stalnih komisija određuje Ustavni sud iz reda državnih službenika na položaju.

Redakciona komisija

Član 33.

Redakciona komisija: utvrđuje konačan tekst odluka i rešenja Ustavnog suda, a po zaključku Ustavnog suda i drugih akata koje donosi Sud; predlaže Sudu preispitivanje akata Suda pre njihovog otpravljanja iz Suda, kada oceni da za to postoje razlozi; razmatra pitanja u vezi sa metodologijom izrade akata Suda, kao i izdavanjem biltena i drugih publikacija Suda.

Komisija za praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti

Član 34.

Komisija za praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti: prati i proučava propise, pitanja i pojave od interesa za ostvarivanje i zaštitu ustavnosti i zakonitosti i u vezi sa tim daje predloge Ustavnom sudu radi razmatranja, zauzimanja stavova i utvrđivanja predloga i mišljenja; organizuje savetovanja i sastanke u Ustavnom sudu i učešće Suda na savetovanjima i sastancima; daje Sudu predlog tumačenja odredaba ovog poslovnika.

Komisija za organizaciona i finansijska pitanja

Član 35.

Komisija za organizaciona i finansijska pitanja: prati i proučava organizaciju i način rada Ustavnog suda i njegovih radnih tela i o tome daje Sudu odgovarajuće predloge; utvrđuje nacrt godišnjeg finansijskog plana, predlog plana izvršenja budžeta i predlog godišnjeg izveštaja o izvršenju budžeta; utvrđuje predloge akata o pravima, obavezama i odgovornostima predsednika i sudija Ustavnog suda i državnih službenika i nameštenika u Stručnoj službi Ustavnog suda; utvrđuje predlog akta o razvrstavanju radnih mesta i poslova u Stručnoj službi Ustavnog suda i o određivanju položaja; utvrđuje predlog pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Stručnoj službi Ustavnog suda; razmatra predloge za postavljenja državnih službenika na položaje; razmatra pitanja tehničko-tehnološkog unapređenja rada Suda i o tome daje Sudu predloge i mišljenja; utvrđuje predlog kadrovske plana; utvrđuje

predlog plana javnih nabavki; razmatra pitanja koja se odnose na obezbeđivanje i korišćenje budžetskih sredstava i obezbeđivanje drugih uslova za rad Suda.

Odbori za ustavne žalbe

Član 36.

Odbori za ustavne žalbe Ustavnog suda su:

1. Odbor za ustavne žalbe iz oblasti krivičnog prava;
2. Odbor za ustavne žalbe iz oblasti građanskog prava;
3. Odbor za ustavne žalbe iz oblasti upravnog prava.

Ustavni sud može obrazovati i druge odbore za ustavne žalbe.

Odbori za ustavne žalbe imaju predsednika i dva člana.

Predsednik i članovi odbora za ustavne žalbe biraju se iz reda sudija Ustavnog suda na vreme od tri godine i po isteku tog vremena mogu biti ponovo birani za članove istog odbora.

U slučaju sprečenosti ili odsutnosti, predsednika odbora zamenjuje član odbora po azbučnom redu prezimena, a odsutnog člana zamenjuje član drugog odbora prema rasporedu koji se utvrđuje godišnjim planom rada.

Sekretari odbora za ustavne žalbe određuju se iz reda državnih službenika na položaju.

Delokrug rada odbora za ustavne žalbe

Član 37.

Odbor za ustavne žalbe razmatra predlog odluke sudije izvestioca sačinjen u predmetu po ustavnoj žalbi i daje mišljenje o predlogu.

b) Povremena radna tela

Obrazovanje povremenih radnih tela

Član 38.

Povremena radna tela Ustavni sud obrazuje odlukom, kojom se utvrđuju sastav i zadaci radnog tela.

V POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Prijem podnesaka i raspoređivanje predmeta

Prijem i evidentiranje podnesaka

Član 39.

Podnesci upućeni Ustavnom sudu primaju se i evidentiraju u pisarnici, prema astronomskom računanju vremena.

Predlog, zahtev, ustavna žalba i drugi akt kojim se pokreće postupak, odnosno inicijativa, ne može se izjaviti usmeno na zapisnik kod Ustavnog suda.

Podnesci i prilozi se predaju Ustavnom sudu u tri primerka.

Elektronska pošta, pismena dostavljena telefaksom i telegrami upućeni Ustavnom sudu, ne smatraju se podnescima kojima se pokreće postupak, odnosno inicira pokretanje postupka pred Ustavnim sudom.

Raspoređivanje predmeta

Član 40.

Sudski predmeti raspoređuju se sudiji izvestiocu prema redosledu prijema i vrsti ustavnosudskog postupka, vrsti osporenih akata i azbučnom redu prezimena sudija.

Predlog za određivanje sudije izvestioca, prema kriterijumima iz stava 1. ovog člana, kao i obrađivača predmeta, priprema sekretar Ustavnog suda u formi informacije o primljenim predmetima, po pravilu, za period od sedam dana. Informaciju usvaja Ustavni sud na redovnoj sednici.

Predlog sudije izvestioca ili sekretara Ustavnog suda za spajanje i razdvajanje zahteva iz već obrazovanih predmeta, podnosi se Sudu na usvajanje informacijom iz stava 2. ovog člana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, Ustavni sud može izvršiti promenu sudije izvestioca u slučaju kada je sudija izvestilac duže vremena odsutan, odnosno kada je učestvovao u pripremi ili donošenju akta, odnosno preduzimanju radnje koja je osporena pred Sudom.

Raspoređivanje predmeta u pojedinim postupcima

Član 41.

U postupcima za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja, za odlučivanje u izbornim sporovima, u postupku odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike, kao i u postupku odlučivanja o ustavnoj žalbi koja zahteva hitno postupanje Ustavnog suda, sekretar Ustavnog suda, neposredno po prijemu akta o pokretanju postupka, priprema informaciju saglasno kriterijumima utvrđenim u članu 40. stav 1. ovog poslovnika i dostavlja je predsedniku Ustavnog suda na usvajanje.

Predsednik Ustavnog suda, po prijemu informacije iz stava 1. ovog člana, bez odlaganja određuje sudiju izvestioca i obrađivača predmeta i o tome obaveštava sudije Ustavnog suda.

Spajanje i razdvajanje predmeta

Član 42.

Kada postoji više predloga, odnosno inicijativa za ocenu ustavnosti istog zakona ili ustavnosti i zakonitosti drugog opšteg akta, Ustavni sud će, po pravilu, spojiti sve predloge, odnosno inicijative i po njima voditi jedinstven postupak i doneti jednu odluku.

U slučaju iz stava 1. ovog člana kasnije primljeni predlozi, odnosno inicijative, spajaju se sa ranije prispelim predlogom, odnosno inicijativom, ako po njima do tada Ustavni sud nije odlučivao. U slučaju spajanja, predlozi, odnosno inicijative zadržavaju brojeve pod kojima su evidentirani u upisniku predmeta, a postupak se vodi pod brojem prvog formiranog predmeta.

Ako se predlogom, odnosno inicijativom osporava više opštih akata istog ili različitih donosilaca, ili ako različita pravna priroda odnosa regulisanih osporenim opštim aktom otežava zajedničko razmatranje i odlučivanje, Ustavni sud može razdvojiti postupak po odnosnim opštim aktima, odnosno pravnim pitanjima.

Odredbe st. 1. do 3. ovog člana shodno se primenjuju i u drugim postupcima pred Ustavnim sudom.

2. Tok postupka

a) Prethodni postupak

Radnje u prethodnom postupku

Član 43.

U prethodnom postupku pred Ustavnim sudom: proverava se ispunjenost procesnih pretpostavki za pokretanje postupka, vođenje postupka i odlučivanje; prikupljaju se potrebni podaci, obaveštenja i dokumenta; dostavlja se akt o pokretanju postupka, odnosno inicijativa na odgovor ili mišljenje.

Prethodni postupak vodi sudija izvestilac, kome u vođenju postupka i preduzimanju radnji pomaže obrađivač predmeta.

Prethodno ispitivanje podneska

Član 44.

Kada su predlog, ustavna žalba, zahtev ili drugi akt kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, odnosno inicijativa, nerazumljivi, nepotpuni, ne sadrže podatke neophodne za vođenje postupka ili imaju druge nedostatke koji onemogućavaju postupanje u predmetu, Sud će od podnosioca zatražiti da, u roku od 15 dana, otkloni nedostatke i upozoriće ga na posledice propuštanja utvrđene Zakonom.

Ako nedostatak bude otklonjen u ostavljenom roku, smatraće se da je akt iz iz stava 1. ovog člana podnet Ustavnom sudu onog dana kada je prvi put bio podnet.

Dostavljanje na odgovor

Član 45.

Ako su ispunjene procesne pretpostavke za pokretanje, odnosno vođenje postupka, Ustavni sud će, nakon prethodnog ispitivanja podneska, akt kojim se pokreće postupak, odnosno inicijativu, dostaviti na odgovor ili mišljenje donosiocu osporenog akta i odrediti rok za davanje odgovora, odnosno mišljenja.

Na zahtev donosioca osporenog akta, Sud može da produži rok za dostavljanje odgovora, odnosno mišljenja, ako za to postoje opravdani razlozi.

Ako odgovor, odnosno mišljenje ne bude dostavljeno u ostavljenom roku, Sud može nastaviti postupak.

Referat i predlog odluke

Član 46.

Posle ispitivanja predloga, zahteva, drugog akta kojim se pokreće postupak pred Ustavnim sudom, odnosno inicijative, prijema odgovora, odnosno mišljenja donosioca osporenog akta ili isteka roka za njihovo dostavljanje, kao i prikupljanja potrebnih podataka, obaveštenja i dokumenata od značaja za odlučivanje Suda, sudija izvestilac priprema referat i dostavlja ga predsedniku Ustavnog suda.

Referat iz stava 1. ovog člana, po pravilu, sadrži: naziv, odnosno ime podnosioca; dan prijema zahteva; sadržinu zahteva; sadržinu odredaba opšteg akta čija se ustavnost, odnosno zakonitost osporava, odnosno sadržinu osporenog pojedinačnog akta ili radnje; utvrđeno činjenično i pravno stanje u predmetu; obradu ustavnopravnog pitanja; stručna i druga mišljenja ukoliko su u toku postupka pribavljena i predlog za odlučivanje.

Uz referat i predlog odluke prilaže se: predlog, drugi podnesak kojim se pokreće postupak, odnosno inicijativa; odgovor, odnosno mišljenje donosioca osporenog akta; autentičan tekst osporene odredbe opšteg akta, odnosno osporeni

pojedinačni akt; druga pribavljena dokumentacija od značaja za odlučivanje i odredbe akata u odnosu na koje se vrši ocena.

U postupku po ustavnoj žalbi i drugim žalbama iz nadležnosti Ustavnog suda, sudija izvestilac priprema predlog odluke, koji sa dokumentacijom od značaja za odlučivanje Ustavnog suda dostavlja predsedniku Ustavnog suda.

Referat i predlog odluke pripremljen za sednicu Ustavnog suda ne može se dati na uvid javnosti pre odlučivanja na sednici Ustavnog suda.

b) Raspravljanje i odlučivanje

1) Javna rasprava

Zakazivanje javne rasprave

Član 47.

Javnu raspravu zakazuje i njom rukovodi predsednik Ustavnog suda.

Pismeni poziv za javnu raspravu dostavlja se učesnicima u postupku i drugim pozvanim licima, najkasnije osam dana pre održavanja javne rasprave.

Izuzetno, Ustavni sud može odrediti i kraći rok za dostavljanje pismenih poziva.

Poziv za javnu raspravu

Član 48.

U pozivu za javnu raspravu navodi se predmet javne rasprave, datum i mesto održavanja javne rasprave.

Za javnu raspravu sudija izvestilac priprema referat koji se dostavlja učesnicima u postupku i drugim licima koja su pozvana na javnu raspravu.

Referat iz stava 2. ovog člana sadrži naročito: sadržinu zahteva iz akta o pokretanju postupka; sadržinu odredbe opšteg akta čija se ustavnost, odnosno zakonitost osporava; ustavnopravna pitanja koja su predmet rasprave; stručna i druga mišljenja ukoliko su u toku postupka pribavljena.

Tok javne rasprave

Član 49.

Predsednik Ustavnog suda objavljuje predmet javne rasprave i konstatuje prisustvo učesnika u postupku i drugih pozvanih lica, a nakon toga daje reč sudiji izvestiocu.

Na javnoj raspravi sudija izvestilac izlaže ustavnopravna pitanja u vezi sa podnetim zahtevom, ne iznoseći predlog odluke.

Posle izlaganja sudije izvestioca, učesnici u postupku iznose i obrazlažu mišljenja i činjenice od interesa za razjašnjenje stanja stvari.

U toku javne rasprave sudije Ustavnog suda, bez iznošenja svog mišljenja, mogu postavljati pitanja i tražiti razjašnjenja od učesnika u postupku i drugih pozvanih lica o stvari koja je predmet javne rasprave.

Održavanje reda na javnoj raspravi

Član 50.

O održavanju reda na javnoj raspravi stara se predsednik Ustavnog suda.

Učesniku u javnoj raspravi koji zloupotrebljava reč na javnoj raspravi, predsednik Ustavnog suda može, posle opomene, oduzeti reč, odnosno može udaljiti učesnika ili drugo prisutno lice koje ometa red na javnoj raspravi.

Zapisnik sa javne rasprave

Član 51.

Tok sednice tonski se snima ili zapisuje na drugi odgovarajući način.

Zapisnik na osnovu tonskog snimka, odnosno zapisa, sačinjava obrađivač predmeta.

Tonski snimak, odnosno zapis, čini sastavni deo zapisnika.

2) Konsultativni sastanak

Zakazivanje konsultativnog sastanka

Član 52.

U toku postupka, pre konačnog odlučivanja, Ustavni sud može da održi konsultativni sastanak o pitanjima od značaja za odlučivanje u predmetu.

Konsultativni sastanak, na predlog sudije izvestioca ili po sopstvenoj inicijativi, zakazuje i njime rukovodi predsednik Ustavnog suda.

Na konsultativni sastanak pozivaju se predstavnici organa i organizacija, naučni, javni i drugi stručni radnici.

Konsultativnom sastanku, ako to Ustavni sud odluči, mogu prisustvovati i učesnici u postupku.

Sastanak iz stava 1. ovog člana može održati i samo sudija izvestilac, po odobrenju predsednika Ustavnog suda.

Učesnicima konsultativnog sastanka se, najkasnije osam dana pre njegovog održavanja, dostavlja pismeni poziv i referat o ustavnopravnom pitanju koje je predmet sastanka, sa potrebnim priložima.

O toku konsultativnog sastanka obrađivač predmeta sastavlja zapisnik, shodno odredbama člana 51. ovog poslovnika.

3) Tok postupka na sednici

Sazivanje i održavanje sednice

Član 53.

Sednicu Ustavnog suda saziva predsednik Ustavnog suda po sopstvenoj inicijativi, po zaključku Ustavnog suda, na zahtev radnog tela ili najmanje troje sudija Ustavnog suda.

Sudija koji je sprečen da prisustvuje sednici Ustavnog suda dužan je da o tome obavesti predsednika Ustavnog suda i navede razloge sprečenosti.

Poziv za sednicu

Član 54.

Poziv za sednicu, zajedno sa predlogom dnevnog reda, odgovarajućom ustavnosudskom dokumentacijom i ostalim radnim materijalima, dostavlja se sudijama, najkasnije pet dana pre održavanja sednice Ustavnog suda.

Poziv sa priložima iz stava 1. ovog člana dostavlja se i sekretaru Ustavnog suda i državnim službenicima koji obavljaju poslove iz nadležnosti Ustavnog suda.

Rok iz stava 1. ovog člana može biti kraći u postupku za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja, postupku odlučivanja o izbornim sporovima,

postupku odlučivanja o ustavnoj žalbi koja zahteva hitno postupanje Suda i postupku odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike.

Utvrđivanje i usvajanje dnevnog reda

Član 55.

Predsednik Ustavnog suda otvara sednicu i utvrđuje da li je prisutan potreban broj sudija za rad i odlučivanje Ustavnog suda.

Sudija Ustavnog suda koji je sprečen da prisustvuje sednici može o predloženom dnevnom redu i predmetu o kome se odlučuje dati pismeno mišljenje koje će biti pročitano na sednici Ustavnog suda.

Svaki sudija ima pravo da predloži izmenu dnevnog reda koji je predložen u pozivu za sednicu, uz usmeno obrazloženje predloga, o čemu Ustavni sud odlučuje većinom glasova svih sudija.

O obrazloženom predlogu sudije da se iz predloženog dnevnog reda izostavi predmet u kome je sudija izvestilac, ne raspravlja se i ne glasa, nego se zapisnički utvrđuje da je predmet izostavljen iz dnevnog reda na predlog sudije izvestioca i određuje rok u kojem će se predmet ponovo dostaviti predsedniku Ustavnog suda radi odlučivanja na sednici.

Dnevni red je usvojen kada se za njega izjasni većina od ukupnog broja sudija Ustavnog suda.

Izlaganje sudije izvestioca

Član 56.

Po usvajanju dnevnog reda, predsednik Ustavnog suda daje reč sudiji izvestiocu u predmetu.

Na sednici Ustavnog suda sudija izvestilac može dopuniti, odnosno izmeniti predlog u referatu.

Predsednik Ustavnog suda ima pravo da upozori sudiju na dužinu usmenog izlaganja o predmetu.

Rasprava o predmetu

Član 57.

Nakon izlaganja sudije izvestioca, predsednik Ustavnog suda otvara raspravu o predmetu.

Po završetku rasprave o predmetu, predsednik Ustavnog suda utvrđuje predloge koji su izneti u raspravi i poziva sudiju izvestioca da se o njima izjasni.

Predlog koji sudija izvestilac prihvati smatra se sastavnim delom njegovog predloga.

Način odlučivanja

Član 58.

Po zaključenju rasprave Ustavni sud odlučuje glasanjem u nejavnom delu sednice.

Glasanje o svakom predlogu vrši se dizanjem ruke "za" ili "protiv" predloga.

Na predlog predsednika, odnosno sudije Ustavnog suda, Sud može odlučiti da se glasa poimeničnim izjašnjavanjem sudija "za" ili "protiv" predloga.

Ustavni sud donosi odluke većinom glasova svih sudija, osim kad donosi odluku da samostalno pokrene postupak za ocenu ustavnosti i zakonitosti, kada odlučuje dvotrećinskom većinom glasova svih sudija.

Glasanje o predlogu

Član 59.

Ako je podnet predlog koji se odnosi na rešavanje prethodnog pitanja, prvo se glasa o tom predlogu.

Na sednici se glasa samo o predlogu sudije izvestioca.

Kada se predlog sudije izvestioca ne usvoji, pristupa se izradi novog referata, odnosno odluke.

Ustavni sud, na obrazložen predlog sudije izvestioca, može odrediti drugog sudiju izvestioca za izradu referata, odnosno odluke iz stava 3. ovog člana.

Neučestvovanje u glasanju

Član 60.

Sudija je dužan da glasa o predlogu sudije izvestioca, osim u slučaju kada je učestvovao u pripremi, odnosno donošenju opšteg ili pojedinačnog akta, odnosno u preduzimanju radnje o kojima se u postupku pred Ustavnim sudom odlučuje.

U slučaju postojanja razloga stava 1. ovog člana, sudija je dužan da pre održavanja sednice Ustavnog suda o tome pismeno obavesti predsednika Ustavnog suda.

O ispunjenosti uslova za neučestvovanje sudije Ustavnog suda u glasanju odlučuje Ustavni sud.

Izdvojeno mišljenje

Član 61.

Sudija koji se protivi izreci, odnosno obrazloženju odluke ili rešenja Ustavnog suda, ima pravo na izdvojeno mišljenje.

Izdvojeno mišljenje iz stava 1. ovog člana sudija je dužan da usmeno najavi na sednici Ustavnog suda nakon donošenja odluke, odnosno rešenja.

Sudija koji je izdvojio mišljenje može da zahteva da se to mišljenje objavi zajedno sa odlukom, odnosno rešenjem koje se objavljuje.

Sudija Ustavnog suda je dužan da, u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, odnosno rešenja, dostavi predsedniku Ustavnog suda pismeno obrazloženje izdvojenog mišljenja.

Do dostavljanja pismeno obrazloženog izdvojenog mišljenja ili do isteka roka iz stava 4. ovog člana, odluka, odnosno rešenje se ne otprema na objavljivanje.

Ako izdvojeno mišljenje nije dostavljeno predsedniku Ustavnog suda do isteka roka iz stava 4. ovog člana, odluka, odnosno rešenje otprema se radi objavljivanja, a naknadno dostavljeno izdvojeno mišljenje prilaže se ustavnosudskom predmetu i čini njegov sastavni deo.

Izdvojeno mišljenje sudije objavljuje se u zbirci odluka Ustavnog suda u kojoj je objavljena i odluka, odnosno rešenje povodom koga je mišljenje izdvojeno.

Odredbe st. 1. do 7. ovog člana shodno se primenjuju i na zajedničko izdvojeno mišljenje više sudija.

Održavanje reda na sednici

Član 62.

Predsednik Ustavnog suda stara se o održavanju reda na sednici i može da upozori, izrekne opomenu i sa rasprave udalji lice koje remeti rad sednice. Predsednik Ustavnog suda ovlašćen je da privremeno prekine ili odloži sednicu ako oceni da je ugrožen nesmetan tok sednice.

Zapisnik sa sednice

Član 63.

Zapisnik sa sednice Ustavnog suda sadrži naročito: datum održavanja sednice; imena prisutnih i odsutnih sudija Ustavnog suda i drugih lica koja prisustvuju sednici; predmet odlučivanja, odnosno razmatranja; izreku odluke i rešenja, odnosno zaključak Ustavnog suda; po potrebi kratak pregled rasprave o predmetu odlučivanja; rezultat glasanja. Kada je odluka Ustavnog suda doneta većinom glasova, u zapisnik se unosi i ime i prezime sudije sa naznakom da li je glasao „za” ili „protiv”, odnosno izdvojio mišljenje, kao i ime i prezime sudije koji nije učestvovao u glasanju.

Nacrt zapisnika priprema sekretar Ustavnog suda.

Zapisnik sa sednice usvaja se, po pravilu, na narednoj sednici Ustavnog suda, a potpisuju ga predsednik i sekretar Ustavnog suda.

O predmetu o kome je odlučeno na sednici Ustavnog suda, obrađivač sastavlja izvod iz zapisnika koji potpisuju predsednik Ustavnog suda i obrađivač. Izvod iz zapisnika se ulaže u predmet.

Snimanje sednice

Član 64.

Tok sednice tonski se snima ili zapisuje na drugi odgovarajući način. Tonski snimak, odnosno zapis, čini sastavni deo zapisnika.

4) Sednica o većanju i glasanju posle održane javne rasprave

Tok sednice

Član 65.

U predmetima u kojima je održana javna rasprava, po njenom zaključenju, Ustavni sud odlučuje na sednici o većanju i glasanju.

Za sednicu o većanju i glasanju sudija izvestilac priprema referat sa predlogom odluke, uz koji se prilaže zapisnik sa javne rasprave.

Na sednici o većanju i glasanju sudija izvestilac izlaže pravno i činjenično stanje u predmetu i daje predlog odluke.

Posle većanja, Ustavni sud donosi odluku glasanjem, na način određen članom 58. ovog poslovnika.

Sudija Ustavnog suda koji je sprečen da učestvuje u većanju i glasanju može o predmetu ili pitanju o kojem se odlučuje dati pismeno mišljenje koje će biti pročitano na sednici u toku većanja.

Sednici o većanju i glasanju prisustvuju i sekretar Ustavnog suda i obrađivač predmeta.

Odredbe ovog poslovnika koje se odnose na redovnu sednicu Ustavnog suda shodno se primenjuju i na sednicu o većanju i glasanju.

3. Posebne odredbe o pojedinim postupcima

a) Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opštih akata

Pokretanje postupka

Član 66.

Postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti opšteg akta pokreće se predlogom ovlašćenog predlagača ili rešenjem o pokretanju postupka.

Ustavni sud može pokrenuti postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti na pismeni zahtev predsednika, radnog tela ili sudije Ustavnog suda.

Zahtev iz stava 2. ovog člana sadrži elemente propisane Zakonom.

Obustava izvršenja pojedinačnog akta ili radnje

Član 67.

U slučaju kada se postupak pokreće predlogom, Ustavni sud će o zahtevu za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje koja je preduzeta na osnovu opšteg akta čija se ustavnost ili zakonitost ocenjuje, po pravilu, odlučiti u roku od 90 dana od dana prijema zahteva.

Uticao novog akta na tok postupka

Član 68.

Ako donosilac osporenog akta u toku postupka donese akt kojim se menja ili stavlja van snage akt osporen pred Ustavnim sudom, Sud će zatražiti od ovlašćenog predlagača, odnosno podnosioca inicijative da se u određenom roku izjasni da li ostaje pri predlogu, odnosno inicijativi.

Ako se podnosilac izjasni da predlog povlači, odnosno da odustaje od inicijative ili se ne izjasni u određenom roku, Ustavni sud će okončati postupak, ukoliko nije našao osnova da sam nastavi postupak.

Ocena ustavnosti međunarodnih ugovora

Član 69.

Na postupak ocenjivanja saglasnosti međunarodnih ugovora sa Ustavom shodno se primenjuju odredbe postupka za ocenjivanje ustavnosti zakona utvrđene Zakonom i ovim poslovníkom.

b) Postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja

Obaveštavanje predsednika Republike

Član 70.

Predsednik Ustavnog suda bez odlaganja obaveštava predsednika Republike o tome da je pokrenut postupak za ocenu ustavnosti zakona pre njegovog proglašenja.

v) Postupak odlučivanja o odlaganju stupanja na snagu odluke organa autonomne pokrajine

Predlog za odlaganje stupanja na snagu odluke organa autonomne pokrajine

Član 71.

O predlogu Vlade da se odloži stupanje na snagu odluke organa autonomne pokrajine, Ustavni sud odlučuje u roku od 45 dana od dana prijema predloga.

Ako Ustavni sud donese rešenje da se odloži stupanje na snagu osporene odluke organa autonomne pokrajine, odluku o oceni ustavnosti i zakonitosti osporene odluke Ustavni sud donosi, po pravilu, u roku od 60 dana od dana donošenja rešenja.

g) Postupak po ustavnoj žalbi

Ispitivanje procesnih pretpostavki

Član 72.

Sudija izvestilac utvrđuje da li su ispunjene procesne pretpostavke za postupanje Ustavnog suda po ustavnoj žalbi.

Ako ne postoje procesne pretpostavke za postupanje po ustavnoj žalbi, sudija izvestilac priprema predlog rešenja o odbacivanju ustavne žalbe i dostavlja ga predsedniku Ustavnog suda radi zakazivanja sednice.

Sudija izvestilac može odlučiti da se ustavna žalba dostavi na odgovor državnom organu, odnosno organizaciji kojoj su poverena javna ovlašćenja, protiv čijeg pojedinačnog akta ili radnje je žalba izjavljena i odrediti rok za dostavljanje odgovora, spisa predmeta, drugih dokaza i obaveštenja neophodnih za odlučivanje.

Ako su ispunjene procesne pretpostavke za vođenje postupka po ustavnoj žalbi, sudija izvestilac priprema predlog odluke koji se dostavlja predsedniku odgovarajućeg odbora za ustavne žalbe (u daljem tekstu: odbor).

Razmatranje ustavne žalbe na odboru

Član 73.

Odbor može od sudije izvestioca zatražiti da pribavi dodatne podatke i obaveštenja od značaja za odlučivanje o ustavnoj žalbi.

Kad odbor oceni da je u predmetu potpuno razjašnjeno ustavnopravno pitanje, daje pismeno mišljenje o predlogu odluke.

Predlog odluke sa mišljenjem odbora dostavlja se predsedniku Ustavnog suda radi odlučivanja na sednici Ustavnog suda.

Odlaganje izvršenja pojedinačnog akta ili radnje

Član 74.

O predlogu podnosioca ustavne žalbe za odlaganje izvršenja pojedinačnog akta ili radnje protiv koga je ustavna žalba izjavljena, Ustavni sud će, po pravilu, odlučiti u roku od 90 dana od dana prijema predloga.

d) Postupak odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike

Sednica za ispitivanje akta o pokretanju postupka

Član 75.

Sednica Ustavnog suda za utvrđivanje da li je postupak za razrešenje predsednika Republike pokrenut u skladu sa Ustavom i zakonom održaće se u roku od sedam dana od dana prijema akta Narodne skupštine.

Poziv za sednicu iz stava 1. ovog člana sa odgovarajućom dokumentacijom dostavlja se sudijama Ustavnog suda najkasnije dva dana pre održavanja sednice.

Ako Ustavni sud utvrdi da postupak za razrešenje predsednika Republike nije pokrenut u skladu sa Ustavom i zakonom, odbaciće akt Narodne skupštine o pokretanju postupka.

Ako Ustavni sud utvrdi da je postupak za razrešenje predsednika Republike pokrenut u skladu sa Ustavom i zakonom, odrediće rok za davanje odgovora predsednika Republike na akt Narodne skupštine.

Poziv za sednicu na kojoj se raspravlja o povredi Ustava

Član 76.

Poziv za sednicu na kojoj se raspravlja o povredi Ustava od strane predsednika Republike, sa odgovarajućom dokumentacijom, dostavlja se sudijama Ustavnog suda, predsedniku Republike i predsedniku Narodne skupštine, najkasnije sedam dana pre održavanja sednice Ustavnog suda.

U pozivu iz stava 1. ovog člana učesnici u postupku će se upozoriti da će se rasprava održati u njihovom odsustvu, ukoliko raspravi ne pristupe bez opravdanog razloga.

Za sednicu Ustavnog suda iz stava 1. ovog člana sudija izvestilac priprema referat koji se dostavlja sudijama Ustavnog suda.

Tok rasprave

Član 77.

Po otvaranju rasprave i objavljivanju predmeta raspravljanja, predsednik Ustavnog suda konstatuje da li su pozvana lica prisutna, odnosno da li su uredno pozvana i da li su opravdala izostanak.

U postupku odlučivanja o povredi Ustava od strane predsednika Republike, Narodnu skupštinu zastupa predsednik Narodne skupštine.

U raspravi pred Ustavnim sudom, predsednik Republike može imati punomoćnika.

U slučaju izostanka sa rasprave jednog ili oba učesnika u postupku, Ustavni sud će odlučiti da li će se rasprava održati ili odložiti.

Po utvrđivanju uslova za održavanje rasprave, predsednik Ustavnog suda poziva predstavnika Narodne skupštine da izloži razloge za pokretanje postupka za odlučivanje o povredi Ustava od strane predsednika Republike, a zatim poziva predsednika Republike da se izjasni o iznetim razlozima.

Sudije Ustavnog suda mogu u toku rasprave, bez iznošenja svog mišljenja, postavljati pitanja i tražiti razjašnjenja od učesnika u postupku i drugih pozvanih lica o ustavnopravnom pitanju koje je predmet rasprave.

Ako u toku rasprave oceni da je potrebno pribaviti dodatne podatke od značaja za odlučivanje u predmetu, predsednik Ustavnog suda će raspravu odložiti.

Po okončanju raspravljanja, predsednik Ustavnog suda poziva predstavnika Narodne skupštine, a zatim i predsednika Republike da daju završnu reč.

Snimanje rasprave

Član 78.

Tok rasprave tonski se snima ili zapisuje na drugi odgovarajući način.

Tonski snimak, odnosno zapis, čini sastavni deo zapisnika.

Sednica o većanju i glasanju

Član 79.

Po zaključenju rasprave, Ustavni sud odlučuje na sednici o većanju i glasanju.

Na sednicu iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 65. ovog poslovnika.

4. Akti Ustavnog suda

Oblik i sadržina odluke i rešenja

Član 80.

Odluka i rešenje Ustavnog suda sadrži: uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod sadrži naziv Ustavnog suda, ime predsednika, odnosno sudije koji je predsedavao sednicom, imena sudija Ustavnog suda koji su učestvovali u donošenju odluke po azbučnom redu prezimena, ustavni osnov za donošenje odluke, datum održavanja sednice Ustavnog suda i druge podatke zavisno od vrste postupka, odnosno predmeta spora.

Izreka sadrži odluku Ustavnog suda, naziv osporenog akta i donosioca akta, datum donošenja i podatke o objavljivanju akta, kao i druge podatke u zavisnosti od vrste postupka i predmeta spora.

Obrazloženje sadrži zahtev i navode iz podneska kojim je, ili na osnovu koga je pokrenut postupak, navode iz odgovora donosioca osporenog akta, odredbe osporenog akta, pravne propise na kojima se zasniva odluka Ustavnog suda, razloge za odluku sadržanu u izreci, kao i druge elemente zavisno od predmeta spora i vrste odluke.

Delimična odluka

Član 81.

Ustavni sud može doneti delimičnu odluku, zavisno od okolnosti utvrđenih tokom postupka.

Zaključak

Član 82.

Ustavni sud zaključkom:

1. odbacuje predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak, izuzev ustavne žalbe, odnosno inicijativu, zbog nenadležnosti;

2. odbacuje predlog, odnosno inicijativu koji nisu podneti u roku iz člana 168. stav 5. Ustava;

3. odbacuje žalbu sudije, javnog tužioca i zamenika javnog tužioca, ako nije podneta u roku iz člana 99. stav 1. Zakona;

4. odbacuje predlog ili drugi zahtev kojim se pokreće postupak, izuzev ustavne žalbe, odnosno inicijativu, koji su nerazumljivi ili nepotpuni;

5. odbacuje predlog, odnosno inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta koji nije donet;

6. odbacuje predlog, odnosno inicijativu za ocenu ustavnosti i zakonitosti opšteg akta čiji je donosilac pravno prestao da postoji;

7. odbacuje akt Narodne skupštine o pokretanju postupka za razrešenje predsednika Republike;

8. okončava postupak kada je povučen predlog za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti, odnosno kada inicijator odustane od inicijative;

9. odlučuje o davanju mišljenja, predloga ili obaveštenja Narodnoj skupštini;

10. odlučuje o dostavljanju na odgovor predloga i rešenja o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog akta, kao i o dostavljanju inicijative na mišljenje.

Ustavni sud donosi zaključke i u drugim slučajevima kada po odredbama Zakona i ovog poslovnika ne odlučuje odlukom, odnosno rešenjem.

Oblik i sadržina zaključka

Član 83.

Na oblik i sadržinu zaključka shodno se primenjuju odredbe člana 80. ovog poslovnika.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, u slučajevima iz člana 82. stav 1. tač. 9. i 10. ovog poslovnika, zaključak se otpravlja u obliku pisma koje sadrži obaveštenje o donetom zaključku.

Odlučivanje o različitim zahtevima jednim aktom

Član 84.

Kad Ustavni sud u predmetu odlučuje istovremeno o različitim zahtevima o kojima se u smislu čl. 45, 46. i 48. Zakona odlučuje različitim vrstama akata, Sud će odlučiti jednim aktom i doneti odluku, odnosno rešenje.

5. Izrada i dostavljanje akata Ustavnog suda

Utvrđivanje konačnog teksta akta

Član 85.

Redakciona komisija Ustavnog suda utvrđuje konačan tekst odluke i rešenja Ustavnog suda.

Nacrt akta koji su pripremili sudija izvestilac i obrađivač predmeta, dostavlja se Redakcionoj komisiji najkasnije u roku od 15 dana od dana održavanja sednice na kojoj je odlučeno o predmetu.

Predsednik Redakcione komisije potpisom potvrđuje konačan tekst odluke i rešenja utvrđenog na sednici Redakcione komisije i dostavlja ga na potpis predsedniku Ustavnog suda.

Sudija izvestilac potpisom potvrđuje konačan tekst zaključka.

Potpisivanje izvornika akta

Član 86.

Izvornik odluke, rešenja i zaključka Ustavnog suda potpisuje predsednik Ustavnog suda.

Dostavljanje akta

Član 87.

Učesnicima u postupku dostavlja se pismeni otpравak odluke, rešenja i zaključka, koji overava obrađivač predmeta, odnosno ovlašćeni državni službenik, po pravilu, u roku od 30 dana od dana donošenja.

Ako se odluka, rešenje, odnosno zaključak Ustavnog suda iz bilo kog razloga ne može dostaviti učesnicima u postupku, dostavljanje se vrši njihovim isticanjem na oglasnoj tabli Suda.

U slučaju iz stava 2. ovog člana dostavljanje se smatra izvršenim osmog dana od dana isticanja odluke, rešenja ili zaključka na oglasnoj tabli Suda.

Ako se odluka ili rešenje Ustavnog suda, koje je objavljeno u službenom glasilu iz bilo kog razloga ne može dostaviti učesnicima u postupku, dostavljanje se smatra izvršenim danom objavljivanja.

Objavljivanje akta

Član 88.

Odluka i rešenje za koje Ustavni sud odredi da se objavljuje, dostavlja se radi objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i u drugom službenom glasilu u kome je objavljen akt o kojem je Sud odlučivao, po pravilu, u roku od 30 dana od dana odlučivanja.

Skraćivanje imena i naziva

Član 89.

Lično ime fizičkog lica i drugi podaci o ličnosti navedeni u izvorniku odluke i rešenja Ustavnog suda, pre objavljivanja u službenom glasilu ili objavljivanja na drugi odgovarajući način, po pravilu se skraćuju i označavaju početnim slovima ličnog imena.

Ispravka akta

Član 90.

Kada tekst odluke ili rešenja objavljen u službenom glasilu nije saglasan sa izvornikom, ispravku daje sekretar Ustavnog suda.

Ispravka iz stava 1. ovog člana dostavlja se i objavljuje na isti način kao i akt koji se ispravlja.

6. Preispitivanje donetog akta i pravnog stava

Zahtev za preispitivanje donetog akta

Član 91.

Ustavni sud, na obrazloženi pismeni zahtev predsednika, sudije ili radnog tela Ustavnog suda, staviće na dnevni red sednice Suda zahtev za preispitivanje donete odluke, rešenja ili zaključka dok ne bude otpravljen iz Suda.

O potrebi preispitivanja akta iz stava 1. ovog člana vodi se posebna rasprava.

Zahtev za preispitivanje ranije zauzetog stava

Član 92.

Ustavni sud, na obrazloženi pismeni zahtev predsednika, sudije ili radnog tela Ustavnog suda, staviće na dnevni red sednice Suda zahtev za preispitivanje ranije zauzetog stava Suda.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana, mišljenje daje nadležno radno telo Ustavnog suda.

O potrebi preispitivanja ranije zauzetog stava Ustavnog suda, na sednici Suda vodi se posebna rasprava, uz iznošenje razloga za promenu stava.

Ako se utvrdi da stav Ustavnog suda izražen u predlogu odluke odstupa od ranije zauzetog stava o istovetnom pitanju, donošenje odluke će se odložiti radi odlučivanja o potrebi preispitivanja ranije zauzetog stava.

Objavljivanje promene stava

Član 93.

Promena stava Ustavnog suda konstatuje se u zapisniku sa redovne sednice Suda.

Promena stava Ustavnog suda i razlog za promenu stava navodi se u prvoj odluci, odnosno rešenju Suda u kome je odlučeno u skladu sa novim stavom.

7. Izvršenje akata Ustavnog suda

Obaveštenje o određivanju načina izvršenja

Član 94.

Ustavni sud obaveštava podnosioca zahteva za izvršenje odluke Ustavnog suda o sadržini rešenja Suda kojim je određen način izvršenja te odluke.

VI JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA

Ostvarivanje javnosti rada

Član 95.

Javnost rada Ustavnog suda ostvaruje se naročito:

- prisustvom predstavnika štampe i drugih sredstava javnog informisanja raspravama na redovnoj sednici Suda, kao i javnim raspravama u Sudu;
- objavljivanjem odluka Suda u službenim glasilima;
- dostavljanjem službenih obaveštenja sredstvima javnog informisanja;
- održavanjem konferencija za štampu;
- objavljivanjem na internet stranici Suda dnevnog reda i vremena održavanja redovne sednice Suda i javne rasprave, odluka i ustavnosudske prakse, kao i važnijih podataka vezanih za rad Suda;
- izdavanjem zbirke odluka Suda.

Prisustvo predstavnika sredstava javnog informisanja

Član 96.

Predstavicima sredstava javnog informisanja koji prisustvuju redovnoj sednici Ustavnog suda, kao i javnim raspravama u Sudu, akreditivne daje sekretar Suda.

Akreditovani predstavnici sredstava javnog informisanja obaveštavaju se preko internet stranice Ustavnog suda ili na drugi način, o mestu, vremenu i dnevnom redu redovne sednice Suda i javne rasprave.

Čuvanje tajnosti ličnih podataka

Član 97.

Akreditovani novinari koji prisustvuju sednici Ustavnog suda na kojoj se raspravlja o ustavnoj žalbi potpisuju izjavu o čuvanju tajnosti podatka o ličnosti podnosioca ustavne žalbe i drugih učesnika u postupku.

Konferencija za štampu

Član 98.

Ustavni sud održava konferenciju za štampu sa predstavnicima sredstava javnog informisanja povodom godišnjeg pregleda rada Suda, kao i u drugim slučajevima kada oceni da se radi o pitanjima od interesa za javnost.

Konferenciju iz stava 1. ovog člana saziva i vodi predsednik Ustavnog suda, odnosno drugi sudija koga predsednik Suda odredi.

Saopštenje za javnost

Član 99.

O odlukama Ustavnog suda koje imaju širi društveni i pravni značaj, Sud daje saopštenja za javnost.

Objavljivanje odgovora ili ispravke informacije

Član 100.

U slučaju da je informacija o odluci, odnosno radu Ustavnog suda neistinito, nepotpuno ili netačno preneti, Sud može zahtevati, u skladu sa zakonom, da se objavi odgovor ili ispravka.

Zabrana javnog izjašnjavanja o predmetu spora

Član 101.

Sudije i zaposleni u Stručnoj službi Ustavnog suda ne mogu javno iznositi svoje mišljenje o pitanjima o kojima Ustavni Sud može odlučivati ili je odlučivao.

VII PROGRAM, PLAN I PREGLED RADA USTAVNOG SUDA

Program i plan rada

Član 102.

Ustavni sud donosi godišnji program rada.

Na osnovu godišnjeg programa rada, Sud donosi tromesečne planove rada i prati njihovo izvršenje.

Ostvarivanje programa i planova rada Ustavni sud ocenjuje najmanje jednom tromesečno.

Godišnji pregled rada

Član 103.

Ustavni sud, po isteku kalendarske godine, razmatra godišnji pregled rada Suda.

VIII OSTALE ODREDBE

Postupanje sa podnescima za koje Ustavni sud nije nadležan

Član 104.

Ustavni sud ne odlučuje o predstavkama kojima se traže pravni saveti i mišljenja o pojedinim pitanjima, pomoć u ostvarivanju prava i interesa, izjavljuju pritužbe na rad državnih i drugih organa i organizacija, kao i o drugim predstavkama kojima se zahteva postupanje Suda po pitanjima koja nisu u njegovoj nadležnosti, o čemu sekretar Ustavnog suda pismeno obaveštava podnosioca predstavke.

Pravila unutrašnjeg reda

Član 105.

Pravila o unutrašnjem redu u Ustavnom sudu uređuju se aktom Ustavnog suda.

Prijem stranaka

Član 106.

Prijem stranaka u Ustavnom sudu uređuje se aktom Ustavnog suda.

Radno vreme

Član 107.

Radno vreme određuje se odlukom Ustavnog suda.

Sastanci i savetovanja

Član 108.

Ustavni sud može da organizuje sastanke i savetovanja o pitanjima od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti i za rad Ustavnog suda.

Davanje stručnog mišljenja

Član 109.

Licu koje na zahtev Ustavnog suda u toku postupka daje stručno mišljenje, može se odrediti naknada troškova i naknada za učešće u postupku, u skladu sa aktom Ustavnog suda.

Postupak izmene i dopune Poslovnika

Član 110.

Predlog za izmenu i dopunu ovog poslovnika mogu podneti predsednik, sudija ili stalno radno telo Ustavnog suda.

Predlog iz stava 1. ovog člana, koji se podnosi u pisanom obliku, sa obrazloženjem, pre razmatranja na sednici Suda, razmatra Komisija za praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavak rada stalnih radnih tela

Član 111.

Stalna radna tela Ustavnog suda obrazovana do dana stupanja na snagu ovog poslovnika, nastavljaju sa radom u skladu sa odredbama ovog poslovnika.

Primena odredbe o odlaganju izvršenja u postupku po ustavnoj žalbi

Član 112.

O predlogu iz člana 74. ovog poslovnika koji je podnet do dana stupanja na snagu ovog poslovnika, Ustavni sud će, po pravilu, odlučiti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog poslovnika.

Prestanak važenja Poslovnika

Član 113.

Danom stupanja na snagu ovog poslovnika prestaje da važi Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 9/95).

Stupanje na snagu

Član 114.

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

PRESEDNIK
USTAVNOG SUDA
dr Bosa Nenadić, s.r.

**IV UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA
USTAVNE ŽALBE;
OBRAZAC USTAVNE ŽALBE**

U P U T S T V O
ZA POPUNJAVANJE USTAVNE ŽALBE
SAGLASNO ČL. 82. DO 91. ZAKONA O USTAVNOM SUDU

U V O D

Cilj ovog Uputstva je da Vam pomogne pri popunjavanju ustavne žalbe namenjene ovom Sudu, ali i pri pisanju Vaše ustavne žalbe u slučaju da je ne želite podneti na obrascu. **Molimo Vas zato da Uputstvo požaljivo pročitate pre nego što počnete sa popunjavanjem obrasca ustavne žalbe**, odnosno pre nego što počnete pisati ustavnu žalbu, te da ga ponovo konsultujete pri popunjavanju pojedinih delova obrasca ili pri pisanju ustavne žalbe.

Vaša ustavne žalba mora da sadrži sve informacije koje su neophodne prema Zakonu o Ustavnom sudu. Popunjeni obrazac ustavne žalbe će se smatrati Vašom ustavnom žalbom Sudu.

Obrazac se sastoji od 5 delova. U daljem tekstu slede objašnjenja za popunjavanje svakog dela obrasca ponaosob. Na kraju Uputstva nalazi se tekst odredaba čl. 82. do 91. Zakona o Ustavom sudu.

U P U T S T V O Z A P O P U N J A V A N J E O B R A S C A U S T A V N E Ž A L B E

I PODACI O PODNOSIOCU USTAVNE ŽALBE (čl. 83. i 85. Zakona)

Ustavnu žalbu mogu podneti fizička i pravna lica, ali i njihovi punomoćnici. Zato je ovo poglavlje podeljeno na tri dela, i to:

- Deo **A**) koji popunjavanju fizička lica,
- Deo **A**) + **B**) koji popunjavaju ona fizička lica koja imaju punomoćnika; u tom slučaju, Sud će kontaktirati isključivo punomoćnika; punomoćnik ne mora biti advokat; za podnošenje ustavne žalbe uvek mora biti izdato posebno punomoćje),
- Deo **B**) + **V**) koji popunjavaju ona pravna lica koja imaju punomoćnika (u tom slučaju, Sud će kontaktirati isključivo punomoćnika; punomoćnik ne mora biti advokat; za podnošenje ustavne žalbe uvek mora biti izdato posebno punomoćje),
- Deo **V**) koji popunjavaju pravna lica.

Ukoliko više lica podnosi ustavnu žalbu, upišite tražene podatke za svakog od njih na posebnom listu.

II PODACI O POJEDINAČNOM AKTU ILI RADNJI KOJA SE OSPORAVA

Odeljak II obrasca ustavne žalbe podeljen je na dva dela:

Deo **A**) –

⁶ Упутство за попуњавање уставне жалбе, са образцем уставне жалбе, које је сачињено у примени одредаба Закона о Уставном суду и Пословника у раду Уставног суда, као помоћно средство за подношење уставне жалбе, објављено је на Web-сајту Уставног суда у јуну месецу 2008. године, ради доступности најширој јавности.

- *Pojedinačni akt koji se osporava*, a protiv koga su iscrpljena sva prava sredstva (član 82. stav 2. Zakona). Naime, ustavnom žalbom se osporava pojedinačni akt protiv koga nemate na raspolaganju nijedno sredstvo pravne zaštite Republike Srbije.
- *Naziv i donosilac pojedinačnog akta, oznaka (broj) akta, datum donošenja pojedinačnog akta*: navedite da li se radi o presudi, rešenju, zaključku, navedite tačan naziv organa koji je doneo osporeni pojedinačani akt, a nakon toga upišite broj pod kojim se vodio postupak i kada je donet osporeni akt.
- *Datum prijema osporenog akta*: upišite datum kada ste primili taj akt. Ovaj podatak je važan jer se od njega računa rok od 30 dana za podnošenje ustavne žalbe (član 84. Zakona).
- *Da li su iscrpljena sva prava sredstva ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njegovu zaštitu (priložiti dokaze o tome); da li je izjavljen još neki pravni lek koji nije iskorišćen, sa navodom zašto to nije učinjeno i da li je izjavljen još neki pravni lek, te da li je okončan postupak po njemu, a ako jeste – pred kojim organom se vodio postupak*; u ovom delu navedite podatke o pravnim lekovima koje ste koristili; navedite da li postoji mogućnost korišćenja žalbe ili nekog drugog pravnog leka koji još niste iskoristili; objasnite zašto to niste učinili.
- *U ustavnoj žalbi možete osporavati i druge pojedinačne akte koji su prethodno doneti u rešavanju tog predmeta; ako smatrate da Vam je ustavno pravo povređeno i tim drugim pojedinačnim aktima donesenim u istom predmetu, upišite podatke i o njima.*
Deo **B)** –
- *Radnja državnog organa ili nosioca javnog ovlašćenja* (za popunu videti ovaj odeljak pod A)).

III NAVODENJE USTAVOM ZAJEČENOG LJUDSKOG ILI MANJINSKOG PRAVA ILI SLOBODE ZA KOJE SMATRATE DA SU VAM POVREĐENI ILI USKRAĆENI

Ovo poglavlje je podeljno na dva dela:

Deo **A)** – *ustavno pravo ili sloboda za koju se tvrdi da je povređena ili uskraćena*:

- ustavna žalba se podnosi samo radi povrede nekog konkretnog ljudskog prava ili slobode koju Ustav Republike Srbije jemči svakom pojedinačno: Ustavni sud ispituje povrede ustavnih prava, a ne povrede zakona; obavezno povežite povredu zakona za koju smatrate da je učinjena sa povredom ljudskog prava ili slobode koju Vam jemči Ustav; svaka nezakonitost ili nepravilnost za koju tvrdite da postoji i da nije otklonjena, ne mora značiti da Vam je povređeno neko Ustavom zajemčeno ljudsko pravo ili sloboda;

- nije dovoljno da samo iznesete određenu tvrdnju da Vam je povređeno ustavno pravo;

Deo **B)** – *odgovarajuća odredba Ustava kojom se to prvo ili sloboda jemči*:

- nije dovoljno da samo navedete odredbu Ustava za koji smatrate da sadrži ustavno pravo koje Vam je osporenim aktima ili radnjama povređeno; u jednoj

odredbi Ustava može biti sadržano više ustavnih prava, a svako pojedino od njih može biti povređeno na više načina, ili samo po sebi može imati više značenja;
- važno je pozvati se na odgovarajuću odredbu Ustava, jer svaka odredba Ustava ne sadrži ustavno pravo.

Budite pažljivi! Ustavni sud ispituje povrede samo onih ustavnih prava koja istaknete u Vašoj ustavnoj žalbi.

IV NAVOĐENJE U ČEMU SE SASTOJI POVREDA ILI USKRAĆIVANJE USTAVOM ZAJEMČENOG LJUDSKOG ILI MANJINSKOG PRAVA ILI SLOBODE

Nakon što ste ustanovili koje je ustavno pravo u Vašem slučaju bilo povređeno, najvažniji deo Vaše ustavne žalbe sastoji se od navođenja činjenica i razloga koje smatrate bitnim za tvrdnju da Vam je povređeno ustavno pravo.

U ovom delu obrasca navedeite što preciznije na šta se tačno žalite; kratko i jasno opišite činjenice koje su predmet Vaše ustavne žalbe; pokušajte da opišete događaje redom kojim su se desili; navedite tačne datume.

Ovaj deo ustavne žalbe možete napisati i na posebnom listu hartije koji će se priložiti uz obrazac, kao sastavni deo ustavne žalbe.

V NAVOĐENJE ZAHTEVA O KOME USTAVNI SUD TREBA DA ODLUČI

U ovom delu kratko objasnite šta želite da postignete podnošenjem ustavne žalbe (npr. – poništiti pojeidnačni akt, zabraniti dalje vršenje određene radnje, narediti vršenje određene radnje, odrediti da se uklone štetne posledice u određenom roku, povraćaj u pređašnje stanje, naknada štete, objavljivanje sudske odluke).

VI PRILOŽENA DOKUMENTA

PAŽNJA: NE ŠALJITE ORIGINALNE NEĆ SAMO OVERENE PREPIS

Ne zaboravite da navedete i da priložite uz ustavnu žalbu sve akte na koje se pozivate, kao i sve druge dokumente koje želite da Ustavni sud uzme u razmatranje (zapisnike, izjave svedoka); kao dokaz o datumu prijema osporenog akta, dostavlja se fotokopija povratnice.

Obrazac ustavne žalbe

**REPUBLIKA SRBIJA
USTAVNI SUD**

USTAVNA ŽALBA

11000 BEOGRAD
Nemanjina 26

I PODACI O PODNOSIOCU USTAVNE ŽALBE:

(videti odeljak I Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

A) ZA FIZIČKO LICE

Ime i prezime: _____

JMBG: _____

Prebivalište
ili boravište: _____

Broj telefona: _____

B) Podaci o punomoćniku:

(Samo ako podnosilac ima punomoćnika)

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Broj telefona: _____

V) ZA PRAVNO LICE

Naziv: _____

PIB broj iz Registra Agencije za privredne registre _____

Sedište: _____

Broj telefona: _____

Zakonski zastupnik: _____

Broj telefona: _____

II PODACI O POJEDINAČNOM AKTU ILI RADNJI KOJI SE OSPORAVA

(videti odeljak II Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

A) POJEDINAČNI AKT KOJI SE OSPORAVA, A PROTIV KOGA SU ISCRPLJENA SVA PRAVNA SREDSTVA

Naziv i donosilac pojedinačnog akta: _____

Oznaka (broj) akta: _____

Datum donošenja pojedinačnog akta _____

Datum prijema osporenog akta: _____

Da li su iscrpljena sva pravna sredstva ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njegovu zaštitu (priložiti dokaze o tome)

Da li je postojao ili postoji neki pravni lek koji nije iskorišćen, sa navodom zašto to nije učinjeno:

Da li je izjavljen još neki pravni lek i da li je okončan postupak po njemu, a ako jeste pred kojim organom se vodi postupak:

NAPOMENA: ako ustavnom žalbom osporavate i druge pojedinačne akte donete u istom predmetu, navedite podatke i za te akte.

B) RADNJA DRŽAVNOG ORGANA ILI NOSIOCA JAVNOG OVLAŠĆENJA:
(videti odeljak III Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

Naziv organa: _____

Dan preduzimanja radnje:

a) svršena radnja _____

b) trajna radnja _____

Dan kad je uskraćeno ustavno pravo i sloboda:

- a) svršena radnja _____
b) trajna radnja _____

III NAVEDITE USTAVOM ZAJEMČENO LJUDSKO ILI MANJINSKO PRAVO ILI SLOBODU ZA KOJE SMATRATE DA VAM JE POVREĐENO ILI USKRAĆENO

(videti odeljak III Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

A) Ustavno pravo ili sloboda za koju se tvrdi da je povređena ili uskraćena:

B) Odgovarajuća odredba Ustava kojom se to pravo ili sloboda jemči:

IV NAVEDITE U ČEMU SE SASTOJI POVREDA ILI USKRAĆIVANJE USTAVOM ZAJEMČENOG LJUDSKOG ILI MANJINSKOG PRAVA ILI SLOBODE

(videti odeljak IV Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

Navesti razloge žalbe i detaljno obrazložiti tvrdnju da je povređeno ili uskraćeno ustavno pravo ili sloboda (tj. u čemu se sastoji povreda Ustavom zajemčenog ljudskog ili manjinskog prava ili slobode):

V NAVEDITE ZAHTEV O KOME USTAVNI SUD TREBA DA ODLUČI

(videti odeljak V Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe)

(npr. poništiti pojedinačni akt, zabraniti dalje vršenje određene radnje, narediti vršenje određene radnje, odrediti da se uklone štetne posledice u određenom roku: povraćaj u pređašnje stanje, naknada štete, objavljivanje sudske odluke)

Svojeručni potpis: _____

Datum i mesto podnošenja ustavne žalbe: _____

PRILOŽENA DOKUMENTA:

(videti odeljak VI Uputstva za popunjavanje obrasca ustavne žalbe, a zaokružiti priloženo)

- punomoćje za podnošenje ustavne žalbe,
- prepis osporenog pojedinačnog akta,
- dokazi da su iscrpljena pravna sredstva,
- dokaz o datumu prijema osporenog akta,
- drugi dokazi od značaja za odlučivanje

V PREDMETNI REGISTAR

<u>Odrednica</u>	<u>Broj predmeta</u>	<u>Strana</u>

ADVOKATURA

- Uređivanje pružanja pravne pomoći od strane advokata	IU-287/2006	160

AKTI REPUBLIČKIH ORGANA I ORGANIZACIJA

- Obavezujuće uputstvo Saveta Radiodifuzne agencije	IU-108/2001	51

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu rada,

zapošljavanja i socijalne politike	IU-306/2005	54
- Pravilnik o merilima za vrednovanje rezultata rada i kvaliteta obavljenog posla u postupku rešavanja stambenih potreba izabраниh, postavljenih i zaposlenih lica u Ministarstvu privrede	IU-34/2006	57
- Pravila o radu biračkih odbora za koordinirano sprovođenje svih izbora za 11. maj 2008. godine	IU-54/2008	60
- Pravilnik o uslovima, kriterijumima i merilima za sa davaocima zdravstvenih usluga i za utvrđivanje naknade za njihov rad za 2006. godinu	IU-96/2006 (obustava postupka)	63
- Pravilnik o dopuni Pravilnika o bližim saobraćajno-tehničkim uslovima za izradu, održavanje i eksploataciju autobuskih stanica i autobuskih stajališta	IU-103/2006 (obustava postupka)	65
- Naredbe u oblasti vazduhoplovstva	IU-274/2004 (obustava postupka)	66

VREMENSKO VAŽENJE ZAKONA I DRUGIH OPŠTIH PRAVNIH AKATA

- Nema povratnog dejstva zakona	IU-48/2008	16
- Povratno dejstvo osporene norme	IU-60/2006 IU-216/2006 IU-38/2006	81 116 121

ZAKONI

- Zakon o državljanstvu Republike Srbije	IU-70/2007 IU-483/2004 (obustava postupka)	11 29
- Zakon o izboru narodnih poslanika	IU-2/2007	14
- Zakon o lokalnoj samoupravi	IU-48/2008	16
- Zakon o privatizaciji	IU-82/2005 IU-35/2007 IU-83/2005	19 25 25
- Zakon o deviznom poslovanju	IU-104/2003 (obustava postupka)	28
- Zakon o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata	IU-391/2005 (obustava postupka)	30
- Zakon o osnivanju Javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa	IU-69/2006 (obustava postupka)	31
- Zakon o raspodeli transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije i učešću opština, gradova i grada Beograda u porezu na zarade u 2006. godini	IU-64/2006	31

- Zakon o izvršnom postupku	(obustava postupka) IU-66/2005	31
- Zakon o komunalnim taksama i naknadama	(obustava postupka) IU-113/2005	32
- Zakon o lokalnoj samoupravi	(obustava postupka) IU-112/2005	34
- Zakon o preduzećima	(obustava postupka) IU-69/2005	35
- Zakon o računovodstvu i reviziji	(obustava postupka) IU-118/2004	37
- Poslovník o radu Narodne skupštine Republike Srbije	(obustava postupka) IU-456/2001	9

IZBORNI SPOR; POSTUPAK PO ŽALBI NA ODLUKU O POTVRĐIVANJU MANDATA NARODNOG POSLANIKA

- Ne postoje procesne pretpostavke za odlučivanje o podnetom zahtevu za zaštitu izbornog prava	IU-404/2005	283
	IU-115/2006	285
- Neblagovremena žalba na odluku o potvrđivanju poslaničkog mandata	VIU-118/2008	289

IZVRŠENJE ODLUKA USTAVNOG SUDA

- Nisu ispunjene procesne pretpostavke za obezbeđenje izvršenja odluke Ustavnog suda	IU-120/2004	293
	IU-46/2005	294

JAVNI PREVOZ

- Granice ovlašćenja opštine za uređivanje bližih uslova za obavljanje auto-taksi prevoza	IU-229/2001	98
- Mogućnost obavljanja auto-taksi prevoza od strane preduzenika i lica zaposlenih kod preduzetnika	IU-18/2006	100

KOMUNALNE I SRODNE DELATNOSTI

- Pružanje pogrebnih usluga i održavanje gradskih grobalja od strane javnog komunalnog preduzeća	IU-394/2003	103
- Propisi o radnom vremenu ugostiteljskih, trgovinskih, zanatskih i uslužnih objekata na teritoriji opštine	IU-230/2005	110
	IU-180/2005	111

MESNE ZAJEDNICE

- Obrazovanje i ukidanje mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave	IU-57/2005	112
- Opoziv organa u mesnoj zajednici (u toku postupka pred Ustavnim sudom osporena odredba)		

usaglašena sa zakonom)	IU-210/2006	115

OBJAVLJIVANJE I STUPANJE NA SNAGU

- Stupanje na snagu opšteg akta danom donošenja	IU-201/2006	79
	IU-184/2006	83
	IU-200/2006	86
	IU-329/2005	91
	IU-57/2005	112
- Stupanje na snagu narednog dana od dana donošenja	IU-385/2005	135
- Nisu utvrđeni opravdani razlozi za ranije stupanje na snagu	IU-125/2006	145
- Opšti akt nije objavljen	IU-108/2007	51

OBRAZOVANJE

- Određivanje kruga lica koja mogu izvoditi nastavu iz predmeta «Građansko vaspitanje»	IU-345/2004	150

OPŠTINA I GRAD

- Ovlašćenje predsednika opštine da daje saglasnost na cene komunalnih proizvoda i usluga	IU-709/2006	71
- Službena upotreba jezika i pisma nacionalnih manjina na teritoriji opštine (u toku postupka osporeni statut usaglašen s Ustavom)	IU-390/2003	72
- Ovlašćenje za uređivanje načina provere autentičnosti potpisa i drugih podataka birača koji podržavaju izbornu listu kandidata za opštinske odbornike	IU-184/2006	83
	IU-207/2006	89

POKRETANJE POSTUPKA

- Zakon o izboru narodnih poslanika	IU-42/2008	173
- Odluka o uređivanju i održavanju groblja i sahranjivanju (na teritoriji grada Zrenjanina)	IU-394/2003	103, 187
- Odluka o uvođenju samodoprinosna na području Mesne zajednice Jasenovo (opština Nova Varoš)	IU-216/2006	116, 177
- Odluka o uvođenju mesnog samodoprinosna za područje Mesne zajednice Padina (opština Kovačica)	IU-38/2006	121, 182

PRAVNO DEJSTVO ODLUKA USTAVNOG SUDA

- Donosilac opšteg akta ne može osnaživati opšti akt koji je prestao da važi na osnovu odluke Ustavnog suda	IU-249/2004	147

PRAVOSUĐE

- Uređivanje opštim aktom suda uslova za obavljanje poslova šefa sudske pisarnice i saradnika u sudskom odeljenju	IU-274/2006	157

PRIVREDNA DRUŠTVA

- Uređivanje visine naknade za rad članova Upravnog odbora javnog preduzeća	IU-105/2006	131
- Uređivanje poslovne tajne privrednog društva	IU-248/005	133
- Postupak donošenja kolektivnog ugovora akcionarskog društva (učesće reprezentativnog sindikata)	IU-217/2006	136
- Uređivanje učesća zaposlenih u dobiti privrednog društva	IU-100/2007	138

PRIVREMENA MERA

- Obustavljanje izvršenja pojedinačnog akta ili radnje preduzete na osnovu osporenog akta	IU-42/2008	165
- Odbacivanje zahteva za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje preduzete na osnovu odredaba osporenog akta	IVU-184/2006 IU-218/2006 IU-287/2006	83 143 160
- Nedostatak procesnih pretpostavki za odlučivanje o zahtevu za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje preduzete na osnovu osporenog akta	IU-104/2003 IU-274/2004 IU-234/2005	28 66 237

PROCESNE PRETPOSTAVKE

a) NIJE OPŠTI PRAVNI AKT

- Odluka kojom se predlaže izmena statuta opštine	IU-390/2003	72
- Odluke kojima se utvrđuje pravo zaposlenih na isplatu po osnovu učesća u dobiti privrednog društva	IU-100/2008	138
- Odluke donete u postupku realizacije programa tehnoloških viškova zaposlenih u preduzeću	IU-212/2005 IU-346/2005 IU-397/2005	212 213 213
- Odluka o raspoređivanju radnika i otkaz ugovora o radu	IU-64/2007	213
- Odluka o primanjima radnika u konkretnim novčanim iznosima	IU-41/2006	214
- Odluka doneta u sprovođenju organizacionih		

promena u školi IU-92/2004		215
- Akti koji se odnose na korišćenje konkretnih nepokretnosti	IU-90/2007	215
	IU-335/2005	217
	IU-66/2007	217
- Program nadziđiva i pretvaranja zajedničkih prostorija u stanove, ateljee i poslovni prostor	IU-93/2008	217
	IU-77/2006	218
	IU-363/2005	218
- Osnivački akti IU-17/2007		218
	IU-480/2004	218
	IU-272/2006	218
- Deklaracija - politički akt	IU-160/2006	219
- Akt Republičkog javnog pravobranilaštva – ovlašćenje za zastupanje u postupku pred nadležnim državnim organima	IUo-63/2008	220
- Poništaj rezultata izbora za narodne poslanike	IIIU-5/2007	221
- Rešenje o imenovanju opštinske izborne komisije	IU-97/2006	221
- Ocena ustavnosti rada radnih tela skupštine opštine i opštinskih izbornih akata donetih povodom prestanka mandata odbornika i dodele mandata novim odbornicima	IU-426/2005	222
- Odluka o raspisivanju izbora za predsednika Republike	IU-133/2007	223
- Oglas za izbor predsednika sudova	IU-7/2006	224
- Urbanistička rešenja iz urbanističkog plana, urbanistički uslovi	IU-55/2007	226
- Ugovor o regulisanju potraživanja između ugovornih strana	IU-231/2006	227
- Cenovnik usluga	IU-161/2006	228
- Rešenje o utvrđivanju visine zakupnine	IU-262/2006	228
- Odluka o davanju saglasnosti na ugovor	IU-138/2005	229
- Javni oglas za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta	IU-78/2007	230
- Sporazum o poslovno-tehničkoj saradnji, sa pratećim aktima	IU-429/2004	230
- Zaključak Vlade o usmeravanju i usklađivanju rada državne uprave	IU-35/2006	231
- Zaključak Vlade u postupku privatizacije određenog preduzeća	IU-180/2006	232
- Obaveštenje Zavoda za zdravstvenu zaštitu u vezi korišćenja prava na zdravstvenu zaštitu	IU-22/2007	232

- Akt o određivanju naknade članova upravnog odbora ustanova IU-128/2007 233

b) OCENA U ODNOSU NA USTAV I ZAKON KOJI SU PRESTALI DA VAŽE

- Prestanak važenja osporenog zakona i Ustava
u odnosu na koji je tražena ocena ustavnosti tog zakona

IU-104/2003	28
IU-391/2005	30
IU-69/2006	31
IU-64/2006	31
IU-66/2005	31
IU-113/2005	32
IU-112/2005	34
IU-69/2005	35
IU-114/2004	37
IU-103/2005	197
IU-118/2005	197

- Prestanak važenja osporenog akta, Ustava i zakona
na osnovu kojih je donet osporeni akt ili u odnosu na
koje je tražena ocena

IU-128/2005	41
IU-256/2004	42
IU-208/2001	44
IU-84/2006	45
IU-96/2006	63
IU-47/2006	64
IU-62/2003	64
IU-141/2005	64
IU-274/2004	66
IU-390/2003	72
IU-60/2006	83
IU-145/2006	92
IU-211/2006	108
IU-163/2005	141
IU-253/2005	127
IU-215/2005	142
IU-360/2003	143
IU-140/2001	154
IU-107/2004	155
IU-261/2006	198
IU-268/2006	199
IU-47/2004	200
IU-46/2006	200
IU-252/2006	202
IU-12/2007	204
IU-312/2005	205

- Ocena saglasnosti osporenog akta sa zakonom
koji je prestao da važi

IU-150/2006	87
IU-87/2006	88
IU-98/2006	201
IU-395/2004	203

- Prestanak važenja osporenog akta i zakona na osnovu
koga je donet, a nema štetnih posledica primene akta

IU-207/2006	89
IU-140/2001	154

v) NENADLEŽNOST USTAVNOG SUDA

- Međusobna saglasnost zakona	IU-83/2005	27
	IU-104/2003	28
	IU-113/2005	32
	IU-112/2005	34
	IU-69/2005	35
- Međusobna saglasnost propisa i drugih opštih pravnih akata	IU-150/2006	87
	IU-107/2004	155
	IU-82/2008	210
	IUz-84/2008	211
	IU-225/2006	211
	IU-311/2005	224
- Primena zakona i drugih opštih akata	IU-70/2007	11
	IU-148/2006	96
	IU-102/2007	208
	IU-63/2008	209
	IU-47/2008	209
	IUo-63/2008	220
- Opravdanost i celishodnost rešenja iz zakona i drugih propisa i opštih akata	IU-35/2007	25
	IU-34/2006	57
	IU-102/2008	207
- Izmjena i dopuna zakona i drugih opštih akata	IU-53/2008	206
- Izvršavanje i praćenje zakona	IU-102/2008	207
- Primedbe i predlozi u vezi sadržine zakona	IU-99/2006	209
- Međunarodni ugovor koji nije potvrđen od strane Narodne skupštine	IU-80/2008	219
g) OSTALO		
- Usklađivanje osporenog akta s Ustavom i zakonom u toku postupka	IU-103/2006	64
	IU-230/2005	110
	IU-180/2005	111
- Ocena ustavnosti i zakonitosti nepostojećih normi	IU-398/2005	209
	IU-234/2005	237
- Donosilac akta pravno prestao da postoji	IU-148/2005	238
- Podnosilac zahteva nije aktivno legitimisan za podnošenje zahteva za zabranu rada političke stranke	IVU-142/2007	239
- Okončavanje postupka (odustanak od predloga, odnosno inicijative, a Sud nije našao osnova da nastavi postupak)	IU-493/2004	240

	IU-303/2005	241
	IU-148/2005	241
- Neprecizna inicijativa	IU-82/2005	22
	IU-17/2008	241
	IU-373/2005	243 i dr. (strana 243)
- Anonimna inicijativa	IU-257/2006	243
	IU-155/2006	244
- Preispitivanje Zaključka Ustavnog suda	IU-163/2004	245
- Neblagovremen predlog, inicijativa ili drugi zahtev	IU-28/2008	235
	IU-436/2004	236 i dr. (strana 237)
- «IR» predmeti (nenadležnost Ustavnog suda)		str. 245 - 251

RADNI ODNOSI

- Uslovi za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora	IU-306/2005	54
- Ovlašćenje direktora škole za donošenje pravilnika o sistematizaciji radnih mesta	IU-345/2004	151

SAGLASNOST ZAKONA SA POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

- Član 70. stav 1. Zakona o privatizaciji	IU-35/2007	22

SAMODOPRINOS

- Postupak donošenja odluke o uvođenju samodoprinosu (obustava postupka)	IU-216/2006	116
- Obveznici samodoprinosu, osnovica za obračun i naplatu samodoprinosu, iznos sredstava od samodoprinosu, nadležnost za obračun i naplatu samodoprinosu, račun na koji se uplaćuju sredstva od samodoprinosu, nadzor nad namenskim korišćenjem sredstava samodoprinosu, drugi obavezni elementi samodoprinosu	IU-216/2006 IU-38/2006	116 121

STAMBENI ODNOSI

- Nisu utvrđena merila za primenu kriterijuma «radni doprinos» za rešavanje stambenih potreba zaposlenih u preduzeću	IU-218/2006	143
- Vrednovanje kriterijuma «rezultat rada i kvalitet obavljenog posla» za rešavanje stambenih potreba zaposlenih u državnim organima	IU-34/2006	57

SUKOB NADLEŽNOSTI

- Sukob nadležnosti između suda i poreske uprave	IIU-164/2006	255
	IIU-188/2006	258
	IIU-185/2006	263
	IIU-186/2006	267
	i dr. str. 263 i 271	
- Sukob nadležnosti između opštinske uprave i suda	IIU-199/2006	271
	IIU-285/2006	271
- Sukob nadležnosti između Republičke izborne komisije i izbornih komisija jedinica lokalne samouprave	IIIU-87/2008	274
	IIIU-86/2008	277
	IIIU-88/2008	277
- Nenadležnost Ustavnog suda za rešavanje sukoba nadležnosti između sudova	IIIU-26/2008	280

URBANIZAM I GRADNJA

- Način i postupak uređivanja pravila građenja, kao dela urbanističkog plana	IU-59/2008	93
- Donošenje i važenje privremenih pravila građenja	IU-148/2006	96
- Postupak donošenja urbanističkog plana	IU-311/2005	225
	IU-36/2008	225

UREDBE VLADE

- Uredba o posebnoj taksi za izravnavanje poreskog opterećenja za robu u prevozu	IU-128/2005 (obustava postupka)	41
- Uredba o posebnim uslovima i načinu uvoza i prerade nafte, odnosno naftnih derivata	IU-256/2004 (obustava postupka)	42
- Uredba o uslovima i načinu obračunavanja javnih prihoda, sadržini i načinu vođenja evidencije za robu koja se upućuje, odnosno prodaje licima sa teritorije AP Kosovo i Metohija	IU-208/2001 (obustava postupka)	44
- Odluka o raspuštanju skupštine opštine Novi Pazar i obrazovanju privremenog organa opštine	IU-84/2006 (obustava postupka)	45

USTAVNE ŽALBE O D L U K E

- Povreda prava na rad i prava na stalnost		

sudijske funkcije (član 60. i član 146. stav 1. u vezi člana 148. stav 2. Ustava)	Už-134/2007	301
- Nije povređeno pravo na rad, niti princip zabrane diskriminacije (član 60. i član 76. stav 2. Ustava)	Už-32/2006	305
- Nije povređeno pravo na pravično suđenje (član 32. stav 1. Ustava)	Už-389/2008 Už-480/2008	308 311

R E Š E N J A

a) N e d o z v o l j e n a u s t a v n a ž a l b a

- Ustavna žalba izjavljena protiv akta donetog ili radnje preduzete pre proglašenja Ustava od 8. novembra 2006. godine	rešenja na str. 315 - 328
- Osporeni akt se ne može pobijati ustavnom žalbom	rešenja na str. 329 - 331
- Nisu iscrpljena pravna sredstva koja moraju prethoditi podnošenju ustavne žalbe	rešenja na str. 332 - 334

b) N e n a d l e ž n o s t U s t a v n o g s u d a z a o d l u č i v a n j e

- Ne radi se o ustavnoj žalbi, već o žalbi višem sudu na odluke sudova i drugih državnih organa	rešenja na str. 334 - 336

v) N e b l a g o v r e m e n a u s t a v n a ž a l b a

rešenja na str. 332 - 334

g) N e u r e d n a u s t a v n a ž a l b a

- Ustavna žalba izjavljena od neovlašćenog lica	rešenja na str. 341 - 343
- Nisu dostavljeni podaci i dokazi koji su obavezni elementi ustavne žalbe	rešenja na str. 344 - 348

d) N e d o z v o l j e n i l i n e u r e d a n p r e d l o g z a p o v r a ć a j u p r e d a š n j e s t a n j e

rešenja na str. 349 - 353